SLUŽBENE NOVINE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ
ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

Godina XXVIII - Broj 90 | Srijeda, 10. 11. 2021. godine S A R A J E V O | ISSN 1512-7079

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2035

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Proglašava se Zakon o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 27.10.2021. godine i na sjednici Doma naroda od 30.09.2021. godine.

Broj 01-02-1-462-01/21
09. novembra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, s. r.

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1.

U članu 44. u stavu (5) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18), (u daljnjem tekstu: Zakon), brojevi: "0,5", "0,041666" i "0,001388", zamjenjuju se brojevima: "1", "0,083332" i "0,002777".

Član 2.

Član 144. Zakona mijenja se i glasi: "Osiguraniku koji ima navršenih 40 godina penzijskog staža starosna granica za ostvarivanje prava na starosnu penziju iz člana 40. Zakona snižava se za ukupni priznati posebni staž u dvostrukom trajanju a ne više od 58 godina života.".

Član 3.

U članu 145. Zakona brišu se riječi: "i 144".

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, s. r.

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O MIROVINSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Proglašava se Zakon o izmjenama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 27.10.2021. godine i na sjednici Doma naroda od 30.9.2021. godine.

Broj 01-02-1-462-01/21
9. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O MIROVINSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Članak 1.

U članku 44. u stavku (5) Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18), (u daljnjem tekstu: Zakon), brojevi: "0,5", "0,041666" i "0,001388", zamjenjuju se brojevima: "1", "0,083332" i "0,002777".

Članak 2.

Članak 144. Zakona mijenja se i glasi: "Osiguraniku koji ima navršenih 40 godina mirovinskog staža starosna granica za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu iz članka 40. Zakona snižava se za ukupni priznati posebni staž u dvostrukom trajanju a ne više od 58 godina života.".

Članak 3.

U članku 145. Zakona brišu se riječi: "i 144".

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH **Mirsad Zaimović**, v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH **Tomislav Martinović**, v. r.

На основу члана IV.B.7. а)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

Проглашава се Закон о измјенама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 27.10.2021. године и на сједници Дома народа од 30.09.2021. године.

Број 01-02-1-462-01/21
09. новембра 2021. године
Сарајево

Предсједник
Маринко Чавара, с. р.

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

Члан 1.

У члану 44. у ставу (5) Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 13/18), (у даљем тексту: Закон), бројеви: "0,5", "0,041666" и "0,001388", замјењују се бројевима: "1", "0,083332" и "0,002777".

Члан 2.

Члан 144. Закона мијења се и гласи: "Осигуранику који има навршених 40 година пензијског стажа старосна граница за остваривање права на старосну пензију из члана 40. Закона снижава се за укупни признати посебни стаж у двоструком трајању а не више од 58 година живота.".

Члан 3.

У члану 145. Закона бришу се ријечи: "и 144".

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ **Мирсад Заимовић**, с. р.	Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ **Томислав Мартиновић**, с. р.

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2036

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i tačke 10. stav (5) podtačka (4) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/21), na prijedlog federalnog ministra energije rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANSIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2021. GODINU PRIVREDNOM DRUŠTVU TOLA COMPANY D.O.O. ZENICA U IZNOSU OD 900.000,00 KM

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu saglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu privrednom društvu TOLA COMPANY d.o.o. Zenica, u iznosu od 900.000,00 KM.

Dodjela sredstava iz stava (1) ove tačke, u skladu sa odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine, Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine, Aneksa 3. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 08.06.2018. godine i Aneksa 4. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.09.2020. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršiti će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na osnovu donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti obezbjeđenja kredita sa pratećom dokumentacijom), u skladu sa bankarskom procedurom, u roku ne dužem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uslovi za potpisivanje ugovora.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svako u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1639/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i točke 10. stavak (5) podtočka (4) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/21), na prijedlog federalnog ministra energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANCIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2021. GODINU GOSPODARSKOM DRUŠTVU TOLA COMPANY D.O.O. ZENICA U IZNOSU OD 900.000,00 KM

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu gospodarskom društvu TOLA COMPANY d.o.o. Zenica, u iznosu od 900.000,00 KM.

Dodjela sredstava iz stavka (1) ove točke, sukladno odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine, Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine, Aneksa 3. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 08.06.2018. godine i Aneksa 4. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.09.2020. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršiti će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na osnovu donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti obezbjeđenja kredita sa pratećom dokumentacijom), sukladno bankarskom procedurom, u roku ne duljem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uvjeti za potpisivanje ugovora.

III.

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo financija - Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svako u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1639/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и тачке 10. став (5) подтачка (4) Програма утрошка средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево, Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину ("Службене новине Федерације БиХ", број 23/21), на приједлог федералног министра енергије, рударства и индустрије, Влада Федерације Босне и Херцеговине на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ДОДЈЕЛИ ДИЈЕЛА СРЕДСТАВА ТРАЈНОГ РЕВОЛВИНГ ФОНДА КОД УНИОН БАНКЕ Д.Д. САРАЈЕВО ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЕНЕРГИЈЕ, РУДАРСТВА И ИНДУСТРИЈЕ ЗА ДУГОРОЧНО ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ПУТЕМ ДОДЈЕЛЕ КРЕДИТА ЗА 2021. ГОДИНУ ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ ТОЛА ЦОМПАНУ Д.О.О. ЗЕНИЦА У ИЗНОСУ ОД 900.000,00 КМ

I

Влада Федерације Босне и Херцеговине даје претходну сагласност на Приједлог рјешења о додјели дијела средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину привредном друштву ТОЛА ЦОМПАНУ д.о.о. Зеница, у износу од 900.000,00 КМ.

Додјела средстава из става (1) ове тачке, у складу са одредбама Уговора о комисионим пословима закљученог дана 15.04.2014. године, Анекса 1. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 22.12.2014. године, Анекса 2. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 14.08.2017. године, Анекса 3. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 08.06.2018. године и Анекса 4. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 14.09.2020. године између Унион банке д.д. Сарајево као комисионара и Федералног министарства енергије, рударства и индустрије као комитента, извршити ће се путем Унион банке д.д. Сарајево.

II.

Унион банка д.д. Сарајево ће на основу донесене и објављене Одлуке и Рјешења вршити уговарање са корисником средстава по свим битним елементима за закључење уговора о кредиту (назив, адреса и ЈИБ корисника средстава, износ кредита, рок отплате, каматна стопа, намјена кредита, инструменти обезбјеђења кредита са пратећом документацијом), у складу са банкарском процедуром, у року не дужем од 15 дана од дана објаве рјешења у "Службеним новинама Федерације БиХ", изузев уколико од стране корисника средстава не буду испуњени сви услови за потписивање уговора.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Федерално министарство финансија - Федерално министарство финанција, Федерално министарство енергије, рударства и индустрије и Унион банка д.д. Сарајево, свако у оквиру своје надлежности.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1639/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2037

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi s tačkom 1. Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 168/2010 od 08.03.2010. godine, na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU UPRAVE BH TELECOM D.D. SARAJEVO O ODOBRAVANJU SREDSTAVA ZA NABAVKU REKLAMNO-PROMOTIVNIH USLUGA ZA BH TELECOM D.D. SARAJEVO U PERIODU OD 2021. DO 2023. GODINE OD ŠEST RENOMIRANIH BH. FUDBALSKIH KLUBOVA

I.

Daje se saglasnost na Odluku Uprave BH Telecom d.d. Sarajevo o odobravanju sredstava za nabavku reklamno-promotivnih usluga za BH Telecom d.d. Sarajevo u periodu od 2021. godine do 2023. godine od šest renomiranih bh. fudbalskih klubova, broj 00.1-14-383752/21-1 od 08.09.2021. godine, u iznosu od 1.000.000,00 (slovima: jedanmilion i 00/100) KM.

II.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i organi upravljanja BH Telecom-a d.d. Sarajevo.

III.

Obavezuje se BH Telecom d.d. Sarajevo da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija informiše o realizaciji ove odluke.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1640/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi s točkom 1. Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 168/2010 od 08.03.2010. godine, na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU SUGLASNOSTI NA ODLUKU UPRAVE BH TELECOM D.D. SARAJEVO O ODOBRAVANJU SREDSTAVA ZA NABAVKU REKLAMNO-PROMOTIVNIH USLUGA ZA BH TELECOM D.D. SARAJEVO U RAZDOBLJU OD 2021. DO 2023. GODINE OD ŠEST RENOMIRANIH BH. NOGOMETNIH KLUBOVA

I.

Daje se suglasnost na Odluku Uprave BH Telecom d.d. Sarajevo o odobravanju sredstava za nabavku reklamno-promotivnih usluga za BH Telecom d.d. Sarajevo u razdoblju od 2021. godine do 2023. godine od šest renomiranih bh. nogometnih klubova, broj 00.1-14-383752/21-1 od 08.09.2021. godine, u iznosu od 1.000.000,00 (slovima: jedanmilion i 00/100) KM.

II.

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i organi upravljanja BH Telecom-a d.d. Sarajevo.

III.

Obvezuje se BH Telecom d.d. Sarajevo da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija informira o realiziranju ove odluke.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1640/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 9. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези с тачком 1. Закључка Владе Федерације Босне и Херцеговине В. број 168/2010 од 08.03.2010. године, на приједлог федералног министра промета и комуникација, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ УПРАВЕ БХ ТЕЛЕЦОМ Д.Д. САРАЈЕВО О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ЗА НАБАВКУ РЕКЛАМНО-ПРОМОТИВНИХ УСЛУГА ЗА БХ ТЕЛЕЦОМ Д.Д. САРАЈЕВО У ПЕРИОДУ ОД 2021. ДО 2023. ГОДИНЕ ОД ШЕСТ РЕНОМИРАНИХ БХ. ФУДБАЛСКИХ КЛУБОВА

I

Даје се сагласност на Одлуку Управе БХ Телецом д.д. Сарајево о одобравању средстава за набавку рекламно-промотивних услуга за БХ Телецом д.д. Сарајево у периоду од 2021. године до 2023. године од шест реномираних бх. фудбалских клубова, број 00.1-14-383752/21-1 од 08.09.2021. године, у износу од 1.000.000,00 (словима: једанмилион и 00/100) КМ.

II

За реализацију ове одлуке задужују се Федерално министарство промета и комуникација и органи управљања БХ Телецом-а д.д. Сарајево.

III

Обавезује се БХ Телецом д.д. Сарајево да Федерално министарство промета и комуникација информише о реализацији ове одлуке.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1640/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2038

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i tačke 10. stav (5) podtačka (4) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/21), na prijedlog federalnog ministra energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANSIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2021. GODINU PRIVREDNOM DRUŠTVU ĆIĆAK D.O.O. MEĐUGORJE U IZNOSU OD 160.000,00 KM

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu saglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu Privrednom društvu Ćićak d.o.o. Međugorje, u iznosu od 160.000,00 KM.

Dodjela sredstava iz stava (1) ove tačke, u skladu sa odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine, Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine, Aneksa 3. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 08.06.2018. godine i Aneksa 4. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.09.2020. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršiti će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na osnovu donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti obezbjeđenja kredita sa pratećom dokumentacijom), u skladu sa bankarskom procedurom, u roku ne dužem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uslovi za potpisivanje ugovora.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svako u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1641/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i točke 10. stavak (5) podtočka (4) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/21), na prijedlog federalnog ministra energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANCIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2021. GODINU GOSPODARSKOM DRUŠTVU ĆIĆAK D.O.O. MEĐUGORJE U IZNOSU OD 160.000,00 KM

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu Gospodarskom društvu Ćićak d.o.o. Međugorje, u iznosu od 160.000,00 KM.

Dodjela sredstava iz stavka (1) ove tačke, sukladno odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine, Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine, Aneksa 3. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 08.06.2018. godine i Aneksa 4. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.09.2020. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršiti će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na temelju donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti obezbjeđenja kredita sa pratećom dokumentacijom), sukladno bankarskoj proceduri, u roku ne duljem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uvjeti za potpisivanje ugovora.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo financija - Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svako u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1641/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и тачке 10. став (5) подтачка (4) Програма утрошка средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево, Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину ("Службене новине Федерације БиХ", број 23/21), на приједлог федералног министра енергије, рударства и индустрије, Влада Федерације Босне и Херцеговине на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ДОДЈЕЛИ ДИЈЕЛА СРЕДСТАВА ТРАЈНОГ РЕВОЛВИНГ ФОНДА КОД УНИОН БАНКЕ Д.Д. САРАЈЕВО ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЕНЕРГИЈЕ, РУДАРСТВА И ИНДУСТРИЈЕ ЗА ДУГОРОЧНО ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ПУТЕМ ДОДЈЕЛЕ КРЕДИТА ЗА 2021. ГОДИНУ ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ ЋИЋАК Д.О.О. МЕЂУГОРЈЕ У ИЗНОСУ ОД 160.000,00 КМ

I

Влада Федерације Босне и Херцеговине даје претходну сагласност на Приједлог рјешења о додјели дијела средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину Привредном друштву Ћићак д.о.о. Међугорје, у износу од 160.000,00 КМ.

Додјела средстава из става (1) ове тачке, у складу са одредбама Уговора о комисионим пословима закљученог дана 15.04.2014. године, Анекса 1. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 22.12.2014. године, Анекса 2. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 14.08.2017. године, Анекса 3. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 08.06.2018. године и Анекса 4. Уговора о комисионим пословима закљученог дана 14.09.2020. године између Унион банке д.д. Сарајево као комисионара и Федералног министарства енергије, рударства и индустрије као комитента, извршити ће се путем Унион банке д.д. Сарајево.

II

Унион банка д.д. Сарајево ће на основу донесене и објављене Одлуке и Рјешења вршити уговарање са корисником средстава по свим битним елементима за закључење уговора о кредиту (назив, адреса и ЈИБ корисника средстава, износ кредита, рок отплате, каматна стопа, намјена кредита, инструменти обезбјеђења кредита са пратећом документацијом), у складу са банкарском процедуром, у року не дужем од 15 дана од дана објаве рјешења у "Службеним новинама Федерације БиХ", изузев уколико од стране корисника средстава не буду испуњени сви услови за потписивање уговора.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Федерално министарство финансија - Федерално министарство финанција, Федерално министарство енергије, рударства и индустрије и Унион банка д.д. Сарајево, свако у оквиру своје надлежности.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1641/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2039

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i tačke V. stav (1) Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 61/21 i 63/21), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU

O DODJELI DIJELA SREDSTAVA UTVRĐENIH BUDŽETOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE SA POZICIJE "UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE - TRANSPARENTNOST RADA VLADE FEDERACIJE BiH U IMPLEMENTACIJI REFORMSKIH PROCESA"

I.

Ovom odlukom utvrđuje se dodjela dijela sredstava utvrđenih u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/21), razdjel 12 na ekonomskom kodu 613900 - "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" u ukupnom iznosu od 814.905,00 KM.

II.

Na osnovu općih i posebnih kriterija iz tač. II. i III. Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđuje se dodjela sredstava korisniku ZPR Agencija za odnose s javnošću Sarajevo, u pojedinačnim iznosima po modulima, kako slijedi:

	MODULI	KORISNIK	IZNOS DODIJELJENIH SREDSTAVA
MODUL 1	Mjere i aktivnosti koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine poduzima na stabilizaciji privrede i	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU**	**119.925,00 KM**

	sanaciji ekonomskih posljedica tokom pandemije izazvane koronavirusom; uključujući Program ekonomske stabilizacije i oporavka Federacije Bosne i Hercegovine 2020. -2021. godina (Pretpostavke za održiv i ubrzan rast u 2022. godini)	**Sarajevo**	
MODUL 2	Mjere i aktivnosti koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine poduzima u oblasti zdravlja stanovništva u borbi protiv koronavirusa te sprečavanju i ublažavanju njegovih posljedica na zdravlje ljudi.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 3	Mjere i aktivnosti u provođenju reformskih procesa: ključne socio-ekonomske reforme s ciljem poboljšanja poslovnog okruženja i jačanja konkurentnosti privrednih subjekata, uključujući i donošenje reformskih zakona (Zakona o doprinosima, Zakona o porezu na dohodak, Zakon o PIO i sl.)	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 4	Reformski procesi i projekti koji se poduzimaju u mandatnom periodu, a odnose se na unapređenje finansijske politike, oblasti privrede, poljoprivrede, poduzetništva i obrta, trgovine, industrije i energetike, infrastrukturnih projekata, prometa i komunikacija, prostornog uređenja, turizma i okoliša.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 5	Reformski procesi i projekti koji se poduzimaju u mandatnom periodu, a odnose se na unapređenje oblasti radnog zakonodavstva, unutrašnjih poslova, socijalne politike, boračko-invalidske zaštite, ostvarivanja prava raseljenih osoba i izbjeglica, obrazovanja i nauke, te kulture i sporta.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 6	Reformski procesi koji se odnose na izradu, donošenje i implementaciju strateških dokumenata za razvoj Federacije Bosne i Hercegovine	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 8	Jačanje kanala komunikacije Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Unapređenje transparentnosti u radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine putem jačanja kanala komunikacije s javnošću	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**95.355,00 KM**
			UKUPNO: 814.905,00 KM

III.

Zadužuje se korisnik sredstava iz tačke II. ove odluke, da Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava iz tačke I. ove odluke dostavi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine - Generalnom sekretarijatu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, najkasnije do 31.12.2022. godine.

IV.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, će sa korisnikom iz tačke II. ove odluke, zaključiti pojedinačne ugovore za svaki modul posebno, o dodjeli i korištenju finansijskih sredstava, kojima će se regulirati međusobna prava i obaveze.

Ovlašćuje se sekretar Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da, u ime Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, potpiše ugovore o dodjeli i korištenju finansijskih sredstava iz stava (1) ove tačke.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine će finansijska sredstva iz tačke II. ove odluke doznačiti na račun korisnika iz tačke II. ove odluke.

V.

Za realizaciju ove odluke, zadužuju se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo financija, svako u okviru svoje nadležnosti.

VI.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1642/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i točke V. stavak (1) Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 61/21 i 63/21), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O DODJELI DIJELA SREDSTAVA UTVRĐENIH PRORAČUNOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE SA POZICIJE "UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE - TRANSPARENTNOST RADA VLADE FEDERACIJE BiH U IMPLEMENTACIJI REFORMSKIH PROCESA"

I.

Ovom odlukom utvrđuje se dodjela dijela sredstava utvrđenih u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/21), razdjel 12 na ekonomskom kodu 613900 - "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa", u ukupnom iznosu od 814.905,00 KM.

II.

Na temelju općih i posebnih kriterija iz toč. II. i III. Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđuje se dodjela sredstava korisniku ZPR Agencija za odnose s javnošću Sarajevo, u pojedinačnim iznosima po modulima, kako slijedi:

	MODULI	**KORISNIK**	**IZNOS DODIJELJENIH SREDSTAVA**
MODUL 1	Mjere i aktivnosti koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine poduzima na stabilizaciji privrede i sanaciji ekonomskih posljedica tijekom pandemije izazvane koronavirusom; uključujući Program ekonomske stabilizacije i oporavka Federacije Bosne i	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**

	Hercegovine 2020. - 2021. godina (Pretpostavke za održiv i ubrzan rast u 2022. godini).		
MODUL 2	Mjere i aktivnosti koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine poduzima u oblasti zdravlja stanovništva u borbi protiv koronavirusa te sprečavanju i ublažavanju njegovih posljedica na zdravlje ljudi.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 3	Mjere i aktivnosti u provedbi reformskih procesa: ključne socio-ekonomske reforme s ciljem poboljšanja poslovnog okruženja i jačanja konkurentnosti gospodarskih subjekata, uključujući i donošenje reformskih zakona (Zakona o doprinosima, Zakona o porezu na dohodak, Zakon o PIO i sl.)	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 4	Reformski procesi i projekti koji se poduzimaju u mandatnom razdoblju, a odnose se na unapređenje financijske politike, oblasti gospodarstva, poljoprivrede, poduzetništva i obrta, trgovine, industrije i energetike, infrastrukturnih projekata, prometa i komunikacija, prostornog uređenja, turizma i okoliša.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 5	Reformski procesi i projekti koji se poduzimaju u mandatnom razdoblju, a odnose se na unapređenje oblasti radnog zakonodavstva, unutarnjih poslova, socijalne politike, braniteljsko-invalidske skrbi, ostvarivanja prava raseljenih osoba i izbjeglica, obrazovanja i nauke, te kulture i športa.	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 6	Reformski procesi koji se odnose na izradu, donošenje i implementaciju strateških dokumenata za razvoj Federacije Bosne i Hercegovine	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**119.925,00 KM**
MODUL 8	Jačanje kanala komunikacije Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Unapređenje transparentnosti u radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine putem jačanja kanala komunikacije s javnošću	**ZPR AGENCIJA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Sarajevo**	**95.355,00 KM**
			UKUPNO: 814.905,00 KM

III.

Zadužuje se korisnik sredstava iz točke II. ove odluke, da Izvješće o namjenskom utrošku sredstava iz točke I. ove odluke dostavi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine - Generalnom tajništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, najkasnije do 31.12.2022. godine.

IV.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, će sa korisnikom iz točke II. ove odluke, zaključiti pojedinačne ugovore za svaki modul posebno, o dodjeli i korištenju financijskih sredstava, kojima će se regulirati međusobna prava i obveze.

Ovlašćuje se tajnik Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da, u ime Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, potpiše ugovore o dodjeli i korištenju financijskih sredstava iz stavka (1) ove točke.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine će financijska sredstva iz točke II. ove odluke doznačiti na račun korisnika iz točke II. ove odluke.

V.

Za realiziranje ove odluke, zadužuju se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine - Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija, svatko u okviru svoje nadležnosti.

VI.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1642/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и тачке В. став (1) Одлуке о усвајању Програма утрошка средстава са критеријима расподјеле средстава "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса" утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 61/21 и 63/21), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДОДЈЕЛИ ДИЈЕЛА СРЕДСТАВА УТВРЂЕНИХ БУЏЕТОМ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2021. ГОДИНУ ВЛАДИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ СА ПОЗИЦИЈЕ "УГОВОРЕНЕ И ДРУГЕ ПОСЕБНЕ УСЛУГЕ - ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ РЕФОРМСКИХ ПРОЦЕСА"

I

Овом одлуком утврђује се додјела дијела средстава утврђених у Буџету Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину ("Службене новине Федерације БиХ", број 4/21), раздјел 12 на економском коду 613900 - "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса", у укупном износу од 814.905,00 КМ.

II

На основу општих и посебних критерија из тач. II и III Одлуке о усвајању Програма утрошка средстава са критеријима расподјеле средстава "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса" утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине и Јавног позива за пријаву пројеката за расподјелу средстава по Програму утрошка средстава са критеријима расподјеле средстава "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса" утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине, утврђује се додјела средстава кориснику ЗПР Агенција за односе с јавношћу Сарајево, у појединачним износима по модулима, како слиједи:

	МОДУЛИ	КОРИСНИК	ИЗНОС ДОДИЈЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА
МОДУЛ 1	Мјере и активности које Влада Федерације Босне и Херцеговине предузима на стабилизацији привреде и	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**

	санацији економских посљедица током пандемије изазване коронавирусом; укључујући Програм економске стабилизације и опоравка Федерације Босне и Херцеговине 2020. - 2021. година (Претпоставке за одржив и убрзан раст у 2022. години).		
МОДУЛ 2	Мјере и активности које Влада Федерације Босне и Херцеговине предузима у области здравља становништва у борби против коронавируса те спречавању и ублажавању његових посљедица на здравље људи.	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**
МОДУЛ 3	Мјере и активности у провођењу реформских процеса: кључне социо-економске реформе с циљем побољшања пословног окружења и јачања конкурентности привредних субјеката, укључујући и доношење реформских закона (Закона о доприносима, Закона о порезу на доходак, Закон о ПИО и сл.)	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**
МОДУЛ 4	Реформски процеси и пројекти који се предузимају у мандатном периоду, а односе се на унапређење финансијске политике, области привреде, пољопривреде, предузетништва и обрта, трговине, индустрије и енергетике, инфраструктурних пројеката, промета и комуникација, просторног уређења, туризма и околиша	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**
МОДУЛ 5	Реформски процеси и пројекти који се предузимају у мандатном периоду, а односе се на унапређење области радног законодавства, унутрашњих послова, социјалне политике, борачко-инвалидске заштите, остваривања права расељених особа и избјеглица, образовања и науке, те културе и спорта.	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**
МОДУЛ 6	Реформски процеси који се односе на израду, доношење и имплементацију стратешких докумената за развој Федерације Босне и Херцеговине	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**119.925,00 КМ**
МОДУЛ 8	Јачање канала комуникације Владе Федерације Босне и Херцеговине - Унапређење транспарентности у раду Владе Федерације Босне и Херцеговине путем јачања канала комуникације с јавношћу	**ЗПР АГЕНЦИЈА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ Сарајево**	**95.355,00 КМ**
			УКУПНО: 814.905,00 КМ

III

Задужује се корисник средстава из тачке II ове одлуке, да Извјештај о намјенском утрошку средстава из тачке I ове одлуке достави Влади Федерације Босне и Херцеговине - Генералном секретаријату Владе Федерације Босне и Херцеговине, најкасније до 31.12.2022. године.

IV

Влада Федерације Босне и Херцеговине - Генерални секретаријат Владе Федерације Босне и Херцеговине, ће са корисником из тачке II ове одлуке, закључити појединачне уговоре за сваки модул посебно, о додјели и кориштењу финансијских средстава, којима ће се регулисати међусобна права и обавезе.

Овлашћује се секретар Владе Федерације Босне и Херцеговине да, у име Владе Федерације Босне и Херцеговине, потпише уговоре о додјели и кориштењу финансијских средстава из става (1) ове тачке.

Влада Федерације Босне и Херцеговине - Генерални секретаријат Владе Федерације Босне и Херцеговине ће финансијска средства из тачке II ове одлуке дозначити на рачун корисника из тачке II ове одлуке.

V

За реализацију ове одлуке, задужују се Влада Федерације Босне и Херцеговине - Генерални секретаријат Владе Федерације Босне и Херцеговине и Федерално министарство финансија-Федерално министарство финанција, свако у оквиру своје надлежности.

VI

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1642/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2040

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O PONIŠTAVANJU DIJELA JAVNOG POZIVA ZA PRIJAVU PROJEKATA ZA RASPODJELU SREDSTAVA PO PROGRAMU UTROŠKA SREDSTAVA SA KRITERIJIMA RASPODJELE SREDSTAVA "UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE - TRANSPARENTNOST RADA VLADE FEDERACIJE BiH U IMPLEMENTACIJI REFORMSKIH PROCESA" UTVRĐENIH BUDŽETOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE KOJI SE ODNOSI NA MODUL 7 JAVNOG POZIVA

I.

Poništava se dio Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u dnevnom listu "Dnevni avaz", dana 13.08.2021. godine, u dnevnom listu "Oslobođenje", dana 13.08.2021. godine i na web stranici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, dana 13.08.2021. godine, koji se odnosi na MODUL 7 Javnog poziva.

II.

Obavještenje o poništavanju Javnog poziva, u dijelu koji se odnosi na MODUL 7 iz tačke I. ove odluke, objavit će se u

dnevnim listovima "Dnevni avaz" i "Oslobođenje" i na web stranici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuje se Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1643/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O PONIŠTAVANJU DIJELA JAVNOG POZIVA ZA PRIJAVU PROJEKATA ZA RASPODJELU SREDSTAVA PO PROGRAMU UTROŠKA SREDSTAVA SA KRITERIJIMA RASPODJELE SREDSTAVA "UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE - TRANSPARENTNOST RADA VLADE FEDERACIJE BiH U IMPLEMENTACIJI REFORMSKIH PROCESA" UTVRĐENIH PRORAČUNOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE KOJI SE ODNOSI NA MODUL 7 JAVNOG POZIVA

I.

Poništava se dio Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u dnevnom listu "Dnevni avaz", dana 13.08.2021. godine, u dnevnom listu "Oslobođenje", dana 13.08.2021. godine i na web stranici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, dana 13.08.2021. godine, koji se odnosi na MODUL 7 Javnog poziva.

II.

Obavještenje o poništavanju Javnog poziva, u dijelu koji se odnosi na MODUL 7 iz točke I. ove odluke, objavit će se u dnevnim listovima "Dnevni avaz" i "Oslobođenje" i na web stranici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

III.

Za realiziranje ove odluke zadužuje se Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1643/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О ПОНИШТАВАЊУ ДИЈЕЛА ЈАВНОГ ПОЗИВА ЗА ПРИЈАВУ ПРОЈЕКАТА ЗА РАСПОДЈЕЛУ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ УТРОШКА СРЕДСТАВА СА КРИТЕРИЈИМА РАСПОДЈЕЛЕ СРЕДСТАВА "УГОВОРЕНЕ И ДРУГЕ ПОСЕБНЕ УСЛУГЕ - ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ РЕФОРМСКИХ ПРОЦЕСА" УТВРЂЕНИХ БУЏЕТОМ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2021. ГОДИНУ ВЛАДИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА МОДУЛ 7 ЈАВНОГ ПОЗИВА

I

Поништава се дио Јавног позива за пријаву пројеката за расподјелу средстава по Програму утрошка средстава са критеријима расподјеле средстава "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације Босне и Херцеговине у имплементацији реформских процеса" утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине, који је објављен у дневном листу "Дневни аваз", дана 13.08.2021. године, у дневном листу "Ослобођење", дана 13.08.2021. године и на web страници Владе Федерације Босне и Херцеговине, дана 13.08.2021. године, који се односи на МОДУЛ 7 Јавног позива.

II

Обавјештење о поништавању Јавног позива, у дијелу који се односи на МОДУЛ 7 из тачке I ове одлуке, објавиће се у дневним листовима "Дневни аваз" и "Ослобођење" и на web страници Владе Федерације Босне и Херцеговине.

III

За реализацију ове одлуке задужује се Генерални секретаријат Владе Федерације Босне и Херцеговине.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1643/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2041

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 14. stav (1) Zakona o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/07, 36/10, 25/12, 8/15 i 34/16), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA IZGRADNJU REGIONALNOG VODOVODA "PLAVA VODA"

I.

Ovom odlukom utvrđuje se javni interes za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda", na području Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kantona.

II.

Utvrđivanje javnog interesa iz tačke I. ove odluke Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi na osnovu:

- Elaborata eksproprijacije određenih parcela za realizaciju projekta "Plava voda" za općine Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Grad Zenicu, izrađenog od strane "ZEDIS" d.o.o. Zenica;

- procjene vrijednosti nekretnina iz Elaborata eksproprijacije za koje se predlaže utvrđivanje javnog interesa, u iznosu od 4.634.702 KM, dostavljene od strane Javnog preduzeća Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik;
- Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona (V. broj 02-25-19306/12 od 04.09.2012. godine) i Zaključka Vlade Srednjobosanskog kantona (V. broj 01-05-542/12-22 od 24.09.2012. godine), kojima je dato pozitivno mišljenje o opravdanosti izgradnje projekta "Plava voda" i utvrđen status projekta u prostornim planovima kantona.

III.

Javno preduzeće Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik je korisnik eksproprijacije nekretnina za realizaciju projekta iz tačke I. ove odluke.

IV.

Korisnik eksproprijacije iz tačke III. ove odluke može podnijeti prijedlog za eksproprijaciju općinskoj/gradskoj službi za upravu u roku od dvije godine od dana donošenja ove odluke.

V.

Korisnik eksproprijacije snosi troškove potrebne za eksproprijaciju nekretnina i troškove postupaka eksproprijacije iz tački II. i IV. ove odluke.

VI.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Javno preduzeće Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik, općine i Grad uključeni u izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda", svako u okviru svojih nadležnosti.

VII.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda" ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/19).

VIII.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1652/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i članka 14 stavak (1) Zakona o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/07, 36/10, 25/12, 8/15 i 34/16), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA IZGRADNJU REGIONALNOG VODOVODA "PLAVA VODA"

I.

Ovom odlukom utvrđuje se javni interes za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda", na području Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kantona.

II.

Utvrđivanje javnog interesa iz tačke I. ove odluke Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi na temelju:

- Elaborata eksproprijacije određenih parcela za realizaciju projekta "Plava voda" za općine Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Grad Zenicu, izrađenog od strane "ZEDIS" d.o.o. Zenica;
- procjene vrijednosti nekretnina iz Elaborata eksproprijacije za koje se predlaže utvrđivanje javnog interesa, u iznosu od 4.634.702 KM, dostavljene od strane Javnog poduzeća Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik;
- Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona (V. broj 02-25-19306/12 od 04.09.2012. godine) i Zaključka Vlade Srednjobosanskog kantona (V. broj 01-05-542/12-22 od 24.09.2012. godine), kojima je dato pozitivno mišljenje o opravdanosti izgradnje projekta "Plava voda" i utvrđen status projekta u prostornim planovima kantona.

III.

Javno poduzeće Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik je korisnik eksproprijacije nekretnina za realizaciju projekta iz točke I. ove odluke.

IV.

Korisnik eksproprijacije iz točke III. ove odluke može podnijeti prijedlog za eksproprijaciju općinskoj/gradskoj službi za upravu u roku od dvije godine od dana donošenja ove odluke.

V.

Korisnik eksproprijacije snosi troškove potrebne za eksproprijaciju nekretnina i troškove postupaka eksproprijacije iz točki II. i IV. ove odluke.

VI.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Javno poduzeće Regionalni vodovod "Plava Voda" d.o.o. Travnik, općine i Grad uključeni u izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda", svako u okviru svojih nadležnosti.

VII.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda" ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/19).

VIII.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1652/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 14. став (1) Закона о експропријацији Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 70/07, 36/10, 25/12, 8/15 и 34/16), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА ЗА ИЗГРАДЊУ РЕГИОНАЛНОГ ВОДОВОДА "ПЛАВА ВОДА"

I

Овом одлуком утврђује се јавни интерес за изградњу регионалног водовода "Плава вода", на подручју Зеничко-добојског и Средњобосанског кантона.

II

Утврђивање јавног интереса из тачке I ове одлуке Влада Федерације Босне и Херцеговине доноси на основу:

- Елабората експропријације одређених парцела за реализацију пројекта "Плава вода" за општине Травник, Нови Травник, Витез, Бусовача и Град

Зеницу, израђеног од стране "ЗЕДИС" д.о.о. Зеница;

- процјене вриједности некретнина из Елабората експропријације за које се предлаже утврђивање јавног интереса, у износу од 4.634.702 КМ, достављене од стране Јавног предузећа Регионални водовод "Плава Вода" д.о.о. Травник;
- Закључка Владе Зеничко-добојског кантона (В. број 02-25-19306/12 од 04.09.2012. године) и Закључка Владе Средњобосанског кантона (В. број 01- 05-542/12-22 од 24.09.2012. године), којима је дато позитивно мишљење о оправданости изградње пројекта "Плава вода" и утврђен статус пројекта у просторним плановима кантона.

III

Јавно предузеће Регионални водовод "Плава Вода" д.о.о. Травник је корисник експропријације некретнина за реализацију пројекта из тачке I ове одлуке.

IV

Корисник експропријације из тачке III ове одлуке може поднијети приједлог за експропријацију општинској/градској служби за управу у року од двије године од дана доношења ове одлуке.

V

Корисник експропријације сноси трошкове потребне за експропријацију некретнина и трошкове поступака експропријације из тачки II и IV ове одлуке.

VI

За реализацију ове одлуке задужују се Јавно предузеће Регионални водовод "Плава Вода" д.о.о. Травник, општине и Град укључени у изградњу регионалног водовода "Плава вода", свако у оквиру својих надлежности.

VII

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о утврђивању јавног интереса за изградњу регионалног водовода "Плава вода" ("Службене новине Федерације БиХ", број 72/19).

VIII

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1652/2021
04. новембра 2021. године Премијер
Сарајево **Фадил Новалић**, с. р.

2042

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 7. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU KRITERIJA ZA IZBOR I IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I.

Ovom odlukom utvrđuju se uslovi i kriteriji za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

Za člana Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine može biti izabran kandidat koji ispunjava sljedeće opšte uslove:

a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
b) da je stariji od 18 godina,
c) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou u Bosni i Hercegovini (bilo na nivou države ili entiteta) u periodu od tri godine prije dana objavljivanja upražnjene pozicije,
d) da nije obuhvaćen odredbama člana IX. stav (1) Ustava Bosne i Hercegovine,
e) da nije na funkciji u političkoj stranci u smislu člana 5. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13),
f) da nije pravosnažno osuđen zbog krivičnog djela protiv imovine, privrede, ustavnog poretka, zloupotrebe službenog položaja ili druge odgovorne dužnosti.

II.

Pored opštih uslova kandidat za člana Komisije mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

- da je iz reda istaknutih stručnjaka u oblasti prava, ekonomije i inžinjerstva,
- da posjeduje univerzitetsku diplomu (VII stepen), odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti prava, ekonomije i inžinjerstva,
- da ima najmanje sedam (7) godina radnog iskustva u struci.

III.

Prilikom procjene kvalifikacije i iskustva Interresorna radna grupa za izbor u obzir će uzeti i kriterije navedene u ovoj tački, a koji će se izraziti u bodovima od 1 - 5:

- rezultati ostvareni u dosadašnjem radu,
- sposobnost upravljanja finansijskim sredstvima i ljudskim resursima,
- sklonost prema timskom radu,
- komunikacijske i organizacijske sposobnosti.
- da ima iskustva u primjeni propisa u oblasti koncesija.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1653/2021
04. novembra 2021. godine Premijer
Sarajevo **Fadil Novalić**, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i članka 7. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU KRITERIJA ZA IZBOR I IMENOVANJE ČLANOVA POVJERENSTVA ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I.

Ovom odlukom utvrđuju se uvjeti i kriteriji za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

Za člana Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine može biti izabran kandidat koji ispunjava sljedeće opće uvjete:

a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
b) da je stariji od 18 godina,
c) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini u Bosni i Hercegovini (bilo na nivou države ili entiteta) u periodu od tri godine prije dana objavljivanja upražnjene pozicije,
d) da nije obuhvaćen odredbama članka IX. stavak (1) Ustava Bosne i Hercegovine,
e) da nije na funkciji u političkoj stranci u smislu članka 5. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13),
f) da nije pravomoćno osuđen zbog kaznenog djela protiv imovine, privrede, ustavnog poretka, zlouporabe službenog položaja ili druge odgovorne dužnosti.

II

Pored općih uvjeta kandidat za člana Povjerenstva mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:

- da je iz reda istaknutih stručnjaka u oblasti prava, ekonomije i inžinjerstva,
- da posjeduje univerzitetsku diplomu (VII stepen), odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti prava, ekonomije i inžinjerstva,
- da ima najmanje sedam (7) godina radnog iskustva u struci.

III.

Prilikom procjene kvalifikacije i iskustva Interresorna radna grupa za izbor u obzir će uzeti i kriterije navedene u ovoj točki, a koji će se izraziti u bodovima od 1 - 5:

- rezultati ostvareni u dosadašnjem radu,
- sposobnost upravljanja financijskim sredstvima i ljudskim resursima,
- sklonost prema timskom radu,
- komunikacijske i organizacijske sposobnosti.
- da ima iskustva u primjeni propisa u oblasti koncesija.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1653/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 7. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 12/03, 34/03 и 65/13), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА КОНЦЕСИЈЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I

Овом одлуком утврђују се услови и критерији за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине.

За члана Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине може бити изабран кандидат који испуњава сљедеће опште услове:

a) да је држављанин Босне и Херцеговине,
b) да је старији од 18 година,
c) да није отпуштен из државне службе као резултат дисциплинске мјере на било којем нивоу у Босни и Херцеговини (било на нивоу државе или ентитета) у периоду од три године прије дана објављивања упражњене позиције,
d) да није обухваћен одредбама члана IX став (1) Устава Босне и Херцеговине,
e) да није на функцији у политичкој странци у смислу члана 5. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 12/03, 34/03 и 65/13),
f) да није правоснажно осуђен због кривичног дјела против имовине, привреде, уставног поретка, злоупотребе службеног положаја или друге одговорне дужности.

II

Поред општих услова кандидат за члана Комисије мора испуњавати и сљедеће посебне услове:

- да је из реда истакнутих стручњака у области права, економије и инжињерства,
- да посједује универзитетску диплому (VII степен), односно високо образовање првог циклуса (који се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања из области права, економије и инжињерства,
- да има најмање седам (7) година радног искуства у струци.

III

Приликом процјене квалификације и искуства Интерресорна радна група за избор у обзир ће узети и критерије наведене у овој тачки, а који ће се изразити у бодовима од 1 - 5:

- резултати остварени у досадашњем раду,
- способност управљања финансијским средствима и људским ресурсима,
- склоност према тимском раду,
- комуникацијске и организацијске способности,
- да има искуства у примјени прописа у области концесија.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1653/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2043

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O RASPISIVANJU JAVNOG OGLASA ZA IZBOR I IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I.

Raspisuje se Javni oglas za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

II.

Kriteriji za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine iz tačke I. ove odluke propisani su Odlukom o utvrđivanju kriterija za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

III.

Javni oglas iz tačke I. ove odluke objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH" i u dva dnevna lista.

IV.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će imenovati Interresornu radnu grupu za provođenje postupka izbora kandidata sa zadatkom da pripremi Javni oglas, pregleda prijave prispjele na Javni oglas, sačini listu sa užim izborom kandidata koji ispunjavaju kriterije za imenovanje, po potrebi prikupi dodatne informacije o kandidatima, obavi intervju s kandidatima i nakon toga predloži Vladi Federacije Bosne i Hercegovine rang listu sa najboljim kandidatima na dalje razmatranje.

V.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1654/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i članka 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O RASPISIVANJU JAVNOG NATJEČAJA ZA IZBOR I IMENOVANJE ČLANOVA POVJERENSTVA ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I.

Raspisuje se Javni natječaj za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

II.

Kriteriji za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine iz točke I. ove odluke propisani su Odlukom o utvrđivanju kriterija za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

III.

Javni natječaj iz točke I. ove odluke objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH" i u dva dnevna lista.

IV.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će imenovati Interresornu radnu grupu za provođenje postupka izbora kandidata sa zadatkom da pripremi javni natječaj, pregleda prijave prispjele na javni natječaj, sačini listu sa užim izborom kandidata koji ispunjavaju kriterije za imenovanje, po potrebi prikupi dodatne informacije o kandidatima, obavi intervju s kandidatima i nakon toga predloži Vladi Federacije Bosne i Hercegovine rang listu sa najboljim kandidatima na dalje razmatranje.

V.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1654/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 12/03, 34/03 и 65/13), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О РАСПИСИВАЊУ ЈАВНОГ ОГЛАСА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА КОНЦЕСИЈЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I

Расписује се Јавни оглас за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине.

II

Критерији за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине из тачке I ове одлуке прописани су Одлуком о утврђивању критерија за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине.

III

Јавни оглас из тачке I ове одлуке објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ" и у два дневна листа.

IV

Влада Федерације Босне и Херцеговине ће именовати Интерресорну радну групу за провођење поступка избора кандидата са задатком да припреми јавни оглас, прегледа пријаве приспјеле на јавни оглас, сачини листу са ужим избором кандидата који испуњавају критерије за именовање, по потреби прикупи додатне информације о кандидатима, обави интервју с кандидатима и након тога предложи Влади Федерације Босне и Херцеговине ранг листу са најбољим кандидатима на даље разматрање.

V

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1654/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2044

Na osnovu člana 27. stav (3) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU KOEFICIJENTA ZA OBRAČUN I ISPLATU MJESEČNE NOVČANE EGZISTENCIJALNE NAKNADE DEMOBILIZIRANIM BRANIOCIMA I ČLANOVIMA NJIHOVIH PORODICA ZA PERIOD OKTOBAR - DECEMBAR 2021. GODINE (IV KVARTAL 2021. GODINE)

I.

Utvrđuje se koeficijent 1 (jedan) za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica za period oktobar - decembar 2021. godine (IV kvartal) u okviru "Tekućeg transfera pojedincima - Transfer za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica - novčana egzistencijalna naknada" utvrđenog Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

II.

Na osnovu koeficijenta iz tačke I. ove odluke i utvrđenog iznosa u članu 22. stav (1) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19), utvrdit će se visina mjesečne novčane egzistencijalne naknade demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica, za period oktobar - decembar 2021. godine, u skladu sa odredbama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

III.

Koeficijent iz tačke I. ove odluke primjenjivat će se za period oktobar - decembar 2021. godine, u skladu sa raspoloživim sredstvima Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/21).

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1656/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 27. stavak (3) Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU KOEFICIJENTA ZA OBRAČUN I ISPLATU MJESEČNE NOVČANE EGZISTENCIJALNE NAKNADE RAZVOJAČENIM BRANITELJIMA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI ZA RAZDOBLJE LISTOPAD - PROSINAC 2021. GODINE (IV KVARTAL 2021. GODINE)

I.

Utvrđuje se koeficijent 1 (jedan) za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji za razdoblje listopad - prosinac 2021. godine (IV kvartal) u okviru "Tekućeg transfera pojedincima - Transfer za implementaciju Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji - novčana egzistencijalna naknada" utvrđenog Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

II.

Na temelju koeficijenta iz točke I. ove odluke i utvrđenog iznosa u članku 22. stavak (1) Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19), utvrdit će se visina mjesečne novčane egzistencijalne naknade razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji, za razdoblje listopad - prosinac 2021. godine, sukladno odredbama Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji.

III.

Koeficijent iz točke I. ove odluke primjenjivat će se za razdoblje listopad - prosinac 2021. godine, sukladno raspoloživim sredstvima Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/21).

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1656/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 27. став (3) Закона о правима демобилизираних бранилаца и чланова њихових породица ("Службене новине Федерације БиХ", број 54/19), Влада Федерације Босне и Херцеговине на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ КОЕФИЦИЈЕНТА ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ МЈЕСЕЧНЕ НОВЧАНЕ ЕГЗИСТЕНЦИЈАЛНЕ НАКНАДЕ ДЕМОБИЛИЗИРАНИМ БРАНИОЦИМА И ЧЛАНОВИМА ЊИХОВИХ ПОРОДИЦА ЗА ПЕРИОД ОКТОБАР - ДЕЦЕМБАР 2021. ГОДИНЕ (IV КВАРТАЛ 2021. ГОДИНЕ)

I

Утврђује се коефицијент 1 (један) за обрачун и исплату мјесечне новчане егзистенцијалне накнаде демобилизираним браниоцима и члановима њихових породица за период октобар - децембар 2021. године (IV квартал) у оквиру "Текућег трансфера појединцима - Трансфер за имплементацију Закона о правима демобилизираних бранилаца и чланова њихових породица - новчана егзистенцијална накнада" утврђеног Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину.

II

На основу коефицијента из тачке I ове одлуке и утврђеног износа у члану 22. став (1) Закона о правима демобилизираних бранилаца и чланова њихових породица ("Службене новине Федерације БиХ", број 54/19), утврдиће се висина мјесечне новчане егзистенцијалне накнаде демобилизираним браниоцима и члановима њихових породица, за период октобар - децембар 2021. године, у складу са одредбама Закона о правима демобилизираних бранилаца и чланова њихових породица.

III

Коефицијент из тачке I ове одлуке примјењиваће се за период октобар - децембар 2021. године, у складу са расположивим средствима Буџета Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину ("Службене новине Федерације БиХ", број 4/21).

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1656/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2045

Na osnovu člana 19. stav (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O DOPUNI RJEŠENJA O OVLAŠTENJU ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I PODUZIMANJE AKTIVNOSTI U CILJU PROVOĐENJA POLITIKE I IZVRŠAVANJA FEDERALNIH ZAKONA

1. U Rješenju o ovlaštenju za donošenje podzakonskih akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i poduzimanje aktivnosti u cilju provođenja politike i izvršavanja federalnih zakona, V. broj 1551/2021 od 13.10.2021. godine, u tački 1. vrši se dopuna, na način da se u alineji dva iza teksta: "polaže pred ispitnom komisijom Federalnog ministarstva zdravstva." dodaje zarez i tekst: "potpisuje Odluke o dodjeli počasnog zvanja primarijus.".
2. U ostalim dijelovima Rješenje V. broj 1551/2021 od 13.10.2021. godine ostaje nepromijenjeno.
3. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1645/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O DOPUNI RJEŠENJA O OVLASTI ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I PODUZIMANJE AKTIVNOSTI U CILJU PROVEDBE POLITIKE I IZVRŠAVANJA FEDERALNIH ZAKONA

1. U Rješenju o ovlasti za donošenje podzakonskih akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i poduzimanje aktivnosti u cilju provedbe politike i izvršavanja federalnih zakona, V. broj 1551/2021 od 13.10.2021. godine, u točki 1. vrši se dopuna, na način da se u alineji dva iza teksta: "polaže pred ispitnim povjerenstvom Federalnog ministarstva zdravstva." dodaje zarez i tekst: "potpisuje Odluke o dodjeli počasnog zvanja primarijus.".
2. U ostalim dijelovima Rješenje V. broj 1551/2021 od 13.10.2021. godine ostaje nepromijenjeno.
3. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1645/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (3) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

РЈЕШЕЊЕ
О ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ОВЛАШТЕЊУ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКАТА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА И ПОДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ У ЦИЉУ ПРОВОЂЕЊА ПОЛИТИКЕ И ИЗВРШАВАЊА ФЕДЕРАЛНИХ ЗАКОНА

1. У Рјешењу о овлаштењу за доношење подзаконских аката из надлежности Федералног министарства здравства и предузимање активности у циљу провођења политике и извршавања федералних закона, В. број 1551/2021 од 13.10.2021. године, у тачки 1. врши се допуна, на начин да се у алинеји два иза текста: "полаже пред испитном комисијом Федералног министарства здравства." додаје зарез и текст: "потписује Одлуке о додјели почасног звања примаријус.".
2. У осталим дијеловима Рјешење В. број 1551/2021 од 13.10.2021. године остаје непромијењено.
3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1645/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2046

Na osnovu člana 19. stav (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O DOPUNI RJEŠENJA O OVLAŠTENJU ZA POTPISIVANJE AKATA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I ČUVANJU I UPOTREBI PEČATA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. U Rješenju o ovlaštenju za potpisivanje akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i čuvanju i upotrebi pečata Federalnog ministarstva zdravstva, V. broj 1550/2021 od 13.10.2021. godine, u tački 1. vrši se dopuna, na način da se iza alineje devetnaest dodaju alineje dvadeset i dvadeset jedan, kako slijedi:
   "- potpisivanje potvrda i uvjerenja o kojima se vodi službena evidencija u Federalnom ministarstvu zdravstva,
   - potpisivanje certifikata iz oblasti dodatnih edukacija u sektoru zdravstva, a koje su u nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva.".
2. U ostalim dijelovima Rješenje V. broj 1550/2021 od 13.10.2021. godine ostaje nepromijenjeno.
3. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1646/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O DOPUNI RJEŠENJA O OVLASTI ZA POTPISIVANJE AKATA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I ČUVANJU I UPORABI PEČATA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. U Rješenju o ovlasti za potpisivanje akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i čuvanju i uporabi pečata Federalnog ministarstva zdravstva, V. broj 1550/2021 od 13.10.2021. godine, u točki 1. vrši se dopuna, na način da se iza alineje devetnaest dodaju alineje dvadeset i dvadeset jedan, kako slijedi:
   "- potpisivanje potvrda i uvjerenja o kojima se vodi službena evidencija u Federalnom ministarstvu zdravstva,
   - potpisivanje certifikata iz oblasti dodatnih edukacija u sektoru zdravstva, a koje su u nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva sukladno propisima iz oblasti zdravstva.".
2. U ostalim dijelovima Rješenje V. broj 1550/2021 od 13.10.2021. godine ostaje nepromijenjeno.
3. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1646/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (3) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

РЈЕШЕЊЕ
О ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ОВЛАШТЕЊУ ЗА ПОТПИСИВАЊЕ АКАТА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА И ЧУВАЊУ И УПОТРЕБИ ПЕЧАТА ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА

1. У Рјешењу о овлаштењу за потписивање аката из надлежности Федералног министарства здравства и чувању и употреби печата Федералног министарства здравства, В. број 1550/2021 од 13.10.2021. године, у тачки 1. врши се допуна, на начин да се иза алинеје деветнаест додају алинеје двадесет и двадесет један, како слиједи:
   "- потписивање потврда и увјерења о којима се води службена евиденција у Федералном министарству здравства,
   - потписивање цертификата из области додатних едукација у сектору здравства, а које су у надлежности Федералног министарства здравства у складу са прописима из области здравства.".
2. У осталим дијеловима Рјешење В. број 1550/2021 од 13.10.2021. године остаје непромијењено.
3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1646/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2047

Na osnovu člana 19. stav (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa izvršavanjem Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V. broj 637/2021 od 15.4.2021. godine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O IMENOVANJU INTERRESORNE RADNE GRUPE ZA PROVOĐENJE PROCEDURE POPUNJAVANJA KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BiH

I.

Za članove Interresorne radne grupe za provođenje procedure popunjavanja Komisije za koncesije Federacije BiH imenuju se:

1. Zdravko Buljeta, predstavnik Federalnog ministarstva prostornog uređenja, predsjednik
2. Mirsad Ibrović, predstavnik Federalnog ministarstva okoliša i turizma, član
3. Halko Balavac, predstavnik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, član
4. Renato Škrobo, predstavnik Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, član
5. Edin Perenda, predstavnik Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, član.

Tehničko lice: Mirsad Ramić, uposlenik Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

II.

Zadatak Interresorne radne grupe iz tačke I. ovog rješenja je da pripremi Javni oglas, provede proceduru neophodnu za kadrovsko popunjavanje Komisije za koncesije Federacije BiH, pregleda prispjele prijave, sačini listu kandidata koji ispunjavaju uslove, po potrebi prikupi dodatne informacije o kandidatima, obavi intervju sa kandidatima i nakon toga predloži federalnom ministru odnosno Vladi Federacije Bosne i Hercegovine rang-listu sa najboljim kandidatima na dalje razmatranje.

III.

Zadatak iz tačke I. Interresorna radna grupa je dužna izvršiti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog rješenja.

IV.

Pravo na naknadu članovima Interresorne radne grupe utvrdit će se posebnim rješenjem u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade Federacije BiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15).

Naknadu za rad članovi Interresorne radne grupe će ostvariti u organu u kojem su zaposleni, odnosno u federalnom organu državne službe na čiji prijedlog su imenovani.

V.

Ovo rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1655/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (3) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u svezi s izvršavanjem Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V. broj 637/2021 od 15.4.2021. godine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici, održanoj 04.11.2021. godine, donosi

RJEŠENJE
O IMENOVANJU INTERRESORNE RADNE GRUPE ZA PROVOĐENJE PROCEDURE POPUNJAVANJA POVJERENSTVA ZA KONCESIJE FEDERACIJE BiH

I.

Za članove Interresorne radne grupe za provođenje procedure popunjavanja Povjerenstva za koncesije Federacije BiH imenuju se:

1. Zdravko Buljeta, predstavnik Federalnog ministarstva prostornog uređenja, predsjednik
2. Mirsad Ibrović, predstavnik Federalnog ministarstva okoliša i turizma, član
3. Halko Balavac, predstavnik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, član
4. Renato Škrobo, predstavnik Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, član
5. Edin Perenda, predstavnik Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, član.

Tehnička osoba: Mirsad Ramić, uposlenik Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

II.

Zadatak Interresorne radne grupe iz točke I. ovog rješenja je da pripremi Javni natječaj, provede proceduru nužnu za kadrovsko popunjavanje Povjerenstva za koncesije Federacije BiH, pregleda prispjele prijave, sačini listu kandidata koji ispunjavaju uvjete, po potrebi prikupi dodatne informacije o kandidatima, obavi intervju sa kandidatima i nakon toga predloži federalnom ministru odnosno Vladi Federacije Bosne i Hercegovine rang-listu sa najboljim kandidatima na dalje razmatranje.

III.

Zadatak iz točke I. Interresorna radna grupa je dužna izvršiti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog rješenja.

IV.

Pravo na naknadu članovima Interresorne radne grupe utvrdit će se posebnim rješenjem sukladno Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade Federacije BiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15).

Naknadu za rad članovi Interresorne radne grupe će ostvariti u organu u kojem su zaposleni, odnosno u federalnom organu državne službe na čiji prijedlog su imenovani.

V.

Ovo rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1655/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (3) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези са извршавањем Закључка Владе Федерације Босне и Херцеговине, В. број 637/2021 од 15.4.2021. године, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници, одржаној 04.11.2021. године, доноси

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ ИНТЕРРЕСОРНЕ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ПРОЦЕДУРЕ ПОПУЊАВАЊА КОМИСИЈЕ ЗА КОНЦЕСИЈЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ

I

За чланове Интерресорне радне групе за провођење процедуре попуњавања Комисије за концесије Федерације БиХ именују се:

1. Здравко Буљета, представник Федералног министарства просторног уређења, предсједник
2. Мирсад Ибровић, представник Федералног министарства околиша и туризма, члан
3. Халко Балавац, представник Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, члан
4. Ренато Шкробо, представник Федералног министарства промета и комуникација, члан
5. Един Перенда, представник Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, члан.

Техничко лице: Мирсад Рамић, упосленик Федералног министарства просторног уређења.

II

Задатак Интерресорне радне групе из тачке I овог рјешења је да припреми Јавни оглас, проведе процедуру неопходну за кадровско попуњавање Комисије за концесије Федерације БиХ, прегледа приспјеле пријаве, сачини листу кандидата који испуњавају услове, по потреби прикупи додатне информације о кандидатима, обави интервју са кандидатима и након тога предложи федералном министру односно Влади Федерације Босне и Херцеговине ранг-листу са најбољим кандидатима на даље разматрање.

III

Задатак из тачке I Интерресорна радна група је дужна извршити у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог рјешења.

IV

Право на накнаду члановима Интерресорне радне групе утврдит ће се посебним рјешењем у складу са Уредбом о начину оснивања и утврђивању висине накнаде за рад радних тијела основаних од стране Владе Федерације БиХ и руководилаца федералних органа државне службе ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 48/14, 77/14, 97/14 и 58/15).

Накнаду за рад чланови Интерресорне радне групе ће остварити у органу у којем су запослени, односно у федералном органу државне службе на чији приједлог су именовани.

V

Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1655/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

2048

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), na prijedlog Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, a u cilju realizacije Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 21/2021 od 08.01.2021. godine donijetog s ciljem implementacije Odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u

predmetu E.Š. i dr. broj: AP-3683/20, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ZAKLJUČKE
O USVAJANJU INFORMACIJE O EPIDEMIOLOŠKOJ SITUACIJI COVID-19 U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN 01.11.2021. GODINE S PRIJEDLOGOM NAREDBI I PREPORUKA KRIZNOG ŠTABA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. Usvaja se Informacija o epidemiološkoj situaciji COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 01.11.2021. godine s prijedlogom naredbi i preporuka Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.
2. Usvajaju se Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Prilog 1.).
3. Usvajaju se Preporuke Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Prilog 2.).
4. Naređuje se vladama kantona, odnosno kantonalnim štabovima ministarstava zdravstva uvođenje restriktivnijih mjera spram procjene epidemiološke situacije u kantonu, odnosno općini, uz redovno obavještavanje Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.
5. Naredbe i Preporuke Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva donose se sa rokom važenja od 14 dana računajući od dana, 04.11.2021. godine, koji se utvrđuje kao dan početka primjene ovih naredbi i preporuka.
6. Prije isteka roka iz tačke 5. ovih zaključaka, zadužuje se Krizni štab Federalnog ministarstva zdravstva da sagleda kompletnu epidemiološku situaciju COVID-19 u Federaciji BiH i sačini procjenu rizika, a radi razmatranja mogućnosti i potrebe izmjene naredbi i preporuka utvrđenih ovim Zaključkom, te prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavi prijedlog novih naredbi i preporuka.
7. Zadužuje se Krizni štab Federalnog ministarstva zdravstva da ove zaključke sa prilozima dostavi prema kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva, kantonalnim ministarstvima zdravstva, zdravstvenim ustanovama s područja kantona putem kriznih štabova kantonalnih ministarstava zdravstva, kliničkim centrima u Federaciji BiH, općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama putem kriznih štabova kantonalnih ministarstava zdravstva, Federalnoj i kantonalnim upravama za inspekcijske poslove i Upravama policija MUP-a kantona.
8. U skladu sa Zaključkom V. broj 21/2021 od 08.01.2021. godine pod tačkom 4., Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će obavijestiti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o epidemiološkoj situaciji u Federaciji Bosne i Hercegovine i mjerama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje su donesene u cilju zaštite zdravlja građana i smanjenja rizika za širenje virusa, na 288. sjednici održanoj dana, 04.11.2021. godine.
9. Ovi zaključci stupaju na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1638/2021
04. novembra 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Prilog 1.

NAREDBE
KRIZNOG ŠTABA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

I. OPĆE NAREDBE

1. Naređuje se vladama kantona, odnosno kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva donošenje restriktivnijih mjera u odnosu na mjere iz ove naredbe, sukladno procjeni rizika događaja koji mogu dovesti do pogoršanja epidemiološke situacije, kao i na osnovu aktuelne epidemiološke situacije koja se bazira na sedmičnoj incidenci zaraženih, broju hospitaliziranih pacijenata, broju pacijenata koji koriste respiratornu podršku i raspoloživosti svih resursa u zdravstvu (tehničkih, ljudskih i dr.).
2. Naređuje se obavezno nošenje zaštitnih maski preko usta i nosa za zaštitu respiratornog sistema u zatvorenom prostoru i uz poštivanje razmaka od minimalno 2 metra.
   Nalaže se obavezno nošenje maske i na otvorenom prostoru, ako se ne može ostvariti razmak od 2 metra. Obavezno je nošenje maski na autobuskim, tramvajskim, trolejbuskim, minibuskim stajalištima, peronima i pijacama/otvorenim tržnicama i na drugim mjestima gdje se primijeti veća fluktuacija stanovništva.
   Izuzetno, zaštitne maske nisu obavezni nositi:
   - djeca mlađa od šest godina, osobe koje imaju probleme s disanjem zbog hroničnih bolesti ili koje ne mogu skinuti masku bez pomoći druge osobe, npr. osobe s intelektualnim poteškoćama ili smetnjama u razvoju, osobe s oštećenjem sluha
   - učenici osnovnih škola od 1. do 5. razreda tokom obavljanja nastave u učionicama
   - sportisti na utakmicama, treninzima i sportskim aktivnostima, vozači na biciklu, električnom romobilu i motociklu
   - članovi iste porodice koji na otvorenom prostoru ne ostvaruju razmak od 2 metra.
3. Dopušteno je okupljanje ljudi na određenom prostoru pod sljedećim uvjetima:
   - ne više od 50 ljudi u zatvorenom prostoru
   - ne više od 100 ljudi na otvorenom prostoru.

   Sva okupljanja unutar navedenih ograničenja moraju se odvijati u prostoru koji omogućuje obavezni fizički razmak od najmanje 2 metra između osoba (osim članova istog domaćinstva).
   S ciljem smanjivanja rizika od COVID-19, kao i zaštite ličnog zdravlja, za vrijeme okupljanja potrebno je obavezno pridržavanje preporuka koje su donijeli zavodi za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera). Za provođenje mjera na skupovima odgovorni su organizatori okupljanja. Organizator je prilikom održavanja skupa dužan postupati u skladu s propisima o javnom okupljanju.
4. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da na osnovu procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona reduciraju broj osoba, od maksimalno dopuštenog broja osoba u otvorenom i zatvorenom prostoru u skladu s tačkom 3. ove naredbe, na skupovima koji se održavaju, poput: političkih skupova, vjenčanja, svadbi, krizmi, sprovoda, dženaza i drugih porodičnih okupljanja i sličnih događaja, a u cilju sprječavanja širenja infekcije COVID-19 među stanovništvom, kao i zaštite ličnog zdravlja i javnog zdravlja stanovništva.

5. Izuzetno od tačke 3. ove naredbe, dopušta se organiziranje i većih okupljanja, do maksimalno 150 osoba u zatvorenom i 300 osoba na otvorenom, pod uvjetom da veličina prostora omogućava provedbu higijensko-epidemioloških mjera.
   Uvjet je da svi učesnici skupa imaju:
   - negativan antigenski ili PCR test, ne stariji od 48 sati ili
   - potvrdu o prebolovanom COVID-19, ne stariju od 6 mjeseci
   - ili potvrdu o završenoj vakcinaciji.

   Za provođenje epidemioloških mjera i organizaciju skupa odgovoran je organizator skupa.
   Organizator skupa iz ove tačke dužan je prethodno pribaviti saglasnost od nadležnog kriznog štaba kantonalnog ministarstva zdravstva koja se izdaje na osnovu mišljenja nadležnog zavoda za javno zdravstvo kantona, koje sadrži procjenu rizika.
6. U uvjetima COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH naređuje se striktno poštivanje preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, za sve one na koje se preporuke odnose, a koje su dostupne na www.zzjzfbih.ba, i to:
   - preporuke za državljane BiH i strane državljane koji ulaze u BiH;
   - preporuke - javni prevoz;
   - preporuke za muzeje, galerije, kina i sl.;
   - preporuke za ugostiteljske objekte;
   - preporuke za škole u kontekstu COVID-19 za školsku 2021./2022. godinu;
   - preporuke - vrtići;
   - preporuke za stomatološke ordinacije;
   - preporuke - trajni smještaj i zbrinjavanje;
   - preporuke za sportsko-rekreativne aktivnosti – dopuna;
   - preporuke za rad hotela;
   - preporuke za trgovine, uslužne djelatnosti, tržne centre;
   - preporuke – proslave;
   - preporuke za rad studentskih domova u kontekstu COVID-19.
7. Naređuje se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove i kantonalnim upravama za inspekcijske poslove, kao i inspekcijama organiziranim pri nadležnim ministarstvima u kantonu, odnosno nadležnim općinskim i gradskim inspektorima da kontinuirano kontroliraju provođenje Naredbe pod tač. 2., 3., 4., 5. i 6. ovog poglavlja te u skladu sa svojim ovlastima poduzimaju mjere iz okvira svoje nadležnosti, koja uključuje pokretanje krivičnih prijava protiv počinitelja za koje se postavi osnovana sumnja da ne izvršavaju naredbe u uvjetima pandemije COVID-19 za krivična djela kažnjiva po Krivičnom zakonu Federacije BiH.
8. Traži se od nadležnih uprava policije i nadležnih tužilaštava hitno postupanje po podnesenim krivičnim prijavama iz tačke 7. ove naredbe, u skladu s njihovim ovlastima.

II. NAREDBE ZA KRIZNE ŠTABOVE KANTONALNIH MINISTARSTAVA ZDRAVSTVA I USTANOVE I DRUGE SUBJEKTE U OBLASTI ZDRAVSTVA

1. Obavezuju se krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva, kao i zdravstvenih ustanova s područja kantona, da redovno revidiraju krizne planove pripravnosti i odgovore na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), prema promjeni epidemiološke situacije na području kantona ili lokalne zajednice.
2. Naređuje se vladama kantona, odnosno kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva obavezno postupanje po dokumentu "Javnozdravstveni kriteriji za prilagođavanje javnozdravstvenih i društvenih mjera u kontekstu COVID-19".
3. Nalaže se svim zdravstvenim ustanovama na području Federacije BiH da nastave s kontinuiranim provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti odgovora na pojavu COVID-19, a posebno mjera koje se odnose na hospitalizaciju osoba i drugih mjera prema izvorima zaraze, u skladu s revidiranim dokumentom "Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi – prijenos u zajednici".
4. U uvjetima povoljne epidemiološke situacije nalaže se svim zdravstvenim ustanovama na području Federacije Bosne i Hercegovine obavezno pružanje svih zdravstvenih usluga za koje su registrirani.
5. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da budu spremni za slučaj zbrinjavanja većeg broja oboljelih u zdravstvenim ustanovama, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), a sukladno epidemiološkoj situaciji.
   Nalaže se kantonalnim ministrima nadležnim za zdravstvo da poduzimaju mjere i aktivnosti u smislu angažiranja zdravstvenih radnika, organizacije i rasporeda rada i radnog vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova, ako dođe do pogoršanja epidemiološke situacije.
6. Zadužuju se zavodi za javno zdravstvo kantona da pojačaju nadzor nad provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti i odgovora na pojavu novog koronavirusa (COVID-19).
7. U zdravstvenim ustanovama, bez obzira na oblik vlasništva, kao i privatnim praksama, obavezno je provođenje trijaže i pridržavanje striktnih mjera za prevenciju i kontrolu infekcije i praćenje općih i specifičnih preporuka radi sigurnosti osoblja i pacijenata u kontekstu COVID-19.
8. Nalaže se kliničkim centrima u Federaciji BiH, kao i općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama u Federaciji BiH, da u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije osiguraju 30% svojih kapaciteta za hospitalizaciju i liječenje pacijenata oboljelih od COVID-19. Za provođenje ove naredbe odgovorni su direktori i upravni odbori zdravstvenih ustanova, svako u okviru svojih zakonom utvrđenih nadležnosti.
   U skladu s epidemiološkom situacijom COVID-19, svaka bolnica je dužna imati plan zadovoljenja povećanih potreba za COVID-19 kapacitetima. Plan mora biti jasan i precizan, koordiniran s kriznim štabom nadležnog ministarstva zdravstva, te sačinjen u skladu s revidiranim dokumentom "Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi – prenos u zajednici".
9. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da u svim zdravstvenim ustanovama na području kantona, bez obzira na oblik vlasništva, kao i kliničkim centrima u Federaciji BiH, osiguraju u kontinuitetu rad bolničkih komisija i bolničkih timova s ciljem sprječavanja širenja COVID-19 infekcije u zdravstvenim ustanovama, u skladu s članom 51. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, kao i odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/10).
10. Mikrobiološku djelatnost - laboratorijsku izolaciju virusne RNA i identifikaciju uzročnika zarazne bolesti (SARS-CoV-2) radi utvrđivanja dijagnoze na COVID-19 obavljaju laboratorije zdravstvenih ustanova verificirane od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarski

fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorija za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva, i to za vrijeme trajanja potrebe za obavljanje ove djelatnosti u Federaciji BiH prema epidemiološkoj COVID-19 situaciji u BiH i u svijetu.

Sve verificirane laboratorije, kao i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorija za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva iz stava (1) ove tačke, dužne su čuvati originalne uzorke i ekstrakcije, na temperaturi od minimalno -20 °C, najmanje 14 dana, računajući od dana testiranja, kao i voditi ažurne evidencije o korištenim internim i pozitivnim kontrolama u smislu utvrđenih vrijednosti istih.

11. U svrhu unaprjeđenja odgovora na pandemiju COVID-19, kod pacijenata s izraženim kliničkim simptomima karakterističnim za ovo oboljenje (u skladu s definicijom slučaja), osim PCR temeljnih testova, koji ostaju zlatni standard za dijagnostiku, preporučuje se i korištenje antigenskih testova (Ag-RDT).

    Antigenski testovi se mogu koristiti u situacijama kada je PCR nedostupan ili kada je potrebno duže vrijeme za obradu, ili kada je propisano ovom naredbom. Antigenski testovi za detekciju SARS-CoV-2 moraju ispunjavati minimalne zahtjeve: ≥90% senzitivnost i ≥97% specifičnost u usporedbi s referentnim PCR testom.

    Testiranje Ag-RDT testovima se treba provoditi prema uputstvima proizvođača i unutar 5 - 7 dana nakon pojave simptoma. Negativan rezultat antigenskog testiranja ne može u potpunosti isključiti aktivnu COVID-19 infekciju te je kod simptomatskih pacijenata potrebno ponovljeno testiranje PCR testom.

    Testiranje Ag-RDT testovima u svrhu dijagnostike provode zdravstvene ustanove.

    Zdravstvena ustanova koja obavlja antigenska testiranja (Ag-RDT) dužna je redovno izvještavati zavod za javno zdravstvo kantona, a zavod za javno zdravstvo kantona se obavezuje podatke o rezultatima antigenskog testiranja (Ag-RDT) dostavljati Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH.

12. U cilju brže i efikasnije laboratorijske detekcije SARS-CoV-2 virusa nalaže se svim kantonalnim ministarstvima zdravstva da u saradnji sa zavodima zdravstvenog osiguranja kantona, kao i drugim zdravstvenim ustanovama, stave u funkciju sve resurse i kapacitete laboratorija verificiranih od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podršku javnom sektoru zdravstva.

13. Nalaže se mikrobiološkim laboratorijama da redovno dostavljaju podatke Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH o testiranim osobama na SARS-CoV-2 i rezultatima testiranja, putem online platforme COVID-19.ba, koja u realnom vremenu prikazuje podatke o COVID-19 u Federaciji BiH, a svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

    U slučaju da ovlaštene zdravstvene ustanove (privatne i javne) ne dostavljaju podatke putem online platforme COVID-19.ba, a kako je definirano ovom naredbom, pokrenut će se postupak po službenoj dužnosti o stavljanju izvan snage rješenja donesenog od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje mikrobiološke djelatnosti - laboratorijska izolacija virusne RNA i identifikacija uzročnika zarazne bolesti (SARS- CoV-2).

    Nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovno dostavljaju podatke o hospitaliziranim pacijentima, uključujući i hospitalizirane pacijente u jedinicama intenzivne njege, pacijentima na respiratoru, težini kliničke slike i ishodu liječenja (oporavljeni i umrli), te podatke o vakcinalnom statusu, kao i vrsti primljene vakcine za sve hospitalizirane pacijente nadležnim kantonalnim zavodima za javno zdravstvo, koji su dužni izvijestiti Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, putem online platforme COVID-19.ba, svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

    Agregirane sedmične podatke o hospitaliziranim pacijentima, pacijentima na respiratoru, i vakcinalnom statusu hospitaliziranih pacijenata, nadležni kantonalni zavodi za javno zdravstvo dostavljaju Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH, putem e-maila (i.covic@zzjzfbih.ba i m.smjecanin@zzjzfbih.ba) svakog ponedjeljka do 11:00 sati, na propisanom obrascu.

14. Krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva imaju primjenjivati preporuke za otpuštanje osoba iz izolacije – COVID-19 sačinjene od Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, koje su dostupne na stranici Zavoda www.zzjzfbih.ba.

15. Naređuje se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da najmanje jednom mjesečno dostavljaju izvještaj o svom radu Kriznom štabu Federalnog ministarstva zdravstva.

16. Naređuje se svim pedijatrijskim i drugim službama zaduženim za provođenje imunizacije primarne zdravstvene zaštite da izvrše reviziju zdravstvenih kartona i plana za imunizaciju sve djece koja podliježu programu obavezne imunizacije do završetka srednje škole u saradnji s kantonalnim zavodima za javno zdravstvo i intenziviraju imunizaciju djece koja su propustila jedno ili više vakcina iz programa obavezne imunizacije, i to u roku od 30 dana od stupanja na snagu ove naredbe.

    Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je direktor doma zdravlja te je isti dužan podnijeti izvještaj Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH i Federalnom ministarstvu zdravstva.

    Zahtijeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane nadležne inspekcije.

17. Naređuje se svim centrima za mentalno zdravlje da stave u punu funkciju svoje kapacitete kao podršku mentalnom zdravlju stanovništva. Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je direktor doma zdravlja te je isti dužan podnijeti izvještaj Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH i Federalnom ministarstvu zdravstva.

    Zahtijeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane nadležne inspekcije.

III. NAREDBE U VEZI ORGANIZIRANJA I PROVOĐENJA VAKCINACIJE PROTIV COVID-19

Vakcinacija protiv COVID-19 za prioritetne skupine i ostalo stanovništvo

1. Naređuje se da, pored postojećih prioritetnih skupina utvrđenih članom 61a. Pravilnika o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/19, 12/21 i 47/21), nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, počnu s vakcinacijom protiv COVID-19 uposlenih u obrazovnom sektoru, policiji, vatrogasnim službama, socijalnoj zaštiti i medijima, te studenata fakulteta zdravstvenih usmjerenja.

2. Nakon vakcinacije prioritetnih skupina i osoba uposlenih u javnim službama iz Poglavlja III. tačke 1. ove naredbe, zavodi za javno zdravstvo kantona, dužni su početi pozivanje i ostalog stanovništva na vakcinaciju protiv COVID-19, a prema raspoloživim količinama vakcina protiv COVID-19.

3. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su osigurati pomoć za komunikaciju s osobama koje imaju poteškoće sa sluhom i vidom, i to najmanje jedan dan u sedmici na mjestu provedbe vakcinacije, a sukladno odredbama člana 12. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Fedracije BiH", broj 40/10).
4. Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH će organizirati vakcinaciju skupina od posebnog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine i Bosnu i Hercegovinu.
5. U skladu s Pravilnikom o načinima provođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi i dopunama navedenog pravilnika nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovno unose podatke o imunizaciji protiv COVID-19 i putem online platforme vakcine.covid-19.ba.

Organizacija vakcinacije protiv COVID-19 na nivou kantona

1. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su otvoriti punktove za masovnu imunizaciju na nivou općina s ciljem veće dostupnosti imunizacije protiv COVID-19 stanovništvu.
2. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su formirati mobilne timove za imunizaciju protiv COVID-19, posebno ugroženih skupina stanovništva (osobe koje zbog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti doći u centre za vakcinaciju, migranti, Romi i dr.).
3. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su formirati mobilne timove za imunizaciju protiv COVID-19 stanovništva koje je udaljeno od sjedišta centra za imunizaciju.
4. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su vakcinaciju protiv COVID-19 obavljati svih sedam dana u sedmici u periodu od 08:00 do 20:00, a po potrebi i duže, u skladu s raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima.

IV. NAREDBE ZA POSLOVNE SUBJEKTE

1. Nalaže se svim pravnim i fizičkim osobama, koje zapošljavaju više od 20 radnika, da imaju krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19, kojim će biti usklađena organizacija rada navedenih subjekata s datim preporukama i smjernicama Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH i kantonalnih zavoda za javno zdravstvo, te da osiguraju njegovo redovno provođenje.
2. Nalaže se poslovnim subjektima da reorganiziraju rad svojih zaposlenika, na mjestima gdje nije moguće poštivati razmak od 2 metra među zaposlenima, tako što će reorganizirati radno vrijeme, organizirati rad u smjenama, omogućiti rad od kuće i primijeniti druge načine obavljanja radnih zadataka koji neće ugroziti djelatnosti i radne procese, a omogućit će poštivanje higijensko-epidemioloških mjera.

V. NAREDBE ZA SUPERMARKETE I VELETRGOVINE

1. U veletrgovinama i supermarketima se ograničava broj kupaca prema sljedećim kriterijima, tako da se definira prostor od 10 m^2 prodajnog objekta po potrošaču.
2. Bez obzira na veličinu prostora prodajnog objekta, nije dopušten boravak više od 400 potrošača.
3. Supermarketi i veletrgovine, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su na ulazu u objekt na vidljivom mjestu postaviti informacije o veličini prodajnog prostora i maksimalno dopuštenom broju potrošača sukladno definiranom prodajnom prostoru/broj potrošača.
4. Supermarketi i veletrgovine, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su osigurati rad svih kasa/naplatnih mjesta.
5. Supermarketi, veletrgovine, tržni centri, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su osigurati COVID-redare.

VI. NAREDBE ZA UGOSTITELJSKE OBJEKTE

1. Dopušta se pružanje usluga u ugostiteljskim objektima u otvorenom i zatvorenom prostoru, samo sjedeća mjesta, uz obavezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera) u skladu s Poglavljem I. "Opće naredbe", tač. 2. – 6. Pružanje usluga u ugostiteljskim objektima dopušteno je za maksimalno 50 osoba u zatvorenom prostoru i 100 osoba na otvorenom prostoru ugostiteljskog objekta, i to isključivo uz uvjet da veličina zatvorenog i otvorenog prostora ugostiteljskog objekta omogućava poštivanje navedenih mjera i preporuka zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH.
2. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da definiraju način rada ugostiteljskih objekata, u skladu s analizom rizika i epidemiološkom situacijom.

VII. NAREDBE ZA USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU STARIJE OSOBE, USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU OSOBE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S DUŠEVNIM SMETNJAMA, KAZNENO-POPRAVNE USTANOVE I DRUGE USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

1. Dopuštaju se posjeti i izlaz osobama smještenim u ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju starije osobe, uz uvjet da ustanova mora imati interni plan za posjete u ustanovi, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19.
   Ostale ustanove socijalne zaštite, uključujući u ovo i ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju osobe s poteškoćama u razvoju i osobe s duševnim smetnjama, te kazneno-popravne ustanove, moraju imati interni plan za posjete i izlaske iz ustanove, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19, te imaju obavezu postupanja po istom.
2. Dopušta se prijem novih korisnika u ustanovama socijalne zaštite, uz uvjet da je prethodno provedeno PCR testiranje na COVID-19. Navedeno se primjenjuje i kod premještanja korisnika iz zdravstvene ustanove u ustanovu socijalne zaštite. Obaveza je ustanove socijalne zaštite osigurati prostor za izolaciju korisnika.

VIII. NAREDBE ZA GRADSKI, PRIGRADSKI I MEĐUGRADSKI PRIJEVOZ

1. Dopušta se rad gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza, uz obavezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
2. Prijevoznici u gradskom, prigradskom i međugradskom prijevozu dužni su osigurati COVID-redare.

IX. NAREDBE ZA OBRAZOVNE USTANOVE

1. Nadležna ministarstva obrazovanja kantona u saradnji s kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva i zavoda za javno zdravstvo kantona će spram epidemiološke situacije COVID-19 na području kantona donijeti odluku o modelu i početku pohađanja nastave u novoj školskoj 2021/2022. godini za osnovno i srednje obrazovanje.
2. U cilju sprječavanja širenja COVID-19, svaka obrazovna ustanova na području kantona mora imati krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19 i imenovan operativni tim za praćenje implementacije kriznog plana.

3. Obavezuju se kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i nadležni inspektori pri gradovima i općinama, da nalože svim obrazovnim ustanovama u kantonu, u čijim prostorima i tokom provođenja obrazovnog procesa može doći do prenosa zarazne bolesti COVID-19, kao i drugih zaraznih bolesti, da uspostave i provode redovne kontrole higijenskih i zdravstveno-tehničkih uvjeta u objektu i procesu rada, provođenje planova samokontrole sačinjenih sukladno načelima analize rizika i kritičnih kontrolnih tačaka, a prema preporukama nadležnog zavoda za javno zdravstvo kantona. Navedeno uključuje i kontinuiran pojačan inspekcijski nadzor od nadležnih inspekcija u obrazovnim ustanovama s ciljem sprječavanja prenosa COVID-19.
4. Održavanje pripravničkog i specijalističkog, odnosno subspecijalističkog staža zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama te drugim institucijama u kojima se staž obavlja, polaganje stručnih, specijalističkih i subspecijalističkih ispita zdravstvenih radnika, kao i obavljanje pripravničkog staža i polaganje stručnih ispita u drugim strukama, odvija se uz striktno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
5. Nastava na fakultetima u akademskoj 2020/2021. godini odvija se uz striktno i kontinuirano pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera za prevenciju COVID-19.
6. Tač. 3. i 4. ovog poglavlja primjenjuje se i na fakultete prilikom održavanja nastave u akademskoj 2020./2021. godini.

X. NAREDBE ZA POZORIŠTA I KINA

1. Izuzetno od Poglavlja I. "Opće naredbe", tačke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, pozorištima i kinima dopušta se organiziranje predstava i projekcija filmova za ne više od 100 osoba, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka te obavezni fizički razmak od najmanje 2 metra između osoba, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju predstave i projekcije filmova omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva na osnovu procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona mogu reducirati broj osoba od maksimalno dopuštenog broja osoba iz tačke 1. ovog poglavlja.

XI. NAREDBE ZA SPORTSKA TAKMIČENJA I TRENAŽNE PROCESE

1. Dopušta se održavanje profesionalnih sportskih takmičenja na otvorenom uz prisutnost gledalaca, uz uvjete korištenja do 30% kapaciteta stadiona, a ne više od 500 osoba po tribini, te uz poštivanje higijensko-epidemioloških mjera.
2. Osobe na tribinama ne smiju imati navijačke rekvizite te moraju nositi zaštitne maske. Prilikom ulaska i izlaska sa stadiona potrebno je osigurati organizirani ulazak, uz poštivanje higijensko-epidemioloških mjera kao što su nošenje zaštitnih maski i držanje razmaka, za što su zaduženi COVID-redari.
3. Prilikom ulaska na stadion potrebno je staviti u upotrebu sve ulaze kako bi se smanjio rizik većeg okupljanja.
4. U zatvorenom prostoru održavanje sportskih događaja će se i dalje odvijati bez prisustva publike.
5. Dopušta se održavanje trenažnih procesa sportista svih profesionalnih sportskih klubova, uz obavezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
6. Sportski savezi i organizatori sportskih takmičenja i trenažnih procesa iz ove tačke odgovorni su za provođenje higijensko-epidemioloških mjera.

XII. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE KONGRESA, KONFERENCIJA I DRUGIH EDUKATIVNIH SKUPOVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Dopušta se održavanje kongresa, konferencija i drugih edukativnih skupova, i to do 100 osoba, uz obavezno pridržavanje preporuka koje donosi Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
2. Organizator skupa u kojem učestvuje više od 100 osoba dužan je prethodno osigurati saglasnost nadležnog kriznog štaba kantonalnog ministarstva zdravstva, koje se izdaje na osnovu mišljenja nadležnog zavoda za javno zdravstvo kantona i sadrži procjenu rizika.
3. Ako skup ima više od 100 osoba, potrebno je da učesnici imaju:
   - negativan antigenski ili PCR test, ne stariji od 48 sati, ili
   - potvrdu o prebolovanom COVID-19 ne stariju od 6 mjeseci, ili
   - potvrdu o završenoj vakcinaciji.
4. Sva mjesta moraju biti numerirana i svi učesnici popisani po sjedećim mjestima. Tokom skupa svi učesnici moraju sjediti na istim numeriranim mjestima.
5. Tokom pauze učesnici se moraju pridržavati propisanih higijensko-epidemioloških mjera.
6. Sjedenje za vrijeme objeda mora biti fiksno, odnosno svaki dan skupa sjede iste osobe za stolom, uz fizički razmak.

XIII. NAREDBE ZA NADLEŽNA INSPEKCIJSKA TIJELA I NADLEŽNE UPRAVE POLICIJA

1. Zadužuju se Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri nadležnim ministarstvima u kantonu, odnosno nadležni općinski i gradski inspektori da pojačaju inspekcijski nadzor, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije.
2. Zadužuju se FMUP – Federalna uprava policije i MUP kantona – Uprava policije sukladno tački IV. Odluke o proglašenju prestanka stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/20 i 5/21) da poduzimaju mjere iz svoje nadležnosti kao podrška inspekcijskim službama, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije.
3. Zadužuju se Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri nadležnim ministarstvima u kantonu, odnosno nadležni općinski i gradski inspektori da dostave Kriznom štabu Federalnog ministarstva zdravstva, odnosno kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva, izvještaje o pojačanom inspekcijskom nadzoru, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije te da navedene izvještaje nastave dostavljati u kontinuitetu svakih 14 dana. Krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva navedene objedinjene izvještaje za područje kantona dostavljaju Kriznom štabu Federalnog ministarstva zdravstva.

XIV. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE SJEDNICA I RADNIH TIJELA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Izuzetno od Poglavlja I. "Opće naredbe", tačke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, dopušta se održavanje sjednica i radnih tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koje su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju sjednice i radna tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da na osnovu procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbu za održavanje sjednica i radnih tijela zakonodavnih tijela kantona, kao i tijela odlučivanja u jedinicama lokalne samouprave (gradska, općinska vijeća i sl.).

XV. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE PRETRESA U SUDOVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Izuzetno od Poglavlja I. "Opće naredbe", tačke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, dopušta se održavanje pretresa u Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koje su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju pretresi omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se kriznim štabovima kantonalnih ministarstava zdravstva da na osnovu procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbe za održavanje pretresa u sudovima na području kantona, kao i općina.

Prilog 2.

PREPORUKE
KRIZNOG ŠTABA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. Preporučuje se osobama starije životne dobi, posebno onima s hroničnim bolestima, da i dalje izbjegavaju bespotrebna kretanja i korištenje javnog prijevoza te da redovno koriste zaštitnu opremu.
2. U slučaju pojave nekih od simptoma kao što su: povišena temperatura, kašalj, gubitak mirisa ili okusa, preporučuje se osobama sa simptomima, kao i članovima njihovog domaćinstva, da ostanu kući te se telefonski jave nadležnom ljekaru kako bi dobili dalje upute.
3. Preporučuje se svim državljanima Federacije BiH da ne putuju u zemlje u kojima je prisutna visoka transmisija COVID-19.
4. Preporučujemo svim državljanima Federacije BiH koji žive ili rade u zemljama u kojima je prisutna visoka transmisija COVID-19 da ne dolaze u Federaciju BiH, zbog povećanja rizika od unošenja COVID-19, a što bi dodatno moglo rezultirati daljim pogoršanjem COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH.
5. Preporučuje se nadležnim tijelima vlasti u kantonima, kao i zdravstvenim ustanovama u kantonima, organiziranje imunizacije protiv COVID-19 po načelu "dan otvorenih vrata" prema raspoloživim količinama vakcina protiv COVID-19.
6. Vlade kantona, odnosno krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva, prema procjeni epidemiološke situacije u kantonu, preporuke od tač. 1. do 5. mogu donijeti i u formi naredbe.

Na temelju članka 19. stavka (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), na prijedlog Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva, a u cilju realizacije Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 21/2021 od 08.01.2021. godine donijetog s ciljem provedbe Odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu E. Š. i dr. broj AP-3683/20, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 288. sjednici održanoj 04.11.2021. godine, donosi

ZAKLJUČKE
O USVAJANJU INFORMACIJE O EPIDEMIOLOŠKOJ SITUACIJI COVID-19 U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN 01.11.2021. GODINE S PRIJEDLOGOM NAREDBI I PREPORUKA KRIZNOG STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. Usvaja se Informacija o epidemiološkoj situaciji COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 01.11.2021. godine s prijedlogom naredbi i preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva.
2. Usvajaju se Naredbe Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Privitak 1.).
3. Usvajaju se Preporuke Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Privitak 2.).
4. Naređuje se vladama kantona, odnosno kantonalnim stožerima ministarstava zdravstva uvođenje restriktivnijih mjera spram procjene epidemiološke situacije u kantonu, odnosno općini uz redovito obavještavanje Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva.
5. Naredbe i Preporuke Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva donose se sa rokom važenja od 14 dana računajući od dana, 04.11.2021. godine, koji se utvrđuje kao dan početka primjene ovih naredbi i preporuka.
6. Prije isteka roka iz točke 5. ovih zaključaka, zadužuje se Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva da sagleda kompletnu epidemiološku situaciju COVID-19 u Federaciji BiH i sačini procjenu rizika, a radi razmatranja mogućnosti i potrebe izmjene naredbi i preporuka utvrđenih ovim Zaključkom, te prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavi prijedlog novih naredbi i preporuka.
7. Zadužuje se Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva da ove zaključke sa privitcima dostavi prema kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva, kantonalnim ministarstvima zdravstva, zdravstvenim ustanovama s područja kantona putem kriznih stožera kantonalnih ministarstava zdravstva, Kliničkim centrima u Federaciji BiH, općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama putem kriznih stožera kantonalnih ministarstava zdravstva, Federalnoj i kantonalnim upravama za inspekcijske poslove i Upravama policija MUP-a kantona.
8. Sukladno Zaključku V. broj 21/2021 od 08.01.2021. godine pod točkom 4., Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će izvijestiti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o epidemiološkoj situaciji u Federaciji Bosne i Hercegovine i

mjerama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje su donesene u cilju zaštite zdravlja građana i smanjenja rizika za širenje virusa, na 288. sjednici održanoj dana, 04.11.2021. godine.

9. Ovi zaključci stupaju na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1638/2021
04. studenoga 2021. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

Privitak 1.

NAREDBE
KRIZNOG STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

I. OPĆE NAREDBE

1. Naređuje se vladama kantona, odnosno kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva donošenje restriktivnijih mjera u odnosu na mjere iz ove naredbe, sukladno procjeni rizika događaja koji mogu dovesti do pogoršanja epidemiološke situacije, kao i na osnovi aktualne epidemiološke situacije koja se temelji na tjednoj incidenciji zaraženih, broju hospitaliziranih pacijenata, broju pacijenata koji koriste respiratornu potporu i raspoloživosti svih resursa u zdravstvu (tehničkih, ljudskih i dr.).
2. Naređuje se obvezno nošenje zaštitnih maski preko usta i nosa za zaštitu respiratornog sustava u zatvorenom prostoru i uz poštivanje razmaka od minimalno 2 metra.
   Nalaže se obvezno nošenje maske i na otvorenom prostoru, ako se ne može ostvariti razmak od 2 metra. Obvezno je nošenje maski na autobusnim, tramvajskim, trolejbusnim, minibuskim stajalištima, peronima i pijacama/otvorenim tržnicama i na drugim mjestima gdje se primijeti veća fluktuacija stanovništva.
   Iznimno, zaštitne maske nisu obvezni nositi:
   - djeca mlađa od šest godina, osobe koje imaju probleme s disanjem zbog kroničnih bolesti ili koje ne mogu skinuti masku bez pomoći druge osobe, npr. osobe s intelektualnim poteškoćama ili smetnjama u razvoju, osobe s oštećenjem sluha
   - učenici osnovnih škola od 1. do 5. razreda tijekom obavljanja nastave u učionicama
   - sportaši na utakmicama, treninzima i sportskim aktivnostima, vozači na biciklu, električnom romobilu i motociklu
   - članovi iste obitelji koji na otvorenom prostoru ne ostvaruju razmak od 2 metra.
   3. Dopušteno je okupljanje ljudi na određenom prostoru pod sljedećim uvjetima:
   - ne više od 50 ljudi u zatvorenom prostoru
   - ne više od 100 ljudi na otvorenom prostoru.

   Sva okupljanja unutar navedenih ograničenja moraju se odvijati u prostoru koji omogućuje obvezni fizički razmak od najmanje 2 metra između osoba (osim članova istog kućanstva).
   S ciljem smanjivanja rizika od COVID-19, kao i zaštite osobnog zdravlja, za vrijeme okupljanja potrebno je obvezno pridržavanje preporuka koje su donijeli zavodi za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera). Za provođenje mjera na skupovima odgovorni su organizatori okupljanja. Organizator je prilikom održavanja skupa dužan postupati sukladno propisima o javnom okupljanju.
4. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona reduciraju broj osoba, od maksimalno dopuštenog broja osoba u otvorenom i zatvorenom prostoru sukladno točki 3. ove naredbe, na skupovima koji se održavaju, poput: političkih skupova, vjenčanja, svadbi, krizmi, sprovoda, dženaza i drugih obiteljskih okupljanja i sličnih događaja, a u cilju sprječavanja širenja infekcije COVID-19 među pučanstvom, kao i zaštite osobnog zdravlja i javnog zdravlja pučanstva.
5. Iznimno od točke 3. ove naredbe, dopušta se organiziranje i većih okupljanja, do maksimalno 150 osoba u zatvorenom i 300 osoba na otvorenom, pod uvjetom da veličina prostora omogućava provedbu higijensko-epidemioloških mjera.
   Uvjet je da svi sudionici skupa imaju:
   - negativan antigenski ili PCR test, ne stariji od 48 sati ili
   - potvrdu o prebolovanom COVID-19, ne stariju od 6 mjeseci
   - ili potvrdu o završenom cijepljenju.

   Za provođenje epidemioloških mjera i organizaciju skupa odgovoran je organizator skupa.
   Organizator skupa iz ove točke dužan je prethodno pribaviti suglasnost od mjerodavnog kriznog stožera kantonalnog ministarstva zdravstva koja se izdaje temeljem mišljenja mjerodavnog zavoda za javno zdravstvo kantona, koje sadrži procjenu rizika.
6. U uvjetima COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH naređuje se striktno poštivanje preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, za sve one na koje se preporuke odnose, a koje su dostupne na www.zzjzfbih.ba, i to:
   - preporuke za državljane BiH i strane državljane koji ulaze u BiH;
   - preporuke - javni prijevoz;
   - preporuke za muzeje, galerije, kina i sl.;
   - preporuke za ugostiteljske objekte;
   - preporuke za škole u kontekstu COVID-19 za školsku 2021./2022. godinu;
   - preporuke - vrtići;
   - preporuke za stomatološke ordinacije;
   - preporuke - trajni smještaj i zbrinjavanje;
   - preporuke za sportsko-rekreativne aktivnosti – dopuna;
   - preporuke za rad hotela;
   - preporuke za trgovine, uslužne djelatnosti, tržne centre;
   - preporuke – proslave;
   - preporuke za rad studentskih domova u kontekstu COVID-19.
7. Naređuje se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove i kantonalnim upravama za inspekcijske poslove, kao i inspekcijama organiziranim pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavnim općinskim i gradskim inspektorima da kontinuirano kontroliraju provođenje Naredbe pod toč. 2., 3., 4., 5. i 6. ovog poglavlja te sukladno svojim ovlastima poduzimaju mjere iz okvira svoje mjerodavnosti, koja uključuje pokretanje kaznenih prijava protiv počinitelja za koje se postavi osnovana sumnja da ne izvršavaju naredbe u uvjetima pandemije COVID-19 za kaznena djela kažnjiva po Kaznenom zakonu Federacije BiH.
8. Traži se od mjerodavnih uprava policije i mjerodavnih tužiteljstava žurno postupanje po podnesenim kaznenim prijavama iz točke 7. ove naredbe, sukladno njihovim ovlastima.

II. NAREDBE ZA KRIZNE STOŽERE KANTONALNIH MINISTARSTAVA ZDRAVSTVA I USTANOVE I DRUGE SUBJEKTE U PODRUČJU ZDRAVSTVA

1. Obvezuju se krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva, kao i zdravstvenih ustanova s područja kantona, da redovito revidiraju krizne planove pripravnosti i odgovore na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), prema promjeni epidemiološke situacije na području kantona ili lokalne zajednice.
2. Naređuje se vladama kantona, odnosno kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva obvezno postupanje po dokumentu "Javnozdravstveni kriteriji za prilagođavanje javnozdravstvenih i društvenih mjera u kontekstu COVID-19".
3. Nalaže se svim zdravstvenim ustanovama na području Federacije BiH da nastave s kontinuiranim provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti odgovora na pojavu COVID-19, a osobito mjera koje se odnose na hospitalizaciju osoba i drugih mjera prema izvorima zaraze, sukladno revidiranom dokumentu "Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi – prijenos u zajednici".
4. U uvjetima povoljne epidemiološke situacije nalaže se svim zdravstvenim ustanovama na području Federacije Bosne i Hercegovine obvezno pružanje svih zdravstvenih usluga za koje su registrirani.
5. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da budu spremni za slučaj zbrinjavanja većeg broja oboljelih u zdravstvenim ustanovama, sukladno odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), a sukladno epidemiološkoj situaciji.
   Nalaže se kantonalnim ministrima nadležnim za zdravstvo da poduzimaju mjere i aktivnosti u smislu angažiranja zdravstvenih djelatnika, organizacije i rasporeda rada i radnog vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova, ako dođe do pogoršanja epidemiološke situacije.
6. Zadužuju se zavodi za javno zdravstvo kantona da pojačaju nadzor nad provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti i odgovora na pojavu novog koronavirusa (COVID-19).
7. U zdravstvenim ustanovama, bez obzira na oblik vlasništva, kao i privatnim praksama, obvezno je provođenje trijaže i pridržavanje striktnih mjera za prevenciju i kontrolu infekcije i praćenje općih i specifičnih preporuka radi sigurnosti osoblja i pacijenata u kontekstu COVID-19.
8. Nalaže se kliničkim centrima u Federaciji BiH, kao i općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama u Federaciji BiH, da u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije osiguraju 30% svojih kapaciteta za hospitalizaciju i liječenje pacijenata oboljelih od COVID-19. Za provođenje ove naredbe odgovorni su ravnatelji i upravna vijeća zdravstvenih ustanova, svako u okviru svojih zakonom utvrđenih nadležnosti.
   Sukladno epidemiološkoj situaciji COVID-19, svaka bolnica je dužna imati plan zadovoljenja povećanih potreba za COVID-19 kapacitetima. Plan mora biti jasan i precizan, koordiniran s kriznim stožerom mjerodavnog ministarstva zdravstva, te sačinjen sukladno revidiranom dokumentu "Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi – prijenos u zajednici".
9. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da u svim zdravstvenim ustanovama na području kantona, bez obzira na oblik vlasništva, kao i kliničkim centrima u Federaciji BiH, osiguraju u kontinuitetu rad bolničkih povjerenstava i bolničkih timova s ciljem sprječavanja širenja COVID-19 infekcije u zdravstvenim ustanovama, sukladno članku 51. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, kao i odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/10).
10. Mikrobiološku djelatnost - laboratorijsku izolaciju virusne RNA i identifikaciju uzročnika zarazne bolesti (SARS-CoV-2) radi utvrđivanja dijagnoze na COVID-19 obavljaju laboratoriji zdravstvenih ustanova verificirani od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva, i to za vrijeme trajanja potrebe za obavljanje ove djelatnosti u Federaciji BiH prema epidemiološkoj COVID-19 situaciji u BiH i u svijetu.
    Svi verificirani laboratoriji, kao i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva iz stavka (1) ove točke, dužni su čuvati originalne uzorke i ekstrakcije, na temperaturi od minimalno -20 °C, najmanje 14 dana, računajući od dana testiranja, kao i voditi ažurne evidencije o korištenim internim i pozitivnim kontrolama u smislu utvrđenih vrijednosti istih.
11. U svrhu unaprjeđenja odgovora na pandemiju COVID-19, kod pacijenata s izraženim kliničkim simptomima karakterističnim za ovo oboljenje (sukladno definiciji slučaja), osim PCR temeljnih testova, koji ostaju zlatni standard za dijagnostiku, preporučuje se i korištenje antigenskih testova (Ag-RDT).
    Antigenski testovi se mogu koristiti u situacijama kada je PCR nedostupan ili kada je potrebno duže vrijeme za obradu, ili kada je propisano ovom naredbom. Antigenski testovi za detekciju SARS-CoV-2 moraju ispunjavati minimalne zahtjeve: ≥90% senzitivnost i ≥97% specifičnost u usporedbi s referentnim PCR testom.
    Testiranje Ag-RDT testovima se treba provoditi prema uputama proizvođača i unutar 5 - 7 dana nakon pojave simptoma. Negativan rezultat antigenskog testiranja ne može u potpunosti isključiti aktivnu COVID-19 infekciju te je kod simptomatskih pacijenata potrebno ponovljeno testiranje PCR testom.
    Testiranje Ag-RDT testovima u svrhu dijagnostike provode zdravstvene ustanove.
    Zdravstvena ustanova koja obavlja antigenska testiranja (Ag-RDT) dužna je redovito izvještavati zavod za javno zdravstvo kantona, a zavod za javno zdravstvo kantona se obvezuje podatke o rezultatima antigenskog testiranja (Ag-RDT) dostavljati Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH.
12. U cilju brže i efikasnije laboratorijske detekcije SARS-CoV-2 virusa nalaže se svim kantonalnim ministarstvima zdravstva da u suradnji sa zavodima zdravstvenog osiguranja kantona, kao i drugim zdravstvenim ustanovama, stave u funkciju sve resurse i kapacitete laboratorija verificiranih od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podršku javnom sektoru zdravstva.
13. Nalaže se mikrobiološkim laboratorijama da redovito dostavljaju podatke Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH o testiranim osobama na SARS-CoV-2 i rezultatima testiranja, putem online platforme COVID-19.ba, koja u realnom vremenu prikazuje podatke o COVID-19 u Federaciji BiH, a svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

U slučaju da ovlaštene zdravstvene ustanove (privatne i javne) ne dostavljaju podatke putem online platforme COVID-19.ba, a kako je definirano ovom naredbom, pokrenut će se postupak po službenoj dužnosti o stavljanju izvan snage rješenja donesenog od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje mikrobiološke djelatnosti - laboratorijska izolacija virusne RNA i identifikacija uzročnika zarazne bolesti (SARS- CoV-2).

Nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovito dostavljaju podatke o hospitaliziranim pacijentima, uključujući i hospitalizirane pacijente u jedinicama intenzivne njege, pacijentima na respiratoru, težini kliničke slike i ishodu liječenja (oporavljeni i umrli), te podatke o cjepnom statusu, kao i vrsti primljenog cjepiva za sve hospitalizirane pacijente nadležnim kantonalnim zavodima za javno zdravstvo, koji su dužni izvijestiti Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, putem online platforme COVID-19.ba, svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

Agregirane tjedne podatke o hospitaliziranim pacijentima, pacijentima na respiratoru, i cjepnom statusu hospitaliziranih pacijenata, nadležni kantonalni zavodi za javno zdravstvo dostavljaju Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH, putem e-maila (i.covic@zzjzfbih.ba i m.smjecanin@zzjzfbih.ba) svakog ponedjeljka do 11:00 sati, na propisanom obrascu.

14. Krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva imaju primjenjivati preporuke za otpuštanje osoba iz izolacije – COVID-19 sačinjene od Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, koje su dostupne na stranici Zavoda www.zzjzfbih.ba.
15. Naređuje se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da najmanje jednom mjesečno dostavljaju izvješće o svom radu Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva.
16. Naređuje se svim pedijatrijskim i drugim službama zaduženim za provedbu imunizacije primarne zdravstvene zaštite da izvrše reviziju zdravstvenih kartona i plana za imunizaciju sve djecu koja podliježu programu obvezne imunizacije do završetka srednje škole u suradnji s kantonalnim zavodima za javno zdravstvo i intenziviraju imunizaciju djece koja su propustila jedno ili više cjepiva iz programa obvezne imunizacije, i to u roku od 30 dana od stupanja na snagu ove naredbe.

    Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je ravnatelj doma zdravlja te je isti dužan podnijeti izvješće Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH i Federalnom ministarstvu zdravstva.

    Zahtijeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane mjerodavne inspekcije.
17. Naređuje se svim centrima za mentalno zdravlje da stave u punu funkciju svoje kapacitete kao podršku mentalnom zdravlju pučanstva. Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je ravnatelj doma zdravlja te je isti dužan podnijeti izvješće Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH i Federalnom ministarstvu zdravstva.

    Zahtijeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane mjerodavne inspekcije.

III. NAREDBE U SVEZI ORGANIZIRANJA I PROVOĐENJA CIJEPLJENJA PROTIV COVID-19

Cijepljenje protiv COVID-19 za prioritetne skupine i ostalo pučanstvo

1. Naređuje se da, pored postojećih prioritetnih skupina utvrđenih člankom 61a. Pravilnika o načinu provedbe obvezne imunizacije, imunoprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/19, 12/21 i 47/21), nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, počnu s cijepljenjem protiv COVID-19 uposlenih u obrazovnom sektoru, policiji, vatrogasnim službama, socijalnoj zaštiti i medijima, te studenata fakulteta zdravstvenih usmjerenja.
2. Nakon cijepljenja prioritetnih skupina i osoba uposlenih u javnim službama iz Poglavlja III. točke 1. ove naredbe, zavodi za javno zdravstvo kantona, dužni su početi pozivanje i ostalog pučanstva na cijepljenje protiv COVID-19, a prema raspoloživim količinama cjepiva protiv COVID-19.
3. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužni su osigurati pomoć za komunikaciju s osobama koje imaju poteškoće sa sluhom i vidom, i to najmanje jedan dan u tjednu na mjestu provedbe cijepljenja, a sukladno odredbama članka 12. Zakona o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10).
4. Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH će organizirati cijepljenje skupina od posebnog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine i Bosnu i Hercegovinu.
5. Sukladno Pravilniku o načinima provođenja obvezne imunizacije, imunoprofilakse i kemprofilakse protiv zaraznih bolesti te osobama koje se podvrgavaju toj obvezi i dopunama navedenog pravilnika nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovito unose podatke o imunizaciji protiv COVID-19 i putem online platforme vakcine.covid-19.ba.

Organizacija cijepljenja protiv COVID-19 na razini kantona

1. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su otvoriti punktove za masovnu imunizaciju na razini općina s ciljem veće dostupnosti imunizacije protiv COVID-19 pučanstvu.
2. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su formirati mobilne timove za imunizaciju protiv COVID-19, posebno ugroženih skupina pučanstva (osobe koje zbog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti doći u cjepne centre, migranti, Romi i dr.).
3. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su formirati mobilne timove za imunizaciju protiv COVID-19 pučanstva koje je udaljeno od sjedišta centra za imunizaciju.
4. Nadležna tijela vlasti u kantonima, kao i zdravstvene ustanove u kantonima, dužna su cijepljenje protiv COVID-19 obavljati svih sedam dana u tjednu u razdoblju od 08:00 do 20:00, a po potrebi i dulje, sukladno raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima.

IV. NAREDBE ZA POSLOVNE SUBJEKTE

1. Nalaže se svim pravnim i fizičkim osobama, koje zapošljavaju više od 20 djelatnika, da imaju krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19, kojim će biti usklađena organizacija rada navedenih subjekata s danim preporukama i smjernicama Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH i kantonalnih zavoda za javno zdravstvo, te da osiguraju njegovo redovito provođenje.
2. Nalaže se poslovnim subjektima da reorganiziraju rad svojih zaposlenika, na mjestima gdje nije moguće poštivati razmak od 2 metra među zaposlenima, tako što će reorganizirati radno vrijeme, organizirati rad u smjenama, omogućiti rad od kuće i primijeniti druge načine obavljanja radnih zadataka koji neće ugroziti djelatnosti i radne procese, a omogućit će poštivanje higijensko-epidemioloških mjera.

V. NAREDBE ZA SUPERMARKETE I VELETRGOVINE

1. U veletrgovinama i supermarketima se ograničava broj kupaca prema sljedećim kriterijima, tako da se definira prostor od 10 m^2 prodajnog objekta po potrošaču.
2. Bez obzira na veličinu prostora prodajnog objekta, nije dopušten boravak više od 400 potrošača.
3. Supermarketi i veletrgovine, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su na ulazu u objekt na vidljivom mjestu postaviti informacije o veličini prodajnog prostora i maksimalno dopuštenom broju potrošača sukladno definiranom prodajnom prostoru/broj potrošača.
4. Supermarketi i veletrgovine, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su osigurati rad svih kasa/naplatnih mjesta.
5. Supermarketi, veletrgovine, tržni centri, kao i drugi objekti slične namjene, dužni su osigurati COVID-redare.

VI. NAREDBE ZA UGOSTITELJSKE OBJEKTE

1. Dopušta se pružanje usluga u ugostiteljskim objektima u otvorenom i zatvorenom prostoru, samo sjedeća mjesta, uz obvezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera) sukladno Poglavlju I. "Opće naredbe", toč. 2. – 6. Pružanje usluga u ugostiteljskim objektima dopušteno je za maksimalno 50 osoba u zatvorenom prostoru i 100 osoba na otvorenom prostoru ugostiteljskog objekta, i to isključivo uz uvjet da veličina zatvorenog i otvorenog prostora ugostiteljskog objekta omogućava poštivanje navedenih mjera i preporuka zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH.
2. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da definiraju način rada ugostiteljskih objekata, sukladno analizi rizika i epidemiološkoj situaciji.

VII. NAREDBE ZA USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU STARIJE OSOBE, USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU OSOBE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S DUŠEVNIM SMETNJAMA, KAZNENO-POPRAVNE USTANOVE I DRUGE USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

1. Dopuštaju se posjeti i izlaz osobama smještenim u ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju starije osobe, uz uvjet da ustanova mora imati interni plan za posjete u ustanovi, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19.
   Ostale ustanove socijalne zaštite, uključujući u ovo i ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju osobe s poteškoćama u razvoju i osobe s duševnim smetnjama, te kazneno-popravne ustanove, moraju imati interni plan za posjete i izlaske iz ustanove, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19, te imaju obvezu postupanja po istom.
2. Dopušta se prijem novih korisnika u ustanovama socijalne zaštite, uz uvjet da je prethodno provedeno PCR testiranje na COVID-19. Navedeno se primjenjuje i kod premještanja korisnika iz zdravstvene ustanove u ustanovu socijalne zaštite. Obveza je ustanove socijalne zaštite osigurati prostor za izolaciju korisnika.

VIII. NAREDBE ZA GRADSKI, PRIGRADSKI I MEĐUGRADSKI PRIJEVOZ

1. Dopušta se rad gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza, uz obvezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
2. Prijevoznici u gradskom, prigradskom i međugradskom prijevozu dužni su osigurati COVID-redare.

IX. NAREDBE ZA OBRAZOVNE USTANOVE

1. Nadležna ministarstva obrazovanja kantona u suradnji s kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva i zavoda za javno zdravstvo kantona će spram epidemiološke situacije COVID-19 na području kantona donijeti odluku o modelu i početku pohađanja nastave u novoj školskoj 2021./2022. godini za osnovno i srednje obrazovanje.
2. U cilju sprječavanja širenja COVID-19, svaka obrazovna ustanova na području kantona mora imati krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19 i imenovan operativni tim za praćenje implementacije kriznog plana.
3. Obvezuju se kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i mjerodavni inspektori pri gradovima i općinama, da nalože svim obrazovnim ustanovama u kantonu, u čijim prostorima i tijekom provođenja obrazovnog procesa može doći do prijenosa zarazne bolesti COVID-19, kao i drugih zaraznih bolesti, da uspostave i provode redovite kontrole higijenskih i zdravstveno-tehničkih uvjeta u objektu i procesu rada, provođenje planova samokontrole sačinjenih sukladno načelima analize rizika i kritičnih kontrolnih točaka, a prema preporukama mjerodavnog zavoda za javno zdravstvo kantona. Navedeno uključuje i kontinuiran pojačan inspekcijski nadzor od mjerodavnih inspekcija u obrazovnim ustanovama s ciljem sprječavanja prijenosa COVID-19.
4. Održavanje pripravničkog i specijalističkog, odnosno subspecijalističkog staža zdravstvenih djelatnika u zdravstvenim ustanovama te drugim institucijama u kojima se staž obavlja, polaganje stručnih, specijalističkih i subspecijalističkih ispita zdravstvenih djelatnika, kao i obavljanje pripravničkog staža i polaganje stručnih ispita u drugim strukama, odvija se uz striktno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
5. Nastava na fakultetima u akademskoj 2020./2021. godini odvija se uz striktno i kontinuirano pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera za prevenciju COVID-19.
6. Toč. 3. i 4. ovog poglavlja primjenjuje se i na fakultete prilikom održavanja nastave u akademskoj 2020./2021. godini.

X. NAREDBE ZA KAZALIŠTA I KINA

1. Iznimno od Poglavlja I. "Opće naredbe", točke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, kazalištima i kinima dopušta se organiziranje predstava i projekcija filmova za ne više od 100 osoba, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka te obvezni fizički razmak od najmanje 2 metra između osoba, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju predstave i projekcije filmova omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona mogu reducirati broj osoba od maksimalno dopuštenog broja osoba iz točke 1. ovog poglavlja.

XI. NAREDBE ZA SPORTSKA NATJECANJA I TRENAŽNE PROCESE

1. Dopušta se održavanje profesionalnih sportskih natjecanja na otvorenom uz prisutnost gledatelja, uz uvjete korištenja do 30% kapaciteta stadiona, a ne više od 500 osoba po tribini, te uz poštivanje higijensko-epidemioloških mjera.
2. Osobe na tribinama ne smiju imati navijačke rekvizite, te moraju nositi zaštitne maske. Prilikom ulaska i izlaska sa stadiona potrebno je osigurati organizirani ulazak, uz poštivanje higijensko-epidemioloških mjera kao što su

nošenje zaštitnih maski i držanje razmaka, za što su zaduženi COVID-redari.
3. Prilikom ulaska na stadion potrebno je staviti u uporabu sve ulaze kako bi se smanjio rizik većeg okupljanja.
4. U zatvorenom prostoru održavanje sportskih događaja će se i dalje odvijati bez prisutnosti publike.
5. Dopušta se održavanje trenažnih procesa sportaša svih profesionalnih sportskih klubova, uz obvezno pridržavanje preporuka donesenih od zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
6. Sportski savezi i organizatori sportskih natjecanja i trenažnih procesa iz ove točke odgovorni su za provođenje higijensko-epidemioloških mjera.

XII. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE KONGRESA, KONFERENCIJA I DRUGIH EDUKATIVNIH SKUPOVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Dopušta se održavanje kongresa, konferencija i drugih edukativnih skupova, i to do 100 osoba, uz obvezno pridržavanje preporuka koje donosi Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
2. Organizator skupa u kojem sudjeluje više od 100 osoba dužan je prethodno osigurati suglasnost mjerodavnog kriznog stožera kantonalnog ministarstva zdravstva, koje se izdaje temeljem mišljenja mjerodavnog zavoda za javno zdravstvo kantona i sadrži procjenu rizika.
3. Ako skup ima više od 100 osoba, potrebno je da sudionici imaju:
   - negativan antigenski ili PCR test, ne stariji od 48 sati, ili
   - potvrdu o prebolovanom COVID-19 ne stariju od 6 mjeseci, ili
   - potvrdu o završenom cijepljenju.
4. Sva mjesta moraju biti numerirana i svi sudionici popisani po sjedećim mjestima. Tijekom skupa svi sudionici moraju sjediti na istim numeriranim mjestima.
5. Tijekom stanke sudionici se moraju pridržavati propisanih higijensko-epidemioloških mjera.
6. Sjedenje za vrijeme objeda mora biti fiksno, odnosno svaki dan skupa sjede iste osobe za stolom, uz fizički razmak.

XIII. NAREDBE ZA MJERODAVNA INSPEKCIJSKA TIJELA I MJERODAVNE UPRAVE POLICIJA

1. Zadužuju se Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavni općinski i gradski inspektori da pojačaju inspekcijski nadzor, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije.
2. Zadužuju se FMUP – Federalna uprava policije i MUP kantona – Uprava policije sukladno točki IV. Odluke o proglašenju prestanka stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/20 i 5/21) da poduzimaju mjere iz svoje mjerodavnosti kao potpora inspekcijskim službama, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije.
3. Zadužuju se Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavni općinski i gradski inspektori da dostave Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva, odnosno kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva, izvješća o pojačanom inspekcijskom nadzoru, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije te da navedena izvješća nastave dostavljati u kontinuitetu svakih 14 dana. Krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva navedena objedinjena izvješća za područje kantona dostavljaju Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva.

XIV. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE SJEDNICA I RADNIH TIJELA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Iznimno od Poglavlja I. "Opće naredbe", točke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, dopušta se održavanje sjednica i radnih tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koje su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju sjednice i radna tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbu za održavanje sjednica i radnih tijela zakonodavnih tijela kantona, kao i tijela odlučivanja u jedinicama lokalne samouprave (gradska, općinska vijeća i sl.).

XV. NAREDBE ZA ODRŽAVANJE PRETRESA U SUDOVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Iznimno od Poglavlja I. "Opće naredbe", točke 3. kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dopušteno okupljanje ljudi, ali ne više od 50 osoba, dopušta se održavanje pretresa u Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koje su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju pretresi omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbe za održavanja pretresa u sudovima na području kantona, kao i općina.

Privitak 2.

PREPORUKE
KRIZNOG STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. Preporučuje se osobama starije životne dobi, osobito onima s kroničnim bolestima, da i dalje izbjegavaju bespotrebna kretanja i korištenje javnog prijevoza te da redovito koriste zaštitnu opremu.
2. U slučaju pojave nekih od simptoma kao što su: povišena temperatura, kašalj, gubitak mirisa ili okusa, preporučuje se osobama sa simptomima, kao i članovima njihovog kućanstva, da ostanu kući te se telefonski jave nadležnom liječniku kako bi dobili daljnje upute.
3. Preporučuje se svim državljanima Federacije BiH da ne putuju u zemlje u kojima je prisutna visoka transmisija COVID-19.
4. Preporučuje se svim državljanima Federacije BiH koji žive ili rade u zemljama u kojima je prisutna visoka transmisija

COVID-19 da ne dolaze u Federaciju BiH, zbog povećanja rizika od unošenja COVID-19, a što bi dodatno moglo rezultirati daljnjim pogoršanjem COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH.

5. Preporučuje se nadležnim tijelima vlasti u kantonima, kao i zdravstvenim ustanovama u kantonima, organiziranje imunizacije protiv COVID-19 po načelu "dan otvorenih vrata" prema raspoloživim količinama cjepiva protiv COVID-19.
6. Vlade kantona, odnosno krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva, prema procjeni epidemiološke situacije u kantonu, preporuke od toč. 1. do 5. mogu donijeti i u formi naredbe.

На основу члана 19. став (4) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), на приједлог Кризног штаба Федералног министарства здравства, а у циљу реализације Закључка Владе Федерације Босне и Херцеговине В. број 21/2021 од 08.01.2021. године донијетог с циљем имплементације Одлуке о допустивости и меритуму Уставног суда Босне и Херцеговине у предмету Е.Ш. и др. број АП-3683/20, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 288. сједници одржаној 04.11.2021. године, доноси

ЗАКЉУЧКЕ
О УСВАЈАЊУ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЕПИДЕМИОЛОШКОЈ СИТУАЦИЈИ COVID-19 У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА ДАН 01.11.2021. ГОДИНЕ С ПРИЈЕДЛОГОМ НАРЕДБИ И ПРЕПОРУКА КРИЗНОГ ШТАБА ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА

1. Усваја се Информација о епидемиолошкој ситуацији COVID-19 у Федерацији Босне и Херцеговине на дан 01.11.2021. године с приједлогом наредби и препорука Кризног штаба Федералног министарства здравства.
2. Усвајају се Наредбе Кризног штаба Федералног министарства здравства које су саставни дио ових закључака (Прилог 1.).
3. Усвајају се Препоруке Кризног штаба Федералног министарства здравства које су саставни дио ових закључака (Прилог 2.).
4. Наређује се владама кантона, односно кантоналним штабовима министарстава здравства увођење рестриктивнијих мјера спрам процјене епидемиолошке ситуације у кантону, односно општини, уз редовно обавјештавање Кризног штаба Федералног министарства здравства.
5. Наредбе и Препоруке Кризног штаба Федералног министарства здравства доносе се са роком важења од 14 дана рачунајући од дана, 04.11.2021. године, који се утврђује као дан почетка примјене ових наредби и препорука.
6. Прије истека рока из тачке 5. ових закључака, задужује се Кризни штаб Федералног министарства здравства да сагледа комплетну епидемиолошку ситуацију COVID-19 у Федерацији БиХ и сачини процјену ризика, а ради разматрања могућности и потребе измјене наредби и препорука утврђених овим Закључком, те према Влади Федерације Босне и Херцеговине достави приједлог нових наредби и препорука.
7. Задужује се Кризни штаб Федералног министарства здравства да ове закључке са прилозима достави према кризним штабовима кантоналних министарстава здравства, кантоналним министарствима здравства, здравственим установама с подручја кантона путем кризних штабова кантоналних министарстава здравства, клиничким центрима у Федерацији БиХ, општим, кантоналним и специјалним болницама путем кризних штабова кантоналних министарстава здравства, Федералној и кантоналним управама за инспекцијске послове и Управама полиција МУП-а кантона.
8. У складу са Закључком В. број: 21/2021 од 08.01.2021. године под тачком 4., Влада Федерације Босне и Херцеговине ће обавијестити Парламент Федерације Босне и Херцеговине о епидемиолошкој ситуацији у Федерацији Босне и Херцеговине и мјерама Владе Федерације Босне и Херцеговине које су донесене у циљу заштите здравља грађана и смањења ризика за ширење вируса, на 288. сједници одржаној дана, 04.11.2021. године.
9. Ови закључци ступају на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1638/2021
04. новембра 2021. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

Прилог 1.

ПРЕПОРУКЕ КРИЗНОГ ШТАБА ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА

I. ОПШТЕ НАРЕДБЕ

1. Наређује се владама кантона, односно кризним штабовима кантоналних министарстава здравства доношење рестриктивнијих мјера у односу на мјере из ове наредбе, у складу са процјеном ризика догађаја који могу довести до погоршања епидемиолошке ситуације, као и на основу актуелне епидемиолошке ситуације која се базира на седмичној инциденци заражених, броју хоспитализованих пацијената, броју пацијената који користе респираторну подршку и расположивости свих ресурса у здравству (техничких, људских и др.).
2. Наређује се обавезно ношење заштитних маски преко уста и носа за заштиту респираторног система у затвореном простору и уз поштивање размака од минимално 2 метра.
   Налаже се обавезно ношење маске и на отвореном простору, ако се не може остварити размак од 2 метра. Обавезно је ношење маски на аутобуским, трамвајским, тролејбуским, минибуским стајалиштима, перонима и пијацама/отвореним тржницама и на другим мјестима гдје се примијети већа флуктуација становништва.
   Изузетно, заштитне маске нису обавезни носити:
   - дјеца млађа од шест година, лица која имају проблеме с дисањем због хроничних болести или које не могу скинути маску без помоћи другог лица, нпр. лица с интелектуалним потешкоћама или сметњама у развоју, лица с оштећењем слуха
   - ученици основних школа од 1. до 5. разреда током обављања наставе у учионицама
   - спортисти на утакмицама, тренинзима и спортским активностима, возачи на бициклу, електричном ромобилу и мотоциклу
   - чланови исте породице који на отвореном простору не остварују размак од 2 метра.
3. Допуштено је окупљање људи на одређеном простору под сљедећим условима:
   - не више од 50 људи у затвореном простору
   - не више од 100 људи на отвореном простору.

Сва окупљања у оквиру наведених ограничења морају се одвијати у простору који омогућује обавезни физички размак од најмање 2 метра између лица (осим чланова истог домаћинства).

С циљем смањивања ризика од COVID-19, као и заштите личног здравља, за вријеме окупљања потребно је обавезно придржавање препорука које су донијели заводи за јавно здравство у Федерацији БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера). За провођење мјера на скуповима одговорни су организатори окупљања. Организатор је приликом одржавања скупа дужан поступати у складу с прописима о јавном окупљању.

4. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да на основу процјене COVID-19 епидемиолошке ситуације на подручју кантона редукују број лица, од максимално допуштеног броја лица у отвореном и затвореном простору у складу с тачом 3. ове наредбе, на скуповима који се одржавају, попут: политичких скупова, вјенчања, свадби, кризми, спровода, ђеназа и других породичних окупљања и сличних догађаја, а у циљу спречавања ширења инфекције COVID-19 међу становништвом, као и заштите личног здравља и јавног здравља становништва.
5. Изузетно од тачке 3. ове наредбе, допушта се организовање и већих окупљања, до максимално 150 лица у затвореном и 300 лица на отвореном, под условом да величина простора омогућава провођење хигијенско-епидемиолошких мјера.

   Услов је да сви учесници скупа имају:
   - негативан антигенски или PCR тест, не старији од 48 сати или
   - потврду о преболованом COVID-19, не старију од 6 мјесеци
   - или потврду о завршеној вакцинацији.

   За провођење епидемиолошких мјера и организацију скупа одговоран је организатор скупа.

   Организатор скупа из ове тачке дужан је претходно прибавити сагласност од надлежног кризног штаба кантоналног министарства здравства која се издаје на основу мишљења надлежног завода за јавно здравство кантона, које садржи процјену ризика.
6. У условима COVID-19 епидемиолошке ситуације у Федерацији БиХ наређује се стриктно поштивање препорука Завода за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине, за све оне на које се препоруке односе, а које су доступне на www.zzjzfbih.ba, и то:
   - препоруке за држављане БиХ и стране држављане који улазе у БиХ;
   - препоруке - јавни превоз;
   - препоруке за музеје, галерије, биоскопи и сл.;
   - препоруке за угоститељске објекте;
   - препоруке за школе у контексту COVID-19 за школску 2021./2022. годину;
   - препоруке - вртићи;
   - препоруке за стоматолошке ординације;
   - препоруке - трајни смјештај и збрињавање;
   - препоруке за спортско-рекреативне активности – допуна;
   - препоруке за рад хотела;
   - препоруке за трговине, услужне дјелатности, тржне центре;
   - препоруке – прославе;
   - препоруке за рад студентских домова у контексту COVID-19.
7. Наређује се Федералној управи за инспекцијске послове и кантоналним управама за инспекцијске послове, као и инспекцијама организованим при надлежним министарствима у кантону, односно надлежним општинским и градским инспекторима да континуирано контролишу провођење Наредбе под тач. 2., 3., 4., 5. и 6. овог поглавља те у складу са својим овластима подузимају мјере из оквира своје надлежности, која укључује покретање кривичних пријава против починилаца за које се постави основана сумња да не извршавају наредбе у условима пандемије COVID-19 за кривична дјела кажњива по Кривичном закону Федерације БиХ.
8. Тражи се од надлежних управа полиције и надлежних тужилаштава хитно поступање по поднесеним кривичним пријавама из тачке 7. ове наредбе, у складу с њиховим овластима.

II. НАРЕДБЕ ЗА КРИЗНЕ ШТАБОВЕ КАНТОНАЛНИХ МИНИСТАРСТАВА ЗДРАВСТВА И УСТАНОВЕ И ДРУГЕ СУБЈЕКТЕ У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА

1. Обавезују се кризни штабови кантоналних министарстава здравства, као и здравствених установа с подручја кантона, да редовно ревидирају кризне планове приправности и одговоре на појаву новог коронавируса (COVID-19), према промјени епидемиолошке ситуације на подручју кантона или локалне заједнице.
2. Наређује се владама кантона, односно кризним штабовима кантоналних министарстава здравства обавезно поступање по документу "Јавноздравствени критерији за прилагођавање јавноздравствених и друштвених мјера у контексту COVID-19".
3. Налаже се свим здравственим установама на подручју Федерације БиХ да наставе с континуираним провођењем и примјеном кантоналног кризног плана приправности одговора на појаву COVID-19, а посебно мјера које се односе на хоспитализацију лица и других мјера према изворима заразе, у складу с ревидираним документом "Управљање случајем COVID-19 и обезбјеђење континуитета здравствених служби – пренос у заједници".
4. У условима повољне епидемиолошке ситуације налаже се свим здравственим установама на подручју Федерације Босне и Херцеговине обавезно пружање свих здравствених услуга за које су регистровани.
5. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да буду спремни за случај збрињавања већег броја обољелих у здравственим установама, у складу с одредбама Закона о заштити становништва од заразних болести ("Службене новине Федерације БиХ", број 29/05), а у складу са епидемиолошком ситуацијом.

   Налаже се кантоналним министрима надлежним за здравство да предузимају мјере и активности у смислу ангажовања здравствених радника, организације и распореда рада и радног времена, промјене мјеста и услова рада појединих здравствених установа, ако дође до погоршања епидемиолошке ситуације.
6. Задужују се заводи за јавно здравство кантона да појачају надзор над провођењем и примјеном кантоналног кризног плана приправности и одговора на појаву новог коронавируса (COVID-19).
7. У здравственим установама, без обзира на облик власништва, као и приватним праксама, обавезно је провођење тријаже и придржавање стриктних мјера за превенцију и контролу инфекције и праћење општих и

специфичних препорука ради безбједности особља и пацијената у контексту COVID-19.

8. Налаже се клиничким центрима у Федерацији БиХ, као і општим, кантоналним и специјалним болницама у Федерацији БиХ, да у случају погоршања епидемиолошке ситуације обезбиједе 30% својих капацитета за хоспитализацију и лијечење пацијената обољелих од COVID-19. За провођење ове наредбе одговорни су директори и управни одбори здравствених установа, свако у оквиру својих законом утврђених надлежности.

   У складу с епидемиолошком ситуацијом COVID-19, свака болница је дужна имати план задовољења повећаних потреба за COVID-19 капацитетима. План мора бити јасан и прецизан, координисан с кризним штабом надлежног министарства здравства, те сачињен у складу с ревидираним документом "Управљање случајем COVID-19 и обезбјеђење континуитета здравствених служби – пренос у заједници".

9. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да у свим здравственим установама на подручју кантона, без обзира на облик власништва, као и клиничким центрима у Федерацији БиХ, обезбиједе у континуитету рад болничких комисија и болничких тимова с циљем спречавања ширења COVID-19 инфекције у здравственим установама, у складу с чланом 51. Закона о заштити становништва од заразних болести, као и одредбама Правилника о условима и начину провођења мјера за спречавање и сузбијање болничких инфекција ("Службене новине Федерације БиХ", број 84/10).

10. Микробиолошку дјелатност - лабораторијску изолацију вирусне RNA и идентификацију узрочника заразне болести (SARS-COV-2) ради утврђивања дијагнозе на COVID-19 обављају лабораторији здравствених установа верификовани од стране Федералног министарства здравства, као и Ветеринарски факултет Универзитета у Сарајеву – Лабораторија за молекуларно-генетичка и форензичка испитивања, као подршка јавном сектору здравства, и то за вријеме трајања потребе за обављање ове дјелатности у Федерацији БиХ према епидемиолошкој COVID-19 ситуацији у БиХ и у свијету.

    Све верификоване лабораторије, као и Ветеринарски факултет Универзитета у Сарајеву – Лабораторија за молекуларно-генетичка и форензичка испитивања, као подршка јавном сектору здравства из става (1) ове тачке, дужни су чувати оригиналне узорке и екстракције, на температури од минимално -20 °C, најмање 14 дана, рачунајући од дана тестирања, као и водити ажурне евиденције о кориштеним интерним и позитивним контролама у смислу утврђених вриједности истих.

11. У сврху унапређења одговора на пандемију COVID-19, код пацијената с израженим клиничким симптомима карактеристичним за ово обољење (у складу с дефиницијом случаја), осим PCR основних тестова, који остају златни стандард за дијагностику, препоручује се и кориштење антигенских тестова (Ag-RDT).

    Антигенски тестови се могу користити у ситуацијама када је PCR недоступан или када је потребно дуже вријеме за обраду, или када је прописано овом наредбом. Антигенски тестови за детекцију SARS-COV-2 морају испуњавати минималне захтјеве: ≥90% сензитивност и ≥97% специфичност у поређењу с референтним PCR тестом.

    Тестирање Ag-RDT тестовима се треба проводити према упутствима произвођача и унутар 5 - 7 дана након појаве симптома. Негативан резултат антигенског тестирања не може у потпуности искључити активну COVID-19 инфекцију те је код симптоматских пацијената потребно поновљено тестирање PCR тестом.

    Тестирање Ag-RDT тестовима у сврху дијагностике проводе здравствене установе.

    Здравствена установа која обавља антигенска тестирања (Ag-RDT) дужна је редовно извјештавати завод за јавно здравство кантона, а завод за јавно здравство кантона се обавезује податке о резултатима антигенског тестирања (Ag-RDT) достављати Заводу за јавно здравство Федерације БиХ.

12. У циљу брже и ефикасније лабораторијске детекције SARS-COV-2 вируса налаже се свим кантоналним министарствима здравства да у сарадњи са заводима здравственог осигурања кантона, као и другим здравственим установама, ставе у функцију све ресурсе и капацитете лабораторија верификованих од стране Федералног министарства здравства, као и Ветеринарског факултета Универзитета у Сарајеву – Лабораторија за молекуларно-генетичка и форензичка испитивања, као подршку јавном сектору здравства.

13. Налаже се микробиолошким лабораторијама да редовно достављају податке Заводу за јавно здравство Федерације БиХ о тестираним особама на SARS-COV-2 и резултатима тестирања, путем online платформе COVID-19.ba, која у реалном времену приказује податке о COVID-19 у Федерацији БиХ, а сваким даном до 12:00 сати за претходни дан.

    У случају да овлаштене здравствене установе (приватне и јавне) не достављају податке путем *on-line* платформе COVID-19.ba, а како је дефинисано овом наредбом, покренуће се поступак по службеној дужности о стављању изван снаге рјешења донесеног од стране Федералног министарства здравства за обављање микробиолошке дјелатности - лабораторијска изолација вирусне RNA и идентификација узрочника заразне болести (SARS-COV-2).

    Налаже се здравственим установама да редовно достављају податке о хоспитализованим пацијентима, укључујући и хоспитализоване пацијенте у јединицама интензивне његе, пацијентима на респиратору, тежини клиничке слике и исходу лијечења (опорављени и умрли), те податке о вакциналном статусу, као и врсти примљене вакцине за све хоспитализоване пацијенте надлежним кантоналним заводима за јавно здравство, који су дужни извијестити Завод за јавно здравство Федерације БиХ, путем online платформе COVID-19.ba, сваким даном до 12:00 сати за претходни дан.

    Агрегиране седмичне податке о хоспитализованим пацијентима, пацијентима на респиратору, и вакциналном статусу хоспитализираних пацијената, надлежни кантонални заводи за јавно здравство достављају Заводу за јавно здравство Федерације БиХ, путем e-maila (i.covic@zzjzfbih.ba i m.smjecanin@zzjzfbih.ba) сваког понедјељка до 11:00 сати, на прописаном обрасцу.

14. Кризни штабови кантоналних министарстава здравства имају примјењивати препоруке за отпуштање лица из изолације – COVID-19 сачињене од Завода за јавно здравство Федерације БиХ, које су доступне на страници Завода www.zzjzfbih.ba.

15. Наређује се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да најмање једном мјесечно

достављају извјештај о свом раду Кризном штабу Федералног министарства здравства.

16. Наређује се свим педијатријским и другим службама задуженим за провођење имунизације примарне здравствене заштите да изврше ревизију здравствених картона и плана за имунизацију све дјеце која подлијежу програму обавезне имунизације до завршетка средње школе у сарадњи с кантоналним заводима за јавно здравство и интензивирају имунизацију дјеце која су пропустила једну или више вакцина из програма обавезне имунизације, и то у року од 30 дана од ступања на снагу ове наредбе.
Одговорно лице за проведбу ове активности је директор дома здравља те је исти дужан поднијети извјештај Заводу за јавно здравство Федерације БиХ и Федералном министарству здравства.
Захтијева се надзор над проведбом ове мјере од стране надлежне инспекције.
17. Наређује се свим центрима за ментално здравље да ставе у пуну функцију своје капацитете као подршку менталном здрављу становништва. Одговорно лице за провођење ове активности је директор дома здравља те је исти дужан поднијети извјештај Заводу за јавно здравство Федерације БиХ и Федералном министарству здравства.
Захтијева се надзор над провођењем ове мјере од стране надлежне инспекције.

III. НАРЕДБЕ У ВЕЗИ ОРГАНИЗОВАЊА И ПРОВОЂЕЊА ВАКЦИНАЦИЈЕ ПРОТИВ COVID-19

Вакцинација против COVID-19 за приоритетне групе и остало становништво

1. Наређује се да, поред постојећих приоритетних група утврђених чланом 61а. Правилника о начину провођења обавезне имунизације, имунопрофилаксе и хемопрофилаксе против заразних болести те о лицима која се подвргавају тој обавези ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/19, 12/21 и 47/21), надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, почну с вакцинацијом против COVID-19 запослених у образовном сектору, полицији, ватрогасним службама, социјалној заштити и медијима, те студената факултета здравствених усмјерења.
2. Након вакцинације приоритетних група и лица запослених у јавним службама из Поглавља III. тачке 1. ове наредбе, заводи за јавно здравство кантона, дужни су почети позивање и осталог становништва на вакцинацију против COVID-19, а према расположивим количинама вакцина против COVID-19.
3. Надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, дужна су обезбједити помоћ за комуникацију с лицима која имају потешкоће са слухом и видом, и то најмање један дан у седмици на мјесту провођења вакцинације, а у складу с одредбама члана 12. Закона о правима, обавезама и одговорностима пацијената ("Службене новине Федрације БиХ", број 40/10).
4. Завод за јавно здравство Федерације БиХ организоваће вакцинацију група од посебног значаја за Федерацију Босне и Херцеговине и Босну и Херцеговину.
5. У складу с Правилником о начину провођења обавезне имунизације, имунопрофилаксе и хемопрофилаксе против заразних болести те о лицима која се подвргавају тој обавези и допунама наведеног правилника налаже се здравственим установама да редовно уносе податке о имунизацији против COVID-19 и путем on-line платформе vakcine.covid-19.ba.

Организација вакцинације против COVID-19 на нивоу кантона

1. Надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, дужна су отворити пунктове за масовну имунизацију на нивоу општина с циљем веће доступности имунизације против COVID-19 становништву.
2. Надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, дужна су формирати мобилне тимове за имунизацију против COVID-19, посебно угрожених група становништва (лица која због здравственог стања нису у могућности доћи у вакциналне центре, мигранти, Роми и др.).
3. Надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, дужна су формирати мобилне тимове за имунизацију против COVID-19 становништва које је удаљено од сједишта центра за имунизацију.
4. Надлежна тијела власти у кантонима, као и здравствене установе у кантонима, дужна су вакцинацију против COVID-19 обављати свих седам дана у седмици у периоду од 08:00 до 20:00, а по потреби и дуже, у складу с расположивим људским и материјално-техничким ресурсима.

IV. НАРЕДБЕ ЗА ПОСЛОВНЕ СУБЈЕКТЕ

1. Налаже се свим правним и физичким лицима, која запошљавају више од 20 радника, да имају кризни план приправности и одговора на појаву COVID-19, којим ће бити усклађена организација рада наведених субјеката с датим препорукама и смјерницама Завода за јавно здравство Федерације БиХ и кантоналних завода за јавно здравство, те да обезбиједе његово редовно провођење.
2. Налаже се пословним субјектима да реорганизују рад својих запосленика, на мјестима гдје није могуће поштивати размак од 2 метра међу запосленима, тако што ће реорганизовати радно вријеме, организовати рад у смјенама, омогућити рад од куће и примијенити друге начине обављања радних задатака који неће угрозити дјелатности и радне процесе, а омогућиће поштивање хигијенско-епидемиолошких мјера.

V. НАРЕДБЕ ЗА СУПЕРМАРКЕТЕ И ВЕЛЕТРГОВИНЕ

1. У велетрговинама и супермаркетима се ограничава број купаца према сљедећим критеријима, тако да се дефинише простор од 10 m^2 продајног објекта по потрошачу.
2. Без обзира на величину простора продајног објекта, није допуштен боравак више од 400 потрошача.
3. Супермаркети и велетрговине, као и други објекти сличне намјене, дужни су на улазу у објекат на видљивом мјесту поставити информације о величини продајног простора и максимално допуштеном броју потрошача у складу са дефинисаном продајном простору/број потрошача.
4. Супермаркети и велетрговине, као и други објекти сличне намјене, дужни су обезбиједити рад свих каса/наплатних мјеста.
5. Супермаркети, велетрговине, тржни центри, као и други објекти сличне намјене, дужни су обезбиједити COVID-редаре.

VI. НАРЕДБЕ ЗА УГОСТИТЕЉСКЕ ОБЈЕКТЕ

1. Допушта се пружање услуга у угоститељским објектима у отвореном и затвореном простору, само сједећа мјеста,

уз обавезно придржавање препорука донијетих од завода за јавно здравство у Федерацији БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера) у складу с Поглављем I. "Опште наредбе", тач. 2. – 6. Пружање услуга у угоститељским објектима допуштено је за максимално 50 лица у затвореном простору и 100 лица на отвореном простору угоститељског објекта, и то искључиво уз услов да величина затвореног и отвореног простора угоститељског објекта омогућава поштивање наведених мјера и препорука завода за јавно здравство у Федерацији БиХ.

2. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да дефинишу начин рада угоститељских објеката, у складу с анализом ризика и епидемиолошком ситуацијом.

VII. НАРЕДБЕ ЗА УСТАНОВЕ КОЈЕ ЗБРИЊАВАЈУ И СМЈЕШТАЈУ СТАРИЈА ЛИЦА, УСТАНОВЕ КОЈЕ ЗБРИЊАВАЈУ И СМЈЕШТАЈУ ЛИЦА С ПОТЕШКОЋАМА У РАЗВОЈУ И ЛИЦА С ДУШЕВНИМ СМЕТЊАМА, КАЗНЕНО-ПОПРАВНЕ УСТАНОВЕ И ДРУГЕ УС

1. Допуштају се посјети и излаз лицима смјештеним у установе социјалне заштите које збрињавају и смјештају старија лица, уз услов да установа мора имати интерни план за посјете у установи, као и кризни план у случају појаве заразне болести COVID-19.
   Остале установе социјалне заштите, укључујући у ово и установе социјалне заштите које збрињавају и смјештају лица с потешкоћама у развоју и лица с душевним сметњама, те казнено-поправне установе, морају имати интерни план за посјете и изласке из установе, као и кризни план у случају појаве заразне болести COVID-19, те имају обавезу поступања по истом.
2. Допушта се пријем нових корисника у установама социјалне заштите, уз услов да је претходно проведено PCR тестирање на COVID-19. Наведено се примјењује и код премјештања корисника из здравствене установе у установу социјалне заштите. Обавеза је установе социјалне заштите обезбиједити простор за изолацију корисника.

VIII. НАРЕДБЕ ЗА ГРАДСКИ, ПРИГРАДСКИ И МЕЂУГРАДСКИ ПРЕВОЗ

1. Допушта се рад градског, приградског и међуградског превоза, уз обавезно придржавање препорука донијетих од завода за јавно здравство у Федерацији БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера).
2. Превозници у градском, приградском и међуградском превозу дужни су обезбиједити COVID-редаре.

IX. НАРЕДБЕ ЗА ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ

1. Надлежна министарства образовања кантона у сарадњи с кризним штабовима кантоналних министарстава здравства и завода за јавно здравство кантона, спрам епидемиолошке ситуације COVID-19 на подручју кантона, доноће одлуку о моделу и почетку похађања наставе у новој школској 2021./2022. години за основно и средње образовање.
2. У циљу спречавања ширења COVID-19, свака образовна установа на подручју кантона мора имати кризни план приправности и одговора на појаву COVID-19 и именован оперативни тим за праћење имплементације кризног плана.
3. Обавезују се кантоналне управе за инспекцијске послове, као и надлежни инспектори при градовима и општинама, да наложе свим образовним установама у кантону, у чијим просторима и током провођења образовног процеса може доћи до преноса заразне болести COVID-19, као и других заразних болести, да успоставе и проводе редовне контроле хигијенских и здравствено-техничких услова у објекту и процесу рада, провођење планова самоконтроле сачињених у складу са начелима анализе ризика и критичних контролних тачака, а према препорукама надлежног завода за јавно здравство кантона. Наведено укључује и континуиран појачан инспекцијски надзор од надлежних инспекција у образовним установама с циљем спречавања преноса COVID-19.
4. Одржавање приправничког и специјалистичког, односно субспецијалистичког стажа здравствених радника у здравственим установама те другим институцијама у којима се стаж обавља, полагање стручних, специјалистичких и субспецијалистичких испита здравствених радника, као и обављање приправничког стажа и полагање стручних испита у другим струкама, одвија се уз стриктно придржавање препорука донијетих од завода за јавно здравство у Федерацији БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера).
5. Настава на факултетима у академској 2020./2021. години одвија се уз стриктно и континуирано придржавање хигијенско-епидемиолошких мјера за превенцију COVID-19.
6. Тач. 3. и 4. овог поглавља примјењује се и на факултете приликом одржавања наставе у академској 2020./2021. години.

X. НАРЕДБЕ ЗА ПОЗОРИШТА И БИОСКОПЕ

1. Изузетно од Поглавља I. "Опште наредбе", тачке 3. којом је утврђено да је у затвореном простору допуштено окупљање људи, али не више од 50 лица, позориштима и биоскопима допушта се организовање представа и пројекција филмова за не више од 100 лица, уз поштивање хигијенско-епидемиолошких препорука те обавезни физички размак од најмање 2 метра између лица, као и под условом да величина простора у којем се одржавају представе и пројекције филмова омогућава провођење наведених мјера.
2. Кризни штабови кантоналних министарстава здравства на основу процјене COVID-19 епидемиолошке ситуације на подручју кантона могу редуковати број лица од максимално допуштеног броја лица из тачке 1. овог поглавља.

XI. НАРЕДБЕ ЗА СПОРТСКА ТАКМИЧЕЊА И ТРЕНАЖНЕ ПРОЦЕСЕ

1. Допушта се одржавање професионалних спортских такмичења на отвореном уз присутност гледалаца, уз услове кориштења до 30% капацитета стадиона, а не више од 500 лица по трибини, те уз поштивање хигијенско-епидемиолошких мјера.
2. Лица на трибинама не смију имати навијачке реквизите те морају носити заштитне маске. Приликом уласка и изласка са стадиона потребно је обезбиједити организовани улазак, уз поштивање хигијенско-епидемиолошких мјера као што су ношење заштитних маски и држање размака, за што су задужени COVID-редари.
3. Приликом уласка на стадион потребно је ставити у употребу све улазе како би се смањио ризик већег окупљања.
4. У затвореном простору одржавање спортских догађаја ће се и даље одвијати без присутности публике.

5. Допушта се одржавање тренажних процеса спортиста свих професионалних спортских клубова, уз обавезно придржавање препорука донесених од завода за јавно здравство у Федерацији БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера).
6. Спортски савези и организатори спортских такмичења и тренажних процеса из ове тачке одговорни су за провођење хигијенско-епидемиолошких мјера.

XII. НАРЕДБЕ ЗА ОДРЖАВАЊЕ КОНГРЕСА, КОНФЕРЕНЦИЈА И ДРУГИХ ЕДУКАТИВНИХ СКУПОВА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Допушта се одржавање конгреса, конференција и других едукативних скупова, и то до 100 лица, уз обавезно придржавање препорука које доноси Завод за јавно здравство Федерације БиХ (хигијенско-епидемиолошких мјера).
2. Организатор скупа у којем учествује више од 100 лица дужан је претходно обезбједити сагласност надлежног кризног штаба кантоналног министарства здравства, које се издаје на основу мишљења надлежног завода за јавно здравство кантона и садржи процјену ризика.
3. Ако скуп има више од 100 лица, потребно је да учесници имају:
   - негативан антигенски или PCR тест, не старији од 48 сати, или
   - потврду о преболованом COVID-19 не старију од 6 мјесеци, или
   - потврду о завршеној вакцинацији.
4. Сва мјеста морају бити нумерисана и сви учесници пописани по сједећим мјестима. Током скупа сви учесници морају сједити на истим нумерисаним мјестима.
5. Током паузе учесници се морају придржавати прописаних хигијенско-епидемиолошких мјера.
6. Сједење за вријеме оброка мора бити фиксно, односно сваки дан скупа сједе иста лица за столом, уз физички размак.

XIII. НАРЕДБЕ ЗА НАДЛЕЖНА ИНСПЕКЦИЈСКА ТИЈЕЛА И НАДЛЕЖНЕ УПРАВЕ ПОЛИЦИЈА

1. Задужују се Федерална управа за инспекцијске послове, кантоналне управе за инспекцијске послове, као и инспекције организоване при надлежним министарствима у кантону, односно надлежни општински и градски инспектори да појачају инспекцијски надзор, а у циљу контроле провођења наређених мјера и спречавања ширења COVID-19 на подручју своје јурисдикције.
2. Задужују се ФМУП – Федерална управа полиције и МУП кантона – Управа полиције у складу тачки IV. Одлуке о проглашењу престанка стања несреће узроковане појавом коронавируса (COVID-19) на подручју Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 34/20 и 5/21) да подузимају мјере из своје надлежности као подршка инспекцијским службама, а у циљу контроле провођења наређених мјера и спречавања ширења COVID-19 на подручју своје јурисдикције.
3. Задужују се Федерална управа за инспекцијске послове, кантоналне управе за инспекцијске послове, као и инспекције организоване при надлежним министарствима у кантону, односно надлежни општински и градски инспектори да доставе Кризном штабу Федералног министарства здравства, односно кризним штабовима кантоналних министарстава здравства, извјештаје о појачаном инспекцијском надзору, а у циљу контроле провођења наређених мјера и спречавања ширења COVID-19 на подручју своје јурисдикције те да наведене извјештаје наставе достављати у континуитету сваких 14 дана. Кризни штабови кантоналних министарстава здравства наведене обједињене извјештаје за подручје кантона достављају Кризном штабу Федералног министарства здравства.

XIV. НАРЕДБЕ ЗА ОДРЖАВАЊЕ СЈЕДНИЦА И РАДНИХ ТИЈЕЛА ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Изузетно од Поглавља I. "Опште наредбе", тачке 3. којом је утврђено да је у затвореном простору допуштено окупљање људи, али не више од 50 лица, допушта се одржавање сједница и радних тијела Парламента Федерације Босне и Херцеговине, уз поштовање хигијенско-епидемиолошких препорука Завода за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине, које су саставни дио ове наредбе, као и под условом да величина простора у којем се одржавају сједнице и радна тијела Парламента Федерације Босне и Херцеговине омогућава проведбу наведених мјера.
2. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да на основу процјене COVID-19 епидемиолошке ситуације и уз хигијенско-епидемиолошке препоруке завода за јавно здравство кантона, на подручју кантона, као и општина, донесу наредбу за одржавање сједница и радних тијела законодавних тијела кантона, као и тијела одлучивања у јединицама локалне самоуправе (градска, општински одбори и сл.).

XV. НАРЕДБЕ ЗА ОДРЖАВАЊЕ ПРЕТРЕСА У СУДОВИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Изузетно од Поглавља I. "Опште наредбе", тачке 3. којом је утврђено да је у затвореном простору допуштено окупљање људи, али не више од 50 лица, допушта се одржавање претреса у Врховном суду Федерације Босне и Херцеговине, уз поштивање хигијенско-епидемиолошких препорука Завода за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине, које су саставни дио ове наредбе, као и под условом да величина простора у којем се одржавају претреси омогућава провођење наведених мјера.
2. Налаже се кризним штабовима кантоналних министарстава здравства да на основу процјене COVID-19 епидемиолошке ситуације и уз хигијенско-епидемиолошке препоруке завода за јавно здравство кантона, на подручју кантона, као и општина, донесу наредбе за одржавање претреса у судовима на подручју кантона, као и општина.

Прилог 2.

ПРЕПОРУКЕ
КРИЗНОГ ШТАБА ФЕДЕРАЛНОГ МИНИСТАРСТВА ЗДРАВСТВА

1. Препоручује се лицима старије животне доби, посебно онима с хроничним болестима, да и даље избјегавају беспотребна кретања и кориштење јавног превоза те да редовно користе заштитну опрему.
2. У случају појаве неких од симптома као што су: повишена температура, кашаљ, губитак мириса или окуса, препоручује се лицима са симптомима, као и члановима њиховог домаћинства, да остану кући те се

телефонски јаве надлежном љекару како би добили даље упуте.

3. Препоручује се свим држављанима Федерације БиХ да не путују у земље у којима је присутна висока трансмисија COVID-19.
4. Препоручујемо свим држављанима Федерације БиХ који живе или раде у земљама у којима је присутна висока трансмисија COVID-19 да не долазе у Федерацију БиХ, због повећања ризика од уношења COVID-19, а што би додатно могло резултирати даљим погоршањем COVID-19 епидемиолошке ситуације у Федерације БиХ.
5. Препоручује се надлежним тијелима власти у кантонима, као и здравственим установама у кантонима, организовање имунизације против COVID-19 по начелу "дан отворених врата" према расположивим количинама вакцина против COVID-19.
6. Владе кантона, односно кризни штабови кантоналних министарстава здравства, према процјени епидемиолошке ситуације у кантону, препоруке од тач. 1. до 5. могу донијети и у форми наредбе.

USTAVNI SUD BOSNEI HERCEGOVINE

2049

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 4/21**, rješavajući zahtjev **sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) alineja b), člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, potpredsjednik
Miodrag Simović, potpredsjednik
Mirsad Ćeman, potpredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudija
Angelika Nußberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja
na sjednici održanoj 23. septembra 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu **sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske** za ocjenu ustavnosti Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20),

utvrđuje se da odredbe člana 3, člana 4. stav 1, člana 5. stav 2. tačka đ) i stav 3, člana 18. st. 1. i 2, člana 22. st. 1. i 2, člana 23. stav 1, člana 24. stav 1, člana 28. stav 2, čl. 31. i 33, člana 34. stav 1. tačka l) i st. 2. i 3, čl. 35. i 36, člana 37. stav 2, člana 46. stav 3, člana 47. stav 5, člana 48. stav 2, člana 49, člana 50. stav 2, člana 51. stav 3, člana 52. stav 1, člana 54. stav 1, člana 55. stav 1, člana 57. stav 1, člana 58. stav 2, člana 60. st. 1, 3, 4. i 5, člana 61. stav 3, člana 62. st. 1, 2, 5, 6. i 8, člana 63. stav 3, člana 64, člana 65. stav 2, stav 3. tačke b), v) i i), člana 66, člana 71. st. 3. i 4, člana 72. st. 5, 6. i 7, člana 73. st. 1. i 2, člana 74. st. 2. i 5, člana 75, člana 77. st. 2, 3. i 5, člana 79, člana 80. stav 2, člana 81. stav 2, člana 82. st. 2, 3, 7. i 8, člana 84, člana 85. st. 1. i 2, člana 88. stav 1. tačka g), člana 89. st. 1, 2, 6. i 10, člana 90. stav 2, člana 92. st. 1. i 3, člana 95. stav 1, člana 97. st. 1. i 2, člana 98, člana 101. stav 1. tačke g), đ) i j), člana 102. stav 1. tačke dž) i š), člana 104. st. 1, 2, 3, 4. i 5. i člana 107. stav 3. tačke z) i i) Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20) u dijelu koji glasi "u svojini Republike" nisu u skladu sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Nalaže se Narodnoj skupštini Republike Srpske da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke uskladi odredbe člana 3, člana 4. stav 1, člana 5. stav 2. tačka đ) i stav 3, člana 18. st. 1. i 2, člana 22. st. 1. i 2, člana 23. stav 1, člana 24. stav 1, člana 28. stav 2, čl. 31. i 33, člana 34. stav 1. tačka l) i st. 2. i 3, čl. 35. i 36, člana 37. stav 2, člana 46. stav 3, člana 47. stav 5, člana 48. stav 2, člana 49, člana 50. stav 2, člana 51. stav 3, člana 52. stav 1, člana 54. stav 1, člana 55. stav 1, člana 57. stav 1, člana 58. stav 2, člana 60. st. 1, 3, 4. i 5, člana 61. stav 3, člana 62. st. 1, 2, 5, 6. i 8, člana 63. stav 3, člana 64, člana 65. stav 2, stav 3. tačke b), v) i i), člana 66, člana 71. st. 3. i 4, člana 72. st. 5, 6. i 7, člana 73. st. 1. i 2, člana 74. st. 2. i 5, člana 75, člana 77. st. 2, 3. i 5, člana 79, člana 80. stav 2, člana 81. stav 2, člana 82. st. 2, 3, 7. i 8, člana 84, člana 85. st. 1. i 2, člana 88. stav 1. tačka g), člana 89. st. 1, 2, 6. i 10, člana 90. stav 2, člana 92. st. 1. i 3, člana 95. stav 1, člana 97. st. 1. i 2, člana 98, člana 101. stav 1. tačke g), đ) i j), člana 102. stav 1. tačke dž) i š), člana 104. st. 1, 2, 3, 4. i 5. i člana 107. stav 3. tačke z) i i) Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20) u dijelu koji glasi "u svojini Republike" sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Nalaže se Narodnoj skupštini Republike Srpske da, u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka roka iz prethodnog stava obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o mjerama preduzetim s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Mihnet Okić, Džemaludin Šabanović, Muris Čirkić, Samir Baćevac, Alija Tabaković, Faruk Đozić i Ahmet Čirkić, sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijeli su 26. februara 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20; u daljnjem tekstu: osporeni zakon).

2. Istovremeno su podnosioci zahtjeva zatražili da Ustavni sud donese odluku o privremenoj mjeri kojom bi zabranio primjenu osporenog zakona do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o navedenom zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 5. marta 2021. godine da dostavi odgovor za zahtjev.

4. Narodna skupština je dostavila odgovor 24. juna 2021. godine.

III. Zahtjev
a) Navodi iz zahtjeva

5. Podnosioci zahtjeva smatraju da osporeni zakon krši odredbe člana I/1, člana I/2, člana III/3.b) i člana IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine, te člana 2. Aneksa II Ustava Bosne i Hercegovine. Istaknuto je da i pored jasnih zabrana da se pitanje državne imovine rješava jednostrano, te jasnog stava Ustavnog

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

suda iz predmeta br. U 1/11, U 8/19 i U 9/19 da je to pitanje u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine, Narodna skupština je donijela osporeni zakon kojim je, kako smatraju podnosioci zahtjeva, jednostrano riješila pitanje dijela državne imovine BiH.

6. Odredbe osporenog zakona, kako je dalje navedeno, primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište bez obzira na oblik svojine. Prema članu 2. osporenog zakona, šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od općeg interesa i uživaju posebnu brigu i zaštitu Republike Srpske. Podnosioci zahtjeva su istakli da pored niza odluka Ustavnog suda (br. U 1/11, U 8/19 i U 9/19) prema kojima je državna imovina svojina države BiH, Narodna skupština je članom 3. osporenog zakona propisala da su šume i šumsko zemljište na teritoriji RS u svojini Republike Srpske i drugih pravnih i fizičkih lica. Istaknuto je da šume i šumsko zemljište u svojini pravnih i fizičkih lica čine manji dio tog javnog dobra. Podnosioci zahtjeva smatraju da je član 3. osporenog zakona suprotan navedenim odredbama Ustava BiH jer je njime Republika Srpska neustavno dodijelila pravo svojine na šumama i šumskom zemljištu entitetu RS. Prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, neustavno dodijeljeno pravo svojine na šumama i šumskom zemljištu bilo je osnov za daljnje definiranje raspolaganja i upravljanja šumama i šumskim zemljištem, kako je to urađeno u ostalim odredbama osporenog zakona. Podnosioci zahtjeva smatraju da su u suprotnosti s Ustavom BiH navedene odredbe osporenog zakona u kojima je regulirano pravo raspolaganja šumama i šumskim zemljištem "u svojini Republike" (riječi "u svojini Republike" u zahtjevu su označene boldiranim tekstom). Zbog toga je cjelokupan zakon protivustavan te ga stoga u cjelini osporavaju.

7. U odnosu na državnu imovinu, podnosioci zahtjeva ukazuju na Zakon o pretvorbi društvene imovine u državnu imovinu iz 1994. godine; Odluku Ustavnog suda broj U 1/11 od 13. jula 2012. godine i stavove iz te odluke o kontinuitetu države BiH i državne imovine; Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području entiteta. Podnosioci zahtjeva su naveli da i pored toga što je pitanje državne imovine pitanje koje je primarno u nadležnosti države BiH, entitet Republika Srpska ga je pokušao riješiti jednostrano i protivno Ustavu BiH, donoseći Zakon o statusu državne imovine koja se nalazi na teritoriji Republike Srpske i pod zabranom je raspolaganja, a kojim je bilo određeno da se radi o imovini u svojini Republike Srpske (o čemu je Ustavni sud donio Odluku broj U 1/11). Podnosioci zahtjeva navode da se slično radi i s osporenim zakonom.

8. Podnosioci zahtjeva su dalje naveli da je Zakonom o pretvorbi društvene svojine koji je 1994. godine donijela RBiH utvrđeno da danom stupanja na snagu tog zakona RBiH postaje nosilac prava svojine na imovini u društvenoj svojini, kako je i propisano članom 1. tog zakona. Nadalje, podnosioci zahtjeva su istakli da je BiH zaključila Sporazum o pitanjima sukcesije između BiH, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Savezne Republike Jugoslavije (zaključen u Beču 29. juna 2001. godine, a odlukom Predsjedništva BiH ratificiran 28. novembra 2001. godine). Prema članu 2. Aneksa A na Sporazum o sukcesiji, "nepokretna imovina bivše SFRJ koja se nalazi na teritoriji bivše SFRJ pripast će državama nasljednicama na čijoj se teritoriji ta imovina nalazi". Podnosioci zahtjeva smatraju da Sporazum o sukcesiji nedvojbeno pokazuje da je država BiH titular svojine na nepokretnoj imovini bivše SFRJ koja se raspadom bivše SFRJ nalazila na teritoriji BiH. Bosna i Hercegovina je kao subjekt međunarodnog prava i potpisnica tog multilateralnog sporazuma (Sporazuma o sukcesiji), koji su ratificirali njeni nadležni organi i tijela, dužna poštovati taj sporazum.

9. U odnosu na Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine i na dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području Federacije BiH, odnosno RS, a koje je svojom odlukom proglasio visoki predstavnik u BiH, istaknuto je da su navedeni zakoni još uvijek na snazi s obzirom na to da nije donesen zakon o državnoj imovini na nivou BiH. Dalje je navedeno da je članom 1. st. (1) i (2) Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH utvrđeno koja se nepokretna imovina smatra državnom imovinom BiH.

10. Podnosioci zahtjeva ističu da kontinuitet države BiH kako je propisan članom I/1. Ustava BiH u konkretnom slučaju podrazumijeva kontinuitet prava države BiH da regulira pitanje državne imovine koja joj je pripadala po osnovu prava raspolaganja, upravljanja ili korištenja. Pod tom imovinom, kako smatraju podnosioci zahtjeva, svakako se mogu smatrati šume i šumsko zemljište koje osporeni zakon proglašava općim dobrom u svojini RS. Navedena imovina predstavlja dio imovine koja je Sporazumom o sukcesiji dodijeljena državi BiH, a za koju je Ustavni sud svojom odlukom broj U 1/11 utvrdio da može biti predmet raspolaganja, prije svega, zakonima na nivou BiH. Stoga, kako su istakli podnosioci zahtjeva, jednostrano rješenje koje je uspostavljeno osporenim zakonom predstavlja kršenje člana I/1. Ustava BiH.

11. Istaknuto je da Sporazum o sukcesiji (čl. 1. i 2. Aneksa A) nedvojbeno pokazuje da je država BiH titular svojine na državnoj imovini. Ranije je Ustavni sud u Odluci broj U 1/11 definirao pojam "državna imovina", te je utvrdio da ona po svojoj prirodi prioritetno služi svim ljudima u državi i predstavlja odraz državnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, i pored toga što je očito da šume i šumsko zemljište iz osporenog zakona predstavljaju dio državne imovine koji je Sporazumom o sukcesiji postao imovina države BiH, osporenim zakonom je propisano da su po sili zakona opće dobro u svojini Republike Srpske. Na taj način je državi BiH oduzeto pravo da izvršava svoje međunarodne obaveze propisane članom III/3.b) Ustava BiH.

12. Podnosioci zahtjeva su naveli da osporeni zakon krši i član IV/4.e) Ustava BiH kojim se Parlamentarnoj skupštini BiH daje nadležnost u ostalim pitanjima koja su potrebna za provođenje dužnosti države. Naveli su da je državna imovina pitanje u isključivoj nadležnosti države BiH i njenih organa, što se može vidjeti iz niza zakona koje je svojom odlukom proglasio visoki predstavnik u BiH: Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH, te dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području Federacije BiH, odnosno RS.

13. Također, podnosioci zahtjeva navode da je još uvijek na pravnoj snazi Zakon o šumama Republike Bosne i Hercegovine iz 1993. godine, koji je Predsjedništvo Republike BiH 4. oktobra 1993. godine najprije donijelo kao Uredbu sa zakonskom snagom o šumama ("Službeni list Republike BiH" broj 23/93), koja je kao zakon potvrđena Zakonom o potvrđivanju uredbi sa zakonskom snagom ("Službeni list Republike BiH" broj 13/94). Imajući u vidu ustavno načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava BiH i kontinuitet propisa iz člana 2. Aneksa II Ustava BiH, podnosioci zahtjeva navode da je Zakon o šumama Republike BiH iz 1993. godine još uvijek dio pravnog sistema BiH jer nakon stupanja na snagu Ustava BiH "nadležni organ vlasti BiH" nije donio nikakvu odluku kojom bi se na drugačiji način odredilo gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na teritoriji BiH, niti je, prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, navedeni zakon u suprotnosti s Ustavom BiH. Podnosioci zahtjeva smatraju da su vlasti entiteta RS donoseći osporeni zakon dovele u pitanje primjenu navedenog Zakona o šumama Republike BiH, a time i do kršenja člana I/2. Ustava BiH i člana 2. Aneksa II Ustava BiH.

14. Podnosioci zahtjeva su predložili da Ustavni sud donese odluku kojom usvaja zahtjev za ocjenu ustavnosti osporenog zakona i utvrdi da osporeni zakon nije u saglasnosti sa članom I/1, I/2, III/3.b), te članom IV/4.e) Ustava BiH i članom 2. Aneksa II Ustava BiH, te da prestaje važiti narednog dana od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku BiH".

15. Podnosioci zahtjeva su predložili da Ustavni sud radi sprečavanja štetnih posljedica koje bi osporeni zakon mogao proizvesti donese privremenu mjeru kojom se zabranjuje primjena osporenog zakona do donošenja konačne odluke Ustavnog suda. Pobijanim odredbama, kako je navedeno, omogućilo bi se knjiženje, odnosno upis u zemljišne knjige u korist entiteta Republika Srpska državne imovine koja se nalazi na teritoriji tog entiteta i pod zabranom je raspolaganja. To bi organima entiteta Republika Srpska omogućilo raspolaganje tom imovinom i šteta koja bi proizašla iz toga teško bi se mogla otkloniti. Također, otežao bi se proces rješavanja pitanja državne imovine, koji je od veoma bitnog značaja za daljnje razgovore s Evropskom komisijom u procesu apliciranja Bosne i Hercegovine za stjecanje kandidatskog statusa za prijem u Evropsku uniju.

b) Odgovor na zahtjev

16. Narodna skupština je u odgovoru na zahtjev prije svega osporila ovlaštenje podnosiocima zahtjeva za pokretanje postupka, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine jer Vijeće naroda RS ne predstavlja jedan poseban dom Narodne skupštine, a što proizlazi iz člana 69. stav 2. Ustava RS. Stoga je jasno, kako je navela, da Vijeće naroda koje posjeduje restriktivnu nadležnost predstavlja jedno posebno tijelo za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda, a ne drugi dom Narodne skupštine RS.

17. Prema mišljenju Narodne skupštine, navedeni zahtjev nije osnovan, te ga stoga Ustavni sud treba odbiti, kao i zahtjev za donošenje privremene mjere. U prilog navedenom je istaknuto da je Amandmanom XXXII na član 68. tačka 6. Ustava Republike Srpske propisano da Republika, između ostalog, uređuje i osigurava svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, dok je tačkom 8. istog člana propisano da Republika uređuje osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede, sela itd. Pored toga, članom 59. stav 2. Ustava Republike Srpske propisano je da se zakonom uređuje zaštita, korištenje, unapređivanje i upravljanje dobrima od općeg interesa, a u skladu sa članom 64. Ustava, Republika, između ostalog, štiti i podstiče racionalno korištenje prirodnih bogatstava s ciljem zaštite i poboljšanja kvaliteta života i zaštite i obnove sredine u općem interesu. Dalje je istaknuto da iz navedenih odredbi Ustava Republike Srpske, a koje su i ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona, jasno proizlazi da Republika Srpska ima nadležnost za donošenje Zakona o šumama, odnosno ima nadležnost da regulira sva pitanja koja su od značaja za šume i šumsko zemljište kao dobra od općeg interesa, pa i pitanje svojine na šumama i šumskom zemljištu.

18. Nadalje, Narodna skupština navodi da je neosnovan stav podnosilaca zahtjeva da je osporeni zakon neustavan jer regulira pitanja upravljanja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištem kao dijelom državne imovine, a da je pitanje državne imovine u isključivoj nadležnosti države BiH i njenih organa. Istaknuto je da se Zakonom o šumama uređuju pitanja od značaja za šume kao dobro od općeg interesa radi unapređenja i održivog korištenja šuma i šumskog zemljišta, ali i razvoja šumarstva u Republici Srpskoj. Dakle, osporenim zakonom se na cjelovit način uređuje oblast šuma u Republici Srpskoj i njegove odredbe se primjenjuju na sve šume bez obzira na oblik svojine. Taj zakon se podjednako primjenjuje i na šume i šumsko zemljište u svojini fizičkih i pravnih lica, zbog čega nisu tačni navodi podnosilaca zahtjeva da se tim zakonom regulira raspolaganje državnom imovinom.

19. Narodna skupština je posebno neprihvatljivim istakla tumačenje podnosilaca zahtjeva samog pojma "državna imovina". Naime, pozivajući se na obrazloženje pojedinih odluka Ustavnog suda BiH (U 1/11, U 8/19 i U 9/19) podnosioci zahtjeva donose zaključak da su šume i šumsko zemljište javno dobro, a time i dio državne imovine čije je reguliranje u nadležnosti institucija BiH. Takvo shvatanje je suprotno i odlukama Ustavnog suda na koje se podnosioci zahtjeva pozivaju jer se i u Odluci broj U 1/11 govori o imovini čiji je titular BiH, ali se ne vrši poistovjećivanje javnog dobra i državne imovine, odnosno ni u ovoj, a ni u drugim odlukama se ne navodi da je Bosna i Hercegovina titular svih javnih dobara, niti da sva javna dobra predstavljaju državnu imovinu. Tako nešto ne proizlazi ni iz Ustava BiH, niti iz bilo kojeg drugog pravnog akta ili međunarodne konvencije. Narodna skupština je dalje istakla da podnosioci zahtjeva navode i da je ranijim odlukama Ustavnog suda, i to prije svega Odlukom broj U 1/11, utvrđeno da isključivu nadležnost da regulira državnu imovinu ima BiH, ali čak se ni u toj odluci, a ni u drugima ne konstatira i ne pretpostavlja da to podrazumijeva isključivu nadležnost Bosne i Hercegovine da uređuje oblast šuma i šumskog zemljišta. To je razumljivo jer bi takav zaključak bio suprotan Ustavu BiH.

20. Naime, kako je dalje navedeno, oblast šumarstva nije predviđena članom III/1. Ustava BiH kao isključiva nadležnost institucija BiH, što nesporno proizlazi iz njegovog teksta. Čak ukoliko se uzme i stav Ustavnog suda da isključive nadležnosti BiH nisu iscrpljene listom iz člana III/1. Ustava BiH, već da se mora uzeti u obzir cijeli tekst Ustava BiH, i dalje oblast šuma ostaje van isključive nadležnosti institucija BiH, osim ako se entiteti o tome nisu sporazumjeli u smislu člana III/5.a) Ustava BiH. Međutim, kako ne postoji saglasnost entiteta o tom pitanju, odnosno ne postoji saglasnost da institucije BiH preuzmu isključivu nadležnost za reguliranje šuma, ne postoje ni uvjeti da na osnovu člana III/5.a) Ustava BiH uspostave dodatne nadležnosti institucija BiH.

21. Prema mišljenju Narodne skupštine, bez osnova su navodi podnosilaca zahtjeva da su osporenim zakonom povrijeđeni čl. I/1, I/2, III/3.b) i IV/4.e) Ustava BiH.

22. U odnosu na član I/1. Ustava BiH, Narodna skupština je istakla da se navedenim članom striktno propisuje kontinuitet međunarodnopravnog subjektiviteta BiH, koji za posljedicu nema pravni kontinuitet imovine, odnosno kontinuitet svojine na šumama i šumskom zemljištu. Dio navedene odredbe "sa unutrašnjom strukturom modificiranom ovim ustavom" zapravo znači da pravni kontinuitet ne isključuje unutrašnju strukturu koja je modificirana i definirana Ustavom BiH. Drugim riječima, kako je dalje navedeno, kontinuitet državne imovine može postojati samo uz poštovanje unutrašnje strukture izmijenjene Ustavom BiH, koji jasno utvrđuje razgraničenje nadležnosti između institucija BiH i entiteta, te se i prilikom reguliranja pitanja šuma mora poštovati unutrašnja struktura i podjela nadležnosti u skladu s Ustavom BiH, koji nadležnost za reguliranje ovog pitanja nesumnjivo daje entitetima. Istaknuto je da su članom III/3.a) Ustava BiH regulirane rezidualne nadležnosti entiteta pa je tako propisano da sve državne funkcije i ovlaštenja koja nisu izričito dodijeljena institucijama BiH pripadaju entitetima.

23. U odnosu na član I/2. Ustava BiH, Narodna skupština je navela da su u potpunosti neosnovani navodi podnosilaca zahtjeva da Narodna skupština nema ustavni osnov za pravno reguliranje pitanja upravljanja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištem kao dijelom državne imovine jer se radi o materiji koja je već regulirana Zakonom o šumama na državnom nivou (zakon Republike BiH koji je 1993. godine donesen kao uredba i koji je potvrđen uredbom sa zakonskom snagom 1994. godine). Naime,

nadležnosti za reguliranje pojedinih pitanja, pa i pitanja upravljanja i gazdovanja šumama, propisane su Ustavom BiH, iz kojeg proizlazi da se radi o pitanju u isključivoj nadležnosti entiteta. Shodno navedenom, prema mišljenju Narodne skupštine, nisu osnovani ni navodi da se osporenim Zakonom o šumama krše odredbe člana 1/2. Ustava BiH kojim su utvrđena demokratska načela, tako da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcionira u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora. Dalje je navedeno da se podnosioci zahtjeva pozivaju na ustavno načelo kontinuiteta propisa iz člana 2. Aneksa II, te da je u skladu s tim Zakon o šumama Republike BiH i dalje na snazi i da postoji obaveza svih nižih organa, pa i zakonodavca u Republici Srpskoj, da poštuju i da se pridržavaju navedenog zakona. Narodna skupština je istakla da je Zakon o šumama Republike BiH suprotan osnovnim načelima na kojima počiva Ustav BiH, to jest načelu konsenzusa konstitutivnih naroda koji nije postojao pa da bi se ovo pitanje reguliralo na državnom nivou, niti u pogledu samog teksta zakona. Da ovaj zakon nije na snazi i da se nakon donošenja Ustava BiH nije primjenjivao, kako je istakla Narodna skupština, jasno ukazuje i činjenica da postoji veći broj zakona na svim nivoima vlasti u BiH koji reguliraju pitanje šuma. Tako je u Federaciji BiH Zakon o šumama donesen 2002. godine, u Distriktu Brčko je na snazi Zakon o šumama Distrikta Brčko BiH iz 2010. godine, a također zakoni o šumama postoje i na kantonalnom nivou u Federaciji BiH. U Republici Srpskoj je na snazi osporeni zakon iz 2008. godine kojim je prestao da važi Zakon o šumama RS iz 1994. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 13/94). Prema tome, nije ni postojala obaveza da neki organ u BiH utvrđuje da Zakon o šumama RBiH nije na snazi jer samim stupanjem na snagu Ustava BiH, s kojim je u suprotnosti, ovaj zakon *ipso jure* više nije na snazi. Osim toga, Zakon o šumama Republike BiH ni praktično nije primjenjiv jer po tom zakonu nadležnosti pripadaju organima koji su nakon donošenja Ustava BiH prestali da postoje.

24. U odnosu na član III/3.b) Ustava BiH, kojim je propisano da će se entiteti i sve njihove administrativne jedinice u potpunosti pridržavati tog ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe BiH i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija BiH, suprotno navodima podnosilaca zahtjeva, da se osporenim zakonom krši navedena odredba Ustava BiH, Narodna skupština smatra da je osporeni zakon donesen na osnovu ovlaštenja koje je sadržano u Ustavu Republike Srpske, koji je u saglasnosti s Ustavom BiH. Istaknuto je da Ustav Republike Srpske u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 6. daje ovlaštenje Republici da uređuje i osigurava svojinske odnose, te da vrši zaštitu svih oblika svojine. Osporeni zakon, prema mišljenju Narodne skupštine, proizlazi i iz Ustava BiH koji u članu III/1. taksativno nabraja pitanja koja su u nadležnosti institucija BiH, a među kojima nisu pitanja šuma, istovremeno propisujući u članu III/3.a) da sve vladine funkcije i ovlaštenja koja ovim ustavom nisu izričito povjerena institucijama BiH pripadaju entitetima.

25. Prema mišljenju Narodne skupštine, nisu osnovani ni navodi da je osporenim zakonom povrijeđen i član IV/4.e) Ustava BiH prema kojem je Parlamentarna skupština BiH nadležna za ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njene dužnosti ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta. Suprotno navodima podnosilaca zahtjeva, Narodna skupština smatra da se prilikom tumačenja osporenog zakona on mora dovesti u vezu sa članom III/1. kojim se nabrajaju pitanja, a koja su u nadležnosti institucija BiH i među koja ne spadaju pitanja koja se tiču svojine na šumama i šumskom zemljištu.

26. Ostali navodi podnosilaca zahtjeva kojima se poziva na Sporazum o pitanjima sukcesije između bivših jugoslavenskih republika, prema mišljenju Narodne skupštine, bespredmetni su i ni na koji način ne mogu biti od značaja za utvrđivanje ustavnosti osporenog zakona.

27. Imajući u vidu navedeno, Narodna skupština smatra da osporenim zakonom nisu povrijeđene odredbe čl. I/1, I/2, III/3.b) i IV/4.e) Ustava BiH, zbog čega je predložila da Ustavni sud odbije zahtjev.

IV. Relevantni propisi

28. **Ustav Bosne i Hercegovine**

Član I

Bosna i Hercegovina

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čije je zvanično ime od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa unutrašnjom strukturom modificiranom ovim Ustavom, i sa postojećim međunarodno priznatim granicama.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

3. Pravni poredak i nadležnosti institucija

a) Sve vladine funkcije i ovlaštenja koja nisu ovim Ustavom izričito povjerena institucijama Bosne i Hercegovine pripadaju entitetima.

b) Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe Bosne i Hercegovine i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine. Opšta načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine i entiteta.

Član IV

Parlamentarna skupština

4. Ovlaštenja

Parlamentarna skupština je nadležna za:

e) Ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njene dužnosti, ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta.

Aneks II

Prelazne odredbe

2. Kontinuitet pravnih propisa

Svi zakoni, propisi i sudski poslovnici, koji su na snazi na teritoriji Bosne i Hercegovine u trenutku kada Ustav stupi na snagu, ostaće na snazi u onoj mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa Ustavom dok drugačije ne odredi nadležni organ vlasti Bosne i Hercegovine.

29. Zakon o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuju se politika i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem, zaštita šuma, finansiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacioni sistem u šumarstvu, imovinsko-pravni odnosi, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište radi unapređivanja i održivog korištenja šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na oblik svojine.

Član 2.

(1) Šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od općeg interesa i uživaju posebnu brigu i zaštitu Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

(2) Pravo korištenja šuma i šumskog zemljišta može se ograničiti kada je to u općem interesu.

Član 3.

(1) Šume i šumsko zemljište na teritoriji Republike su u svojini Republike i drugih pravnih i fizičkih lica.

(2) Ukupna površina šuma u svojini Republike ne može se smanjivati, osim u posebnim slučajevima iz člana 42. ovog zakona.

(3) Šume i šumsko zemljište u svojini Republike ne mogu se otuđivati, osim u slučaju komasacije i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 4. st. (1) i (2) i stav (3) tačka a)

(1) Šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike upravlja i gazduje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Šumama i šumskim zemljištem gazduje se u skladu sa kriterijima i principima održivoga gazdovanja.

(3) Kriteriji za održivo gazdovanje šumom su:

a) održavanje i poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika,

Član 5. stav (1), stav (2) tač. a) do đ) i stav (3)

(1) Djelatnosti od općeg interesa su proučavanje kroz istraživanje, uzgoj, zaštita, planiranje, gazdovanje, održavanje i unapređivanje šuma.

(2) Opći interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se:

a) očuvanjem i unapređivanjem postojećih šuma i povećanjem površina pod šumama,

b) zaštitom šuma i šumskih zemljišta,

v) očuvanjem i unapređivanjem općekorisnih funkcija šuma,

g) povećanjem doprinosa sektora šumarstva ukupnom društveno-ekonomskom razvoju Republike, optimalnom proizvod-njom drveta i nedrvnih proizvoda i drugih vrijednosti šuma,

d) izradom strateških dokumenata i planova za područje Republike,

đ) očuvanjem vlasništva nad postojećim šumama u svojini Republike,

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) kontrolira ostvarivanje općega interesa u šumama u svojini Republike kroz djelatnost Ministarstva i realiziranje zaključenog Ugovora sa Javnim preduzećem šumarstva.

Član 9. stav (1)

(1) Narodna skupština Republike Srpske donosi Strategiju razvoja šumarstva, koja predstavlja osnovu za izradu Šumarskog programa Republike.

[...]

Član 10. st. (1) i (2)

(1) Šumarski program Republike je osnovni dokument kojim se predviđa učesnički, sveobuhvatan, međusektorski i trajan proces planiranja, provođenja, praćenja i vrednovanja šumarske politike sa ciljem postizanja održivog gazdovanja šumama svih oblika svojine, zajedno sa akcionim planom za njegovo provođenje.

(2) Šumarski program Republike usvaja Narodna skupština Republike Srpske i izrađuje se za period od 20 godina.

Član 18. st. (1) i (2)

(1) Osnovi se donose za šume u svojini Republike i za šume u privatnoj svojini.

(2) Za šume jednog šumskoprivrednog područja u svojini Republike donosi se jedan Osnov.

Član 22. st. (1) i (2)

(1) Javno preduzeće šumarstva dužno je najmanje 60 dana prije isteka važenja Osnova za šume u svojini Republike, a općina za šume u privatnoj svojini, dostaviti izrađen Osnov Ministarstvu.

(2) Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od prijema Osnova za šume u svojini Republike dostaviti Osnov na mišljenje općini za čiju teritoriju se radi Osnov.

Član 23. stav (1)

(1) Javno preduzeće šumarstva dužno je izrađivati šumskoprivredne osnove za šume u svojini Republike.

Član 24. stav (1)

(1) Realiziranje Osnova za šume u svojini Republike vrši se na osnovu izvođačkih projekata.

Član 28. stav (2)

(2) Godišnji plan gazdovanja šumama u svojini Republike mora biti u skladu sa Osnovima.

Član 29. stav (3)

(3) Uvjete korištenja ostalih šumskih proizvoda u šumama u svojini Republike propisuje ministar.

III - UPRAVLJANJE I GAZDOVANJE ŠUMAMA

1. Upravljanje i gazdovanje šumama u svojini Republike

Član 31.

(1) Upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike je djelatnost od općeg interesa.

(2) Ministarstvo vrši kontrolu i praćenje izvršenih radova Javnog preduzeća šumarstva i pravi godišnju analizu aktivnosti, sa ocjenom rada i prijedlogom mjera u pogledu daljeg korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja.

Član 33.

(1) Dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem (korištenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja), Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. obavlja na osnovu posebnog ugovora koji zaključuje sa Ministarstvom uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. (u daljem tekstu: korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike) dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljiš-tem u svojini Republike koje su u sastavu šumskoprivrednih područja i područja krša obavlja preko organizacionih dijelova koje ono osniva i koji su u njegovom sastavu.

Član 34. stav (1) tačka l), stav (2) i stav (3) tačka a)

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je obavljati poslove korištenja šuma i šumskoga zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu njihovoga održavanja kao dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem, i to:

l) čuvanje i održavanje graničnih oznaka između šuma u svojini Republike i šuma u privatnoj svojini,

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je obavljanjem poslova korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja, očuvati i uvećati vrijednost šuma i korištenjem šuma, šumskog zemljišta i drugih potencijala šuma i sveukupnog prostora i sadržaja u okviru šuma, osigurati uvjete za dalji razvoj i ostvarivanje općekorisnih funkcija šuma i ostvariti najbolji ekonomski efekat u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, kao i svoje planove i aktivnosti uskladiti sa planovima i aktivnostima drugih korisnika prirodnih dobara koji obavljaju privrednu djelatnost u okviru istoga područja.

(3) U skladu sa stavom 2. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike također je dužan poštujući principe iz stava 2. ovog člana:

a) osigurati ekonomsku funkciju šuma osiguranjem trajnosti prinosa od drveta i ostalih proizvoda i funkcija šuma,

Član 35. tačka a)

Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo integralnog korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike radi sticanja dobiti, što prvenstveno obuhvata:

a) proizvodnju i promet šumskih drvnih sortimenata, […]

Član 36.

(1) Vlada na prijedlog Ministarstva može korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike privremeno ograničiti ili oduzeti poslove korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja na dijelu ili cijeloj površini ukoliko on ove poslove ne obavlja u skladu sa ovim zakonom i ugovorom, dok ne izvrši naložene mjere i ne uskladi svoje aktivnosti sa važećim zakonskim propisima.

(2) Privremeno ograničeni ili oduzeti poslovi korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja detaljnije će se regulirati ugovorom između Ministarstva i korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 37. stav (2)

(2) Radi unapređivanja stanja izvođenja radova u šumama i provođenja mjera održivog gazdovanja šumama u svojini Republike mogu se organizirati udruženja izvođača radova u šumama.

Član 46. stav (3)

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, utvrđivanje prioritetnih općekorisnih funkcija šuma, ako su te šume ili njeni dijelovi manji od 20 hektara, vrši Ministarstvo, po prethodno pribavlje-nom mišljenju vlasnika privatnih šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i pravnog lica koje obavlja stručne poslove u šumama u privatnoj svojini i lokalne zajednice.

Član 47. stav (5)

(5) Ukoliko se ne osiguraju sredstva iz stava 4. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, odnosno vlasnik šume nije dužan provoditi mjere utvrđene aktom iz stava 1. ovog člana.

Član 48. stav (2)

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike odgovoran je za praćenje zdravstvenog stanja šuma putem Izvještajno-prognozne službe u njenom sastavu i o tome obavještava Ministarstvo i javnost.

Član 49.

Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je pošumljavati požarišta, površine na kojima nije uspjelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površine na kojima je izvršeno pustošenje (bespravna čista sječa), krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća, u roku koji ne može biti duži od dvije godine.

Član 50. stav (2)

(2) Vlasnik šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su pratiti uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i pravovremeno preduzimati mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 51. stav (3)

(3) Ukoliko vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ne provedu aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana, inspektor za šumarstvo i lovstvo će narediti njihovo izvođenje o trošku vlasnika šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 52. stav (1)

(1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su obavještavati Ministarstvo o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i na šumskom zemljištu.

Član 54. stav (1)

(1) U vanrednim situacijama, kada je neophodno, ministar propisuje preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite šuma koje trebaju provesti nadležne institucije, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 55. stav (1)

(1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su donijeti plan zaštite šuma od požara.

Član 57. stav (1)

(1) Fizička i pravna lica koja nanesu štetu šumi obavezna su nadoknaditi nastalu štetu vlasniku šuma ili korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike prema šumsko-odštetnom cjenovniku, koji se primjenjuje za sve šume bez obzira na oblik svojine.

Član 58. stav (2)

(2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su sprečavati radnje iz stava 1. ovog člana, kao i izvršiti čišćenje smeća, uz pravo pune nadoknade troškova od pravnih ili fizičkih lica koja su izvršila njegovo odlaganje ili na osnovu odluke, odnosno rješenja nadležnog organa uprave uz nadoknadu troškova.

Član 60. stav (1), stav (4) tačka a) i stav (5)

(1) Građani imaju slobodan pristup šumi u svojini Republike u svrhu uživanja, odmora i rekreacije uz vlastitu odgovornost za svoju sigurnost.

(4) Pravo boravka i slobodnog kretanja u šumi Ministarstvo, vlasnik šuma ili korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može ograničiti ili zabraniti ukoliko bez dobivene dozvole posjetioci:

a) postavljaju privremene objekte, šatore i osnivaju kampove,

(5) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma imaju pravo nadoknade štete na šumi, zemljištu i infrastrukturnim objektima, učinjenoj od pravnih ili fizičkih lica, u slučaju nepoštovanja zabrane iz stava 4. ovog člana.

Član 61. stav (3)

(3) Posjetiocima je zabranjeno tokom boravka u šumi nanositi štetu vegetaciji, uznemiravati divlje životinje i oštećivati ili uništavati njihova staništa, zemljište i šumsku prostirku, kao i uznemiravati i ometati vlasnike šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike u ostvarenju svojih prava u vezi sa šumama.

Član 62. stav (1), stav (2) tačka a) i st. (5), (6) i (8)

(1) Paša u šumama u svojini Republike nije dozvoljena.

(2) Ako ne postoji opasnost od ugrožavanja funkcija šume, uključujući biodiverzitet, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može izdati dozvolu za pašu, odnosno žirenje, osim za pašu i brst koza, u slučajevima:

a) kada je visina drveća takva da im stoka ne može nanositi štetu,

(5) Korisnik šume i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo naplate pašarine po cjenovniku.

(6) Uvjete pod kojima može da se vrši paša, odnosno žirenje (vrijeme paše, odnosno žirenja, vrstu stoke, broj grla, visinu nadoknade i sl.) utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(8) Puteve za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila određuje i obilježava korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 63. stav (3)

(3) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike kao korisnik lovišta i ostali korisnici lovišta dužni su provoditi praćenje štete nastale od divljači u šumi.

Član 64.

(1) Zaštitu šuma od protivpravnog prisvajanja, korištenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganja otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šuma, uništavanje graničnih znakova i oznaka i drugo) osiguravaju vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su osigurati neposredno čuvanje šuma.

(3) Poslove čuvanja šuma u svojini Republike može obavljati radnik sa najmanje srednjom stručnom spremom šumarskog smjera - šumarski tehničar (u daljem tekstu: čuvar šuma), kao i lica koja ovlasti korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a koja ispunjavaju i druge uvjete određene posebnim propisima.

Član 65. stav (2), stav (3) tačke b), v) i i)

(2) Čuvar šuma i ovlašteno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo, uz pokazivanje službene legitimacije, zahtijevati od zatečenog lica u vršenju prekršaja kažnjivog po ovom zakonu ili krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, osobna dokumenta radi utvrđivanja njihovog identiteta.

(3) Čuvar šuma je ovlašteno službeno lice i ima prava i obaveze :

b) čuvati granične znake od uništavanja i bespravnoga korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike,

v) u slučaju samovlasnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i o izvršenim nezakonitim radnjama u šumama drugih pravnih i fizičkih lica, preduzimati odgovarajuće mjere u skladu sa ovim zakonom i pravovremeno izvještavati odgovarajuće službe,

i) preko ovlaštenih lica korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike zatražiti asistenciju Ministarstva unutrašnjih poslova ukoliko je spriječen od izvršioca protivpravne radnje u obavljanju poslova čuvanja šuma.

Član 66.

(1) Održavanje sjemenskih objekata, osim sjemenskih objekata za proizvodnju sjemena poznatog porijekla, vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na način kojim se osigurava maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog sjemena i omogućava lakše branje, odnosno sakupljanje sjemena.

(2) Mjere gazdovanja polaznim materijalom za proizvodnju šumskog sjemena propisuju se planskim dokumentima koje izrađuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a odobrava Ministarstvo.

Član 71. st. (3) i (4)

(3) Izrada drvnih sortimenata u šumama u svojini Republike vrši se po principima maksimalnog iskorištenja uz primjenu standarda.

(4) Drvni sortimenti izrađuju se nakon prethodnog obilježavanja mjesta prereza od stručnog lica šumarske struke IV stepena (razmjerača) kojega angažuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ili vlasnik šume.

Član 72. st. (5), (6) i (7)

(5) Nadležni inspekcijski organ kao i ovlašteno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo oduzeti drvo ako je stavljeno u promet suprotno odredbi iz st. 1, 2. i 4. ovog člana.

(6) Nadzor nad prometom drveta obavljaju ovlaštena lica korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, čuvari šuma, inspekcija za šumarstvo i lovstvo i tržišna inspekcija.

(7) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza vrše lica koje je ovlastio korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo iz šuma u privatnoj svojini vrši ovlašteni predstavnik izvršioca stručno-tehničkih poslova.

Član 73. st. (1) i (2)

(1) Vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su sve radove u gazdovanju šumama organizirati i izvršavati u vrijeme i na način kojim se osigurava održavanje i uspostava šumskoga reda.

(2) Ako se uspostavljeni šumski red promijeni, vlasnik šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je na propisan način uspostaviti šumski red najkasnije u roku od 30 dana.

Član 74. st. (2) i (5)

(2) Komisiju za tehnički prijem formira korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvedeni prema izvođačkom projektu, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je utvrđene nedostatke otkloniti u roku koji odredi komisija iz stava 2. ovog člana, a najdalje u roku od dvije godine.

Član 75.

Vlasnik, odnosno posjednik određene parcele obavezan je omogućiti nesmetan prolaz preko sopstvenog posjeda korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasniku šume bez pristupnog puta, radi neometanog obavljanja djelatnosti na gazdovanju šumama, a vlasnik, odnosno posjednik ima pravo na nadoknadu za prolaz i pričinjenu štetu.

Član 77. st. (2), (3) i (5)

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo korištenja ostalih šumskih proizvoda, uz nadoknadu od 3% prodajne cijene proizvoda koju izdvaja na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a koju je obavezan usmjeriti za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitete sa kojih oni potiču.

(3) Za šumskoprivredna područja na kojima korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ne vrši sakupljanje ostalih šumskih proizvoda raspisuje se javni konkurs.

(5) Nadoknada iz stava 4. ovog člana uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike do 5. u mjesecu za prethodni mjesec i koristi se isključivo za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitetima sa kojih oni potiču.

Član 79.

Za izgradnju i stavljanje u pogon ćumurana, krečana, pilana, pogona za preradu drveta, industrijskih pogona i drugih postrojenja u šumi, kao i na udaljenosti do 100 metara od ruba šume za šume u svojini Republike, potrebna je saglasnost Ministarstva i korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a za šume u privatnoj svojini saglasnost organa jedinice lokalne samouprave.

Član 80. stav (2)

(2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike mogu zahtijevati od drugih pravnih ili fizičkih lica koja imaju korist od infrastrukture da učestvuju u troškovima njene izgradnje i održavanja srazmjerno koristi koju imaju.

Član 81. stav (2)

(2) Planiranje, izgradnju i održavanje puteva u funkciji gazdovanja šumama vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u

svojini Republike u skladu sa planskom dokumentacijom na koju je saglasnost dalo Ministarstvo.

Član 82. st. (2), (3), (7) i (8)

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je održavati šumske puteve.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, šumske puteve mogu koristiti i druga pravna lica i građani pod uvjetima koje utvrde korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i organ jedinice lokalne samouprave za puteve čiju su izgradnju finansirali.

(7) Organi jedinica lokalne samouprave i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike će u saradnji sa organom nadležnim za saobraćaj i Ministarstvom unutrašnjih poslova postaviti i održavati znakove na šumskim putevima i pratiti saobraćaj u skladu sa odredbama ovog člana, a u slučajevima gdje znakovi na putu i nadzor nisu dovoljni, mogu se koristiti rampe.

(8) Šteta na šumskim putevima učinjena od trećih lica mora se nadoknaditi korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na osnovu odštetnoga cjenovnika, koji on donosi.

Član 84.

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je pod istim tržišnim uvjetima osigurati neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim preduzećima za mehaničku preradu drveta sa područja sa kojeg ti sortimenti potiču, radi podsticanja lokalnog preduzetništva i podupiranja razvoja sela i zavičaja.

(2) Osiguravanje neophodnog minimuma šumskih drvnih sortimenata iz stava 1. ovog člana utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na osnovu kriterija koje odlukom propisuje Vlada, a koji uzimaju u obzir značaj lokalnih privrednih subjekata za mehaničku preradu drveta, za tu lokalnu zajednicu.

Član 85. st. (1) i (2)

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma putem izvršioca stručno-tehničkih poslova obavezni su na propisan način voditi i ažurirati katastar šuma i šumskih zemljišta i o nastalim promjenama izvještavati Ministarstvo najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.

(2) Ministarstvo objedinjuje katastar korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnika šuma iz stava 1. ovog člana.

Član 88. tačka g)

Sredstva iz člana 87. stav 1. ovog zakona osiguravaju se iz:

g) nadoknade za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike i nadoknade za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje iz člana 92. ovog zakona,

Član 89. st. (1), (2), (6) i (10)

(1) Naknade za korištenje šume i šumskog zemljišta u svojini Republike (sredstva za prostu reprodukciju) izdvajaju se iz ostvarenog ukupnog prihoda korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, s tim da izdvojena sredstva ne mogu biti manja od 10% vrijednosti prodatih šumskih sortimenata utvrđenoj po cijenama u šumi na panju, po cjenovniku korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Nadoknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike mjesečno i koristi se u okviru šumskoprivrednog područja, odnosno šumskog gazdinstva na kome su ostvarena.

(6) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da plaća nadoknadu za razvoj nerazvijenih dijelova općine sa koje potiču prodati sortimenti u iznosu od 10% finansijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata utvrđenih po cjenovniku, po cijenama franko kamionski put.

(10) Nadoknadu iz stava 6. korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike plaća kvartalno do 5. u mjesecu za prethodni kvartal. Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike nije dužan uplatiti ova sredstva ukoliko jedinica lokalne samouprave nije usvojila godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava.

Član 90. stav (2)

(2) Osnovicu za obračun nadoknade za obavljanje poslova od općeg interesa u šumama u privatnoj svojini u iznosu od 10% čini tržišna vrijednost neto posječene drvne mase utvrđena na mjestu utovara u transportno sredstvo (franko kamionski put) po cjenovniku korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 92. st. (1) i (3)

(1) Korisnik zakupa dužan je plaćati nadoknadu za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike na račun javnih prihoda Republike.

(3) Prikupljena sredstva po osnovu zakupa šumskog zemljišta koristit će se za kupovinu i podizanje novih šuma u svojini Republike.

Član 95. stav (1) tačka a)

(1) Nadoknada za unapređivanje općekorisnih funkcija šuma (proširena reprodukcija) koristi se za finansiranje izrade i realizaciju Šumarskog programa Republike Srpske, Strategije razvoja šumarstva Republike Srpske, Dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, finansiranje gazdovanja šumama i šumskim zemljištem na području krša, za obavljanje aktivnosti Savjeta za šumarstvo Republike Srpske, uspostavljanje i održavanje informacionog sistema u šumarstvu, uspostavljanje i održavanje katastra šuma i šumskog zemljišta, finansiranje utvrđivanja granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, izradu i provođenje inventure šuma na velikim površinama, podršku zaštićenim područjima kroz unapređivanje i razvoj socijalnih funkcija šuma i realizaciju projekata unapređivanja šuma u svim oblicima svojine šuma i šumskog zemljišta, kao i za:

a) podizanje novih šuma,

Član 97. st. (1) i (2)

(1) Zabranjena je prodaja i drugi načini otuđivanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Ministarstvo može dio šume i šumskog zemljišta u svojini Republike u kojoj se ne može organizirati racionalno gazdovanje (manja izolovana šuma, enklava ili poluenklava) zamijeniti sa vlasnicima čije se šume nalaze izolirane, odnosno kao enklave ili poluenklave u kompleksu šuma u svojini Republike, uz saglasnost Vlade.

Član 98.

(1) Šume u svojini Republike ne mogu se davati u zakup.

(2) Šumsko zemljište u svojini Republike može se dati u zakup do njegovog privođenja namjeni utvrđenoj planskim dokumentima i pod uvjetima utvrđenim u ovom zakonu.

(3) Šumsko zemljište u svojini Republike dato u zakup ne može se koristiti za izgradnju trajnih objekata, osim u posebnim slučajevima od općeg interesa, a na osnovu odluke Vlade.

(4) Davanje u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike vrši Ministarstvo uz saglasnost korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(5) Uvjete i način davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike propisuje ministar.

Član 101. stav (1) tačke g), đ) i j)

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

g) realizaciju osnova za šume u svojini Republike vrši bez izvođačkog projekta u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona,

đ) ne obavlja poslove korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja u skladu sa članom 34. ovog zakona,

j) ne plaća naknadu za korištenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i naknadu za razvoj općine u skladu sa članom 89. ovog zakona,

Član 102. stav (1) tačke dž) i š)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 9.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

dž) prodaje i na drugi način otuđuje šumu i šumsko zemljište u svojini Republike u suprotnosti sa odredbama člana 97. stav 1. ovog zakona i

š) gradi trajne objekte na šumskom zemljištu u svojini Republike dato u zakup, suprotno odredbama člana 98. stav 3. ovog zakona.

Član 104.

(1) Granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike moraju biti utvrđene i obilježene.

(2) Neutvrđene granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike utvrdit će se u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, a na osnovu godišnjeg programa, koji donosi korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uz saglasnost Ministarstva.

(3) Sredstva za utvrđivanje i obilježavanje granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike osiguravaju se iz sredstava posebnih namjena za šume i sredstava korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, u visini utvrđenoj programom iz stava 2. ovog člana.

(4) Granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike utvrđuju se rješenjem nadležne područne jedinice Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, a na zahtjev korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ili nosioca prava svojine na privatnoj šumi.

(5) Poslove obilježavanja granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i održavanje graničnih znakova dužan je da vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 107. stav (3) tačke z) i i)

(3) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

z) Pravilnik o uvjetima i načinu zamjene šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i

i) Pravilnik o uvjetima i načinu davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike.

[...]

V. Dopustivost

30. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.a) Ustava Bosne Hercegovine.

31. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

- Da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

32. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnijelo je sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske, koje ukupno broji 28 delegata, što čini ¼ članova bilo kojeg zakonodavnog organa entiteta, što znači da je, suprotno tvrdnjama Narodne skupštine, zahtjev podnio ovlašteni subjekt, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U 7/10* od 26. novembra 2010. godine, tačka 21, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

33. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je predmetni zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašteni subjekt i da ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev nije dopustiv.

VI. Meritum

34. Podnosioci zahtjeva tvrde da osporeni zakon nije saglasan sa čl. I/1, I/2, III/3.b) i IV/4.e) Ustava BiH i članom 2. Aneksa II Ustava BiH. Suština navoda iz zahtjeva je u tome da podnosioci zahtjeva tvrde da je navedeni zakon neustavan zato što u gotovo cijelom tekstu (osim članova 1. i 2) taj zakon propisuje da su šume i šumsko zemljište u svojini Republike Srpske, osim šuma i šumskog zemljišta koji su u svojini drugih fizičkih i pravnih lica, što je, prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, suprotno relevantnoj praksi Ustavnog suda prema kojoj o toj vrsti svojine mora prvo odlučiti zakonodavac na državnom nivou.

35. Ustavni sud zapaža da je članom 1. osporenog zakona propisano da se tim zakonom uređuju politika i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem, zaštita šuma, finansiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacioni sistem u šumarstvu, imovinskopravni odnosi, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište radi unapređivanja i održivog korištenja šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva. Članom 2. osporenog zakona propisano je da su šume i šumsko zemljište prirodna dobra od općeg interesa i da uživaju posebnu brigu i zaštitu Republike Srpske. Članom 3. propisano je da su šume i šumsko zemljište na teritoriji Republike Srpske u svojini Republike i drugih pravnih i fizičkih lica, pa se onda dosljedno u cijelom tekstu zakona navodi "u svojini Republike" kada se misli na šume i šumsko zemljište koji nisu u svojini drugih fizičkih i pravnih lica.

36. U vezi s dosadašnjom praksom koja se odnosi na pitanja državne imovine, Ustavni sud ističe da je u Odluci broj U 1/11 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U 1/11* od 13. jula 2012. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba) ispitivao da li je Republika Srpska imala ustavnu nadležnost da donese Zakon o statusu državne imovine koja se nalazi na teritoriji Republike Srpske i pod zabranom je raspolaganja. Međutim, u toj odluci Ustavni sud je objasnio šta se smatra pod pojmom "državna imovina". Tako je u tački 62. navedeno: "Državna imovina, iako je to oblik svojine koji je po svojoj strukturi sličan građanskopravnoj privatnoj svojini, predstavlja poseban pravni koncept, te, iz tog razloga, uživa poseban status. Državna imovina je karakteristična po javnopravnoj prirodi odnosa subjekata i korištenja te imovine, kao i njezinog titulara. Ona obuhvata, s jedne strane, pokretne i nepokretne stvari koje su u rukama javne vlasti i koje joj služe radi vršenja te vlasti, s druge strane, ona može obuhvatiti 'javno dobro' (morska voda i morsko dno, riječna voda i riječna korita, jezera, planine i druga prirodna bogatstva, javna saobraćajna mreža, saobraćajna infrastruktura itd.). Ono, po svojoj prirodi, prioritetno služi svim ljudima u državi. Kao takvo, 'javno dobro' može biti

izuzeto iz pravnog prometa (*res extra commercium*) zbog svog značaja jer je to jedini način da bude sačuvano i zaštićeno".

37. Osim toga, u tački 77. Odluke broj U 1/11, Ustavni sud je naglasio da je predmet reguliranja spornog zakona koji se ispituje "nepokretna imovina koja je pripala Bosni i Hercegovini na osnovu međunarodnog Sporazuma o pitanjima sukcesije" i "nepokretna imovina na kojoj je pravo raspolaganja i upravljanja imala bivša SRBiH". Međutim, u nastavku obrazloženja (vidi tačku 82) Ustavni sud je dodatno pojasnio da se pod pojmom "državna imovina" ne mogu smatrati samo nekretnine u smislu zgrada i ostalog, te je dalje naglasio: "Ustavni sud ponavlja kako državna imovina ima poseban status. Ona obuhvata, s jedne strane, pokretne i nepokretne stvari koje su u rukama javne vlasti i koje joj služe radi vršenja te vlasti. S druge strane, državna imovina može obuhvatiti javno dobro, koje po svojoj prirodi prioritetno služi svim ljudima u državi (tekuća voda, zaštita klimatskih uvjeta života, zaštita drugih prirodnih resursa kao što su šume, nužna državna infrastrukturna mreža u smislu Aneksa 9 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH itd.). Takva imovina predstavlja odraz državnosti, njenog suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Također, ne može se zanemariti interes BiH da zadrži 'javno dobro' kao dio državne imovine koja služi svim građanima BiH, koje nije nužno da bi se djelotvorno izvršavala specifična nadležnost određenog administrativno-teritorijalnog nivoa u državi. Osim toga, ova imovina može služiti i kao 'drugi način finansiranja troškova potrebnih za izvršavanje nadležnosti institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH' u smislu člana IV/4.b) u vezi sa članom VIII/3. Ustava BiH".

38. Iz citirane prakse Ustavnog suda proizlazi da se šume kao javna dobra smatraju državnom imovinom. Ustavni sud je ranije u Odluci broj U 1/11 zauzeo stav da šume ulaze u okvir državne imovine (tekuća voda, zaštita klimatskih uvjeta života, zaštita drugih prirodnih resursa kao što su šume, nužna državna infrastrukturna mreža u smislu Aneksa 9 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH itd., kako je to navedeno u citiranim tačkama 62. i 82. u Odluci broj *U 1/11*). Ustavni sud u konkretnom slučaju smatra da su "šume i šumsko zemljište" "u svojini Republike", kako je propisano osporenim članovima zakona, obuhvaćeni pojmom državne imovine kako je to navedeno u relevantnom dijelu Odluke broj U 1/11.

39. U pogledu ustavne nadležnosti Republike Srpske da regulira pravni status šuma i šumskog zemljišta kao svoju svojinu, Ustavni sud ističe da je u Odluci broj U 1/11 istakao da "ne može podržati stav Narodne skupštine RS da ovo pitanje automatski spada u tzv. rezidualne nadležnosti entitetâ" (*op. cit. U 1/11*, tačka 80). U vezi s tim, Ustavni sud je ukazao da, pored toga što član III/1. Ustava BiH sadrži taksativni katalog nadležnosti institucija BiH, nadležnost institucija BiH utvrđena je i u drugim odredbama Ustava BiH. Ustavni sud je zaključio sljedeće: "(…) u smislu člana I/1. Ustava BiH, BiH ima pravo nastaviti da regulira 'državnu imovinu' čiji je ona titular, znači sva pitanja koja su povezana s pojmom 'državna imovina' kako u građanskopravnom tako i u javnopravnom smislu. Takav zaključak je jedini mogući logički i materijalni sadržaj pojma 'identiteta i kontinuiteta' iz citirane odredbe. Dalje, Ustavni sud ponavlja da je, iako svaki nivo vlasti uživa ustavnu autonomiju, entitetska ustavna nadležnost podređena obavezi da mora biti u skladu s Ustavom BiH i 'odlukama institucija BiH'. To jasno proizlazi iz odredbi člana III/3.b) Ustava BiH. Osim toga, pravo države BiH da regulira pitanje državne imovine proizlazi i iz odredbe člana IV/4.e) Ustava BiH. Naime, ako se imaju u vidu prethodni zaključci, prvenstveno da država BiH ima pravo nastaviti da regulira državnu imovinu, odnosno da je titular državne imovine, a da odredbe člana IV/4.e) Ustava BiH propisuju nadležnost Parlamentarne skupštine u ostalim pitanjima koja su potrebna za provođenje dužnosti države, a da državna imovina reflektira državnost, suverenitet i teritorijalni integritet BiH, nedvojbeno je da navedena odredba daje ovlaštenja državi BiH, odnosno Parlamentarnoj skupštini da regulira pitanje državne imovine. Prema tome, ovdje se radi o isključivoj nadležnosti BiH koja proizlazi iz čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava BiH" (*op. cit. U 1/11*, tačka 80).

40. Kako je osporenim članovima propisano da su šume i šumsko zemljište "u svojini Republike", oni su na taj način pravno evidentirani kao imovina Republike Srpske i dodijeljeni su Republici Srpskoj. Prethodno je obrazloženo da državna imovina (imovina države BiH) obuhvata (i) šume i šumsko zemljište. Stoga, Ustavni sud mora zaključiti da osporene odredbe Zakona o šumama nisu u skladu sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava BiH.

41. Kad je riječ o navodima iz odgovora na zahtjev da se ovaj zakon odnosi i na šume i šumska zemljišta koji su u svojini drugih fizičkih i pravnih lica, Ustavni sud naglašava da s nadležnošću Republike Srpske nad šumama u svojini drugih lica ne vidi problem u smislu usklađenosti s Ustavom BiH. Osnovni problem kod osporenog zakona je, kao što je navedeno, evidentiranje Republike Srpske kao vlasnika šuma i šumskog zemljišta (koji nisu u svojini drugih fizičkih i pravnih lica) za koje Ustavni sud smatra da su državna imovina (imovina države BiH) dok se na državnom nivou ne odluči drugačije.

42. Ustavni sud ističe da je na pravnoj snazi Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 18/05 i 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07 i 58/08), koji je donio visoki predstavnik za BiH, te da je članom 4. Zakona propisano da zabrana raspolaganja državnom imovinom ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona kojim se uređuje provođenje kriterija koji će se primjenjivati za utvrđivanje imovine koja je u svojini BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Distrikta Brčko BiH i utvrđuju prava svojine i upravljanja državnom imovinom, ili dok visoki predstavnik drugačije ne odluči. Činjenica da zakon o državnoj imovini još uvijek nije donesen, prema ocjeni Ustavnog suda, ne znači da entiteti mogu svojim zakonima regulirati pitanje svojine na državnoj imovini koja još uvijek nije definirana na nivou BiH. Također, Ustavni sud ponavlja da odluka u ovom predmetu ne prejudicira pitanje budućeg zakonskog reguliranja pitanja državne imovine, pa tako i šuma i šumskog zemljišta od BiH, Republike Srpske, Federacije BiH i Distrikta Brčko BiH.

43. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je odlučio Narodnoj skupštini ostaviti rok od šest mjeseci u kojem joj je naložio da osporene odredbe zakona uskladi s Ustavom BiH. Ustavni sud je svjestan da o svim šumama koje **nisu** u svojini pravnih i fizičkih lica mora neko da brine i upravlja zbog značaja šuma kao javnog dobra i prirodnog bogatstva koje je od općeg interesa. Nesporno je da Republika Srpska treba obavljati aktivnosti u pogledu gazdovanja i zaštite šuma i šumskog zemljišta kako je to utvrđeno čl. 1. i 2. Zakona o šumama, ali ne može zakonom propisivati da su šume i šumsko zemljište u njenoj svojini dok se na državnom nivou ne utvrdi koja sve državna imovina, odnosno javna dobra i prirodna bogatstva predstavljaju imovinu BiH, a koja imovinu entiteta. Imajući u vidu strukturu samog Zakona o šumama, Ustavni sud zapaža da se u slučaju ukidanja svih osporenih odredaba Zakona za koje je utvrdio da nisu u skladu s Ustavom BiH po zakonu ne bi moglo postupati, što bi imalo za posljedicu da se o navedenim prirodnim dobrima ne bi moglo brinuti. Stoga, cijeneći značaj zakona i pitanja koja regulira, Ustavni sud je zaključio da je potrebno Narodnoj skupštini ostaviti rok za usaglašavanje osporenih odredaba zakona s Ustavom BiH u kojem će Narodna skupština otkloniti utvrđene povrede Ustava BiH na način koji sama odabere.

44. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da osporene odredbe Zakona o šumama nisu u skladu sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine zato što se pitanja

koja se odnose na utvrđivanje svojinskog statusa državne imovine, kao i nadležnost u vezi s tim između državnih i entitetskih organa trebaju regulirati zakonom koji će biti donesen na državnom nivou jer su ta pitanja, prema navedenim odredbama Ustava BiH, u isključivoj nadležnosti države BiH.

Ostali navodi

45. Budući da je utvrdio da osporene odredbe Zakona o šumama nisu u skladu sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud smatra da nije neophodno posebno razmatrati ostale navode podnosilaca zahtjeva da su prekršene odredbe člana I/2. i člana 2. Aneksa II Ustava BiH.

46. Na kraju, Ustavni sud ponovo naglašava da pitanje državne imovine nije riješeno još od dana stupanja na snagu Ustava BiH, tj. od 14. decembra 1995. godine. Stoga, postoji istinska nužnost, a i pozitivna obaveza da BiH to pitanje riješi što je prije moguće (*op. cit. U 1/11*, tačka 84).

VII. Zaključak

47. Ustavni sud zaključuje da osporene odredbe Zakona o šumama nisu u skladu sa čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine zato što se pitanja koja se odnose na utvrđivanje svojinskog statusa državne imovine, kao i nadležnost u vezi s tim između državnih i entitetskih organa trebaju regulirati zakonom koji će biti donesen na državnom nivou jer su ta pitanja, prema navedenim odredbama Ustava BiH, u isključivoj nadležnosti države BiH.

48. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

49. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati prijedlog podnosilaca zahtjeva za donošenje privremene mjere.

50. U smislu člana 43. Pravila Ustavnog suda, aneks ove odluke čini izdvojeno mišljenje sudije Zlatka M. Kneževića suprotno odluci, a potpredsjednik Miodrag Simović je dao izjavu o neslaganju s odlukom većine.

51. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, s. r.

Izdvojeno mišljenje sudije Zlatka M. Kneževića suprotno donesenoj odluci u predmetu broj U-4/21

Ad I

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na plenarnoj sjednici donio odluku u predmetu broj U 4/21 kojom je proglasio neustavnim odredbe Zakona o šumama Republike Srpske (kako je navedeno u dispozitivu odluke).

U suštini, Ustavni sud je proglasio neustavnim sve odredbe kojima se Republika Srpska titulira kao vlasnik (u svojini) šuma i šumskog zemljišta u Republici Srpskoj, a ostavio je na snazi odredbe kojima vlasnici (u svojini) šuma i šumskog zemljišta mogu biti pravna i fizička lica.

Nažalost, uz poštovanje stavova ostalih kolegica i kolega, nisam se mogao složiti s njihovim većinskim stavom zbog sljedećih razloga.

Ad II

Iz razloga cjelishodnosti, u ovom izdvojenom mišljenju neću ponavljati svoje od ranije poznate stavove o odredbama Ustava Bosne i Hercegovine; reguliranju nadležnosti između države i entiteta; ustavnoj autonomnosti entiteta kada je riječ o reguliranju imovinskih odnosa; pravu i obavezi i državnog i entitetskog nivoa da se pridržavaju podjele nadležnosti; potvrdi u više odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o ustavnoj usklađenosti Ustava Republike Srpske s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine; o potrebi da Ustavni sud tumači, a ne kreira odredbe Ustava Bosne i Hercegovine; o nužnosti da se Ustavni sud distancira od doktrine konstitucionalizma kada je suprotna izričitim ustavnim odredbama; o naglašavanju da je Ustavni sud ustavni korektiv, a ne ustavni kreator.

Svakako da je moje izdvojeno mišljenje u predmetu broj U 1/11, a većina se u ovoj odluci naslanja na većinsko mišljenje iz tog predmeta, dovoljno da ukaže na tendencije koje su mi neprihvatljive u zadatku tumačenja Ustava, pa se može smatrati da ovaj opći, uvodni dio iz predmeta broj U 1/11 (mog izdvojenog mišljenja) čini sastavni element izdvojenog mišljenja u predmetu broj U 4/21. Stoga ga neću ponavljati, ali ga naglašavam.

Ad III

Međutim, većinska odluka u ovom predmetu ide mnogo dalje od stavova iz predmeta broj U 1/11, pa moram naglasiti ključne razloge za neprihvatanje donesene odluke.

Naime, uz svu opasnost pojednostavljivanja, ali u namjeri da u ovom tekstu ne prenosim kompletno obrazloženje odluke (koje je na raspolaganju), za mene se odluka većine svodi na tri sporna pitanja (pored već navedenih općih stavova u Ad II).

To su:

- poistovjećivanje javnog dobra i državne imovine;
- pitanje ozbiljnog narušavanja ustavnog sistema Bosne i Hercegovine u smislu toleriranja, pa čak i naglašavanja različitih zakonskih rješenja o istom pitanju (šumama), sve do prihvatanja diskriminirajućeg statusa jedne ustavne kategorije (Republike Srpske u odnosu na drugi entitet i Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine), što je notorno u suprotnosti s ustavnim načelom vladavine prava;
- većinski stav kojim se Ustavni sud postavlja kao nadređeni Parlamentu Bosne i Hercegovine jer je iz kategorije negativnog zakonodavca (što naš Ustav propisuje kao nadležnost Ustavnog suda) prekoračio u kategoriju pozitivnog zakonodavca prije donošenja zakona. Da pojasnim, nadležnost Ustavnog suda je da u odnosu na donesene zakone cijeni da li je pojedina odredba ili cijeli zakon u skladu s Ustavom, a ne da u situaciji kada zakon nije donesen nalaže Parlamentu šta mora biti u zakonu ili šta ne smije biti u zakonu (kako je u konkretnom slučaju).

Ad IIIa

Kada je riječ o poistovjećivanju javnog dobra i državne imovine, nejasno je čime se u odluci i obrazloženju odluke vodila većina kada je tako odlučila. Naime, javna dobra još od francuske pravne škole koja ih je uvela u pravo predstavljaju posebne kategorije koje se smatraju općim dobrom, koja državna organizacija u najširem smislu riječi može ograničiti u korištenju, raspolaganju ili u našim terminima gazdovanju, ali koja mogu imati vlasnika ako ispunjavaju uvjete koje je još rimsko pravo uvelo, a do dan-danas služi kao osnova svojinskog prava. Naravno da postoje javna dobra na kojima ni u kojem slučaju ne može postojati svojina, kao na primjer zrak, ali se na izvedenici (prostiranju radio i televizijskih talasa i telekomunikacionog niskofrekventnog sistema) može urediti gazdovanje sve do svojine. O tome, bez posebnog osvrta, govore zakoni o telekomunikacijama, nacionalnim frekvencijama, te međunarodni sporazumi o međusobnom korištenju ili ograničenjima.

Međutim, javno dobro nigdje nije poistovjećeno sa samo jednom kategorijom imovine – u konkretnom slučaju državnom imovinom. Ako se u nekim drugim odlukama moglo tvrditi, mada uz vrlo nategnuta tumačenja, da je državna svojina ono što je sporazumima o sukcesiji s ostalim članicama bivše savezne države, a bilo je titulirano kao imovina savezne države ili njenih institucija, pripalo Bosni i Hercegovini kao sukcesoru ili da je dio te imovine odlukama Ustavom predviđenog organa (Predsjedništva Bosne i Hercegovine u dijelu vojne imovine stečene sukcesijom od bivše savezne vojske), ovdje ne postoji ni

taj nategnuti argument. Pozivanje na posredni utjecaj zakona koje je donio OHR je loš argument jer bi se moglo ući u raspravu ustavnosti takvih zakona i šta znači "obavezujuće odluke i mjere" u ustavnom poretku Bosne i Hercegovine. Još je slabije snage argument kojim se poziva na odluke donesene u ratnom stanju 1993. godine jer je u sukobu s izričitom ustavnom odredbom šta je s propisima donesenim u ratnom periodu, a koji su u suprotnosti s novom ustavnom organizacijom (*modificiranom ovim Ustavom*), tako da bi se čak moglo reći da je, u suštini, kontraargument. Paradoks ove odluke je u tome što su u obrazloženju paragrafi suprotstavljeni jedan drugom pa je nejasno šta je konačno obrazloženje.

Već sam naveo da sada neću detaljno obrazlagati ustavnu diobu vlasti i nadležnosti, ali ne mogu ne primijetiti da se u ovoj odluci radi o *autoplagiranju*, gdje se na osnovu ranije donesene odluke zasniva nova odluka, a da ni jedna ni druga nemaju ne samo čvrsto već uopće ustavno uporište jer ne postoji ustavna odredba koja daje za pravo takvom odlučenju.

Kad pogledamo dispozitiv odluke dolazimo do paradoksalnog zaključka da ustavna kategorija (entitet Republika Srpska) ne može biti titular jedne nekretnine (šuma i šumskog zemljišta), a svi drugi mogu. Mogu pravna lica, mogu fizička lica, a proizlazi da može i Bosna i Hercegovina, ali samo Republika Srpska ne može. Radi se o suviše ozbiljnom pitanju da bih sebi dopustio banaliziranje ovog stava, ali mi se nameće pitanje *A šta ako neko pravno ili fizičko lice pokloni šume (šumu kao katastarsku jedinicu) Republici Srpskoj?* Kako će se to knjižiti u katastru? Da li smiju uopće da knjiže u korist Republike Srpske, odnosno da li notari smiju uopće da sačine takav ugovor? I da idemo dalje možemo zaključiti da je ovaj oblik nove nacionalizacije s entitetskog nivoa na državni nivo diskriminatoran jer nema opći karakter, jer pak opstaje svojina pravnih i fizičkih lica, a onda možemo reći i da pravna lica koja su u svojini Republike Srpske (javna preduzeća) mogu biti vlasnici šuma i šumskog zemljišta!

Ove napomene samo govore kakvo je sve moguće tumačenje jedne nesretne odluke koja je suprotstavila međusobno institute javnog dobra i državne svojine i slijepo se vodila svojim stavom.

AD IIIb

Kada govorim o rušenju vladavine prava i diskriminatornom stavu, dovoljno je letimično ponoviti navode iz obrazloženja prema kojim je Distrikt Brčko BiH vlasnik šuma i šumskog zemljišta na svom području, a najveći paradoks je federalni propis o šumama i šumskom zemljištu u kojem se, parafrazirano, govori da su šume i šumsko zemljište državna imovina čiji je vlasnik Federacija BiH! O kantonalnim propisima iz ove oblasti nemam namjeru da govorim jer se ne radi o istim ustavnim kategorijama.

Dakle, mi imamo ne samo neusklađene već i suprotstavljene zakonske sisteme koji, ovaj put, nisu zbog greške zakonodavca, već zbog reakcije Ustavnog suda koji tvrdoglavo brani svoj stav da može da odlučuje samo na osnovu podnesenog zahtjeva za ocjenu ustavnosti, a prešućuje i ne želi da vidi da jednostranim odlučenjem ruši vladavinu prava i ustavnu ravnotežu jednakosti ustavnih kategorija (u ovom slučaju entiteta). Pogotovo jer je ustavno načelo, iznad normativnog dijela, vladavina prava, a ovakvim odlučenjem se ono ruši. Da je kojim slučajem Ustavni sud svojom odlukom odlučio jednako prema svim ustavnim kategorijama upravo zbog zaštite ustavnog načela vladavine prava, moglo bi se reći da je odluka izišla iz ovlaštenja ustavne diobe nadležnosti između ustavnih kategorija, ali je pravično negativna prema svima u Bosni i Hercegovini. Ovako se, nažalost, svi mi u Ustavnom sudu kližemo ka nepriznavanju naših odluka, dajemo za pravo tvrdnjama o nepravednom postupanju i šta već ne čini negativni odium prema Ustavnom sudu.

I na to sve, nakon odluke kojom proglašavamo Republiku Srpsku nevlasnikom, namećemo obavezu Republici Srpskoj da time gazduje, brine se, štiti, uzgaja i šta sve već nije predviđeno u obavezama iz Zakona o šumama i šumskom zemljištu. I ta obaveza je trajnog karaktera dok Parlament Bosne i Hercegovine ne donese zakon o državnoj imovini. Ne recimo zakon o šumama Bosne i Hercegovine (jer je očito i većini jasno da takvo ovlaštenje ne postoji u Ustavu Bosne i Hercegovine), što bi bilo logično ako se već ovim putem tako duboko zagazilo.

Ponavljam, najveći problem u ovoj odluci je međusobna suprotstavljenost stavova u obrazloženju, pri čemu je samo jasno da po ovom stavu većine, ustvari, ne postoji jedinstven, pa čak ni zajednički ustavni sistem Bosne i Hercegovine, već parcijalan, zavisan od podnesenih zahtjeva ili stavova ovlaštenih podnosilaca zahtjeva.

AD IIIv

I na kraju, o tendencijama izlaska iz ustavne zone negativnog zakonodavca ka neustavnoj zoni pozitivnog zakonodavca.

Ustavni sud ima vrlo jasne nadležnosti po Ustavu. I s punim pravom insistira da odluke provode svi koji su dužni da ih provode, te da ih svi poštuju. To je suština ustavnog korektiva, odnosno tumača Ustava. Ali to, također, znači da Ustavni sud, kada je riječ o ocjeni ustavnosti zakona, ne smije unaprijed da naloži zakonodavcu kako treba da glasi budući zakonski tekst. To je notorna premisa demokratskog društva po kojem se suverenitet nalazi u rukama naroda, građanina, birača, a čiju volju predstavljaju demokratski izabrani predstavnici.

Postoje ustavni sistemi u kojima Ustavni sud ima ovlaštenje da utvrdi prethodno mišljenje na dostavljeni tekst prijedloga zakona, opet od zakonodavnog tijela određene demokratije. U teoriji ustavnog prava i to ovlaštenje je izuzetno sporno tako da takvi ustavni sistemi imaju mehanizme ograničenja, pa čak i određene oblike pregovaranja prije konačnog stava. Međutim, bez obzira na djelimične iskorake iz klasičnog položaja negativnog zakonodavca, nigdje u demokratskim sistemima ne postoji ovlaštenje ustavnog suda da bude pozitivni zakonodavac, odnosno da kaže zakonodavcu kako određena zakonska norma ili zakon treba da glasi. Upravo iz suštinskih demokratskih razloga zakonodavac donosi zakone, a ustavni korektiv odlučuje jednom ili više puta da li je određena norma u skladu s ustavom.

U konkretnom slučaju, ova odluka prekoračuje tu granicu i nalaže zakonodavcu šta ne smije da bude u budućem zakonu. Dakle, zakonodavcu kaže trebate donijeti zakon o državnoj imovini, a u tom zakonu ne smijete predvidjeti da vlasnik šuma i šumskog zemljišta bude na bilo koji način Republika Srpska (i nekih drugih nekretnina što proistječe iz drugih odluka, ali nisu predmet ove analize). Ili kaže predstavnicima u zakonodavnom tijelu iz Republike Srpske da mogu donijeti samo zakon kojim Republika Srpska ne može biti titular svojine na šumama i šumskom zemljištu (da se zadržimo samo na ovom pitanju). Pretpostavljam da ne moram da govorim o takvoj mogućnosti, a do tada – do vrlo, vrlo daleke budućnosti ako će takav zakon uopće postojati – u Bosni i Hercegovini će vladati pravni haos, različita zakonska rješenja i sve u korist narušavanja vladavine prava.

Da se, recimo, reklo da su navedene odredbe zakona u odluci neustavne, ali zbog nepostojanja zakona na nivou Bosne i Hercegovine i sličnih ili istovjetnih rješenja u druge dvije ustavne kategorije Ustavni sud ih ostavlja na snazi do donošenja zakona ili zbog zaštite vladavine prava, makar i neustavnim normama, zakonodavac bi pred sobom imao zadatak da ujednači cijeli zakonski sistem u ovoj oblasti i ne bi postojala neravnoteža unutar sistema. Ovakvom odlukom niti je postignut cilj ocjene ustavnosti, niti je ojačana Bosna i Hercegovina kao ustavni sistem, niti je Ustavni sud postupio kao ustavni korektiv.

Već, nažalost, sve suprotno.

Iz ovih, a i nekih drugih razloga koje sam detaljno iznosio na plenarnoj sjednici, nisam mogao da prihvatim predloženu odluku i glasao sam protiv.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 4/21**, rješavajući zahtjev **sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) alineja b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, dopredsjednik
Miodrag Simović, dopredsjednik
Mirsad Ćeman, dopredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudac
Angelika Nußberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja
na sjednici održanoj 23. rujna 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu **sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske** za ocjenu ustavnosti Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20),

utvrđuje se da odredbe članka 3, članka 4. stavak 1, članka 5. stavak 2. točka đ) i stavak 3, članka 18. st. 1. i 2, članka 22. st. 1. i 2, članka 23. stavak 1, članka 24. stavak 1, članka 28. stavak 2, čl. 31. i 33, članka 34. stavak 1. točka l) i st. 2. i 3, čl. 35. i 36, članka 37. stavak 2, članka 46. stavak 3, članka 47. stavak 5, članka 48. stavak 2, članka 49, članka 50. stavak 2, članka 51. stavak 3, članka 52. stavak 1, članka 54. stavak 1, članka 55. stavak 1, članka 57. stavak 1, članka 58. stavak 2, članka 60. st. 1, 3, 4. i 5, članka 61. stavak 3, članka 62. st. 1, 2, 5, 6. i 8, članka 63. stavak 3, članka 64, članka 65. stavak 2, stavak 3. toč. b), v) i i), članka 66, članka 71. st. 3. i 4, članka 72. st. 5, 6. i 7, članka 73. st. 1. i 2, članka 74. st. 2. i 5, članka 75, članka 77. st. 2, 3. i 5, članka 79, članka 80. stavak 2, članka 81. stavak 2, članka 82. st. 2, 3, 7. i 8, članka 84, članka 85. st. 1. i 2, članka 88. stavak 1. točka g), članka 89. st. 1, 2, 6. i 10, članka 90. stavak 2, članka 92. st. 1. i 3, članka 95. stavak 1, članka 97. st. 1. i 2, članka 98, članka 101. stavak 1. toč. g), đ) i j), članka 102. stavak 1. toč. dž) i š), članka 104. st. 1, 2, 3, 4. i 5. i članka 107. stavak 3. toč. z) i i) Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20) u dijelu koji glasi "u vlasništvu Republike" nisu sukladne čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Nalaže se Narodnoj skupštini Republike Srpske da, sukladno članku 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana dostave ove odluke uskladi odredbe članka 3, članka 4. stavak 1, članka 5. stavak 2. točka đ) i stavak 3, članka 18. st. 1. i 2, članka 22. st. 1. i 2, članka 23. stavak 1, članka 24. stavak 1, članka 28. stavak 2, čl. 31. i 33, članka 34. stavak 1. točka l) i st. 2. i 3, čl. 35. i 36, članka 37. stavak 2, članka 46. stavak 3, članka 47. stavak 5, članka 48. stavak 2, članka 49, članka 50. stavak 2, članka 51. stavak 3, članka 52. stavak 1, članka 54. stavak 1, članka 55. stavak 1, članka 57. stavak 1, članka 58. stavak 2, članka 60. st. 1, 3, 4. i 5, članka 61. stavak 3, članka 62. st. 1, 2, 5, 6. i 8, članka 63. stavak 3, članka 64, članka 65. stavak 2, stavak 3. toč. b), v) i i), članka 66, članka 71. st. 3. i 4, članka 72. st. 5, 6. i 7, članka 73. st. 1. i 2, članka 74. st. 2. i 5, članka 75, članka 77. st. 2, 3. i 5, članka 79, članka 80. stavak 2, članka 81. stavak 2, članka 82. st. 2, 3, 7. i 8, članka 84, članka 85. st. 1. i 2, članka 88. stavak 1. točka g), članka 89. st. 1, 2, 6. i 10, članka 90. stavak 2, članka 92. st. 1. i 3, članka 95. stavak 1, članka 97. st. 1. i 2, članka 98, članka 101. stavak 1. toč. g), đ) i j), članka 102. stavak 1. toč. dž) i š), članka 104. st. 1, 2, 3, 4. i 5. i članka 107. stavak 3. toč. z) i i) Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20) u dijelu koji glasi "u vlasništvu Republike" sa čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Nalaže se Narodnoj skupštini Republike Srpske da, sukladno članku 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka roka iz prethodnog stavka obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o mjerama poduzetim s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Mihnet Okić, Džemaludin Šabanović, Muris Čirkić, Samir Baćevac, Alija Tabaković, Faruk Đozić i Ahmet Čirkić, sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: podnositelji zahtjeva), podnijeli su 26. veljače 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o šumama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20, u daljnjem tekstu: osporeni zakon).

2. Podnositelji zahtjeva su zatražili istodobno da Ustavni sud donese odluku o privremenoj mjeri kojom bi zabranio primjenu osporenog zakona do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o navedenom zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 5. ožujka 2021. godine da dostavi odgovor za zahtjev.

4. Narodna skupština je dostavila odgovor 24. lipnja 2021. godine.

III. Zahtjev
a) Navodi iz zahtjeva

5. Podnositelji zahtjeva smatraju da osporeni zakon krši odredbe članka I/1, članka I/2, članka III/3.(b) i članka IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine, te članka 2. Aneksa II. Ustava Bosne i Hercegovine. Istaknuto je da, i pored jasnih zabrana da se pitanje državne imovine rješava jednostrano, te jasnog stajališta Ustavnog suda iz predmeta br. U 1/11, U 8/19 i U 9/19 da je to pitanje u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine, Narodna skupština je donijela osporeni zakon kojim je, kako smatraju podnositelji zahtjeva, jednostrano riješila pitanje dijela državne imovine BiH.

6. Odredbe osporenog zakona, kako je dalje navedeno, primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište bez obzira na oblik vlasništva. Prema članku 2. osporenog zakona, šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od općeg interesa i uživaju posebnu skrb i zaštitu Republike Srpske. Podnositelji zahtjeva su istaknuli da, pored niza odluka Ustavnog suda (br. U 1/11, U 8/19 i U 9/19) prema kojima je državna imovina vlasništvo države BiH, Narodna skupština je člankom 3. osporenog zakona propisala da su šume i šumsko zemljište na teritoriju RS u vlasništvu Republike Srpske i drugih pravnih i fizičkih osoba. Istaknuto je da šume i šumsko zemljište u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba čine manji dio tog javnog dobra. Podnositelji zahtjeva smatraju da je članak 3.

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

osporenog zakona protivan navedenim odredbama Ustava BiH, jer je njime Republika Srpska neustavno dodijelila pravo vlasništva na šumama i šumskom zemljištu entitetu RS. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva, neustavno dodijeljeno pravo vlasništva na šumama i šumskom zemljištu bilo je osnova za daljnje definiranje raspolaganja i upravljanja šumama i šumskim zemljištem, kako je to urađeno u ostalim odredbama osporenog zakona. Podnositelji zahtjeva smatraju da su u suprotnosti sa Ustavom BiH navedene odredbe osporenog zakona u kojima je regulirano pravo raspolaganja šumama i šumskim zemljištem "u vlasništvu Republike" (riječi "u vlasništvu Republike" u zahtjevu su označene boldiranim tekstom). Zbog toga je cjelokupan zakon protuustavan, te ga, stoga, u cjelini osporavaju.

7. U odnosu na državnu imovinu, podnositelji zahtjeva ukazuju na Zakon o pretvorbi društvene imovine u državnu imovinu iz 1994. godine, Odluku Ustavnog suda broj U 1/11 od 13. srpnja 2012. godine i stajališta iz te odluke o kontinuitetu države BiH i državne imovine, Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području entiteta. Podnositelji zahtjeva su naveli da, i pored toga što je pitanje državne imovine pitanje koje je primarno u nadležnosti države BiH, entitet Republika Srpska ga je pokušao riješiti jednostrano i protivno Ustavu BiH, donoseći Zakon o statusu državne imovine koja se nalazi na teritoriju Republike Srpske i koja je pod zabranom raspolaganja, a kojim je bilo određeno da se radi o imovini u vlasništvu Republike Srpske (o čemu je Ustavni sud donio Odluku broj U 1/11). Podnositelji zahtjeva navode da se slično radi i sa osporenim zakonom.

8. Podnositelji zahtjeva su, dalje, naveli da je Zakonom o pretvorbi društvenog vlasništva koji je 1994. godine donijela RBiH utvrđeno da danom stupanja na snagu tog zakona RBiH postaje nositelj prava vlasništva na imovini u društvenom vlasništvu, kako je i propisano člankom 1. tog zakona. Dalje, podnositelji zahtjeva su istaknuli da je BiH zaključila Sporazum o pitanjima sukcesije između BiH, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Savezne Republike Jugoslavije (zaključen u Beču 29. lipnja 2001. godine, a odlukom Predsjedništva BiH ratificiran 28. studenog 2001. godine). Prema članku 2. Aneksa A na Sporazum o sukcesiji, "nepokretna imovina bivše SFRJ koja se nalazi na teritoriju bivše SFRJ pripast će državama nasljednicama na čijoj se teritoriji ta imovina nalazi". Podnositelji zahtjeva smatraju da Sporazum o sukcesiji nedvojbeno pokazuje da je država BiH titular vlasništva na nepokretnoj imovini bivše SFRJ koja se raspadom bivše SFRJ nalazila na teritoriju BiH. Bosna i Hercegovina je kao subjekt međunarodnog prava i potpisnica tog multilateralnog sporazuma (Sporazuma o sukcesiji), koji su ratificirali njezini nadležni organi i tijela, dužna poštovati taj sporazum.

9. U odnosu na Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine i na dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području Federacije BiH, odnosno RS, a koje je svojom odlukom proglasio Visoki predstavnik u BiH, istaknuto je da su navedeni zakoni još uvijek na snazi obzirom na to da nije donesen zakon o državnoj imovini na razini BiH. Dalje je navedeno da je člankom 1. st. (1) i (2) Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH utvrđeno koja se nepokretna imovina smatra državnom imovinom BiH.

10. Podnositelji zahtjeva ističu da kontinuitet države BiH, kako je propisan člankom I/1. Ustava BiH, u konkretnom slučaju podrazumijeva kontinuitet prava države BiH da regulira pitanje državne imovine koja joj je pripadala po osnovi prava raspolaganja, upravljanja ili uporabe. Pod tom imovinom, kako smatraju podnositelji zahtjeva, svakako se mogu smatrati šume i šumsko zemljište koje osporeni zakon proglašava općim dobrom u vlasništvu RS. Navedena imovina predstavlja dio imovine koja je Sporazumom o sukcesiji dodijeljena državi BiH, a za koju je Ustavni sud svojom Odlukom broj U 1/11 utvrdio da može biti predmetom raspolaganja, prije svega, zakonima na razini BiH. Stoga, kako su istaknuli podnositelji zahtjeva, jednostrano rješenje koje je uspostavljeno osporenim zakonom predstavlja kršenje članka I/1. Ustava BiH.

11. Istaknuto je da Sporazum o sukcesiji (čl. 1. i 2. Aneksa A) nedvojbeno pokazuje da je država BiH titular vlasništva na državnoj imovini. Ranije je Ustavni sud u Odluci broj U 1/11 definirao pojam "državna imovina", te je utvrdio da ona po svojoj naravi prioritetno služi svim ljudima u državi i da predstavlja odraz državnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva, i pored toga što je očito da šume i šumsko zemljište iz osporenog zakona predstavljaju dio državne imovine koji je Sporazumom o sukcesiji postao imovina države BiH, osporenim zakonom je propisano da su po sili zakona opće dobro u vlasništvu Republike Srpske. Na taj način je državi BiH oduzeto pravo da izvršava svoje međunarodne obveze propisane člankom III/3.(b) Ustava BiH.

12. Podnositelji zahtjeva su naveli da osporeni zakon krši i članak IV/4.(e) Ustava BiH kojim se Parlamentarnoj skupštini BiH daje nadležnost u ostalim pitanjima koja su potrebna za provedbu dužnosti države. Naveli su da je državna imovina pitanje u isključivoj nadležnosti države BiH i njezinih tijela, što se može vidjeti iz niza zakona koje je svojom odlukom proglasio Visoki predstavnik u BiH: Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH, te dva entitetska zakona kojima se zabranjuje raspolaganje državnom imovinom na području Federacije BiH, odnosno RS.

13. Također, podnositelji zahtjeva navode da je još uvijek na pravnoj snazi Zakon o šumama Republike Bosne i Hercegovine iz 1993. godine, koji je Predsjedništvo Republike BiH 4. listopada 1993. godine najprije donijelo kao Uredbu sa zakonskom snagom o šumama ("Službeni list Republike BiH" broj 23/93), koja je kao zakon potvrđena Zakonom o potvrđivanju uredbi sa zakonskom snagom ("Službeni list Republike BiH" broj 13/94). Imajući u vidu ustavno načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava BiH i kontinuitet propisa iz članka 2. Aneksa II. Ustava BiH, podnositelji zahtjeva navode da je Zakon o šumama Republike BiH iz 1993. godine još uvijek dio pravnog sustava BiH, jer nakon stupanja na snagu Ustava BiH "nadležno tijelo vlasti BiH" nije donijelo nikakvu odluku kojom bi se na drugačiji način odredilo gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na teritoriju BiH, niti je, prema mišljenju podnositelja zahtjeva, navedeni zakon u suprotnosti sa Ustavom BiH. Podnositelji zahtjeva smatraju da su vlasti entiteta RS, donoseći osporeni zakon, dovele u pitanje primjenu navedenog Zakona o šumama Republike BiH, a time i do kršenja članka I/2. Ustava BiH i članka 2. Aneksa II. Ustava BiH.

14. Podnositelji zahtjeva su predložili da Ustavni sud donese odluku kojom usvaja zahtjev za ocjenu ustavnosti osporenog zakona i da utvrdi da osporeni zakon nije u suglasnosti sa čl. I/1, I/2, III/3.(b), te člankom IV/4.(e) Ustava BiH i člankom 2. Aneksa II. Ustava BiH, te da prestaje važiti narednog dana od dana objave odluke u "Službenom glasniku BiH".

15. Podnositelji zahtjeva su predložili da Ustavni sud, radi sprečavanja štetnih posljedica koje bi osporeni zakon mogao proizvesti, donese privremenu mjeru kojom se zabranjuje primjena osporenog zakona do donošenja konačne odluke Ustavnog suda. Pobijanim odredbama, kako je navedeno, omogućilo bi se knjiženje, odnosno upis u zemljišne knjige u korist entiteta Republika Srpska državne imovine koja se nalazi na teritoriju tog entiteta i koja je pod zabranom raspolaganja. To bi tijelima entiteta Republika Srpska omogućilo raspolaganje tom imovinom i šteta koja bi proizašla iz toga teško bi se mogla

otkloniti. Također, otežao bi se proces rješavanja pitanja državne imovine, koji ima veoma bitan značaj za daljnje razgovore sa Europskim povjerenstvom u procesu apliciranja Bosne i Hercegovine za stjecanje kandidatskog statusa za prijem u Europsku uniju.

b) Odgovor na zahtjev

16. Narodna skupština u odgovoru na zahtjev, prije svega, osporila je ovlast podnositeljima zahtjeva za pokretanje postupka, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, jer Vijeće naroda RS ne predstavlja jedan poseban dom Narodne skupštine, a što proizlazi iz članka 69. stavak 2. Ustava RS. Stoga je jasno, kako je navela, da Vijeće naroda koje posjeduje restriktivnu nadležnost predstavlja jedno posebno tijelo za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda, a ne drugi dom Narodne skupštine RS.

17. Prema mišljenju Narodne skupštine, navedeni zahtjev nije utemeljen, te ga, stoga, Ustavni sud treba odbiti, kao i zahtjev za donošenje privremene mjere. U prilog navedenom je istaknuto da je Amandmanom XXXII. na članak 68. točka 6. Ustava Republike Srpske propisano da Republika, između ostalog, uređuje i osigurava vlasničke i obligacijske odnose i zaštitu svih oblika vlasništva, dok je točkom 8. istog članka propisano da Republika uređuje temeljne ciljeve i pravce gospodarskog, znanstvenog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede, sela itd. Pored toga, člankom 59. stavak 2. Ustava Republike Srpske propisano je da se zakonom uređuju zaštita, uporaba, unapređivanje i upravljanje dobrima od općeg interesa, a sukladno članku 64. Ustava, Republika, između ostalog, štiti i potiče racionalnu uporabu prirodnih bogatstava s ciljem zaštite i poboljšanja kvalitete života i zaštite i obnove sredine u općem interesu. Dalje je istaknuto da iz navedenih odredaba Ustava Republike Srpske, a koje su i ustavna osnova za donošenje predmetnog zakona, jasno proizlazi da Republika Srpska ima nadležnost za donošenje Zakona o šumama, odnosno da ima nadležnost regulirati sva pitanja koja su značajna za šume i šumsko zemljište kao dobra od općeg interesa, pa i pitanje vlasništva na šumama i šumskom zemljištu.

18. Dalje, Narodna skupština navodi da je neutemeljeno stajalište podnositelja zahtjeva da je osporeni zakon neustavan, jer regulira pitanja upravljanja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištem kao dijelom državne imovine, a da je pitanje državne imovine u isključivoj nadležnosti države BiH i njezinih tijela. Istaknuto je da se Zakonom o šumama uređuju pitanja značajna za šume kao dobro od općeg interesa radi unapređenja i održive uporabe šuma i šumskog zemljišta, ali i razvoja šumarstva u Republici Srpskoj. Dakle, osporenim zakonom se na cjelovit način uređuje područje šuma u Republici Srpskoj i njegove odredbe se primjenjuju na sve šume bez obzira na oblik vlasništva. Taj zakon se podjednako primjenjuje i na šume i šumsko zemljište u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba, zbog čega nisu točni navodi podnositelja zahtjeva da se tim zakonom regulira raspolaganje državnom imovinom.

19. Narodna skupština je posebice neprihvatljivim istaknula tumačenje podnositelja zahtjeva samog pojma "državna imovina". Naime, pozivajući se na obrazloženje pojedinih odluka Ustavnog suda BiH (br. U 1/11, U 8/19 i U 9/19), podnositelji zahtjeva donose zaključak da su šume i šumsko zemljište javno dobro, a time i dio državne imovine čije je reguliranje u nadležnosti institucija BiH. Takvo shvaćanje je protivno i odlukama Ustavnog suda na koje se podnositelji zahtjeva pozivaju, jer se i u Odluci broj U 1/11 govori o imovini čiji je titular BiH, ali se ne vrši poistovjećivanje javnog dobra i državne imovine, odnosno ni u ovoj, a ni u drugim odlukama se ne navodi da je Bosna i Hercegovina titular svih javnih dobara, niti da sva javna dobra predstavljaju državnu imovinu. Tako nešto ne proizlazi ni iz Ustava BiH, niti iz bilo kojeg drugog pravnog akta ili međunarodne konvencije. Narodna skupština je, dalje, istaknula da podnositelji zahtjeva navode i da je ranijim odlukama Ustavnog suda, i to, prije svega Odlukom broj U 1/11, utvrđeno da isključivu nadležnost da regulira državnu imovinu ima BiH, ali da se čak ni u toj odluci, a ni u drugima ne konstatira i ne pretpostavlja da to podrazumijeva isključivu nadležnost Bosne i Hercegovine da uređuje oblast šuma i šumskog zemljišta. To je razumljivo, jer bi takav zaključak bio protivan Ustavu BiH.

20. Naime, kako je dalje navedeno, područje šumarstva nije predviđeno člankom III/1. Ustava BiH kao isključiva nadležnost institucija BiH, što nepobitno proizlazi iz njegovog teksta. Čak ukoliko se uzme i stajalište Ustavnog suda da isključive nadležnosti BiH nisu iscrpljene listom iz članka III/1. Ustava BiH, već da se mora uzeti u obzir cijeli tekst Ustava BiH, i dalje područje šuma ostaje izvan isključive nadležnosti institucija BiH, osim ako se entiteti o tome nisu sporazumjeli u smislu članka III/5.(a) Ustava BiH. Međutim, kako ne postoji suglasnost entiteta o tom pitanju, odnosno ne postoji suglasnost da institucije BiH preuzmu isključivu nadležnost za reguliranje šuma, ne postoje ni uvjeti da se na temelju članka III/5.(a) Ustava BiH uspostave dodatne nadležnosti institucija BiH.

21. Prema mišljenju Narodne skupštine, bez osnove su navodi podnositelja zahtjeva da su osporenim zakonom povrijeđeni čl. I/1, I/2, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava BiH.

22. U odnosu na članak I/1. Ustava BiH, Narodna skupština je istaknula da se navedenim člankom striktno propisuje kontinuitet međunarodnopravnog subjektiviteta BiH, koji kao posljedicu nema pravni kontinuitet imovine, odnosno kontinuitet vlasništva na šumama i šumskom zemljištu. Dio navedene odredbe "sa unutarnjom strukturom modificiranom ovim ustavom", zapravo, znači da pravni kontinuitet ne isključuje unutarnju strukturu koja je modificirana i definirana Ustavom BiH. Drugim riječima, kako je dalje navedeno, kontinuitet državne imovine može postojati samo uz poštivanje unutarnje strukture izmijenjene Ustavom BiH, koji jasno utvrđuje razgraničenje nadležnosti između institucija BiH i entiteta, te da se i prilikom reguliranja pitanja šuma mora poštivati unutarnja struktura i podjela nadležnosti sukladno Ustavu BiH, koji nadležnost za reguliranje ovog pitanja nedvojbeno daje entitetima. Istaknuto je da su člankom III/3.(a) Ustava BiH regulirane rezidualne nadležnosti entiteta, pa je tako propisano da sve državne funkcije i ovlasti koje nisu izričito dodijeljene institucijama BiH pripadaju entitetima.

23. U odnosu na članak I/2. Ustava BiH, Narodna skupština je navela da su u potpunosti neutemeljeni navodi podnositelja zahtjeva da Narodna skupština nema ustavnu osnovu za pravno reguliranje pitanja upravljanja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištem kao dijelom državne imovine, jer se radi o materiji koja je već regulirana Zakonom o šumama na državnoj razini (zakon Republike BiH koji je 1993. godine donesen kao uredba i koji je potvrđen uredbom sa zakonskom snagom 1994. godine). Naime, nadležnosti za reguliranje pojedinih pitanja, pa i pitanja upravljanja i gazdovanja šumama, propisane su Ustavom BiH iz kojeg proizlazi da se radi o pitanju u isključivoj nadležnosti entiteta. Sukladno navedenom, prema mišljenju Narodne skupštine, nisu utemeljeni ni navodi da se osporenim Zakonom o šumama krše odredbe članka I/2. Ustava BiH kojim su utvrđena demokratska načela, tako da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcionira sukladno zakonu i na temelju slobodnih i demokratskih izbora. Dalje je navedeno da se podnositelji zahtjeva pozivaju na ustavno načelo kontinuiteta propisa iz članka 2. Aneksa II, te da je sukladno tome Zakon o šumama Republike BiH i dalje na snazi i da postoji obveza svih nižih tijela, pa i zakonodavca u Republici Srpskoj, da poštuju i da se pridržavaju navedenog zakona. Narodna skupština je istaknula da je Zakon o

šumama Republike BiH protivan temeljnim načelima na kojima počiva Ustav BiH, to jest načelu konsenzusa konstitutivnih naroda koji nije postojao pa da bi se to pitanje reguliralo na državnoj razini, niti u pogledu samog teksta zakona. Da ovaj zakon nije na snazi i da se nakon donošenja Ustava BiH nije primjenjivao, kako je istaknula Narodna skupština, jasno ukazuje i činjenica da postoji veći broj zakona na svim razinama vlasti u BiH koji regulira pitanje šuma. Tako je u Federaciji BiH Zakon o šumama donesen 2002. godine, u Distriktu Brčko je na snazi Zakon o šumama Distrikta Brčko BiH iz 2010. godine, a također, zakoni o šumama postoje i na kantonalnoj razini u Federaciji BiH. U Republici Srpskoj je na snazi osporeni zakon iz 2008. godine kojim je prestao važiti Zakon o šumama RS iz 1994. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 13/94). Prema tome, nije ni postojala obveza da neko tijelo u BiH utvrđuje da Zakon o šumama RBiH nije na snazi, jer samim stupanjem na snagu Ustava BiH, s kojim je u suprotnosti, ovaj zakon *ipso jure* više nije na snazi. Osim toga, Zakon o šumama Republike BiH ni praktično nije primjenjiv, jer prema tom zakonu, nadležnosti pripadaju tijelima koja su nakon donošenja Ustava BiH prestala postojati.

24. U odnosu na članak III/3.(b) Ustava BiH, kojim je propisano da će se entiteti i sve njihove administrativne jedinice u potpunosti pridržavati tog ustava, kojim se stavljaju izvan snage zakonske odredbe BiH i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu suglasne, kao i odluka institucija BiH, protivno navodima podnositelja zahtjeva da se osporenim zakonom krši navedena odredba Ustava BiH, Narodna skupština smatra da je osporeni zakon donesen na temelju ovlasti koja je sadržana u Ustavu Republike Srpske, koji je u suglasnosti sa Ustavom BiH. Istaknuto je da Ustav Republike Srpske u Amandmanu XXXII. na članak 68. točka 6. daje ovlast Republici da uređuje i osigurava vlasničke odnose, te da vrši zaštitu svih oblika vlasništva. Osporeni zakon, prema mišljenju Narodne skupštine, proizlazi i iz Ustava BiH, koji u članku III/1. taksativno nabraja pitanja koja su u nadležnosti institucija BiH, a među kojima nisu pitanja šuma, istodobno propisujući u članku III/3.(a) da sve vladine funkcije i ovlasti koje ovim ustavom nisu izričito povjerene institucijama BiH pripadaju entitetima.

25. Prema mišljenju Narodne skupštine, nisu utemeljeni ni navodi da je osporenim zakonom povrijeđen i članak IV/4.(e) Ustava BiH prema kojem je Parlamentarna skupština BiH nadležna za ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njezine dužnosti, ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta. Protivno navodima podnositelja zahtjeva, Narodna skupština smatra da se prilikom tumačenja osporenog zakona on mora dovesti u svezu sa člankom III/1. kojim se nabrajaju pitanja, a koja su u nadležnosti institucija BiH i među koja ne spadaju pitanja koja se tiču vlasništva na šumama i šumskom zemljištu.

26. Ostali navodi podnositelja zahtjeva kojima se poziva na Sporazum o pitanjima sukcesije između bivših jugoslavenskih republika, prema mišljenju Narodne skupštine, bespredmetni su i ni na koji način ne mogu biti značajni za utvrđivanje ustavnosti osporenog zakona.

27. Imajući u vidu navedeno, Narodna skupština smatra da osporenim zakonom nisu povrijeđene odredbe čl. I/1, I/2, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava BiH zbog čega je predložila da Ustavni sud odbije zahtjev.

IV. Relevantni propisi

28. **Ustav Bosne i Hercegovine**

Članak I

Bosna i Hercegovina

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čiji je oficijelni naslov od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa svojim unutarnjim ustrojem izmijenjenim kako je to predviđeno ovim Ustavom, sa svojim sadašnjim međunarodno priznatim granicama.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

Članak III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

a) Sve vladine funkcije i ovlasti, koje po ovom Ustavu nisu izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaju entitetima.

b) Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.

Članak IV

Parlamentarna skupština

4. Ovlasti

Parlamentarna skupština je nadležna za:

e) Ostala pitanja potrebite za izvršavanje njezinih dužnosti ili one koje su joj dodijeljene uzajamnim sporazumom entiteta.

Aneks II

Prijelazne odredbe

2. Kontinuitet pravnih propisa

Svi zakoni, propisi i sudski poslovnici koji budu na snazi na teritoriju Bosne i Hercegovine kad Ustav stupi na snagu, ostaju na snazi u onoj mjeri u kojoj se ne kose s Ustavom, sve dok nadležno vladino tijelo Bosne i Hercegovine ne odredi drugačije.

29. Zakon o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 75/08, 60/13 i 70/20)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Članak 1.

(1) Ovim se zakonom uređuju politika i planiranje, upravljanje i gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, zaštita šuma, financiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacijski sustav u šumarstvu, imovinsko-pravni odnosi, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište radi promicanja i održivoga rabljenja šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva.

(2) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na oblik svojine.

Članak 2.

(1) Šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od općeg interesa i uživaju posebnu skrb i zaštitu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Republika).

(2) Pravo rabljenja šuma i šumskog zemljišta može se ograničiti kada je to u općem interesu.

Članak 3.

(1) Šume i šumsko zemljište na teritoriju Republike su u svojini Republike i drugih pravnih i fizičkih osoba.

(2) Ukupna površina šuma u svojini Republike ne može se smanjivati, osim u posebnim slučajevima iz članka 42. ovoga zakona.

(3) Šume i šumsko zemljište u svojini Republike ne mogu se otuđivati, osim u slučaju komasacije i u slučajevima ustvrđenim ovim zakonom.

Članak 4. st. (1) i (2) i stavak (3) točka a)

(1) Šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike upravlja i gospodari Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Šumama i šumskim zemljištem gospodari se sukladno kriterijima i načelima održivoga gospodarenja.

(3) Kriteriji za održivo gospodarenje šumom su:

a) održavanje i poboljšanje šumskih ekosustava i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika,

Članak 5. stavak (1), stavak (2) toč. a) do đ) i stavak (3)

(1) Djelatnosti od općeg interesa su proučavanje kroz istraživanje, uzgoj, zaštita, planiranje, gospodarenje, održavanje i promicanje šuma.

(2) Opći interes iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se:

a) očuvanjem i promicanjem postojećih šuma i povećanjem površina pod šumama,

b) zaštitom šuma i šumskih zemljišta,

v) očuvanjem i promicanjem općekorisnih funkcija šuma,

g) povećanjem doprinosa sektora šumarstva ukupnom društveno-ekonomskom razvoju Republike, optimalnom proizvodnjom drveta i nedrvnih proizvoda i drugih vrijednosti šuma,

d) izradom strateških dokumenata i planova za područje Republike,

đ) očuvanjem vlasništva nad postojećim šumama u svojini Republike,

(3) Vlada Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Vlada) kontrolira ostvarivanje općega interesa u šumama u svojini Republike kroz djelatnost Ministarstva i realiziranje zaključenog Ugovora sa Javnim preduzećem šumarstva.

Članak 9. stavak (1)

(1) Narodna skupština Republike Srpske donosi Strategiju razvoja šumarstva, koja predstavlja temelj za izradu Šumarskog programa Republike.

Članak 10. st. (1) i (2)

(1) Šumarski program Republike je temeljni dokument kojim se predviđa sudionički, sveobuhvatan, međusektorski i trajan proces planiranja, provođenja, praćenja i vrjednovanja šumarske politike sa ciljem postizanja održivog gospodarenja šumama svih oblika svojine, zajedno sa akcionim planom za njegovo provođenje.

(2) Šumarski program Republike usvaja Narodna skupština Republike Srpske i izrađuje se za razdoblje od 20 godina.

Članak 18. st. (1) i (2)

(1) Temelji se donose za šume u svojini Republike i za šume u privatnoj svojini.

(2) Za šume jednog šumskogospodarskog područja u svojini Republike donosi se jedan Temelj.

Članak 22. st. (1) i (2)

(1) Javno preduzeće šumarstva dužno je najmanje 60 dana prije isteka važenja Temelja za šume u svojini Republike, a općina za šume u privatnoj svojini, dostaviti izrađen Temelj Ministarstvu.

(2) Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od prijama Temelja za šume u svojini Republike dostaviti Temelj na mišljenje općini za čiji teritorij se radi Temelj.

Članak 23. stavak (1)

(1) Javno preduzeće šumarstva dužno je izrađivati šumskoprivredne temelje za šume u svojini Republike.

Članak 24. stavak (1)

(1) Realiziranje Temelja za šume u svojini Republike obavlja se na temelju izvođačkih projekata.

Članak 28. stavak (2)

(2) Godišnji plan gospodarenja šumama u svojini Republike mora biti sukladan Temeljima.

Članak 29. stavak (3)

(3) Uvjete rabljenja ostalih šumskih proizvoda u šumama u svojini Republike propisuje ministar.

III - UPRAVLJANJE I GOSPODARENJE ŠUMAMA

1. Upravljanje i gospodarenje šumama u svojini Republike

Članak 31.

(1) Upravljanje i gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike je djelatnost od općeg interesa.

(2) Ministarstvo obavlja kontrolu i praćenje izvršenih radova Javnog preduzeća šumarstva i pravi godišnju analizu aktivnosti, sa ocjenom rada i prijedlogom mjera glede daljnjega rabljenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključivo i obvezu održavanja.

Članak 33.

(1) Dio poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem (rabljenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključivo i obvezu održavanja), Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. obavlja na temelju posebnog ugovora koji zaključuje sa Ministarstvom uz prethodnu suglasnost Vlade.

(2) Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. (u daljnjem tekstu: rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike) dio poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike koje su u sastavu šumskogospodarskih područja i područja krša obavlja preko organizacijskih dijelova koje ono utemeljuje i koji su u njegovome sastavu.

Članak 34. stavak (1) točka l), stavak (2) i stavak (3) točka a)

(1) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je obavljati poslove rabljenja šuma i šumskoga zemljišta u svojini Republike, uključivo i obvezu njihovoga održavanja kao dio poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, i to:

l) čuvanje i održavanje graničnih oznaka između šuma u svojini Republike i šuma u privatnoj svojini,

(2) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je obavljanjem poslova rabljenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključivo i obvezu održavanja, očuvati i uvećati vrijednost šuma i rabljenjem šuma, šumskog zemljišta i drugih potencijala šuma i sveukupnog prostora i sadržaja u okviru šuma, osigurati uvjete za dalji razvoj i ostvarivanje općekorisnih funkcija šuma i ostvariti najbolji ekonomski efekat sukladno ovome zakonu i drugim propisima, kao i svoje planove i aktivnosti uskladiti sa planovima i aktivnostima drugih rabljenika prirodnih dobara koji obavljaju gospodarsku djelatnost u okviru istoga područja.

(3) Sukladno stavku 2. ovoga članka, rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike također je dužan poštujući načela iz stavka 2. ovoga članka:

a) osigurati ekonomsku funkciju šuma osiguranjem trajnosti prinosa od drveta i ostalih proizvoda i funkcija šuma,

Članak 35. točka a)

Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo integralnog rabljenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike radi stjecanja dobiti, što prvenstveno obuhvata:

a) proizvodnju i promet šumskih drvnih sortimenata,

Članak 36.

(1) Vlada na prijedlog Ministarstva može rabljeniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike privremeno ograničiti ili oduzeti poslove rabljenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključivo i obvezu održavanja na dijelu ili cijeloj površini ukoliko on ove poslove ne obavlja sukladno ovome zakonu i ugovoru, dok ne izvrši naložene mjere i ne uskladi svoje aktivnosti sa valjanim zakonskim propisima.

(2) Privremeno ograničeni ili oduzeti poslovi rabljenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključivo i obvezu

održavanja detaljnije će se regulirati ugovorom između Ministarstva i rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 37. stavak (2)

(2) Radi promicanja stanja izvedbe radova u šumama i provođenja mjera održivog gospodarenja šumama u svojini Republike mogu se organizirati udruge izvođača radova u šumama.

Članak 46. stavak (3)

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ustvrđivanje prioritetnih općekorisnih funkcija šuma, ako su te šume ili njezini dijelovi manji od 20 hektara, obavlja Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju vlasnika privatnih šuma ili rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i pravne osobe koja obavlja stručne poslove u šumama u privatnoj svojini i lokalne zajednice.

Članak 47. stavak (5)

(5) Ukoliko se ne osiguraju sredstva iz stavka 4. ovoga članka, rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, odnosno vlasnik šume nije dužan provoditi mjere ustvrđene aktom iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 48. stavak (2)

(2) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike odgovoran je za praćenje zdravstvenog stanja šuma putem Izvještajno-prognozne službe u njezinome sastavu i o tomu obavještava Ministarstvo i javnost.

Članak 49.

Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je pošumljavati požarišta, površine na kojima nije uspjelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površine na kojima je izvršeno pustošenje (bespravna čista sječa), krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća, u roku koji ne može biti dulji od dvije godine.

Članak 50. stavak (2)

(2) Vlasnik šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su pratiti utjecaj biotičkih i abiotičkih činitelja na zdravstveno stanje šuma i pravovremeno poduzimati mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta sukladno stavku 1. ovoga članka.

Članak 51. stavak (3)

(3) Ukoliko vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ne provedu aktivnosti iz st. 1. i 2. ovoga članka, inspektor za šumarstvo i lovstvo će narediti njihovu izvedbu o trošku vlasnika šuma ili rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 52. stavak (1)

(1) Vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obvezatni su obavještavati Ministarstvo o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i na šumskom zemljištu.

Članak 54. stavak (1)

(1) U izvanrednim situacijama, kada je neophodno, ministar propisuje poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite šuma koje trebaju provesti mjerodavne institucije, vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 55. stavak (1)

(1) Vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obvezatni su donijeti plan zaštite šuma od požara.

Članak 57. stavak (1)

(1) Fizičke i pravne osobe koje nanesu štetu šumi obvezatne su naknaditi nastalu štetu vlasniku šuma ili rabljeniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike prema šumsko-odštetnom cjeniku, koji se primjenjuje za sve šume bez obzira na oblik svojine.

Članak 58. stavak (2)

(2) Vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obvezatni su sprječavati radnje iz stavka 1. ovoga članka, kao i izvršiti čišćenje smetlja, uz pravo pune naknade troškova od pravnih ili fizičkih osoba koje su izvršile njegovu pohranu ili na temelju odluke, odnosno rješenja mjerodavnoga organa uprave uz naknadu troškova.

Članak 60. stavak (1), stavak (4) točka a) i stavak (5)

(1) Građani imaju slobodan pristup šumi u svojini Republike u svrhu uživanja, odmora i rekreacije uz vlastitu odgovornost za svoju sigurnost.

(4) Pravo boravka i slobodnog kretanja u šumi Ministarstvo, vlasnik šuma ili rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može ograničiti ili zabraniti ukoliko bez dobivene dozvole posjetitelji:

a) postavljaju privremene objekte, šatore i ustrojavaju kampove,

(5) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma imaju pravo naknade štete na šumi, zemljištu i infrastrukturnim objektima, učinjenoj od pravnih ili fizičkih osoba, u slučaju neštovanja zabrane iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 61. stavak (3)

(3) Posjetiteljima je zabranjeno tijekom boravka u šumi nanositi štetu vegetaciji, uznemiravati divlje životinje i oštećivati ili uništavati njihova staništa, zemljište i šumsku prostirku, kao i uznemiravati i ometati vlasnike šuma ili rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike u ostvarenju svojih prava u svezi sa šumama.

Članak 62. stavak (1), stavak (2) točka a) i st. (5), (6) i (8)

(1) Paša u šumama u svojini Republike nije dozvoljena.

(2) Ako ne postoji opasnost od ugrožavanja funkcija šume, uključivo biodiverzitet, rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može izdati dozvolu za pašu, odnosno žirenje, osim za pašu i brst koza, u slučajevima:

a) kada je visina drveća takva da im stoka ne može nanositi štetu,

(5) Rabljenik šume i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo naplate pašarine po cjeniku.

(6) Uvjete pod kojima se može obavljati paša, odnosno žirenje (vrijeme paše, odnosno žirenja, vrstu stoke, broj grla, visinu naknade i sl.) ustvrđuje rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(8) Putove za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila određuje i obilježava rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 63. stavak (3)

(3) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike kao rabljenik lovišta i ostali rabljenici lovišta dužni su provoditi praćenje štete nastale od divljači u šumi.

Članak 64.

(1) Zaštitu šuma od protupravnog prisvajanja, rabljenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (pohrana otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šuma, uništavanje graničnih znakova i oznaka i drugo) osiguravaju vlasnici šuma, odnosno rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Sukladno stavku 1. ovoga članka, vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su osigurati izravno čuvanje šuma.

(3) Poslove čuvanja šuma u svojini Republike može obavljati djelatnik sa najmanje srednjom stručnom spremom šumarskog smjera - šumarski tehničar (u daljnjem tekstu: čuvar šuma), kao i osobe koje ovlasti rabljenik šuma i šumskoga zemljišta u svojini

Republike, a koje ispunjaju i druge uvjete određene posebnim propisima.

Članak 65. stavak (2) i stavak (3) točke b), v) i i)

(2) Čuvar šuma i ovlaštena osoba rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo, uz pokazivanje službene iskaznice, zahtijevati od zatečene osobe u obavljanju prekršaja kažnjivoga po ovome zakonu ili krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji utemeljena dvojba da su izvršila takva djela, osobna dokumenta radi ustvrđivanja njihovoga identiteta.

(3) Čuvar šuma je ovlašćeno službeno lice i ima prava i obveze:

b) čuvati granične znake od uništavanja i bespravnoga rabljenja šuma i šumskoga zemljišta u svojini Republike,

v) u slučaju samovlasnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i o izvršenim nezakonitim radnjama u šumama drugih pravnih i fizičkih osoba, poduzimati odgovarajuće mjere sukladno ovome zakonu i pravovremeno izvještava odgovarajuće službe,

i) preko ovlaštenih osoba rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike zatražiti asistenciju Ministarstva unutrašnjih poslova ukoliko je spriječen od izvršitelja protupravne radnje u obavljanju poslova čuvanja šuma.

Članak 66.

(1) Održavanje sjemenskih objekata, osim sjemenskih objekata za proizvodnju sjemena poznatog podrijetla, obavlja rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na način kojim se osigurava maksimalna proizvodnja kvalitetnoga šumskog sjemena i omogućuje lakše branje, odnosno sakupljanje sjemena.

(2) Mjere gospodarenja polaznim materijalom za proizvodnju šumskog sjemena propisuju se planskim dokumentima koje izrađuje rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a odobrava Ministarstvo.

Članak 71. st. (3) i (4)

(3) Izrada drvnih sortimenata u šumama u svojini Republike obavlja se po načelima maksimalnoga rabljenja uz primjenu standarda.

(4) Drvni sortimenti izrađuju se nakon prethodnoga obilježavanja mjesta prereza od stručne osobe šumarske struke IV. stupnja (razmjerača) koju angažira rabljenik šuma i šumskoga zemljišta u svojini Republike ili vlasnik šume.

Članak 72. st. (5), (6) i (7)

(5) Mjerodavni inspekcijski organ kao i ovlaštena osoba rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo oduzeti drvo ako je stavljeno u promet oprječno odredbi iz st. 1, 2. i 4. ovoga članka.

(6) Nadzor nad prometom drveta obavljaju ovlaštene osobe rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, čuvari šuma, inspekcija za šumarstvo i lovstvo i tržišna inspekcija.

(7) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza obavljaju osobe koje je ovlastio rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo iz šuma u privatnoj svojini obavlja ovlašteni predstavnik izvršitelja stručno-tehničkih poslova.

Članak 73. st. (1) i (2)

(1) Vlasnici šuma, odnosno rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su sve radove u gospodarenju šumama organizirati i izvršavati u vrijeme i na način kojim se osigurava održavanje i uspostava šumskoga reda.

(2) Ako se uspostavljeni šumski red promijeni, vlasnik šuma, odnosno rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je na propisan način uspostaviti šumski red najkasnije u roku od 30 dana.

Članak 74. st. (2) i (5)

(2) Povjerenstvo za tehnički prijam utemeljuje rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(5) Ako se prigodom tehničkoga prijama ustvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvedeni prema izvođačkom projektu, rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je ustvrđene nedostatke otkloniti u roku koji odredi povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka, a najdalje u roku od dvije godine.

Članak 75.

Vlasnik, odnosno posjednik određene parcele obvezatan je omogućiti nesmetan prolaz preko sopstvenog posjeda rabljeniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasniku šume bez pristupnog puta, radi neometanog obavljanja djelatnosti na gospodarenju šumama, a vlasnik, odnosno posjednik ima pravo na naknadu za prolaz i pričinjenu štetu.

Članak 77. st. (2), (3) i (5)

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo korištenja ostalih šumskih proizvoda, uz nadoknadu od 3% prodajne cijene proizvoda koju izdvaja na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a koju je obvezan usmjeriti za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitete sa kojih oni potiču.

(3) Za šumskoprivredna područja na kojima korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ne vrši sakupljanje ostalih šumskih proizvoda raspisuje se javni natječaj.

(5) Nadoknada iz stavka 4. ovoga članka uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike do 5. u mjesecu za prethodni mjesec i koristi se isključivo za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitetima sa kojih oni potiču.

Članak 79.

Za izgradbu i stavljanje u pogon ćumurana, vapnana, pilana, pogona za preradu drveta, industrijskih pogona i drugih postrojenja u šumi, kao i na udaljenosti do 100 metara od ruba šume za šume u svojini Republike, potrebita je suglasnost Ministarstva i rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a za šume u privatnoj svojini suglasnost organa jedinice lokalne samouprave.

Članak 80. stavak (2)

(2) Vlasnici šuma i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike mogu zahtijevati od drugih pravnih ili fizičkih osoba koje imaju korist od infrastrukture da sudjeluju u troškovima njezine izgradbe i održavanja razmjerno koristi koju imaju.

Član 81. stav (2)

(2) Planiranje, izgradnju i održavanje putova u funkciji gazdovanja šumama vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike sukladno planskoj dokumentaciji na koju je suglasnost dalo Ministarstvo.

Članak 82. st. (2), (3), (7) i (8)

(2) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je održavati šumske putove.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, šumske putove mogu rabiti i druge pravne osobe i građani pod uvjetima koje ustvrde rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i organ jedinice lokalne samouprave za putove čiju su izgradbu financirali.

(7) Organi jedinica lokalne samouprave i rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike će u suradnji sa organom mjerodavnim za promet i Ministarstvom unutrašnjih poslova postaviti i održavati znakove na šumskim putovima i pratiti promet sukladno odredbama ovoga članka, a u slučajevima gdje znaci na putu i nadzor nisu dostatni, mogu se rabiti rampe.

(8) Šteta na šumskim putovima učinjena od trećih osoba mora se naknaditi rabljeniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na temelju odštetnoga cjenika, koji on donosi.

Članak 84.

(1) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je pod istim tržišnim uvjetima osigurati neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim poduzećima za mehaničku preradu drveta sa područja sa kojega ti sortimenti potječu, radi poticanja lokalnoga poduzetništva i podupiranja razvoja sela i zavičaja.

(2) Osiguravanje neophodnog minimuma šumskih drvnih sortimenata iz stavka 1. ovog članka utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na osnovu kriterija koje odlukom propisuje Vlada, a koji uzimaju u obzir značaj lokalnih privrednih subjekata za mehaničku preradu drveta, za tu lokalnu zajednicu.

Članak 85. st. (1) i (2)

(1) Rabljenik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma putem izvršitelja stručno-tehničkih poslova obvezatni su na propisan način voditi i ažurirati katastar šuma i šumskih zemljišta i o nastalim promjenama izvještavati Ministarstvo najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu.

(2) Ministarstvo objedinjuje katastar rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnika šuma iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 88. točka g)

Sredstva iz članka 87. stavak 1. ovoga zakona osiguravaju se iz:

g) naknade za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike i naknade za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje iz članka 92. ovoga zakona,

Član 89. st. (1), (2), (6) i (10)

(1) Naknade za korištenje šume i šumskog zemljišta u svojini Republike (sredstva za prostu reprodukciju) izdvajaju se iz ostvarenog ukupnog prihoda korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, s tim da izdvojena sredstva ne mogu biti manja od 10% vrijednosti prodatih šumskih sortimenata utvrđenoj po cijenama u šumi na panju, po cjeniku korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Nadoknada iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike mjesečno i koristi se u okviru šumskoprivrednog područja, odnosno šumskog gazdinstva na kome su ostvarena.

(6) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da plaća nadoknadu za razvoj nerazvijenih dijelova općine sa koje potiču prodati sortimenti u iznosu od 10% financijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata utvrđenih po cjeniku, po cijenama franko kamionski put.

(10) Nadoknadu iz stavka 6. korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike plaća kvartalno do 5. u mjesecu za prethodni kvartal. Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike nije dužan uplatiti ova sredstva ukoliko jedinica lokalne samouprave nije usvojila godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava.

Član 90. stav (2)

(2) Temeljnicu za obračun nadoknade za obavljanje poslova od općeg interesa u šumama u privatnoj svojini u iznosu od 10% čini tržišna vrijednost neto posječene drvne mase utvrđena na mjestu utovara u transportno sredstvo (franko kamionski put) po cjeniku korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 92. st. (1) i (3)

(1) Rabljenik zakupa dužan je plaćati naknadu za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike na račun javnih prihoda Republike.

(3) Prikupljena sredstva po temelju zakupa šumskog zemljišta rabit će se za kupnju i podizanje novih šuma u svojini Republike.

Član 95. stav (1) tačka a)

(1) Nadoknada za unapređivanje općekorisnih funkcija šuma (proširena reprodukcija) koristi se za financiranje izrade i realizaciju Šumarskog programa Republike Srpske, Strategije razvoja šumarstva Republike Srpske, Dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, financiranje gazdovanja šumama i šumskim zemljištem na području krša, za obavljanje aktivnosti Savjeta za šumarstvo Republike Srpske, uspostavljanje i održavanje informacijskog sustava u šumarstvu, uspostavljanje i održavanje katastra šuma i šumskog zemljišta, financiranje utvrđivanja granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, izradu i provedbu inventure šuma na velikim površinama, potporu zaštićenim područjima kroz unapređivanje i razvoj socijalnih funkcija šuma i realizaciju projekata unapređivanja šuma u svim oblicima svojine šuma i šumskog zemljišta, kao i za:

a) podizanje novih šuma,

Članak 97. st. (1) i (2)

(1) Zabranjena je prodaja i drugi načini otuđivanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Ministarstvo može dio šume i šumskog zemljišta u svojini Republike u kojoj se ne može organizirati racionalno gospodarenje (manja izolirana šuma, enklava ili poluenklava) zamijeniti sa vlasnicima čije se šume nalaze izolirane, odnosno kao enklave ili poluenklave u kompleksu šuma u svojini Republike, uz suglasnost Vlade.

Članak 98.

(1) Šume u svojini Republike ne mogu se davati u zakup.

(2) Šumsko zemljište u svojini Republike može se dati u zakup do njegova privođenja namjeni ustvrđenoj planskim dokumentima i pod uvjetima ustvrđenim u ovome zakonu.

(3) Šumsko zemljište u svojini Republike dano u zakup ne može se rabiti za izgradbu trajnih objekata, osim u posebnim slučajevima od općega interesa, a na temelju odluke Vlade.

(4) Davanje u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike obavlja Ministarstvo uz suglasnost rabljenika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(5) Uvjete i način davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike propisuje ministar.

Član 101. stav (1) tačke g), đ) i j)

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

g) realizaciju osnova za šume u svojini Republike vrši bez izvođačkog projekta u skladu sa člankom 24. stavak 1. ovog zakona,

đ) ne obavlja poslove korištenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja u skladu sa člankom 34. ovog zakona,

j) ne plaća naknadu za korištenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i naknadu za razvoj općine u skladu sa člankom 89. ovog zakona,

Članak 102. stavak (1) točke dž) i š)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 9.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće ili druga pravna osoba ako:

dž)prodaje i na drugi način otuđuje šumu i šumsko zemljište u svojini Republike u oprječnosti sa odredbama članka 97. stavak 1. ovoga zakona i

š) gradi trajne objekte na šumskom zemljištu u svojini Republike dano u zakup, oprječno odredbama članka 98. stavak 3. ovoga zakona.

Član 104.

(1) Granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike moraju biti utvrđene i obilježene.

(2) Neutvrđene granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike utvrdit će se u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, a na osnovu godišnjeg programa, koji donosi korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uz suglasnost Ministarstva.

(3) Sredstva za utvrđivanje i obilježavanje granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike osiguravaju se iz sredstava posebnih namjena za šume i sredstava korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, u visini utvrđenoj programom iz stavka 2. ovog članka.

(4) Granice šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike utvrđuju se rješenjem nadležne područne jedinice Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, a na zahtjev korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ili nosioca prava svojine na privatnoj šumi.

(5) Poslove obilježavanja granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i održavanje graničnih znakova dužan je da vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Članak 107. stavak (3) točke z) i i)

(3) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona ministar će donijeti:

z) Pravilnik o uvjetima i načinu zamjene šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i

i) Pravilnik o uvjetima i načinu davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike.

[...]

V. Dopustivost

30. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba članka VI/3.(a) Ustava Bosne Hercegovine.

31. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

- Je li odluka nekog entiteta da uspostavi posebne paralelne odnose sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine.

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

32. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnijelo je sedam delegata Vijeća naroda Republike Srpske, koje ukupno broji 28 delegata, što čini ¼ članova bilo kojeg zakonodavnog tijela entiteta, što znači da je, protivno tvrdnjama Narodne skupštine, zahtjev podnio ovlašteni subjekt, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U 7/10* od 26. studenog 2010. godine, točka 21, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

33. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je predmetni zahtjev dopustiv, zato što ga je podnio ovlašteni subjekt i da ne postoji nijedan formalni razlog iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev nije dopustiv.

VI. Meritum

34. Podnositelji zahtjeva tvrde da osporeni zakon nije suglasan sa čl. I/1, I/2, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava BiH i člankom 2. Aneksa II. Ustava BiH. Suština navoda iz zahtjeva je u tome da podnositelji zahtjeva tvrde da je navedeni zakon neustavan, zato što u gotovo cijelom tekstu (osim čl. 1. i 2) taj zakon propisuje da su šume i šumsko zemljište u vlasništvu Republike Srpske, osim šuma i šumskog zemljišta koji su u vlasništvu drugih fizičkih i pravnih osoba, što je, prema mišljenju podnositelja zahtjeva, protivno relevantnoj praksi Ustavnog suda prema kojoj o toj vrsti vlasništva mora prvo odlučiti zakonodavac na državnoj razini.

35. Ustavni sud zapaža da je člankom 1. osporenog zakona propisano da se tim zakonom uređuju politika i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem, zaštita šuma, financiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacijski sustav u šumarstvu, imovinskopravni odnosi, kao i druga pitanja značajna za šumu i šumsko zemljište radi unapređivanja i održive uporabe šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva. Člankom 2. osporenog zakona propisano je da su šume i šumsko zemljište prirodna dobra od općeg interesa i da uživaju posebnu skrb i zaštitu Republike Srpske. Člankom 3. propisano je da su šume i šumsko zemljište na teritoriju Republike Srpske u vlasništvu Republike i drugih pravnih i fizičkih osoba, pa se onda dosljedno u cijelom tekstu ovog zakona navodi "u vlasništvu Republike" kada se misli na šume i šumsko zemljište koji nisu u vlasništvu drugih fizičkih i pravnih osoba.

36. U svezi sa dosadašnjom praksom koja se odnosi na pitanja državne imovine, Ustavni sud ističe da je u Odluci broj U 1/11 (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U 1/11* od 13. srpnja 2012. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba) ispitivao je li Republika Srpska imala ustavnu nadležnost da donese Zakon o statusu državne imovine koja se nalazi na teritoriju Republike Srpske i koja je pod zabranom raspolaganja. Međutim, u toj odluci Ustavni sud je objasnio što se smatra pod pojmom "državna imovina". Tako je u točki 62. navedeno: "Državna imovina, iako je to oblik vlasništva koji je po svojoj strukturi sličan građanskopravno privatnom vlasništvu, predstavlja poseban pravni koncept, te, zbog tog razloga, uživa poseban status. Državna imovina je karakteristična po javnopravnoj naravi odnosa subjekata i uporabe te imovine, kao i njezinog titulara. Ona obuhvaća, s jedne strane, pokretne i nepokretne stvari koje su u rukama javne vlasti i koje joj služe radi vršenja te vlasti, s druge strane, ona može obuhvatiti 'javno dobro' (morska voda i morsko dno, riječna voda i riječna korita, jezera, planine i druga prirodna bogatstva, javna prometna mreža, prometna infrastruktura itd.). Ono, po svojoj naravi, prioritetno služi svim ljudima u državi. Kao takvo, 'javno dobro' može biti izuzeto iz pravnog prometa (*res extra commercium*) zbog svojeg značaja jer je to jedini način da bude sačuvano i zaštićeno."

37. Osim toga, u točki 77. Odluke broj U 1/11 Ustavni sud je naglasio da je predmet reguliranja spornog zakona koji se ispituje "nepokretna imovina koja je pripala Bosni i Hercegovini na temelju međunarodnog Sporazuma o pitanjima sukcesije" i "nepokretna imovina na kojoj je pravo raspolaganja i upravljanja imala bivša SRBiH". Međutim, u nastavku obrazloženja (vidi točku 82) Ustavni sud je dodatno pojasnio da se pod pojmom "državna imovina" ne mogu smatrati samo nekretnine u smislu zgrada i ostalog, te je dalje naglasio: "Ustavni sud ponavlja kako državna imovina ima poseban status. Ona obuhvaća, s jedne strane, pokretne i nepokretne stvari koje su u rukama javne vlasti i koje joj služe radi vršenja te vlasti. S druge strane, državna imovina može obuhvatiti javno dobro, koje po svojoj naravi prioritetno služi svim ljudima u državi (tekuća voda, zaštita

klimatskih uvjeta života, zaštita drugih prirodnih resursa kao što su šume, nužna državna infrastrukturna mreža u smislu Aneksa 9. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH itd.). Takva imovina predstavlja odraz državnosti, njezinog suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Također, ne može se zanemariti interes BiH da zadrži 'javno dobro' kao dio državne imovine koja služi svim građanima BiH, koje nije nužno da bi se učinkovito izvršavala specifična nadležnost određene administrativno-teritorijalne razine u državi. Osim toga, ta imovina može služiti i kao 'drugi način financiranja troškova potrebnih za izvršavanje nadležnosti institucija BiH i međunarodnih obveza BiH' u smislu članka IV/4.(b) u svezi sa člankom VIII/3. Ustava BiH."

38. Iz citirane prakse Ustavnog suda proizlazi da se šume kao javna dobra smatraju državnom imovinom. Ustavni sud je ranije u Odluci broj U 1/11 usvojio stajalište da šume ulaze u okvir državne imovine (tekuća voda, zaštita klimatskih uvjeta života, zaštita drugih prirodnih resursa kao što su šume, nužna državna infrastrukturna mreža u smislu Aneksa 9. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH itd., kako je to navedeno u citiranim toč. 62. i 82. u Odluci broj *U 1/11*). Ustavni sud u konkretnom slučaju smatra da su "šume i šumsko zemljište" "u vlasništvu Republike", kako je propisano osporenim člancima zakona, obuhvaćeni pojmom državne imovine kako je to navedeno u relevantnom dijelu Odluke broj U 1/11.

39. U pogledu ustavne nadležnosti Republike Srpske da regulira pravni status šuma i šumskog zemljišta kao svoje vlasništvo, Ustavni sud ističe da je u Odluci broj U 1/11 istaknuo da "ne može podržati stajalište Narodne skupštine RS da to pitanje automatski spada u tzv. rezidualne nadležnosti entitetâ" (*op. cit., U 1/11*, točka 80). U svezi s tim, Ustavni sud je ukazao da, pored toga što članak III/1. Ustava BiH sadrži taksativni popis nadležnosti institucija BiH, nadležnost institucija BiH utvrđena je i u drugim odredbama Ustava BiH. Ustavni sud je zaključio sljedeće: "(…) u smislu članka I/1. Ustava BiH, BiH ima pravo nastaviti regulirati 'državnu imovinu' čiji je ona titular, znači sva pitanja koja su povezana s pojmom 'državna imovina' kako u građanskopravnom, tako i u javnopravnom smislu. Takav zaključak je jedini mogući logični i materijalni sadržaj pojma 'identiteta i kontinuiteta' iz citirane odredbe. Dalje, Ustavni sud ponavlja da je, iako svaka razina vlasti uživa ustavnu autonomiju, entitetska ustavna nadležnost podređena obvezi da mora biti sukladna Ustavu BiH i 'odlukama institucija BiH'. To jasno proizlazi iz odredaba članka III/3.(b) Ustava BiH. Osim toga, pravo države BiH da regulira pitanje državne imovine proizlazi i iz odredbe članka IV/4.(e) Ustava BiH. Naime, ako se imaju u vidu prethodni zaključci, prvenstveno da država BiH ima pravo nastaviti regulirati državnu imovinu, odnosno da je titular državne imovine, a da odredbe članka IV/4.(e) Ustava BiH propisuju nadležnost Parlamentarne skupštine u ostalim pitanjima koja su potrebna za provedbu dužnosti države, a da državna imovina reflektira državnost, suverenitet i teritorijalni integritet BiH, nedvojbeno je da navedena odredba daje ovlasti državi BiH, odnosno Parlamentarnoj skupštini da regulira pitanje državne imovine. Prema tome, ovdje se radi o isključivoj nadležnosti BiH koja proizlazi iz čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava BiH" (*op. cit., U 1/11*, točka 80).

40. Kako je osporenim člancima propisano da su šume i šumsko zemljište "u vlasništvu Republike", oni su na taj način pravno evidentirani kao imovina Republike Srpske i dodijeljeni su Republici Srpskoj. Prethodno je obrazloženo da državna imovina (imovina države BiH) obuhvaća (i) šume i šumsko zemljište. Stoga, Ustavni sud mora zaključiti da osporene odredbe Zakona o šumama nisu sukladne čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava BiH.

41. Kad je riječ o navodima iz odgovora na zahtjev da se ovaj zakon odnosi i na šume i šumska zemljišta koji su u vlasništvu drugih fizičkih i pravnih osoba, Ustavni sud naglašava da s nadležnošću Republike Srpske nad šumama u vlasništvu drugih osoba ne vidi problem u smislu usklađenosti sa Ustavom BiH. Temeljni problem kod osporenog zakona je, kao što je već navedeno, evidentiranje Republike Srpske kao vlasnika šuma i šumskog zemljišta (koji nisu u vlasništvu drugih fizičkih i pravnih osoba) za koje Ustavni sud smatra da su državna imovina (imovina države BiH) dok se na državnoj razini ne odluči drugačije.

42. Ustavni sud ističe da je na pravnoj snazi Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07 i 58/08), koji je donio Visoki predstavnik za BiH, te da je člankom 4. Zakona propisano da zabrana raspolaganja državnom imovinom ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona kojim se uređuje provedba kriterija koji će se primjenjivati za utvrđivanje imovine koja je u vlasništvu BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Distrikta Brčko BiH i utvrđuju prava vlasništva i upravljanja državnom imovinom, ili dok Visoki predstavnik drugačije ne odluči. Činjenica da zakon o državnoj imovini još uvijek nije donesen, prema ocjeni Ustavnog suda, ne znači da entiteti mogu svojim zakonima regulirati pitanje vlasništva na državnoj imovini koja još uvijek nije definirana na razini BiH. Također, Ustavni sud ponavlja da odluka u ovom predmetu ne prejudicira pitanje budućeg zakonskog reguliranja pitanja državne imovine, pa tako i šuma i šumskog zemljišta od BiH, Republike Srpske, Federacije BiH i Distrikta Brčko BiH.

43. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je odlučio ostaviti Narodnoj skupštini rok od šest mjeseci u kojem joj je naložio da osporene odredbe Zakona uskladi sa Ustavom BiH. Ustavni sud je svjestan da o svim šumama koje **nisu** u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba mora netko brinuti i upravljati zbog značaja šuma kao javnog dobra i prirodnog bogatstva koje je od općeg interesa. Nepobitno je da Republika Srpska treba obavljati aktivnosti u pogledu gazdovanja i zaštite šuma i šumskog zemljišta kako je to utvrđeno čl. 1. i 2. Zakona o šumama, ali ne može zakonom propisivati da su šume i šumsko zemljište u njezinom vlasništvu dok se na državnoj razini ne utvrdi koja sve državna imovina, odnosno javna dobra i prirodna bogatstva predstavljaju imovinu BiH, a koja imovinu entiteta. Imajući u vidu strukturu samog Zakona o šumama, Ustavni sud zapaža da se u slučaju ukidanja svih osporenih odredaba Zakona za koje je utvrdio da nisu sukladne Ustavu BiH po zakonu ne bi moglo postupati, što bi imalo kao posljedicu da se o navedenim prirodnim dobrima ne bi moglo brinuti. Stoga, ocjenjujući značaj Zakona i pitanja koja regulira, Ustavni sud je zaključio da je potrebno ostaviti Narodnoj skupštini rok za usuglašavanje osporenih odredaba Zakona sa Ustavom BiH u kojem će Narodna skupština otkloniti utvrđene povrede Ustava BiH na način koji sama odabere.

44. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da osporene odredbe Zakona o šumama nisu sukladne čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine, zato što se pitanja koja se odnose na utvrđivanje vlasničkog statusa državne imovine, kao i nadležnost u svezi s tim između državnih i entitetskih organa trebaju regulirati zakonom koji će biti donesen na državnoj razini, jer su ta pitanja, prema navedenim odredbama Ustava BiH, u isključivoj nadležnosti države BiH.

Ostali navodi

45. Budući da je utvrdio da osporene odredbe Zakona o šumama nisu sukladne čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud smatra da nije neophodno posebice razmatrati ostale navode podnositelja zahtjeva da su prekršene odredbe članka I/2. i članka 2. Aneksa II. Ustava BiH.

46. Na koncu, Ustavni sud ponovno naglašava da pitanje državne imovine nije riješeno još od dana stupanja na snagu Ustava BiH, tj. od 14. prosinca 1995. godine. Stoga, postoji

istinska nužnost, a i pozitivna obveza da to pitanje BiH riješi što je prije moguće (*op. cit., U 1/11*, točka 84).

VII. Zaključak

47. Ustavni sud zaključuje da osporene odredbe Zakona o šumama nisu sukladne čl. I/1, III/3.(b) i IV/4.(e) Ustava Bosne i Hercegovine, zato što se pitanja koja se odnose na utvrđivanje vlasničkog statusa državne imovine, kao i nadležnost u svezi s tim između državnih i entitetskih tijela trebaju regulirati zakonom koji će biti donesen na državnoj razini, jer su ta pitanja, prema navedenim odredbama Ustava BiH, u isključivoj nadležnosti države BiH.

48. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

49. Obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebice razmatrati prijedlog podnositelja zahtjeva za donošenje privremene mjere.

50. U smislu članka 43. Pravila Ustavnog suda, aneks ove odluke čini izdvojeno mišljenje suca Zlatka M. Kneževića protivno odluci, a dopredsjednik Miodrag Simović je dao izjavu o neslaganju s odlukom većine.

51. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, v. r.

Izdvojeno mišljenje suca Zlatka M. Kneževića protivno donesenoj odluci u predmetu broj U-4/21

Ad I.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na plenarnoj sjednici donio odluku u predmetu broj U 4/21 kojom je proglasio neustavnim odredbe Zakona o šumama Republike Srpske (kako je navedeno u dispozitivu odluke).

U biti, Ustavni sud je proglasio neustavnim sve odredbe kojima se Republika Srpska titulira kao vlasnik (u vlasništvu) šuma i šumskog zemljišta u Republici Srpskoj, a ostavio je na snazi odredbe kojima vlasnici (u vlasništvu) šuma i šumskog zemljišta mogu biti pravne i fizičke osobe.

Nažalost, poštujući stajališta ostalih kolegica i kolega, nisam se mogao složiti s njihovim većinskim stajalištem zbog sljedećih razloga:

Ad II.

Zbog svrsishodnosti, u ovom izdvojenom mišljenju neću ponavljati svoja odranije poznata stajališta o odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, reguliranju nadležnosti između države i entiteta, ustavnoj autonomnosti entiteta kada je riječ o reguliranju imovinskih odnosa, pravu i obvezi i državne i entitetske razine da se pridržavaju podjele nadležnosti, potvrdi u više odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o ustavnoj usklađenosti Ustava Republike Srpske sa odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, o potrebi da Ustavni sud tumači, a ne kreira odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, o nužnosti da se Ustavni sud distancira od doktrine konstitucionalizma kada je protivna izričitim ustavnim odredbama, o naglašavanju da je Ustavni sud ustavni korektiv, a ne ustavni kreator.

Moje izdvojeno mišljenje u predmetu broj U 1/11, a većina u ovoj odluci se naslanja na većinsko mišljenje iz tog predmeta, svakako je dostatno da ukaže na tendencije koje su mi neprihvatljive u zadaći tumačenja Ustava, pa se može smatrati da ovaj opći uvodni dio iz predmeta broj U 1/11 (mojeg izdvojenog mišljenja) čini sastavni element izdvojenog mišljenja u predmetu broj U 4/21. Stoga ga neću ponavljati, ali ga naglašavam.

Ad III.

Međutim, većinska odluka u ovom predmetu ide mnogo dalje od stajališta iz predmeta broj U 1/11, pa moram naglasiti ključne razloge zbog kojih ne prihvaćam donesenu odluku.

Naime, uz opasnost da pojednostavim, ali s namjerom da ne prenosim kompletno obrazloženje odluke (koje je na raspolaganju) u ovom tekstu, za mene se odluka većine svodi na tri prijeporna pitanja (pored već navedenih općih stajališta u Ad II).

Ta pitanja su:

- poistovjećivanje javnog dobra i državne imovine,
- pitanje ozbiljnog narušavanja ustavnog sustava Bosne i Hercegovine u smislu toleriranja, pa čak i naglašavanja različitih zakonskih rješenja o istom pitanju (šumama) sve do prihvaćanja diskriminirajućeg statusa jedne ustavne kategorije (Republike Srpske u odnosu na drugi entitet i Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine), što je notorno u suprotnosti sa ustavnim načelom vladavine prava,
- većinsko stajalište kojim se Ustavni sud postavlja kao nadređeni Parlamentu Bosne i Hercegovine, jer je iz kategorije negativnog zakonodavca (što naš ustav propisuje kao nadležnost Ustavnog suda) prekoračio u kategoriju pozitivnog zakonodavca prije donošenja zakona. Da pojasnim, u odnosu na donesene zakone, nadležnost Ustavnog suda je da ocjenjuje je li pojedina odredba ili cijeli zakon sukladan Ustavu, a ne da, u situaciji kada zakon nije donesen, nalaže Parlamentu što mora biti u zakonu, ili što ne smije biti u zakonu (kako je u konkretnom slučaju).

Ad III.a

Kada je riječ o poistovjećivanju javnog dobra i državne imovine, nejasno je čime se vodila većina u odluci i obrazloženju odluke kada je tako odlučila. Naime, javna dobra još od francuske pravne škole, koja ih je uvela u pravo, predstavljaju posebne kategorije koje se smatraju općim dobrom, koja državni ustroj u najširem smislu riječi može ograničiti u uporabi, raspolaganju ili, u našim terminima, gazdovanju, ali koja mogu imati vlasnika ako ispunjavaju uvjete koje je uvelo još rimsko pravo, a do danas služi kao osnova vlasničkog prava. Naravno da postoje javna dobra na kojima ni u kojem slučaju ne može postojati vlasništvo, kao primjerice zrak, ali se na izvedenici (prostiranju radio i televizijskih valova i telekomunikacijskog niskofrekventnog sustava) može urediti gazdovanje sve do vlasništva. O tome, bez posebnog osvrta, govore zakoni o telekomunikacijama, nacionalnim frekvencijama, te međunarodni sporazumi o međusobnoj uporabi ili ograničenjima.

Međutim, javno dobro nigdje nije poistovjećeno sa samo jednom kategorijom imovine – u konkretnom slučaju državnom imovinom. Ako se u nekim drugim odlukama moglo tvrditi, mada uz vrlo nategnuta tumačenja, da je državno vlasništvo ono što je sporazumima o sukcesiji sa ostalim članicama bivše savezne države, a bilo je titulirano kao imovina savezne države ili njezinih institucija, pripalo Bosni i Hercegovini kao sukcesoru, ili da je dio te imovine odlukama tijela predviđenog Ustavom (Predsjedništva Bosne i Hercegovine u dijelu vojne imovine stečene sukcesijom od bivše savezne vojske), ovdje ne postoji ni taj nategnuti argument. Pozivanje na posredni utjecaj zakona koje je donio OHR je loš argument, jer bi se moglo ući u raspravu o ustavnosti takvih zakona i što znači "obvezujuće odluke i mjere" u ustavnom poretku Bosne i Hercegovine. Još je slabije snage argument kojim se poziva na odluke donesene u ratnom stanju 1993. godine, jer je u sukobu sa izričitom ustavnom odredbom što je s propisima donesenim u ratnom razdoblju, a koji su u suprotnosti s novim ustavnim ustrojem (modificiranim ovim ustavom), tako da bi se čak moglo reći da je, u biti, kontraargument. Paradoks ove odluke jeste u tome što su u obrazloženju paragrafi suprotstavljeni jedan drugom, pa je nejasno što je konačno obrazloženje.

Već sam naveo da sada neću detaljno obrazlagati ustavnu diobu vlasti i nadležnosti, ali ne mogu a da ne primijetim da se u

ovoj odluci radi o autoplagiranju u kojoj se na osnovi ranije donesene odluke temelji nova odluka, a da ni jedna ni druga nemaju ne samo čvrsto već uopće ustavno uporište, jer ne postoji ustavna odredba koja daje za pravo takvom odlučenju.

Kad pogledamo dispozitiv odluke, dolazimo do paradoksalnog zaključka da ustavna kategorija (entitet Republika Srpska) ne može biti titularom jedne nekretnine (šuma i šumskog zemljišta), a svi drugi mogu: mogu pravne osobe, mogu fizičke osobe, a proizlazi da može i Bosna i Hercegovina, ali samo Republika Srpska ne može. Radi se o suviše ozbiljnom pitanju da bih sebi dopustio banaliziranje ovog stajališta, ali mi se nameće pitanje: A što ako neka pravna ili fizička osoba pokloni šume (šumu kao katastarsku jedinicu) Republici Srpskoj? Kako će se to knjižiti u katastru? Smiju li uopće knjižiti u korist Republike Srpske, odnosno smiju li notari uopće sačiniti takav ugovor? I da idemo dalje, možemo zaključiti da je ovaj oblik nove nacionalizacije sa entitetske razine na državnu razinu diskriminatoran, jer nema opći karakter, jer opstaje vlasništvo pravnih i fizičkih osoba, a onda možemo reći i da pravne osobe koje su vlasništvo Republike Srpske (javna poduzeća) mogu biti vlasnici šuma i šumskog zemljišta!

Ove napomene samo govore kakvo je sve moguće tumačenje jedne nesretne odluke koja je međusobno suprotstavila institute javnog dobra i državnog vlasništva i slijepo se vodila svojim stajalištem.

Ad III.b

Kada govorim o rušenju vladavine prava i diskriminatornom stajalištu, dostatno je letimično ponoviti navode iz obrazloženja prema kojim je Distrikt Brčko BiH vlasnik šuma i šumskog zemljišta na svom području, a najveći paradoks je federalni propis o šumama i šumskom zemljištu u kojem se, parafrazirano, govori da su šume i šumsko zemljište državna imovina čiji je vlasnik Federacija BiH! O kantonalnim propisima iz ovog područja nemam namjeru govoriti, jer se ne radi o istim ustavnim kategorijama.

Dakle, mi imamo ne samo neusklađene već i suprotstavljene zakonske sustave koji ovog puta nisu zbog greške zakonodavca, već zbog reakcije Ustavnog suda koji tvrdoglavo brani svoje stajalište da može odlučivati samo na temelju podnesenog zahtjeva za ocjenu ustavnosti, a prešućuje i ne želi vidjeti da jednostranim odlučenjem ruši vladavinu prava i ustavnu ravnotežu jednakosti ustavnih kategorija (u ovom slučaju entiteta) pogotovo što je ustavno načelo, iznad normativnog dijela, vladavina prava, a ovakvim odlučenjem ono se ruši. Da je kojim slučajem Ustavni sud svojom odlukom odlučio jednako prema svim ustavnim kategorijama upravo zbog zaštite ustavnog načela vladavine prava, moglo bi se reći da je odluka izišla iz ovlasti ustavne diobe nadležnosti između ustavnih kategorija, ali je pravično negativna prema svima u Bosni i Hercegovini. Ovako se, nažalost, svi mi u Ustavnom sudu kližemo ka nepriznavanju naših odluka, dajemo za pravo tvrdnjama o nepravednom postupanju i što već ne čini negativni odium prema Ustavnom sudu.

I na to sve, nakon odluke kojom proglašavamo Republiku Srpsku nevlasnikom, namećemo obvezu Republici Srpskoj da time gazduje, skrbi se, štiti, uzgaja i što sve već nije predviđeno u obvezama iz Zakona o šumama i šumskom zemljištu. I ta obveza je trajnog karaktera dok Parlament Bosne i Hercegovine ne donese zakon o državnoj imovini, ne, recimo, zakon o šumama Bosne i Hercegovine (jer je očito i većini jasno da takva ovlast ne postoji u Ustavu Bosne i Hercegovine), što bi bilo logično ako se već ovim putem tako duboko zagazilo.

Ponavljam, najveći problem u ovoj odluci je međusobna suprotstavljenost stajališta u obrazloženju, pri čemu je samo jasno da prema ovom stajalištu većine, ustvari, ne postoji jedinstven, pa čak ni zajednički ustavni sustav Bosne i Hercegovine, već parcijalan, ovisan o podnesenim zahtjevima, ili stajalištima ovlaštenih podnositelja zahtjeva.

Ad III.v

I na koncu, o tendencijama izlaska iz ustavne zone negativnog zakonodavca ka neustavnoj zoni pozitivnog zakonodavca.

Ustavni sud ima vrlo jasne nadležnosti prema Ustavu i s punim pravom inzistira da odluke provode svi koji su dužni provoditi ih, te da ih svi poštuju. To je bit ustavnog korektiva, odnosno tumača Ustava. Ali to, također, znači da Ustavni sud, kada je riječ o ocjeni ustavnosti zakona, ne smije unaprijed naložiti zakonodavcu kako treba glasiti budući zakonski tekst. To je notorna premisa demokratskog društva po kojem se suverenitet nalazi u rukama naroda, građanina, birača, a čiju volju predstavljaju demokratski izabrani zastupnici. Postoje ustavni sustavi u kojima ustavni sud ima ovlast utvrditi prethodno mišljenje na dostavljeni tekst prijedloga zakona, opet od zakonodavnog tijela određene demokracije. U teoriji ustavnog prava i ta ovlast je iznimno sporna tako da takvi ustavni sustavi imaju mehanizme ograničenja, pa čak i određene oblike pregovaranja prije donošenja konačnog stajališta. Međutim, bez obzira na djelomične iskorake iz klasičnog položaja negativnog zakonodavca, nigdje u demokratskim sustavima ne postoji ovlast ustavnog suda da bude pozitivni zakonodavac, odnosno da kaže zakonodavcu kako određena zakonska norma ili zakon treba glasiti. Upravo zbog suštinskih demokratskih razloga zakonodavac donosi zakone, a ustavni korektiv odlučuje jednom ili više puta je li određena norma sukladna ustavu.

U konkretnom slučaju ova odluka prekoračuje tu granicu i nalaže zakonodavcu što ne smije biti u budućem zakonu. Dakle, zakonodavcu kaže da trebate donijeti zakon o državnoj imovini, a u tom zakonu ne smijete predvidjeti da vlasnik šuma i šumskog zemljišta bude na bilo koji način Republika Srpska (i nekih drugih nekretnina, što proistječe iz drugih odluka, ali koje nisu predmetom ove analize). Ili kaže zastupnicima u zakonodavnom tijelu iz Republike Srpske da mogu donijeti samo zakon kojim Republika Srpska ne može biti titularom vlasništva na šumama i šumskom zemljištu (da se zadržimo samo na ovom pitanju). Pretpostavljam da ne moram govoriti o takvoj mogućnosti, a do tada – do vrlo, vrlo daleke budućnosti ako će takav zakon uopće postojati – u Bosni i Hercegovini će vladati pravni kaos, različita zakonska rješenja i sve u korist narušavanja vladavine prava.

Da se, recimo, reklo da su navedene odredbe Zakona u odluci neustavne, ali zbog nepostojanja zakona na razini Bosne i Hercegovine i sličnih ili istovjetnih rješenja u drugim dvjema ustavnim kategorijama, da ih Ustavni sud ostavlja na snazi do donošenja zakona, ili zbog zaštite vladavine prava, makar i neustavnim normama, zakonodavac bi pred sobom imao zadaću ujednačiti cijeli zakonski sustav u ovom području i ne bi postojala neravnoteža unutar sustava. Ovakvom odlukom niti je postignut cilj ocjene ustavnosti, niti je ojačana Bosna i Hercegovina kao ustavni sustav, niti je Ustavni sud postupio kao ustavni korektiv.

Nažalost, sve je suprotno.

Zbog ovih, a i nekih drugih razloga koje sam detaljno iznosio na plenarnoj sjednici, nisam mogao prihvatiti predloženu odluku i glasao sam protiv.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У 4/21**, рјешавајући захтјев **седам делегата Вијећа народа Републике Српске**, на основу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) алинеја б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 61 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мато Тадић, предсједник
Tudor Pantiru, потпредсједник
Миодраг Симовић, потпредсједник
Мирсад Ћеман, потпредсједник
Валерија Галић, судија
Сеада Палаврић, судија
Златко М. Кнежевић, судија
Angelika Nußberger, судија
Helen Keller, судија

на сједници одржаној 23. септембра 2021. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ[1]

Одлучујући о захтјеву седам делегата Вијећа народа Републике Српске за оцјену уставности Закона о шумама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 75/08, 60/13 и 70/20),

утврђује се да одредбе члана 3, члана 4 став 1, члана 5 став 2 тачка ђ) и став 3, члана 18 ст. 1 и 2, члана 22 ст. 1 и 2, члана 23 став 1, члана 24 став 1, члана 28 став 2, чл. 31 и 33, члана 34 став 1 тачка л) и ст. 2 и 3, чл. 35 и 36, члана 37 став 2, члана 46 став 3, члана 47 став 5, члана 48 став 2, члана 49, члана 50 став 2, члана 51 став 3, члана 52 став 1, члана 54 став 1, члана 55 став 1, члана 57 став 1, члана 58 став 2, члана 60 ст. 1, 3, 4 и 5, члана 61 став 3, члана 62 ст. 1, 2, 5, 6 и 8, члана 63 став 3, члана 64, члана 65 став 2, став 3 тачке б), в) и и), члана 66, члана 71 ст. 3 и 4, члана 72 ст. 5, 6 и 7, члана 73 ст. 1 и 2, члана 74 ст. 2 и 5, члана 75, члана 77 ст. 2, 3 и 5, члана 79, члана 80 став 2, члана 81 став 2, члана 82 ст. 2, 3, 7 и 8, члана 84, члана 85 ст. 1 и 2, члана 88 став 1 тачка г), члана 89 ст. 1, 2, 6 и 10, члана 90 став 2, члана 92 ст. 1 и 3, члана 95 став 1, члана 97 ст. 1 и 2, члана 98, члана 101 став 1 тачке г), ђ) и ј), члана 102 став 1 тачке ц) и ш), члана 104 ст. 1, 2, 3, 4 и 5 и члана 107 став 3 тачке з) и и) Закона о шумама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 75/08, 60/13 и 70/20) у дијелу који гласи "у својини Републике" нису у складу са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава Босне и Херцеговине.

Налаже се Народној скупштини Републике Српске да, у складу са чланом 61 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана достављања ове одлуке усклади одредбе члана 3, члана 4 став 1, члана 5 став 2 тачка ђ) и став 3, члана 18 ст. 1 и 2, члана 22 ст. 1 и 2, члана 23 став 1, члана 24 став 1, члана 28 став 2, чл. 31 и 33, члана 34 став 1 тачка л) и ст. 2 и 3, чл. 35 и 36, члана 37 став 2, члана 46 став 3, члана 47 став 5, члана 48 став 2, члана 49, члана 50 став 2, члана 51 став 3, члана 52 став 1, члана 54 став 1, члана 55 став 1, члана 57 став 1, члана 58 став 2, члана 60 ст. 1, 3, 4 и 5, члана 61 став 3, члана 62 ст. 1, 2, 5, 6 и 8, члана 63 став 3, члана 64, члана 65 став 2, став 3 тачке б), в) и и), члана 66, члана 71 ст. 3 и 4, члана 72 ст. 5, 6 и 7, члана 73 ст. 1 и 2, члана 74 ст. 2 и 5, члана 75, члана 77 ст. 2, 3 и 5, члана 79, члана 80 став 2, члана 81 став 2, члана 82 ст. 2, 3, 7 и 8, члана 84, члана 85 ст. 1 и 2, члана 88 став 1 тачка г), члана 89 ст. 1, 2, 6 и 10, члана 90 став 2, члана 92 ст. 1 и 3, члана 95 став 1, члана 97 ст. 1 и 2, члана 98, члана 101 став 1 тачке г), ђ) и ј), члана 102 став 1 тачке ц) и ш), члана 104 ст. 1, 2, 3, 4 и 5 и члана 107 став 3 тачке з) и и) Закона о шумама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 75/08, 60/13 и 70/20) у дијелу који гласи "у својини Републике" са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава Босне и Херцеговине.

Налаже се Народној скупштини Републике Српске да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од три мјесеца од истека рока из претходног става обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о мјерама предузетим с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Михнет Окић, Џемалудин Шабановић, Мурис Чиркић, Самир Бећевац, Алија Табаковић, Фарук Ђозић и Ахмет Чиркић, седам делегата Вијећа народа Републике Српске (у даљњем тексту: подносиоци захтјева), поднијели су 26. фебруара 2021. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности Закона о шумама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 75/08, 60/13 и 70/20; у даљњем тексту: оспорени закон).

2. Истовремено су подносиоци захтјева затражили да Уставни суд донесе одлуку о привременој мјери којом би забранио примјену оспореног закона до доношења коначне одлуке Уставног суда о наведеном захтјеву.

II. Поступак пред Уставним судом

3. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 5. марта 2021. године да достави одговор за захтјев.

4. Народна скупштина је доставила одговор 24. јуна 2021. године.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

5. Подносиоци захтјева сматрају да оспорени закон крши одредбе члана I/1, члана I/2, члана III/3б) и члана IV/4е) Устава Босне и Херцеговине, те члана 2 Анекса II Устава Босне и Херцеговине. Истакнуто је да и поред јасних забрана да се питање државне имовине рјешава једнострано, те јасног става Уставног суда из предмета бр. У 1/11, У 8/19 и У 9/19 да је то питање у искључивој надлежности Босне и Херцеговине, Народна скупштина је донијела оспорени закон којим је, како сматрају подносиоци захтјева, једнострано ријешила питање дијела државне имовине БиХ.

6. Одредбе оспореног закона, како је даље наведено, примјењују се на све шуме и шумско земљиште без обзира на облик својине. Према члану 2 оспореног закона, шуме и шумско земљиште су природна добра од општег интереса и уживају посебну бригу и заштиту Републике Српске. Подносиоци захтјева су истакли да поред низа одлука Уставног суда (бр. У 1/11, У 8/19 и У 9/19) према којима је државна имовина својина државе БиХ, Народна скупштина је чланом 3 оспореног закона прописала да су шуме и шумско земљиште на територији РС у својини Републике Српске и других правних и физичких лица. Истакнуто је да шуме и шумско земљиште у својини правних и физичких лица чине мањи дио тог јавног добра. Подносиоци захтјева сматрају да је члан 3 оспореног закона супротан наведеним одредбама Устава БиХ јер је њиме Република Српска неуставно додијелила право својине на шумама и шумском земљишту ентитету РС. Према мишљењу подносилаца захтјева, неуставно додијељено право својине на шумама и шумском земљишту било је основ за даљње дефинисање располагања и управљања шумама и шумским земљиштем, како је то урађено у осталим одредбама оспореног закона. Подносиоци захтјева сматрају да су у супротности с Уставом БиХ наведене одредбе оспореног закона у којима је регулисано

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

право располагања шумама и шумским земљиштем "у својини Републике" (ријечи "у својини Републике" у захтјеву су означене болдираним текстом). Због тога је цјелокупан закон противуставан те га стога у цјелини оспоравају.

7. У односу на државну имовину, подносиоци захтјева указују на Закон о претворби друштвене имовине у државну имовину из 1994. године; Одлуку Уставног суда број У 1/11 од 13. јула 2012. године и ставове из те одлуке о континуитету државе БиХ и државне имовине; Закон о привременој забрани располагања државном имовином БиХ и два ентитетска закона којима се забрањује располагање државном имовином на подручју ентитета. Подносиоци захтјева су навели да и поред тога што је питање државне имовине питање које је примарно у надлежности државе БиХ, ентитет Република Српска га је покушао ријешити једнострано и противно Уставу БиХ, доносећи Закон о статусу државне имовине која се налази на територији Републике Српске и под забраном је располагања, а којим је било одређено да се ради о имовини у својини Републике Српске (о чему је Уставни суд донио Одлуку број У 1/11). Подносиоци захтјева наводе да се слично ради и с оспореним законом.

8. Подносиоци захтјева су даље навели да је Законом о претворби друштвене својине који је 1994. године донијела РБиХ утврђено да даном ступања на снагу тог закона РБиХ постаје носилац права својине на имовини у друштвеној својини, како је и прописано чланом 1 тог закона. Надаље, подносиоци захтјева су истакли да је БиХ закључила Споразум о питањима сукцесије између БиХ, Републике Хрватске, Републике Македоније, Републике Словеније и Савезне Републике Југославије (закључен у Бечу 29. јуна 2001. године, а одлуком Предсједништва БиХ ратификован 28. новембра 2001. године). Према члану 2 Анекса А на Споразум о сукцесији, "непокретна имовина бивше СФРЈ која се налази на територији бивше СФРЈ припашће државама насљедницама на чијој се територији та имовина налази". Подносиоци захтјева сматрају да Споразум о сукцесији недвојбено показује да је држава БиХ титулар својине на непокретној имовини бивше СФРЈ која се распадом бивше СФРЈ налазила на територији БиХ. Босна и Херцеговина је као субјекат међународног права и потписница тог мултилатералног споразума (Споразума о сукцесији), који су ратификовали њени надлежни органи и тијела, дужна да поштује тај споразум.

9. У односу на Закон о привременој забрани располагања државном имовином Босне и Херцеговине и на два ентитетска закона којима се забрањује располагање државном имовином на подручју Федерације БиХ, односно РС, а које је својом одлуком прогласио високи представник у БиХ, истакнуто је да су наведени закони још увијек на снази с обзиром на то да није донесен закон о државној имовини на нивоу БиХ. Даље је наведено да је чланом 1 ст. (1) и (2) Закона о привременој забрани располагања државном имовином БиХ утврђено која се непокретна имовина сматра државном имовином БиХ.

10. Подносиоци захтјева истичу да континуитет државе БиХ како је прописан чланом I/1 Устава БиХ у конкретном случају подразумијева континуитет права државе БиХ да регулише питање државне имовине која јој је припадала по основу права располагања, управљања или коришћења. Под том имовином, како сматрају подносиоци захтјева, свакако се могу сматрати шуме и шумско земљиште које оспорени закон проглашава општим добром у својини РС. Наведена имовина представља дио имовине која је Споразумом о сукцесији додијељена држави БиХ, а за коју је Уставни суд својом одлуком број У 1/11 утврдио да може бити предмет располагања, прије свега, законима на нивоу БиХ. Стога, како су истакли подносиоци захтјева, једнострано рјешење које је успостављено оспореним законом представља кршење члана I/1 Устава БиХ.

11. Истакнуто је да Споразум о сукцесији (чл. 1 и 2 Анекса А) недвојбено показује да је држава БиХ титулар својине на државној имовини. Раније је Уставни суд у Одлуци број У 1/11 дефинисао појам "државна имовина", те је утврдио да она по својој природи приоритетно служи свим људима у држави и представља одраз државности, суверенитета и територијалног интегритета БиХ. Према мишљењу подносилаца захтјева, и поред тога што је очито да шуме и шумско земљиште из оспореног закона представљају дио државне имовине који је Споразумом о сукцесији постао имовина државе БиХ, оспореним законом је прописано да су по сили закона опште добро у својини Републике Српске. На тај начин је држави БиХ одузето право да извршава своје међународне обавезе прописане чланом III/3б) Устава БиХ.

12. Подносиоци захтјева су навели да оспорени закон крши и члан IV/4е) Устава БиХ којим се Парламентарној скупштини БиХ даје надлежност у осталим питањима која су потребна за спровођење дужности државе. Навели су да је државна имовина питање у искључивој надлежности државе БиХ и њених органа, што се може видјети из низа закона које је својом одлуком прогласио високи представник у БиХ: Закон о привременој забрани располагања државном имовином БиХ, те два ентитетска закона којима се забрањује располагање државном имовином на подручју Федерације БиХ, односно РС.

13. Такође, подносиоци захтјева наводе да је још увијек на правној снази Закон о шумама Републике Босне и Херцеговине из 1993. године, који је Предсједништво Републике БиХ 4. октобра 1993. године најприје донијело као Уредбу са законском снагом о шумама ("Службени лист Републике БиХ" број 23/93), која је као закон потврђена Законом о потврђивању уредби са законском снагом ("Службени лист Републике БиХ" број 13/94). Имајући у виду уставно начело владавине права из члана I/2 Устава БиХ и континуитет прописа из члана 2 Анекса II Устава БиХ, подносиоци захтјева наводе да је Закон о шумама Републике БиХ из 1993. године још увијек дио правног система БиХ јер након ступања на снагу Устава БиХ "надлежни орган власти БиХ" није донио никакву одлуку којом би се на другачији начин одредило господарење шумама и шумским земљиштем на територији БиХ, нити је, према мишљењу подносилаца захтјева, наведени закон у супротности с Уставом БиХ. Подносиоци захтјева сматрају да су власти ентитета РС доносећи оспорени закон довеле у питање примјену наведеног Закона о шумама Републике БиХ, а тиме и до кршења члана I/2 Устава БиХ и члана 2 Анекса II Устава БиХ.

14. Подносиоци захтјева су предложили да Уставни суд донесе одлуку којом усваја захтјев за оцјену уставности оспореног закона и утврди да оспорени закон није у сагласности са чланом I/1, I/2, III/3б), те чланом IV/4е) Устава БиХ и чланом 2 Анекса II Устава БиХ, те да престаје да важи наредног дана од дана објављивања одлуке у "Службеном гласнику БиХ".

15. Подносиоци захтјева су предложили да Уставни суд ради спречавања штетних посљедица које би оспорени закон могао произвести донесе привремену мјеру којом се забрањује примјена оспореног закона до доношења коначне одлуке Уставног суда. Побијаним одредбама, како је наведено, омогућило би се књижење, односно упис у земљишне књиге у корист ентитета Република Српска државне имовине која се налази на територији тог ентитета и

под забраном је располагања. То би органима ентитета Република Српска омогућило располагање том имовином и штета која би произашла из тога тешко би се могла отклонити. Такође, отежао би се процес рјешавања питања државне имовине, који је од веома битног значаја за даљње разговоре с Европском комисијом у процесу аплицирања Босне и Херцеговине за стицање кандидатског статуса за пријем у Европску унију.

б) Одговор на захтјев

16. Народна скупштина је у одговору на захтјев прије свега оспорила овлашћење подносиоцима захтјева за покретање поступка, у смислу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине јер Вијеће народа РС не представља један посебан дом Народне скупштине, а што произлази из члана 69 став 2 Устава РС. Стога је јасно, како је навела, да Вијеће народа које посједује рестриктивну надлежност представља једно посебно тијело за заштиту виталног националног интереса било којег од конститутивних народа, а не други дом Народне скупштине РС.

17. Према мишљењу Народне скупштине, наведени захтјев није основан, те га стога Уставни суд треба одбити, као и захтјев за доношење привремене мјере. У прилог наведеном је истакнуто да је Амандманом XXXII на члан 68 тачка 6 Устава Републике Српске прописано да Република, између осталог, уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, док је тачком 8 истог члана прописано да Република уређује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развоја пољопривреде, села итд. Поред тога, чланом 59 став 2 Устава Републике Српске прописано је да се законом уређује заштита, коришћење, унапређивање и управљање добрима од општег интереса, а у складу са чланом 64 Устава, Република, између осталог, штити и подстиче рационално коришћење природних богатстава с циљем заштите и побољшања квалитета живота и заштите и обнове средине у општем интересу. Даље је истакнуто да из наведених одредби Устава Републике Српске, а које су и уставни основ за доношење предметног закона, јасно произлази да Република Српска има надлежност за доношење Закона о шумама, односно има надлежност да регулише сва питања која су од значаја за шуме и шумско земљиште као добра од општег интереса, па и питање својине на шумама и шумском земљишту.

18. Надаље, Народна скупштина наводи да је неоснован став подносилаца захтјева да је оспорени закон неуставан јер регулише питања управљања и газдовања шумама и шумским земљиштем као дијелом државне имовине, а да је питање државне имовине у искључивој надлежности државе БиХ и њених органа. Истакнуто је да се Законом о шумама уређују питања од значаја за шуме као добро од општег интереса ради унапређења и одрживог коришћења шума и шумског земљишта, али и развоја шумарства у Републици Српској. Дакле, оспореним законом се на цјеловит начин уређује област шума у Републици Српској и његове одредбе се примјењују на све шуме без обзира на облик својине. Тај закон се подједнако примјењује и на шуме и шумско земљиште у својини физичких и правних лица, због чега нису тачни наводи подносилаца захтјева да се тим законом регулише располагање државном имовином.

19. Народна скупштина је посебно неприхватљивим истакла тумачење подносилаца захтјева самог појма "државна имовина". Наиме, позивајући се на образложење појединих одлука Уставног суда БиХ (У 1/11, У 8/19 и У 9/19) подносиоци захтјева доносе закључак да су шуме и шумско земљиште јавно добро, а тиме и дио државне имовине чије је регулисање у надлежности институција БиХ. Такво схватање је супротно и одлукама Уставног суда на које се подносиоци захтјева позивају јер се и у Одлуци број У 1/11 говори о имовини чији је титулар БиХ, али се не врши поистовјећивање јавног добра и државне имовине, односно ни у овој, а ни у другим одлукама се не наводи да је Босна и Херцеговина титулар свих јавних добара, нити да сва јавна добра представљају државну имовину. Тако нешто не произлази ни из Устава БиХ, нити из било којег другог правног акта или међународне конвенције. Народна скупштина је даље истакла да подносиоци захтјева наводе и да је ранијим одлукама Уставног суда, и то прије свега Одлуком број У 1/11, утврђено да искључиву надлежност да регулише државну имовину има БиХ, али чак се ни у тој одлуци, а ни у другима не констатује и не претпоставља да то подразумијева искључиву надлежност Босне и Херце-говине да уређује област шума и шумског земљишта. То је разумљиво јер би такав закључак био супротан Уставу БиХ.

20. Наиме, како је даље наведено, област шумарства није предвиђена чланом III/1 Устава БиХ као искључива надлежност институција БиХ, што неспорно произлази из његовог текста. Чак уколико се узме и став Уставног суда да искључиве надлежности БиХ нису исцрпљене листом из члана III/1 Устава БиХ, већ да се мора узети у обзир цијели текст Устава БиХ, и даље област шума остаје ван искључиве надлежности институција БиХ, осим ако се ентитети о томе нису споразумјели у смислу члана III/5а) Устава БиХ. Међутим, како не постоји сагласност ентитета о том питању, односно не постоји сагласност да институције БиХ преузму искључиву надлежност за регулисање шума, не постоје ни услови да на основу члана III/5а) Устава БиХ успоставе додатне надлежности институција БиХ.

21. Према мишљењу Народне скупштине, без основа су наводи подносилаца захтјева да су оспореним законом повријеђени чл. I/1, I/2, III/3б) и IV/4е) Устава БиХ.

22. У односу на члан I/1 Устава БиХ, Народна скупштина је истакла да се наведеним чланом стриктно прописује континуитет међународноправног субјективитета БиХ, који за посљедицу нема правни континуитет имовине, односно континуитет својине на шумама и шумском земљишту. Дио наведене одредбе "са унутрашњом структуром модификованом овим уставом" заправо значи да правни континуитет не искључује унутрашњу структуру која је модификована и дефинисана Уставом БиХ. Другим ријечима, како је даље наведено, континуитет државне имовине може постојати само уз поштовање унутрашње структуре измијењене Уставом БиХ, који јасно утврђује разграничење надлежности између институција БиХ и ентитета, те се и приликом регулисања питања шума мора поштовати унутрашња структура и подјела надлежности у складу с Уставом БиХ, који надлежност за регулисање овог питања несумњиво даје ентитетима. Истакнуто је да су чланом III/3а) Устава БиХ регулисане резидуалне надлежности ентитета па је тако прописано да све државне функције и овлашћења која нису изричито додијељена институцијама БиХ припадају ентитетима.

23. У односу на члан I/2 Устава БиХ, Народна скупштина је навела да су у потпуности неосновани наводи подносилаца захтјева да Народна скупштина нема уставни основ за правно регулисање питања управљања и газдовања шумама и шумским земљиштем као дијелом државне имовине јер се ради о материји која је већ регулисана Законом о шумама на државном нивоу (закон Републике БиХ који је 1993. године донесен као уредба и који је потврђен уредбом са законском снагом 1994. године). Наиме, надлежности за регулисање појединих питања, па и питања

управљања и газдовања шумама, прописане су Уставом БиХ, из којег произлази да се ради о питању у искључивој надлежности ентитета. Сходно наведеном, према мишљењу Народне скупштине, нису основани ни наводи да се оспореним Законом о шумама крше одредбе члана 1/2 Устава БиХ којим су утврђена демократска начела, тако да је Босна и Херцеговина демократска држава која функционише у складу са законом и на основу слободних и демократских избора. Даље је наведено да се подносиоци захтјева позивају на уставно начело континуитета прописа из члана 2 Анекса II, те да је у складу с тим Закон о шумама Републике БиХ и даље на снази и да постоји обавеза свих нижих органа, па и законодавца у Републици Српској, да поштују и да се придржавају наведеног закона. Народна скупштина је истакла да је Закон о шумама Републике БиХ супротан основним начелима на којима почива Устав БиХ, то јест начелу консензуса конститутивних народа који није постојао па да би се ово питање регулисало на државном нивоу, нити у погледу самог текста закона. Да овај закон није на снази и да се након доношења Устава БиХ није примјењивао, како је истакла Народна скупштина, јасно указује и чињеница да постоји већи број закона на свим нивоима власти у БиХ који регулишу питање шума. Тако је у Федерацији БиХ Закон о шумама донесен 2002. године, у Дистрикту Брчко је на снази Закон о шумама Дистрикта Брчко БиХ из 2010. године, а такође закони о шумама постоје и на кантоналном нивоу у Федерацији БиХ. У Републици Српској је на снази оспорени закон из 2008. године којим је престао да важи Закон о шумама РС из 1994. године ("Службени гласник Републике Српске" број 13/94). Према томе, није ни постојала обавеза да неки орган у БиХ утврђује да Закон о шумама РБиХ није на снази јер самим ступањем на снагу Устава БиХ, с којим је у супротности, овај закон *ipso jure* више није на снази. Осим тога, Закон о шумама Републике БиХ ни практично није примјењив јер по том закону надлежности припадају органима који су након доношења Устава БиХ престали да постоје.

24. У односу на члан III/3б) Устава БиХ, којим је прописано да ће се ентитети и све њихове административне јединице у потпуности придржавати тог устава, којим се стављају ван снаге законске одредбе БиХ и уставне и законске одредбе ентитета које му нису сагласне, као и одлука институција БиХ, супротно наводима подносилаца захтјева, да се оспореним законом крши наведена одредба Устава БиХ, Народна скупштина сматра да је оспорени закон донесен на основу овлашћења које је садржано у Уставу Републике Српске, који је у сагласности с Уставом БиХ. Истакнуто је да Устав Републике Српске у Амандману XXXII на члан 68 тачка 6 даје овлашћење Републици да уређује и обезбјеђује својинске односе, те да врши заштиту свих облика својине. Оспорени закон, према мишљењу Народне скупштине, произлази и из Устава БиХ који у члану III/1 таксативно набраја питања која су у надлежности институција БиХ, а међу којима нису питања шума, истовремено прописујући у члану III/3а) да све владине функције и овлашћења која овим уставом нису изричито повјерена институцијама БиХ припадају ентитетима.

25. Према мишљењу Народне скупштине, нису основани ни наводи да је оспореним законом повријеђен и члан IV/4е) Устава БиХ према којем је Парламентарна скупштина БиХ надлежна за остала питања која су потребна да се спроведу њене дужности или која су јој додијељена заједничким споразумом ентитета. Супротно наводима подносилаца захтјева, Народна скупштина сматра да се приликом тумачења оспореног закона он мора довести у везу са чланом III/1 којим се набрајају питања, а која су у надлежности институција БиХ и међу која не спадају питања која се тичу својине на шумама и шумском земљишту.

26. Остали наводи подносилаца захтјева којима се позива на Споразум о питањима сукцесије између бивших југословенских република, према мишљењу Народне скупштине, беспредметни су и ни на који начин не могу бити од значаја за утврђивање уставности оспореног закона.

27. Имајући у виду наведено, Народна скупштина сматра да оспореним законом нису повријеђене одредбе чл. I/1, I/2, III/3б) и IV/4е) Устава БиХ, због чега је предложила да Уставни суд одбије захтјев.

IV. Релевантни прописи

28. Устав Босне и Херцеговине

Члан I

Босна и Херцеговина

1. Континуитет

Република Босна и Херцеговина, чије је званично име од сада "Босна и Херцеговина", наставља своје правно постојање по међународном праву као држава, са унутрашњом структуром модификованом овим Уставом и са постојећим међународно признатим границама.

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан III

Надлежности и односи између институција Босне и Херцеговине и ентитета

3. Правни поредак и надлежности институција

а) Све владине функције и овлашћења, која нису овим Уставом изричито дата институцијама Босне и Херцеговине, припадају ентитетима.

б) Ентитети и њихове ниже јединице у потпуности ће поштовати овај Устав, којим се стављају ван снаге одредбе закона Босне и Херцеговине и одредбе устава и закона ентитета које су у супротности с њим, као и одлуке институција Босне и Херцеговине. Општи принципи међународног права представљају интегрални дио правног поретка Босне и Херцеговине и ентитета.

Члан IV

Парламентарна скупштина

4. Овлашћења

Парламентарна скупштина је надлежна за:

е) Друга питања потребна за извршавање њезиних дужности или оних обавеза које су јој узајамним споразумом додијелили ентитети.

Анекс II

Прелазне одредбе

2. Континуитет правних прописа

Сви закони, прописи и судски правилници, на снази на територији Босне и Херцеговине у вријеме ступања на снагу овог Устава, остају на снази у оној мјери у којој нису у супротности са Уставом, док одговарајући орган власти Босне и Херцеговине не одлучи другачије.

29. ***Закон о шумама*** *("Службени гласник Републике Српске" бр. 75/08, 60/13 и 70/20). За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:*

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се политика и планирање, управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем, заштита шума, финансирање и вриједност шума, катастар шума и шумског земљишта и информациони систем у шумарству, имовинско-правни односи, као и друга питања од

значаја за шуму и шумско земљиште ради унапређивања и одрживог коришћења шума и шумског земљишта и развоја шумарства.

(2) Одредбе овог закона примјењују се на све шуме и шумско земљиште, без обзира на облик својине.

Члан 2.

(1) Шуме и шумско земљиште су природна добра од општег интереса и уживају посебну бригу и заштиту Републике Српске (у даљем тексту: Република).

(2) Право коришћења шума и шумског земљишта може се ограничити када је то у општем интересу.

Члан 3.

(1) Шуме и шумско земљиште на територији Републике су у својини Републике и других правних и физичких лица.

(2) Укупна површина шума у својини Републике не може се смањивати, осим у посебним случајевима из члана 42. овог закона.

(3) Шуме и шумско земљиште у својини Републике не могу се отуђивати, осим у случају комасације и у случајевима утврђеним овим законом.

Члан 4. ст. (1) и (2) и став (3) тачка а)

(1) Шумама и шумским земљиштем у својини Републике управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министар-ство).

(2) Шумама и шумским земљиштем газдује се у складу са критеријумима и принципима одрживог газдовања.

(3) Критеријуми за одрживо газдовање шумом су:

а) одржавање и побољшање шумских екосистема и њихов допринос глобалном циклусу угљеника,

[...]

Члан 5. став (1), став (2) тач. а) до ђ) и став (3)

(1) Дјелатности од општег интереса су проучавање кроз истраживање, узгој, заштита, планирање, газдовање, одржавање и унапређивање шума.

(2) Општи интерес из става 1. овог члана остварује се:

а) очувањем и унапређивањем постојећих шума и повећањем површина под шумама,

б) заштитом шума и шумских земљишта,

в) очувањем и унапређивањем општекорисних функција шума,

г) повећањем доприноса сектора шумарства укупном друштвено-економском развоју Републике, оптималном производњом дрвета и недрвних производа и других вриједности шума,

д) израдом стратешких докумената и планова за подручје Републике,

ђ) очувањем власништва над постојећим шумама у својини Републике,

(3) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) контролише остваривање општег интереса у шумама у својини Републике кроз дјелатност Министарства и реализацију закљученог Уговора са Јавним предузећем шумарства.

Члан 9. став (1)

(1) Народна скупштина Републике Српске доноси Стратегију развоја шумарства, која представља основу за израду Шумарског програма Републике.

[...]

Члан 10. ст. (1) и (2)

(1) Шумарски програм Републике је основни документ којим се предвиђа учеснички, свеобухватан, међусекторски и трајан процес планирања, спровођења, праћења и вредновања шумарске политике са циљем постизања одрживог газдовања шумама свих облика својине, заједно са акционим планом за његово спровођење.

(2) Шумарски програм Републике усваја Народна скупштина Републике Српске и израђује се за период од 20 година.

Члан 18. ст. (1) и (2)

(1) Основи се доносе за шуме у својини Републике и за шуме у приватној својини.

(2) За шуме једног шумскопривредног подручја у својини Републике доноси се један Основ.

Члан 22. ст. (1) и (2)

(1) Јавно предузеће шумарства дужно је да најмање 60 дана прије истека важења Основа за шуме у својини Републике, а општина за шуме у приватној својини, достави израђен Основ Министарству.

(2) Министарство је дужно да у року од 30 дана од пријема Основа за шуме у својини Републике достави Основ на мишљење општини за чију територију се ради Основ.

Члан 23. став (1)

(1) Јавно предузеће шумарства дужно је израђивати шумскопривредне основе за шуме у својини Републике.

Члан 24. став (1)

(1) Реализација Основа за шуме у својини Републике врши се на основу извођачких пројеката.

Члан 28. став (2)

(2) Годишњи план газдовања шумама у својини Републике мора бити у складу са Основима.

Члан 29. став (3)

(3) Услове коришћења осталих шумских производа у шумама у својини Републике прописује министар.

III - УПРАВЉАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА

1. Управљање и газдовање шумама у својини Републике

Члан 31.

(1) Управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем у својини Републике је дјелатност од општег интереса.

(2) Министарство врши контролу и праћење извршених радова Јавног предузећа шумарства и прави годишњу анализу активности, са оцјеном рада и приједлогом мјера у погледу даљег коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања.

Члан 33.

(1) Дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем (коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања), Јавно предузеће шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. обавља на основу посебног уговора који закључује са Министарством уз претходну сагласност Владе.

(2) Јавно предузеће шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. (у даљем тексту: корисник шума и шумског земљишта у својини Републике) дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем у својини Републике које су у саставу шумско привредних подручја и подручја крша обавља преко организационих дијелова које оно оснива и који су у његовом саставу.

Члан 34. став (1) тачка л), став (2) и став (3) тачка а)

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да обавља послове коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу њиховог одржавања као дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем, и то:

л) чување и одржавање граничних ознака између шума у својини Републике и шума у приватној својини,

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да обављањем послова коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања, очува и увећа вриједност шума и да коришћењем шума, шумског земљишта и других потенцијала шума и свеукупног простора и садржаја у оквиру шума, обезбиједи услове за даљи развој и остваривање општекорисних функција шума и оствари најбољи економски ефекат у складу са овим законом и другим прописима, као и да своје планове и активности усклади са плановима и активностима других корисника природних добара који обављају привредну дјелатност у оквиру истог подручја.

(3) У складу са ставом 2. овог члана, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике такође је дужан да поштујући принципе из става 2. овог члана:

а) осигура економску функцију шума обезбјеђењем трајности приноса од дрвета и осталих производа и функција шума,

Члан 35. тачка а)

Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике има право интегралног коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике ради стицања добити, што првенствено обухвата:

а) производњу и промет шумских дрвних сортимената,

Члан 36.

(1) Влада на приједлог Министарства може кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике привремено ограничити или одузети послове коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања на дијелу или цијелој површини уколико он ове послове не обавља у складу са овим законом и уговором, док не изврши наложене мјере и не усклади своје активности са важећим законским прописима.

(2) Привремено ограничени или одузети послови коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања детаљније ће се регулисати уговором између Министарства и корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 37. став (2)

(2) Ради унапређивања стања извођења радова у шумама и спровођења мјера одрживог газдовања шумама у својини Републике могу се организовати удружења извођача радова у шумама.

Члан 46. став (3)

(3) Изузетно од става 1. овог члана, утврђивање приоритетних општекорисних функција шума, ако су те шуме или њени дијелови мањи од 20 хектара, врши Министарство, по претходно прибављеном мишљењу власника приватних шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, као и правног лица које обавља стручне послове у шумама у приватној својини и локалне заједнице.

Члан 47. став (5)

(5) Уколико се не обезбиједе средства из става 4. овог члана, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, односно власник шуме није дужан да спроводи мјере утврђене актом из става 1. овог члана.

Члан 48. став (2)

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике одговоран је за праћење здравственог стања шума путем Извјештајно-прогнозне службе у њеном саставу и о томе обавјештава Министарство и јавност.

Члан 49.

Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да пошумљава пожаришта, површине на којима није успјело подмлађивање и пошумљавање, као и површине на којима је извршено пустошење (бесправна чиста сјеча), крчење шума или бесправна сјеча ријетких врста дрвећа, у року који не може бити дужи од двије године.

Члан 50. став (2)

(2) Власник шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да прате утицај биотичких и абиотичких чинилаца на здравствено стање шума и благовремено предузимају мјере за заштиту шума и шумског земљишта у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 51. став (3)

(3) Уколико власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике не спроведу активности из ст. 1. и 2. овог члана, инспектор за шумарство и ловство ће наредити њихово извођење о трошку власника шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 52. став (1)

(1) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да обавјештавају Министарство о појави штеточина и насталој штети у шуми и на шумском земљишту.

Члан 54. став (1)

(1) У ванредним ситуацијама, када је неопходно, министар прописује предузимање одговарајућих мјера заштите шума које треба да спроведу надлежне инстутуције, власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 55. став (1)

(1) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да донесу план заштите шума од пожара.

Члан 57. став (1)

(1) Физичка и правна лица која нанесу штету шуми обавезна су да надокнаде насталу штету власнику шума или кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике према шумско-одштетном цјеновнику, који се примјењује за све шуме без обзира на облик својине.

Члан 58. став (2)

(2) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да спречавају радње из става 1. овог члана, као и да изврше чишћење смећа, уз право пуне надокнаде трошкова од правних или физичких лица која су извршила његово одлагање или на основу одлуке, односно рјешења надлежног органа управе уз надокнаду трошкова.

Члан 60. став (1), став (4) тачка а) и став (5)

(1) Грађани имају слободан приступ шуми у својини Републике у сврху уживања, одмора и рекреације уз сопствену одговорност за своју безбједност.

(4) Право боравка и слободног кретања у шуми Министарство, власник шума или корисник шума и шумског земљишта у својини Републике може ограничити или забранити уколико без добијене дозволе посјетиоци:

а) постављају привремене објекте, шаторе и оснивају кампове,

[...]

(5) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и власници шума имају право надокнаде штете на шуми, земљишту и инфраструктурним објектима, учињеној

од правних или физичких лица, у случају непоштовања забране из става 4. овог члана.

Члан 61. став (3)

(3) Посјетиоцима је забрањено да током боравка у шуми наносе штету вегетацији, узнемиравају дивље животиње и оштећују или уништавају њихова станишта, земљиште и шумску простирку, као и да узнемиравају и ометају власнике шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике у остварењу својих права у вези са шумама.

Члан 62. став (1), став (2) тачка а) и ст. (5), (6) и (8)

(1) Паша у шумама у својини Републике није дозвољена.

(2) Ако не постоји опасност од угрожавања функција шуме, укључујући биодиверзитет, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике може издати дозволу за пашу, односно жирење, осим за пашу и брст коза, у случајевима:

а) када је висина дрвећа таква да им стока не може наносити штету,

[...]

(5) Корисник шуме и шумског земљишта у својини Републике има право наплате пашарине по цјеновнику.

(6) Услове под којима може да се врши паша, односно жирење (вријеме паше, односно жирења, врсту стоке, број грла, висину надокнаде и сл.) утврђује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(8) Путеве за прогон стоке на пашу и жирење у шумама и пашу на шумским земљиштима и појила одређује и обиљежава корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 63. став (3)

(3) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике као корисник ловишта и остали корисници ловишта дужни су да спроводе праћење штете настале од дивљачи у шуми.

Члан 64.

(1) Заштиту шума од противправног присвајања, коришћења, уништавања и других незаконитих радњи (одлагања отпадних и отровних штетних материја, загађивање шума, уништавање граничних знакова и ознака и друго) обезбјеђују власници шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) У складу са ставом 1. овог члана, власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да обезбиједе непосредно чување шума.

(3) Послове чувања шума у својини Републике може да обавља радник са најмање средњом стручном спремом шумарског смјера - шумарски техничар (у даљем тексту: чувар шума), као и лица која овласти корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, а која испуњавају и друге услове одређене посебним прописима.

Члан 65. став (2), став (3) тачке б), в) и и)

(2) Чувар шума и овлашћено лице корисника шума и шумског земљишта у својини Републике има право да уз показивање службене легитимације захтијева од затеченог лица у вршењу прекршаја кажњивог по овом закону или кривичних дјела која се односе на шуме или за која постоји основана сумња да су извршила таква дјела, лична документа ради утврђивања њиховог идентитета.

(3) Чувар шума је овлашћено службено лице и има права и обавезе да:

б) чува граничне знаке од уништавања и бесправног коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике,

в) у случају самовласног заузимања шума и шумског земљишта у својини Републике, као и о извршеним незаконитим радњама у шумама других правних и физичких лица, предузима одговарајуће мјере у складу са овим законом и благовремено извјештава одговарајуће службе,

и) преко овлашћених лица корисника шума и шумског земљишта у својини Републике затражи асистенцију Министарства унутрашњих послова уколико је спријечен од извршиоца противправне радње у обављању послова чувања шума.

Члан 66.

(1) Одржавање сјеменских објеката, осим сјеменских објеката за производњу сјемена познатог поријекла, врши корисник шума и шумског земљишта у својини Републике на начин којим се обезбјеђује максимална производња квалитетног шумског сјемена и омогућава лакше брање, односно сакупљање сјемена.

(2) Мјере газдовања полазним материјалом за производњу шумског сјемена прописују се планским документима које израђује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, а одобрава Министарство.

Члан 71. ст. (3) и (4)

(3) Израда дрвних сортимената у шумама у својини Републике врши се по принципима максималног искоришћења уз примјену стандарда.

(4) Дрвни сортименти израђују се након претходног обиљежавања мјеста пререза од стручног лица шумарске струке ИВ степена (размјерача) којег ангажује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике или власник шуме.

Члан 72. ст. (5), (6) и (7)

(5) Надлежни инспекцијски орган као и овлашћено лице корисника шума и шумског земљишта у својини Републике има право да одузме дрво ако је стављено у промет супротно одредби из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

(6) Надзор над прометом дрвета обављају овлашћена лица корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, чувари шума, инспекција за шумарство и ловство и тржишна инспекција.

(7) Жигосање посјеченог дрвета и издавање отпремног исказа врше лица које је овластио корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, а жигосање посјеченог дрвета и издавање отпремног исказа за дрво из шума у приватној својини врши овлашћени представник извршиоца стручно-техничких послова.

Члан 73. ст. (1) и (2)

(1) Власници шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да све радове у газдовању шумама организују и извршавају у вријеме и на начин којим се обезбјеђује одржавање и успостављање шумског реда.

(2) Ако се успостављени шумски ред промијени, власник шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да на прописан начин успостави шумски ред најкасније у року од 30 дана.

Члан 74. ст. (2) и (5)

(2) Комисију за технички пријем формира корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(5) Ако се приликом техничког пријема утврди да радови нису успјешно и квалитетно изведени према извођачком пројекту, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да утврђене недостатке отклони у року који одреди комисија из става 2. овог члана, а најдаље у року од двије године.

Члан 75.

Власник, односно посједник одређене парцеле обавезан је да омогући несметан пролаз преко сопственог посједа кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике и власнику шуме без приступног пута, ради неометаног обављања дјелатности на газдовању шумама, а власник, односно посједник има право на надокнаду за пролаз и причињену штету.

Члан 77. ст. (2), (3) и (5)

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике има право коришћења осталих шумских производа, уз надокнаду од 3% продајне цијене производа коју издваја на посебан рачун корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, а коју је обавезан усмјерити за ревитализацију осталих шумских производа на локалитете са којих они потичу.

(3) За шумскопривредна подручја на којима корисник шума и шумског земљишта у својини Републике не врши сакупљање осталих шумских производа расписује се јавни конкурс.

(5) Надокнада из става 4. овог члана уплаћује се на посебан рачун корисника шума и шумског земљишта у својини Републике до 5. у мјесецу за претходни мјесец и користи се искључиво за ревитализацију осталих шумских производа на локалитетима са којих они потичу.

Члан 79.

За изградњу и стављање у погон ћумурана, кречана, пилана, погона за прераду дрвета, индустријских погона и других постројења у шуми, као и на удаљености до 100 метара од руба шуме за шуме у својини Републике, потребна је сагласност Министарства и корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, а за шуме у приватној својини сагласност органа јединице локалне самоуправе.

Члан 80. став (2)

(2) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике могу захтијевати од других правних или физичких лица која имају корист од инфраструктуре да учествују у трошковима њене изградње и одржавања сразмјерно користи коју имају.

Члан 81. став (2)

(2) Планирање, изградњу и одржавање путева у функцији газдовања шумама врши корисник шума и шумског земљишта у својини Републике у складу са планском документацијом на коју је сагласност дало Министарство.

Члан 82. ст. (2), (3), (7) и (8)

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да одржава шумске путеве.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, шумске путеве могу да користе и друга правна лица и грађани под условима које утврде корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и орган јединице локалне самоуправе за путеве чију су изградњу финансирали.

(7) Органи јединица локалне самоуправе и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике ће у сарадњи са органом надлежним за саобраћај и Министарством унутрашњих послова поставити и одржавати знакове на шумским путевима и пратити саобраћај у складу са одредбама овог члана, а у случајевима гдје знакови на путу и надзор нису довољни, могу се користити рампе.

(8) Штета на шумским путевима учињена од трећих лица мора да се надокнади кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике на основу одштетног цјеновника, који он доноси.

Члан 84.

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да под истим тржишним условима обезбиједи неопходан минимум шумских дрвних сортимената локалним предузећима за механичку прераду дрвета са подручја са којег ти сортименти потичу, ради подстицања локалног предузетништва и подупирања развоја села и завичаја.

(2) Обезбјеђивање неопходног минимума шумских дрвних сортимената из става 1. овог члана утврђује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике на основу критеријума које одлуком прописује Влада, а који узимају у обзир значај локалних привредних субјеката за механичку прераду дрвета, за ту локалну заједницу.

Члан 85. ст. (1) и (2)

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и власници шума путем извршиоца стручно-техничких послова обавезни су да на прописан начин воде и ажурирају катастар шума и шумских земљишта и о насталим промјенама извјештавају Министарство најкасније до 31. марта за претходну годину.

(2) Министарство обједињује катастар корисника шума и шумског земљишта у својини Републике и власника шума из става 1. овог члана.

Члан 88. тачка г)

Средства из члана 87. став 1. овог закона обезбјеђују се из:

г) надокнаде за закуп шумског земљишта у својини Републике и надокнаде за изузимање земљишта из шумске производње из члана 92. овог закона,

Члан 89. ст. (1), (2), (6) и (10)

(1) Накнаде за коришћење шуме и шумског земљишта у својини Републике (средства за просту репродукцију) издвајају се из оствареног укупног прихода корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, с тим да издвојена средства не могу бити мања од 10% вриједности продатих шумских сортимената утврђеној по цијенама у шуми на пању, по цјеновнику корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) Надокнада из става 1. овог члана уплаћује се на посебан рачун корисника шума и шумског земљишта у својини Републике мјесечно и користи се у оквиру шумскопривредног подручја, односно шумског газдинства на коме су остварена.

(6) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да плаћа надокнаду за развој неразвијених дијелова општине са које потичу продати сортименти у износу од 10% финансијских средстава остварених продајом шумских дрвних сортимената утврђених по цјеновнику, по цијенама франко камионски пут.

(10) Надокнаду из става 6. корисник шума и шумског земљишта у својини Републике плаћа квартално до 5. у мјесецу за претходни квартал. Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике није дужан уплатити ова средства уколико јединица локалне самоуправе није усвојила годишњи план о утрошку намјенских средстава.

Члан 90. став (2)

(2) Основицу за обрачун надокнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини у износу од 10% чини тржишна вриједност нето посјечене дрвне масе утврђена на мјесту утовара у транспортно средство (франко камионски пут) по цјеновнику корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 92. ст. (1) и (3)

(1) Корисник закупа дужан је да плаћа надокнаду за закуп шумског земљишта у својини Републике на рачун јавних прихода Републике.

(3) Прикупљена средства по основу закупа шумског земљишта користиће се за куповину и подизање нових шума у својини Републике.

Члан 95. став (1) тачка а)

(1) Надокнада за унапређивање општекорисних функција шума (проширена репродукција) користи се за финансирање израде и реализацију Шумарског програма Републике Српске, Стратегије развоја шумарства Републике Српске, Дугорочног програма газдовања подручјем крша, финансирање газдовања шумама и шумским земљиштем на подручју крша, за обављање активности Савјета за шумарство Републике Српске, успостављање и одржавање информационог система у шумарству, успостављање и одржавање катастра шума и шумског земљишта, финансирање утврђивања граница шума и шумског земљишта у својини Републике, израду и спровођење инвентуре шума на великим површинама, подршку заштићеним подручјима кроз унапређивање и развој социјалних функција шума и реализацију пројеката унапређивања шума у свим облицима својине шума и шумског земљишта, као и за:

а) подизање нових шума,

Члан 97. ст. (1) и (2)

(1) Забрањена је продаја и други начини отуђивања шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) Министарство може дио шуме и шумског земљишта у својини Републике у којој не може да се организује рационално газдовање (мања изолована шума, енклава или полуенклава) замијенити са власницима чије се шуме налазе изоловане, односно као енклаве или полуенклаве у комплексу шума у својини Републике, уз сагласност Владе.

Члан 98.

(1) Шуме у својини Републике не могу се давати у закуп.

(2) Шумско земљиште у својини Републике може се дати у закуп до његовог привођења намјени утврђеној планским документима и под условима утврђеним у овом закону.

(3) Шумско земљиште у својини Републике дато у закуп не може се користити за изградњу трајних објеката, осим у посебним случајевима од општег интереса, а на основу одлуке Владе.

(4) Давање у закуп шумског земљишта у својини Републике врши Министарство уз сагласност корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

(5) Услове и начин давања у закуп шумског земљишта у својини Републике прописује министар.

Члан 101. став (1) тачке г), ђ) и ј)

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

г) реализацију основа за шуме у својини Републике врши без извођачког пројекта у складу са чланом 24. став 1. овог закона,

ђ) не обавља послове коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања у складу са чланом 34. овог закона,

ј) не плаћа накнаду за коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике, као и накнаду за развој општине у складу са чланом 89. овог закона,

Члан 102. став (1) тачке ц) и ш)

(1) Новчаном казном од 3.000,00 до 9.000,00 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

ц) продаје и на други начин отуђује шуму и шумско земљиште у својини Републике у супротности са одредбама члана 97. став 1. овог закона и

ш) гради трајне објекте на шумском земљишту у својини Републике дато у закуп, супротно одредбама члана 98. став 3. овог закона.

Члан 104.

(1) Границе шума и шумског земљишта у својини Републике морају бити утврђене и обиљежене.

(2) Неутврђене границе шума и шумског земљишта у својини Републике утврдиће се у року од десет година од дана ступања на снагу овог закона, а на основу годишњег програма, који доноси корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, уз сагласност Министарства.

(3) Средства за утврђивање и обиљежавање граница шума и шумског земљишта у својини Републике обезбјеђују се из средстава посебних намјена за шуме и средстава корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, у висини утврђеној програмом из става 2. овог члана.

(4) Границе шума и шумског земљишта у својини Републике утврђују се рјешењем надлежне подручне јединице Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, а на захтјев корисника шума и шумског земљишта у својини Републике или носиоца права својине на приватној шуми.

(5) Послове обиљежавања граница шума и шумског земљишта у својини Републике и одржавање граничних знакова дужан је да врши корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 107. став (3) тачке з) и и)

(3) У року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

з) Правилник о условима и начину замјене шума и шумског земљишта у својини Републике и

и) Правилник о условима и начину давања у закуп шумског земљишта у својини Републике.

[...]

V. Допустивост

30. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредаба члана VI/3а) Устава Босне Херцеговине.

31. Члан VI/3а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

32. Захтјев за оцјену уставности поднијело је седам делегата Вијећа народа Републике Српске, које укупно броји 28 делегата, што чини ¼ чланова било којег законодавног органа ентитета, што значи да је, супротно тврдњама Народне скупштине, захтјев поднио овлашћени субјекат, у смислу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости број *У 7/10* од 26. новембра 2010.

године, тачка 21, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavnisud.ba).

33. Имајући у виду одредбе члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине и члана 19 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да је предметни захтјев допустив зато што га је поднио овлашћени субјекат и да не постоји ниједан формални разлог из члана 19 став (1) Правила Уставног суда због којег захтјев није допустив.

VI. Меритум

34. Подносиоци захтјева тврде да оспорени закон није сагласан са чл. I/1, I/2, III/3б) и IV/4е) Устава БиХ и чланом 2 Анекса II Устава БиХ. Суштина навода из захтјева је у томе да подносиоци захтјева тврде да је наведени закон неуставан зато што у готово цијелом тексту (осим чланова 1 и 2) тај закон прописује да су шуме и шумско земљиште у својини Републике Српске, осим шума и шумског земљишта који су у својини других физичких и правних лица, што је, према мишљењу подносилаца захтјева, супротно релевантној пракси Уставног суда према којој о тој врсти својине мора прво да одлучи законодавац на државном нивоу.

35. Уставни суд запажа да је чланом 1 оспореног закона прописано да се тим законом уређују политика и планирање, управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем, заштита шума, финансирање и вриједност шума, катастар шума и шумског земљишта и информациони систем у шумарству, имовинскоправни односи, као и друга питања од значаја за шуму и шумско земљиште ради унапређивања и одрживог коришћења шума и шумског земљишта и развоја шумарства. Чланом 2 оспореног закона прописано је да су шуме и шумско земљиште природна добра од општег интереса и да уживају посебну бригу и заштиту Републике Српске. Чланом 3 прописано је да су шуме и шумско земљиште на територији Републике Српске у својини Републике и других правних и физичких лица, па се онда досљедно у цијелом тексту закона наводи "у својини Републике" када се мисли на шуме и шумско земљиште који нису у својини других физичких и правних лица.

36. У вези с досадашњом праксом која се односи на питања државне имовине, Уставни суд истиче да је у Одлуци број У 1/11 (види Уставни суд, Одлука о допустивости број *У 1/11* од 13. јула 2012. године, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavnisud.ba) испитивао да ли је Република Српска имала уставну надлежност да донесе Закон о статусу државне имовине која се налази на територији Републике Српске и под забраном је располагања. Међутим, у тој одлуци Уставни суд је објаснио шта се сматра под појмом "државна имовина". Тако је у тачки 62 наведено: "Државна имовина, иако је то облик својине који је по својој структури сличан грађанскоправној приватној својини, представља посебан правни концепт, те, из тог разлога, ужива посебан статус. Државна имовина је карактеристична по јавноправној природи односа субјеката и коришћења те имовине, као и њеног титулара. Она обухвата, с једне стране, покретне и непокретне ствари које су у рукама јавне власти и које јој служе ради вршења те власти, с друге стране, она може обухватити 'јавно добро' (морска вода и морско дно, ријечна вода и ријечна корита, језера, планине и друга природна богатства, јавна саобраћајна мрежа, саобраћајна инфраструктура итд.). Оно, по својој природи, приоритетно служи свим људима у држави. Као такво, 'јавно добро' може бити изузето из правног промета (*res extra commercium*) због свог значаја јер је то једини начин да буде сачувано и заштићено".

37. Осим тога, у тачки 77 Одлуке број У 1/11, Уставни суд је нагласио да је предмет регулисања спорног закона који се испитује "непокретна имовина која је припала Босни и Херцеговини на основу међународног Споразума о питањима сукцесије" и "непокретна имовина на којој је право располагања и управљања имала бивша СРБиХ". Међутим, у наставку образложења (види тачку 82) Уставни суд је додатно појаснио да се под појмом "државна имовина" не могу сматрати само непокретности у смислу зграда и осталог, те је даље нагласио: "Уставни суд понавља како државна имовина има посебан статус. Она обухвата, с једне стране, покретне и непокретне ствари које су у рукама јавне власти и које јој служе ради вршења те власти. С друге стране, државна имовина може обухватити јавно добро, које по својој природи приоритетно служи свим људима у држави (текућа вода, заштита климатских услова живота, заштита других природних ресурса као што су шуме, неопходна државна инфраструктурна мрежа у смислу Анекса 9 Општег оквирног споразума за мир у БиХ итд.). Таква имовина представља одраз државности, њеног суверенитета и територијалног интегритета БиХ. Такође, не може се занемарити интерес БиХ да задржи 'јавно добро' као дио државне имовине која служи свим грађанима БиХ, које није неопходно да би се дјелотворно извршавала специфична надлежност одређеног административно-територијалног нивоа у држави. Осим тога, ова имовина може да служи и као 'други начин финансирања трошкова потребних за извршавање надлежности институција БиХ и међународних обавеза БиХ' у смислу члана IV/4б) у вези са чланом VIII/3 Устава БиХ".

38. Из цитиране праксе Уставног суда произлази да се шуме као јавна добра сматрају државном имовином. Уставни суд је раније у Одлуци број У 1/11 заузео став да шуме улазе у оквир државне имовине (текућа вода, заштита климатских услова живота, заштита других природних ресурса као што су шуме, неопходна државна инфраструктурна мрежа у смислу Анекса 9 Општег оквирног споразума за мир у БиХ итд., како је то наведено у цитираним тачкама 62 и 82 у Одлуци број *У 1/11*). Уставни суд у конкретном случају сматра да су "шуме и шумско земљиште" "у својини Републике", како је прописано оспореним члановима закона, обухваћени појмом државне имовине како је то наведено у релевантном дијелу Одлуке број У 1/11.

39. У погледу уставне надлежности Републике Српске да регулише правни статус шума и шумског земљишта као своју својину, Уставни суд истиче да је у Одлуци број У 1/11 истакао да "не може подржати став Народне скупштине РС да ово питање аутоматски спада у тзв. резидуалне надлежности ентитетâ" (*op. cit. У 1/11*, тачка 80). У вези с тим, Уставни суд је указао да, поред тога што члан III/1 Устава БиХ садржи таксативни каталог надлежности институција БиХ, надлежност институција БиХ утврђена је и у другим одредбама Устава БиХ. Уставни суд је закључио сљедеће: "(…) у смислу члана I/1 Устава БиХ, БиХ има право наставити да регулише 'државну имовину' чији је она титулар, значи сва питања која су повезана с појмом 'државна имовина' како у грађанскоправном тако и у јавноправном смислу. Такав закључак је једини могући логички и материјални садржај појма 'идентитета и континуитета' из цитиране одредбе. Даље, Уставни суд понавља да је, иако сваки ниво власти ужива уставну аутономију, ентитетска уставна надлежност подређена обавези да мора бити у складу с Уставом БиХ и 'одлукама институција БиХ'. То јасно произлази из одредби члана III/3б) Устава БиХ. Осим тога, право државе БиХ да регулише питање државне имовине произлази и из одредбе члана IV/4е) Устава БиХ. Наиме, ако се имају у виду претходни закључци, првенствено да држава БиХ има право наставити да регулише државну имовину, односно да је титулар државне имовине, а да одредбе члана

IV/4е) Устава БиХ прописују надлежност Парламентарне скупштине у осталим питањима која су потребна за спровођење дужности државе, а да државна имовина рефлектује државност, суверенитет и територијални интегритет БиХ, недвојбено је да наведена одредба даје овлашћења држави БиХ, односно Парламентарној скупштини да регулише питање државне имовине. Према томе, овдје се ради о искључивој надлежности БиХ која произлази из чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава БиХ" (*op. cit. У 1/11*, тачка 80).

40. Како је оспореним члановима прописано да су шуме и шумско земљиште "у својини Републике", они су на тај начин правно евидентирани као имовина Републике Српске и додијељени су Републици Српској. Претходно је образложено да државна имовина (имовина државе БиХ) обухвата (и) шуме и шумско земљиште. Стога, Уставни суд мора закључити да оспорене одредбе Закона о шумама нису у складу са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава БиХ.

41. Кад је ријеч о наводима из одговора на захтјев да се овај закон односи и на шуме и шумска земљишта који су у својини других физичких и правних лица, Уставни суд наглашава да с надлежношћу Републике Српске над шумама у својини других лица не види проблем у смислу усклађености с Уставом БиХ. Основни проблем код оспореног закона је, као што је наведено, евидентирање Републике Српске као власника шума и шумског земљишта (који нису у својини других физичких и правних лица) за које Уставни суд сматра да су државна имовина (имовина државе БиХ) док се на државном нивоу не одлучи другачије.

42. Уставни суд истиче да је на правној снази Закон о привременој забрани располагања државном имовином ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 18/05 и 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07 и 58/08), који је донио високи представник за БиХ, те да је чланом 4 Закона прописано да забрана располагања државном имовином остаје на снази до ступања на снагу закона којим се уређује спровођење критеријума који ће се примјењивати за утврђивање имовине која је у својини БиХ, Федерације БиХ, Републике Српске и Дистрикта Брчко БиХ и утврђују права својине и управљања државном имовином, или док високи представник другачије не одлучи. Чињеница да закон о државној имовини још увијек није донесен, према оцјени Уставног суда, не значи да ентитети могу својим законима регулисати питање својине на државној имовини која још увијек није дефинисана на нивоу БиХ. Такође, Уставни суд понавља да одлука у овом предмету не прејудицира питање будућег законског регулисања питања државне имовине, па тако и шума и шумског земљишта од БиХ, Републике Српске, Федерације БиХ и Дистрикта Брчко БиХ.

43. Имајући у виду наведено, Уставни суд је одлучио да Народној скупштини остави рок од шест мјесеци у којем јој је наложио да оспорене одредбе закона усклади с Уставом БиХ. Уставни суд је свјестан да о свим шумама које **нису** у својини правних и физичких лица мора неко да брине и управља због значаја шума као јавног добра и природног богатства које је од општег интереса. Неспорно је да Република Српска треба обављати активности у погледу газдовања и заштите шума и шумског земљишта како је то утврђено чл. 1 и 2 Закона о шумама, али не може законом прописивати да су шуме и шумско земљиште у њеној својини док се на државном нивоу не утврди која све државна имовина, односно јавна добра и природна богатства представљају имовину БиХ, а која имовину ентитета. Имајући у виду структуру самог Закона о шумама, Уставни суд запажа да се у случају укидања свих оспорених одредаба Закона за које је утврдио да нису у складу с Уставом БиХ по закону не би могло поступати, што би имало за посљедицу да се о наведеним природним добрима не би могло бринути. Стога, цијенећи значај закона и питања која регулише, Уставни суд је закључио да је потребно Народној скупштини оставити рок за усаглашавање оспорених одредаба закона с Уставом БиХ у којем ће Народна скупштина отклонити утврђене повреде Устава БиХ на начин који сама одабере.

44. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да оспорене одредбе Закона о шумама нису у складу са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава Босне и Херцеговине зато што се питања која се односе на утврђивање својинског статуса државне имовине, као и надлежност у вези с тим између државних и ентитетских органа требају регулисати законом који ће бити донесен на државном нивоу јер су та питања, према наведеним одредбама Устава БиХ, у искључивој надлежности државе БиХ.

Остали наводи

45. Будући да је утврдио да оспорене одредбе Закона о шумама нису у складу са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд сматра да није неопходно да посебно разматра остале наводе подносилаца захтјева да су прекршене одредбе члана I/2 и члана 2 Анекса II Устава БиХ.

46. На крају, Уставни суд поново наглашава да питање државне имовине није ријешено још од дана ступања на снагу Устава БиХ, тј. од 14. децембра 1995. године. Стога, постоји истинска нужност, а и позитивна обавеза да БиХ то питање ријеши што је прије могуће (*op. cit. У 1/11*, тачка 84).

VII. Закључак

47. Уставни суд закључује да оспорене одредбе Закона о шумама нису у складу са чл. I/1, III/3б) и IV/4е) Устава Босне и Херцеговине зато што се питања која се односе на утврђивање својинског статуса државне имовине, као и надлежност у вези с тим између државних и ентитетских органа требају регулисати законом који ће бити донесен на државном нивоу јер су та питања, према наведеним одредбама Устава БиХ, у искључивој надлежности државе БиХ.

48. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 61 став (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

49. С обзиром на одлуку Уставног суда у овом предмету, није неопходно посебно разматрати приједлог подносилаца захтјева за доношење привремене мјере.

50. У смислу члана 43 Правила Уставног суда, анекс ове одлуке чини издвојено мишљење судије Златка М. Кнежевића супротно одлуци, а потпредсједник Миодраг Симовић је дао изјаву о неслагању с одлуком већине.

51. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мато Тадић, с. р.

Издвојено мишљење судије Златка М. Кнежевића супротно донесеној одлуци у предмету број У 4/21

Ад I

Уставни суд Босне и Херцеговине је на пленарној сједници донио одлуку у предмету број У 4/21 којом је прогласио неуставним одредбе Закона о шумама Републике Српске (како је наведено у диспозитиву одлуке).

У суштини, Уставни суд је прогласио неуставним све одредбе којима се Република Српска титулира као власник (у својини) шума и шумског земљишта у Републици Српској, а оставио је на снази одредбе којима власници (у својини) шума и шумског земљишта могу бити правна и физичка лица.

Нажалост, уз поштовање ставова осталих колегиница и колега, нисам се могао сложити с њиховим већинским ставом због сљедећих разлога.

Ад II

Из разлога цјелисходности, у овом издвојеном мишљењу нећу понављати своје од раније познате ставове о одредбама Устава Босне и Херцеговине; регулисању надлежности између државе и ентитета; уставној аутономности ентитета када је ријеч о регулисању имовинских односа; праву и обавези и државног и ентитетског нивоа да се придржавају подјеле надлежности; потврди у више одлука Уставног суда Босне и Херцеговине о уставној усклађености Устава Републике Српске с одредбама Устава Босне и Херцеговине; о потреби да Уставни суд тумачи, а не креира одредбе Устава Босне и Херцеговине; о нужности да се Уставни суд дистанцира од доктрине конституционализма када је супротна изричитим уставним одредбама; о наглашавању да је Уставни суд уставни коректив, а не уставни креатор.

Свакако да је моје издвојено мишљење у предмету број У 1/11, а већина се у овој одлуци наслања на већинско мишљење из тог предмета, довољно да укаже на тенденције које су ми неприхватљиве у задатку тумачења Устава, па се може сматрати да овај општи, уводни дио из предмета број У 1/11 (мог издвојеног мишљења) чини саставни елемент издвојеног мишљења у предмету број У 4/21. Стога га нећу понављати, али га наглашавам.

Ад III

Међутим, већинска одлука у овом предмету иде много даље од ставова из предмета број У 1/11, па морам нагласити кључне разлоге за неприхватање донесене одлуке.

Наиме, уз сву опасност поједностављивања, али у намјери да у овом тексту не преносим комплетно образложење одлуке (које је на располагању), за мене се одлука већине своди на три спорна питања (поред већ наведених општих ставова у Ад II).

То су:

- поистовјећивање јавног добра и државне имовине;

- питање озбиљног нарушавања уставног система Босне и Херцеговине у смислу толерисања, па чак и наглашавања различитих законских рјешења о истом питању (шумама), све до прихватања дискриминаторног статуса једне уставне категорије (Републике Српске у односу на други ентитет и Дистрикт Брчко Босне и Херцеговине), што је ноторно у супротности с уставним начелом владавине права;

- већински став којим се Уставни суд поставља као надређени Парламенту Босне и Херцеговине јер је из категорије негативног законодавца (што наш Устав прописује као надлежност Уставног суда) прекорачио у категорију позитивног законодавца прије доношења закона. Да појасним, надлежност Уставног суда је да у односу на донесене законе цијени да ли је поједина одредба или цијели закон у складу с Уставом, а не да у ситуацији када закон није донесен налаже Парламенту шта мора бити у закону или шта не смије бити у закону (како је у конкретном случају).

Ад IIIа

Када је ријеч о поистовјећивању јавног добра и државне имовине, нејасно је чиме се у одлуци и образложењу одлуке водила већина када је тако одлучила. Наиме, јавна добра још од француске правне школе која их је увела у право представљају посебне категорије које се сматрају општим добром, која државна организација у најширем смислу ријечи може ограничити у коришћењу, располагању или у нашим терминима газдовању, али која могу имати власника ако испуњавају услове које је још римско право увело, а до данданас служи као основа својинског права. Наравно да постоје јавна добра на којима ни у којем случају не може постојати својина, као на примјер ваздух, али се на изведеници (простирању радио и теле-визијских таласа и телекомуникационог нискофреквентног система) може уредити газдовање све до својине. О томе, без посебног осврта, говоре закони о телекомуникацијама, националним фреквенцијама, те међународни споразуми о међусобном коришћењу или ограничењима.

Међутим, јавно добро нигдје није поистовјећено са само једном категоријом имовине – у конкретном случају државном имовином. Ако се у неким другим одлукама могло тврдити, мада уз врло натегнута тумачења, да је државна својина оно што је споразумима о сукцесији с осталим чланицама бивше савезне државе, а било је титулирано као имовина савезне државе или њених институција, припало Босни и Херцеговини као сукцесору или да је дио те имовине одлукама Уставом предвиђеног органа (Предсједништва Босне и Херцеговине у дијелу војне имовине стечене сукцесијом од бивше савезне војске), овдје не постоји ни тај натегнути аргумент. Позивање на посредни утицај закона које је донио OHR је лош аргумент јер би се могло ући у расправу уставности таквих закона и шта значи "обавезујуће одлуке и мјере" у уставном поретку Босне и Херцеговине. Још је слабије снаге аргумент којим се позива на одлуке донесене у ратном стању 1993. године јер је у сукобу с изричитом уставном одредбом шта је с прописима донесеним у ратном периоду, а који су у супротности с новом уставном организацијом (*модификованом овим Уставом*), тако да би се чак могло рећи да је, у суштини, контрааргумент. Парадокс ове одлуке је у томе што су у образложењу параграфи супротстављени један другом па је нејасно шта је коначно образложење.

Већ сам навео да сада нећу детаљно образлагати уставну диобу власти и надлежности, али не могу не примијетити да се у овој одлуци ради о *аутоплагирању*, гдје се на основу раније донесене одлуке заснива нова одлука, а да ни једна ни друга немају не само чврсто већ уопште уставно упориште јер не постоји уставна одредба која даје за право таквом одлучењу.

Кад погледамо диспозитив одлуке долазимо до парадоксалног закључка да уставна категорија (ентитет Република Српска) не може бити титулар једне непокретности (шума и шумског земљишта), а сви други могу. Могу правна лица, могу физичка лица, а произлази да може и Босна и Херцеговина, али само Република Српска не може. Ради се о сувише озбиљном питању да бих себи допустио банализовање овог става, али ми се намеће питање *А шта ако неко правно или физичко лице поклони шуме (шуму као катастарску јединицу) Републици Српској?* Како ће се то књижити у катастру? Да ли смију уопште да књиже у корист Републике Српске, односно да ли нотари смију уопште да сачине такав уговор? И да идемо даље можемо закључити да је овај облик нове национализације с ентитетског нивоа на државни ниво дискриминаторан јер нема општи карактер, јер пак опстаје својина правних и физичких лица, а онда можемо рећи и да правна лица која су у својини Републике Српске (јавна предузећа) могу бити власници шума и шумског земљишта!

Ове напомене само говоре какво је све могуће тумачење једне несретне одлуке која је супротставила међусобно институте јавног добра и државне својине и слијепо се водила својим ставом.

АД IIIб

Када говорим о рушењу владавине права и дискриминаторном ставу, довољно је летимично поновити наводе из образложења према којим је Дистрикт Брчко БиХ власник

шума и шумског земљишта на свом подручју, а највећи парадокс је федерални пропис о шумама и шумском земљишту у којем се, парафразирано, говори да су шуме и шумско земљиште државна имовина чији је власник Федерација БиХ! О кантоналним прописима из ове области немам намјеру да говорим јер се не ради о истим уставним категоријама.

Дакле, ми имамо не само неусклађене већ и супротстављене законске системе који, овај пут, нису због грешке законодавца, већ због реакције Уставног суда који тврдоглаво брани свој став да може да одлучује само на основу поднесеног захтјева за оцјену уставности, а прећуткује и не жели да види да једностраним одлучењем руши владавину права и уставну равнотежу једнакости уставних категорија (у овом случају ентитета). Поготово јер је уставно начело, изнад нормативног дијела, владавина права, а оваквим одлучењем се оно руши. Да је којим случајем Уставни суд својом одлуком одлучио једнако према свим уставним категоријама управо због заштите уставног начела владавине права, могло би се рећи да је одлука изишла из овлашћења уставне диобе надлежности између уставних категорија, али је правично негативна према свима у Босни и Херцеговини. Овако се, нажалост, сви ми у Уставном суду клижемо ка непризнавању наших одлука, дајемо за право тврдњама о неправедном поступању и шта већ не чини негативни одијум према Уставном суду.

И на то све, након одлуке којом проглашавамо Републику Српску невласником, намећемо обавезу Републици Српској да тиме газдује, брине се, штити, узгаја и шта све већ није предвиђено у обавезама из Закона о шумама и шумском земљишту. И та обавеза је трајног карактера док Парламент Босне и Херцеговине не донесе закон о државној имовини. Не рецимо закон о шумама Босне и Херцеговине (јер је очито и већини јасно да такво овлашћење не постоји у Уставу Босне и Херцеговине), што би било логично ако се већ овим путем тако дубоко загазило.

Понављам, највећи проблем у овој одлуци је међусобна супротстављеност ставова у образложењу, при чему је само јасно да по овом ставу већине, у ствари, не постоји јединствен, па чак ни заједнички уставни систем Босне и Херцеговине, већ парцијалан, зависан од поднесених захтјева или ставова овлашћених подносилаца захтјева.

АД IIIв

И на крају, о тенденцијама изласка из уставне зоне негативног законодавца ка неуставној зони позитивног законодавца.

Уставни суд има врло јасне надлежности по Уставу. И с пуним правом инсистира да одлуке спроводе сви који су дужни да их спроводе, те да их сви поштују. То је суштина уставног коректива, односно тумача Устава. Али то, такође, значи да Уставни суд, када је ријеч о оцјени уставности закона, не смије унапријед да наложи законодавцу како треба да гласи будући законски текст. То је ноторна премиса демократског друштва по којем се суверенитет налази у рукама народа, грађанина, бирача, а чију вољу представљају демократски изабрани представници.

Постоје уставни системи у којима Уставни суд има овлашћење да утврди претходно мишљење на достављени текст приједлога закона, опет од законодавног тијела одређене демократије. У теорији уставног права и то овлашћење је изузетно спорно тако да такви уставни системи имају механизме ограничења, па чак и одређене облике преговарања прије коначног става. Међутим, без обзира на дјелимичне искораке из класичног положаја негативног законодавца, нигдје у демократским системима не постоји овлашћење уставног суда да буде позитивни законодавац, односно да каже законодавцу како одређена законска норма или закон треба да гласи. Управо из суштинских демократских разлога законодавац доноси законе, а уставни коректив одлучује једном или више пута да ли је одређена норма у складу с уставом.

У конкретном случају, ова одлука прекорачује ту границу и налаже законодавцу шта не смије да буде у будућем закону. Дакле, законодавцу каже требате донијети закон о државној имовини, а у том закону не смијете предвидјети да власник шума и шумског земљишта буде на било који начин Република Српска (и неких других непокретности што проистиче из других одлука, али нису предмет ове анализе). Или каже представницима у законодавном тијелу из Републике Српске да могу донијети само закон којим Република Српска не може бити титулар својине на шумама и шумском земљишту (да се задржимо само на овом питању). Претпостављам да не морам да говорим о таквој могућности, а до тада – до врло, врло далеке будућности ако ће такав закон уопште постојати – у Босни и Херцеговини ће владати правни хаос, различита законска рјешења и све у корист нарушавања владавине права.

Да се, рецимо, рекло да су наведене одредбе закона у одлуци неуставне, али због непостојања закона на нивоу Босне и Херцеговине и сличних или истовјетних рјешења у друге двије уставне категорије Уставни суд их оставља на снази до доношења закона или због заштите владавине права, макар и неуставним нормама, законодавац би пред собом имао задатак да уједначи цијели законски систем у овој области и не би постојала неравнотежа унутар система. Оваквом одлуком нити је постигнут циљ оцјене уставности, нити је ојачана Босна и Херцеговина као уставни систем, нити је Уставни суд поступио као уставни коректив.

Већ, нажалост, све супротно.

Из ових, а и неких других разлога које сам детаљно износио на пленарној сједници, нисам могао да прихватим предложену одлуку и гласао сам против.

2050

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 7/21**, rješavajući zahtjev Općinskog suda u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović), na osnovu člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) alineja b), člana 59. st. (1) i (2), člana 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, potpredsjednik
Miodrag Simović, potpredsjednik
Mirsad Ćeman, potpredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudija
Angelika Nußberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja
na sjednici održanoj 23. septembra 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović) za ocjenu ustavnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH i 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH),

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

utvrđuje se da Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH), zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama na ime dežurstva/pripravnosti, nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH) u pogledu naknada na ime dežurstva/pripravnosti sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda, u roku iz prethodnog stava obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o mjerama preduzetim s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Općinski sud u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović, u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva) podnio je 22. aprila 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 55/13 [1], u daljnjem tekstu: osporeni zakon) s odredbama čl. I/2. i II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi s odredbama člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Predstavničkog doma i Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine zatraženo je 4. juna 2021. godine da dostave odgovor na zahtjev.

3. Ustavnom sudu je 13. jula 2021. godine, te zatim 30. jula 2021. godine dostavljeno Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnosilac zahtjeva je naveo da su osporenim zakonom utvrđene plaće, naknade i druga materijalna prava po osnovu rada za sve nosioce pravosudne funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok je osporenim zakonom isključena mogućnost primjene drugog zakona u odnosu na naknade i dodatke na plaću koje osporenim zakonom nisu propisane. Podnosilac zahtjeva ukazuje na sadržaj člana 1, te sadržaj člana 6c. osporenog zakona, kojim su propisane naknade po osnovu kojih se vrši uvećanje plaće, i to naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika. Također, podnosilac zahtjeva se poziva na sadržaj odredbe člana 26. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor, objavljen u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercego-vine" broj 16/18).

5. Podnosilac zahtjeva ukazuje da se tužbeni zahtjev tiče reguliranja naknade plaće za cijeli jedan segment rada koji zakonskim odredbama nije prepoznat i za koji nije propisana posebna naknada – dežura tužilaca, kao i da se radi o svim nosiocima pravosudne funkcije na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, sudijama i tužiocima, koji s obzirom na prirodu i organizaciju posla i rada pravosudnih ustanova moraju obavljati i dežurstva. S druge strane, za osoblje uposleno u tim ustanovama (službenici i namještenici uposleni u tužilaštvima i sudovima), koje se također finansira iz budžeta, takva naknada je propisana Kolektivnim ugovorom i uredno se obračunava i isplaćuje.

6. Podnosilac zahtjeva navodi da, ukoliko bi odlučujući o tužbenom zahtjevu tužilaca primjenjivao osporeni zakon, postoji opasnost da bi prekršio ustavna prava stranaka u postupku, kao i ostala prava navedena u ovom zahtjevu, te ukazuje na odluke Ustavnog suda u kojima je odlučivano o pravima sudija i tužilaca u odnosu na odredbe Zakona o plaćama sudija i tužilaca na nivou Bosne i Hercegovine (Odluka broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine). Podnosilac zahtjeva navodi da je u skladu sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Konvenciju, te članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima zabranjeno razlikovanje po osnovu spola, rase, boje kože, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja ili drugog statusa, odnosno garantirano je pravo na jednak tretman i jednakost pred zakonom.

7. Kako navodi podnosilac zahtjeva, naknada koju tužioci potražuju podnesenim tužbama definirana je posebnim propisom i isplaćuje se službenicima i namještenicima uposlenim u tužilaštvima i sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, u visini kako je ona propisana internim podzakonskim aktima, dok nosioci pravosudnih funkcija, konkretno tužioci, nemaju pravo na naknadu za dežurstva. Na opisani način dolazi do razlikovanja nosilaca pravosudnih funkcija, s jedne strane, te službenika i namještenika uposlenih u pravosudnim institucijama, ali i drugim organima vlasti, s druge strane, a bez vidljivog i opravdanog razloga.

8. Podnosilac zahtjeva ističe da "nema jednakosti između tužilačkih dežura i dežura uposlenika u drugim oblastima i da dežura ne iziskuje kontinuirani boravak na radnom mjestu", ali je jednako tome evidentno da je spomenutim Kolektivnim ugovorom prepoznata potreba da se propiše naknada za dežurstvo/pripravnost jer to iziskuje sama priroda posla. Tako se dolazi do neprihvatljive situacije da su službenici i namještenici plaćeni za pripravnost, dok sudije i tužioci nemaju pravo na uvećanje plaće, odnosno isplatu naknade po tom osnovu. U tom kontekstu, podnosilac zahtjeva navodi da je potrebno ocijeniti da li je osporeni zakon kompatibilan s međunarodnim dokumentima koje navodi (Osnovni principi UN-a o nezavisnosti sudova iz novembra 1995. godine, Preporuka 94 (12) Odbora ministara

[1] Ustavni sud u ovom dijelu navodi osporeni zakon onako kako je to precizirao podnosilac zahtjeva, dok je u ostalom dijelu ove odluke naveden osporeni zakon s brojevima službenih novina u kojima su objavljene relevantne odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Vijeća Evrope od 13. oktobra 1994. godine, zaključak pod tačkom 4. multilateralnog sastanka predstavnica članica Vijeća Evrope o garancijama nezavisnosti sudstva, Budimpešta, maj 1998. godine, Evropska povelja o zakonima za sudije, Strasbourg 1998, te Opća povelja sudija iz Taipeia (Tajvan), novembar 1999. godine), prema kojima je Ustavni sud i ranije cijenio ustavnost zakona kojima su regulirane sudijske i tužilačke plaće i naknade.

b) Činjenice predmeta povodom kojeg je podnesen zahtjev

9. Podnosilac zahtjeva ukazuje da je u predmetu povodom kojeg je zahtjev izjavljen tužbom 16 tužilaca (navedena imena) protiv tuženog Kantona Sarajevo, Kantonalno tužilaštvo, koje zastupa Kantonalno pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, tražena isplata naknade na ime dežurstva. Svi tužioci su nosioci pravosudne funkcije – tužioci Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu, koji u skladu s organizacijom posla pored redovnog rada obavljaju i 24-satna dežurstva. U tužbi je navedeno da tužioci u vrijeme dežurstva obavljaju redovne tužilačke poslove mimo redovnog radnog vremena, a za taj rad ne primaju naknadu jer osporenim zakonom takva naknada nije propisana. Tužioci se u tužbi pozivaju na analognu primjenu odredaba koje se tiču prekovremenog rada, koji opet nije posebno definiran odredbama osporenog zakona, niti su doneseni potrebni provedbeni akti kojima bi bila regulirana visina naknade za ostvarene sate prekovremenog rada. Odredbama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji se primjenjuje na sve službenike i namještenike uposlene u Kantonalnom tužilaštvu, ali i drugim tužilaštvima i sudovima na području Federacije Bosne i Hercegovine, propisana je naknada za pripravnost kao naknada za vrijeme provedeno u pripravnosti za rad, a što bi bilo jednako pripravnosti za vrijeme dežurstva na koje su obavezni tužioci, ali i sudije kao nosioci pravosudnih funkcija.

10. Uz tužbu su dostavljeni dokazi – potvrde izdate od Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, iz kojih je vidljiv ukupan broj dana koji su tužioci kao nosioci pravosudne funkcije i tužioci Kantonalnog tužilaštva u Kantonu Sarajevo proveli u dežurstvima, te Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo kojim je regulirano obavljanje dežurstva.

11. Podnosilac zahtjeva je 22. jula 2021. godine dostavio Ustavnom sudu Odluku Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 65 0 Rs 822256 21 Spp od 11. juna 2021. godine. Vrhovni sud je odlučujući o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, na osnovu odredbe čl. 61d. stav (1) i 61e. stav (1) Zakona o parničnom postupku, donio odluku da rad u obavljanju dežurstava tužilaca, nosilaca pravosudne funkcije, nema karakter prekovremenog rada.

c) Odgovor na zahtjev

12. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je dostavila Mišljenje u kojem je navela da zahtjev smatra neosnovanim iz sljedećih razloga: status s aspekta radnih prava državnih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine, s jedne strane, i sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, s druge strane, već je bio predmet odlučivanja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Dalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine dosljedno je provedena Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 od 24. januara 2012. godine. Također, Vlada je navela da je Kolektivni ugovor pismeni sporazum između radnika, odnosno zaposlenika artikuliran radu sindikata s jedne strane i jednog ili više poslodavaca s druge strane. Navedenim ugovorom na određeno se vrijeme reguliraju različita pitanja iz područja radnih odnosa, te navedeni ugovor predstavlja izvor prava. Međutim, Kolektivni ugovor nije zakonski izvor prava, odnosno njegov sadržaj nije definiran niti usvojen od zakonodavnog tijela u Federaciji Bosne i Hercegovine. U tom smislu, nejasna je argumentacija istaknuta u navodima zahtjeva za ocjenu kompatibilnosti, kao i samo osporavanje odredaba Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine u svjetlu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave, sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 16/18). To posebno iz razloga što bi se eventualnim usvajanjem navedenog zahtjeva pokrenulo niz novih postupaka kojim bi se zakonske odredbe mogle problematizirati i osporiti pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, argumentirajući to sadržajem prava iz radnog odnosa definiranim u odgovarajućem kolektivnom ugovoru, što bi na koncu prouzrokovalo nemjerljive finansijske štete, pravnu nesigurnost, ali i praksu zaključenja kolektivnih ugovora uopće.

IV. Relevantni propisi

13. **Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH** ("Službene novine Federacije BiH" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 6c.

Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika

U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih praznika, sudac, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na naknadu osnovne plaće, razmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za postotak utvrđen Kolektivnim ugovorom.

Visina naknade i uvjeti za ostvarivanje naknade utvrdit će se aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Obračun naknade iz stava 1. ovog člana vrši se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža. Naknada iz ovog člana čini sastavni dio plaće.

14. **Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" broj 16/18). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa na koji se pozvao podnosilac zahtjeva, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Osnovna plaća uvećaće se za:

- noćni rad - najmanje 25 %

- prekovremeni rad - najmanje 25 %

- rad u dane sedmičnog odmora - najmanje 15 %

- rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici - najmanje 40 %

Radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad. Visina i način korištenja ovog prava uredićе se pravilnikom o radu.

15. **Granski kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" broj 32/21) u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Osnovna plaća uvećaće se za:

- noćni rad - najmanje 25%,

- prekovremeni rad - najmanje 25%,

- rad u dane sedmičnog odmora - najmanje 15%,

- rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici - najmanje 40%.

Radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad, a visina i način korištenja ovog prava uredit će se propisom iz člana 27. stav (2) ovog ugovora ili pravilnikom o radu.

V. Dopustivost

16. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine.

17. Član VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

c) Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je proslijedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa ovim Ustavom, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

18. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je Općinski sud u Sarajevu (sutkinja Belma Čano- Sejfović), što znači da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 5/10* od 26. novembra 2010. godine, tačke 7–14, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Imajući u vidu odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud smatra da je ovaj zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašteni subjekt, te da ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev ne bi bio dopustiv.

VI. Meritum

19. U konkretnom slučaju podnosilac zahtjeva smatra da osporeni zakon nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, čl. I/2. i II/4, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, te će u tom smislu Ustavni sud i ispitati navode iz zahtjeva.

20. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Član I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član II

Ljudska prava i osnovne slobode

4. Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskrimi-nacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

21. Član 14. Evropske konvencije glasi:

Zabrana diskriminacije

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj konvenciji osigurava se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

22. Član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju glasi:

Opća zabrana diskriminacije

1. Uživanje svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kom osnovu kao što su oni spomenuti u stavu 1.

23. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima potpisan 19. decembra 1966. godine u New Yorku ("Službeni list SFRJ" broj 7/71 i "Službeni list RBiH" br. 5/92 i 25/93). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenom listu jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Sva su lica jednaka pred zakonom i imaju pravo bez ikakve diskriminacije na podjednaku zaštitu zakona. U tom smislu, zakon mora da zabranjuje svaku diskriminaciju i da obezbedi svim licima podjednaku i uspešnu zaštitu protiv svake diskriminacije, naročito u pogledu rase, boje, pola, jezika, vere, političkog ili drugog ubeđenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, imovnog stanja, rođenja ili svakog drugog stanja.

24. Prije razmatranja konkretnog zahtjeva Ustavni sud ukazuje da je kao posljedica Odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 od 24. januara 2012. godine donijet Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH, objavljen 17. jula 2013. godine. Navedenom odlukom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine naloženo je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da dopuni zakon i regulira prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju kao i ostalim budžetskim korisnicima. Istom presudom odbijen je dio zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojeni život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu. Imajući u vidu Mišljenje Vlade da je "status sa aspekta radnih prava državnih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine s jedne i sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine sa druge strane već bio predmet odlučivanja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine", kao i da je dosljedno provedena Odluka broj U-28/11 od 24. januara 2012. godine, Ustavni sud ovdje najprije ukazuje da ovom odlukom ni na koji način ne "preispituje" odluku Ustavnog suda Federacije BiH. U okviru svoje nadležnosti u apelacionim postupcima Ustavni sud je u svojoj praksi već zauzeo stav da nije nadležan da u apelacionom postupku razmatra odluku Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine iz apstraktne nadležnosti. Međutim, u postupku po apelaciji broj AP 2985/19 Ustavni sud je donio odluku 8. jula 2021. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) u kojoj je istakao (od tačke 49) da ne može zanemariti ni svoju praksu u kojoj je utvrdio da su određene odredbe zakona u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom. U navedenom predmetu Ustavni sud je utvrdio povredu prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, ukinuo presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku (preciziran broj) u dijelu kojim je odlučivano o naknadi za odvojeni život i smještaj (apelantov zahtjev je bio odbijen u ovom dijelu) i predmet vratio nadležnom sudu na ponovno odlučivanje. Ustavni sud ovdje ukazuje da Odlukom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 nije odlučeno o pravu na naknadu zbog obaveznog dežurstva sudija i tužilaca (iako je navedeno u zahtjevu, u Odluci Ustavnog suda broj U-28/11, iza tačke 5. odluke), pa je Ustavni sud u okviru svoje nadležnosti obavezan da ispita ovaj navod iz zahtjeva.

25. Prije razmatranja konkretnog zahtjeva Ustavni sud se poziva na svoje ranije odluke gdje je razmatrao zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine u Odluci broj U 7/12 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine, objavljena u "Službenom

glasniku Bosne i Hercegovine" broj 17/13). U citiranoj odluci Ustavni sud je utvrdio kako osporeni zakon nije u skladu s odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima jer ne sadrži odredbe u pogledu naknada na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života.

26. Ustavni sud je razmatrao i zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine u Odluci broj U 29/13 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 29/13* od 28. marta 2014. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 40/14). U citiranoj odluci Ustavni sud je utvrdio da osporeni zakon nije u skladu s odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima jer ne sadrži odredbe o naknadama na ime troškova smještaja u toku rada. Međutim, u istoj odluci Ustavni sud je utvrdio da je osporeni zakon u skladu s navedenim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Evropske konvencije i njenim protokolima, te Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, iako ne sadrži odredbe o naknadama za posebne uvjete rada za pojedine kategorije zaposlenika (stručni saradnici istražioci i stručni saradnici pravnici) u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

27. Ustavni sud je u oba slučaja zaključak da su povrijeđeni principi nezavisnosti pravosuđa i princip zabrane diskriminacije zasnivao na činjenici da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ne sadrži odredbe kojim bi bilo regulirano pravo na specifične naknade po osnovu rada (naknada za topli obrok, naknada za prijevoz, naknada za odvojeni život, naknada za troškove smještaja). Dakle, radi se o istoj situaciji kao i u konkretnom zahtjevu, u kojem podnosilac zahtjeva navodi da osporeni zakon ne sadrži takvo pravo (pravo na naknadu za obavezno dežurstvo) i dovodi se u pitanje da li tužioci i sudije imaju jednak tretman pred zakonom i je li dovedena u pitanje institucionalna nezavisnost pravosuđa.

28. Ustavni sud je u odlukama br. U 7/12 i U 29/13 ukazao na neophodnost osiguranja nezavisnosti sudova koja podrazumijeva nezavisnost sudstva kao institucije, ali i svakog pojedinog sudije. Ustavni sud upućuje na obrazloženje u Odluci broj U 29/13, tačka 26.

29. Ustavni sud ukazuje na zaključak iz Odluke broj U 29/13 u tački 27, uz pozivanje na Odluku broj U 7/12 u kojoj je navedeno: "Iz obrazloženja citirane Odluke broj U 7/12 slijedi, kako Ustavni sud zapaža, da sudije i tužioci i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine iz osporenog zakona nemaju istovrsne naknade kao izabrani dužnosnici, državni službenici, namještenici i ostali zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na nivou Bosne i Hercegovine. Pitanje ovih naknada u ostalim institucijama Bosne i Hercegovine je regulirano Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12 i 50/12). Ustavni sud naglašava specifičnost i društveni značaj navedenih kategorija iz osporenog zakona za svaku državu koja počiva na demokratskim principima. Zakonodavac mora imati na umu da se njihov nezavisni položaj ne može upoređivati s bilo kojim drugim kategorijama. Ustavni sud podsjeća i na *Magna charta* sudija, kojom se država obavezuje osigurati ljudske, materijalne i finansijske resurse kako bi se osigurala nezavisnost pravosuđa. Ustavni sud ne može u spornom zakonu pronaći opravdanje za različito postupanje u pogledu strukture primanja korisnika državnog budžeta, posebno imajući u vidu kako je pravosuđe specifična kategorija korisnika budžeta, kao i da je sporni zakon donesen prije sedam godina i od tada nije nikada mijenjan niti usklađivan s potrebama u smislu ekonomsko-finansijske situacije u zemlji. Ustavni sud smatra kako ne postoji razuman odnos proporcionalnosti između primijenjenih sredstava i cilja čijem se ostvarenju težilo donošenjem spornog zakona. Može se zaključiti kako nepropisivanje ovih naknada u spornom zakonu za ovu kategoriju budžetskih korisnika predstavlja diskriminaciju budući da krši ustavni princip jednakosti iz odredbe člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine." Dakle, kao u citiranoj Odluci broj U7/12, u Odluci broj U 29/13 Ustavni sud je zaključio kako je osporeni zakon diskriminacioni zato što ne propisuje pravo na naknadu na ime troškova smještaja tokom rada sudijama, tužiocima i drugom stručnom osoblju zaposlenom u ovim institucijama.

30. U konkretnom predmetu se postavlja pitanje da li su odredbe osporenog zakona kompatibilne s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Evropske konvencije jer ne propisuju naknadu za segment rada – obavezno dežurstvo tužilaca. Zadatak Ustavnog suda je, imajući u vidu navode iz zahtjeva, da ispita da li je osporeni zakon u skladu s navedenim pravima.

31. U ovom predmetu, identično kao u ranijim predmetima koji su riješeni citiranim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, na osnovu prethodno navedenog obrazloženja Ustavni sud zaključuje identično. Naime, nesporno je da Tužilaštvo pored redovnog radnog vremena uspostavlja i "stalnu službu dežurstva" u kojoj učestvuju svi tužioci osim glavnog tužioca (uz mogućnosti određenih izuzetaka), a kako bi osigurali neprekidan rad Tužilaštva punih 24 sata i za vrijeme praznika i drugih neradnih dana. Također, nesporno je da dežurni tužilac obavlja sve radnje i mjere s ciljem vršenja prava i obaveza koje ima tužilac u skladu s odredbama Zakona o krivičnom postupku.

32. Ponovno se napominje da podnosilac zahtjeva ukazuje da se dovodi u pitanje jednak tretman sudija i tužilaca pred zakonom i da je propustom da se definira, regulira i propiše naknada za pripravnost i rad u dežurstvu dovedena u pitanje institucionalna nezavisnost pravosuđa.

33. Kada se sagledaju sve okolnosti počevši od potrebe da sudovi kao i tužilaštva budu nezavisni, da je jedna od garancija nezavisnog sudstva materijalni položaj, te da je i za tužioce prepoznata potreba da im se osigura adekvatna naknada u skladu s važnošću zadataka koji obavljaju, Ustavni sud smatra da postoji potreba, koja je opravdana, da dežurstvo ili pripravnost tužilaca (i sudija) bude valorizirana, odnosno da za to primaju određenu naknadu, čiju će visinu detaljnije odrediti nadležni organ. Ovo pogotovo u situaciji kada je, kao u prethodno spomenutim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, očigledno da je takva naknada propisana u drugim oblastima i da postoji određeni krug lica kojima je priznato pravo na naknadu za pripravnost ili dežurstvo. Tako Ustavni sud primjećuje da su, pozivajući se na član 138. stav (3) Zakona o radu, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine kao poslodavac i Sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine kao reprezentativni sindikat, odnosno predstavnik državnih službenika i namještenika zaposlenih u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine zaključili Kolektivni ugovor (odnosno kasnije Granski kolektivni ugovor) kojim se državnim službenicima i ostalim licima na koje se odnosi priznaje pravo na naknadu za pripravnost (na što ukazuje i podnosilac zahtjeva), čime je opet neopravdano izvršena razlika u odnosu na nosioce tužilačke i sudijske funkcije naspram drugih korisnika budžeta. Apsurd je utoliko veći što tužioci i sudije nemaju priznato pravo na takvu naknadu, dok lica koja im pomažu u vršenju funkcije imaju. Također, i Zakon o radu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 26/16, 89/18, 23/20 –

odluka USFBiH i 31/20 – odluka USFBiH) ima jasnu definiciju pojma radnog vremena (a o navedenom pojmu ne postoji drugačija definicija u osporenom zakonu, te je u članu 7. osporenog zakona u okviru dijela "radno vrijeme" naveden broj radnih sati i korekcija u slučaja da se radi pola radnog vremena), te je u članu 35. Zakona o radu navedeno: "(1) Radno vrijeme je vremenski period u kojem je radnik, prema ugovoru o radu, obavezan obavljati poslove za poslodavca. (2) Radnim vremenom ne smatra se vrijeme u kojem je radnik pripravan odazvati se pozivu poslodavca za obavljanje poslova, ako se ukaže takva potreba. (3) Vrijeme pripravnosti za rad i visina naknade za vrijeme pripravnosti uređuje se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu." Dakle, zakonodavac je prepoznao potrebu da pripravnost bude izdvojena kao radno vrijeme, ali valorizirana, čini se svima osim sudijama i tužiocima, pri čemu Ustavni sud ne želi da ulazi u načine (modalitete) naknade za obavljanja dežurstva ili pripravnosti.

34. U konkretnom predmetu, kao i u prethodnim svojim odlukama, Ustavni sud želi da istakne da poštuje diskreciono pravo zakonodavca da uredi pojedine oblasti onako kako smatra da je to najprikladnije. U tom smislu, Ustavni sud je u Odluci broj U 12/09 iskazao kako poštuje specifičnost ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, ali da se zajednički ustavni standardi kompleksnih država – posebno na evropskom nivou – moraju uzeti u obzir, a odstupanja se mogu desiti jedino kada postoji dovoljno opravdanje (vidi Ustavni sud, Odluka broj U 12/09 od 28. maja 2010. godine, tačka 34). Međutim, Ustavni sud ponovno naglašava da primanja nosilaca pravosudnih funkcija moraju biti na odgovarajućem nivou kako bi se osigurala efikasnost i nezavisnost pravosuđa, a pogotovo kada se ima u vidu sam rad i funkcioniranje tužilaštava i suda. Imajući u vidu navedeno, a iz istih razloga kao i u citiranim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, Ustavni sud zaključuje kako osporeni zakon krši princip nezavis-nosti pravosuđa kao osnovne garancije vladavine prava i on je diskriminacioni zato što ne propisuje pravo na naknadu na ime troškova obaveznog dežurstva/pripravnosti tužiocima i sudijama.

35. Na osnovu navedenog, Ustavni sud zaključuje da osporeni zakon, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada za obavezno dežurstvo/pripravnost sudija i tužilaca, nije u skladu s odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer krši princip nezavisnosti pravosuđa kao osnovne garancije vladavine prava. Osim toga, zbog toga što ne sadrži navedeno, osporeni zakon nije u skladu s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

VII. Zaključak

36. Ustavni sud zaključuje da osporeni zakon, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada za obavezno dežurstvo ili pripravnost, nije u skladu s odredbama čl. I/2. i II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

37. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

38. U skladu sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 7/21**, rješavajući zahtjev Općinskog suda u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović), na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) alineja b), članka 59. st. (1) i (2), članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, dopredsjednik
Miodrag Simović, dopredsjednik
Mirsad Ćeman, dopredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudac
Angelika Nußberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja
na sjednici održanoj 23. rujna 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović) za ocjenu ustavnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH i 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH),

utvrđuje se da Zakon o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH), zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama na ime dežurstva/pripravnosti, nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa članom 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH) u pogledu naknada na ime dežurstva/pripravnosti sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa članom 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku iz prethodnog stava obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o mjerama poduzetim s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Općinski sud u Sarajevu (sutkinja Belma Čano-Sejfović, u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 22. travnja 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 72/05, 22/09, 55/13 [1], u daljnjem tekstu: osporeni zakon) s odredbama čl. I/2. i II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi s odredbama članka 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, kao i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Zastupničkog doma i Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine zatraženo je 4. lipnja 2021. godine da dostave odgovor na zahtjev.

3. Ustavnom sudu je 13. srpnja 2021. godine, te zatim 30. srpnja 2021. godine dostavljeno Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnositelj zahtjeva je naveo da su osporenim zakonom utvrđene plaće, naknade i druga materijalna prava po osnovi rada za sve nositelje pravosudne funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok je osporenim zakonom isključena mogućnost primjene drugog zakona u odnosu na naknade i dodatke na plaću koje osporenim zakonom nisu propisane. Podnositelj zahtjeva ukazuje na sadržaj članka 1., te sadržaj članka 6c. osporenog zakona, kojim su propisane naknade po osnovi kojih se vrši uvećanje plaće, i to naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika. Također, podnositelj zahtjeva se poziva na sadržaj odredbe članka 26. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor, objavljen u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" broj 16/18).

5. Podnositelj zahtjeva ukazuje da se tužbeni zahtjev tiče reguliranja naknade plaće za cijeli jedan segment rada koji zakonskim odredbama nije prepoznat i za koji nije propisana posebna naknada – dežura tužitelja, kao i da se radi o svim nositeljima pravosudne funkcije na razini Federacije Bosne i Hercegovine, sucima i tužiteljima, koji s obzirom na prirodu i organizaciju posla i rada pravosudnih ustanova moraju obavljati i dežurstva. S druge strane, za osoblje uposleno u tim ustanovama (službenici i namještenici uposleni u tužiteljstvima i sudovima), koje se također financira iz proračuna, takva naknada je propisana Kolektivnim ugovorom i uredno se obračunava i isplaćuje.

6. Podnositelj zahtjeva navodi da, ukoliko bi odlučujući o tužbenom zahtjevu tužitelja primjenjivao osporeni zakon, postoji opasnost da bi prekršio ustavna prava stranaka u postupku, kao i ostala prava navedena u ovom zahtjevu, te ukazuje na odluke Ustavnog suda u kojima je odlučivano o pravima sudaca i tužitelja u odnosu na odredbe Zakona o plaćama sudaca i tužitelja na razini Bosne i Hercegovine (Odluka broj *U 7/12* od 30. siječnja 2013. godine). Podnositelj zahtjeva navodi da je u skladu sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Konvenciju, te člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima zabranjeno razlikovanje po osnovi spola, rase, boje kože, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja ili drugog statusa, odnosno garantirano je pravo na jednak tretman i jednakost pred zakonom.

7. Kako navodi podnositelj zahtjeva, naknada koju tužitelji potražuju podnesenim tužbama definirana je posebnim propisom i isplaćuje se službenicima i namještenicima uposlenim u tužiteljstvima i sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, u visini kako je ona propisana internim podzakonskim aktima, dok nositelji pravosudnih funkcija, konkretno tužitelji, nemaju pravo na naknadu za dežurstva. Na opisani način dolazi do razlikovanja nositelja pravosudnih funkcija, s jedne strane, te službenika i namještenika uposlenih u pravosudnim institucijama, ali i drugim organima vlasti, s druge strane, a bez vidljivog i opravdanog razloga.

8. Podnositelj zahtjeva ističe da "nema jednakosti između tužiteljskih dežura i dežura uposlenika u drugim oblastima i da dežura ne iziskuje kontinuirani boravak na radnom mjestu", ali je jednako tome evidentno da je spomenutim Kolektivnim ugovorom prepoznata potreba da se propiše naknada za dežurstvo/pripravnost jer to iziskuje sama priroda posla. Tako se dolazi do neprihvatljive situacije da su službenici i namještenici plaćeni za pripravnost, dok suci i tužitelji nemaju pravo na uvećanje plaće, odnosno isplatu naknade po toj osnovi. U tom kontekstu, podnositelj zahtjeva navodi da je potrebno ocijeniti je li osporeni zakon kompatibilan s međunarodnim dokumentima koje navodi (Temeljna načela UN-a o neovisnosti sudova iz studenog 1995. godine, Preporuka 94 (12) Odbora ministara Vijeća Europe od 13. listopada 1994. godine, zaključak pod točkom 4. multilateralnog sastanka predstavnica članica Vijeća Europe o garancijama neovisnosti sudstva, Budimpešta, svibanj 1998. godine, Europska povelja o zakonima za suce, Strasbourg 1998., te Opća povelja sudaca iz Taipeia (Tajvan), studeni 1999. godine), prema kojima je Ustavni sud i ranije cijenio ustavnost zakona kojima su regulirane sudačke i tužiteljske plaće i naknade.

b) Činjenice predmeta povodom kojeg je podnesen zahtjev

9. Podnositelj zahtjeva ukazuje da je u predmetu povodom kojeg je zahtjev izjavljen tužbom 16 tužitelja (navedena imena) protiv tuženog Kantona Sarajevo, Kantonalno tužiteljstvo, koje zastupa Kantonalno pravobraniteljstvo Kantona Sarajevo, tražena isplata naknade na ime dežurstva. Svi tužitelji su nositelji pravosudne funkcije – tužitelji Kantonalnog tužiteljstva u Sarajevu, koji u skladu s organizacijom posla pored redovnog rada obavljaju i 24-satna dežurstva. U tužbi je navedeno da tužitelji u vrijeme dežurstva obavljaju redovne tužiteljske poslove mimo redovnog radnog vremena, a za taj rad ne primaju naknadu jer osporenim zakonom takva naknada nije propisana. Tužitelji se u tužbi pozivaju na analognu primjenu odredaba koje se tiču prekovremenog rada, koji opet nije posebno definiran odredbama osporenog zakona, niti su doneseni potrebni provedbeni akti kojima bi bila regulirana visina naknade za ostvarene sate prekovremenog rada. Odredbama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji se primjenjuje na sve službenike i namještenike uposlene u Kantonalnom tužiteljstvu, ali i drugim tužiteljstvima i sudovima na području Federacije Bosne i Hercegovine, propisana je naknada za pripravnost kao naknada za vrijeme provedeno u pripravnosti za rad, a što bi bilo jednako pripravnosti za vrijeme dežurstva na koje su obvezni tužitelji, ali i suci kao nositelji pravosudnih funkcija.

10. Uz tužbu su dostavljeni dokazi – potvrde izdate od Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo, iz kojih je vidljiv ukupan broj dana koji su tužitelji kao nositelji pravosudne funkcije i tužitelji Kantonalnog tužiteljstva u Kantonu Sarajevo proveli u dežurstvima, te Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo kojim je regulirano obavljanje dežurstva.

11. Podnositelj zahtjeva je 22. srpnja 2021. godine dostavio Ustavnom sudu Odluku Vrhovnog suda Federacije Bosne i

[1] Ustavni sud u ovom dijelu navodi osporeni zakon onako kako je to precizirao podnositelj zahtjeva, dok je u ostalom dijelu ove odluke naveden osporeni zakon s brojevima službenih novina u kojima su objavljene relevantne odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Hercegovine broj 65 0 Rs 822256 21 Spp od 11. lipnja 2021. godine. Vrhovni sud je odlučujući o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, na temelju odredbe čl. 61d. stavak (1) i 61e. stavak (1) Zakona o parničnom postupku, donio odluku da rad u obavljanju dežurstava tužitelja, nositelja pravosudne funkcije, nema karakter prekovremenog rada.

c) Odgovor na zahtjev

12. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je dostavila Mišljenje u kojem je navela da zahtjev smatra neutemeljenim iz sljedećih razloga: status s aspekta radnih prava državnih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine, s jedne strane, i sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine, s druge strane, već je bio predmet odlučivanja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Dalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine dosljedno je provedena Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 od 24. siječnja 2012. godine. Također, Vlada je navela da je Kolektivni ugovor pismeni sporazum između radnika, odnosno zaposlenika artikuliran radu sindikata s jedne strane i jednog ili više poslodavaca s druge strane. Navedenim ugovorom na određeno se vrijeme reguliraju različita pitanja iz područja radnih odnosa, te navedeni ugovor predstavlja izvor prava. Međutim, Kolektivni ugovor nije zakonski izvor prava, odnosno njegov sadržaj nije definiran niti usvojen od zakonodavnog tijela u Federaciji Bosne i Hercegovine. U tom smislu, nejasna je argumentacija istaknuta u navodima zahtjeva za ocjenu kompatibilnosti, kao i samo osporavanje odredaba Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine u svjetlu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave, sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 16/18). To posebno iz razloga što bi se eventualnim usvajanjem navedenog zahtjeva pokrenulo niz novih postupaka kojim bi se zakonske odredbe mogle problematizirati i osporiti pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, argumentirajući to sadržajem prava iz radnog odnosa definiranim u odgovarajućem kolektivnom ugovoru, što bi na koncu prouzrokovalo nemjerljive financijske štete, pravnu nesigurnost, ali i praksu zaključenja kolektivnih ugovora uopće.

IV. Relevantni propisi

13. **Zakon o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji BiH** ("Službene novine Federacije BiH" br. 72/05, 22/09, 27/12 – odluka USFBiH, 55/13 i 55/17 – odluka USFBiH). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Članak 6c.

Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih blagdana

U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih blagdana, sudac, tužitelj i stručni suradnik imaju pravo na naknadu osnovne plaće, razmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za postotak utvrđen Kolektivnim ugovorom.

Visina naknade i uvjeti za ostvarivanje naknade utvrdit će se aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Obračun naknade iz stavka 1. ovog članka vrši se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu mirovinskog staža. Naknada iz ovog članka čini sastavni dio plaće.

14. **Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" broj 16/18). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa na koji se pozvao podnositelj zahtjeva i kako je objavljen u službenom glasilu jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Osnovna plaća uvećaće se za:

- noćni rad - najmanje 25 %

- prekovremeni rad - najmanje 25 %

- rad u dane sedmičnog odmora - najmanje 15 %

- rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici - najmanje 40 %

Radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad. Visina i način korištenja ovog prava uredić se pravilnikom o radu.

15. **Granski kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" broj 32/21). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenom glasilu jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Osnovna plaća uvećaće se za:

- noćni rad - najmanje 25%,

- prekovremeni rad - najmanje 25%,

- rad u dane sedmičnog odmora - najmanje 15%,

- rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici - najmanje 40%.

Radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad, a visina i način korištenja ovog prava uredit će se propisom iz člana 27. stav (2) ovog ugovora ili pravilnikom o radu.

V. Dopustivost

16. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine.

17. Članak VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

c) Ustavni sud će imati nadležnost za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladno ovom Ustavu, s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

18. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je Općinski sud u Sarajevu (sutkinja Belma Čano- Sejfović), što znači da je zahtjev podnijela ovlaštena osoba iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 5/10* od 26. studenog 2010. godine, točke 7–14., objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud smatra da je ovaj zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašteni subjekt, te da ne postoji nijedan formalni razlog iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev ne bi bio dopustiv.

VI. Meritum

19. U konkretnom slučaju podnositelj zahtjeva smatra da osporeni zakon nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, čl. I/2. i II/4, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, te će u tom smislu Ustavni sud i ispitati navode iz zahtjeva.

20. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Članak I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

Članak II

Ljudska prava i temeljne slobode

4. Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda predviđenih ovim člankom ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovom Ustavu, osigurano je za sve osobe u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

21. Članak 14. Europske konvencije glasi:

Zabrana diskriminacije

Uživanjepravaislobodapredviđenihuovojkonvencijiosigurav asebezdiskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

22. Članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju glasi:

Opća zabrana diskriminacije

1. Uživanje svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kojoj osnovi kao što su one spomenute u stavku 1.

23. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima potpisan 19. prosinca 1966. godine u New Yorku ("Službeni list SFRJ" broj 7/71 i "Službeni list RBiH" br. 5/92 i 25/93). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenom listu jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Sva su lica jednaka pred zakonom i imaju pravo bez ikakve diskriminacije na podjednaku zaštitu zakona. U tom smislu, zakon mora da zabranjuje svaku diskriminaciju i da obezbedi svim licima podjednaku i uspešnu zaštitu protiv svake diskriminacije, naročito u pogledu rase, boje, pola, jezika, vere, političkog ili drugog ubeđenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, imovnog stanja, rođenja ili svakog drugog stanja.

24. Prije razmatranja konkretnog zahtjeva Ustavni sud ukazuje da je kao posljedica Odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 od 24. siječnja 2012. godine donijet Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, objavljen 17. srpnja 2013. godine. Navedenom odlukom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine naloženo je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da dopuni zakon i regulira prava sudaca, tužitelja i stručnih suradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu kao i ostalim proračunskim korisnicima. Istom presudom odbijen je dio zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojeni život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu. Imajući u vidu Mišljenje Vlade da je "status sa aspekta radnih prava državnih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine s jedne i sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa druge strane već bio predmet odlučivanja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine", kao i da je dosljedno provedena Odluka broj U-28/11 od 24. siječnja 2012. godine, Ustavni sud ovdje najprije ukazuje da ovom odlukom ni na koji način ne "preispituje" odluku Ustavnog suda Federacije BiH. U okviru svoje nadležnosti u apelacijskim postupcima Ustavni sud je u svojoj praksi već zauzeo stav da nije nadležan u apelacijskom postupku razmatrati odluku Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine iz apstraktne nadležnosti. Međutim, u postupku po apelaciji broj AP 2985/19 Ustavni sud je donio odluku 8. srpnja 2021. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) u kojoj je istaknuo (od točke 49.) da ne može zanemariti ni svoju praksu u kojoj je utvrdio da su određene odredbe zakona u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i Europskom konvencijom. U navedenom predmetu Ustavni sud je utvrdio povredu prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno članka 14. Europske konvencije, članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, kao i članka 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, ukinuo presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku (preciziran broj) u dijelu kojim je odlučivano o naknadi za odvojeni život i smještaj (apelantov zahtjev je bio odbijen u ovom dijelu) i predmet vratio nadležnom sudu na ponovno odlučivanje. Ustavni sud ovdje ukazuje da Odlukom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-28/11 nije odlučeno o pravu na naknadu zbog obveznog dežurstva sudaca i tužitelja (iako je navedeno u zahtjevu, u Odluci Ustavnog suda broj U-28/11, iza točke 5. odluke), pa je Ustavni sud u okviru svoje nadležnosti obvezan ispitati ovaj navod iz zahtjeva.

25. Prije razmatranja konkretnog zahtjeva Ustavni sud se poziva na svoje ranije odluke gdje je razmatrao zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine u Odluci broj U 7/12 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 7/12* od 30. siječnja 2013. godine, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 17/13). U citiranoj odluci Ustavni sud je utvrdio kako osporeni zakon nije u skladu s odredbama članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, kao i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima jer ne sadrži odredbe u pogledu naknada na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života.

26. Ustavni sud je razmatrao i zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine u Odluci broj U 29/13 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 29/13* od 28. ožujka 2014. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 40/14). U citiranoj odluci Ustavni sud je utvrdio da osporeni zakon nije u skladu s odredbama članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, kao i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima jer ne sadrži odredbe o naknadama na ime troškova smještaja tijekom rada. Međutim, u istoj odluci Ustavni sud je utvrdio da je osporeni zakon u skladu s navedenim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Europske konvencije i njezinim protokolima, te Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, iako ne sadrži odredbe o naknadama za posebne uvjete rada za pojedine kategorije zaposlenika (stručni suradnici istražitelji i stručni suradnici pravnici) u Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

27. Ustavni sud je u oba slučaja zaključak da su povrijeđena načela neovisnosti pravosuđa i načelo zabrane diskriminacije temeljio na činjenici da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine ne sadrži odredbe kojim bi bilo regulirano pravo na specifične naknade po osnovi rada (naknada za topli obrok, naknada za prijevoz, naknada za odvojeni život, naknada za troškove smještaja). Dakle, radi se o istoj situaciji kao i u konkretnom zahtjevu, u kojem podnositelj zahtjeva navodi da osporeni zakon

ne sadrži takvo pravo (pravo na naknadu za obvezno dežurstvo) i dovodi se u pitanje imaju li tužitelji i suci jednak tretman pred zakonom i je li dovedena u pitanje institucionalna neovisnost pravosuđa.

28. Ustavni sud je u odlukama br. U 7/12 i U 29/13 ukazao na nužnost osiguranja neovisnosti sudova koja podrazumijeva neovisnost sudstva kao institucije, ali i svakog pojedinog suca. Ustavni sud upućuje na obrazloženje u Odluci broj U 29/13, točka 26.

29. Ustavni sud ukazuje na zaključak iz Odluke broj U 29/13 u točki 27., uz pozivanje na Odluku broj U 7/12 u kojoj je navedeno: "Iz obrazloženja citirane Odluke broj U 7/12 slijedi, kako Ustavni sud zapaža, da suci i tužitelji i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na razini Bosne i Hercegovine iz osporenog zakona nemaju istovrsne naknade kao izabrani dužnosnici, državni službenici, namještenici i ostali zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na razini Bosne i Hercegovine. Pitanje ovih naknada u ostalim institucijama Bosne i Hercegovine je regulirano Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12 i 50/12). Ustavni sud naglašava specifičnost i društveni značaj navedenih kategorija iz osporenog zakona za svaku državu koja počiva na demokratskim načelima. Zakonodavac mora imati na umu da se njihov neovisni položaj ne može uspoređivati s bilo kojim drugim kategorijama. Ustavni sud podsjeća i na *Magna charta* sudaca, kojom se država obvezuje osigurati ljudske, materijalne i financijska resurse kako bi se osigurala neovisnost pravosuđa. Ustavni sud ne može u spornom zakonu pronaći opravdanje za različito postupanje u pogledu strukture primanja korisnika državnog proračuna, posebno imajući u vidu kako je pravosuđe specifična kategorija korisnika proračuna, kao i da je sporni zakon donesen prije sedam godina i od tada nije nikada mijenjan niti usklađivan s potrebama u smislu ekonomsko-financijske situacije u zemlji. Ustavni sud smatra kako ne postoji razuman odnos proporcionalnosti između primijenjenih sredstava i cilja čijem se ostvarenju težilo donošenjem spornog zakona. Može se zaključiti kako nepropisivanje ovih naknada u spornom zakonu za ovu kategoriju proračunskih korisnika predstavlja diskriminaciju budući da krši ustavno načelo jednakosti iz odredbe članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine." Dakle, kao u citiranoj Odluci broj U7/12, u Odluci broj U 29/13 Ustavni sud je zaključio kako je osporeni zakon diskriminacijski zato što ne propisuje pravo na naknadu na ime troškova smještaja tijekom rada sucima, tužiteljima i drugom stručnom osoblju zaposlenom u ovim institucijama.

30. U konkretnom predmetu se postavlja pitanje jesu li odredbe osporenog zakona kompatibilne s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Europske konvencije jer ne propisuju naknadu za segment rada – obvezno dežurstvo tužitelja. Zadatak Ustavnog suda je, imajući u vidu navode iz zahtjeva, da ispita je li osporeni zakon u skladu s navedenim pravima.

31. U ovom predmetu, identično kao u ranijim predmetima koji su riješeni citiranim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, na temelju prethodno navedenog obrazloženja Ustavni sud zaključuje identično. Naime, nesporno je da Tužiteljstvo pored redovnog radnog vremena uspostavlja i "stalnu službu dežurstva" u kojoj sudjeluju svi tužitelji osim glavnog tužitelja (uz mogućnosti određenih izuzetaka), a kako bi osigurali neprekidan rad Tužiteljstva punih 24 sata i za vrijeme praznika i drugih neradnih dana. Također, nesporno je da dežurni tužitelj obavlja sve radnje i mjere s ciljem vršenja prava i obveza koje ima tužitelj u skladu s odredbama Zakona o kaznenom postupku.

32. Ponovno se napominje da podnositelj zahtjeva ukazuje da se dovodi u pitanje jednak tretman sudaca i tužitelja pred zakonom i da je propustom da se definira, regulira i propiše naknada za pripravnost i rad u dežurstvu dovedena u pitanje institucionalna neovisnost pravosuđa.

33. Kada se sagledaju sve okolnosti počevši od potrebe da sudovi kao i tužiteljstva budu neovisni, da je jedna od garancija neovisnog sudstva materijalni položaj, te da je i za tužitelje prepoznata potreba da im se osigura adekvatna naknada u skladu s važnošću zadataka koji obavljaju, Ustavni sud smatra da postoji potreba, koja je opravdana, da dežurstvo ili pripravnost tužitelja (i sudaca) bude valorizirana, odnosno da za to primaju određenu naknadu, čiju će visinu detaljnije odrediti nadležni organ. Ovo pogotovo u situaciji kada je, kao u prethodno spomenutim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, očigledno da je takva naknada propisana u drugim oblastima i da postoji određeni krug osoba kojima je priznato pravo na naknadu za pripravnost ili dežurstvo. Tako Ustavni sud primjećuje da su, pozivajući se na članak 138. stavak (3) Zakona o radu, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine kao poslodavac i Sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine kao reprezentativni sindikat, odnosno predstavnik državnih službenika i namještenika zaposlenih u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine zaključili Kolektivni ugovor (odnosno kasnije Granski kolektivni ugovor) kojim se državnim službenicima i ostalim osobama na koje se odnosi priznaje pravo na naknadu za pripravnost (na što ukazuje i podnositelj zahtjeva), čime je opet neopravdano izvršena razlika u odnosu na nositelje tužiteljske i sudačke funkcije naspram drugih korisnika proračuna. Apsurd je utoliko veći što tužitelji i suci nemaju priznato pravo na takvu naknadu, dok osobe koje im pomažu u vršenju funkcije imaju. Također, i Zakon o radu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 26/16, 89/18, 23/20 – odluka USFBiH i 31/20 – odluka USFBiH) ima jasnu definiciju pojma radnog vremena (a o navedenom pojmu ne postoji drugačija definicija u osporenom zakonu, te je u članku 7. osporenog zakona u okviru dijela "radno vrijeme" naveden broj radnih sati i korekcija u slučaja da se radi pola radnog vremena), te je u članku 35. Zakona o radu navedeno: "(1) Radno vrijeme je vremenski period u kojem je radnik, prema ugovoru o radu, obvezan obavljati poslove za poslodavca. (2) Radnim vremenom ne smatra se vrijeme u kojem je radnik pripravan odazvati se pozivu poslodavca za obavljanje poslova, ako se ukaže takva potreba. (3) Vrijeme pripravnosti za rad i visina naknade za vrijeme pripravnosti uređuje se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu." Dakle, zakonodavac je prepoznao potrebu da pripravnost bude izdvojena kao radno vrijeme, ali valorizirana, čini se svima osim sucima i tužiteljima, pri čemu Ustavni sud ne želi da ulazi u načine (modalitete) naknade za obavljanja dežurstva ili pripravnosti.

34. U konkretnom predmetu, kao i u prethodnim svojim odlukama, Ustavni sud želi istaći da poštuje diskrecijsko pravo zakonodavca da uredi pojedine oblasti onako kako smatra da je to najprikladnije. U tom smislu, Ustavni sud je u Odluci broj U 12/09 iskazao kako poštuje specifičnost ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, ali da se zajednički ustavni standardi kompleksnih država – posebno na europskoj razini – moraju uzeti u obzir, a odstupanja se mogu desiti jedino kada postoji dovoljno opravdanje (vidi Ustavni sud, Odluka broj U 12/09 od 28. svibnja 2010. godine, točka 34.). Međutim, Ustavni sud ponovno naglašava da primanja nositelja pravosudnih funkcija moraju biti na odgovarajućoj razini kako bi se osigurala efikasnost i neovisnost pravosuđa, a pogotovo kada se ima u vidu sam rad i funkcioniranje tužiteljstava i suda. Imajući u vidu navedeno, a iz istih razloga kao i u citiranim odlukama br. U 7/12 i U 29/13, Ustavni sud zaključuje kako osporeni zakon krši načelo neovisnosti pravosuđa kao temeljne garancije vladavine prava i on

je diskriminacijski zato što ne propisuje pravo na naknadu na ime troškova obveznog dežurstva/pripravnosti tužiteljima i sucima.

35. Na temelju navedenog, Ustavni sud zaključuje da osporeni zakon, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada za obvezno dežurstvo/pripravnost sudaca i tužitelja, nije u skladu s odredbama članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer krši načelo neovisnosti pravosuđa kao temeljne garancije vladavine prava. Osim toga, zbog toga što ne sadrži navedeno, osporeni zakon nije u skladu s odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

VII. Zaključak

36. Ustavni sud zaključuje da osporeni zakon, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada za obvezno dežurstvo ili pripravnost, nije u skladu s odredbama čl. I/2. i II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

37. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

38. U skladu sa člankom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У 7/21**, рјешавајући захтјев Општинског суда у Сарајеву (судија Белма Чано-Сејфовић), на основу члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) алинеја б), члана 59 ст. (1) и (2), члана 61 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мато Тадић, предсједник
Tudor Pantiru, потпредсједник
Миодраг Симовић, потпредсједник
Мирсад Ћеман, потпредсједник
Валерија Галић, судија
Сеада Палаврић, судија
Златко М. Кнежевић, судија
Angelika Nußberger, судија
Helen Keller, судија

на сједници одржаној 23. септембра 2021. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ[1]

Одлучујући о захтјеву Општинског суда у Сарајеву (судија Белма Чано-Сејфовић) за оцјену уставности Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 72/05, 22/09, 27/12 – одлука УСФБиХ и 55/13 и 55/17 – одлука УСФБиХ),

утврђује се да Закон о платама и другим накнадама судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 72/05, 22/09, 27/12 – одлука УСФБиХ, 55/13 и 55/17 – одлука УСФБиХ), због тога што не садржи одредбе о накнадама на име дежурства/приправности, није у складу са чланом I/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1 Протокола 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Налаже се Парламенту Федерације Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 61 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о платама и другим накнадама судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 72/05, 22/09, 27/12 – одлука УСФБиХ, 55/13 и 55/17 – одлука УСФБиХ) у погледу накнада на име дежурства/приправности са чланом I/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1 Протокола 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Налаже се Парламенту Федерације Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда, у року из претходног става обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о мјерама предузетим с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Општински суд у Сарајеву (судија Белма Чано-Сејфовић, у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 22. априла 2021. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатибилности Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 72/05, 22/09, 55/13 [2], у даљњем тексту: оспорени закон) с одредбама чл. I/2 и II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези с одредбама члана 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), члана 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 став (2) Правила Уставног суда, од Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Представничког дома и Дома народа Федерације Босне и Херцеговине затражено је 4. јуна 2021. године да доставе одговор на захтјев.

3. Уставном суду је 13. јула 2021. године, те затим 30. јула 2021. године достављено Мишљење Владе Федерације Босне и Херцеговине.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

4. Подносилац захтјева је навео да су оспореним законом утврђене плате, накнаде и друга материјална права по основу рада за све носиоце правосудне функције у

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

[2] Уставни суд у овом дијелу наводи оспорени закон онако како је то прецизирао подносилац захтјева, док је у осталом дијелу ове одлуке наведен оспорени закон с бројевима службених новина у којима су објављене релевантне одлуке Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине.

Федерацији Босне и Херцеговине, док је оспореним законом искључена могућност примјене другог закона у односу на накнаде и додатке на плату које оспореним законом нису прописане. Подносилац захтјева указује на садржај члана 1, те садржај члана 6ц. оспореног закона, којим су прописане накнаде по основу којих се врши увећање плате, и то накнада за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника. Такође, подносилац захтјева се позива на садржај одредбе члана 26 Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Колективни уговор, објављен у "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" број 16/18).

5. Подносилац захтјева указује да се тужбени захтјев тиче регулисања накнаде плате за цијели један сегмент рада који законским одредбама није препознат и за који није прописана посебна накнада – дежура тужилаца, као и да се ради о свим носиоцима правосудне функције на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, судијама и тужиоцима, који с обзиром на природу и организацију посла и рада правосудних установа морају обављати и дежурства. С друге стране, за особље упослено у тим установама (службеници и намјештеници упослени у тужилаштвима и судовима), које се такође финансира из буџета, таква накнада је прописана Колективним уговором и уредно се обрачунава и исплаћује.

6. Подносилац захтјева наводи да, уколико би одлучујући о тужбеном захтјеву тужилаца примјењивао оспорени закон, постоји опасност да би прекршио уставна права странака у поступку, као и остала права наведена у овом захтјеву, те указује на одлуке Уставног суда у којима је одлучивано о правима судија и тужилаца у односу на одредбе Закона о платама судија и тужилаца на нивоу Босне и Херцеговине (Одлука број *У 7/12* од 30. јануара 2013. године). Подносилац захтјева наводи да је у складу са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Конвенцију, те чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима забрањено разликовање по основу пола, расе, боје коже, језика, вјере, политичког или другог мишљења, националног или социјалног порријекла, припадности националној мањини, имовине, рођења или другог статуса, односно гарантовано је право на једнак третман и једнакост пред законом.

7. Како наводи подносилац захтјева, накнада коју тужиоци потражују поднесеним тужбама дефинисана је посебним прописом и исплаћује се службеницима и намјештеницима упосленим у тужилаштвима и судовима у Федерацији Босне и Херцеговине, у висини како је она прописана интерним подзаконским актима, док носиоци правосудних функција, конкретно тужиоци, немају право на накнаду за дежурства. На описани начин долази до разликовања носилаца правосудних функција, с једне стране, те службеника и намјештеника упослених у правосудним институцијама, али и другим органима власти, с друге стране, а без видљивог и оправданог разлога.

8. Подносилац захтјева истиче да "нема једнакости између тужилачких дежура и дежура упосленика у другим областима и да дежура не изискује континуирани боравак на радном мјесту", али је једнако томе евидентно да је поменутим Колективним уговором препозната потреба да се пропише накнада за дежурство/приправност јер то изискује сама природа посла. Тако се долази до неприхватљиве ситуације да су службеници и намјештеници плаћени за приправност, док судије и тужиоци немају право на увећање плате, односно исплату накнаде по том основу. У том контексту, подносилац захтјева наводи да је потребно оцијенити да ли је оспорени закон компатибилан с међународним документима које наводи (Основни принципи УН-а о независности судова из новембра 1995. године, Препорука 94 (12) Одбора министара Савјета Европе од 13. октобра 1994. године, закључак под тачком 4 мултилатералног састанка представница чланица Савјета Европе о гаранцијама независности судства, Будимпешта, мај 1998. године, Европска повеља о законима за судије, Стразбур 1998, те Општа повеља судија из Тајпеја (Тајван), новембар 1999. године), према којима је Уставни суд и раније цијенио уставност закона којима су регулисане судијске и тужилачке плате и накнаде.

б) Чињенице предмета поводом којег је поднесен захтјев

9. Подносилац захтјева указује да је у предмету поводом којег је захтјев изјављен тужбом 16 тужилаца (наведена имена) против туженог Кантона Сарајево, Канто-нално тужилаштво, које заступа Кантонално правобра-нилаштво Кантона Сарајево, тражена исплата накнаде на име дежурства. Сви тужиоци су носиоци правосудне функције – тужиоци Кантоналног тужилаштва у Сарајеву, који у складу с организацијом посла поред редовног рада обављају и 24-сатна дежурства. У тужби је наведено да тужиоци у вријеме дежурства обављају редовне тужилачке послове мимо редовног радног времена, а за тај рад не примају накнаду јер оспореним законом таква накнада није прописана. Тужиоци се у тужби позивају на аналогну примјену одредаба које се тичу прековременог рада, који опет није посебно дефинисан одредбама оспореног закона, нити су донесени потребни проведбени акти којима би била регулисана висина накнаде за остварене сате прековременог рада. Одредбама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине, који се примјењује на све службенике и намјештенике упослене у Кантоналном тужилаштву, али и другим тужилаштвима и судовима на подручју Федерације Босне и Херцеговине, прописана је накнада за приправност као накнада за вријеме проведено у приправности за рад, а што би било једнако приправности за вријеме дежурства на које су обавезни тужиоци, али и судије као носиоци правосудних функција.

10. Уз тужбу су достављени докази – потврде издате од Кантоналног тужилаштва Кантона Сарајево, из којих је видљив укупан број дана који су тужиоци као носиоци правосудне функције и тужиоци Кантоналног тужилаштва у Кантону Сарајево провели у дежурствима, те Правилник о унутрашњој организацији Кантоналног тужилаштва Кантона Сарајево којим је регулисано обављање дежурства.

11. Подносилац захтјева је 22. јула 2021. године доставио Уставном суду Одлуку Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број 65 0 Рс 822256 21 Спп од 11. јуна 2021. године. Врховни суд је одлучујући о захтјеву за рјешавање спорног правног питања, на основу одредбе чл. 61д. став (1) и 61е. став (1) Закона о парничном поступку, донио одлуку да рад у обављању дежурстава тужилаца, носилаца правосудне функције, нема карактер прековременог рада.

ц) Одговор на захтјев

12. Влада Федерације Босне и Херцеговине је доставила Мишљење у којем је навела да захтјев сматра неоснованим из сљедећих разлога: статус с аспекта радних права државних службеника у Федерацији Босне и Херцеговине, с једне стране, и судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине, с друге стране, већ је био предмет одлучивања Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине. Даље, Законом о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине досљедно је проведена Пресуда Уставног суда

Федерације Босне и Херцеговине број У-28/11 од 24. јануара 2012. године. Такође, Влада је навела да је Колективни уговор писмени споразум између радника, односно запосленика артикулисан раду синдиката с једне стране и једног или више послодаваца с друге стране. Наведеним уговором на одређено се вријеме регулишу различита питања из подручја радних односа, те наведени уговор представља извор права. Међутим, Колективни уговор није законски извор права, односно његов садржај није дефинисан нити усвојен од законодавног тијела у Федерацији Босне и Херцеговине. У том смислу, нејасна је аргументација истакнута у наводима захтјева за оцјену компатибилности, као и само оспоравање одредаба Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине у свјетлу Колективног уговора за службенике органа управе, судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ" број 16/18). То посебно из разлога што би се евентуалним усвајањем наведеног захтјева покренуло низ нових поступака којим би се законске одредбе могле проблематизовати и оспорити пред Уставним судом Босне и Херцеговине, аргументујући то садржајем права из радног односа дефинисаним у одговарајућем колективном уговору, што би на концу проузроковало немјерљиве финансијске штете, правну несигурност, али и праксу закључења колективних уговора уопште.

IV. Релевантни прописи

13. **Закон о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији БиХ** ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 72/05, 22/09, 27/12 – одлука УСФБиХ, 55/13 и 55/17 – одлука УСФБиХ). За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Члан бц.

Накнада за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника

У случају прековременог рада, рада у нерадне дане, ноћног рада или рада у дане државних празника, судија, тужилац и стручни сарадник имају право на накнаду основне плате, размјерно времену трајања тог рада, увећаном за проценат утврђен Колективним уговором.

Висина накнаде и услови за остваривање накнаде утврдиће се актом Владе Федерације Босне и Херцеговине.

Обрачун накнаде из става 1. овог члана врши се од основне плате без дијела плате по основу пензијског стажа. Накнада из овог члана чини саставни дио плате.

14. **Колективни уговор за службенике органа управе и судске власти Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине ФБиХ" број 16/18). За потребе ове одлуке користи се текст прописа на који се позвао подносилац захтјева и како је објављен у службеном гласилу јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 26.

Основна плаћа увећаће се за:

- ноћни рад - најмање 25 %

- прековремени рад - најмање 25 %

- рад у дане седмичног одмора - најмање 15 %

- рад у дане празника који су по закону државни празници - најмање 40 %

Раднику припада накнада по основу времена проведеног у приправности за рад. Висина и начин коришћења овог права уредиће се правилником о раду.

15. **Гански колективни уговор за службенике органа управе и судске власти Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине ФБиХ" број 32/21). За потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеном гласилу јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 26.

Основна плаћа увећаће се за:

- ноћни рад - најмање 25%,

- прековремени рад - најмање 25%,

- рад у дане седмичног одмора - најмање 15%,

- рад у дане празника који су по закону државни празници - најмање 40%.

Раднику припада накнада по основу времена проведеног у приправности за рад, а висина и начин коришћења овог права уредит ће се прописом из члана 27. став (2) овог уговора или правилником о раду.

V. Допустивост

16. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине.

17. Члан VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине гласи:

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упути било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

18. Захтјев за оцјену уставности поднио је Општински суд у Сарајеву (судија Белма Чано- Сејфовић), што значи да је захтјев поднијело овлашћено лице из члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *У 5/10* од 26. новембра 2010. године, тачке 7–14, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 37/11). Имајући у виду одредбе члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине и члана 19 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд сматра да је овај захтјев допустив зато што га је поднио овлашћени субјекат, те да не постоји ниједан формални разлог из члана 19 став (1) Правила Уставног суда због којег захтјев не би био допустив.

VI. Меритум

19. У конкретном случају подносилац захтјева сматра да оспорени закон није у складу с Уставом Босне и Херцеговине, чл. I/2 и II/4, у вези са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима, те ће у том смислу Уставни суд и испитати наводе из захтјева.

20. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан I

Босна и Херцеговина

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан II

Људска права и основне слободе

4. Недискриминација

Уживање права и слобода, предвиђених овим чланом или међународним споразумима наведеним у Анексу I овог Устава, обезбијеђено је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којој основи као што су пол, раса, боја, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење,

национално и социјално порријекло или повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус.

21. Члан 14 Европске конвенције гласи:

Забрана дискриминације

Уживање права и слобода предвиђених у овој конвенцији обезбјеђује се без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероиспо-вијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.

22. Члан 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију гласи:

Општа забрана дискриминације

1. Уживање сваког права које закон предвиђа мора да се обезбиједи без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.

2. Јавне власти не смију ни према коме вршити дискриминацију по било ком основу као што су они поменути у ставу 1.

23. Међународни пакт о грађанским и политичким правима потписан 19. децембра 1966. године у Њујорку ("Службени лист СФРЈ" број 7/71 и "Службени лист РБиХ" бр. 5/92 и 25/93). За потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеном листу јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 26.

Сва су лица једнака пред законом и имају право без икакве дискриминације на подједнаку заштиту закона. У том смислу, закон мора да забрањује сваку дискриминацију и да обезбеди свим лицима подједнаку и успешну заштиту против сваке дискриминације, нарочито у погледу расе, боје, пола, језика, вере, политичког или другог убеђења, националног или социјалног порекла, имовног стања, рођења или сваког другог стања.

24. Прије разматрања конкретног захтјева Уставни суд указује да је као посљедица Одлуке Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине број У-28/11 од 24. јануара 2012. године донијет Закон о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у ФБиХ, објављен 17. јула 2013. године. Наведеном одлуком Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине наложено је Парламенту Федерације Босне и Херцеговине да допуни закон и регулише права судија, тужилаца и стручних сарадника на накнаду за трошкове исхране, накнаду трошкова пријевоза на посао и с посла, накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника, накнаду због болести или повреде, накнаду трошкова за случај смрти, тешке болести или инвалидности, накнаду за породиљски допуст и на отпремнину приликом одласка у пензију као и осталим буџетским корисницима. Истом пресудом одбијен је дио захтјева за утврђивање накнада за одвојени живот, за трошкове селидбе и за јубиларну награду. Имајући у виду Мишљење Владе да је "статус са аспекта радних права државних службеника у Федерацији Босне и Херцеговине с једне и судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине са друге стране већ био предмет одлучивања Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине", као и да је досљедно проведена Одлука број У-28/11 од 24. јануара 2012. године, Уставни суд овдје најприје указује да овом одлуком ни на који начин не "преиспитује" одлуку Уставног суда Федерације БиХ. У оквиру своје надлежности у апелационим поступцима Уставни суд је у својој пракси већ заузео став да није надлежан да у апелационом поступку разматра одлуку Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине из апстрактне надлежности. Међутим, у поступку по апелацији број АП 2985/19 Уставни суд је донио одлуку 8. јула 2021. године (доступна на www.ustavnisud.ba) у којој је истакао (од тачке 49) да не може занемарити ни своју праксу у којој је утврдио да су одређене одредбе закона у супротности с Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом. У наведеном предмету Уставни суд је утврдио повреду права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине и члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, односно члана 14 Европске конвенције, члана 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и члана 26 Међународног пакта о грађан-ским и политичким правима, укинуо пресуду Кантоналног суда у Новом Травнику (прецизиран број) у дијелу којим је одлучивано о накнади за одвојени живот и смјештај (апелантов захтјев је био одбијен у овом дијелу) и предмет вратио надлежном суду на поновно одлучивање. Уставни суд овдје указује да Одлуком Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине број У-28/11 није одлучено о праву на накнаду због обавезног дежурства судија и тужилаца (иако је наведено у захтјеву, у Одлуци Уставног суда број У-28/11, иза тачке 5 одлуке), па је Уставни суд у оквиру своје надлежности обавезан да испита овај навод из захтјева.

25. Прије разматрања конкретног захтјева Уставни суд се позива на своје раније одлуке гдје је разматрао захтјев за оцјену компатибилности Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине у Одлуци број У 7/12 (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *У 7/12* од 30. јануара 2013. године, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 17/13). У цитираној одлуци Уставни суд је утврдио како оспорени закон није у складу с одредбама члана I/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима јер не садржи одредбе у погледу накнада на име трошкова пријевоза, топлог оброка и одвојеног живота.

26. Уставни суд је разматрао и захтјев за оцјену компатибилности Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине у Одлуци број У 29/13 (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *У 29/13* од 28. марта 2014. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 40/14). У цитираној одлуци Уставни суд је утврдио да оспорени закон није у складу с одредбама члана I/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима јер не садржи одредбе о накнадама на име трошкова смјештаја у току рада. Међутим, у истој одлуци Уставни суд је утврдио да је оспорени закон у складу с наведеним одредбама Устава Босне и Херцеговине, Европске конвен-ције и њеним протоколима, те Међународним пактом о грађанским и политичким правима, иако не садржи одредбе о накнадама за посебне услове рада за поједине категорије запосленика (стручни сарадници истражиоци и стручни сарадници правници) у Тужилаштву Босне и Херцеговине.

27. Уставни суд је у оба случаја закључак да су повријеђени принципи независности правосуђа и принцип забране дискриминације заснивао на чињеници да Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким

институцијама на нивоу Босне и Херцеговине не садржи одредбе којим би било регулисано право на специфичне накнаде по основу рада (накнада за топли оброк, накнада за превоз, накнада за одвојени живот, накнада за трошкове смјештаја). Дакле, ради се о истој ситуацији као и у конкретном захтјеву, у којем подносилац захтјева наводи да оспорени закон не садржи такво право (право на накнаду за обавезно дежурство) и доводи се у питање да ли тужиоци и судије имају једнак третман пред законом и је ли доведена у питање институционална независност правосуђа.

28. Уставни суд је у одлукама бр. У 7/12 и У 29/13 указао на неопходност обезбјеђења независности судова која подразумијева независност судства као институције, али и сваког појединог судије. Уставни суд упућује на образложење у Одлуци број У 29/13, тачка 26.

29. Уставни суд указује на закључак из Одлуке број У 29/13 у тачки 27, уз позивање на Одлуку број У 7/12 у којој је наведено: "Из образложења цитиране Одлуке број У 7/12 слиједи, како Уставни суд запажа, да судије и тужиоци и одређене категорије стручног особља у правосудним институцијама на нивоу Босне и Херцеговине из оспореног закона немају истоврсне накнаде као изабрани дужносници, државни службеници, намјештеници и остали запослени у законодавној и извршној власти на нивоу Босне и Херцеговине. Питање ових накнада у осталим институцијама Босне и Херцеговине је регулисано Законом о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ('Службени гласник БиХ' бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12 и 50/12). Уставни суд наглашава специфичност и друштвени значај наведених категорија из оспореног закона за сваку државу која почива на демократским принципима. Законодавац мора имати на уму да се њихов независни положај не може упоређивати с било којим другим категоријама. Уставни суд подсјећа и на *Magna charta* судија, којом се држава обавезује обезбиједити људске, материјалне и финансијске ресурсе како би се обезбиједила независност правосуђа. Уставни суд не може у спорном закону пронаћи оправдање за различито поступање у погледу структуре примања корисника државног буџета, посебно имајући у виду како је правосуђе специфична категорија корисника буџета, као и да је спорни закон донесен прије седам година и од тада није никада мијењан нити усклађиван с потребама у смислу економско-финансијске ситуације у земљи. Уставни суд сматра како не постоји разуман однос пропорционалности између примијењених средстава и циља чијем се остварењу тежило доношењем спорног закона. Може се закључити како непрописивање ових накнада у спорном закону за ову категорију буџетских корисника представља дискриминацију будући да крши уставни принцип једнакости из одредбе члана II/4 Устава Босне и Херцеговине." Дакле, као у цитираној Одлуци број У7/12, у Одлуци број У 29/13 Уставни суд је закључио како је оспорени закон дискриминациони зато што не прописује право на накнаду на име трошкова смјештаја током рада судијама, тужиоцима и другом стручном особљу запосленом у овим институцијама.

30. У конкретном предмету се поставља питање да ли су одредбе оспореног закона компатибилне с одредбама Устава Босне и Херцеговине и Европске конвенције јер не прописују накнаду за сегмент рада – обавезно дежурство тужилаца. Задатак Уставног суда је, имајући у виду наводе из захтјева, да испита да ли је оспорени закон у складу с наведеним правима.

31. У овом предмету, идентично као у ранијим предметима који су ријешени цитираним одлукама бр. У 7/12 и У 29/13, на основу претходно наведеног образложења Уставни суд закључује идентично. Наиме, неспорно је да Тужилаштво поред редовног радног времена успоставља и "сталну службу дежурства" у којој учествују сви тужиоци осим главног тужиоца (уз могућности одређених изузетака), а како би обезбиједили непрекидан рад Тужилаштва пуних 24 сата и за вријеме празника и других нерадних дана. Такође, неспорно је да дежурни тужилац обавља све радње и мјере с циљем вршења права и обавеза које има тужилац у складу с одредбама Закона о кривичном поступку.

32. Поновно се напомиње да подносилац захтјева указује да се доводи у питање једнак третман судија и тужилаца пред законом и да је пропустом да се дефинише, регулише и пропише накнада за приправност и рад у дежурству доведена у питање институционална независност правосуђа.

33. Када се сагледају све околности почевши од потребе да судови као и тужилаштва буду независни, да је једна од гаранција независног судства материјални положај, те да је и за тужиоце препозната потреба да им се обезбиједи адекватна накнада у складу с важношћу задатака који обављају, Уставни суд сматра да постоји потреба, која је оправдана, да дежурство или приправност тужилаца (и судија) буде валоризована, односно да за то примају одређену накнаду, чију ће висину детаљније одредити надлежни орган. Ово поготово у ситуацији када је, као у претходно поменутим одлукама бр. У 7/12 и У 29/13, очигледно да је таква накнада прописана у другим областима и да постоји одређени круг лица којима је признато право на накнаду за приправност или дежурство. Тако Уставни суд примјећује да су, позивајући се на члан 138 став (3) Закона о раду, Влада Федерације Босне и Херцеговине као посл-одавац и Синдикат државних службеника и намјештеника у органима државне службе, судској власти и јавним установама у Федерацији Босне и Херцеговине као репрезентативни синдикат, односно представник државних службеника и намјештеника запослених у органима државне службе, судској власти и јавним установама у Федерацији Босне и Херцеговине закључили Колективни уговор (односно касније Грански колективни уговор) којим се државним службеницима и осталим лицима на које се односи признаје право на накнаду за приправност (на што указује и подносилац захтјева), чиме је опет неоправдано извршена разлика у односу на носиоце тужилачке и судијске функције наспрам других корисника буџета. Апсурд је утолико већи што тужиоци и судије немају признато право на такву накнаду, док лица која им помажу у вршењу функције имају. Такође, и Закон о раду ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 26/16, 89/18, 23/20 – одлука УСФБиХ и 31/20 – одлука УСФБиХ) има јасну дефиницију појма радног времена (а о наведеном појму не постоји другачија дефиниција у оспореном закону, те је у члану 7 оспореног закона у оквиру дијела "радно вријеме" наведен број радних сати и корекција у случаја да се ради пола радног времена), те је у члану 35 Закона о раду наведено: "(1) Радно вријеме је временски период у којем је радник, према уговору о раду, обавезан обављати послове за послодавца. (2) Радним временом не сматра се вријеме у којем је радник приправан одазвати се позиву послодавца за обављање послова, ако се укаже таква потреба. (3) Вријеме приправности за рад и висина накнаде за вријеме приправности уређује се колективним уговором, правилником о раду и уговором о раду." Дакле, законодавац је препознао потребу да приправност буде издвојена као радно вријеме, али валоризована, чини се свима осим судијама и тужиоцима, при чему Уставни суд не жели да улази у начине (модалитете) накнаде за обављања дежурства или приправности.

34. У конкретном предмету, као и у претходним својим одлукама, Уставни суд жели да истакне да поштује дискреционо право законодавца да уреди поједине области онако како сматра да је то најприкладније. У том смислу, Уставни суд је у Одлуци број У 12/09 исказао како поштује специфичност уставног поретка Босне и Херцеговине, али да се заједнички уставни стандарди комплексних држава – посебно на европском нивоу – морају узети у обзир, а одступања се могу десити једино када постоји довољно оправдање (види Уставни суд, Одлука број У 12/09 од 28. маја 2010. године, тачка 34). Међутим, Уставни суд поновно наглашава да примања носилаца правосудних функција морају бити на одговарајућем нивоу како би се обезбиједила ефикасност и независност правосуђа, а поготово када се има у виду сам рад и функционисање тужилаштава и суда. Имајући у виду наведено, а из истих разлога као и у цитираним одлукама бр. У 7/12 и У 29/13, Уставни суд закључује како оспорени закон крши принцип независности правосуђа као основне гаранције владавине права и он је дискриминациони зато што не прописује право на накнаду на име трошкова обавезног дежурства/приправности тужиоцима и судијама.

35. На основу наведеног, Уставни суд закључује да оспорени закон, зато што не садржи одредбе у погледу накнада за обавезно дежурство/приправност судија и тужилаца, није у складу с одредбама члана I/2 Устава Босне и Херцеговине јер крши принцип независности правосуђа као основне гаранције владавине права. Осим тога, због тога што не садржи наведено, оспорени закон није у складу с одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

VII. Закључак

36. Уставни суд закључује да оспорени закон, зато што не садржи одредбе у погледу накнада за обавезно дежурство или приправност, није у складу с одредбама чл. I/2 и II/4 Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14 Европске конвенције, чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

37. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 61 став (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

38. У складу са чланом VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мато Тадић, с. р.

2051

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 8/21**, rješavajući zahtjev **Zorana Tegeltije, predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) alineja b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, potpredsjednik
Miodrag Simović, potpredsjednik
Mirsad Ćeman, potpredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudija
Angelika Nussberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja

na sjednici održanoj 23. septembra 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu **Zorana Tegeltije**, predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, za rješavanje spora nastalog između Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine pokrenutom po zahtjevu A.G., državljanina Arapske Republike Egipat.

Utvrđuje se da je Rješenje Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 od 1. februara 2021. godine u skladu sa članom I/7. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ostaje na snazi Rješenje Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 od 1. februara 2021. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Zoran Tegeltija, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je 27. maja 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora nastalog između Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine pokrenutom po zahtjevu A.G., državljanina Arapske Republike Egipat (u daljnjem tekstu: tražilac državljanstva ili A.G.).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) zatraženo je 9. juna 2021. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

3. Vlada FBiH je dostavila odgovor na zahtjev 8. jula 2021. godine.

III. Zahtjev
a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnosilac zahtjeva je predložio da Ustavni sud, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, riješi spor koji je nastao između Ministarstva i Federalnog ministarstva u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanstvo BiH, državljanstvo FBiH ili državljanstvo BiH/FBiH) pokrenutom po zahtjevu državljanina Arapske Republike Egipat A.G.

5. Podnosilac zahtjeva je istakao da je Federalno ministarstvo odbijanjem zahtjeva A.G. za prijem u državljanstvo BiH/FBiH povrijedilo odredbu člana I/7. Ustava BiH, te odredbe Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), kao i odredbe materijalnih propisa kojim je regulirana oblast državljanstva BiH/FBiH, i to odredbe Zakona o državljanstvu BiH, Zakona o državljanstvu FBiH i Krivičnog zakona FBiH (u daljnjem tekstu: KZFBiH).

6. Obrazlažući zahtjev, podnosilac je istakao da je Federalno ministarstvo pogrešno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i krivičnog zakonodavstva, da je izvršilo pogrešnu ocjenu dokaza, te, stoga, nepotpuno i pogrešno utvrdilo činjenično

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

stanje, što je, u konačnici, rezultiralo donošenjem nezakonitog rješenja kojim je odbijen zahtjev tražioca državljanstva A.G. za prijem u državljanstvo BiH/FBiH. Shodno tome, u zahtjevu je navedeno da je Federalno ministarstvo proizvoljno primijenilo odredbe člana 10. Zakona o državljanstvu BiH, člana 9. Zakona o državljanstvu FBiH i čl. 119. i 125. KZFBiH, jer je A.G. aplicirao za prijem u državljanstvo po osnovu olakšane naturalizacije, pa je neosnovano tumačenje iz osporenog rješenja prema kojem A.G. ne ispunjava uvjete iz člana 9. Zakona o državljanstvu BiH i člana 8. Zakona o državljanstvu FBiH, odnosno da postoje razlozi koji predstavljaju prijetnju za sigurnost BiH. U navedenim odredbama su, prema navodima iz zahtjeva, propisani uvjeti za prijem u državljanstvo po osnovu olakšane naturalizacije koji ne mogu biti predmet diskrecione ocjene Federalnog ministarstva koje je podatak o brisanoj osudi za A.G. protumačilo kao neispunjavanje uvjeta za prijem u državljanstvo uz zaključak da A.G. predstavlja prijetnju za sigurnost BiH. Naime, A.G. je uz zahtjev za stjecanje državljanstva dostavio dokaze o ispunjenosti zakonskih uvjeta, između ostalog izvod iz matične knjige vjenčanih sa državljankom BiH/FBiH, dokaz da brak i dalje traje, dokaz da ima odobren stalni boravak u BiH, dokaz da ne postoje razlozi koji bi predstavljali prijetnju sigurnosti BiH i dokaz da nije evidentiran u kaznenim evidencijama. U postupku davanja saglasnosti Ministarstvu je dostavljeno navedeno rješenje Federalnog ministarstva nakon čega je utvrđeno da je kao odlučujuća činjenica ocijenjena Presuda Općinskog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 65 0 K 602538 16 Kps od 26. oktobra 2016. godine kojom je A.G. bio uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci s vremenom provjeravanja u trajanju od godinu dana za krivično djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 239. KZFBiH za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju do jedne godine. Ministarstvo je imalo u vidu da je navedena presuda postala pravosnažna 9. novembra 2016. godine i da je, stoga, po sili zakona brisana iz kaznene evidencije, u smislu člana 125. KZFBiH nakon proteka godinu dana od prestanka vremena provjeravanja, zbog čega se brisanjem osude svako lice, pa tako i A.G., smatra neosuđivanim. Imajući to u vidu, Ministarstvo je usvojilo stav da je pogrešno tumačenje Federalnog ministarstva da A.G. ima status osuđivanog lica i da predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, jer je podatak o brisanoj osudi protumačilo kao neispunjavanje uvjeta iz člana 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH. Prema mišljenju podnosioca zahtjeva, to ukazuje na kršenje prava na pravično suđenje, prava na privatni i porodični život, dom i prepisku i prava na djelotvoran pravni lijek iz čl. 6, 8. i 13. Evropske konvencije.

7. Imajući u vidu da je odredbom člana 32. Zakona o državljanstvu BiH propisano da odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu i da Ministarstvo, u slučaju neslaganja sa entitetskom vlasti, predmet vraća na ponovno razmatranje kompetentnoj entitetskoj vlasti, te da, ukoliko entitetska vlast odluči identično i ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i BiH, cijeli slučaj se upućuje Ustavnom sudu na konačnu odluku. Podnosilac zahtjeva je, ocjenjujući da u okolnostima konkretnog slučaja postoji spor između državne i entitetske vlasti, predložio Ustavnom sudu da riješi nastali spor u vezi sa stjecanjem državljanstva BiH/FBiH.

b) Činjenice predmeta povodom kojeg je podnesen zahtjev

8. A.G. je 16. septembra 2020. godine Federalnom ministarstvu podnio zahtjev za stjecanje državljanstva BiH i državljanstva FBiH po osnovu olakšane naturalizacije.

9. Federalno ministarstvo je 1. februara 2021. godine donijelo Rješenje broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 kojim je odbijen zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH uz obrazloženje da je u toku postupka utvrđeno da je A.G. Presudom Općinskog suda broj 65 0 K 602538 16 Kps od 26. oktobra 2016. godine uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci zbog počinjenog krivičnog djela posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 239. stav 3. KZFBiH, koja je postala pravosnažna 9. novembra 2016. godine. Imajući u vidu tu činjenicu i ostale prikupljene dokaze, Federalno ministarstvo je utvrdilo da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz člana 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH, jer predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, da, stoga, ne ispunjava uvjete ni za stjecanje državljanstva naturalizacijom i da postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije ugrozila sigurnost BiH i FBiH.

10. Federalno ministarstvo je rješenje od 1. februara 2021. godine dostavilo Ministarstvu na saglasnost 9. februara 2021. godine.

11. Ministarstvo je donijelo zaključak broj 06-1-30-3-539/21 od 12. februara 2021. godine kojim je utvrđeno da A.G. ispunjava uvjete iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH u postupku stjecanja državljanstva BiH i državljanstva FBiH. U obrazloženju zaključka je navedeno da je Federalno ministarstvo pogrešno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i krivičnog zakonodavstva i da rješenje kojim je zahtjev A.G. odbijen sadrži niz nepravilnosti i kontradiktornosti zbog toga što je A.G. aplicirao za prijem u državljanstvo po osnovu olakšane naturalizacije i što se pri ocjeni ispunjavanja uvjeta za stjecanje državljanstva Federalno ministarstvo pozvalo na neispunjavanje odredaba člana 9. Zakona o državljanstvu BiH i člana 8. Zakona o državljanstvu FBiH. Pri tome je, kako je dalje obrazloženo, samoinicijativno i bez osnova kao odlučujuća ocijenjena činjenica o postojanju pravosnažne presude kojom je A.G. uvjetno osuđen na kaznu zatvora, zanemarujući da je izrečena kazna na osnovu člana 125. KZFBiH po sili zakona brisana iz kaznene evidencije i da se brisanjem osude lice smatra neosuđivanim, pa stoga i A.G. koji je aplicirao za državljanstvo BiH/FBiH po osnovu olakšane naturalizacije. Ministarstvo je, u konačnici, zaključilo da su u konkretnom slučaju ispunjeni svi uvjeti iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH, te da ne postoji prepreka za izdavanje garancije A.G. u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH.

12. Federalno ministarstvo je, nakon ponovnog razmatranja predmeta, Ministarstvu dostavilo odgovor na prethodni zaključak i, s tim u vezi, navelo da je Ministarstvo utvrdilo da A.G. ispunjava uvjete iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH, da doneseni zaključak sadrži niz nepravilnosti i nezakonitosti, jer je suprotan članu 9.d) Zakona o državljanstvu BiH, da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz navedene odredbe državnog zakona, kao ni odredbe iz čl. 8. i 9. Zakona o državljanstvu FBiH, da je prije donošenja rješenja o zahtjevu A.G. po službenoj dužnosti Federalno ministarstvo zatražilo od nadležnih državnih organa da izvrše sve sigurnosne provjere kako bi se provjerilo da li A.G. (kao i svi stranci koji podnesu takav zahtjev) predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, što podrazumijeva podatke o eventualnom vođenju krivičnog postupka i osuđivanosti na teritoriji BiH za počinjeno krivično djelo, da je nakon provjera koje je izvršila Federalna uprava policije (u daljnjem tekstu: FUP) Federalnom ministarstvu dostavljen akt broj 09-11-11/3-03-7-331/20 od 2. decembra 2020. godine na osnovu kojeg je utvrđeno da je A.G. počinio krivično djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 239. stav 3. KZFBiH za koje je osuđen presudom od 26. oktobra 2016. godine, koja je postala pravosnažna 26. novembra 2016. godine.

13. U pogledu neosnovanosti navoda iz zaključka Ministarstva da A.G. ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, Federalno ministarstvo je istaklo da je odbijen zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva, jer je na teritoriji države BiH čije je državljanstvo želio da stekne počinio krivično djelo i da, stoga, ne ispunjava uvjet za stjecanje državljanstva iz člana 9.d) Zakona

o državljanstvu FBiH, da je Federalno ministarstvo nadležno za pitanja državljanstva BiH/FBiH i da je obavezno svoju odluku dostaviti Ministarstvu na saglasnost, kako je i postupljeno u konkretnom slučaju, u smislu člana 202. st. 1. i 2. Zakona o upravnom postupku FBiH (u daljnjem tekstu: ZUP), da se Ministarstvo, suprotno navedenoj odredbi ZUP-a, upustilo u meritorno odlučivanje donošenjem zaključka u kojem je utvrđeno da A.G. ispunjava uvjete iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH. Pojašnjavajući navedeno u odgovoru Ministarstvu, Federalno ministarstvo je navelo da je rješenje o odbijanju zahtjeva za stjecanje državljanstva konačno u upravnom postupku i da se protiv navedenog rješenja može pokrenuti upravni spor, a u nastavku su navedeni razlozi zbog kojih ocjenjuje da je zaključak Ministarstva nepravilan i nezakonit. U tom pravcu je, između ostalog, navedeno da je Ministarstvo pogrešno ocijenilo mogućnost primjene člana 9. Zakona o državljanstvu BiH i člana 8. Zakona o državljanstvu FBiH (stjecanje državljanstva po osnovu naturalizacije), da se u konkretnom slučaju radi o stjecanju državljanstva BiH/FBiH po osnovu ostvarenog stalnog boravka na teritoriji BiH, tj. po osnovu olakšane naturalizacije pri čemu se procjenjuje cjelokupno činjenično stanje utvrđeno u postupku, da je takav stav potvrđen u brojnim odlukama Kantonalnog suda u Sarajevu u kojima je naglašena važnost primjene člana 8. stav 2. Zakona o državljanstvu FBiH i važnost diskrecionog prava države BiH i njenih nadležnih organa da odluče o stjecanju državljanstva u situaciji kada je stranac podnio zahtjev po osnovu olakšane naturalizacije, da je diskreciono pravo direktno inkorporirano u članu 9. stav 2. Zakona o državljanstvu BiH i u članu 8. stav 2. Zakona o državljanstvu FBiH, da pritom nije dovoljno samo to da stranka (podnosilac zahtjeva) ispunjava samo opće uvjete za stjecanje državljanstva već da se primjenom analogije, shodno načelu *ius domicili*, naturalizacija punoljetnog stranca mora tretirati kao cjelovit pravni osnov stjecanja državljanstva BiH/FBiH rukovodeći se, prije svega, javnim interesom FBiH/BiH.

14. U pogledu neosnovanosti navoda iz zaključka da je Federalno ministarstvo samoinicijativno i bez osnova ocijenilo osuđujuću pravosnažnu presudu protiv lica A.G. kao odlučujuću, navedeno je da je u identičnim odredbama člana 23. Zakona o državljanstvu BiH i Zakona o državljanstvu FBiH propisano u kojim slučajevima se može oduzeti državljanstvo BiH/FBiH, konkretno, da državljanstvo može biti oduzeto kada je državljanin osuđen na području ili van područja BiH pravosnažnom presudom i da su precizirana po nazivu i biću krivična djela koja predstavljaju razlog za oduzimanje već stečenog državljanstva BiH/FBiH. To, dalje, znači, kako je navelo Federalno ministarstvo, da bi se, shodno navedenim zakonskim odredbama, licu A.G. zbog počinjenog krivičnog djela za koje je pravosnažno osuđeno, moglo oduzeti državljanstvo u situaciji da ga je već dobilo, jer je presudom osuđeno zbog počinjenog krivičnog djela posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 239. stav 2. KZFBiH. Stoga je ocijenjeno da su neosnovani navodi Ministarstva da A.G. ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH i da je opravdanje Ministarstva o ispunjenju uvjeta za stjecanje državljanstva po osnovu olakšane naturalizacije činjenica da mu je kazna brisana iz kaznene evidencije. S tim u vezi je istaknuto da čin brisanja kazne iz kaznene evidencije osuđivanom stranom državljaninu nikako ne znači da se stranac prema odredbama KZFBiH ne smatra osuđivanim u vezi sa ispunjavanjem uvjeta za stjecanje državljanstva. Državljanstvo i uvjeti za njegovo stjecanje, prema odredbama Zakona o državljanstvu BiH/FBiH, kako je dalje navedeno, jeste *lex specialis* u odnosu na odredbe KZFBiH koje propisuju postupak brisanja kazne iz kaznene evidencije i bez utjecaja je u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH. Pored navedenog, istaknuto je da je krivično djelo omogućavanje i uživanje opojnih droga normirano u Poglavlju XXI KZFBiH pod nazivom Krivična djela protiv zdravlja ljudi i imovine, zbog čega je FMUP utvrdio da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH i diskrecionim pravom odlučivanja utvrdilo da A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH. U tom kontekstu je Federalno ministarstvo navelo da se u okolnostima konkretnog slučaja, s obzirom na stav izražen u zaključku Ministarstva, postavlja pitanje interesa BiH da prima u svoje državljanstvo stranca koji je već osuđen za krivično djelo protiv zdravlja ljudi i imovine. Pri tome je, opreza radi, napomenuto da stranac formalnim činom stjecanja državljanstva BiH stječe pravo na biometrijske lične dokumente (lična karta, pasoš), te, stoga, na veliki broj prava u BiH i inozemstvu, pa Bosni i Hercegovini, prema stavu Federalnog ministarstva, nije u interesu da primi u svoje državljanstvo lice koje je osuđivano zbog jednog od najtežih oblika krivičnih djela propisanih odredbama KZFBiH.

15. U pogledu neosnovanosti navoda iz zaključka da je Obavještajno-sigurnosna agencija BiH (u daljnjem tekstu: OSA) jedina nadležna institucija BiH koja utvrđuje da li je neko prijetnja po sigurnost BiH ili ne, navedeno je da Federalno ministarstvo prilikom prijema zahtjeva za prijem u državljanstvo ima obavezu da pribavi podatke sigurnosnih provjera ne samo od OSA-e već i drugih državnih sigurnosno-policijskih organa kao što su Ministarstvo sigurnosti BiH, Federalna uprava policije, čije sigurnosne provjere objedinjuju provjere svih policijskih agencija na cijeloj teritoriji BiH, i to Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), MUP-a RS, deset kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova, te raspoložive evidencije Federalne uprave policije. Tek nakon toga rezultati svih izvršenih sigurnosnih provjera ocjenjuju se zajedno i u međusobnoj povezanosti i donosi rješenje vodeći računa o izvornoj nadležnosti Federalnog ministarstva u pogledu stjecanja i prestanka državljanstva FBiH (po osnovu otpusta) i nadzora nad provođenjem odredaba Zakona o državljanstvu FBiH.

16. U pogledu neosnovanosti navoda Ministarstva iz osporenog zaključka da je tražiocu državljanstva A.G. povrijeđeno pravo na djelotvoran pravni lijek, Federalno ministarstvo je navelo da je tražilac državljanstva protiv rješenja o odbijanju zahtjeva za stjecanje državljanstva BiH/FBiH mogao pokrenuti upravni spor (kako proizlazi iz pouke o pravnom lijeku), da je Kantonalni sud nadležan u konkretnom slučaju da riješi u upravnom sporu o tužbi stranke, te da se u tom kontekstu Ministarstvo, pa i podnosilac zahtjeva "izdigao" iznad nadležnog suda i spriječio tražioca državljanstva da koristi redovan pravni lijek. Na taj način se, kako je dalje navedeno, podnosilac zahtjeva upustio u meritorno odlučivanje stavljajući se u ulogu drugostepenog organa prekoračenjem zakonskih ovlaštenja iz člana 202. st. 1. i 2. ZUP-a u vezi sa članom 32. Zakona o državljanstvu BiH. Federalno ministarstvo smatra da, u smislu navedenih odredaba, Ministarstvo ima isključivo ingerenciju i nadležnost da daje, ili da odbije dati saglasnost na rješenje Federalnog ministarstva, a ne da utvrđuje činjenično stanje u formi zaključka utvrđenjem da tražilac državljanstva ispunjava uvjete iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH.

17. Najzad, Federalno ministarstvo je, imajući u vidu jurisdikciju koju, u smislu člana VI/3. Ustava BiH, ima Ustavni sud, istaklo da konkretan zahtjev, pogotovo u situaciji kada stranka još nije iskoristila svoje zakonsko pravo na redovan pravni lijek, ne predstavlja nikakvo ustavno pitanje, jer je riječ o redovnom upravnom postupku koji je proveden primjenom svih pravila i načela ZUP-a na osnovu kojih je doneseno rješenje na osnovu ocjene svih dokaza u spisu i koje je obrazloženo.

c) Odgovor na zahtjev

18. U opširnom odgovoru na zahtjev Vlada FBiH je, između ostalog, navela da je podnosilac zahtjeva zanemario činjenicu da A.G. ima mogućnost da u upravnom sporu pobija rješenje Federalnog ministarstva kojim je odbijen njegov prijem u

državljanstvo, da su odluke Federalnog ministarstva kojim se odlučuje o zahtjevima stranaca za stjecanje državljanstva, kao što je i konkretan slučaj, konačne i da protiv njih nije dopuštena žalba, ali da se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom (Kantonalni sud u Sarajevu) u skladu sa odredbama ZUP-a. Vlada FBiH je naglasila da bi rješavanje navodnog spora pred Ustavnim sudom značilo prejudiciranje odluke redovnog suda u upravnom sporu koji je dužan ocijeniti da li je rješenje Federalnog ministarstva doneseno na pravilan i zakonit način, te prejudiciranje postupaka koji se mogu pokrenuti pred Vrhovnim sudom FBiH i Ustavnim sudom. Sadržaj zahtjeva, kako je dalje navedeno, u potpunosti se podudara sa sadržajem zaključka Ministarstva za koji Vlada FBiH smatra da nije u skladu sa članom 9.d) Zakona o državljanstvu BiH. U tom kontekstu je napomenuto da je spor nastao kada je Federalno ministarstvo odbilo zahtjev A.G. za prijem u državljanstvo, a Ministarstvo se nije složilo s takvom odlukom pri čemu se stavilo u ulogu drugostepenog organa koju ne predviđaju Zakon o državljanstvu BiH, niti Zakon o državljanstvu FBiH. Imajući u vidu navedene činjenice koje se, prije svega, odnose na nadležnost Federalnog ministarstva koje odlučuje o zahtjevu za prijem u državljanstvo i nadležnost Ministarstva koje daje, ili ne daje saglasnost na takvu odluku, a da pri tome nema ulogu drugostepenog organa, Vlada FBiH je istakla da je Federalno ministarstvo po okončanju izvršenih sigurnosnih provjera i rezultata tih provjera, koji su ocijenjeni pojedinačno i zajedno, zaključilo da tražilac državljanstva A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, te da je diskrecionim pravom, koje je inkorporirano i u materijalnom propisu Zakona o državljanstvu BiH/FBiH, donijelo rješenje kojim je zahtjev za stjecanje državljanstva odbijen. Navedeni stav je, kako je dalje navedeno, potvrđen u velikom broju presuda Kantonalnog suda u Sarajevu i Vrhovnog suda FBiH (navedeni brojevi i datumi presuda) kojima je potvrđeno da u postupku povodom zahtjeva za prijem u državljanstvo stranca nije bitan čin brisanja kazne iz kaznene evidencije i da nije dovoljno da tražilac državljanstva samo ispunjava opće uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH po osnovu olakšane naturalizacije već da se naturalizacija stranca mora tretirati kao cjelovit pravni osnov za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, rukovodeći se pri tome javnim interesom BiH/FBiH. Na legitimnost diskrecionog prava države pri odlučivanju o zahtjevu za prijem stranca u državljanstvo ukazao je, prema mišljenju Vlade FBiH, i Ustavni sud u predmetu broj AP 5302/10 u kom je zaključeno da "odlučivanje o davanju i oduzimanju državljanstva se ubraja u djelokrug javnopravnih ovlaštenja određene države koji je isključen iz djelokruga člana 6. Evropske konvencije". U tom kontekstu je, prema ocjeni Vlade FBiH, nesporno da je Federalno ministarstvo postupilo pravilno kada je, zbog činjenice da je tražilac državljanstva A.G. pravosnažno osuđen zbog krivičnog djela koje se ubraja u krivična djela protiv zdravlja ljudi i imovine, zaključilo da A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, te je odbijen njegov zahtjev za stjecanje državljanstva. Ukoliko bi se stavovi iz podnesenog zahtjeva prihvatili kao osnovani, Vlada FBiH je istakla da se u tom slučaju postavlja pitanje kakav je interes BiH da prima u svoje državljanstvo strance koji su na njenoj teritoriji već osuđivani za teška krivična djela i da im se daju biometrijski lični dokumenti koji, između ostalog, podrazumijevaju i uživanje ostalih prava, npr. uživanje bezviznog režima. Osim toga, ukazano je na potpuno identičnu situaciju u drugom slučaju, povodom zahtjeva stranca iz Islamske Republike Pakistan, čiji je zahtjev za prijem u državljanstvo odbijen, a Ministarstvo, kao organ institucija BiH, dalo saglasnost na takvu odluku, a zatim je Kantonalni sud u Sarajevu u upravnom sporu tužbu odbio ocjenjujući da brisanje kazne iz kaznene evidencije u okolnostima konkretnog slučaja nije ključna okolnost. Iz navedenog, prema mišljenju Vlade FBiH, proizlazi da Ministarstvo u dva jednaka slučaja usvaja različit stav, stavljajući se u ulogu drugostepenog organa, odnosno u ulogu redovnog suda. U konačnici, Vlada FBiH je istakla da je zahtjev za rješavanje spora pred Ustavnim sudom BiH neosnovan, jer Ministarstvo nije drugostepeni organ čija je nadležnost da odlučuje meritorno o zahtjevu za prijem u državljanstvo BiH/FBiH i jer je tražilac državljanstva imao pravo na redovan pravni lijek podnošenjem tužbe u upravnom sporu pred nadležnim kantonalnim sudom. Smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu u smislu člana VI/3.a) Ustava BiH, odnosno o sporu u kojem konačnu odluku treba donijeti Ustavni sud, te da, stoga, podneseni zahtjev, u smislu člana 19. Pravila Ustavnog suda, nije dopustiv, pa je, u konačnici, predloženo da se kao takav odbaci, ili da se, ukoliko Ustavni sud ocijeni da je, ipak, dopustiv, odbije u smislu člana 59. stav 3. Pravila Ustavnog suda.

IV. Relevantni propisi

19. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Član I

Bosna i Hercegovina

7. Državljanstvo

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje reguliše Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta koje regulišu sami entiteti, pod uslovom da:

a) Svi državljani bilo kojeg entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine.

b) Nijedno lice ne može biti arbitrarno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine, ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljeno bez državljanstva. Niko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

c) Sva lica koja su bila državljani Republike Bosne i Hercegovine, neposredno prije stupanja na snagu ovog Ustava, su državljani Bosne i Hercegovine. Državljanstvo lica koja su naturalizovana poslije 6.4.1992. godine, a prije stupanja na snagu ovog Ustava, regulisaće Parlamentarna skupština.

d) Državljani Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države, pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV, stav 4, tačka (d). Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini i u entitetima samo ako je Bosna i Hercegovina država njihovog prebivališta.

e) Državljanin Bosne i Hercegovine u inostranstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. Svaki entitet može izdavati pasoše Bosne i Hercegovine svojim državljanima, na način kako je to regulisala Parlamentarna skupština. Bosna i Hercegovina može izdavati pasoše onim državljanima kojima pasoš nije izdat od strane entiteta. Uspostaviće se centralni registar svih pasoša izdatih od strane entiteta i od strane Bosne i Hercegovine.

20. **Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine** - službeni prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH" broj 22/16) glasi:

Sticanje državljanstva BiH naturalizacijom

Član 9.

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH može steći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava slijedeće uslove:

a) da je napunio 18 godina starosti;

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva;

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine;

d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranaca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljivanja stranaca sa

teritorije Bosne i Hercegovine od strane organa čiji je legalitet uspostavljen Ustavom i da je ova odluka još uvijek na snazi;

e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne za krivična djela sa predumišljajem na duže od tri godine u periodu od 8 godina od podnošenja zahtjeva;

f) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako bilateralni sporazum iz člana 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;

g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uslova ne može razumno zahtijevati;

h) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine;

i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju da osigura pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za sopstveno izdržavanje;

j) da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze;

k) da potpiše izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i

l) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH.

(2) Naturalizacija neće biti odobrena, čak ako podnosilac zahtjeva ispunjava opće uslove za naturalizaciju, ako postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobravanjem naturalizacije tom licu bila ugrožena sigurnost Bosne i Hercegovine i javni red i mir, ili ako naturalizacija nije u skladu sa interesima Bosne i Hercegovine iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene stanja podnosioca zahtjeva.

Sticanje državljanstva BiH olakšanom naturalizacijom

Član 10.

Bračni drug državljanina Bosne i Hercegovine - stranac, može steći državljanstvo BiH pod slijedećim uslovima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još uvijek traje u momentu podnošenja zahtjeva;

b) da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom iz člana 14. Odustajanje ili prestanak ranijeg državljanstva se ne zahtijeva ako to nije dopušteno ili se ne može razumno zahtijevati;

c) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine;

d) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine.

Član 32.

(1) Odluke iz člana 31., stav (2), izuzev odluka donesenih u skladu sa čl. 6., 7., 8. i 42., moraju se poslati Ministarstvu u roku od tri sedmice od datuma donošenja odluke.

(2) Odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu, ukoliko Ministarstvo ne odredi da nisu ispunjeni uslovi iz čl. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 21. i 22. U tom slučaju nadležni moraju uputiti slučaj kompetentnoj vlasti entiteta radi ponovnog razmatranja. Odluke donesene prema čl. 6., 7. i 8. stupaju na snagu nakon registracije od strane nadležnog organa.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI. 3. Ustava na konačnu odluku.

21. **Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH" broj 34/16) glasi:

Član 8.

(Uvjeti za sticanje državljanstva na osnovu naturalizacije)

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva Federacije može steći državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

a) da je napunio 18 godina;

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriji Federacije;

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Federacije;

d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije ili zaštitna mjera udaljavanja stranca sa teritorije Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije od nadležnog organa uspostavljenog Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je ova odluka još na snazi;

e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne zatvora za krivična djela sa umišljajem na vrijeme duže od tri godine u vremenu od osam godina prije podnošenja zahtjeva;

f) da se odrekne ili da mu na neki drugi način prestane ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Federacije, osim ako bilateralnim sporazumom iz člana 15. ovog zakona nije drugačije predviđeno. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva na drugi način neće se zahtijevati ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;

g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uvjeta ne može razumno zahtijevati;

h) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije;

i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili je u stanju osigurati pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za svoje izdržavanje u skladu sa odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;

j) da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze u skladu sa odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;

k) da potpiše izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Federacije i

l) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije u skladu sa odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine.

(2) Sticanje državljanstva naturalizacijom neće se odobriti čak ako podnosilac zahtjeva ispunjava sve uvjete za naturalizaciju iz stava (1) ovog člana ukoliko postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije tom licu ugrozila sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije, te javni red i mir ili ukoliko naturalizacija nije u skladu sa interesima Bosne i Hercegovine i Federacije iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnosioca zahtjeva utvrđenog u postupku.

Član 9.

(Uvjeti za sticanje državljanstva na osnovu olakšane naturalizacije)

Stranac - bračni partner državljanina Federacije može steći državljanstvo Federacije pod sljedećim uvjetima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još traje u vrijeme podnošenja zahtjeva;

b) da se odrekne ili da na neki drugi zakonom predviđen način prestane njegovo ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Federacije, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države iz člana 15. ovog zakona. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva ne zahtijeva se ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;

c) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriji Federacije;

d) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije.

22. **Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH" br. 36/03, 37/03 - ispravka, 21/04 - ispravka, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 119.

Početak i trajanje pravnih posljedica osude

(1) Pravne posljedice osude nastupaju danom pravosnažnosti presude.

(2) Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava traju najduže deset godina od dana izdržane, oproštene ili zastarjele kazne, ako za pojedine pravne posljedice nije zakonom propisano kraće trajanje.

(3) Pravne posljedice osude prestaju brisanjem osude.

Član 121.

Rehabilitacija

(1) Poslije izdržane, oproštene ili zastarjele kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora, osuđene osobe uživaju sva prava utvrđena ustavom, zakonom i drugim propisima i mogu sticati sva prava, osim onih koja su im ograničena sigurnosnom mjerom ili nastupanjem pravne posljedice osude.

(2) Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i na osobe na uvjetnom otpustu ako njihova prava nisu ograničena posebnim propisima o uvjetnom otpustu s izdržavanja kazne zatvora.

Član 125.

Brisanje osude

(1) Pod uslovom da počinitelj krivičnog djela nije ponovo osuđen za novo krivično djelo, osuda se briše po sili zakona kada proteknu sljedeći rokovi:

a) osuda kojom je počinitelj oslobođen kazne briše se iz kaznene evidencije ako osuđenik u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti presude ne počini novo krivično djelo,

b) uslovna osuda briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

c) osuda na novčanu kaznu i na kaznu zatvora u trajanju do jedne godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od tri godine od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

d) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko jedne do tri godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od pet godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

e) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko tri do pet godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od deset godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

f) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko pet do deset godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od 15 godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo.

(2) Sud može, na molbu osuđenika, odrediti da se iz kaznene evidencije briše osuda na kaznu zatvora u trajanju preko deset godina ako je protekao rok od 20 godina od dana izdržavanja, zastare ili oprosta kazne, a u tom vremenu osuđenik nije počinio novo krivično djelo.

(3) Prilikom odlučivanja o brisanju osude iz stava (2) ovog člana, sud će voditi računa o vladanju osuđenika poslije izdržavanja kazne, o prirodi krivičnog djela i o drugim okolnostima koje mogu biti od značaja za ocjenu opravdanosti brisanja osude.

(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora se ne briše.

(5) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje krivični postupak za novo krivično djelo.

(6) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje primjena mjera sigurnosti niti dok oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom nije potpuno izvršeno.

(7) Brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uslovima iz st. (1) do (3) ovog člana počinitelj krivičnog djela smatra se neosuđivanim.

23. **Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" br. 35/03, 37/03-ispravka, 56/03-ispravka, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14) u relevantnom dijelu glasi:

Član 227.

Davanje podataka iz kaznene evidencije

(1) Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati sudovima, tužilaštvima i organima unutrašnjih poslova u vezi s krivičnim postupkom koji se vodi protiv osobe koja je ranije bila osuđivana, kao i nadležnim organima za izvršenje krivičnopravnih sankcija i nadležnim organima koji učestvuju u postupku davanja amnestije, pomilovanja ili brisanja osude.

(2) Podaci iz kaznene evidencije mogu se, na obrazloženi zahtjev, dati i državnim organima ako još traju određene mjere sigurnosti ili pravne posljedice osude.

(3) Građanima se, na njihov zahtjev, mogu davati podaci o njihovoj osuđivanosti ili neosuđivanosti ako su im ti podaci potrebni radi ostvarivanja njihovih prava.

(4) Niko nema pravo tražiti od građana da podnose dokaze o svojoj osuđivanosti, odnosno neosuđivanosti.

(5) Odredbe st. od 1. do 4. ovog člana su posebne odredbe koje se odnose i na Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

24. **Zakon o upravnom postupku** ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99)

Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenim glasilima, jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 202. st. (1) i (2)

(1) Kad je u zakonu ili na zakonu utemeljenom propisu određeno da rješenje donosi jedan organ u suglasnosti sa drugim organom, organ koji donosi rješenje sastavlja rješenje i šalje ga sa spisima predmeta na suglasnost drugom organu, koji može dati suglasnost potvrdom na samom rješenju ili posebnim aktom. U takvom slučaju rješenje je doneseno kad je drugi organ dao suglasnost, a smatra se aktom organa koji je donio rješenje.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, organ koji donosi rješenje sastavlja i šalje ga sa spisima predmeta na suglasnost drugom organu, koji može dati suglasnost potvrdom na samom rješenju ili posebnim aktom. U takvom slučaju rješenje je doneseno kad je drugi organ dao suglasnost, a smatra se aktom organa koji je donio rješenje.

V. Dopustivost

25. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

26. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

- Da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom,

uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

27. U konkretnom predmetu podnosilac zahtjeva je Zoran Tegeltija, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, što znači da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu odredbu člana 21. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud smatra da je zahtjev dopustiv, jer je u konkretnom slučaju, prema članu VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud nadležan da odlučuje, između ostalog, o sporovima između institucija Bosne i Hercego-vine i entiteta. Podnosilac zahtjeva je ukazao na postojanje spora između Ministarstva i Federalnog ministarstva kao kompetentnih vlasti na državnom i entitetskom nivou, ističući da je entitetski nivo vlasti arbitrarno primijenio materijalno pravo povodom zahtjeva stranca A.G., kao tražioca državljanstva BiH/FBiH, implicirajući pritom na povredu prava iz člana I/7. Ustava BiH, čl. 6, 8, 13. i 14. Evropske konvencije, te odredbe Zakona o državljanstvu BiH, Zakona o državljanstvu FBiH i KZFBiH. Argumentacija iz zahtjeva je zasnovana na tvrdnji da je Federalno ministarstvo pogrešnom primjenom odredaba iz oblasti državljanstva i krivičnog zakonodavstva, odlučujući o konkretnom zahtjevu A.G., pogrešno ocijenilo dokaze, te nepotpuno i nepravilno utvrdilo činjenično stanje sadržano u predmetu, što je, u konačnici, rezultiralo donošenjem nezakonitog rješenja. Podnosilac zahtjeva je ukazao na sadržaj odredbe člana 32. Zakona o državljanstvu BiH, koji u relevantnom dijelu (stav 3) glasi: "ako nakon ponovnog razmatranja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI/3. Ustava na konačnu odluku."

28. Slijedeći navedeno, proizlazi da se zahtjev podnesen Ustavnom sudu, na osnovu člana VI/3.a) Ustava BiH, u svojoj suštini odnosi na tvrdnju o postojanju spora između vlasti na nivou države i na nivou entiteta povodom oprečnih mišljenja u pogledu stjecanja državljanstva BiH/FBiH i pravnih posljedica nedavanja saglasnosti državnog nivoa vlasti entitetskom nivou vlasti. Prema ocjeni Ustavnog suda, uprkos izraženim mišljenjima Vlade FBiH i Federalnog ministarstva o nedopustivosti zahtjeva, navedeno je posebno važno, jer su u konkretnom slučaju u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH donesena dva oprečna akta Ministarstva, kao institucije BiH, i Federalnog ministarstva, kao entitetskog organa, u kojima su usvojeni različiti stavovi povodom istog pitanja, pa proizlazi da takav spor, u smislu člana VI/3.a) Ustava BiH, može da se riješi jedino u postupku pred Ustavnim sudom.

VI. Meritum

29. Podnosilac zahtjeva je predložio da Ustavni sud riješi spor koji je nastao između Ministarstva i Federalnog ministarstva kao kompetentnih vlasti na državnom i entitetskom nivou povodom zahtjeva A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, ukazujući pritom na povredu prava iz člana I/7. Ustava BiH, povrede odredaba iz čl. 6, 8, 13. i 14. Evropske konvencije, materijalnih odredaba Zakona o državljanstvu BiH i Zakona o državljanstvu FBiH, te relevantnih odredaba KZFBiH koje se odnose na pravne posljedice brisanja krivične osude iz kaznene evidencije.

30. Ustavni sud, prije svega, podsjeća da se odlučivanje o davanju i oduzimanju državljanstva ubraja u djelokrug javnopravnih ovlaštenja određene države, te da je to pitanje u Bosni i Hercegovini, osim ustavnim odredbama, regulirano Zakonom o državljanstvu BiH, Zakonom o državljanstvu FBiH i Zakonom o državljanstvu Republike Srpske. Osim toga, u praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) usvojen je stav da postupak koji su provele javne vlasti s ciljem odlučivanja da li treba strancu biti dozvoljeno da stekne državljanstvo, ili mu se to pravo oduzima jeste diskrecione, administrativne prirode i ne uključuje primjenu građanskih prava i obaveza, u smislu značenja člana 6. Evropske konvencije (vidi presudu *P. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka broj 13162/87 54 DR 211, str. 2). Imajući u vidu da se podnosilac zahtjeva, osim na odredbu iz člana I/7. Ustava BiH, poziva i na odredbe prava iz Evropske konvencije (čl. 6, 8, 13. i 14) koje se tiču A.G., kao pojedinca i ujedno tražioca državljanstva, Ustavni sud će, imajući u vidu da se državljanstvo ubraja u domen javnog prava svake zemlje, pa tako i Bosne i Hercegovine, u nastavku ispitati isključivo spor između Ministarstva i Federalnog ministarstva, dakle spor između državnog i entitetskog nivoa vlasti, a ne spor između Federalnog ministarstva i tražioca državljanstva kao pojedinca.

31. S obzirom na to da se radi o sporu koji se ne tiče građanskih prava i obaveza iz Evropske konvencije, Ustavni sud će ovaj spor riješiti na osnovu odredaba člana I/7. Ustava BiH, kao i na osnovu odredaba relevantnih zakona čiju primjenu dovodi u pitanje podnosilac zahtjeva, ukazujući na arbitrarnost Federalnog ministarstva u tom smislu (primjena relevantnih zakona).

32. Ustavni sud, prije svega, zapaža da je Federalno ministarstvo koje je u konkretnom slučaju odlučivalo u prvom stepenu o zahtjevu A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH donijelo rješenje kojim je zahtjev odbijen. U obrazloženju tog rješenja su navedeni razlozi zbog kojih je Federalno ministarstvo ocijenilo da A.G., kao stranac i ujedno tražilac državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz člana 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH, odnosno da predstavlja prijetnju po sigurnost BiH i FBiH. U tom pravcu je kao ključna okolnost istaknuto to što je tražilac državljanstva osuđen na teritoriji BiH/FBiH pravosnažnom presudom Općinskog suda za krivično djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga za koje je uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci, te da navedeno krivično djelo predstavlja teško krivično djelo normirano u KZFBiH u dijelu krivičnih djela protiv zdravlja ljudi i da tražilac državljanstva, stoga, predstavlja prijetnju po sigurnost države BiH. U tom pravcu je naglašeno da se, prema članu 8. stav 2. Zakona o državljanstvu FBiH, stjecanje državljanstva naturalizacijom neće odobriti čak ni ako podnosilac ispunjava uvjete za naturalizaciju iz stava 1. istog člana (opći uvjeti) ukoliko postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenom naturalizacijom ugrozila sigurnost BiH i FBiH, ili ukoliko naturalizacija nije u skladu sa interesima BiH i FBiH, ili zbog nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnosioca zahtjeva utvrđenog u postupku. Federalno ministarstvo je, osim navedenog, ukazalo i na sadržaj odredbe člana 9. stav 1. Zakona o državljanstvu BiH, koja se podudara sa odredbom navedenog entitetskog zakona iz koje, kako je obrazloženo, proizlazi diskreciono pravo svake države da primi stranca, ili da ga ne primi u državljanstvo i da ne postoji obaveza države da državljanstvo dodijeli, pod uvjetom da se prethodno provede pravilan postupak i donese zakonito rješenje. Identičan stav je Federalno ministarstvo usvojilo nakon ponovnog razmatranja predmeta zbog nesaglasnosti Ministarstva sa takvim stavom, iznoseći pritom u odgovoru Ministarstvu opširnije i detaljnije razloge u pravcu pravilno provedenog postupka pred Federalnim ministarstvom i zakonitosti rješenja utemeljenog na navedenim materijalnim odredbama Zakona o državljanstvu BiH i FBiH, što je izneseno (i) u odgovoru Vlade FBiH u postupku pred Ustavnim sudom.

33. Za razliku od navedenog, Ministarstvo je u postupku usaglašavanja (davanja saglasnosti) na prethodno rješenje Federalnog ministarstva donijelo zaključak u kome su izneseni potpuno suprotni stav i mišljenje. Naime, Ministarstvo je utvrdilo da A.G. ispunjava uvjete iz člana 10. Zakona o državljanstvu BiH (olakšana naturalizacija), da je Federalno ministarstvo arbitrarno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva (član 9. stav 2. Zakona o državljanstvu BiH i član 8. stav 2. Zakona o državljanstvu FBiH kojim je regulirana naturalizacija) i krivičnog zakonodavstva, jer je kao odlučujuću činjenicu neosnovano ocijenilo postojanje pravosnažne osuđujuće presude protiv A.G., zanemarujući pritom da je izrečena kazna brisana iz kaznene evidencije (član 125. KZFBiH) i da se brisanjem osude osuđivano lice ima smatrati neosuđivanim, pa, stoga, i A.G. koji je aplicirao za državljanstvo BiH/FBiH po osnovu olakšane naturalizacije treba da se smatra neosuđivanim licem.

34. S tim u vezi, Ustavni sud ukazuje da je konkretnim zahtjevom problematizirano pitanje stjecanja državljanstva olakšanom naturalizacijom u vezi s pravnim posljedicama brisanja krivične osude iz kaznene evidencije. Ustavni sud ističe da su Zakonom o državljanstvu BiH i Zakonom o državljanstvu FBiH propisani uvjeti pod kojima stranac može steći državljanstvo BiH/FBiH naturalizacijom i olakšanom naturalizacijom. Oba zakona, pored općih uvjeta za stjecanje državljanstva koji su propisani u članu 9. stav 1. Zakona o državljanstvu BiH i članu 8. stav 1. Zakona o državljanstvu FBiH, u stavu 2. propisuju da naturalizacija neće biti odobrena ako postoje osnovani razlozi za sumnju da bi odobrenjem naturalizacije (tražiocu državljanstva) bila ugrožena sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, ili ako naturalizacija nije u skladu sa interesima Bosne i Hercegovine, ili zbog nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene činjeničnog stanja utvrđenog u postupku. Olakšana naturalizacija je regulirana u odredbama člana 10. Zakona o državljanstvu BiH i člana 9. Zakona o državljanstvu FBiH, pa se odredbe kojima je regulirano pitanje stjecanja državljanstva naturalizacijom i olakšanom naturalizacijom, prema mišljenju Ustavnog suda, ne mogu posmatrati odvojeno, kako se implicira u zahtjevu, jer navedene odredbe sadržajno i konceptualno predstavljaju jednu cjelinu, tj. slijede jedna za drugom. U tom pravcu Ustavni sud podržava stav iz osporenog rješenja Federalnog ministarstva da se prilikom odlučivanja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje državljanstva te odredbe ne mogu primjenjivati nezavisno jedne od drugih.

35. Sljedeće (i) najbitnije pitanje iz zahtjeva odnosi se na pravne posljedice brisanja krivične osude u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH. Argument podnosioca zahtjeva, odnosno Ministarstva, jeste da je tražiocu državljanstva uvjetna osuda brisana iz kaznene evidencije i da se, stoga, ima smatrati neosuđivanim licem. U zahtjevu se, dalje, navodi da je Federalno ministarstvo prekoračilo granice diskrecionog prava arbitrarnim izvođenjem zaključka da materijalni propisi iz oblasti državljanstva derogiraju primjenu KZFBiH. S druge strane, Federalno ministarstvo, suprotstavljajući se takvom stavu i mišljenju, smatra da su propisi iz oblasti državljanstva (Zakon o državljanstvu BiH i Zakon o državljanstvu FBiH) *lex specialis* u odnosu na KZFBiH i da s tog aspekta čin brisanja osude iz kaznene evidencije osuđivanom stranom državljaninu ne znači da se stranac prema odredbama KZFBiH ne smatra osuđivanim, u smislu ispunjavanja uvjeta za stjecanje državljanstva BiH/FBiH.

36. Imajući u vidu navedena suprotstavljena mišljenja i stavove, Ustavni sud podsjeća da iz odredbe člana 125. stav 1. tačka b) KZFBiH proizlazi da brisanje osude po sili zakona za određene osude nastupa automatski, protekom određenog vremena, pod uvjetom da osuđeni u tom vremenu nije učinio novo krivično djelo. Dužina tog vremena u zakonu je različito određena, u zavisnosti od vrste krivične sankcije koja je bila izrečena osuđenom. Dalje, u stavu 7. citiranog člana je određeno da se brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uvjetima iz st. 1. i 3. iste odredbe počinilac krivičnog djela smatra neosuđivanim. Međutim, navedena odredba se ne može posmatrati izdvojeno, već u vezi s odredbama o rehabilitaciji (član 121. KZFBiH i član 117. KZBiH), odnosno davanjem podataka iz kaznene evidencije i ovlaštenjima koja s tim u vezi postoje. Neophodnost da se sagledaju ove odredbe u uzajamnoj vezi proistječe iz ključnog pitanja koje glasi: Kakve su pravne posljedice brisanja osude? U konkretnom slučaju Ustavni sud ima u vidu da je tražilac državljanstva A.G. bio pravosnažno osuđen uvjetnom osudom na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci s vremenom provjeravanja od jedne godine zbog počinjenja krivičnog djela (posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga) i da je navedena osuda brisana iz kaznene evidencije. U pogledu pravnog značaja brisanja osude, koji se neophodno dovodi u vezu sa odredbama o rehabilitaciji osuđenih lica, Ustavni sud podsjeća (imajući u vidu vrstu krivične sankcije) da je u pitanju tzv. ograničena rehabilitacija, koju (između ostalog) karakterizira činjenica da licu čija je osuda brisana iz kaznene evidencije nije izričito priznat status neosuđivanosti. To, dalje, ima kao posljedicu da nadležni organi koji učestvuju u krivičnom postupku, bez obzira na to da li je osuda brisana iz kaznene evidencije i bez obzira na često veliki protek vremena od ranije osude, imaju pravo da raspolažu informacijama o prijašnjoj osuđivanosti nekog lica, jer, prema odredbi člana 227. Zakona o krivičnom postupku FBiH (u daljnjem tekstu: ZKPFBiH), podaci iz kaznene evidencije mogu se dati "sudovima, tužilaštvima i organima unutrašnjih poslova". Cilj ovakvog sistema rehabilitacije su interes i zaštita društva od kriminaliteta. S tim u vezi, Ustavni sud podsjeća na relevantni dio odredbe člana 121. KZFBiH (rehabilitacija) prema kojem "osuđene osobe uživaju sva prava utvrđena ustavom, zakonom i drugim propisima i mogu stjecati sva prava, osim onih koja su im ograničena sigurnosnom mjerom ili nastupanjem pravne posljedice osude". Ograničenost djelovanja instituta brisanja osude posljedica je i činjenice da zakon ne sadrži posebne odredbe o ograničavanju i zabrani davanja podataka iz kaznene evidencije, odnosno da ne poznaje tzv. pretpostavku neosuđivanosti, jer se podaci, kako je prethodno navedeno, mogu dati sudovima, tužilaštvima i organima unutrašnjih poslova. Stoga, proizlazi da se brisanjem osude iz kaznene evidencije ne postiže faktičko anuliranje osude i krivične sankcije obuhvaćene tom brisanom osudom, kao što se brisanjem osude ne postiže ni pravno anuliranje ranije osude s obzirom na to da se podaci o osuđivanosti mogu dati sudovima, tužilaštvima i organima unutrašnjih poslova (policiji) radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti. U tom smislu je očigledno da su dometi i posljedice brisanja osude iz kaznene evidencije ograničeni i da se ne odnose na sva potencijalno zainteresirana lica. S tim u vezi, Ustavni sud podsjeća da se u uvjerenju koje se izdaje građanima na osnovu podataka iz kaznene evidencije brisana osuda i brisane pravne posljedice osude ne smiju spominjati. Međutim, to ne znači da se poništava upis osude i da takvi podaci ne ostaju u kaznenoj evidenciji koji se, u smislu člana 227. ZKPFBiH, mogu dati sudovima, tužilaštvima i organima unutrašnjih poslova, kao što je već obrazloženo.

37. Slijedeći navedeno, ne mogu se prihvatiti navodi podnosioca zahtjeva da je Federalno ministarstvo arbitrarno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i krivičnog zakonodavstva i da je u vezi s pravnim posljedicama brisanja osude prekoračilo svoja ovlaštenja, jer upravo iz odredbe člana 227. ZKPFBiH proizlazi suprotno. Ustavni sud, imajući u vidu, prije svega, jasne zakonske odredbe Zakona o državljanstvu, te jasno, argumentirano i podrobno obrazloženje rješenja Federalnog ministarstva ne može zaključiti da je u konkretnom slučaju proizvoljno primijenjeno materijalno pravo kada je odbijen

zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH. U tom smislu Ustavni sud podsjeća da je, kako proizlazi iz dostavljene dokumentacije i osporenog rješenja, Federalno ministarstvo u saradnji sa državnim i entitetskim organima izvršilo sigurnosne provjere za tražioca državljanstva i da je nakon prikupljenih podataka dobivenih na taj način ocijenilo da se u postupku stjecanja državljanstva ne može zanemariti okolnost da je A.G. na teritoriji BiH/FBiH bio osuđen pravosnažnom presudom za teško krivično djelo normirano u Poglavlju XXI KZFBiH pod nazivom Krivična djela protiv zdravlja ljudi i da, stoga, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH. Federalno ministarstvo je ocjenom prikupljenih podataka, kao i osuđujuće presude izrečene tražiocu državljanstva za krivično djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga od 26. oktobra 2016. godine, bez obzira na karakter kazne (uvjetna osuda) koja je brisana iz kaznene evidencije, zaključilo da bi se odobrenjem traženog državljanstva ugrozila sigurnost BiH i FBiH. Iz navedenog proizlazi da je Federalno ministarstvo imalo u vidu odredbu člana 125. KZFBiH kojom je regulirano brisanje osude i koja je u okolnostima konkretnog slučaja dovedena u vezu s njenim pravnim posljedicama uz zaključak da brisanje osude za konkretan postupak (stjecanje državljanstva) nije od značaja, te da su zakoni kojima je regulirano pitanje državljanstva u konkretnom slučaju *lex specialis* u odnosu na odredbu člana 125. KZFBiH.

38. Imajući sve to u vidu, prema mišljenju Ustavnog suda, neosnovano je pozivanje podnosioca zahtjeva na arbitrarnu primjenu odredbe člana 10.d) Zakona o državljanstvu BiH i člana 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH kojima su propisani uvjeti za stjecanje državljanstva olakšanom naturalizacijom, pa Ustavni sud ne nalazi ništa što bi ukazalo na proizvoljnost u postupanju Federalnog ministarstva, kao entitetskog organa, u zaključku da A.G., kao stranac i ujedno tražilac državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva propisane zakonom.

39. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da Federalno ministarstvo u postupku stjecanja državljanstva po zahtjevu A.G nije prekršilo odredbe iz člana I/7. Ustava Bosne i Hercegovine na koji način se ujedno (i) rješava ovaj ustavni spor.

VII. Zaključak

40. Ustavni sud zaključuje da Federalno ministarstvo, kao entitetski organ, u postupku odlučivanja o zahtjevu za stjecanje državljanstva BiH/FBiH nije postupilo proizvoljno kada je odbilo zahtjev A.G. iz Arapske Republike Egipat, jer je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja ocijenjeno da A.G., kao tražilac državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete propisane u članu 10. Zakona o državljanstvu BiH i članu 9. Zakona o državljanstvu FBiH za stjecanje državljanstva olakšanom naturalizacijom i da, u smislu člana 9. stav 2. Zakona o državljanstvu BiH i člana 8. stav 2. Zakona o državljanstvu FBiH, predstavlja prijetnju po sigurnost Federacije Bosne i Hercegovine.

41. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

42. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 8/21**, rješavajući zahtjev **Zorana Tegeltije, predsjedatelja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) alineja b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik
Tudor Pantiru, dopredsjednik
Miodrag Simović, dopredsjednik
Mirsad Ćeman, dopredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Seada Palavrić, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudac
Angelika Nussberger, sutkinja
Helen Keller, sutkinja

na sjednici održanoj 23. rujna 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU[1]

Odlučujući o zahtjevu **Zorana Tegeltije**, predsjedatelja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, za rješavanje spora nastalog između Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Federalnog ministarstva unutarnjih poslova u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine pokrenutom po zahtjevu A.G., državljanina Arapske Republike Egipat.

Utvrđuje se da je Rješenje Federalnog ministarstva unutarnjih poslova broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 od 1. veljače 2021. godine sukladno članku I/7. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ostaje na snazi Rješenje Federalnog ministarstva unutarnjih poslova broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 od 1. veljače 2021. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Zoran Tegeltija, predsjedatelj Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je 27. svibnja 2021. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora nastalog između Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i Federalnog ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine pokrenutom po zahtjevu A.G., državljanina Arapske Republike Egipat (u daljnjem tekstu: tražitelj državljanstva ili A.G.).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) zatraženo je 9. lipnja 2021. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

3. Vlada FBiH je dostavila odgovor na zahtjev 8. srpnja 2021. godine.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnositelj zahtjeva je predložio da Ustavni sud, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, riješi spor koji je nastao između Ministarstva i Federalnog ministarstva u predmetu stjecanja državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanstvo BiH, državljanstvo FBiH ili državljanstvo BiH/FBiH) pokrenutom po zahtjevu državljanina Arapske Republike Egipat A.G.

5. Podnositelj zahtjeva je istaknuo da je Federalno ministarstvo odbijanjem zahtjeva A.G. za prijem u državljanstvo BiH/FBiH povrijedilo odredbu članka I/7. Ustava BiH, te odredbe Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), kao i odredbe

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

materijalnih propisa kojim je regulirana oblast državljanstva BiH/FBiH, i to odredbe Zakona o državljanstvu BiH, Zakona o državljanstvu FBiH i Kaznenog zakona FBiH (u daljnjem tekstu: KZFBiH).

6. Obrazlažući zahtjev, podnositelj je istaknuo da je Federalno ministarstvo pogrešno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i kaznenog zakonodavstva, da je izvršilo pogrešnu ocjenu dokaza, te, stoga, nepotpuno i pogrešno utvrdilo činjenično stanje, što je, u konačnici, rezultiralo donošenjem nezakonitog rješenja kojim je odbijen zahtjev tražitelja državljanstva A.G. za prijem u državljanstvo BiH/FBiH. Sukladno tome, u zahtjevu je navedeno da je Federalno ministarstvo proizvoljno primijenilo odredbe članka 10. Zakona o državljanstvu BiH, članka 9. Zakona o državljanstvu FBiH i čl. 119. i 125. KZFBiH, jer je A.G. aplicirao za prijem u državljanstvo po osnovi olakšane naturalizacije, pa je neutemeljeno tumačenje iz osporenog rješenja prema kojem A.G. ne ispunjava uvjete iz članka 9. Zakona o državljanstvu BiH i članka 8. Zakona o državljanstvu FBiH, odnosno da postoje razlozi koji predstavljaju prijetnju za sigurnost BiH. U navedenim odredbama su, prema navodima iz zahtjeva, propisani uvjeti za prijem u državljanstvo po osnovi olakšane naturalizacije koji ne mogu biti predmetom diskrecijske ocjene Federalnog ministarstva koje je podatak o brisanoj osudi za A.G. protumačilo kao neispunjavanje uvjeta za prijem u državljanstvo uz zaključak da A.G. predstavlja prijetnju za sigurnost BiH. Naime, A.G. je uz zahtjev za stjecanje državljanstva dostavio dokaze o ispunjenosti zakonskih uvjeta, između ostalog izvadak iz matične knjige vjenčanih sa državljankom BiH/FBiH, dokaz da brak i dalje traje, dokaz da ima odobren stalni boravak u BiH, dokaz da ne postoje razlozi koji bi predstavljali prijetnju sigurnosti BiH i dokaz da nije evidentiran u kaznenim evidencijama. U postupku davanja suglasnosti Ministarstvu je dostavljeno navedeno rješenje Federalnog ministarstva nakon čega je utvrđeno da je kao odlučujuća činjenica ocijenjena Presuda Općinskog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 65 0 K 602538 16 Kps od 26. listopada 2016. godine kojom je A.G. bio uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci s vremenom provjere u trajanju od godinu dana za kazneno djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz članka 239. KZFBiH za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju do jedne godine. Ministarstvo je imalo u vidu da je navedena presuda postala pravomoćna 9. studenog 2016. godine i da je, stoga, po sili zakona brisana iz kaznene evidencije, u smislu članka 125. KZFBiH nakon proteka godinu dana od prestanka vremena provjere, zbog čega se brisanjem osude svaka osoba, pa tako i A.G., smatra neosuđivanom. Imajući to u vidu, Ministarstvo je usvojilo stajalište da je pogrešno tumačenje Federalnog ministarstva da A.G. ima status osuđivane osobe i da predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, jer je podatak o brisanoj osudi protumačilo kao neispunjavanje uvjeta iz članka 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva, to ukazuje na kršenje prava na pravično suđenje, prava na privatni i obiteljski život, dom i prepisku i prava na učinkovit pravni lijek iz čl. 6, 8. i 13. Europske konvencije.

7. Imajući u vidu da je odredbom članka 32. Zakona o državljanstvu BiH propisano da odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu i da Ministarstvo, u slučaju neslaganja sa entitetskom vlasti, predmet vraća na ponovno razmatranje kompetentnoj entitetskoj vlasti, te da, ukoliko entitetska vlast odluči identično i ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i BiH, cijeli slučaj se upućuje Ustavnom sudu na konačnu odluku. Podnositelj zahtjeva je, ocjenjujući da u okolnostima konkretnog slučaja postoji spor između državne i entitetske vlasti, predložio Ustavnom sudu da riješi nastali spor u svezi sa stjecanjem državljanstva BiH/FBiH.

b) Činjenice predmeta povodom kojeg je podnesen zahtjev

8. A.G. je 16. rujna 2020. godine Federalnom ministarstvu podnio zahtjev za stjecanje državljanstva BiH i državljanstva FBiH po osnovi olakšane naturalizacije.

9. Federalno ministarstvo je 1. veljače 2021. godine donijelo Rješenje broj 01 03 03/2-10-1-7845/20 kojim je odbijen zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH uz obrazloženje da je u tijeku postupka utvrđeno da je A.G. Presudom Općinskog suda broj 65 0 K 602538 16 Kps od 26. listopada 2016. godine uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci zbog počinjenog kaznenog djela posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz članka 239. stavak 3. KZFBiH, koja je postala pravomoćna 9. studenog 2016. godine. Imajući u vidu tu činjenicu i ostale prikupljene dokaze, Federalno ministarstvo je utvrdilo da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz članka 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH, jer predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, da, stoga, ne ispunjava uvjete ni za stjecanje državljanstva naturalizacijom i da postoje utemeljeni razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije ugrozila sigurnost BiH i FBiH.

10. Federalno ministarstvo je rješenje od 1. veljače 2021. godine dostavilo Ministarstvu na suglasnost 9. veljače 2021. godine.

11. Ministarstvo je donijelo zaključak broj 06-1-30-3-539/21 od 12. veljače 2021. godine kojim je utvrđeno da A.G. ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH u postupku stjecanja državljanstva BiH i državljanstva FBiH. U obrazloženju zaključka je navedeno da je Federalno ministarstvo pogrešno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i kaznenog zakonodavstva i da rješenje kojim je zahtjev A.G. odbijen sadrži niz nepravilnosti i kontradiktornosti zbog toga što je A.G. aplicirao za prijem u državljanstvo po osnovi olakšane naturalizacije i što se pri ocjeni ispunjavanja uvjeta za stjecanje državljanstva Federalno ministarstvo pozvalo na neispunjavanje odredaba članka 9. Zakona o državljanstvu BiH i članka 8. Zakona o državljanstvu FBiH. Pri tome je, kako je dalje obrazloženo, samoinicijativno i bez osnove kao odlučujuća ocijenjena činjenica o postojanju pravomoćne presude kojom je A.G. uvjetno osuđen na kaznu zatvora, zanemarujući da je izrečena kazna na temelju članka 125. KZFBiH po sili zakona brisana iz kaznene evidencije i da se brisanjem osude osoba smatra neosuđivanom, pa stoga i A.G. koji je aplicirao za državljanstvo BiH/FBiH po osnovi olakšane naturalizacije. Ministarstvo je, u konačnici, zaključilo da su u konkretnom slučaju ispunjeni svi uvjeti iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH, te da ne postoji prepreka za izdavanje garancije A.G. u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH.

12. Federalno ministarstvo je, nakon ponovnog razmatranja predmeta, Ministarstvu dostavilo odgovor na prethodni zaključak i, s tim u svezi, navelo da je Ministarstvo utvrdilo da A.G. ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH, da doneseni zaključak sadrži niz nepravilnosti i nezakonitosti, jer je protivan članku 9.d) Zakona o državljanstvu BiH, da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz navedene odredbe državnog zakona, kao ni odredbe iz čl. 8. i 9. Zakona o državljanstvu FBiH, da je prije donošenja rješenja o zahtjevu A.G. po službenoj dužnosti Federalno ministarstvo zatražilo od nadležnih državnih tijela da izvrše sve sigurnosne provjere kako bi se provjerilo predstavlja li A.G. (kao i svi stranci koji podnesu takav zahtjev) prijetnju po sigurnost BiH, što podrazumijeva podatke o eventualnom vođenju kaznenog postupka i osuđivanosti na teritoriju BiH za počinjeno kazneno djelo, da je nakon provjera koje je izvršila Federalna uprava policije (u daljnjem tekstu: FUP) Federalnom ministarstvu dostavljen akt broj 09-11-11/3-03-7-331/20 od 2. prosinca 2020. godine na temelju kojeg je utvrđeno da je A.G. počinio kazneno djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz članka 239. stavak 3. KZFBiH za koje je

osuđen presudom od 26. listopada 2016. godine, koja je postala pravomoćna 26. studenog 2016. godine.

13. U pogledu neutemeljenosti navoda iz zaključka Ministarstva da A.G. ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, Federalno ministarstvo je istaknulo da je odbijen zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva, jer je na teritoriju države BiH čije je državljanstvo želio steći počinio kazneno djelo i da, stoga, ne ispunjava uvjet za stjecanje državljanstva iz članka 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH, da je Federalno ministarstvo nadležno za pitanja državljanstva BiH/FBiH i da je obvezno svoju odluku dostaviti Ministarstvu na suglasnost, kako je i postupljeno u konkretnom slučaju, u smislu članka 202. st. 1. i 2. Zakona o upravnom postupku FBiH (u daljnjem tekstu: ZUP), da se Ministarstvo, protivno navedenoj odredbi ZUP-a, upustilo u meritorno odlučivanje donošenjem zaključka u kojem je utvrđeno da A.G. ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH. Pojašnjavajući navedeno u odgovoru Ministarstvu, Federalno ministarstvo je navelo da je rješenje o odbijanju zahtjeva za stjecanje državljanstva konačno u upravnom postupku i da se protiv navedenog rješenja može pokrenuti upravni spor, a u nastavku su navedeni razlozi zbog kojih ocjenjuje da je zaključak Ministarstva nepravilan i nezakonit. U tom pravcu je, između ostalog, navedeno da je Ministarstvo pogrešno ocijenilo mogućnost primjene članka 9. Zakona o državljanstvu BiH i članka 8. Zakona o državljanstvu FBiH (stjecanje državljanstva po osnovi naturalizacije), da se u konkretnom slučaju radi o stjecanju državljanstva BiH/FBiH po osnovi ostvarenog stalnog boravka na teritoriju BiH, tj. po osnovi olakšane naturalizacije pri čemu se procjenjuje cjelokupno činjenično stanje utvrđeno u postupku, da je takvo stajalište potvrđeno u brojnim odlukama Kantonalnog suda u Sarajevu u kojima je naglašena važnost primjene članka 8. stavak 2. Zakona o državljanstvu FBiH i važnost diskrecijskog prava države BiH i njezinih nadležnih tijela da odluče o stjecanju državljanstva u situaciji kada je stranac podnio zahtjev po osnovi olakšane naturalizacije, da je diskrecijsko pravo izravno inkorporirano u članku 9. stavak 2. Zakona o državljanstvu BiH i u članku 8. stavak 2. Zakona o državljanstvu FBiH, da pritom nije dostatno samo to da stranka (podnositelj zahtjeva) ispunjava samo opće uvjete za stjecanje državljanstva već da se primjenom analogije, sukladno načelu *ius domicili*, naturalizacija punoljetnog stranca mora tretirati kao cjelovita pravna osnova stjecanja državljanstva BiH/FBiH rukovodeći se, prije svega, javnim interesom FBiH/BiH.

14. U pogledu neutemeljenosti navoda iz zaključka da je Federalno ministarstvo samoinicijativno i bez osnove ocijenilo osuđujuću pravomoćnu presudu protiv osobe A.G. kao odlučujuću, navedeno je da je u identičnim odredbama članka 23. Zakona o državljanstvu BiH i Zakona o državljanstvu FBiH propisano u kojim slučajevima se može oduzeti državljanstvo BiH/FBiH, konkretno, da državljanstvo može biti oduzeto kada je državljanin osuđen na području ili izvan područja BiH pravomoćnom presudom i da su precizirana po nazivu i biću kaznena djela koja predstavljaju razlog za oduzimanje već stečenog državljanstva BiH/FBiH. To, dalje, znači, kako je navelo Federalno ministarstvo, da bi se, sukladno navedenim zakonskim odredbama, osobi A.G. zbog počinjenog kaznenog djela za koje je pravomoćno osuđena, moglo oduzeti državljanstvo u situaciji da ga je već dobila, jer je presudom osuđena zbog počinjenog kaznenog djela posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga iz članka 239. stavak 2. KZFBiH. Stoga je ocijenjeno da su neutemeljeni navodi Ministarstva da A.G. ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH i da je opravdanje Ministarstva o ispunjenju uvjeta za stjecanje državljanstva po osnovi olakšane naturalizacije činjenica da mu je kazna brisana iz kaznene evidencije. S tim u svezi je istaknuto da čin brisanja kazne iz kaznene evidencije osuđivanom stranom državljaninu nikako ne znači da se stranac prema odredbama KZFBiH ne smatra osuđivanim u svezi sa ispunjavanjem uvjeta za stjecanje državljanstva. Državljanstvo i uvjeti za njegovo stjecanje, prema odredbama Zakona o državljanstvu BiH/FBiH, kako je dalje navedeno, jeste *lex specialis* u odnosu na odredbe KZFBiH koje propisuju postupak brisanja kazne iz kaznene evidencije i bez utjecaja je u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH. Pored navedenog, istaknuto je da je kazneno djelo omogućavanje i uživanje opojnih droga normirano u Poglavlju XXI. KZFBiH pod nazivom Kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine, zbog čega je FMUP utvrdio da A.G. ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH i diskrecijskim pravom odlučivanja utvrdilo da A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH. U tom kontekstu je Federalno ministarstvo navelo da se u okolnostima konkretnog slučaja, obzirom na stajalište izraženo u zaključku Ministarstva, postavlja pitanje interesa BiH da prima u svoje državljanstvo stranca koji je već osuđen za kazneno djelo protiv zdravlja ljudi i imovine. Pri tome je, opreza radi, napomenuto da stranac formalnim činom stjecanja državljanstva BiH stječe pravo na biometrijske osobne dokumente (osobna iskaznica, putovnica), te, stoga, na veliki broj prava u BiH i inozemstvu, pa Bosni i Hercegovini, prema stajalištu Federalnog ministarstva, nije u interesu da primi u svoje državljanstvo osobu koja je osuđivana zbog jednog od najtežih oblika kaznenih djela propisanih odredbama KZFBiH.

15. U pogledu neutemeljenosti navoda iz zaključka da je Obavještajno-sigurnosna agencija BiH (u daljnjem tekstu: OSA) jedina nadležna institucija BiH koja utvrđuje je li netko prijetnja po sigurnost BiH ili ne, navedeno je da Federalno ministarstvo prilikom primitka zahtjeva za prijem u državljanstvo ima obvezu pribaviti podatke sigurnosnih provjera ne samo od OSA-e već i drugih državnih sigurnosno-policijskih tijela kao što su Ministarstvo sigurnosti BiH, Federalna uprava policije, čije sigurnosne provjere objedinjuju provjere svih policijskih agencija na cijelom teritoriju BiH, i to Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), MUP-a RS, deset kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova, te raspoložive evidencije Federalne uprave policije. Tek nakon toga rezultati svih izvršenih sigurnosnih provjera ocjenjuju se zajedno i u međusobnoj povezanosti i donosi rješenje vodeći računa o izvornoj nadležnosti Federalnog ministarstva u pogledu stjecanja i prestanka državljanstva FBiH (po osnovi otpusta) i nadzora nad provedbom odredaba Zakona o državljanstvu FBiH.

16. U pogledu neutemeljenosti navoda Ministarstva iz osporenog zaključka da je tražitelju državljanstva A.G. povrijeđeno pravo na učinkovit pravni lijek, Federalno ministarstvo je navelo da je tražitelj državljanstva protiv rješenja o odbijanju zahtjeva za stjecanje državljanstva BiH/FBiH mogao pokrenuti upravni spor (kako proizlazi iz pouke o pravnom lijeku), da je Kantonalni sud nadležan u konkretnom slučaju da riješi u upravnom sporu o tužbi stranke, te da se u tom kontekstu Ministarstvo, pa i podnositelj zahtjeva "izdigao" iznad nadležnog suda i spriječio tražitelja državljanstva da koristi redovit pravni lijek. Na taj način se, kako je dalje navedeno, podnositelj zahtjeva upustio u meritorno odlučivanje stavljajući se u ulogu drugostupanjskog tijela prekoračenjem zakonskih ovlasti iz članka 202. st. 1. i 2. ZUP-a u svezi sa člankom 32. Zakona o državljanstvu BiH. Federalno ministarstvo smatra da, u smislu navedenih odredaba, Ministarstvo ima isključivo ingerenciju i nadležnost da daje, ili da odbije dati suglasnost na rješenje Federalnog ministarstva, a ne da utvrđuje činjenično stanje u formi zaključka utvrđenjem da tražitelj državljanstva ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH.

17. Najzad, Federalno ministarstvo je, imajući u vidu jurisdikciju koju, u smislu članka VI/3. Ustava BiH, ima Ustavni sud, istaknulo da konkretan zahtjev, pogotovo u situaciji kada stranka još nije iskoristila svoje zakonsko pravo na redovit pravni

lijek, ne predstavlja nikakvo ustavno pitanje, jer je riječ o redovitom upravnom postupku koji je proveden primjenom svih pravila i načela ZUP-a na temelju kojih je doneseno rješenje na osnovi ocjene svih dokaza u spisu i koje je obrazloženo.

c) Odgovor na zahtjev

18. U opširnom odgovoru na zahtjev Vlada FBiH je, između ostalog, navela da je podnositelj zahtjeva zanemario činjenicu da A.G. ima mogućnost u upravnom sporu pobijati rješenje Federalnog ministarstva kojim je odbijen njegov prijem u državljanstvo, da su odluke Federalnog ministarstva kojim se odlučuje o zahtjevima stranaca za stjecanje državljanstva, kao što je i konkretan slučaj, konačne i da protiv njih nije dopušten priziv, ali da se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom (Kantonalni sud u Sarajevu) sukladno odredbama ZUP-a. Vlada FBiH je naglasila da bi rješavanje navodnog spora pred Ustavnim sudom značilo prejudiciranje odluke redovitog suda u upravnom sporu koji je dužan ocijeniti je li rješenje Federalnog ministarstva doneseno na pravilan i zakonit način, te prejudiciranje postupaka koji se mogu pokrenuti pred Vrhovnim sudom FBiH i Ustavnim sudom. Sadržaj zahtjeva, kako je dalje navedeno, u potpunosti se podudara sa sadržajem zaključka Ministarstva za koji Vlada FBiH smatra da nije sukladan članku 9.d) Zakona o državljanstvu BiH. U tom kontekstu je napomenuto da je spor nastao kada je Federalno ministarstvo odbilo zahtjev A.G. za prijem u državljanstvo, a Ministarstvo se nije složilo s takvom odlukom pri čemu se stavilo u ulogu drugostupanjskog tijela koju ne predviđaju Zakon o državljanstvu BiH, niti Zakon o državljanstvu FBiH. Imajući u vidu navedene činjenice koje se, prije svega, odnose na nadležnost Federalnog ministarstva koje odlučuje o zahtjevu za prijem u državljanstvo i nadležnost Ministarstva koje daje, ili ne daje suglasnost na takvu odluku, a da pri tome nema ulogu drugostupanjskog tijela, Vlada FBiH je istaknula da je Federalno ministarstvo po okončanju izvršenih sigurnosnih provjera i rezultata tih provjera, koji su ocijenjeni pojedinačno i zajedno, zaključilo da tražitelj državljanstva A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, te da je diskrecijskim pravom, koje je inkorporirano i u materijalnom propisu Zakona o državljanstvu BiH/FBiH, donijelo rješenje kojim je zahtjev za stjecanje državljanstva odbijen. Navedeno stajalište je, kako je dalje navedeno, potvrđeno u velikom broju presuda Kantonalnog suda u Sarajevu i Vrhovnog suda FBiH (navedeni brojevi i datumi presuda) kojima je potvrđeno da u postupku povodom zahtjeva za prijem u državljanstvo stranca nije bitan čin brisanja kazne iz kaznene evidencije i da nije dostatno da tražitelj državljanstva samo ispunjava opće uvjete za stjecanje državljanstva BiH/FBiH po osnovi olakšane naturalizacije već da se naturalizacija stranca mora tretirati kao cjelovita pravna osnova za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, rukovodeći se pri tome javnim interesom BiH/FBiH. Na legitimnost diskrecijskog prava države pri odlučivanju o zahtjevu za prijem stranca u državljanstvo ukazao je, prema mišljenju Vlade FBiH, i Ustavni sud u predmetu broj AP 5302/10 u kojem je zaključeno da "odlučivanje o davanju i oduzimanju državljanstva se ubraja u djelokrug javnopravnih ovlasti određene države koji je isključen iz djelokruga članka 6. Europske konvencije". U tom kontekstu je, prema ocjeni Vlade FBiH, nepobitno da je Federalno ministarstvo postupilo pravilno kada je, zbog činjenice da je tražitelj državljanstva A.G. pravomoćno osuđen zbog kaznenog djela koje se ubraja u kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine, zaključilo da A.G. predstavlja prijetnju po sigurnost BiH, te je odbijen njegov zahtjev za stjecanje državljanstva. Ukoliko bi se stajališta iz podnesenog zahtjeva prihvatila kao utemeljena, Vlada FBiH je istaknula da se u tom slučaju postavlja pitanje kakav je interes BiH da prima u svoje državljanstvo strance koji su na njezinom teritoriju već osuđivani za teška kaznena djela i da im se daju biometrijski osobni dokumenti koji, između ostalog, podrazumijevaju i uživanje ostalih prava, npr. uživanje bezviznog režima. Osim toga, ukazano je na potpuno identičnu situaciju u drugom slučaju, povodom zahtjeva stranca iz Islamske Republike Pakistan, čiji je zahtjev za prijem u državljanstvo odbijen, a Ministarstvo, kao tijelo institucija BiH, dalo suglasnost na takvu odluku, a potom je Kantonalni sud u Sarajevu u upravnom sporu tužbu odbio ocjenjujući da brisanje kazne iz kaznene evidencije u okolnostima konkretnog slučaja nije ključna okolnost. Iz navedenog, prema mišljenju Vlade FBiH, proizlazi da Ministarstvo u dva jednaka slučaja usvaja različito stajalište, stavljajući se u ulogu drugostupanjskog tijela, odnosno u ulogu redovitog suda. U konačnici, Vlada FBiH je istaknula da je zahtjev za rješavanje spora pred Ustavnim sudom BiH neutemeljen, jer Ministarstvo nije drugostupanjsko tijelo čija je nadležnost da odlučuje meritorno o zahtjevu za prijem u državljanstvo BiH/FBiH i jer je tražitelj državljanstva imao pravo na redovit pravni lijek podnošenjem tužbe u upravnom sporu pred nadležnim kantonalnim sudom. Smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu u smislu članka VI/3.(a) Ustava BiH, odnosno o sporu u kojem konačnu odluku treba donijeti Ustavni sud, te da, stoga, podneseni zahtjev, u smislu članka 19. Pravila Ustavnog suda, nije dopustiv, pa je, u konačnici, predloženo da se kao takav odbaci, ili da se, ukoliko Ustavni sud ocijeni da je, ipak, dopustiv, odbije u smislu članka 59. stavak 3. Pravila Ustavnog suda.

IV. Relevantni propisi

19. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Članak I
Bosna i Hercegovina

7. Državljanstvo

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje uređuje Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta, koje uređuje svaki entitet, pod uvjetom da:

a) Svi državljani nekog entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine.

b) Ni jedna osoba ne može samovoljno biti lišena državljanstva Bosne i Hercegovine, ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljena bez državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, iz bilo kojeg razloga kao što su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

c) Sve osobe koje su bile državljani Republike Bosne i Hercegovine neposredno prije stupanja na snagu ovoga Ustava, državljani su Bosne i Hercegovine. Državljanstvo osoba koje su naturalizirane poslije 6. travnja 1992. godine, a prije stupanja na snagu ovog Ustava, uredit će Parlamentarna skupština.

d) Državljani Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo neke druge države, pod uvjetom da postoji bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština sukladno članku IV, stavak 4, točka (d). Osobe s dvojnim državljanstvom mogu glasovati u Bosni i Hercegovini i u entitetima samo ako je Bosna i Hercegovina zemlja njihova prebivanja.

e) Državljanin Bosne i Hercegovine u inozemstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. Svaki entitet može izdavati putovnice Bosne i Hercegovine svojim državljanima, na način kako to uredi Parlamentarna skupština. Bosna i Hercegovina može izdavati putovnice i onim državljanima kojima neki entitet nije izdao putovnicu. Postojat će središnji registar svih putovnica izdanih od strane entiteta i Bosne i Hercegovine.

20. **Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine** - službeni pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH" broj 22/16) glasi:

Stjecanje državljanstva BiH naturalizacijom

Članak 9.

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za stjecanje državljanstva BiH može stjeći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava slijedeće uvjete:

a) da je napunio 18 godina starosti;

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva;

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine;

d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranaca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljavanja stranaca sa teritorija Bosne i Hercegovine od strane tijela čiji je legalitet uspostavljen Ustavom i da je ova odluka još uvijek na snazi;

e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne za kaznena djela sa predumišljajem na duže od tri godine u razdoblju od 8 godina od podnošenja zahtjeva;

f) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva BiH, osim ako bilateralni sporazum iz članka 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;

g) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uvjeta ne može razumno zahtijevati;

h) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine;

i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju osigurati pouzdan dokaz o financijskim izvorima za sopstveno uzdržavanje;

j) da je izmirio sve porezne ili druge financijske obveze;

k) da potpiše izjavu o prihvaćanju pravnog sustava i ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, i

l) da ima važeće jemstvo o stjecanju državljanstva BiH.

(2) Naturalizacija se neće odobriti, čak ako podnositelj zahtjeva ispunjava opće uvjete za naturalizaciju, ako postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije toj osobi ugrozila sigurnost Bosne i Hercegovine i javni red i mir, ili ukoliko naturalizacija nije sukladna interesima Bosne i Hercegovine iz nekog drugog razloga utvrđenog na temelju cjelokupne procjene stanja podnositelja zahtjeva.

Stjecanje državljanstva BiH olakšanom naturalizacijom

Članak 10.

Bračni drug državljanina Bosne i Hercegovine - stranac, može stjeći državljanstvo BiH pod slijedećim uvjetima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još uvijek traje u trenutku podnošenja zahtjeva;

b) da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva BiH, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom iz članka 14. Odustajanje ili prestanak ranijeg državljanstva se ne zahtijeva ako to nije dopušteno ili se ne može razumno zahtijevati;

c) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine;

d) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine.

Članak 32.

(1) Odluke iz članka 31., stavka 2., osim odluka donesenih sukladno čl. 6., 7., 8. i 42., moraju se poslati Ministarstvu u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke.

(2) Odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu, ukoliko Ministarstvo ne odredi da nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 21. i 22. U tomu slučaju nadležni moraju uputiti slučaj kompetentnoj vlasti entiteta u svrhu ponovnog razmatranja. Odluke donesene prema čl. 6., 7. i 8. stupaju na snagu nakon registracije od strane nadležnog tijela.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine sukladno članku VI. 3. Ustava na konačnu odluku.

21. **Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH" broj 34/16) glasi:

Članak 8.

(Uvjeti za stjecanje državljanstva po osnovi naturalizacije)

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za stjecanje državljanstva Federacije može steći državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

a) da je napunio 18 godina;

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriju Federacije;

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Federacije;

d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije ili zaštitna mjera udaljavanja stranca s teritorija Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije od mjerodavnog tijela uspostavljenog Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je ta odluka još na snazi;

e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne zatvora za kaznena djela s umišljajem na vrijeme dulje od tri godine u vremenu od osam godina prije podnošenja zahtjeva;

f) da se odrekne ili mu na neki drugi način prestane ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva Federacije, osim ako bilateralnim sporazumom iz članka 15. ovoga zakona nije drukčije predviđeno. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva na drugi način neće se zahtijevati ako to nije odobreno ili se ne može razumno zahtijevati;

g) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovoga uvjeta ne može razumno zahtijevati;

h) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije;

i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućuje egzistenciju ili je u stanju osigurati pouzdan dokaz o financijskim izvorima za svoje uzdržavanje sukladno odgovarajućem propisu Bosne i Hercegovine;

j) da je izmirio sve porezne ili druge financijske obveze sukladno odgovarajućem propisu Bosne i Hercegovine;

k) da potpiše izjavu da prihvaća pravni sustav i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Federacije i

l) da ima važeće jamstvo o stjecanju državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije sukladno odgovarajućem propisu Bosne i Hercegovine.

(2) Stjecanje državljanstva naturalizacijom neće se odobriti čak ako podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za naturalizaciju iz stavka (1) ovoga članka ukoliko postoje utemeljeni razlozi za sumnju kako bi se odobrenjem naturalizacije toj osobi ugrozila sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije te javni red i mir ili ukoliko naturalizacija nije sukladna interesima Bosne i Hercegovine i Federacije iz nekog drugog razloga utvrđenog na temelju cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnositelja zahtjeva utvrđenog u postupku.

Članak 9.

(Uvjeti za stjecanje državljanstva po osnovi olakšane naturalizacije)

Stranac - bračni partner državljanina Federacije može steći državljanstvo Federacije pod sljedećim uvjetima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još traje u vrijeme podnošenja zahtjeva;

b) da se odrekne ili na neki drugi zakonom predviđen način prestane njegovo ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva Federacije, osim ako to nije drukčije riješeno bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države iz članka 15. ovoga zakona. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva ne zahtijeva se ako to nije odobreno ili se ne može razumno zahtijevati;

c) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriju Federacije;

d) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije.

22. **Kazneni zakon Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH" br. 36/03, 37/03 - ispravak, 21/04 - ispravak, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Članak 119.

Početak i trajanje pravnih posljedica osude

(1) Pravne posljedice osude nastupaju danom pravomoćnosti presude.

(2) Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani stjecanja određenih prava traju najdulje deset godina od dana izdržane, oproštene ili zastarjele kazne, ako za pojedine pravne posljedice nije zakonom propisano kraće trajanje.

(3) Pravne posljedice osude prestaju brisanjem osude.

Članak 121.

Rehabilitacija

(1) Nakon izdržane, oproštene ili zastarjele kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora, osuđene osobe uživaju sva prava utvrđena ustavom, zakonom i drugim propisima i mogu stjecati sva prava, osim onih koja su im ograničena sigurnosnom mjerom ili nastupanjem pravne posljedice osude.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na osobe na uvjetnom otpustu, ako njihova prava nisu ograničena posebnim propisima o uvjetnom otpustu s izdržavanja kazne zatvora.

Članak 125.

Brisanje osude

(1) Pod uvjetom da počinitelj kaznenog djela nije ponovno osuđen za novo kazneno djelo, osuda se briše po sili zakona kada proteknu sljedeći rokovi:

a) osuda kojom je počinitelj oslobođen kazne briše se iz kaznene evidencije ako osuđenik u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti presude ne počini novo kazneno djelo,

b) uvjetna osuda briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo kazneno djelo,

c) osuda na novčanu kaznu i na kaznu zatvora u trajanju do jedne godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od tri godine od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo kazneno djelo,

d) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko jedne do tri godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od pet godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo kazneno djelo,

e) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko tri do pet godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od deset godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo kazneno djelo,

f) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko pet do deset godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od 15 godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo kazneno djelo.

(2) Sud može, na molbu osuđenika, odrediti da se iz kaznene evidencije briše osuda na kaznu zatvora u trajanju preko deset godina ako je protekao rok od 20 godina od dana izdržavanja, zastare ili oprosta kazne, a u tom vremenu osuđenik nije počinio novo kazneno djelo.

(3) Prilikom odlučivanja o brisanju osude iz stavka (2) ovog članka, sud će voditi računa o vladanju osuđenika poslije izdržavanja kazne, o prirodi kaznenog djela i o drugim okolnostima koje mogu biti od značaja za ocjenu opravdanosti brisanja osude.

(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora se ne briše.

(5) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje kazneni postupak za novo kazneno djelo.

(6) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje primjena mjera sigurnosti niti dok oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom nije potpuno izvršeno.

(7) Brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uvjetima iz st. (1) do (3) ovog članka počinitelj kaznenog djela smatra se neosuđivanim.

23. **Zakon o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine FBiH" br. 35/03, 37/03-ispravak, 56/03-ispravak, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 227.

Davanje podataka iz kaznene evidencije

(1) Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati sudovima, tužiteljstvima i tijelima unutarnjih poslova u svezi s kaznenim postupkom koji se vodi protiv osobe koja je ranije bila osuđivana, kao i nadležnim tijelima za izvršenje kaznenopravnih sankcija i nadležnim tijelima koji sudjeluju u postupku davanja amnestije, pomilovanja ili brisanja osude.

(2) Podaci iz kaznene evidencije mogu se, na obrazloženi zahtjev, dati i državnim tijelima ako još traju određene mjere sigurnosti ili pravne posljedice osude.

(3) Građanima se, na njihov zahtjev, mogu davati podaci o njihovoj osuđivanosti ili neosuđivanosti ako su im ti podaci potrebni radi ostvarivanja njihovih prava.

(4) Nitko nema pravo tražiti od građana da podnose dokaze o svojoj osuđivanosti odnosno neosuđivanosti.

(5) Odredbe st. 1. do 4. ovoga članka su posebne odredbe koje se odnose i na Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

24. **Zakon o upravnom postupku** ("Službene novine Federacije BiH" br. 2/98 i 48/99)

Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenim glasilima, jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 202. st. (1) i (2)

(1) Kad je u zakonu ili na zakonu utemeljenom propisu određeno da rješenje donosi jedan organ u suglasnosti sa drugim organom, organ koji donosi rješenje sastavlja rješenje i šalje ga sa spisima predmeta na suglasnost drugom organu, koji može dati suglasnost potvrdom na samom rješenju ili posebnim aktom. U takvom slučaju rješenje je doneseno kad je drugi organ dao suglasnost, a smatra se aktom organa koji je donio rješenje.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, organ koji donosi rješenje sastavlja i šalje ga sa spisima predmeta na suglasnost drugom organu, koji može dati suglasnost potvrdom na samom rješenju ili posebnima aktom. U takvom slučaju rješenje je doneseno kad je drugi organ dao suglasnost, a smatra se aktom organa koji je donio rješenje.

V. Dopustivost

25. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

26. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

- Je li odluka nekog entiteta da uspostavi posebne paralelne odnose sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine.

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/ delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

27. U konkretnom predmetu podnositelj zahtjeva je Zoran Tegeltija, predsjedatelj Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, što znači da je zahtjev podnijela ovlaštena osoba iz članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu odredbu članka 21. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud smatra da je zahtjev dopustiv, jer je u konkretnom slučaju, prema članku VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud nadležan da odlučuje, između ostalog, o sporovima između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta. Podnositelj zahtjeva je ukazao na postojanje spora između Ministarstva i Federalnog ministarstva kao kompetentnih vlasti na državnoj i entitetskoj razini, ističući da je entitetska razina vlasti arbitrarno primijenila materijalno pravo povodom zahtjeva stranca A.G., kao tražitelja državljanstva BiH/FBiH, implicirajući pritom na povredu prava iz članka I/7. Ustava BiH, čl. 6, 8, 13. i 14. Europske konvencije, te odredbe Zakona o državljanstvu BiH, Zakona o državljanstvu FBiH i KZFBiH. Argumentacija iz zahtjeva je zasnovana na tvrdnji da je Federalno ministarstvo pogrešnom primjenom odredaba iz oblasti državljanstva i kaznenog zakonodavstva, odlučujući o konkretnom zahtjevu A.G., pogrešno ocijenilo dokaze, te nepotpuno i nepravilno utvrdilo činjenično stanje sadržano u predmetu, što je, u konačnici, rezultiralo donošenjem nezakonitog rješenja. Podnositelj zahtjeva je ukazao na sadržaj odredbe članka 32. Zakona o državljanstvu BiH, koji u rele-vantnom dijelu (stavak 3) glasi: "ako nakon ponovnog razmatra-nja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine sukladno članku VI/3. Ustava na konačnu odluku."

28. Slijedeći navedeno, proizlazi da se zahtjev podnesen Ustavnom sudu, na temelju članka VI/3.(a) Ustava BiH, u svojoj biti odnosi na tvrdnju o postojanju spora između vlasti na razini države i na razini entiteta povodom oprečnih mišljenja u pogledu stjecanja državljanstva BiH/FBiH i pravnih posljedica nedavanja suglasnosti državne razine vlasti entitetskoj razini vlasti. Prema ocjeni Ustavnog suda, usprkos izraženim mišljenjima Vlade FBiH i Federalnog ministarstva o nedopustivosti zahtjeva, navedeno je posebice važno, jer su u konkretnom slučaju u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH donesena dva oprečna akta Ministarstva, kao institucije BiH, i Federalnog ministarstva, kao entitetskog tijela, u kojima su usvojena različita stajališta povodom istog pitanja, pa proizlazi da se takav spor, u smislu članka VI/3.(a) Ustava BiH, može riješiti jedino u postupku pred Ustavnim sudom.

VI. Meritum

29. Podnositelj zahtjeva je predložio da Ustavni sud riješi spor koji je nastao između Ministarstva i Federalnog ministarstva kao kompetentnih vlasti na državnoj i entitetskoj razini povodom zahtjeva A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH, ukazujući pritom na povredu prava iz članka I/7. Ustava BiH, povrede odredaba iz čl. 6, 8, 13. i 14. Europske konvencije, materijalnih odredaba Zakona o državljanstvu BiH i Zakona o državljanstvu FBiH, te relevantnih odredaba KZFBiH koje se odnose na pravne posljedice brisanja kaznene osude iz kaznene evidencije.

30. Ustavni sud, prije svega, podsjeća da se odlučivanje o davanju i oduzimanju državljanstva ubraja u djelokrug javnopravnih ovlasti određene države, te da je to pitanje u Bosni i Hercegovini, osim ustavnim odredbama, regulirano Zakonom o državljanstvu BiH, Zakonom o državljanstvu FBiH i Zakonom o državljanstvu Republike Srpske. Osim toga, u praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) usvojeno je stajalište da postupak koji su provele javne vlasti s ciljem odlučivanja treba li strancu biti dozvoljeno da stekne državljanstvo, ili mu se to pravo oduzima jeste diskrecijske, administrativne naravi i ne uključuje primjenu građanskih prava i obveza, u smislu značenja članka 6. Europske konvencije (vidi presudu *P. protiv Ujedinjene Kraljevine*, predstavka broj 13162/87 54 DR 211, str. 2). Imajući u vidu da se podnositelj zahtjeva, osim na odredbu iz članka I/7. Ustava BiH, poziva i na odredbe prava iz Europske konvencije (čl. 6, 8, 13. i 14) koje se tiču A.G., kao pojedinca i ujedno tražitelja državljanstva, Ustavni sud će, imajući u vidu da se državljanstvo ubraja u domenu javnog prava svake zemlje, pa tako i Bosne i Hercegovine, u nastavku ispitati isključivo spor između Ministarstva i Federalnog ministarstva, dakle spor između državne i entitetske razine vlasti, a ne spor između Federalnog ministarstva i tražitelja državljanstva kao pojedinca.

31. Obzirom na to da se radi o sporu koji se ne tiče građanskih prava i obveza iz Europske konvencije, Ustavni sud će ovaj spor riješiti na temelju odredaba članka I/7. Ustava BiH, kao i na temelju odredaba relevantnih zakona čiju primjenu dovodi u pitanje podnositelj zahtjeva, ukazujući na arbitrarnost Federalnog ministarstva u tom smislu (primjena relevantnih zakona).

32. Ustavni sud, prije svega, zapaža da je Federalno ministarstvo koje je u konkretnom slučaju odlučivalo u prvom stupnju o zahtjevu A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH donijelo rješenje kojim je zahtjev odbijen. U obrazloženju tog rješenja su navedeni razlozi zbog kojih je Federalno ministarstvo ocijenilo da A.G., kao stranac i ujedno tražitelj državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva iz članka 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH, odnosno da predstavlja prijetnju po sigurnost BiH i FBiH. U tom pravcu je kao ključna okolnost istaknuto to što je tražitelj državljanstva osuđen na teritoriju BiH/FBiH pravomoćnom presudom Općinskog suda za kazneno djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga za koje je uvjetno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci, te da navedeno kazneno djelo predstavlja teško kazneno djelo normirano u KZFBiH u dijelu kaznenih djela protiv zdravlja ljudi i da tražitelj državljanstva, stoga, predstavlja prijetnju po sigurnost države BiH. U tom pravcu je naglašeno da se, prema članku 8. stavak 2. Zakona o državljanstvu FBiH, stjecanje državljanstva naturalizacijom neće odobriti čak ni ako podnositelj ispunjava uvjete za naturalizaciju iz stavka 1. istog članka (opći uvjeti) ukoliko postoje utemeljeni razlozi za dvojbu da bi se odobrenom naturalizacijom ugrozila sigurnost BiH i FBiH, ili ukoliko naturalizacija nije sukladna interesima BiH i FBiH, ili zbog nekog drugog razloga utvrđenog na temelju cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnositelja zahtjeva utvrđenog u postupku. Federalno ministarstvo je, osim navedenog, ukazalo i na sadržaj odredbe članka 9. stavak 1. Zakona o državljanstvu BiH, koja se podudara sa odredbom navedenog entitetskog zakona iz koje, kako je obrazloženo, proizlazi diskrecijsko pravo svake države da primi stranca, ili da ga ne primi u

državljanstvo i da ne postoji obveza države da državljanstvo dodijeli, pod uvjetom da se prethodno provede pravilan postupak i donese zakonito rješenje. Identično stajalište je Federalno ministarstvo usvojilo nakon ponovnog razmatranja predmeta zbog nesuglasnosti Ministarstva sa takvim stajalištem, iznoseći pritom u odgovoru Ministarstvu opširnije i detaljnije razloge u pravcu pravilno provedenog postupka pred Federalnim ministar-stvom i zakonitosti rješenja utemeljenog na navedenim materijal-nim odredbama Zakona o državljanstvu BiH i FBiH, što je izneseno (i) u odgovoru Vlade FBiH u postupku pred Ustavnim sudom.

33. Za razliku od navedenog, Ministarstvo je u postupku usuglašavanja (davanja suglasnosti) na prethodno rješenje Federalnog ministarstva donijelo zaključak u kojem su izneseni potpuno suprotna stajalište i mišljenje. Naime, Ministarstvo je utvrdilo da A.G. ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona o državljanstvu BiH (olakšana naturalizacija), da je Federalno ministarstvo arbitrarno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva (članak 9. stavak 2. Zakona o državljanstvu BiH i članak 8. stavak 2. Zakona o državljanstvu FBiH kojim je regulirana naturalizacija) i kaznenog zakonodavstva, jer je kao odlučujuću činjenicu neutemeljeno ocijenilo postojanje pravomoćne osuđujuće presude protiv A.G., zanemarujući pritom da je izrečena kazna brisana iz kaznene evidencije (članak 125. KZFBiH) i da se brisanjem osude osuđivana osoba ima smatrati neosuđivanom, pa, stoga, i A.G. koji je aplicirao za državljanstvo BiH/FBiH po osnovi olakšane naturalizacije treba se smatrati neosuđivanom osobom.

34. S tim u svezi, Ustavni sud ukazuje da je konkretnim zahtjevom problematizirano pitanje stjecanja državljanstva olakšanom naturalizacijom u svezi s pravnim posljedicama brisanja kaznene osude iz kaznene evidencije. Ustavni sud ističe da su Zakonom o državljanstvu BiH i Zakonom o državljanstvu FBiH propisani uvjeti pod kojima stranac može steći državljanstvo BiH/FBiH naturalizacijom i olakšanom naturalizacijom. Oba zakona, pored općih uvjeta za stjecanje državljanstva koji su propisani u članku 9. stavak 1. Zakona o državljanstvu BiH i članku 8. stavak 1. Zakona o državljanstvu FBiH, u stavku 2. propisuju da naturalizacija neće biti odobrena ako postoje utemeljeni razlozi za dvojbu da bi odobrenjem naturalizacije (tražitelju državljanstva) bila ugrožena sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, ili ako naturalizacija nije sukladna interesima Bosne i Hercegovine, ili zbog nekog drugog razloga utvrđenog na temelju cjelokupne procjene činjeničnog stanja utvrđenog u postupku. Olakšana naturalizacija je regulirana u odredbama članka 10. Zakona o državljanstvu BiH i članka 9. Zakona o državljanstvu FBiH, pa se odredbe kojima je regulirano pitanje stjecanja državljanstva naturalizacijom i olakšanom naturalizacijom, prema mišljenju Ustavnog suda, ne mogu promatrati odvojeno, kako se implicira u zahtjevu, jer navedene odredbe sadržajno i konceptualno predstavljaju jednu cjelinu, tj. slijede jedna za drugom. U tom pravcu Ustavni sud podržava stajalište iz osporenog rješenja Federalnog ministarstva da se prilikom odlučivanja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje državljanstva te odredbe ne mogu primjenjivati neovisno jedne od drugih.

35. Sljedeće (i) najbitnije pitanje iz zahtjeva odnosi se na pravne posljedice brisanja kaznene osude u postupku stjecanja državljanstva BiH/FBiH. Argument podnositelja zahtjeva, odnosno Ministarstva, jeste da je tražitelju državljanstva uvjetna osuda brisana iz kaznene evidencije i da se, stoga, ima smatrati neosuđivanom osobom. U zahtjevu se, dalje, navodi da je Federalno ministarstvo prekoračilo granice diskrecijskog prava arbitrarnim izvođenjem zaključka da materijalni propisi iz oblasti državljanstva derogiraju primjenu KZFBiH. S druge strane, Federalno ministarstvo, suprotstavljajući se takvom stajalištu i mišljenju, smatra da su propisi iz oblasti državljanstva (Zakon o državljanstvu BiH i Zakon o državljanstvu FBiH) *lex specialis* u odnosu na KZFBiH i da s tog aspekta čin brisanja osude iz kaznene evidencije osuđivanom stranom državljaninu ne znači da se stranac prema odredbama KZFBiH ne smatra osuđivanim, u smislu ispunjavanja uvjeta za stjecanje državljanstva BiH/FBiH.

36. Imajući u vidu navedena suprotstavljena mišljenja i stajališta, Ustavni sud podsjeća da iz odredbe članka 125. stavak 1. točka b) KZFBiH proizlazi da brisanje osude po sili zakona za određene osude nastupa automatski, protekom određenog vremena, pod uvjetom da osuđeni u tom vremenu nije učinio novo kazneno djelo. Duljina tog vremena u zakonu je različito određena, u ovisnosti o vrsti kaznene sankcije koja je bila izrečena osuđenom. Dalje, u stavku 7. citiranog članka je određeno da se brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uvjetima iz st. 1. i 3. iste odredbe počinitelj kaznenog djela smatra neosuđivanim. Međutim, navedena odredba se ne može promatrati izdvojeno, već u svezi s odredbama o rehabilitaciji (članak 121. KZFBiH i članak 117. KZBiH), odnosno davanjem podataka iz kaznene evidencije i ovlastima koje s tim u svezi postoje. Neophodnost da se sagledaju ove odredbe u uzajamnoj vezi proistječe iz ključnog pitanja koje glasi: Kakve su pravne posljedice brisanja osude? U konkretnom slučaju Ustavni sud ima u vidu da je tražitelj državljanstva A.G. bio pravomoćno osuđen uvjetnom osudom na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci s vremenom provjere od jedne godine zbog počinjenja kaznenog djela (posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga) i da je navedena osuda brisana iz kaznene evidencije. U pogledu pravnog značaja brisanja osude, koji se neophodno dovodi u svezu sa odredbama o rehabilitaciji osuđenih osoba, Ustavni sud podsjeća (imajući u vidu vrstu kaznene sankcije) da je u pitanju tzv. ograničena rehabilitacija, koju (između ostalog) karakterizira činjenica da osobi čija je osuda brisana iz kaznene evidencije nije izričito priznat status neosuđivanosti. To, dalje, ima kao posljedicu da nadležna tijela koja sudjeluju u kaznenom postupku, bez obzira na to je li osuda brisana iz kaznene evidencije i bez obzira na često veliki protek vremena od ranije osude, imaju pravo raspolagati informacijama o prijašnjoj osuđivanosti neke osobe, jer, prema odredbi članka 227. Zakona o kaznenom postupku FBiH (u daljnjem tekstu: ZKPFBiH), podaci iz kaznene evidencije mogu se dati "sudovima, tužiteljstvima i tijelima unutarnjih poslova". Cilj ovakvog sustava rehabilitacije su interes i zaštita društva od kriminaliteta. S tim u svezi, Ustavni sud podsjeća na relevantni dio odredbe članka 121. KZFBiH (rehabilitacija) prema kojem "osuđene osobe uživaju sva prava utvrđena ustavom, zakonom i drugim propisima i mogu stjecati sva prava, osim onih koja su im ograničena sigurnosnom mjerom ili nastupanjem pravne posljedice osude". Ograničenost djelovanja instituta brisanja osude posljedica je i činjenice da zakon ne sadrži posebne odredbe o ograničavanju i zabrani davanja podataka iz kaznene evidencije, odnosno da ne poznaje tzv. pretpostavku neosuđivanosti, jer se podaci, kako je prethodno navedeno, mogu dati sudovima, tužiteljstvima i tijelima unutarnjih poslova. Stoga, proizlazi da se brisanjem osude iz kaznene evidencije ne postiže faktičko anuliranje osude i kaznene sankcije obuhvaćene tom brisanom osudom, kao što se brisanjem osude ne postiže ni pravno anuliranje ranije osude obzirom na to da se podaci o osuđivanosti mogu dati sudovima, tužiteljstvima i tijelima unutarnjih poslova (policiji) radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti. U tom smislu je očigledno da su dometi i posljedice brisanja osude iz kaznene evidencije ograničeni i da se ne odnose na sve potencijalno zainteresirane osobe. S tim u svezi, Ustavni sud podsjeća da se u uvjerenju koje se izdaje građanima na temelju podataka iz kaznene evidencije brisana osuda i brisane pravne posljedice osude ne smiju spominjati. Međutim, to ne znači

da se poništava upis osude i da takvi podaci ne ostaju u kaznenoj evidenciji koji se, u smislu članka 227. ZKPFBiH, mogu dati sudovima, tužiteljstvima i tijelima unutarnjih poslova, kao što je već obrazloženo.

37. Slijedeći navedeno, ne mogu se prihvatiti navodi podnositelja zahtjeva da je Federalno ministarstvo arbitrarno primijenilo materijalne propise iz oblasti državljanstva i kaznenog zakonodavstva i da je u svezi s pravnim posljedicama brisanja osude prekoračilo svoje ovlasti, jer upravo iz odredbe članka 227. ZKPFBiH proizlazi protivno. Ustavni sud, imajući u vidu, prije svega, jasne zakonske odredbe Zakona o državljanstvu, te jasno, argumentirano i podrobno obrazloženje rješenja Federalnog ministarstva ne može zaključiti da je u konkretnom slučaju proizvoljno primijenjeno materijalno pravo kada je odbijen zahtjev A.G. za stjecanje državljanstva BiH/FBiH. U tom smislu Ustavni sud podsjeća da je, kako proizlazi iz dostavljene dokumentacije i osporenog rješenja, Federalno ministarstvo u suradnji sa državnim i entitetskim tijelima izvršilo sigurnosne provjere za tražitelja državljanstva i da je nakon prikupljenih podataka dobivenih na taj način ocijenilo da se u postupku stjecanja državljanstva ne može zanemariti okolnost da je A.G. na teritoriju BiH/FBiH bio osuđen pravomoćnom presudom za teško kazneno djelo normirano u Poglavlju XXI. KZFBiH pod nazivom Kaznena djela protiv zdravlja ljudi i da, stoga, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva BiH. Federalno ministarstvo je ocjenom prikupljenih podataka, kao i osuđujuće presude izrečene tražitelju državljanstva za kazneno djelo posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga od 26. listopada 2016. godine, bez obzira na karakter kazne (uvjetna osuda) koja je brisana iz kaznene evidencije, zaključilo da bi se odobrenjem traženog državljanstva ugrozila sigurnost BiH i FBiH. Iz navedenog proizlazi da je Federalno ministarstvo imalo u vidu odredbu članka 125. KZFBiH kojom je regulirano brisanje osude i koja je u okolnostima konkretnog slučaja dovedena u svezu s njezinim pravnim posljedicama uz zaključak da brisanje osude za konkretan postupak (stjecanje državljanstva) nije od značaja, te da su zakoni kojima je regulirano pitanje državljanstva u konkretnom slučaju *lex specialis* u odnosu na odredbu članka 125. KZFBiH.

38. Imajući sve to u vidu, prema mišljenju Ustavnog suda, neutemeljeno je pozivanje podnositelja zahtjeva na arbitrarnu primjenu odredbe članka 10.d) Zakona o državljanstvu BiH i članka 9.d) Zakona o državljanstvu FBiH kojima su propisani uvjeti za stjecanje državljanstva olakšanom naturalizacijom, pa Ustavni sud ne nalazi ništa što bi ukazalo na proizvoljnost u postupanju Federalnog ministarstva, kao entitetskog tijela, u zaključku da A.G., kao stranac i ujedno tražitelj državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva propisane zakonom.

39. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da Federalno ministarstvo u postupku stjecanja državljanstva po zahtjevu A.G nije prekršilo odredbe iz članka I/7. Ustava Bosne i Hercegovine na koji način se ujedno (i) rješava ovaj ustavni spor.

VII. Zaključak

40. Ustavni sud zaključuje da Federalno ministarstvo, kao entitetsko tijelo, u postupku odlučivanja o zahtjevu za stjecanje državljanstva BiH/FBiH nije postupilo proizvoljno kada je odbilo zahtjev A.G. iz Arapske Republike Egipat, jer je na temelju utvrđenog činjeničnog stanja ocijenjeno da A.G., kao tražitelj državljanstva BiH/FBiH, ne ispunjava uvjete propisane u članku 10. Zakona o državljanstvu BiH i članku 9. Zakona o državljanstvu FBiH za stjecanje državljanstva olakšanom naturalizacijom i da, u smislu članka 9. stavak 2. Zakona o državljanstvu BiH i članka 8. stavak 2. Zakona o državljanstvu FBiH, predstavlja prijetnju po sigurnost Federacije Bosne i Hercegovine.

41. Na temelju članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

42. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У 8/21**, рјешавајући захтјев **Зорана Тегелтије, предсједавајућег Савјета министара Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) алинеја б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине-пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мато Тадић, предсједник
Tudor Pantiru, потпредсједник
Миодраг Симовић, потпредсједник
Мирсад Ћеман, потпредсједник
Валерија Галић, судија
Сеада Палаврић, судија
Златко М. Кнежевић, судија
Angelika Nussberger, судија
Helen Keller, судија

на сједници одржаној 23. септембра 2021. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ[1]

Одлучујући о захтјеву **Зорана Тегелтије**, предсједавајућег Савјета министара Босне и Херцеговине, за рјешавање спора насталог између Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине и Федералног министарства унутрашњих послова у предмету стицања држављанства Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине покренутом по захтјеву А.Г., држављанина Арапске Републике Египат.

Утврђује се да је Рјешење Федералног министарства унутрашњих послова број 01 03 03/2-10-1-7845/20 од 1. фебруара 2021. године у складу са чланом I/7 Устава Босне и Херцеговине.

Остаје на снази Рјешење Федералног министарства унутрашњих послова број 01 03 03/2-10-1-7845/20 од 1. фебруара 2021. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Зоран Тегелтија, предсједавајући Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 27. маја 2021. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за рјешавање спора насталог између Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство) и Федералног министарства унутрашњих послова (у даљњем тексту: Федерално министарство) у предмету стицања држављанства Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине покренутом по захтјеву А.Г., држављанина Арапске Републике Египат (у даљњем тексту: тражилац држављанства или А.Г.).

[1] Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 став (2) Правила Уставног суда, од Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) затражено је 9. јуна 2021. године да достави одговор на захтјев.

3. Влада ФБиХ је доставила одговор на захтјев 8. јула 2021. године.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

4. Подносилац захтјева је предложио да Уставни суд, у смислу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, ријеши спор који је настао између Министарства и Федералног министарства у предмету стицања држављанства Босне и Херцеговине и држављанства Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: држављанство БиХ, држављанство ФБиХ или држављанство БиХ/ФБиХ) покренутом по захтјеву држављанина Арапске Републике Египат А.Г.

5. Подносилац захтјева је истакао да је Федерално министарство одбијањем захтјева А.Г. за пријем у држављанство БиХ/ФБиХ повриједило одредбу члана I/7 Устава БиХ, те одредбе Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), као и одредбе материјалних прописа којим је регулисана област држављанства БиХ/ФБиХ, и то одредбе Закона о држављанству БиХ, Закона о држављанству ФБиХ и Кривичног закона ФБиХ (у даљњем тексту: КЗФБиХ).

6. Образлажући захтјев, подносилац је истакао да је Федерално министарство погрешно примијенило материјалне прописе из области држављанства и кривичног законодавства, да је извршило погрешну оцјену доказа, те, стога, непотпуно и погрешно утврдило чињенично стање, што је, у коначници, резултирало доношењем незаконитог рјешења којим је одбијен захтјев тражиоца држављанства А.Г. за пријем у држављанство БиХ/ФБиХ. Сходно томе, у захтјеву је наведено да је Федерално министарство произвољно примијенило одредбе члана 10 Закона о држављанству БиХ, члана 9 Закона о држављанству ФБиХ и чл. 119 и 125 КЗФБиХ, јер је А.Г. аплицирао за пријем у држављанство по основу олакшане натурализације, па је неосновано тумачење из оспореног рјешења према којем А.Г. не испуњава услове из члана 9 Закона о држављанству БиХ и члана 8 Закона о држављанству ФБиХ, односно да постоје разлози који представљају пријетњу за безбједност БиХ. У наведеним одредбама су, према наводима из захтјева, прописани услови за пријем у држављанство по основу олакшане натурализације који не могу да буду предмет дискреционе оцјене Федералног министарства које је податак о брисаној осуди за А.Г. протумачило као неиспуњавање услова за пријем у држављанство уз закључак да А.Г. представља пријетњу за безбједност БиХ. Наиме, А.Г. је уз захтјев за стицање држављанства доставио доказе о испуњености законских услова, између осталог извод из матичне књиге вјенчаних са држављанком БиХ/ФБиХ, доказ да брак и даље траје, доказ да има одобрен стални боравак у БиХ, доказ да не постоје разлози који би представљали пријетњу безбједности БиХ и доказ да није евидентиран у казненим евиденцијама. У поступку давања сагласности Министарству је достављено наведено рјешење Федералног министарства након чега је утврђено да је као одлучујућа чињеница оцијењена Пресуда Општинског суда у Сарајеву (у даљњем тексту: Општински суд) број 65 0 К 602538 16 Кпс од 26. октобра 2016. године којом је А.Г. био условно осуђен на казну затвора у трајању од осам мјесеци с временом провјеравања у трајању од годину дана за кривично дјело посједовање и омогућавање уживања опојних дрога из члана 239 КЗФБиХ за које може да се изрекне казна затвора у трајању до једне године. Министарство је имало у виду да је наведена пресуда постала правоснажна 9. новембра 2016. године и да је, стога, по сили закона брисана из казнене евиденције, у смислу члана 125 КЗФБиХ након протека годину дана од престанка времена провјеравања, због чега се брисањем осуде свако лице, па тако и А.Г., сматра неосуђиваним. Имајући то у виду, Министарство је усвојило становиште да је погрешно тумачење Федералног министарства да А.Г. има статус осуђиваног лица и да представља пријетњу по безбједност БиХ, јер је податак о брисаној осуди протумачило као неиспуњавање услова из члана 9д) Закона о држављанству ФБиХ. Према мишљењу подносиоца захтјева, то указује на кршење права на правично суђење, права на приватни и породични живот, дом и преписку и права на дјелотворан правни лијек из чл. 6, 8 и 13 Европске конвенције.

7. Имајући у виду да је одредбом члана 32 Закона о држављанству БиХ прописано да одлука компетентне власти ентитета ступа на снагу два мјесеца након слања Министарству и да Министарство, у случају неслагања са ентитетском власти, предмет враћа на поновно разматрање компетентној ентитетској власти, те да, уколико ентитетска власт одлучи идентично и остане спор између компетентних власти ентитета и БиХ, цијели случај се упућује Уставном суду на коначну одлуку. Подносилац захтјева је, оцјењујући да у околностима конкретног случаја постоји спор између државне и ентитетске власти, предложио Уставном суду да ријеши настали спор у вези са стицањем држављанства БиХ/ФБиХ.

б) Чињенице предмета поводом којег је поднесен захтјев

8. А.Г. је 16. септембра 2020. године Федералном министарству поднио захтјев за стицање држављанства БиХ и држављанства ФБиХ по основу олакшане натурализације.

9. Федерално министарство је 1. фебруара 2021. године донијело Рјешење број 01 03 03/2-10-1-7845/20 којим је одбијен захтјев А.Г. за стицање држављанства БиХ/ФБиХ уз образложење да је у току поступка утврђено да је А.Г. Пресудом Општинског суда број 65 0 К 602538 16 Кпс од 26. октобра 2016. године условно осуђен на казну затвора у трајању од осам мјесеци због почињеног кривичног дјела посједовање и омогућавање уживања опојних дрога из члана 239 став 3 КЗФБиХ, која је постала правоснажна 9. новембра 2016. године. Имајући у виду ту чињеницу и остале прикупљене доказе, Федерално министарство је утврдило да А.Г. не испуњава услове за стицање држављанства из члана 9д) Закона о држављанству ФБиХ, јер представља пријетњу по безбједност БиХ, да, стога, не испуњава услове ни за стицање држављанства натурализацијом и да постоје основани разлози за сумњу да би се одобрењем натурализације угрозила безбједност БиХ и ФБиХ.

10. Федерално министарство је рјешење од 1. фебруара 2021. године доставило Министарству на сагласност 9. фебруара 2021. године.

11. Министарство је донијело закључак број 06-1-30-3-539/21 од 12. фебруара 2021. године којим је утврђено да А.Г. испуњава услове из члана 10 Закона о држављанству БиХ у поступку стицања држављанства БиХ и држављанства ФБиХ. У образложењу закључка је наведено да је Федерално министарство погрешно примијенило материјалне прописе из области држављанства и кривичног законодавства и да рјешење којим је захтјев А.Г. одбијен садржи низ неправилности и контрадикторности због тога што је А.Г. аплицирао за пријем у држављанство по основу олакшане натурализације и што се при оцјени испуњавања услова за

стицање држављанства Федерално министарство позвало на неиспуњавање одредаба члана 9 Закона о држављанству БиХ и члана 8 Закона о држављанству ФБиХ. При томе је, како је даље образложено, самоиницијативно и без основа као одлучујућа оцијењена чињеница о постојању правоснажне пресуде којом је А.Г. условно осуђен на казну затвора, занемарујући да је изречена казна на основу члана 125 КЗФБиХ по сили закона брисана из казнене евиденције и да се брисањем осуде лице сматра неосуђиваним, па стога и А.Г. који је аплицирао за држављанство БиХ/ФБиХ по основу олакшане натурализације. Министарство је, у коначници, закључило да су у конкретном случају испуњени сви услови из члана 10 Закона о држављанству БиХ, те да не постоји препрека за издавање гаранције А.Г. у поступку стицања држављанства БиХ/ФБиХ.

12. Федерално министарство је, након поновног разматрања предмета, Министарству доставило одговор на претходни закључак и, с тим у вези, навело да је Министарство утврдило да А.Г. испуњава услове из члана 10 Закона о држављанству БиХ, да донесени закључак садржи низ неправилности и незаконитости, јер је супротан члану 9д) Закона о држављанству БиХ, да А.Г. не испуњава услове за стицање држављанства из наведене одредбе државног закона, као ни одредбе из чл. 8 и 9 Закона о држављанству ФБиХ, да је прије доношења рјешења о захтјеву А.Г. по службеној дужности Федерално министарство затражило од надлежних државних органа да изврше све безбједносне провјере како би се провјерило да ли А.Г. (као и сви странци који поднесу такав захтјев) представља пријетњу по безбједност БиХ, што подразумијева податке о евентуалном вођењу кривичног поступка и осуђиваности на територији БиХ за почињено кривично дјело, да је након провјера које је извршила Федерална управа полиције (у даљњем тексту: ФУП) Федералном министарству достављен акт број 09-11-11/3-03-7-331/20 од 2. децембра 2020. године на основу којег је утврђено да је А.Г. починио кривично дјело посједовање и омогућавање уживања опојних дрога из члана 239 став 3 КЗФБиХ за које је осуђен пресудом од 26. октобра 2016. године, која је постала правоснажна 26. новембра 2016. године.

13. У погледу неоснованости навода из закључка Министарства да А.Г. испуњава услове за стицање држављанства БиХ/ФБиХ, Федерално министарство је истакло да је одбијен захтјев А.Г. за стицање држављанства, јер је на територији државе БиХ чије је држављанство желио да стекне починио кривично дјело и да, стога, не испуњава услов за стицање држављанства из члана 9д) Закона о држављанству ФБиХ, да је Федерално министарство надлежно за питања држављанства БиХ/ФБиХ и да је обавезно своју одлуку доставити Министарству на сагласност, како је и поступљено у конкретном случају, у смислу члана 202 ст. 1 и 2 Закона о управном поступку ФБиХ (у даљњем тексту: ЗУП), да се Министарство, супротно наведеној одредби ЗУП-а, упустило у мериторно одлучивање доношењем закључка у којем је утврђено да А.Г. испуњава услове из члана 10 Закона о држављанству БиХ. Појашњавајући наведено у одговору Министарству, Федерално министарство је навело да је рјешење о одбијању захтјева за стицање држављанства коначно у управном поступку и да против наведеног рјешења може да се покрене управни спор, а у наставку су наведени разлози због којих оцјењује да је закључак Министарства неправилан и незаконит. У том правцу је, између осталог, наведено да је Министарство погрешно оцијенило могућност примјене члана 9 Закона о држављанству БиХ и члана 8 Закона о држављанству ФБиХ (стицање држављанства по основу натурализације), да се у конкретном случају ради о стицању држављанства БиХ/ФБиХ по основу оствареног сталног боравка на територији БиХ, тј. по основу олакшане натурализације при чему се процјењује цјелокупно чињенично стање утврђено у поступку, да је такво становиште потврђено у бројним одлукама Кантоналног суда у Сарајеву у којима је наглашена важност примјене члана 8 став 2 Закона о држављанству ФБиХ и важност дискреционог права државе БиХ и њених надлежних органа да одлуче о стицању држављанства у ситуацији када је странац поднио захтјев по основу олакшане натурализације, да је дискреционо право директно инкорпорисано у члану 9 став 2 Закона о држављанству БиХ и у члану 8 став 2 Закона о држављанству ФБиХ, да притом није довољно само то да странка (подносилац захтјева) испуњава само опште услове за стицање држављанства већ да примјеном аналогије, сходно начелу *ius domicili*, натурализација пунољетног странца мора да се третира као цјеловит правни основ стицања држављанства БиХ/ФБиХ руководећи се, прије свега, јавним интересом ФБиХ/БиХ.

14. У погледу неоснованости навода из закључка да је Федерално министарство самоиницијативно и без основа оцијенило осуђујућу правоснажну пресуду против лица А.Г. као одлучујућу, наведено је да је у идентичним одредбама члана 23 Закона о држављанству БиХ и Закона о држављанству ФБиХ прописано у којим случајевима може да се одузме држављанство БиХ/ФБиХ, конкретно, да држављанство може да буде одузето када је држављанин осуђен на подручју или ван подручја БиХ правоснажном пресудом и да су прецизирана по називу и бићу кривична дјела која представљају разлог за одузимање већ стеченог држављанства БиХ/ФБиХ. То, даље, значи, како је навело Федерално министарство, да би, сходно наведеним законским одредбама, лицу А.Г. због почињеног кривичног дјела за које је правоснажно осуђено, могло да се одузме држављанство у ситуацији да га је већ добило, јер је пресудом осуђено због почињеног кривичног дјела посједовање и омогућавање уживања опојних дрога из члана 239 став 2 КЗФБиХ. Стога је оцијењено да су неосновани наводи Министарства да А.Г. испуњава услове за стицање држављанства БиХ/ФБиХ и да је оправдање Министарства о испуњењу услова за стицање држављанства по основу олакшане натурализације чињеница да му је казна брисана из казнене евиденције. С тим у вези је истакнуто да чин брисања казне из казнене евиденције осуђиваном страном држављанину никако не значи да се странац према одред-бама КЗФБиХ не сматра осуђиваним у вези са испуњавањем услова за стицање држављанства. Држављанство и услови за његово стицање, према одредбама Закона о држављанству БиХ/ФБиХ, како је даље наведено, јесте *lex specialis* у односу на одредбе КЗФБиХ које прописују поступак брисања казне из казнене евиденције и без утицаја је у поступку стицања држављанства БиХ/ФБиХ. Поред наведеног, истакнуто је да је кривично дјело омогућавање и уживање опојних дрога нормирано у Глави XXI КЗФБиХ под називом Кривична дјела против здравља људи и имовине, због чега је ФМУП утврдио да А.Г. не испуњава услове за стицање држављан-ства БиХ/ФБиХ и дискреционим правом одлучивања утврдило да А.Г. представља пријетњу по безбједност БиХ. У том контексту је Федерално министарство навело да се у околностима конкретног случаја, с обзиром на становиште изражено у закључку Министарства, поставља питање интереса БиХ да прима у своје држављанство странца који је већ осуђен за кривично дјело против здравља људи и имовине. При томе је, опреза ради, напоменуто да странац формалним чином стицања држављанства БиХ стиче право на биометријска лична

документа (лична карта, пасош), те, стога, на велики број права у БиХ и иностранству, па Босни и Херцеговини, према становишту Федералног министар-ства, није у интересу да прими у своје држављанство лице које је осуђивано због једног од најтежих облика кривичних дјела прописаних одредбама КЗФБиХ.

15. У погледу неоснованости навода из закључка да је Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ (у даљњем тексту: ОБА) једина надлежна институција БиХ која утврђује да ли је неко пријетња по безбједност БиХ или не, наведено је да Федерално министарство приликом пријема захтјева за пријем у држављанство има обавезу да прибави податке безбједносних провјера не само од ОБА-е већ и других државних безбједносно-полицијских органа као што су Министарство безбједности БиХ, Федерална управа полиције, чије безбједносне провјере обједињују провјере свих полицијских агенција на цијелој територији БиХ, и то Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА), МУП-а РС, десет кантоналних министарстава унутрашњих послова, те расположиве евиденције Федералне управе полиције. Тек након тога резултати свих извршених безбједносних провјера оцјењују се заједно и у међусобној повезаности и доноси рјешење водећи рачуна о изворној надлежности Федералног министарства у погледу стицања и престанка држављанства ФБиХ (по основу отпуста) и надзора над спровођењем одредаба Закона о држављанству ФБиХ.

16. У погледу неоснованости навода Министарства из оспореног закључка да је тражиоцу држављанства А.Г. повријеђено право на дјелотворан правни лијек, Федерално министарство је навело да је тражилац држављанства против рјешења о одбијању захтјева за стицање држављанства БиХ/ФБиХ могао да покрене управни спор (како произилази из поуке о правном лијеку), да је Кантонални суд надлежан у конкретном случају да ријеши у управном спору о тужби странке, те да се у том контексту Министарство, па и подносилац захтјева "издигао" изнад надлежног суда и спријечио тражиоца држављанства да користи редован правни лијек. На тај начин се, како је даље наведено, подносилац захтјева упустио у мериторно одлучивање стављајући се у улогу другостепеног органа прекорачењем законских овлашћења из члана 202 ст. 1 и 2 ЗУП-а у вези са чланом 32 Закона о држављанству БиХ. Федерално министарство сматра да, у смислу наведених одредаба, Министарство има искључиво ингеренцију и надлежност да даје, или да одбије дати сагласност на рјешење Федералног министарства, а не да утврђује чињенично стање у форми закључка утврђењем да тражилац држављанства испуњава услове из члана 10 Закона о држављанству БиХ.

17. Најзад, Федерално министарство је, имајући у виду јурисдикцију коју, у смислу члана VI/3 Устава БиХ, има Уставни суд, истакло да конкретан захтјев, поготово у ситуацији када странка још није искористила своје законско право на редован правни лијек, не представља никакво уставно питање, јер је ријеч о редовном управном поступку који је спроведен примјеном свих правила и начела ЗУП-а на основу којих је донесено рјешење на основу оцјене свих доказа у спису и које је образложено.

б) Одговор на захтјев

18. У опширном одговору на захтјев Влада ФБиХ је, између осталог, навела да је подносилац захтјева занемарио чињеницу да А.Г. има могућност да у управном спору побија рјешење Федералног министарства којим је одбијен његов пријем у држављанство, да су одлуке Федералног министарства којим се одлучује о захтјевима странаца за стицање држављанства, као што је и конкретан случај, коначне и да против њих није допуштена жалба, али да може да се покрене управни спор пред надлежним судом (Кантонални суд у Сарајеву) у складу са одредбама ЗУП-а. Влада ФБиХ је нагласила да би рјешавање наводног спора пред Уставним судом значило прејудицирање одлуке редовног суда у управном спору који је дужан да оцијени да ли је рјешење Федералног министарства донесено на правилан и законит начин, те прејудицирање поступака који могу да се покрену пред Врховним судом ФБиХ и Уставним судом. Садржина захтјева, како је даље наведено, у потпуности се подудара са садржином закључка Министарства за који Влада ФБиХ сматра да није у складу са чланом 9д) Закона о држављанству БиХ. У том контексту је напоменуто да је спор настао када је Федерално министарство одбило захтјев А.Г. за пријем у држављанство, а Министарство се није сложило с таквом одлуком при чему се ставило у улогу другостепеног органа коју не предвиђају Закон о држављанству БиХ, нити Закон о држављанству ФБиХ. Имајући у виду наведене чињенице које се, прије свега, односе на надлежност Федералног министарства које одлучује о захтјеву за пријем у држављанство и надлежност Министарства које даје, или не даје сагласност на такву одлуку, а да при томе нема улогу другостепеног органа, Влада ФБиХ је истакла да је Федерално министарство по окончању извршених безбједносних провјера и резултата тих провјера, који су оцијењени појединачно и заједно, закључило да тражилац држављанства А.Г. представља пријетњу по безбједност БиХ, те да је дискреционим правом, које је инкорпорисано и у материјалном пропису Закона о држављанству БиХ/ФБиХ, донијело рјешење којим је захтјев за стицање држављанства одбијен. Наведено становиште је, како је даље наведено, потврђено у великом броју пресуда Кантоналног суда у Сарајеву и Врховног суда ФБиХ (наведени бројеви и датуми пресуда) којима је потврђено да у поступку поводом захтјева за пријем у држављанство странца није битан чин брисања казне из казнене евиденције и да није довољно да тражилац држављанства само испуњава опште услове за стицање држављанства БиХ/ФБиХ по основу олакшане натурализације већ да натурализација странца мора да се третира као цјеловит правни основ за стицање држављанства БиХ/ФБиХ, руководећи се при томе јавним интересом БиХ/ФБиХ. На легитимност дискреционог права државе при одлучивању о захтјеву за пријем странца у држављанство указао је, према мишљењу Владе ФБиХ, и Уставни суд у предмету број АП 5302/10 у ком је закључено да "одлучивање о давању и одузимању држављанства се убраја у дјелокруг јавноправних овлашћења одређене државе који је искључен из дјелокруга члана 6 Европске конвенције". У том контексту је, према оцјени Владе ФБиХ, неспорно да је Федерално министарство поступило правилно када је, због чињенице да је тражилац држављанства А.Г. правоснажно осуђен због кривичног дјела које се убраја у кривична дјела против здравља људи и имовине, закључило да А.Г. представља пријетњу по безбједност БиХ, те је одбијен његов захтјев за стицање држављанства. Уколико би се становишта из поднесеног захтјева прихватила као основана, Влада ФБиХ је истакла да се у том случају поставља питање какав је интерес БиХ да прима у своје држављанство странце који су на њеној територији већ осуђивани за тешка кривична дјела и да им се дају биометријска лична документа која, између осталог, подразумијевају и уживање осталих права, нпр. уживање безвизног режима. Осим тога, указано је на потпуно идентичну ситуацију у другом случају, поводом захтјева странца из Исламске Републике Пакистан, чији је захтјев за пријем у држављанство одбијен, а Министарство, као орган институција БиХ, дало сагласност на такву одлуку, а затим је

Кантонални суд у Сарајеву у управном спору тужбу одбио оцјењујући да брисање казне из казнене евиденције у околностима конкретног случаја није кључна околност. Из наведеног, према мишљењу Владе ФБиХ, произилази да Министарство у два једнака случаја усваја различито становиште, стављајући се у улогу другостепеног органа, односно у улогу редовног суда. У коначници, Влада ФБиХ је истакла да је захтјев за рјешавање спора пред Уставним судом БиХ неоснован, јер Министарство није другостепени орган чија је надлежност да одлучује мериторно о захтјеву за пријем у држављанство БиХ/ФБиХ и јер је тражилац држављанства имао право на редован правни лијек подношењем тужбе у управном спору пред надлежним кантоналним судом. Сматра да се у конкретном случају не ради о спору у смислу члана VI/3а) Устава БиХ, односно о спору у којем коначну одлуку треба да донесе Уставни суд, те да, стога, поднесени захтјев, у смислу члана 19 Правила Уставног суда, није допустив, па је, у коначници, предложено да се као такав одбаци, или да се, уколико Уставни суд оцијени да је, ипак, допустив, одбије у смислу члана 59 став 3 Правила Уставног суда.

IV. Релевантни прописи

19. У **Уставу Босне и Херцеговине** релевантне одредбе гласе:

Члан I

Босна и Херцеговина

7. Држављанство

Постоји држављанство Босне и Херцеговине, које регулише Парламентарна скупштина, и држављанство сваког ентитета, које регулишу сами ентитети, под условом:

а) Да су сви држављани сваког ентитета самим тим и држављани Босне и Херцеговине.

б) Да се ниједном лицу не може самовољно одузети држављанство Босне и Херцеговине или ентитета нити га се на други начин оставити без држављанства. Ниједно лице не може бити лишено држављанства Босне и Херцеговине по било којој основи као што је пол, раса, боја, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порријекло, повезаност са нацио-налном мањином, имовина, рођење или неки други статус.

ц) Сва лица која су била држављани Републике Босне и Херцеговине непосредно прије ступања на снагу овога Устава, су држављани Босне и Херцеговине. Држављанство лица која су натурализована послије 6. априла 1992, а прије ступања на снагу овог Устава, регулисаће Парламентарна скупштина.

д) Држављани Босне и Херцеговине могу имати држављанство друге државе, под условом да постоји билатерални споразум између Босне и Херцеговине и те државе којим се то питање уређује, а који је одобрила Парламентарна скупштина у складу са чланом IV, став 4, тачка (д). Лица са двојним држављанством могу гласати у Босни и Херцеговини и ентитетима само ако имају пребивалиште у Босни и Херцеговини.

е) Држављанин Босне и Херцеговине у иностранству ужива заштиту Босне и Херцеговине. Сваки ентитет може издавати пасоше Босне и Херцеговине својим држављанима, онако како то одреди Парламентарна скупштина. Босна и Херцеговина може издати пасоше својим држављанима којима није издат пасош неког од ентитета. Постојаће централна евиденција свих пасоша које издају ентитети и Босна и Херцеговина.

20. **Закон о држављанству Босне и Херцеговине** - службени пречишћени текст ("Службени гласник БиХ" број 22/16) гласи:

Стицање држављанства БиХ натурализацијом

Члан 9.

(1) Странац који је поднио захтјев за стицање држављанства БиХ може стећи држављанство натурализацијом ако испуњава сљедеће услове:

а) да је напунио 18 година старости;

б) да има одобрен стални боравак на територији Босне и Херцеговине најмање три године прије подношења захтјева;

ц) да довољно познаје писмо и језик једног од конститутивних народа Босне и Херцеговине;

д) да му није изречена мјера безбједности протјеривања странаца из земље или заштитна мјера удаљивања странаца са територије Босне и Херцеговине од стране органа чији је легалитет успостављен Уставом и да је ова одлука још увијек на снази;

е) да није осуђиван на издржавање казне за кривична дјела са предумишљајем на дуже од три године у периоду од 8 година од подношења захтјева;

ф) да се одрекну или на неки други начин изгубе своје раније држављанство прије стицања држављанства БиХ, осим ако билатерални споразум из члана 14. не предвиђа другачије. Одрицање или губитак ранијег држављанства се неће захтијевати ако ово није дозвољено или се не може разумно захтијевати;

г) да се против њега не води кривични поступак, осим ако се доказ о испуњавању овог услова не може разумно захтијевати;

х) да не представља пријетњу по безбједност Босне и Херцеговине;

и) да има обезбијеђен стални извор прихода у износу који омогућава егзистенцију или да је у стању да обезбиједи поуздан доказ о финансијским изворима за сопствено издржавање;

ј) да је измирио све пореске или друге финансијске обавезе;

к) да потпише изјаву да прихвата правни систем и уставни поредак Босне и Херцеговине и

л) да има важећу гаранцију о стицању држављанства БиХ.

(2) Натурализација се неће одобрити, чак ако подносилац захтјева испуњава опште услове за натурализацију, уколико постоје основани разлози за сумњу да би се одобрењем натурализације том лицу угрозила безбједност Босне и Херцеговине и јавни ред и мир, или уколико натурализација није у складу са интересима Босне и Херцеговине из неког другог разлога утврђеног на основу цјелокупне процјене стања подносиоца захтјева.

Стицање држављанства БиХ олакшаном натурализацијом

Члан 10.

Брачни друг држављанина Босне и Херцеговине - странац, може стећи држављанство БиХ под сљедећим условима:

а) да је брак трајао најмање пет година прије подношења захтјева и да још увијек траје у моменту подношења захтјева;

б) да се одрекне или на неки други начин изгуби своје раније држављанство прије стицања држављанства БиХ, осим ако то није другачије ријешено билатералним споразумом из члана 14. Одустајање или престанак ранијег

држављанства се не захтијева ако то није допуштено или се не може разумно захтијевати;

ц) да има одобрен стални боравак на територији Босне и Херцеговине;

д) да не представља пријетњу по безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 32.

(1) Одлуке из члана 31., став (2), изузев одлука донесених у складу са чл. 6., 7., 8. и 42., морају се послати Министарству у року од три седмице од датума доношења одлуке.

(2) Одлука компетентне власти ентитета ступа на снагу два мјесеца након слања, уколико Министарство не одреди да нису испуњени услови из чл. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 21. и 22. У том случају надлежни морају упутити случај компетентној власти ентитета ради поновног разматрања. Одлуке донесене према чл. 6., 7. и 8. ступају на снагу након регистрације од стране надлежног органа.

(3) Ако након поновног разматрања, остане спор између компетентних власти ентитета и Босне и Херцеговине, онда се случај мора упутити Уставном суду Босне и Херцеговине у складу са чланом VI 3. Устава на коначну одлуку.

21. **Закон о држављанству Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине Федерације БиХ" број 34/16) гласи:

Члан 8.

(Услови за стицање држављанства на основу натурализације)

(1) Странац који је поднио захтјев за стицање држављанства Федерације може стећи држављанство Федерације натурализацијом ако испуњава сљедеће услове:

а) да је напунио 18 година;

б) да има одобрен стални боравак на територији Босне и Херцеговине најмање три године прије подношења захтјева, с тим да у моменту подношења захтјева има стални боравак на територији Федерације;

ц) да довољно познаје писмо и језик једног од конститутивних народа Федерације;

д) да му није изречена мјера безбједности протјеривања странца из Босне и Херцеговине, односно Федерације или заштитна мјера удаљавања странца са територије Босне и Херцеговине, односно Федерације од надлежног органа успостављеног Уставом Босне и Херцеговине или Уставом Федерације Босне и Херцеговине и да је ова одлука још на снази;

е) да није осуђиван на издржавање казне затвора за кривична дјела с умишљајем на вријеме дуже од три године у времену од осам година прије подношења захтјева;

ф) да се одрекне или да му на неки други начин престане раније држављанство прије стицања држављан-ства Федерације, осим ако билатералним споразумом из члана 15. овог закона није другачије предвиђено. Одрицање или престанак ранијег држављанства на други начин неће се захтијевати ако то није дозвољено или се не може разумно захтијевати.

г) да се против њега не води кривични поступак, осим ако се доказ о испуњавању овог услова не може разумно захтијевати;

х) да не представља пријетњу за безбједност Босне и Херцеговине и Федерације;

и) да има обезбјеђен стални извор прихода у износу који омогућава егзистенцију или је у стању да обезбиједи поуздан доказ о финансијским изворима за своје издржавање у складу с одговарајућим прописом Босне и Херцеговине;

ј) да је измирио све пореске или друге финансијске обавезе у складу с одговарајућим прописом Босне и Херцеговине;

к) да потпише изјаву да прихвата правни систем и уставни поредак Босне и Херцеговине и Федерације и

л) да има важећу гаранцију о стицању држављанства Босне и Херцеговине и Федерације у складу с одговарајућим прописом Босне и Херцеговине.

(2) Стицање држављанства натурализацијом неће се одобрити чак ако подносилац захтјева испуњава све услове за натурализацију из става (1) овог члана уколико постоје основани разлози за сумњу да би се одобрењем натурализације том лицу угрозила безбједност Босне и Херцеговине и Федерације, те јавни ред и мир или уколико натурализација није у складу с интересима Босне и Херцеговине и Федерације из неког другог разлога утврђеног на основу цјелокупне процјене чињеничног стања подносиоца захтјева утврђеног у поступку.

Члан 9.

(Услови за стицање држављанства на основу олакшане натурализације)

Странац - брачни партнер држављанина Федерације може стећи држављанство Федерације под сљедећим условима:

а) да је брак трајао најмање пет година прије подношења захтјева и да још траје у вријеме подношења захтјева;

б) да се одрекне или да на неки други законом предвиђен начин престане његово раније држављанство прије стицања држављанства Федерације, осим ако то није другачије ријешено билатералним споразумом закљученим између Босне и Херцеговине и друге државе из члана 15. овог закона. Одрицање или престанак ранијег држављанства не захтијева се ако то није дозвољено или се не може разумно захтијевати;

ц) да има одобрен стални боравак на територији Босне и Херцеговине, с тим да у моменту подношења захтјева има стални боравак на територији Федерације;

д) да не представља пријетњу по безбједност Босне и Херцеговине и Федерације.

22. **Кривични закон Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 36/03, 37/03 - исправка, 21/04 - исправка, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 и 75/17)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст, сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Члан 119.

Почетак и трајање правних посљедица осуде

(1) Правне посљедице осуде наступају даном правоснажности пресуде.

(2) Правне посљедице осуде које се састоје у забрани стицања одређених права трају најдуже десет година од дана издржане, опроштене или застарјеле казне, ако за поједине правне посљедице није законом прописано краће трајање.

(3) Правне посљедице осуде престају брисањем осуде.

Члан 121.

Рехабилитација

(1) Послије издржане, опроштене или застарјеле казне затвора, казне дуготрајног затвора или казне малољетничког затвора, осуђена лица уживају сва права утврђена уставом, законом и другим прописима и могу стицати сва права, осим оних која су им ограничена мјером безбједности или наступањем правне посљедице осуде.

(2) Одредба става 1. овог члана примјењује се и на лица на условном отпусту ако њихова права нису ограничена посебним прописима о условном отпусту с издржавања казне затвора.

Члан 125.

Брисање осуде

(1) Под условом да починилац кривичног дјела није поново осуђен за ново кривично дјело, осуда се брише по сили закона када протекну сљедећи рокови:

а) осуда којом је починилац ослобођен казне брише се из казнене евиденције ако осуђеник у року од једне године од дана правоснажности пресуде не почини ново кривично дјело,

б) условна осуда брише се из казнене евиденције по протеку рока од једне године од дана престанка времена провјеравања, ако за то вријеме осуђеник не почини ново кривично дјело,

ц) осуда на новчану казну и на казну затвора у трајању до једне године брише се из казнене евиденције по протеку рока од три године од дана извршења, застаре или опроста казне, ако за то вријеме осуђеник не почини ново кривично дјело,

д) осуда на казну затвора у трајању преко једне до три године брише се из казнене евиденције по протеку рока од пет година од дана извршења, застаре или опроста казне, ако за то вријеме осуђеник не почини ново кривично дјело,

е) осуда на казну затвора у трајању преко три до пет година брише се из казнене евиденције по протеку рока од десет година од дана извршења, застаре или опроста казне, ако за то вријеме осуђеник не почини ново кривично дјело,

ф) осуда на казну затвора у трајању преко пет до десет година брише се из казнене евиденције по протеку рока од 15 година од дана извршења, застаре или опроста казне, ако за то вријеме осуђеник не почини ново кривично дјело.

(2) Суд може, на молбу осуђеника, одредити да се из казнене евиденције брише осуда на казну затвора у трајању преко десет година ако је протекао рок од 20 година од дана издржавања, застаре или опроста казне, а у том времену осуђеник није починио ново кривично дјело.

(3) Приликом одлучивања о брисању осуде из става (2) овог члана, суд ће водити рачуна о владању осуђеника послије издржавања казне, о природи кривичног дјела и о другим околностима које могу бити од значаја за оцјену оправданости брисања осуде.

(4) Осуда на казну дуготрајног затвора се не брише.

(5) Осуда се не може брисати из казнене евиденције док траје кривични поступак за ново кривично дјело.

(6) Осуда се не може брисати из казнене евиденције док траје примјена мјера безбједности нити док одузимање имовинске користи прибављене кривичним дјелом није потпуно извршено.

(7) Брисањем осуде из казнене евиденције под условима из ст. (1) до (3) овог члана починилац кривичног дјела сматра се неосуђиваним.

23. **Закон о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине ФБиХ" бр. 35/03, 37/03-исправка, 56/03-исправка, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 и 59/14) у релевантном дијелу гласи:

Члан 227.

Давање података из казнене евиденције

(1) Подаци из казнене евиденције могу се дати судовима, тужилаштвима и органима унутрашњих послова у вези са кривичним поступком који се води против лица које је раније било осуђивано, као и надлежним органима за извршење кривичноправних санкција и надлежним органима који учествују у поступку давања амнестије, помиловања или брисања осуде.

(2) Подаци из казнене евиденције могу се, на образложени захтјев, дати и државним органима ако још трају одређене безбједносне мјере или правне посљедице осуде.

(3) Грађанима се, на њихов захтјев, могу давати подаци о њиховој осуђиваности или неосуђиваности, ако су им ти подаци потребни ради остваривања њихових права.

(4) Нико нема право тражити од грађана да подносе доказе о својој осуђиваности односно неосуђиваности.

(5) Одредбе ст. од 1. до 4. овог члана су посебне одредбе које се односе и на Закон о слободи приступа информацијама Федерације Босне и Херцеговине.

24. **Закон о управном поступку** ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 2/98 и 48/99)

За потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеним гласилима, јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 202. ст. (1) и (2)

(1) Кад је у закону или на закону утемељеном пропису одређено да рјешење доноси један орган у сугласности са другим органом, орган који доноси рјешење саставља рјешење и шаље га са списима предмета на сугласност другом органу, који може дати сугласност потврдом на самом рјешењу или посебним актом. У таквом случају рјешење је донесено кад је други орган дао сугласност, а сматра се актом органа који је донио рјешење.

(2) У случају из става 1. овог члана, орган који доноси рјешење саставља и шаље га са списима предмета на сугласност другом органу, који може дати сугласност потврдом на самом рјешењу или посебним актом. У таквом случају рјешење је донесено кад је други орган дао сугласност, а сматра се актом органа који је донио рјешење.

V. Допустивост

25. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредаба члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине.

26. Члан VI/3а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

27. У конкретном предмету подносилац захтјева је Зоран Тегелтија, предсједавајући Савјета министара Босне и Херцеговине, што значи да је захтјев поднијело овлашћено лице из члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине. Имајући у виду одредбу члана 21 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд сматра да је захтјев допустив, јер је у конкретном случају, према члану VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд надлежан да одлучује, између

осталог, о споровима између институција Босне и Херцеговине и ентитета. Подносилац захтјева је указао на постојање спора између Министарства и Федералног министарства као компетентних власти на државном и ентитетском нивоу, истичући да је ентитетски ниво власти арбитрарно примијенио материјално право поводом захтјева странца А.Г., као тражиоца држављанства БиХ/ФБиХ, имплицирајући притом на повреду права из члана I/7 Устава БиХ, чл. 6, 8, 13 и 14 Европске конвенције, те одредбе Закона о држављанству БиХ, Закона о држављанству ФБиХ и КЗФБиХ. Аргументација из захтјева је заснована на тврдњи да је Федерално министарство погрешном примјеном одредаба из области држављанства и кривичног законодавства, одлучујући о конкретном захтјеву А.Г., погрешно оцијенило доказе, те непотпуно и неправилно утврдило чињенично стање садржано у предмету, што је, у коначници, резултирало доношењем незаконитог рјешења. Подносилац захтјева је указао на садржину одредбе члана 32 Закона о држављанству БиХ, који у релевантном дијелу (став 3) гласи: "ако након поновног разматрања, остане спор између компетентних власти ентитета и Босне и Херцеговине, онда случај мора да се упути Уставном суду Босне и Херцеговине у складу са чланом VI/3 Устава на коначну одлуку."

28. Слиједећи наведено, произилази да се захтјев поднесен Уставном суду, на основу члана VI/3а) Устава БиХ, у својој суштини односи на тврдњу о постојању спора између власти на нивоу државе и на нивоу ентитета поводом опречних мишљења у погледу стицања држављанства БиХ/ФБиХ и правних посљедица недавања сагласности државног нивоа власти ентитетском нивоу власти. Према оцјени Уставног суда, упркос израженим мишљењима Владе ФБиХ и Федералног министарства о недопустивости захтјева, наведено је посебно важно, јер су у конкретном случају у поступку стицања држављанства БиХ/ФБиХ донесена два опречна акта Министарства, као институције БиХ, и Федералног министарства, као ентитетског органа, у којима су усвојена различита становишта поводом истог питања, па произилази да такав спор, у смислу члана VI/3а) Устава БиХ, може да се ријеши једино у поступку пред Уставним судом.

VI. Меритум

29. Подносилац захтјева је предложио да Уставни суд ријеши спор који је настао између Министарства и Федералног министарства као компетентних власти на државном и ентитетском нивоу поводом захтјева А.Г. за стицање држављанства БиХ/ФБиХ, указујући притом на повреду права из члана I/7 Устава БиХ, повреде одредаба из чл. 6, 8, 13 и 14 Европске конвенције, материјалних одредаба Закона о држављанству БиХ и Закона о држављанству ФБиХ, те релевантних одредаба КЗФБиХ које се односе на правне посљедице брисања кривичне осуде из казнене евиденције.

30. Уставни суд, прије свега, подсјећа да се одлучивање о давању и одузимању држављанства убраја у дјелокруг јавноправних овлашћења одређене државе, те да је то питање у Босни и Херцеговини, осим уставним одредбама, регулисано Законом о држављанству БиХ, Законом о држављанству ФБиХ и Законом о држављанству Републике Српске. Осим тога, у пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) усвојено је становиште да поступак који су спровеле јавне власти с циљем одлучивања да ли треба странцу бити дозвољено да стекне држављанство, или му се то право одузима јесте дискрециоие, административне природе и не укључује примјену грађанских права и обавеза, у смислу значења члана 6 Европске конвенције (види пресуду *Р. против Уједињеног Краљевства*, представка број 13162/87 54 ДР 211, стр. 2). Имајући у виду да се подносилац захтјева, осим на одредбу из члана I/7 Устава БиХ, позива и на одредбе права из Европске конвенције (чл. 6, 8, 13 и 14) које се тичу А.Г., као појединца и уједно тражиоца држављанства, Уставни суд ће, имајући у виду да се држављанство убраја у домен јавног права сваке земље, па тако и Босне и Херцеговине, у наставку испитати искључиво спор између Министарства и Федералног министарства, дакле спор између државног и ентитетског нивоа власти, а не спор између Федералног министарства и тражиоца држављанства као појединца.

31. С обзиром на то да се ради о спору који се не тиче грађанских права и обавеза из Европске конвенције, Уставни суд ће овај спор ријешити на основу одредаба члана I/7 Устава БиХ, као и на основу одредаба релевантних закона чију примјену доводи у питање подносилац захтјева, указујући на арбитрарност Федералног министарства у том смислу (примјена релевантних закона).

32. Уставни суд, прије свега, запажа да је Федерално министарство које је у конкретном случају одлучивало у првом степену о захтјеву А.Г. за стицање држављанства БиХ/ФБиХ донијело рјешење којим је захтјев одбијен. У образложењу тог рјешења су наведени разлози због којих је Федерално министарство оцијенило да А.Г., као странац и уједно тражилац држављанства БиХ/ФБиХ, не испуњава услове за сиецање држављанства из члана 9д) Закона о држављанству ФБиХ, односно да представља пријетњу по безбједност БиХ и ФБиХ. У том правцу је као кључна околност истакнуто то што је тражилац држављанства осуђен на територији БиХ/ФБиХ правоснажном пресудом Општинског суда за кривично дјело посједовање и омогућавање уживања опојних дрога за које је условно осуђен на казну затвора у трајању од осам мјесеци, те да наведено кривично дјело представља тешко кривично дјело нормирано у КЗФБиХ у дијелу кривичних дјела против здравља људи и да тражилац држављанства, стога, представља пријетњу по безбједност државе БиХ. У том правцу је наглашено да се, према члану 8 став 2 Закона о држављанству ФБиХ, стицање држављанства натурализацијом неће одобрити чак ни ако подносилац испуњава услове за натурализацију из става 1 истог члана (општи услови) уколико постоје основани разлози за сумњу да би се одобреном натурализацијом угрозила безбједност БиХ и ФБиХ, или уколико натурализација није у складу са интересима БиХ и ФБиХ, или због неког другог разлога утврђеног на основу цјелокупне процјене чињеничног стања подносиоца захтјева утврђеног у поступку. Федерално министарство је, осим наведеног, указало и на садржину одредбе члана 9 став 1 Закона о држављанству БиХ, која се подудара са одредбом наведеног ентитетског закона из које, како је образложено, произилази дискрециоио право сваке државе да прими странца, или да га не прими у држављанство и да не постоји обавеза државе да држављанство додијели, под условом да се претходно спроведе правилан поступак и донесе законито рјешење. Идентично становиште је Федерално министарство усвојило након поновног разматрања предмета због несагласности Министарства са таквим становиштем, износећи притом у одговору Министарству опширније и детаљније разлоге у правцу правилно спроведеног поступка пред Федералним министарством и законитости рјешења зснованог на наведеним материјалним одредбама Закона о држављанству БиХ и ФБиХ, што је изнесено (и) у одговору Владе ФБиХ у поступку пред Уставним судом.

33. За разлику од наведеног, Министарство је у поступку усаглашавања (давања сагласности) на претходно рјешење Федералног министарства донијело закључак у коме

су изнесени потпуно супротни становиште и мишљење. Наиме, Министарство је утврдило да А.Г. испуњава услове из члана 1 Закона о држављанству БиХ (олакшана натурализација), да је Федерално министарство арбитрарно примијенило материјалне прописе из области држављанства (члан 9 став 2 Закона о држављанству БиХ и члан 8 став 2 Закона о држављанству ФБиХ којим је регулисана натурализација) и кривичног законодавства, јер је као одлучујућу чињеницу неосновано оцијенило постојање правоснажне осуђујуће пресуде против А.Г., занемарујући притом да је изречена казна брисана из казнене евиденције (члан 125 КЗФБиХ) и да се брисањем осуде осуђивано лице има сматрати неосуђиваним, па, стога, и А.Г. који је аплицирао за држављанство БиХ/ФБиХ по основу олакшане натурализације треба да се сматра неосуђиваним лицем.

34. С тим у вези, Уставни суд указује да је конкретним захтјевом проблематизовано питање стицања држављанства олакшаном натурализацијом у вези с правним посљедицама брисања кривичне осуде из казнене евиденције. Уставни суд истиче да су Законом о држављанству БиХ и Законом о држављанству ФБиХ прописани услови под којима странац може да стекне држављанство БиХ/ФБиХ натурализацијом и олакшаном натурализацијом. Оба закона, поред општих услова за стицање држављанства који су прописани у члану 9 став 1 Закона о држављанству БиХ и члану 8 став 1 Закона о држављанству ФБиХ, у ставу 2 прописују да натура-лизација неће бити одобрена ако постоје основани разлози за сумњу да би одобрењем натурализације (тражиоцу држав-љанства) била угрожена безбједност Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине, или ако натурализација није у складу са интересима Босне и Херцеговине, или због неког другог разлога утврђеног на основу цјелокупне процјене чињеничног стања утврђеног у поступку. Олакшана натурализација је регулисана у одредбама члана 10 Закона о држављанству БиХ и члана 9 Закона о држављанству ФБиХ, па се одредбе којима је регулисано питање стицања држав-љанства натурализацијом и олакшаном натурализацијом, према мишљењу Уставног суда, не могу да посматрају одвојено, како се имплицира у захтјеву, јер наведене одредбе садржајно и концептуално представљају једну цјелину, тј. слиједе једна за другом. У том правцу Уставни суд подржава становиште из оспореног рјешења Федералног министарства да приликом одлучивања о испуњавању услова за стицање држављанства те одредбе не могу да се примјењују независно једне од других.

35. Сљедеће (и) најбитније питање из захтјева односи се на правне посљедице брисања кривичне осуде у поступку стицања држављанства БиХ/ФБиХ. Аргуменат подносиоца захтјева, односно Министарства, јесте да је тражиоцу држављанства условна осуда брисана из казнене евиденције и да се, стога, има сматрати неосуђиваним лицем. У захтјеву се, даље, наводи да је Федерално министарство прекорачило границе дискреционог права арбитрарним извођењем закључка да материјални прописи из области држављанства дерогирају примјену КЗФБиХ. С друге стране, Федерално министарство, супротстављајући се таквом становишту и мишљењу, сматра да су прописи из области држављанства (Закон о држављанству БиХ и Закон о држављанству ФБиХ) *lex specialis* у односу на КЗФБиХ и да с тог аспекта чин брисања осуде из казнене евиденције осуђиваном страном држављанину не значи да се странац према одредбама КЗФБиХ не сматра осуђиваним, у смислу испуњавања услова за стицање држављанства БиХ/ФБиХ.

36. Имајући у виду наведена супротстављена мишљења и становишта, Уставни суд подсјећа да из одредбе члана 125 став 1 тачка б) КЗФБиХ произилази да брисање осуде по сили закона за одређене осуде наступа аутоматски, протеком одређеног времена, под условом да осуђени у том времену није учинио ново кривично дјело. Дужина тог времена у закону је различито одређена, у зависности од врсте кривичне санкције која је била изречена осуђеном. Даље, у ставу 7 цитираног члана је одређено да се брисањем осуде из казнене евиденције под условима из ст. 1 и 3 исте одредбе починилац кривичног дјела сматра неосуђиваним. Међутим, наведена одредба не може да се посматра издвојено, већ у вези с одредбама о рехабилитацији (члан 121 КЗФБиХ и члан 117 КЗБиХ), односно давањем података из казнене евиденције и овлашћењима која с тим у вези постоје. Неопходност да се сагледају ове одредбе у узајамној вези проистиче из кључног питања које гласи: Какве су правне посљедице брисања осуде? У конкретном случају Уставни суд има у виду да је тражилац држављанства А.Г. био правоснажно осуђен условном осудом на казну затвора у трајању од осам мјесеци с временом провјеравања од једне године због почињења кривичног дјела (посједовање и омогућавање уживања опојних дрога) и да је наведена осуда брисана из казнене евиденције. У погледу правног значаја брисања осуде, који се неопходно доводи у везу са одредбама о рехабилитацији осуђених лица, Уставни суд подсјећа (имајући у виду врсту кривичне санкције) да је у питању тзв. ограничена рехабилитација, коју (између осталог) карактерише чињеница да лицу чија је осуда брисана из казнене евиденције није изричито признат статус неосуђиваности. То, даље, има као посљедицу да надлежни органи који учествују у кривичном поступку, без обзира на то да ли је осуда брисана из казнене евиденције и без обзира на често велики протек времена од раније осуде, имају право да располажу информацијама о пријашњој осуђиваности неког лица, јер, према одредби члана 227 Закона о кривичном поступку ФБиХ (у даљњем тексту: ЗКПФБиХ), подаци из казнене евиденције могу се дати "судовима, тужилаштвима и органима унутрашњих послова". Циљ оваквог система рехабилитације су интерес и заштита друштва од криминалитета. С тим у вези, Уставни суд подсјећа на релевантни дио одредбе члана 121 КЗФБиХ (рехабилитација) према којем "осуђена лица уживају сва права утврђена уставом, законом и другим прописима и могу да стичу сва права, осим оних која су им ограничена безбједносном мјером или наступањем правне посљедице осуде". Ограниченост дјеловања института брисања осуде посљедица је и чињенице да закон не садржи посебне одредбе о ограничавању и забрани давања података из казнене евиденције, односно да не познаје тзв. претпоставку неосуђиваности, јер подаци, како је претходно наведено, могу да се дају судовима, тужилаштвима и органима унутрашњих послова. Стога, произилази да се брисањем осуде из казнене евиденције не постиже фактичко анулирање осуде и кривичне санкције обухваћене том брисаном осудом, као што се брисањем осуде не постиже ни правно анулирање раније осуде с обзиром на то да подаци о осуђиваности могу да се дају судовима, тужилаштвима и органима унутрашњих послова (полицији) ради обављања послова из њихове надлежности. У том смислу је очигледно да су домети и посљедице брисања осуде из казнене евиденције ограничени и да се не односе на сва потенцијално заинтересована лица. С тим у вези, Уставни суд подсјећа да се у увјерењу које се издаје грађанима на основу података из казнене евиденције брисана осуда и брисане правне посљедице осуде не смију помињати. Међутим, то не значи да се поништава упис осуде и да такви подаци не остају у казненој евиденцији који се, у смислу члана 227 ЗКПФБиХ, могу да дају судовима, тужилаштвима и органима унутрашњих послова, као што је већ образложено.

37. Слиједећи наведено, не могу да се прихвате наводи подносиоца захтјева да је Федерално министарство арбитрарно примијенило материјалне прописе из области држављанства и кривичног законодавства и да је у вези с правним посљедицама брисања осуде прекорачило своја овлашћења, јер управо из одредбе члана 227 ЗКПФБиХ произилази супротно. Уставни суд, имајући у виду, прије свега, јасне законске одредбе Закона о држављанству, те јасно, аргументовано и подробно образложење рјешења Федералног министарства не може да закључи да је у конкретном случају произвољно примијењено материјално право када је одбијен захтјев А.Г. за стицање држављанства БиХ/ФБиХ. У том смислу Уставни суд подсјећа да је, како произилази из достављене документације и оспореног рјешења, Федерално министарство у сарадњи са државним и ентитетским органима извршило безбједносне провјере за тражиоца држављанства и да је након прикупљених података добијених на тај начин оцијенило да у поступку стицања држављанства не може да се занемари околност да је А.Г. на територији БиХ/ФБиХ био осуђен правоснажном пресудом за тешко кривично дјело нормирано у Глави XXI КЗФБиХ под називом Кривична дјела против здравља људи и да, стога, не испуњава услове за стицање држављанства БиХ. Федерално министарство је оцјеном прикупљених података, као и осуђујуће пресуде изречене тражиоцу држављанства за кривично дјело посједовање и омогућавање уживања опојних дрога од 26. октобра 2016. године, без обзира на карактер казне (условна осуда) која је брисана из казнене евиденције, закључило да би се одобрењем траженог држављанства угрозила безбједност БиХ и ФБиХ. Из наведеног произилази да је Федерално министарство имало у виду одредбу члана 125 КЗФБиХ којом је регулисано брисање осуде и која је у околностима конкретног случаја доведена у везу с њеним правним посљедицама уз закључак да брисање осуде за конкретан поступак (стицање држављанства) није од значаја, те да су закони којима је регулисано питање држављанства у конкретном случају *lex specialis* у односу на одредбу члана 125 КЗФБиХ.

38. Имајући све то у виду, према мишљењу Уставног суда, неосновано је позивање подносиоца захтјева на арбитрарну примјену одредбе члана 10д) Закона о држављанству БиХ и члана 9д) Закона о држављанству ФБиХ којима су прописани услови за стицање држављанства олакшаном натурализацијом, па Уставни суд не налази ништа што би указало на произвољност у поступању Федералног министарства, као ентитетског органа, у закључку да А.Г., као странац и уједно тражилац држављанства БиХ/ФБиХ, не испуњава услове за стицање држављанства прописане законом.

39. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да Федерално министарство у поступку стицања држављанства по захтјеву А.Г није прекршило одредбе из члана I/7 Устава Босне и Херцеговине на који начин се уједно (и) рјешава овај уставни спор.

VII. Закључак

40. Уставни суд закључује да Федерално министарство, као ентитетски орган, у поступку одлучивања о захтјеву за стицање држављанства БиХ/ФБиХ није поступило произвољно када је одбило захтјев А.Г. из Арапске Републике Египат, јер је на основу утврђеног чињеничног стања оцијењено да А.Г., као тражилац држављанства БиХ/ФБиХ, не испуњава услове прописане у члану 10 Закона о држављанству БиХ и члану 9 Закона о држављанству ФБиХ за стицање држављанства олакшаном натурализацијом и да, у смислу члана 9 став 2 Закона о држављанству БиХ и члана 8 став 2 Закона о држављанству ФБиХ, представља пријетњу по безбједност Федерације Босне и Херцеговине.

41. На основу члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

42. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мато Тадић, с. р.

KONKURENCIJSKO VIJEĆE/SAVJET BOSNE I HERCEGOVINE

2052

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1), člana 42. stav (2), člana 11. stav (2) i člana 11. stav (3) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) rješavajući po posebnom zahtjevu za donošenje rješenja broj: UP-01-26-3-032-38/20 od dana 31.08.2021. godine, podnesenog od privrednog subjekta "LRC" inžinjering d.o.o. Sarajevo, ul. Dr. Fetaha Bećirbegovića 1B, 71 000 Sarajevo zastupanog po advokatima Branku Mariću i Ezmani Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., ul. Mehmeda Spahe 26, 71 000 Sarajevo, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.09.2021. godine, donijelo je

RJEŠENJE[1]

1. Smatra se da Finansijsko-informatička agencija, ul. Ložionička 3, 71 000 Sarajevo u skladu sa članom 11. stav (2) Zakona o konkurenciji, ne zloupotrebljava dominantni položaj u smislu člana 10. stav (2) istog zakona.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 03.11.2020. godine, pod brojem: UP-01-26-3-032-1/20, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) privrednog subjekta "LRC" inžinjering d.o.o. Sarajevo, ul. Dr. Fetaha Bećirbegovića 1B, 71 000 Sarajevo, zastupanog po advokatima Branku Mariću i Ezmani Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., ul. Mehmeda Spahe 26, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva ili LRC) protiv Finansijsko-informatičke agencije, ul. Ložionička 3, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: FIA ili Protivna strana), radi zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačke a) i b) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon).

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su stečeni uslovi za izdavanje Potvrde o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva te je ista, u smislu člana 28. stav (3) Zakona, izdana dana 21.01.2021. godine, pod brojem: UP-01-26-3-032-5/20.

Na osnovu dostavljenih informacija i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provođenja postupka utvrditi postojanje povrede Zakona na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP-01-26-3-032-7/20 dana 21.01.2021. godine. Privrednom subjektu FIA isti je dostavljen zajedno sa Zahtjevom za pokretanje postupka, kako bi u ostavljenom roku mogli dati odgovor na Zahtjev.

Tokom postupka, a radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica, u smislu odredbi člana 35. stav (1) tačke a) i c) Zakona,

[1] Rješenje objavljeno u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela/institucija koje nisu stranke u postupku.

Imajući u vidu složenost predmeta, kao i činjenicu da se u predmetnom slučaju radilo o osjetljivom tržištu, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je rok za donošenje konačnog rješenja po Zaključku koji se odnosi na utvrđivanje kršenja člana 10. stav (2) tačke a) i b) Zakona potrebno produžiti za dodatna 3 (tri) mjeseca u smislu člana 41. stav (2) Zakona. Tako je dana 17.05.2021. godine na 87. (osamdesetsedmoj) sjednici donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja broj: UP-01-26-3-032-27/20 koji je dostavljen stranama u postupku.

S obzirom da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, u svrhu prikupljanja novih dokaza i pružanja mogućnosti strankama da se izjasne o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje konačnog rješenja, Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 39. Zakona, održalo usmenu raspravu dana 12.05.2021. godine (zapisnik broj: UP-01-26-3-032-25/20), te pružilo mogućnost strankama u postupku da iznesu dokaze i postavljaju pitanja protivnoj strani.

Članom 41. stav (1) tačka c) Zakona je propisano da je nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće dužno donijeti konačno rješenje o utvrđivanju zloupotrebe dominantnog položaja u roku od 4 (četiri) mjeseca. Nadalje, članom 11. stav (2) Zakona propisano je da ukoliko Konkurencijsko vijeće ne donese rješenje u roku iz člana 41. stav (1) tačka c) Zakona, smatra se da se zaključenim sporazumom odnosno postupanjem privrednog subjekta ne zloupotrebljuje dominantni položaj. Na poseban zahtjev privrednog subjekta, Konkurencijsko vijeće u skladu sa članom 11. stav (3) Zakona donosi rješenje da se zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem privrednog subjekta ne zloupotrebljuje dominantni položaj.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-01-26-3-032-35/20 i aktom broj: UP-01-26-3-032-36/20 od 23.08.2021. godine obavijestilo stranke u postupku da konačno rješenje u postupku nije doneseno iz razloga što se nisu mogli ispuniti zakonom propisani uslovi za njegovo donošenje, u smislu člana 24. stav (2) Zakona.

Privredni subjekt LRC podnio je Konkurencijskom vijeću poseban Zahtjev za donošenje rješenja u smislu člana 11. stav (3) Zakona dana 31.08..2021. godine pod brojem: UP-01-26-3-032-38/20.

Postupajući po Zahtjevu za donošenje rješenja privrednog subjekta LRC, a imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je konstatiralo da je rok za donošenje konačnog rješenja u smislu člana 41. stav (1) tačka c) Zakona protekao, te je u skladu sa članom 11. stav (3) Zakona donijelo odluku kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

Administrativna taksa

U skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka g) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06 i 18/11) privredni subjekt LRC, je na ovo Rješenje obavezan platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Budžet institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-01-26-3-032-39/20
15. septembra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1), članka 42. stavak (2), članka 11. stavak (2) i članka 11. stavak (3) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) rješavajući po posebnom zahtjevu za donošenje rješenja broj: UP-01-26-3-032-38/20 od dana 31.08.2021. godine, podnesenog od gospodarskog subjekta "LRC" inžinjering d.o.o. Sarajevo, ul. Dr. Fetaha Bećirbegovića 1B, 71 000 Sarajevo zastupanog po odvjetnicima Branku Mariću i Ezmani Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., ul. Mehmeda Spahe 26, 71 000 Sarajevo, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.09.2021. godine, donijelo je

RJEŠENJE[1]

1. Smatra se da Financijsko-informatička agencija, ul. Ložionička 3, 71 000 Sarajevo sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o konkurenciji, ne zlouporabljuje vladajući položaj u smislu članka 10. stavak (2) istoga zakona.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 03.11.2020. godine, pod brojem: UP-01-26-3-032-1/20, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) gospodarskog subjekta "LRC" inžinjering d.o.o. Sarajevo, ul. Dr. Fetaha Bećirbegovića 1B, 71 000 Sarajevo, zastupanog po odvjetnicima Branku Mariću i Ezmani Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., ul. Mehmeda Spahe 26, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili LRC) protiv Financijsko-informatičke agencije, ul. Ložionička 3, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: FIA ili Protivna strana), radi zloupotrebe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) točke a) i b) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon).

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su stečeni uvjeti za izdavanje Potvrde o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva te je ista, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona, izdana dana 21.01.2021. godine, pod brojem: UP-01-26-3-032-5/20.

Na temelju dostavljenih informacija i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provođenja postupka utvrditi postojanje povrede Zakona na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP-01-26-3-032-7/20 dana 21.01.2021. godine. Gospodarskom subjektu FIA isti je dostavljen zajedno sa Zahtjevom za pokretanje postupka, kako bi u ostavljenom roku mogli dati odgovor na Zahtjev.

Tijekom postupka, a radi utvrđivanja svih mjerodavnih činjenica, u smislu odredbi članka 35. stavak (1) točke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela/institucija koje nisu stranke u postupku.

Imajući u vidu složenost predmeta, kao i činjenicu da se u predmetnom slučaju radilo o osjetljivom tržištu, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je rok za donošenje konačnog rješenja po Zaključku koji se odnosi na utvrđivanje kršenja članka 10. stavak (2) točke a) i b) Zakona potrebno produžiti za dodatna 3 (tri) mjeseca u smislu članka 41. stavak (2) Zakona. Tako je dana 17.05.2021. godine na 87. (osamdesetsedmoj) sjednici donijelo Zaključak o produljenju roka za donošenje rješenja broj: UP-01-26-3-032-27/20 koji je dostavljen stranama u postupku.

[1] Rješenje objavljeno u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

S obzirom da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, u svrhu prikupljanja novih dokaza i pružanja mogućnosti strankama da se izjasne o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje konačnog rješenja, Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 39. Zakona, održalo usmenu raspravu dana 12.05.2021. godine (zapisnik broj: UP-01-26-3-032-25/20), te pružilo mogućnost strankama u postupku da iznesu dokaze i postavljaju pitanja protivnoj strani.

Člankom 41. stavak (1) točka c) Zakona je propisano da je nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće dužno donijeti konačno rješenje o utvrđivanju zlouporabe vladajućeg položaja u roku od 4 (četiri) mjeseca. Nadalje, člankom 11. stavak (2) Zakona propisano je da ukoliko Konkurencijsko vijeće ne donese rješenje u roku iz članka 41. stavak (1) točka c) Zakona, smatra se da se zaključenim sporazumom odnosno postupanjem gospodarskog subjekta ne zlouporabljuje vladajući položaj. Na poseban zahtjev gospodarskog subjekta, Konkurencijsko vijeće sukladno članku 11. stavak (3) Zakona donosi rješenje da se zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem gospodarskog subjekta ne zlouporabljuje vladajući položaj.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-01-26-3-032-35/20 i aktom broj: UP-01-26-3-032-36/20 od 23.08.2021. godine obavijestilo stranke u postupku da konačno rješenje u postupku nije doneseno iz razloga što se nisu mogli ispuniti zakonom propisani uvjeti za njegovo donošenje, u smislu članka 24. stavak (2) Zakona.

Gospodarski subjekt LRC podnio je Konkurencijskom vijeću poseban Zahtjev za donošenje rješenja u smislu članka 11. stavak (3) Zakona dana 31.08..2021. godine pod brojem: UP-01-26-3-032-38/20.

Postupajući po Zahtjevu za donošenje rješenja gospodarskog subjekta LRC, a imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je konstatiralo da je rok za donošenje konačnog rješenja u smislu članka 41. stavak (1) točka c) Zakona protekao, te je sukladno članku 11. stavak (3) Zakona donijelo odluku kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

Administrativna pristojba

Sukladno članku 2. tarifni broj 107. stavak (1) točka g) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06 i 18/11) gospodarski subjekt LRC, je na ovo Rješenje obvezan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-01-26-3-032-39/20
15. rujna 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, v. r.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1), члана 42. став (2), члана 11. став (2) и члана 11. став (3) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", број 48/05, 76/07 и 80/09) рјешавајући по посебном захтјеву за доношење рјешења број: УП-01-26-3-032-38/20 од дана 31.08.2021. године, поднесеног од привредног субјекта "ЛРЦ" инжињеринг д.о.о. Сарајево, ул. Др. Фетаха Бећирбеговића 1Б, 71 000 Сарајево заступаног по адвокатима Бранку Марићу и Езмани Турковић из Марић & Цо Адвокатског друштва д.о.о., ул. Мехмеда Спахе 26, 71 000 Сарајево, на 92. (деведесетдругој) сједници одржаној дана 15.09.2021. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ[1]

1. Сматра се да Финансијско-информатичка агенција, ул. Ложионичка 3, 71 000 Сарајево у складу са чланом 11. став (2) Закона о конкуренцији, не злоупотребљава доминантни положај у смислу члана 10. став (2) истог закона.
2. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је дана 03.11.2020. године, под бројем: УП-01-26-3-032-1/20, запримио Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта "ЛРЦ" инжињеринг д.о.о. Сарајево, ул. Др. Фетаха Бећирбеговића 1Б, 71 000 Сарајево, заступаног по адвокатима Бранку Марићу и Езмани Турковић из Марић & Цо Адвокатског друштва д.о.о., ул. Мехмеда Спахе 26, 71 000 Сарајево (у даљем тексту: Подносилац захтјева или ЛРЦ) против Финансијско-информатичке агенције, ул. Ложионичка 3, 71 000 Сарајево (у даљем тексту: ФИА или Противна страна), ради злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2) тачке а) и б) Закона о конкуренцији ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон).

Након комплетирања Захтјева, Конкуренцијски савјет је утврдио да су стечени услови за издавање Потврде о пријему комплетног и уредног Захтјева те је иста, у смислу члана 28. став (3) Закона, издана дана 21.01.2021. године, под бројем: УП-01-26-3-032-5/20.

На основу достављених информација и документације, Конкуренцијски савјет је оцијенио да није могуће без провођења поступка утврдити постојање повреде Закона на које Подносилац захтјева указује, те је донио Закључак о покретању поступка број: УП-01-26-3-032-7/20 дана 21.01.2021. године. Привредном субјекту ФИА исти је достављен заједно са Захтјевом за покретање поступка, како би у остављеном року могли дати одговор на Захтјев.

Током поступка, а ради утврђивања свих релевантних чињеница, у смислу одредби члана 35. став (1) тачке а) и ц) Закона, Конкуренцијски савјет је прикупљао податке и документацију и од других тијела/институција које нису странке у поступку.

Имајући у виду сложеност предмета, као и чињеницу да се у предметном случају радило о осјетљивом тржишту, Конкуренцијски савјет је оцијенио да је рок за доношење коначног рјешења по Закључку који се односи на утврђивање кршења члана 10. став (2) тачке а) и б) Закона потребно продужити за додатна 3 (три) мјесеца у смислу члана 41. став (2) Закона. Тако је дана 17.05.2021. године на 87. (осамдесетседмој) сједници донијело Закључак о продужењу рока за доношење рјешења број: УП-01-26-3-032-27/20 који је достављен странама у поступку.

С обзиром да се ради о поступку са странкама са супротним интересима, у сврху прикупљања нових доказа и пружања могућности странкама да се изјасне о чињеницама и околностима које су од важности за доношење коначног рјешења, Конкуренцијски савјет је, у складу са чланом 39. Закона, одржао усмену расправу дана 12.05.2021. године (записник број: УП-01-26-3-032-25/20), те пружило могућност

[1] Rješenje objavljeno u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

странкама у поступку да изнесу доказе и постављају питања противној страни.

Чланом 41. став (1) тачка ц) Закона је прописано да је након доношења закључка о покретању поступка Конкуренцијски савјет дужан донијети коначно рјешење о утврђивању злоупотребе доминантног положаја у року од 4 (четири) мјесеца. Надаље, чланом 11. став (2) Закона прописано је да уколико Конкуренцијски савјет не донесе рјешење у року из члана 41. став (1) тачка ц) Закона, сматра се да се закљученим споразумом односно поступањем привредног субјекта не злоупотребљује доминантни положај. На посебан захтјев привредног субјекта, Конкуренцијски савјет у складу са чланом 11. став (3) Закона доноси рјешење да се закљученим споразумом, односно поступањем привредног субјекта не злоупотребљује доминантни положај.

Конкуренцијски савјет је актом број: УП-01-26-3-032-35/20 и актом број: УП-01-26-3-032-36/20 од 23.08.2021. године обавијестио странке у поступку да коначно рјешење у поступку није донесено из разлога што се нису могли испунити законом прописани услови за његово доношење, у смислу члана 24. став (2) Закона.

Привредни субјекат ЛРЦ поднио је Конкуренцијском савјету посебан Захтјев за доношење рјешења у смислу члана 11. став (3) Закона дана 31.08..2021. године под бројем: УП-01-26-3-032-38/20.

Поступајући по Захтјеву за доношење рјешења привредног субјекта ЛРЦ, а имајући у виду напријед наведено, Конкуренцијски савјет је констатирао да је рок за доношење коначног рјешења у смислу члана 41. став (1) тачка ц) Закона протекао, те је у складу са чланом 11. став (3) Закона донио одлуку као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

Административна такса

У складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06 и 18/11) привредни субјекат ЛРЦ, је на ово Рјешење обавезан платити административну таксу у износу од 1.500,00 КМ у корист Буџет институција Босне и Херцеговине.

Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Број УП-01-26-3-032-39/20
15. септембра 2021. године
Сарајево

Предсједник
Др. сц **Амир Каралић**, с. р.

2053

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 25. stav (1) tačka e), a na osnovu člana 42. stav (2), u vezi s članom 12. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a rješavajući po Prijavi koncentracije privrednih subjekata MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska, Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka i GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, koje zastupa na osnovu punomoći advokat Amina Đugum, fra Anđela Zvizdovića 1., 71 000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 12. maja 2021. godine pod brojem: UP-02-26-1-017-1/21, na 91. (devedesetprvoj) sjednici održanoj dana 31. avgusta 2021. godine, donijelo je:

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije privrednih subjekata MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska, Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka i GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, radi nepostojanja koncentracije, u smislu člana 12. Zakona o konkurenciji.
2. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 12. maja 2021. godine zaprimilo Prijavu namjere koncentracije broj: UP-02-26-1-017-1/21 od strane privrednih subjekata: **MKD "MIKROFIN" d.o.o**. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Mikrofin), **NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV**, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska (u daljem tekstu: FMO), **Kreditanstalt für Wiederaufbau**, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka (u daljem tekstu: KfW) i **GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV**, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg (u daljem tekstu: GLS) (u daljem tekstu 4 skupno: Podnosioci prijave).

Podnesena Prijava se odnosi na sticanje 36.195 dionica, od strane GLS koje predstavljaju 7,08% ukupnog osnovnog kapitala **MF banke a.d. Banja Luka**, Aleja Svetog Save 61, Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: MF banka ili Ciljno društvo), a na osnovu neobavezujućeg Okvirnog sporazuma o uslovima zaključenog između Mikrofina, MF Banke i GLS-a dana 10. maja 2021. godine (u daljem tekstu: Okvirni sporazum).

Pored Mikrofina, drugi kontrolni dioničari Ciljnog društva prije provođenja namjeravane koncentracije su:

- FMO,
- KfW-a, (u daljem tekstu Podnosioci prijave i Ciljno društvo: Učesnici).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je ista nije kompletna, u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 30/10), pa je Konkurencijsko vijeće dana 5. jula 2021. godine aktom broj: UP-02-26-1-017-2/21 uputilo zahtjev za dopunu, te je Podnosilac prijave istu kompletirao u smislu člana 31. stav (2) Zakona, dana 21. 7. 2021. godine podneskom broj: UP-02-26-1-017-3/21.

Konkurencijsko vijeće je iz Prijave utvrdilo sljedeće činjenice:

Prijava koncentracije je podnesena u zakonom propisanom roku, u smislu člana 16. stav (1) Zakona i da je Prijava potpuna u smislu člana 30. Zakona, te da sadrži dovoljno informacija i dokaza za daljnje postupanje.

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu prijave izdalo Potvrdu o prijemu uredne i kompletne Prijave, u smislu člana 30. stav (3) Zakona, dana 30. avgusta 2021. godine broj: UP-02-26-1-017-5/21.

1. Učesnici u postupku

Učesnici koncentracije su privredni subjekti:

- **MKD "MIKROFIN" d.o.o**. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina,
- **NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV**, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska,
- **Kreditanstalt für Wiederaufbau**, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka,
- **GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV**, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, i
- **MF banka a.d**. Banja Luka, Aleja Svetog Save 61, Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

1.1. Privredni subjekt MIKROFIN

Privredni subjekt MIKROFIN, registriran pred Okružnim privrednim sudom u Banja Luci pod matičnim brojem upisa (MBS): 3-12-00, sa sjedištem u ulici Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

MIKROFIN je mikrokreditno društvo osnovano 1997. godine u Banja Luci, sa registrovanim osnovnim kapitalom od 40.000,000,00 KM, čiji osnivač i jedini član društva je udruženje građana "Mikrofin", sa sjedištem u ulici Save Kovačevića 23, 78000 Banja Luka (MBS: 1914472), koji posjeduje 100% udjela u osnovnom kapitalu MIKROFINA.

MIKROFIN se bavi mikrokreditiranjem, dok pretežnu registrovanu djelatnost Mikrofina čine *druga odobravanja zajmova* (šifra djelatnosti: 64.92). Od svog osnivanja prije više od 20 godina, Mikrofin je razvio poslovnu mrežu koja se sastoji od više od 80 podružnica diljem Bosne i Hercegovine, a koje danas opslužuju više od 60.000 klijenata.

1.2. Privredni subjekt FMO

Privredni subjekt NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, društvo osnovano i djeluje prema zakonima Nizozemske, registrovanu u lokalnom registru pod matičnim brojem 002303905, sa sjedištem na adresi Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska.

FMO je nizozemska razvojna banka, osnovana 1970. godine u skldu sa zakonima Kraljevine Nizozemske. FMO je osnovano kao javno društvo sa ograničenom odgovornošću (N.V.) i posluje sa dozvolom za obavljanje bankarske djelatnosti. Većinski dioničar FMO- je nizozemska vlada (51%), dok je preostali udio (49%) u vlasništvu pravnih subjekata privatnog sektora poput nizozemskih banaka, udruženja poslodavaca i sindikata. FMO ulaže u preko 85 zemalja, a njegove investicijske aktivnosti usredotočene su na zemlje u razvoju, definisane kao zemlje koje je Svjetska banka u svom nedavnom Izvještaju o svjetskom razvoju klasifikovala kao zemlje koje imaju ekonomiju u kojoj preovladavaju niski prihodi i zemlje čije ekonomije su sa nižim i srednjim prihodima.

(**)[1]

1.3. Privredni subjekt KfW

Kreditanstalt für Wiederaufbau, javnopravna institucija (Anstalt des offentlichen Rechts), organizizovana i postoji prema zakonima Savezne Republike Njemačke, sa sjedištem u Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka. KfW je osnovan 1948. godine kao javna institucija sa sjedištem u Frankfurtu na Majni. KfW ima preko 6.300 uposlenih u svom sjedištu u Frankfurtu na Majni, u dvije podružnice u Berlinu i Bonnu, te u podružnicama KfW IPEX-Bank, DEG i KfW Capital.

KfW je prisutna na oko 80 lokacija širom svijeta. 80% udjela u KfW drži Savezna Republika Njemačka, dok 20% udjela drže Federalne države Savezne Republike Njemačke (tzv. Länder). KfW je jedna od vodećih i najiskusnijih promotivnih banaka na svijetu. KfW Razvojna banka je dio KfW bankarske grupacije i kao strateški savjetnik nadležna je za aktuelna razvojna pitanja. Smanjenje siromaštva, osiguravanje mira, zaštita prirodnih resursa i pomaganje u formiranju globalizacije glavni su prioriteti KfW Razvojne banke. U ime Njemačke savezne vlade finansira reforme, infrastrukturu i finansijske sisteme za socijalno i ekološki kompatibilan ekonomski rast u više od 110 zemalja. Svjetski je finansijski partner, a takođe koristi vlastita sredstva za razvojne projekte.

(**)

1.4. Privredni subjekt GLS

GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, investijska tvrtka sa promjenljivim osnovnim kapitalom (société d'investissement à) osnovana je i postoji prema zakonima Luksemburga, registrovana u Registru trgovine i društava Luksemburga pod brojem B 202.338, sa sjedištem na adresi 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, djelujući u ime svog pod-fonda GLS Alternative Investments Mikrofinanzfonds.

GLS je mikrofinancijski fond koji je pokrenula GLS banka kao prvi vlastiti mikrofinancijski fond 2015. godine, u skladu sa zakonima Luksemburga. Glavni cilj "GLS Alternative Investments – Mikrofinansijckog fonda" je omogućiti mikropodrezetnicima i privatnim licima u zemljama u razvoju pristup finansijskim uslugama - pristup koji bi inače bio ograničen ili ne bi bio moguć. Resursi Fonda koriste se za refinansiranje mikrofinansijskih institucija i, tamo gdje je to primjenjivo, za pružanje tehničke pomoći i / ili finansijskog obrazovanja. Fond ulaže u mikrofinansijske institucije različitih veličina i razina razvijenosti, održivosti i transparentnosti (nivo I do III). Privlači sredstva od institucionalnih investitora i maloprodajnih kupaca za ulaganje u MFI smještene u Africi, Aziji, Latinskoj Americi, regiji Kavkaza i jugoistočnoj Europi.

(**)

1.5. MF Banka (Ciljno društvo)

MF Banka je osnovana 2007. godine pod imenom EFK BANKA a.d. Banja Luka. U 2010. godini prethodni dioničari banke prodali su 100% kapitala banke Mikrofinu, a Mikrofin je preuzeo upravljanje i kontrolu nad bankom. Na osnovu odluke koju su donijeli novi dioničari MF banke i odluke nadležnog suda u Banjoj Luci od 26. novembra 2010. godine, banka je promijenila ime u MF banka a.d., Banja Luka.

MF Banka ima dozvolu za obavljanje bankarskih usluga koje uključuju transfere plaćanja, kreditiranje i depozitne operacije u zemlji i inostranstvu. MF banka je dužna da posluje na načelima likvidnosti, solventnosti i profitabilnosti utvrđenih važećim regulatornim okvirom Republike Srpske. MF banka pruža bankarske usluge na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Trenutačna vlasnička struktura MF Banke je:

- Mikrofin: 79,19 %,
- FMO: 11,57 %,
- KfW: 9,24 %,
- *UKUPNO: 100 %*

[1] Podaci predstavljaju poslovnu, u smislu člana 38. Zakon o konkurenciji

2. Pravni osnov koncentracije

Pravni osnov koncentracije predstavlja neobavezujući Sporazum o okvirnim uslovima, koji su dana 10. maja 2021. godine zaključili Mikrofin, GLS i MF banka, kojim su utvrdili ozbiljnu namjeru sporazumnih strana da sprovedu Predloženu transakciju, te su ugovorili okvirne uslove pod kojima će zaključiti obavezujući Ugovor o kupoprodaji (**) udjela u Ciljnom društvu od strane GLS-a. Nakon Transakcije, Mikrofin će zajedno sa Ostalim dioničarima, zadržati kontrolu nad Ciljnim društvom.

Transakcija se odnosi na kupovinu (**) dionica u Ciljnom društvu, od strane GLS-a od Mikrofina, a koje predstavljaju (**) ukupnog osnovnog kapitala MF banke.

Nakon provedene predložene transkacije MF Banka će imati vlasničku strukturu kako slijedi:

- (**)
- (**)
- (**)
- (**)
- *UKUPNO: 100 %*

3. Ocjena predmetne transakcije

Članom 12. stav (1) Zakona o konkurenciji propisano je da se pod pojmom koncentracije smatra:

a) spajanje ili pripajanje nezavisnih privrednih subjekata ili dijelova privrednih subjekata;
b) sticanje kontrole ili prevladajućeg utcaja jednog, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata;
c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisan privredni subjekt.

Analizom dostavljenih podataka i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetna transakcija ne ispunjava uslove iz člana 12. stav (1) Zakona, jer neće doći do sticanja kontrole ili dominantnog uticaja privrednog subjekta GLS nad privrednim subjektom MF Banka.

Na osnovu navedenog, podnosioci prijave nisu bili u obavezi podnijeti prijavu koncentracije u smislu člana 12. stav 1. Zakona, te je Konkurencijsko vijeće odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Zaključka.

4. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovaj Zaključak, u skladu sa članom 2. tarifni broj 108. tačka d) Odluke o administrativnim taksama u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11) je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM, u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

5. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP-02-26-1-017-6/21
31. augusta 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, sukladno članku 25. stavak (1) točka e), a na temelju članka 42. stavak (2), u vezi s člankom 12. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskih subjekata MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska, Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka i GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, koje zastupa na temelju punomoći odvjetnica Amina Đugum, fra Anđela Zvizdovića 1., 71 000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 12. svibnja 2021. godine pod brojem: UP-02-26-1-017-1/21, na 91. (devedesetprvoj) sjednici održanoj dana 31. kolovoza 2021. godine, donijelo je:

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije gospodarskih subjekata MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska, Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka i GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, radi nepostojanja koncentracije, u smislu članka 12. Zakona o konkurenciji.
2. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 12. svibnja 2021. godine zaprimilo Prijavu namjere koncentracije broj: UP-02-26-1-017-1/21 od strane gospodarskih subjekata: **MKD "MIKROFIN" d.o.o**. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Mikrofin), **NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV**, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska (u daljnjem tekstu: FMO), **Kreditanstalt für Wiederaufbau**, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka (u daljnjem tekstu: KfW) i **GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV**, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg (u daljnjem tekstu: GLS) (u daljnjem tekstu 4 skupno: Podnositelji prijave).

Podnesena Prijava se odnosi na stjecanje 36.195 dionica, od strane GLS koje predstavljaju 7,08% ukupnog temeljnog kapitala **MF banke a.d. Banja Luka**, Aleja Svetog Save 61, Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: MF banka ili Ciljno društvo), a na temelju neobvezujućeg Okvirnog sporazuma o uslovima zaključenog između Mikrofina, MF Banke i GLS-a dana 10. svibnja 2021. godine (u daljem tekstu: Okvirni sporazum).

Pored Mikrofina, drugi kontrolni dioničari Ciljnog društva prije provedbe namjeravane koncentracije su:

- FMO,
- KfW-a, (u daljem tekstu Podnositelji prijave i Ciljno društvo: Sudionici).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je ista nije kompletna, u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 30/10), pa je Konkurencijsko vijeće dana 5. srpnja 2021. godine aktom broj: UP-02-26-1-017-2/21 uputilo zahtjev za dopunu, te je Podnositelj

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

prijave istu kompletirao u smislu članka 31. stavak (2) Zakona, dana 21. 7. 2021. godine podneskom broj: UP-02-26-1-017-3/21.

Konkurencijsko vijeće je iz Prijave utvrdilo sljedeće činjenice:

Prijava koncentracije je podnesena u zakonom propisanom roku, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona i da je Prijava potpuna u smislu članka 30. Zakona, te da sadrži dovoljno informacija i dokaza za daljnje postupanje.

Konkurencijsko vijeće je Podnositelju prijave izdalo Potvrdu o primitku uredne i kompletne Prijave, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona, dana 30. kolovoza 2021. godine broj: UP-02-26-1-017-5/21.

1. Sudionici u postupku

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekti:

- **MKD "MIKROFIN" d.o.o**. Banja Luka, Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina,
- **NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV**, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska,
- **Kreditanstalt für Wiederaufbau**, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka,
- **GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV**, adresa 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, i
- **MF banka a.d**. Banja Luka, Aleja Svetog Save 61, Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

1.1. Gospodarski subjekt MIKROFIN

Gospodarski subjekt MIKROFIN, registriran pred Okružnim privrednim sudom u Banja Luci pod matičnim brojem upisa (MBS): 3-12-00, sa sjedištem u ulici Vase Pelagića 22, Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

MIKROFIN je mikrokreditno društvo utemeljeno 1997. godine u Banja Luci, sa registriranim temeljnim kapitalom od 40.000,000,00 KM, čiji osnivač i jedini član društva je udruženje građana "Mikrofin", sa sjedištem u ulici Save Kovačevića 23, 78000 Banja Luka (MBS: 1914472), koji posjeduje 100% udjela u temeljnom kapitalu MIKROFINA.

MIKROFIN se bavi mikrokreditiranjem, dok pretežnu registriranu djelatnost Mikrofina čine *druga odobravanja zajmova* (šifra djelatnosti: 64.92). Od svog osnivanja prije više od 20 godina, Mikrofin je razvio poslovnu mrežu koja se sastoji od više od 80 podružnica diljem Bosne i Hercegovine, a koje danas opslužuju više od 60.000 klijenata.

1.2. Gospodarski subjekt FMO

Gospodarski subjekt NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, društvo utemljeno i djeluje prema zakonima Nizozemske, registrirano u lokalnom registru pod matičnim brojem 002303905, sa sjedištem na adresi Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW, Hag, Nizozemska.

FMO je nizozemska razvojna banka, utemljena 1970. godine sukladno zakonima Kraljevine Nizozemske. FMO je utemljeno kao javno društvo sa ograničenom odgovornošću (N.V.) i posluje sa dozvolom za obavljanje bankarske djelatnosti. Većinski dioničar FMO- je nizozemska vlada (51%), dok je preostali udio (49%) u vlasništvu pravnih subjekata privatnog sektora poput nizozemskih banaka, udruženja poslodavaca i sindikata. FMO ulaže u preko 85 zemalja, a njegove investicijske aktivnosti usredotočene su na zemlje u razvoju, definirane kao zemlje koje je Svjetska banka u svom nedavnom Izvješću o svjetskom razvoju klasifikovala kao zemlje koje imaju ekonomiju u kojoj preovladavaju niski prihodi i zemlje čije ekonomije su sa nižim i srednjim prihodima.

(**)[1]

1.3. Gospodarski subjekt KfW

Kreditanstalt für Wiederaufbau, javnopravna institucija (Anstalt des offentlichen Rechts), organizirana i postoji prema zakonima Savezne Republike Njemačke, sa sjedištem u Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt na Majni, Savezna Republika Njemačka. KfW je osnovan 1948. godine kao javna institucija sa sjedištem u Frankfurtu na Majni. KfW ima preko 6.300 uposlenih u svom sjedištu u Frankfurtu na Majni, u dvije podružnice u Berlinu i Bonnu, te u podružnicama KfW IPEX-Bank, DEG i KfW Capital.

KfW je nazočna na oko 80 lokacija diljem svijeta.80% udjela u KfW drži Savezna Republika Njemačka, dok 20% udjela drže Federalne države Savezne Republike Njemačke (tzv. Länder). KfW je jedna od vodećih i najiskusnijih promotivnih banaka na svijetu. KfW Razvojna banka je dio KfW bankarske grupacije i kao strateški savjetnik nadležna je za aktualna razvojna pitanja. Smanjenje siromaštva, osiguravanje mira, zaštita prirodnih resursa i pomaganje u formiranju globalizacije glavni su prioriteti KfW Razvojne banke. U ime Njemačke savezne vlade financira reforme, infrastrukturu i financijske sustave za socijalno i ekološki kompatibilan ekonomski rast u više od 110 zemalja. Svjetski je financijski partner, a također koristi vlastita sredstva za razvojne projekte.

1.4. Gospodarski subjekt GLS

GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, investijska tvrtka sa promjenljivim temljenim kapitalom (société d'investissement à) utemeljena je i postoji prema zakonima Luksemburga, registrirana u Registru trgovine i društava Luksemburga pod brojem B 202.338, sa sjedištem na adresi 4, Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen, Veliko vojvodstvo Luksemburg, djelujući u ime svog pod-fonda GLS Alternative Investments Mikrofinanzfonds.

GLS je mikrofinancijski fond koji je pokrenula GLS banka kao prvi vlastiti mikrofinancijski fond 2015. godine, sukladno zakonima Luksemburga. Glavni cilj "GLS Alternative Investments – Mikrofinansijckog fonda" je omogućiti mikropoduzetnicima i privatnim osobama u zemljama u razvoju pristup financijskim uslugama - pristup koji bi inače bio ograničen ili ne bi bio moguć. Resursi Fonda koriste se za refinanciranje mikrofinancijskih institucija i, tamo gdje je to primjenjivo, za pružanje tehničke pomoći i / ili financijskog obrazovanja. Fond ulaže u mikrofinancijske institucije različitih veličina i razina razvijenosti, održivosti i transparentnosti (razina I do III). Privlači sredstva od institucionalnih investitora i maloprodajnih kupaca za ulaganje u MFI smještene u Africi, Aziji, Latinskoj Americi, regiji Kavkaza i jugoistočnoj Europi.

(**)

1.5. MF Banka (Ciljno društvo)

MF Banka je utemeljena 2007. godine pod imenom EFK BANKA a.d. Banja Luka. U 2010. godini prethodni dioničari banke prodali su 100% kapitala banke Mikrofinu, a Mikrofin je preuzeo upravljanje i kontrolu nad bankom. Na temelju odluke koju su donijeli novi dioničari MF banke i odluke nadležnog suda u Banjoj Luci od 26. studenog 2010. godine, banka je promijenila ime u MF banka a.d., Banja Luka.

MF Banka ima dozvolu za obavljanje bankarskih usluga koje uključuju transfere plaćanja, kreditiranje i depozitne operacije u zemlji i inozemstvu. MF banka je dužna da posluje na načelima

[1] Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o zaštiti podataka

likvidnosti, solventnosti i profitabilnosti utvrđenih važećim regulatornim okvirom Republike Srpske. MF banka pruža bankarske usluge na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Trenutačna vlasnička struktura MF Banke je:

- Mikrofin: 79,19 %,
- FMO: 11,57 %,
- KfW: 9,24 %,
- *UKUPNO: 100 %*

2. Pravni osnov koncentracije

Pravni osnov koncentracije predstavlja neobvezujući Sporazum o okvirnim uslovima, koji su dana 10. svibnja 2021. godine zaključili Mikrofin, GLS i MF banka, kojim su utvrdili ozbiljnu namjeru sporazumnih strana da sprovedu Predloženu transakciju, te su ugovorili okvirne uvjete pod kojima će zaključiti obvezujući Ugovor o kupoprodaji (**) udjela u Ciljnom društvu od strane GLS-a. Nakon Transakcije, Mikrofin će zajedno sa Ostalim dioničarima, zadržati kontrolu nad Ciljnim društvom.

Transakcija se odnosi na kupovinu (**) akcija u Ciljnom društvu, od strane GLS-a od Mikrofina, a koje predstavljaju (**) ukupnog osnovnog kapitala MF banke.

Nakon provedene predložene transkacije MF Banka će imati vlasničku strukturu kako slijedi:

- (**)
- (**)
- (**)
- (**)
- *UKUPNO: 100 %*

3. Ocjena predmetne transakcije

Člankom 12. stavak (1) Zakona o konkurenciji propisano je da se pod pojmom koncentracije smatra:

a) pajanje ili pripajanje neovisnih gospodarskih subjekata ili dijelova gospodarskih subjekata;
b) stjecanje kontrole ili prevladajućeg utjecaja jednog, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih gospodarskih subjekata ili dijelom drugog gospodarskog subjekta, odnosno dijelovima drugih gospodarskih subjekata;
c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluju kao neovisan gospodarski subjekt.

Analizom dostavljenih podataka i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetna transakcija ne ispunjava uvjete iz članka 12. stavak (1) Zakona, jer neće doći do stjecanja kontrole ili vladajućeg utjecaja gospodarskog subjekta GLS nad gospodarskim subjektom MF Banka.

Na temelju navedenog, podnositelji prijave nisu bili u obvezi podnijeti prijavu koncentracije u smislu članka 12. stav 1. Zakona, te je Konkurencijsko vijeće odlučilo kao u točki 1. izreke ovog Zaključka.

4. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovaj Zaključak, sukladno članu 2. tarifni broj 108. točka d) Odluke o administrativnim pristojbama u svezi procesnih radnji pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11) je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM, u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

5. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP-02-26-1-017-6/21
31. kolovoza 2021. godine Predsjednik
Sarajevo Dr. sc. **Amir Karalić**, v. r.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, у складу са чланом 25. став (1) тачка е), а на основу члана 42. став (2), у вези с чланом 12. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а рјешавајући по Пријави концентрације привредних субјеката МКД "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука, Васе Пелагића 22, Бања Лука, Босна и Херцеговина, *NEDERLANDSE FINANCIE-RINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW*, Hag, Низоземска, *Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr*. 5-9, 60325 Франкфурт на Мајни, Савезна Република Њемачка и *GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV*, адреса 4, *Thomas Edison, L-1445-Luksemburg-Strassen*, Велико војводство Луксембург, које заступа на основу пуномоћи адвокат Амина Ђугум, фра Анђела Звиздовића 1., 71 000 Сарајево, запримљеној дана 12. маја 2021. године под бројем: УП-02-26-1-017-1/21, на 91. (деведесетпрвој) сједници одржаној дана 31. августа 2021. године, донио је:

ЗАКЉУЧАК[1]

1. Одбацује се Пријава концентрације привредних субјеката МКД "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука, Васе Пелагића 22, Бања Лука, Босна и Херцеговина, *NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW*, Хаг, Низоземска, *Kreditanstalt für Wiederaufbau, Palmengartenstr*. 5-9, 60325 Франкфурт на Мајни, Савезна Република Њемачка и *GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV*, адреса 4, *Thomas Edison, L-1445-Luksemburg-Strassen*, Велико војводство Луксембург, ради непостојања концентрације, у смислу члана 12. Закона о конкуренцији.
2. Овај Закључак биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет је дана 12. маја 2021. године запримио Пријаву намјере концентрације број: УП-02-26-1-017-1/21 од стране привредних субјеката: **МКД "МИКРОФИН" д.о.о**. Бања Лука, Васе Пелагића 22, Бања Лука, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Микрофин), ***NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV****, Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW*, Хаг, Низоземска (у даљем тексту: *FMO*), ***Kreditanstalt für Wiederaufbau****, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Франкфурт* на Мајни, Савезна Република Њемачка (у даљем тексту: *KfW)* и ***GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV***, адреса 4, *Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen*, Велико војводство Луксембург (у даљем тексту: *GLS*) (у даљем тексту 4 скупно: Подносиоци пријаве).

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Поднесена Пријава се односи на стицање 36.195 дионица, од стране *GLS* које представљају 7,08% укупног основног капитала **МФ банке а.д. Бања Лука**, Алеја Светог Саве 61, Бања Лука, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: МФ банка или Циљно друштво), а на основу необавезујућег Оквирног споразума о условима закљученог између Микрофина, МФ Банке и ГЛС-а дана 10. маја 2021. године (у даљем тексту: Оквирни споразум).

Поред Микрофина, други контролни дионичари Циљног друштва прије провођења намјераване концентрације су:

- *FMO*,
- *KfW*-а, (у даљем тексту Подносиоци пријаве и Циљно друштво: Учесници).

Увидом у поднесену Пријаву Конкуренцијски савјет је утврдио да иста није комплетна, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон) и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрације привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 30/10), па је Конкуренцијски савјет дана 5. јула 2021. године актом број: УП-02-26-1-017-2/21 упутио захтјев за допуну, те је Подносилац пријаве исту комплетирао у смислу члана 31. став (2) Закона, дана 21. 7. 2021. године поднеском број: УП-02-26-1-017-3/21.

Конкуренцијски савјет је из Пријаве утврдио сљедеће чињенице:

Пријава концентрације је поднесена у законом прописаном року, у смислу члана 16. став (1) Закона и да је Пријава потпуна у смислу члана 30. Закона, те да садржи довољно информација и доказа за даљње поступање.

Конкуренцијски савјет је Подносиоцу пријаве издао Потврду о пријему уредне и комплетне Пријаве, у смислу члана 30. став (3) Закона, дана 30. августа 2021. године број: УП-02-26-1-017-5/21.

1. Учесници у поступку

Учесници концентрације су привредни субјекти:

- **МКД "МИКРОФИН" д.о.о**. Бања Лука, Васе Пелагића 22, Бања Лука, Босна и Херцеговина,
- ***NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV***, *Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW*, Хаг, Низоземска,
- ***Kreditanstalt für Wiederaufbau***, *Palmengartenstr*. 5-9, 60325 Франкфурт на Мајни, Савезна Република Њемачка,
- ***GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV***, адреса 4, *Thomas Edison*, *L-1445- Luksemburg-Strassen*, Велико војводство Луксембург, и
- **МФ банка а.д**. Бања Лука, Алеја Светог Саве 61, Бања Лука, Босна и Херцеговина.

1.1. Привредни субјекат МИКРОФИН

Привредни субјекат МИКРОФИН, регистриран пред Окружним привредним судом у Бања Луци под матичним бројем уписа (МБС): 3-12-00, са сједиштем у улици Васе Пелагића 22, Бања Лука, Босна и Херцеговина.

МИКРОФИН је микрокредитно друштво основано 1997. године у Бања Луци, са регистрованим основним капиталом од 40.000,000,00 КМ, чији оснивач и једини члан друштва је удружење грађана "Микрофин", са сједиштем у улици Саве Ковачевића 23, 78000 Бања Лука (МБС: 1914472), који посједује 100% учешћа у основном капиталу МИКРОФИНА.

МИКРОФИН се бави микрокредитирањем, док претежну регистровану дјелатност Микрофина чине *друга одобравања зајмова* (шифра дјелатности: 64.92). Од свог оснивања прије више од 20 година, Микрофин је развио пословну мрежу која се састоји од више од 80 подружница широм Босне и Херцеговине, а које данас опслужују више од 60.000 клијената.

1.2. Привредни субјекат ФМО

Привредни субјекат *NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV*, друштво основано и дјелује према законима Низоземске, регистровану у локалном регистру под матичним бројем 002303905, са сједиштем на адреси *Anna van Saksenlaan 71, 2593 HW*, Хаг, Низоземска.

ФМО је низоземска развојна банка, основана 1970. године у склду са законима Краљевине Низоземске. *FMO* је основано као јавно друштво са ограниченом одговорношћу (Н.В.) и послује са дозволом за обављање банкарске дјелатности. Већински акционар *FMO-а* је низоземска влада (51%), док је преостало учешће (49%) у власништву правних субјеката приватног сектора попут низоземских банака, удружења послодаваца и синдиката. *FMO* улаже у преко 85 земаља, а његове инвестицијске активности усредоточене су на земље у развоју, дефинисане као земље које је Свјетска банка у свом недавном Извјештају о свјетском развоју класификовала као земље које имају економију у којој преовладавају ниски приходи и земље чије економије су са нижим и средњим приходима.

(**)[1]

1.3. Привредни субјекат *KfW*

Kreditanstalt für Wiederaufbau, јавноправна институција (*Anstalt des offentlichen Rechts*), организизована и постоји према законима Савезне Републике Њемачке, са сједиштем у *Palmengartenstr*. 5-9, 60325 Франкфурт на Мајни, Савезна Република Њемачка. *KfW* је основан 1948. године као јавна институција са сједиштем у Франкфурту на Мајни. *KfW* има преко 6.300 упослених у свом сједишту у Франкфурту на Мајни, у двије подружнице у Берлину и Бонну, те у подружницама *KfW IPEX-Bank, DEG* и *KfW Capital.*

KfW је присутна на око 80 локација широм свијета. 80% учешћа у *KfW* држи Савезна Република Њемачка, док 20% учешћа држе Федералне државе Савезне Републике Њемачке (тзв. *Länder*). *KfW* је једна од водећих и најискуснијих промотивних банака на свијету. *KfW* Развојна банка је дио *KfW* банкарске групације и као стратешки савјетник надлежна је за актуелна развојна питања. Смањење сиромаштва, осигуравање мира, заштита природних ресурса и помагање у формирању глобализације главни су приоритети *KfW* Развојне банке. У име Њемачке савезне владе финансира реформе, инфраструктуру и финансијске системе за социјално и еколошки компатибилан економски раст у више од 110 земаља. Свјетски је финансијски партнер, а такође користи властита средства за развојне пројекте.

(**)

1.4. Привредни субјекат *GLS*

GLS ALTERNATIVNE INVESTICIJE, SICAV, инвестијска тврткa са промјенљивим основним капиталом (*société d'investissement à*) основана је и постоји према законима Луксембурга, регистрована у Регистру трговине и друштава Луксембурга под бројем Б 202.338, са сједиштем на адреси 4, *Thomas Edison, L-1445- Luksemburg-Strassen*, Велико војводство Луксембург, дјелујући у име свог под-фонда *GLS Alternative Investments Mikrofinanzfonds*.

GLS је микрофинанцијски фонд који је покренула *GLS* банка као први властити микрофинанцијски фонд 2015. године, у складу са законима Луксембурга. Главни циљ "*GLS*

[1] Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Alternative Investments – Микрофинансијцког фонда" је омогућити микроподрезетницима и приватним лицима у земљама у развоју приступ финансијским услугама - приступ који би иначе био ограничен или не би био могућ. Ресурси Фонда користе се за рефинансирање микрофинансијских институција и, тамо гдје је то примјењиво, за пружање техничке помоћи и / или финансијског образовања. Фонд улаже у микрофинансијске институције различитих величина и нивоа развијености, одрживости и транспарентности (ниво I до III). Привлачи средства од институционалних инвеститора и малопродајних купаца за улагање у МФИ смјештене у Африци, Азији, Латинској Америци, регији Кавказа и југоисточној Европи.

(**)

1.5. МФ Банка (Циљно друштво)

МФ Банка је основана 2007. године под именом ЕФК БАНКА а.д. Бања Лука. У 2010. години претходни дионичари банке продали су 100% капитала банке Микрофину, а Микрофин је преузео управљање и контролу над банком. На основу одлуке коју су донијели нови акционари МФ банке и одлуке надлежног суда у Бањој Луци од 26. новембра 2010. године, банка је промијенила име у МФ банка а.д., Бања Лука.

МФ Банка има дозволу за обављање банкарских услуга које укључују трансфере плаћања, кредитирање и депозитне операције у земљи и иностранству. МФ банка је дужна да послује на начелима ликвидности, солвентности и профитабилности утврђених важећим регулаторним оквиром Републике Српске. МФ банка пружа банкарске услуге на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Тренутачна власничка структура МФ Банке је:

- Микрофин: 79,19 %,
- *FMO*: 11,57 %,
- *KfW*: 9,24 %,
- *УКУПНО: 100 %*

2. Правни основ концентрације

Правни основ концентрације представља необавезујући Споразум о оквирним условима, који су дана 10. маја 2021. године закључили Микрофин, *GLS* и МФ банка, којим су утврдили озбиљну намјеру споразумних страна да спроведу Предложену трансакцију, те су уговорили оквирне услове под којима ће закључити обавезујући Уговор о купопродаји (**) учешћа у Циљном друштву од стране *GLS*-а. Након Трансакције, Микрофин ће заједно са Осталим акционарима, задржати контролу над Циљним друштвом.

Трансакција се односи на куповину (**) акција у Циљном друштву, од стране ГЛС-а од Микрофина, а које представљају (**) укупног основног капитала МФ банке.

Након проведене предложене транскакције МФ Банка ће имати власничку структуру како слиједи:

- (**)
- (**)
- (**)
- (**)
- *УКУПНО: 100 %*

3. Оцјена предметне трансакције

Чланом 12. став (1) Закона о конкуренцији прописано је да се под појмом концентрације сматра:

а) спајање или припајање независних привредних субјеката или дијелова привредних субјеката;

б) стицање контроле или превладајућег утицаја једног, односно више привредних субјеката над другим, односно над више других привредних субјеката или дијелом другог привредног субјекта, односно дијеловима других привредних субјеката;

ц) заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката, који дјелују као независан привредни субјекат.

Анализом достављених података и документације, Конкуренцијски савјет је утврдио да предметна трансакција не испуњава услове из члана 12. став (1) Закона, јер неће доћи до стицања контроле или доминантног утицаја привредног субјекта *GLS* над привредним субјектом МФ Банка.

На основу наведеног, подносиоци пријаве нису били у обавези поднијети пријаву концентрације у смислу члана 12. став 1. Закона, те је Конкуренцијски савјет одлучио као у тачки 1. диспозитива овог Закључка.

4. Административна такса

Подносилац пријаве на овај Закључак, у складу са чланом 2. тарифни број 108. тачка д) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ, у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

5. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба. Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Закључка.

Број УП-02-26-1-017-6/21
31. августа 2021. године
Сарајево

Предсједник
Др sc. **Амир Каралић**, с. р.

2054

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na osnovu člana 25. stav (1) i člana 42. stav (2), a u vezi sa članom 14. stav (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, podnesenoj putem punomoćnika advokata Ezmane Turković i Džane Smailagić-Hromić iz Advokatskog društva Marić&CO d.o.o. Sarajevo, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zaprimljenoj dana 01.06.2021. godine pod brojem: UP-01-26-1-021-1/21, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.09.2021. godine, donijelo

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije privrednog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, radi nepostojanja obaveze prijave koncentracije, u smislu člana 14. stav (1) Zakona o konkurenciji.
2. Obvezuje se privredni subjekat "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, da uplati administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM (hiljadu konvertibilnih maraka) u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
3. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 01.06.2021. godine pod brojem: UP-01-26-1-021-1/21, Prijavu koncentracije (u daljem tekstu: Prijava) privrednog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija (u daljem tekstu: Podnosilac prijave), podnesenu putem punomoćnika, advokata Ezmane Turković i Džane Smailagić- Hromić iz Advokatskog društva Marić&CO d.o.o. Sarajevo, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, u kojoj se navodi da Podnosilac prijave namjerava steći pojedinačnu kontrolu nad privrednim subjektom "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika Njemačka (Atlas Flexibiles d.o.o. ili Ciljno društvo), sticanjem 80% udjela u Ciljnom društvu, u smislu člana 12. stav (1) tačke b) (1) i (2) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Konkurencijsko vijeće je od Podnosioca prijave zaprimilo podneseke kojima se vrši dopuna podnesene Prijave, i to: podnesak broj: UP-06-26-1-021-2/21 od dana 14.06.2021 godine, podnesak broj: UP-06-26-1-021-3/21 od dana 16.06.2021. godine, podnesak broj: UP-06-26-1-021-4/21 od dana 01.08.2021. godine. Nakon uvida u Prijavu, utvrđeno je da ista nije potpuna, te je Podnosiocu prijave, aktom broj: UP-06-26-1-021-5/21 od dana 08.07.2021. godine, upućen zahtjev za dopunom u smislu dostavljanja relevantnih podataka i dokumenata, u skladu sa Odlukom o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocijenu koncentracije privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", br. 34/10) (u daljem tekstu: Odluka)

Podnosilac prijave je, podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-6/21 dana 21.07.2021. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-7/21 dana 23.07.2021. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-8/21 dana 11.08.2021. godine, dostavio tražene podatke.

Prijava namjere koncentracije je podnesena u zakonom propisanom roku, u smislu člana 16. stav (1) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 30. stav (3) Zakona, izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj prijavi broj: UP-01-26-1-021- 9/21 dana 14.09.2021. godine.

Podnosilac prijave je naveo da je Prijava za ocjenu dopuštenosti koncentracije podnesena i nadležnim tijelima za konkurenciju u Evropskoj komisiji, Rusiji i Ukrajina.

1. Učesnici predmetne koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekti "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, kao kupac, privredni subjekti Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska i Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka, kao prodavci i privredni subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika Njemačka, kao Ciljno društvo.

1.1. Privredni subjekt „B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija

Privredni subjekt „B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, registrovano od brojem FN 470503t (u daljem tekstu: B&C KB Holding) u Trgovačkom registru Republike Austrije i nalazi se u 100% vlasništvu društva B&C Holding Österreich GmbH.

Društvo B&C Holding Österreich GmbH, kao 100% vlasnik privrednog subjekta B&C KB Holding, je društvo sa ograničenom odgovornošću osnovano prema austrijskim zakonima, sa sjedištem u Universitätsring 14, 1010 Beč, registrovano pod brojem FN 461491p u Trgovačkom registru Republike Austrije, te predstavlja krajnje društvo Grupe B&C Holding (privatne fondacije).

Kao holding društvo, B&C Holding ne obavlja nikakve poslovne operacije – njegova jedina svrha je držanje udjela (100%) u privrednom subjektu B&C KB Holding i, indirektno, u drugim društvima u Grupi podnosioca i njenim portfolio kompanijama.

B&C Holding ne ostvaruje nikakav operativni prihod s obzirom na činjenicu da je holding društvo.

B&C Holding je dalje u potpunom vlasništvu B&C Fondacije, privatne fondacije koja nema članove ili korporaciju ili fizičko lice pod čijom je kontrolom. Svrha B&C fondacije je podsticanje poduzetništva u Austriji.

Osim ovih subjekata, Grupa podnosioca se sastoji od dodatnih B&C društava koje imaju isto sjedište i registrovanu adresu kao i B&C Holding i koje obavljaju aktivnosti podholding društava, trgovačkih i uslužnih društava ili društava čija je svrha držanje nekretnina u Beču.Grupa podnosioca ima tri potpuno konsolidovane portfolio kompanije (povezana društva), koja nemaju podružnice u Bosni i Hercegovini - AMAG Austria Metall AG, Lenzing AG i Semperit AG Holding, a udjeli u ove tri kompanije su u direktnom vlasništvu privrednog subjekta B&C KB Holding.

1.1.1. Privredni subjekt AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Republika Austrija

Privredni subjekt AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Republika Austrija, registrovan je pod brojem FN 310593 f, je matična kompanija društva unutar AMAG grupe. AMAG grupa je globalni proizvođač primarnog aluminijuma i visokokvalitetnih proizvoda od lijevanog i valjanog aluminijuma koji se koriste u širokom spektru industrija, kao što su vazduhoplovstvo, automobilska industrija, sportska roba, rasvjeta, mašinstvo, građevinarstvo i industrija ambalaže. Svoje proizvode od aluminijuma prodaje u manjem obimu i na teritoriji Bosne i Hercegovine

Dionice društva AMAG Austria Metall AG su listirane na Bečkoj berzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnosioca - B&C Grupa, koja direktno i indirektno drži 52,7% dionica u osnovnom kapitalu društva, što ga čini portfolio kompanijom, odnosno povezanim društvom Grupe Podnosioca.

AMAG grupa se sastoji od podružnica društva AMAG AG koje su osnovane i koje posluju širom svijeta. AMAG Austria Metall AG nema registrovanu podružnicu u Bosni i Hercegovini.

(..)* [1].

1.1.2. Privredni subjekt Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Republika Austrija

Privredni subjekt Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Republika Austrija, registrovano pod brojem FN 96499k , matična je kompanija unutra Lenzing Grupe. Osnovna djelatnost Lenzing Grupe je proizvodnja i marketing botaničkih celuloznih vlakana, uz proizvodnju i prodaju viskoznih vlakana na bazi drveta, modalnih vlakana, liocelnih vlakana i pređe od filamenta koji se koriste u tekstilnoj industriji, uključujući i na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Osnovni kapital privrednog subjekta Lenzing AG je na dan 31.12.2020. godine iznosio 27.574.071,43 eura i podijeljen je na 26.550.000 dionica. Dionice društva Lenzing AG su listirane na Bečkoj berzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnosioca – B&C Grupa, koja direktno i indirektno drži 50% (13.225.000 dionica)

[1] (..)*- podatak predstavlja poslovnu tajnu

plus dvije dodatne dionice u osnovnom kapitalu društva Lenzing AG, što ga čini portfolio kompanijom društva Grupe Podnosioca.

Lenzing Grupa se sastoji od podružnica društva Lenzing AG koje su osnovane i koje posluju širom svijeta. Lenzing AG nema registrovanu podružnicu u Bosni i Hercegovini.

Brendovi privrednog subjekta Lenzing AG su Tencel®, EcoVero®, Veocel® i Lenzing®.

(..)*

1.1.3. Privredni subjekt Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Beč, Republika Austrija

Privredni subjekt Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Beč, Republika Austrija, razvija, proizvodi i prodaje visokospecijalizirane proizvode od gume za industrijski i medicinski sektor: hidraulična i industrijska crijeva, transportne trake, rukohvate za pokretne stepenice, građevisnke profile, prstenove žičara, proizvode za velike žaljezničke strukture te rukavice za pregled i hirurgiju.

Dionice društva Semperit AG Holding su listirane na Bečkoj berzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnosioca - B&C Grupa, koja direktno i indirektno drži 50% (plus dvije dodatne dionice u osnovnom kapitalu društva.

(..)*

1.1.4. "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika Njemačka (Ciljno Društvo)

Privredni subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Njemačka, je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano prema njemačkim zakonima i upisano u trgovački registar zemaljskog suda u Dizeldorfu pod poslovnim brojem: HRB 77173. Privredni subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" holding je društvo Grupe Ciljnog društva - Schur Flexibles Group, tj. posjeduje sve udjele u Schur Flexibles GmbH.

Grupa Schur Flexibles Group aktivna je u proizvodnji i prodaji proizvoda fleksibilne ambalaže, teritoriji Evropske unije.

Grupa Schur Flexibles Group nema podružnice registrovane u Bosni i Hercegovini te nije aktivna, niti ostvaruje prihode u Bosni i Hercegovini.

Grupa Ciljnog društva je prije predmetne transakcije pod krajnjom kontrolom privatne investicione kompanije, privrednog subjekta Goldberg, Lindsay&Co.LLC" d.o.o., koji drži udjele u Ciljnom društvu preko svojih kontroloranih društava "Lindsay Goldberg Europe GMbH", Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka i "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A.", Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska. (Prije transakcije (..)*).

1.2."Lindsay Goldberg Europe GMbH" d.o.o. Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka

Privredni subjekt Lindsay Goldberg Europe GMbH je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano u skladu sa njemačkim zakonima, s sjedištem u Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka, registrovano po trgovačkom registru lokalnog suda Dizeldorf pod registarskim brojem HRB 50994.

1.3. "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A." Strawinskylaan 1033, Toren C-10, 1077XX Amsterdam, Nizozemska

Privredni subjekt Atlas Flexibiles Coöperatief U.A je udruženje sa isključenom odgovornošću osnovano u skaldu sa zakonima države Holandije, sa sjedištem u Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska, registrovano pri Kamer von Koophandel pod registarskim brojem 66488338.

2. Pravni osnov i pravni oblik namjeravane koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije predstavlja Ugovor o kupoprodaji (u daljem tekstu: Ugovor), zaključen dana 15.05.2021. godine između privrednih subjekat Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska i Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka kao prenosioca udjela/prodavca i privrednog subjekta B&C KB Holding GmbH, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, kao sticaoca, kojim se prodaje 80% udjela u privrednom subjektu Atlas Flexibiles GmbH d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Njemačka.

Prije transakcije privredni subjekt („)* u društvu Atlas Flexibiles GmbH, te je nakon transakcije predviđeno da vlasničku strukturu Ciljnog društva čine privredni subjekt B&C KB Holding GmbH, sa 80% udjela i pojedinačnom kontrolom na društvom, uz privredni subjekt (..)*.

Pravni oblik koncentracije je sticanje kontrole jednog privrednog subjekta nad dijelovima drugog privrednog subjekta, prema članu 12. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

3. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Na osnovu djelovanja učesnika koncentracije, relevantnim tržištem predmetne koncentracije u geografskom smislu je utvrđeno područje Bosne i Hercegovine.

Relevantno tržište u proizvodnom smislu je tržište za proizvodnju i prodaju fleksibilne ambalaže, s obzirom da je Ciljno društvo prvenstveno aktivno na tržištu u proizvodnji i prodaji proizvoda fleksibilne ambalaže.

Fleksibilna ambalaža uključuje konverziju i štampu plastičnih i celuloznih filmova, aluminijskih folija i papira, koji se koriste odvojeno ili u kombinaciji, za proizvodnju primarnih i sekundarnih proizvoda za široku paletu krajnjih upotreba.

Kao relevantno tržište u geografskom smislu, Podnosilac prijave smatra da se, prema praksi i odlukama Evropske komisije, geografsko tržište proizvoda fleksibilne ambalaže određuje na svjetskom ili barem nivou EEA (Evropski ekonomski prostor) iz razloga jer se svaki proizvod može koristiti globalno (uzimajući u obzir trajnost proizvoda za pakovanje, laku prenosivost i niske troškove transporta), no s obzirom na opseg Zakona o konkurenciji, kao relevantno geografsko tržište Konkurencijsko vijeće je odredilo tržište Bosne i Hercegovine.

U skladu sa navedenim, kao relevantno tržište predmetne transakcije se određuje tržište za proizvodnju i prodaju fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini.

3.1. Analiza relevantnog tržišta

Podaci koji se odnose na učesnike kncentracije na relevantnom tržištu proizvodnje i prodaje fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini, u 2020. godini, iskazani su u tabeli br. 1:

Tabela br.1

R.b.	Privredni subjekt	Tržišno učešće u 2020. godini (%)
1.	B&C KB Holding GmbH (Grupa podnosioca)	0,0%

2.	Atlas Flexibiles GmbH (Grupa Ciljnog društva)	0,0%

Izvor: Podaci iz Prijave

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđuje se da učesnici koncentracije u 2020 godini, na relevantnom tržištu prodaje proizvodnje i prodaje fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini, nisu bili prisutni, te da tržišna učešća istih na relevatnom tržištu iznose 0,0%.

4. Ocjena Prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom nivou iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta, učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine, iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veći od 40,0%

Ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije, za 2020. godinu (izražen u konvertibilnim markama, koristeći srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2020. godine), su sljedeći:

Tabela br. 2

Grupa Podnosioca (B&C KB Holding GmbH)	Svjetski Prihod	Bosna i Hercegovina
	(..)*	(..)*

Grupa Ciljnog društva (Atlas Flexibiles GmbH)	Svjetski Prihod	Bosna i Hercegovina
	(..)*	(..)*

Izvor: podaci iz Prijave

(..)*

Godišnji prihod učesnika koncentracije predstavlja ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine) u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijuma za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Prema podacima iz Prijave učesnici koncentracije nisu ispunili uslov iz člana 14. stav (1) tačka a) Zakona.

Također, učesnici koncentracije nisu ispunili uslov iz člana 14. stav (1) tačka b) u pogledu tržišnih udjela, s obzirom da niti jedan od učesnika koncentracije u 2020. godini uopće nije bio učesnik na relevantnom tržištu, te na kojem tržišna učešća iznose 0,0%.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da Podnosilac prijave nije bio obavezan podnijeti prijavu koncentracije u smislu člana 14. Zakona, te je odlučeno kao u dispozitivu.

5. Administrativna taksa

Na ovaj Zaključak Podnosilac prijave, u skladu sa članom 2. tarifni broj 108. stav 1. pod c) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18), je obavezan platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP-01-26-1-021-11/21
15. septembra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na temelju članka 25. stavak (1) i članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, podnesenoj putem punomoćnika odvjetnika Ezmane Turković i Džane Smailagić-Hromić iz Advokatskog društva Marić&CO d.o.o. Sarajevo, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zaprimljenoj dana 01.06.2021. godine pod brojem: UP-01-26-1-021-1/21, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.09.2021. godine, donijelo

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije gospodarskog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, radi nepostojanja obveze prijave koncentracije, u smislu članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji.
2. Obvezuje se gospodarski subjekt "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, da uplati administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM (tisuću konvertibilnih maraka) u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
3. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 01.06.2021. godine pod brojem: UP-01-26-1-021-1/21, Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave), podnesenu putem punomoćnika, odvjetnika Ezmane Turković i Džane Smailagić- Hromić iz Advokatskog društva Marić&CO d.o.o. Sarajevo, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, u kojoj se navodi da Podnositelj prijave namjerava steći pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika Njemačka (Atlas Flexibiles d.o.o. ili Ciljno društvo), sticanjem 80% udjela u Ciljnom društvu, u smislu članka 12. stavak (1) točke b) (1) i (2) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon).

Konkurencijsko vijeće je od Podnositelja prijave zaprimilo podneseke kojima se vrši dopuna podnesene Prijave, i to: podnesak broj: UP-06-26-1-021-2/21 od dana 14.06.2021 godine, podnesak broj: UP-06-26-1-021-3/21 od dana 16.06.2021. godine, podnesak broj: UP-06-26-1-021-4/21 od dana 01.08.2021. godine. Nakon uvida u Prijavu, utvrđeno je da ista nije potpuna, te je Podnositelju prijave, aktom broj: UP-06-26-1-021-5/21 od dana 08.07.2021. godine, upućen zahtjev za dopunom u smislu dostavljanja mjerodavnih podataka i dokumenata, sukladno sa Odlukom o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocijenu koncentracije gospodarskih subjekata (Službeni glasnik BiH br. 34/10) (u daljnjem tekstu: Odluka)

Podnositelj prijave je, podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-6/21 dana 21.07.2021. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-7/21 dana 23.07.2021. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-021-8/21 dana 11.08.2021. godine, dostavio tražene podatke.

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Prijava namjere koncentracije je podnesena u zakonom propisanom roku, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 30. stavak (3) Zakona, izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj prijavi broj: UP-01-26-1-021-9/21 dana 14.09.2021. godine.

Podnositelj prijave je naveo da je Prijava za ocjenu dopuštenosti koncentracije podnesena i nadležnim tijelima za konkurenciju u Europskoj komisiji, Rusiji i Ukrajina.

1. Sudionici predmetne koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekti "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, kao kupac, gospodarski subjekti Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska i Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka, kao prodavci i gospodarski subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika Njemačka, kao Ciljno društvo.

1.1. Gospodarski subjekt "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija

Gospodarski subjekt "B&C KB Holding GmbH" društvo sa ograničenom odgovornošću, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, registrirano pod brojem FN 470503t (u daljnjem tekstu: B&C KB Holding) u Trgovačkom registru Republike Austrije i nalazi se u 100% vlasništvu društva B&C Holding Österreich GmbH.

Društvo B&C Holding Österreich GmbH, kao 100% vlasnik gospodarskog subjekta B&C KB Holding, je društvo sa ograničenom odgovornošću osnovano prema austrijskim zakonima, sa sjedištem u Universitätsring 14, 1010 Beč, registrirano pod brojem FN 461491p u Trgovačkom registru Republike Austrije, te predstavlja krajnje društvo Grupe B&C Holding (privatne fondacije).

Kao holding društvo, B&C Holding ne obavlja nikakve poslovne operacije - njegova jedina svrha je držanje udjela (100%) u gospodarskom subjektu B&C KB Holding i, neizravno, u drugim društvima u Grupi podnositelja i njenim portfolio kompanijama.

B&C Holding ne ostvaruje nikakav operativni prihod s obzirom na činjenicu da je holding društvo.

B&C Holding je dalje u potpunom vlasništvu B&C Fondacije, privatne fondacije koja nema članove ili korporaciju ili fizičko lice pod čijom je kontrolom. Svrha B&C fondacije je podsticanje poduzetništva u Austriji.

Osim ovih subjekata, Grupa podnositelja se sastoji od dodatnih B&C društava koje imaju isto sjedište i registriranu adresu kao i B&C Holding i koje obavljaju aktivnosti podholding društava, trgovačkih i uslužnih društava ili društava čija je svrha držanje nekretnina u Beču.Grupa podnositelja ima tri potpuno konsolidovane portfolio kompanije (povezana društva), koja nemaju podružnice u Bosni i Hercegovini - AMAG Austria Metall AG, Lenzing AG i Semperit AG Holding, a udjeli u ove tri kompanije su u izravnom vlasništvu gospodarskog subjekta B&C KB Holding.

1.1.1. Gospodarski subjekt AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Republika Austrija

Gospodarski subjekt AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Republika Austrija, registriran je pod brojem FN 310593 f, je matična kompanija društva unutar AMAG grupe. AMAG grupa je globalni proizvođač primarnog aluminijuma i visokokvalitetnih proizvoda od lijevanog i valjanog aluminijuma koji se koriste u širokom spektru industrija, kao što su vazduhoplovstvo, automobilska industrija, sportska roba, rasvjeta, mašinstvo, građevinarstvo i industrija ambalaže. Svoje proizvode od aluminijuma prodaje u manjem obimu i na teritoriju Bosne i Hercegovine

Dionice društva AMAG Austria Metall AG su listirane na Bečkoj berzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnositelja – B&C Grupa, koja izravno i neizravno drži 52,7% dionica u osnovnom kapitalu društva, što ga čini portfolio kompanijom, odnosno povezanim društvom Grupe Podnositelja.

AMAG grupa se sastoji od podružnica društva AMAG AG koje su osnovane i koje posluju širom svijeta. AMAG Austria Metall AG nema registriranu podružnicu u Bosni i Hercegovini.

(..)* [1]

1.1.2. Gospodarski subjekt Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Republika Austrija

Gospodarski subjekt Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Republika Austrija, registrirano pod brojem FN 96499k , matična je kompanija unutra Lenzing Grupe. Osnovna djelatnost Lenzing Grupe je proizvodnja i marketing botaničkih celuloznih vlakana, uz proizvodnju i prodaju viskoznih vlakana na bazi drveta, modalnih vlakana, liocelnih vlakana i pređe od filamenta koji se koriste u tekstilnoj industriji, uključujući i na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Osnovni kapital gospodarskog subjekta Lenzing AG je na dan 31.12.2020. godine iznosio 27.574.071,43 eura i podijeljen je na 26.550.000 dionica. Dionice društva Lenzing AG su listirane na Bečkoj berzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnositelja – B&C Grupa, koja izravno i neizravno drži 50% (13.225.000 dionica) plus dvije dodatne dionice u osnovnom kapitalu društva Lenzing AG, što ga čini portfolio kompanijom društva Grupe Podnositelja.

Lenzing Grupa se sastoji od podružnica društva Lenzing AG koje su osnovane i koje posluju širom svijeta. Lenzing AG nema registriranu podružnicu u Bosni i Hercegovini.

Brendovi gospodarskog subjekta Lenzing AG su Tencel®, EcoVero®, Veocel® i Lenzing®.

(..)*

1.1.3. Gospodarski subjekt Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Beč, Republika Austrija

Gospodarski subjekt Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Beč, Republika Austrija, razvija, proizvodi i prodaje visokospecijalizirane proizvode od gume za industrijski i medicinski sektor: hidraulična i industrijska crijeva, transportne trake, rukohvate za pokretne stepenice, građevisnke profile, prstenove žičara, proizvode za velike željezničke strukture te rukavice za pregled i hirurgiju.

Dionice društva Semperit AG Holding su listirane na Bečkoj burzi i njegov glavni dioničar je Grupa Podnositelja - B&C Grupa, koja izravno i neizravno drži 50% (plus dvije dodatne dionice u osnovnom kapitalu društva.

(..)*

1.1.4. "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Savezna Republika jemačka (Ciljno Društvo)

Gospodarski subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Njemačka, je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano prema njemačkim zakonima i upisano u trgovački registar zemaljskog suda u Dizeldorfu pod poslovnim brojem: HRB 77173. Gospodarski subjekt "Atlas Flexibiles GmbH" holding je društvo Grupe Ciljnog društva - Schur Flexibles Group, tj. posjeduje sve udjele u Schur Flexibles GmbH.

[1] (..)*- podatak predstavlja poslovnu tajnu

Grupa Schur Flexibles Group aktivna je u proizvodnji i prodaji proizvoda fleksibilne ambalaže, teritoriju Europske unije.

Grupa Schur Flexibles Group nema podružnice registrirane u Bosni i Hercegovini te nije aktivna, niti ostvaruje prihode u Bosni i Hercegovini.

Grupa Ciljnog društva je prije predmetne transakcije pod krajnjom kontrolom privatne investicione kompanije, gospodarskog subjekta Goldberg, Lindsay&Co.LLC" d.o.o., koji drži udjele u Ciljnom društvu preko svojih kontroliranih društava "Lindsay Goldberg Europe GMbH", Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka i "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A.", Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska. (Prije transakcije (..)*).

1.2. "Lindsay Goldberg Europe GMbH" d.o.o. Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka

Gospodarski subjekt Lindsay Goldberg Europe GMbH je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano sukladno sa njemačkim zakonima, s sjedištem u Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka, registrirano po trgovačkom registru lokalnog suda Dizeldorf pod registarskim brojem HRB 50994.

1.3. "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A." Strawinskylaan 1033, Toren C-10, 1077XX Amsterdam, Nizozemska

Gospodarski subjekt Atlas Flexibiles Coöperatief U.A je udruženje sa isključenom odgovornošću osnovano sukladno zakonima države Holandije, sa sjedištem u Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska, registrirano pri Kamer von Koophandel pod registarskim brojem 66488338.

2. Pravni temelj i pravni oblik namjeravane koncentracije

Pravni temelj predmetne koncentracije predstavlja Ugovor o kupoprodaji (u daljnjem tekstu: Ugovor), zaključen dana 15.05.2021. godine između gospodarskih subjekata Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Amsterdam, Nizozemska i Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Njemačka kao prenositelja udjela/prodavatelja i gospodarskog subjekta B&C KB Holding GmbH, Universitätsring 14, 1010 Beč, Republika Austrija, kao sticatelja, kojim se prodaje 80% udjela u gospodarskom subjektu Atlas Flexibiles GmbH d.o.o Römerstraße 12, 87437 Kempten, Njemačka.

Prije transakcije gospodarski subjekt (..)* u društvu Atlas Flexibiles GmbH, te je nakon transakcije predviđeno da vlasničku strukturu Ciljnog društva čine gospodarski subjekt B&C KB Holding GmbH, sa 80% udjela i pojedinačnom kontrolom na društvom, uz gospodarski subjekt (..)*.

Pravni oblik koncentracije je stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta nad dijelovima drugog gospodarskog subjekta, prema članku 12. stavak (1) točka b) pod 2) Zakona o konkurenciji.

3. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Na temelju djelovanja sudionika koncentracije, mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije u zemljopisnom smislu je utvrđeno područje Bosne i Hercegovine.

Mjerodavno tržište u proizvodnom smislu je tržište za proizvodnju i prodaju fleksibilne ambalaže, s obzirom da je Ciljno društvo prvenstveno aktivno na tržištu u proizvodnji i prodaji proizvoda fleksibilne ambalaže.

Fleksibilna ambalaža uključuje konverziju i štampu plastičnih i celuloznih filmova, aluminijskih folija i papira, koji se koriste odvojeno ili u kombinaciji, za proizvodnju primarnih i sekundarnih proizvoda za široku paletu krajnjih upotreba.

Kao mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu, Podnositelj prijave smatra da se, prema praksi i odlukama Europske komisije, zemljopisno tržište proizvoda fleksibilne ambalaže određuje na svjetskoj ili barem razini EEA (Evropski ekonomski prostor) iz razloga jer se svaki proizvod može koristiti globalno (uzimajući u obzir trajnost proizvoda za pakovanje, laku prenosivost i niske troškove transporta), no s obzirom na opseg Zakona o konkurenciji, kao mjerodavno zemljopisno tržište Konkurencijsko vijeće je odredilo tržište Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa navedenim, kao mjerodavno tržište predmetne transakcije se određuje tržište za proizvodnju i prodaju fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini.

3.1. Analiza mjerodavnog tržišta

Podatci koji se odnose na sudionike kncentracije na mjerodavnom tržištu proizvodnje i prodaje fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini, u 2020. godini, iskazani su u tablici br. 1:

Tablica br. 1

R.b.	Gospodarski subjekt	Tržišno udjel u 2020. godini (%)
1.	B&C KB Holding GmbH (Grupa podnositelja)	0,0%
2.	Atlas Flexibiles GmbH (Grupa Ciljnog društva)	0,0%

Izvor: Podatci iz Prijave

Na temelju naprijed navedenog, utvrđuje se da sudionici koncentracije u 2020 godini, na mjerodavnom tržištu prodaje proizvodnje i prodaje fleksibilne ambalaže u Bosni i Hercegovini, nisu bili prisutni, te da tržišni udjeli istih na mjerodavnom tržištu iznose 0,0%.

4. Ocjena Prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskoj razini iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva gospodarskog subjekta, sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine, iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%

Ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije, za 2020. godinu (izražen u konvertibilnim markama, koristeći srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2020. godine), su slijedeći:

Tablica br. 2

Grupa Podnositelja (B&C KB Holding GmbH)	Svjetski Prihod	Bosna i Hercegovina
	(..)*	(..)*

Grupa Ciljnog društva (Atlas Flexibiles GmbH)	Svjetski Prihod	Bosna i Hercegovina
	(..)*	(..)*

Izvor: podatci iz Prijave

(..)*

Godišnji prihod sudionika koncentracije predstavlja ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine) u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Prema podatcima iz Prijave učesnici koncentracije nisu ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka a) Zakona.

Također, sudionici koncentracije nisu ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) u pogledu tržišnih udjela, s obzirom da niti jedan od sudionika koncentracije u 2020. godini uopće nije bio sudionik na mjerodavnom tržištu, te na kojem tržišni udjeli iznose 0,0%.

Na temelju naprijed navedenog, utvrđeno je da Podnositelj prijave nije bio obvezan podnijeti prijavu koncentracije u smislu članka 14. Zakona, te je odlučeno kao u izreci.

5. Administrativna pristojba

Na ovaj Zaključak Podnositelj prijave, sukladno članku 2. tarifni broj 108. stavak 1. pod c) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18), je obvezan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dopušten priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP-01-26-1-021-11/21
15. rujna 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, v. r.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине је, на основу члана 25. став (1) и члана 42. став (2), а у вези са чланом 14. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта "B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија, поднесеној путем пуномоћника адвоката Езмане Турковић и Џане Смаилагић-Хромић из Адвокатског друштва Марић&ЦО д.о.о. Сарајево, Мехмеда Спахе 26, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, запримљеној дана 01.06.2021. године под бројем: УП-01-26-1-021-1/21, на 92. (деведесетдругој) сједници одржаној дана 15.09.2021. године, донио

ЗАКЉУЧАК[1]

1. Одбацује се Пријава концентрације привредног субјекта "B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија, ради непостојања обавезе пријаве концентрације, у смислу члана 14. став (1) Закона о конкуренцији.
2. Обвезује се привредни субјекат "B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија, да уплати административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ (хиљаду конвертибилних марака) у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.
3. Овај Закључак биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је запримио, дана 01.06.2021. године под бројем: УП-01-26-1-021-1/21, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта "B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија (у даљем тексту: Подносилац пријаве), поднесену путем пуномоћника, адвоката Езмане Турковић и Џане Смаилагић- Хромић из Адвокатског друштва Марић&ЦО д.о.о. Сарајево, Мехмеда Спахе 26, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, у којој се наводи да Подносилац пријаве намјерава стећи појединачну контролу над привредним субјектом "Atlas Flexibiles GmbH" д.о.о Römerstraße 12, 87437 Кемптен, Савезна Република Њемачка (Atlas Flexibiles д.о.о. или Циљно друштво), стицањем 80% учешћа у Циљном друштву, у смислу члана 12. став (1) тачке б) (1) и (2) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Конкуренцијски савјет је од Подносиоца пријаве запримио поднесеке којима се врши допуна поднесене Пријаве, и то: поднесак број: УП-06-26-1-021-2/21 од дана 14.06.2021 године, поднесак број: УП-06-26-1-021-3/21 од дана 16.06.2021. године, поднесак број: УП-06-26-1-021-4/21 од дана 01.08.2021. године. Након увида у Пријаву, утврђено је да иста није потпуна, те је Подносиоцу пријаве, актом број: УП-06-26-1-021-5/21 од дана 08.07.2021. године, упућен захтјев за допуном у смислу достављања релевантних података и докумената, у складу са Одлуком о начину подношења пријаве и критеријума за оцијену концентрације привредних субјеката (Службени гласник БиХ бр. 34/10) (у даљем тексту: Одлука)

Подносилац пријаве је, поднеском запримљеним под бројем: УП-06-26-1-021-6/21 дана 21.07.2021. године, поднеском запримљеним под бројем: УП-06-26-1-021-7/21 дана 23.07.2021. године и поднеском запримљеним под бројем: УП-06-26-1-021-8/21 дана 11.08.2021. године, доставио тражене податке.

Пријава намјере концентрације је поднесена у законом прописаном року, у смислу члана 16. став (1) Закона.

Конкуренцијски савјет је у смислу члана 30. став (3) Закона, издао Потврду о комплетној и уредној пријави број: УП-01-26-1-021- 9/21 дана 14.09.2021. године.

Подносилац пријаве је навео да је Пријава за оцјену допуштености концентрације поднесена и надлежним тијелима за конкуренцију у Европској комисији, Русији и Украјина.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекти "B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија, као купац, привредни субјекти Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Амстердам, Низоземска и Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Њемачка, као продавци и привредни субјекат "Atlas Flexibiles GmbH" д.о.о Römerstraße 12, 87437 Кемптен, Савезна Република Њемачка, као Циљно друштво.

1.1. Привредни субјекат „B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија

Привредни субјекат „B&C KB Holding GmbH" друштво са ограниченом одговорношћу, Universitätsring 14, 1010 Беч,

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Република Аустрија, регистровано од бројем ФН 470503т (у даљем тексту: B&C KB Holding) у Трговачком регистру Републике Аустрије и налази се у 100% власништву друштва B&C Holding Österreich GmbH.

Друштво B&C Holding Österreich GmbH, као 100% власник привредног субјекта B&C KB Holding, је друштво са ограниченом одговорношћу основано према аустријским законима, са сједиштем у Universitätsring 14, 1010 Беч, регистровано под бројем ФН 461491п у Трговачком регистру Републике Аустрије, те представља крајње друштво Grupe B&C Holding (приватне фондације).

Као холдинг друштво, B&C Holding не обавља никакве пословне операције – његова једина сврха је држање учешћа (100%) у привредном субјекту B&C KB Holding и, индиректно, у другим друштвима у Групи подносиоца и њеним портфолио компанијама.

B&C Holding не остварује никакав оперативни приход с обзиром на чињеницу да је холдинг друштво.

B&C Holding је даље у потпуном власништву B&C Фондације, приватне фондације која нема чланове или корпорацију или физичко лице под чијом је контролом. Сврха B&C фондације је подстицање предузетништва у Аустрији.

Осим ових субјеката, Група подносиоца се састоји од додатних B&C друштава које имају исто сједиште и регистровану адресу као и B&C Holding и које обављају активности подхолдинг друштава, трговачких и услужних друштава или друштава чија је сврха држање некретнина у Бечу. Група подносиоца има три потпуно консолидоване портфолио компаније (повезана друштва), која немају подружнице у Босни и Херцеговини - AMAG Austria Metall AG, Lenzing AG и Semperit AG Holding, а учешћа у ове три компаније су у директном власништву привредног субјекта B&C KB Holding.

1.1.1. Привредни субјекат AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Република Аустрија

Привредни субјекат AMAG Austria Metall AG, Lamprechtshausener Straße 61, P.O.Box 3, 5282 Braunau-Ranshofen, Република Аустрија, регистрован је под бројем ФН 310593 ф, је матична компанија друштва унутар AMAG групе. AMAG група је глобални произвођач примарног алуминијума и висококвалитетних производа од лијеваног и ваљаног алуминијума који се користе у широком спектру индустрија, као што су ваздухопловство, аутомобилска индустрија, спортска роба, расвјета, машинство, грађевинарство и индустрија амбалаже. Своје производе од алуминијума продаје у мањем обиму и на територији Босне и Херцеговине

Акције друштва AMAG Austria Metall AG су листиране на Бечкој берзи и његов главни акционар је Група Подносиоца – B&C Grupa, која директно и индиректно држи 52,7% акција у основном капиталу друштва, што га чини портфолио компанијом, односно повезаним друштвом Групе Подносиоца.

AMAG група се састоји од подружница друштва AMAG AG које су основане и које послују широм свијета. AMAG Austria Metall AG нема регистровану подружницу у Босни и Херцеговини.

(..)* [1].

1.1.2. Привредни субјекат Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Република Аустрија

Привредни субјекат Lenzing AG, Werktraße 2, 4860 Lenzing, Република Аустрија, регистровано под бројем ФН 96499к , матична је компанија унутра Lenzing Групе. Основна дјелатност Лензинг Групе је производња и маркетинг ботаничких целулозних влакана, уз производњу и продају вискозних влакана на бази дрвета, модалних влакана, лиоцелних влакана и прође од филамента који се користе у текстилној индустрији, укључујући и на територији Босне и Херцеговине.

Основни капитал привредног субјекта Lenzing AG је на дан 31.12.2020. године износио 27.574.071,43 еура и подијељен је на 26.550.000 акција. Акције друштва Lenzing AG су листиране на Бечкој берзи и његов главни дионичар је Група Подносиоца - B&C Група, која директно и индиректно држи 50% (13.225.000 акција) плус двије додатне дионице у основном капиталу друштва Lenzing AG, што га чини портфолио компанијом друштва Групе Подносиоца.

Lenzing Група се састоји од подружница друштва Lenzing AG које су основане и које послују широм свијета. Lenzing AG нема регистровану подружницу у Босни и Херцеговини.

Брендови привредног субјекта Lenzing AG su Tencel®, EcoVero®, Veocel® и Lenzing®.

(..)*.

1.1.3. Привредни субјекат Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Беч, Република Аустрија

Привредни субјекат Semperit AG Holding, Modecenterstraße 22, 1031 Беч, Република Аустрија, развија, производи и продаје високоспецијализиране производе од гуме за индустријски и медицински сектор: хидраулична и индустријска цријева, транспортне траке, рукохвате за покретне степенице, грађевиснке профиле, прстенове жичара, производе за велике жељезничке структуре те рукавице за преглед и хирургију.

Акције друштва Семперит АГ Холдинг су листиране на Бечкој берзи и његов главни акционар је Група Подносиоца - B&C Група, која директно и индиректно држи 50% (плус двије додатне акције у основном капиталу друштва.

(..)*.

1.1.4. "Atlas Flexibiles GmbH" д.о.о Römerstraße 12, 87437 Кемптен, Савезна Република Њемачка (Циљно Друштво)

Привредни субјекат "Atlas Flexibiles GmbH" д.о.о Рёмерстраße 12, 87437 Кемптен, Њемачка, је друштво са ограниченом одговорношћу, основано према њемачким законима и уписано у трговачки регистар земаљског суда у Дизелдорфу под пословним бројем: ХРБ 77173. Привредни субјекат "Atlas Flexibiles GmbH" холдинг је друштво Групе Циљног друштва – Schur Flexibles Group, тј. посједује сва учешћа у Schur Flexibles GmbH.

Група Schur Flexibles Group активна је у производњи и продаји производа флексибилне амбалаже, територији Европске уније.

Група Schur Flexibles Group нема подружнице регистроване у Босни и Херцеговини те није активна, нити остварује приходе у Босни и Херцеговини.

Група Циљног друштва је прије предметне трансакције под крајњом контролом приватне инвестиционе компаније, привредног субјекта Goldberg, Lindsay&Co.LLC" д.о.о., који држи учешћа у Циљном друштву преко својих контролораних друштава „Lindsay Goldberg Europe GMbH", Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Њемачка и "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A.", Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Амстердам, Низоземска. (Прије трансакције (..)*).

[1] (..)*- податак представља пословну тајну

1.2. "Lindsay Goldberg Europe GMbH" д.о.о. Бреите Страссе 67-69, 40213 Düsseldorf, Њемачка

Привредни субјекат Lindsay Goldberg Europe GMbH је друштво са ограниченом одговорношћу, основано у складу са њемачким законима, с сједиштем у Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Њемачка, регистровано по трговачком регистру локалног суда Дизелдорф под регистарским бројем ХРБ 50994.

1.3. "Atlas Flexibiles Coöperatief U.A." Strawinskylaan 1033, Toren C-10, 1077XX Амстердам, Низоземска

Привредни субјекат Atlas Flexibiles Coöperatief U.A је удружење са искљученом одговорношћу основано у скалду са законима државе Холандије, са сједиштем у Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Амстердам, Низоземска, регистровано при Kamer von Koophandel под регистарским бројем 66488338.

2. Правни основ и правни облик намјераване концентрације

Правни основ предметне концентрације представља Уговор о купопродаји (у даљем тексту: Уговор), закључен дана 15.05.2021. године између привредних субјекат Atlas Flexibiles Coöperatief U.A, Strawinskylaan 1033, Toren C-10, Амстердам, Низоземска и Lindsay Goldberg Europe GMbH, Breite Strasse 67-69, 40213 Düsseldorf, Њемачка као преносиоца учешћа/продавца и привредног субјекта B&C KB Holding GmbH, Universitätsring 14, 1010 Беч, Република Аустрија, као стицаоца, којим се продаје 80% учешћа у привредном субјекту Atlas Flexibiles GmbH d.o.o Römerstraße 12, 87437 Кемптен, Њемачка.

Прије трансакције привредни субјект (..)* у друштву Atlas Flexibiles GmbH, те је након трансакције предвиђено да власничку структуру Циљног друштва чине привредни субјекат B&C KB Holding GmbH, са 80% удјела и појединачном контролом на друштвом, уз привредни субјекат (..)*.

Правни облик концентрације је стицање контроле једног привредног субјекта над дијеловима другог привредног субјекта, према члану 12. став (1) тачка б) под 2) Закона о конкуренцији.

3. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

На основу дјеловања учесника концентрације, релевантним тржиштем предметне концентрације у географском смислу је утврђено подручје Босне и Херцеговине.

Релевантно тржиште у производном смислу је тржиште за производњу и продају флексибилне амбалаже, с обзиром да је Циљно друштво првенствено активно на тржишту у производњи и продаји производа флексибилне амбалаже.

Флексибилна амбалажа укључује конверзију и штампу пластичних и целулозних филмова, алуминијских фолија и папира, који се користе одвојено или у комбинацији, за производњу примарних и секундарних производа за широку палету крајњих употреба.

Као релевантно тржиште у географском смислу, Подносилац пријаве сматра да се, према пракси и одлукама Европске комисије, географско тржиште производа флексибилне амбалаже одређује на свјетском или барем нивоу ЕЕА (Европски економски простор) из разлога јер се сваки производ може користити глобално (узимајући у обзир трајност производа за паковање, лаку преносивост и ниске трошкове транспорта), но с обзиром на опсег Закона о конкуренцији, као релевантно географско тржиште Конкуренцијски савјет је одредио тржиште Босне и Херцеговине.

У складу са наведеним, као релевантно тржиште предметне трансакције се одређује тржиште за производњу и продају флексибилне амбалаже у Босни и Херцеговини.

3.1. Анализа релевантног тржишта

Подаци који се односе на учеснике кнцентрације на релевантном тржишту производње и продаје флексибилне амбалаже у Босни и Херцеговини, у 2020. години, исказани су у табели бр. 1:

Табела 1:

Р.б.	Привредни субјекат	Тржишно учешће у 2020. години (%)
1.	B&C KB Holding GmbH (Група подносиоца)	0,0%
2.	Atlas Flexibiles GmbH (Група Циљног друштва)	0,0%

Извор: Подаци из Пријаве

На основу напријед наведеног, утврђује се да учесници концентрације у 2020 години, на релевантном тржишту продаје производње и продаје флексибилне амбалаже у Босни и Херцеговини, нису били присутни, те да тржишна учешћа истих на релеватном тржишту износе 0,0%.

4. Оцјена Пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском нивоу износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта, учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине, износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,0%

Укупни годишњи приходи учесника концентрације, за 2020. годину (изражен у конвертибилним маркама, користећи средњи курс Централне банке Босне и Херцеговине на дан 31.12.2020. године), су сљедећи:

Табела бр. 2

Група Подносиоца (B&C KB Holding GmbH)	Свјетски Приход	Босна и Херцеговина
	(..)*	(..)*

Група Циљног друштва (Atlas Flexibiles GmbH)	Свјетски Приход	Босна и Херцеговина
	(..)*	(..)*

Извор: подаци из Пријаве

(..)*

Годишњи приход учесника концентрације представља укупне приходе (без пореза на додану вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине) у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрација привредних субјеката.

Према подацима из Пријаве учесници концентрације нису испунили услов из члана 14. став (1) тачка а) Закона.

Такође, учесници концентрације нису испунили услов из члана 14. став (1) тачка б) у погледу тржишних учешћа, с обзиром да нити један од учесника концентрације у 2020. години уопште није био учесник на релевантном тржишту, те на којем тржишна учешћа износе 0,0%.

На основу напријед наведеног, утврђено је да Подносилац пријаве није био обавезан поднијети пријаву концентрације у смислу члана 14. Закона, те је одлучено као у диспозитиву.

5. Административна такса

На овај Закључак Подносилац пријаве, у складу са чланом 2. тарифни број 108. став 1. под ц) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18), је обавезан платити административну таксу у износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

6. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није допуштена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Закључка.

Број УП-01-26-1-021-11/21
15. септембра 2021. године
Сарајево

Предсједник
Др sc. **Амир Каралић**, с. р.

2055

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (2), a u vezi sa članom 14. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, podnesenoj putem punomoćnika, advokat Karabdić Kerim, Hadži Idrizova 20,71000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 22.6.2021. godine pod brojem: UP-06-26-1-023-1/21 na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.9.2021. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije privrednog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, radi nepostojanja obaveze prijave koncentracije u smislu člana 14. stav (1) Zakona o konkurenciji.
2. Podnosilac predmetne prijave, obveznik je plaćanja administrativne takse u iznosu od 1.000,00 KM (slovima: hiljadu konvertibilnih maraka) u korist Budžeta Bosne i Hercegovine.
3. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 22.6.2021. godine pod brojem: UP-06-26-1-023-1/21, zaprimilo Prijavu koncentracije (dalje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane privrednog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, kao matičnog društva MOL grupe (dalje u tekstu: MOL, Sticatelj ili Podnosilac), u vezi sa namjeravanim sticanjem indirektne, isključive kontrole nad društvom OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija, (dalje u tekstu: OMV Slovenija ili Ciljno društvo).

Prijavu je, kao zastupnik Podnosioca, podnio advokat Karabdić Kerim, Hadži Idrizova 20,71000 Sarajevo (dalje u tekstu: Podnosilac prijave).

Konkurencijsko vijeće je dana 9.7.2021. godine pod brojem UP-06-26-1-023-2/21, od strane Podnosioca zaprimilo samoinicijativnu dopunu predmetne Prijave.

Podnosilac prijave je naveo, u smislu člana 30. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon), da se pored BiH, ova transakcija prijavljuje i u sljedećim jurisdikcijama: EU, Srbija, Crna Gora i Slovenija (u slučaju da Evropska komisija prenese nadležnost na slovensko tijelo za zaštitu konkurencije).

Konkurencijsko vijeće je analizom Prijave utvrdilo da je ista podnesena u smislu i u skladu s članom 16. stav (1) Zakona, obzirom da pravni osnov predmetne koncentracije čini Ugovor o kupovini udjela, zaključen 7. juna 2021. godine između društva OMV Slovenija kao prodavca i društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V., kao kupca, kojim će ustvari MOL grupa steći [2](..)** udjela u Ciljnom društvu.

Nakon što je utvrdilo da je podnesena prijava uredna i kompletna u smislu odredbi Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriteriji za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Konkurencijsko vijeće je dana 14.9.2021.godine, podnosiocu prijave izdalo Potvrdu broj: UP-06-26-1-023-3/21, o urednoj i kompletnoj prijavi u smislu člana 30. stav (3) Zakona.

1. Učesnici predmetne koncentracije

Učesnici koncentracije po predmetnoj prijavi su privredni subjekti: MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska i OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija

1.1 Privredni subjekt MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska**, kao sticatelj.**

Privredni subjekt MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, sa sjedištem na adresi Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, registrovano je kod Gradskog suda u Budimpešti, registarski broj 01-10-041683, kao matično društvo MOL grupe.

MOL je integrisana međunarodna naftna i plinska kompanija, čije su glavne djelatnosti: istraživanje, proizvodnja i prerada sirove nafte, distribucija naftnih derivata kako na veleprodajnom tako i na maloprodajnom nivou, proizvodnja i

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

[2] (..)** podatak predstavlja poslovnu tajnu

prodaja petrokemijskih proizvoda, istraživanje i proizvodnja prirodnog plina i prenos prirodnog plina u Mađarskoj.

1.1.1 Povezana društva podnosioca prijave

Direktni sticatelj u predmetnoj transakciji je društvo MOL Slovenia Downstream Investment B.V., registrovano u Holandiji, koje je u 100% vlasništvu MOL-a i dio MOL Grupe.

Na strani Sticatelja, još jedno društvo iz MOL grupe, INA d.d. Zagreb (dalje u tekstu: INA), će učestvovati u preuzimanju udjela Ciljnog društva. U dokumentu koji predstavlja pravni osnov koncentracije, Ugovoru o kupovini udjela zaključenog dana 7. juna 2021. godine, predviđeno je da, po zatvaranju transakcije, (..)**.

Društvo INA nalazi se pod punom kontrolom MOL-a i u potpunosti je konsolidovano u MOL grupu. INA je vodeća naftna kompanija u Hrvatskoj i jedan od glavnih igrača na regionalnom tržištu u oblasti istraživanja nafte i plina, proizvodnji i preradi nafte i distribuciji nafte i naftnih derivata.

U Bosni i Hercegovini, MOL grupa je prisutna preko nekoliko svojih zavisnih društava, aktivnih u veleprodaji i maloprodaji različitih vrsta goriva.

U svom godišnjem izvještaju za 2020. godinu, MOL kao svoja zavisna društva navodi četiri društva registrovana u Bosni i Hercegovini: INA BH d.d. Sarajevo, Crosco International d.o.o. Tuzla, Holdina d.o.o. Sarajevo ("Holdina") i Energopetrol d.d. Sarajevo ("Energopetrol").

Od ovih društava, jedino su Holdina i Energopetrol zaista aktivni na tržištu – društvo Crosco International d.o.o. je likvidirano u 2020. godini, dok je likvidacija društva INA BH d.d. u toku.

Holdina je društvo koje posluje u okviru INA grupe i u 100% je vlasništvu INA-e. Društvo je aktivno u veleprodaji i maloprodaji nafte i naftnih derivata na čitavoj teritoriji BiH. Holdina opslužuje svoje veleprodajne kupce širom BiH. Maloprodajnu mrežu Holdina-e čini 51 benzinska stanica na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Energopetrol je društvo koje također posluje u okviru INA grupe. Pretežno je aktivno u oblasti maloprodaje nafte i naftnih derivata, dok u oblasti veleprodaje u smislu dostave goriva kupcima, nije aktivan. Posjeduje mrežu od 54 benzinske stanice na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine.

1.2 Privredni subjekt OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija**, kao ciljno društvo**

Privredni subjekt OMV Slovenija, društvo registrovano u Sloveniji, trenutno se nalazi pod kontrolom OMV grupe, uz nekontrolni udio koji u Ciljnom društvu posjeduje INA, koja je dio MOL grupe.

Glavna djelatnost društva OMV Slovenija je maloprodaja goriva preko svoje mreže od 120 benzinskih stanica kojima upravlja ili OMV ili njegovi partneri-zakupci. Društvo OMV Slovenija je također aktivno u oblasti veleprodaje goriva, tako što snabdijeva pojedine krajnje kupce u Sloveniji i Hrvatskoj, kao i u oblasti veleprodaje bitumena i lož ulja.

Društvo OMV Slovenija je na tržištu Bosne i Hercegovine prisutno u marginalnom obimu.

2. Pravni okvir ocjene predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primijenilo odredbe Zakona i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10) (u daljem tekstu: Odluka).

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

U podnesenoj Prijavi, podnosilac kao pravni osnov predmetne koncentracije navodi Ugovor o kupovini udjela, zaključen 7. juna 2021. godine između društva OMV Slovenija, kao prodavca i društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V. Amsterdam, Holandija, kao kupca.

Podnosilac smatra da transakcija predstavlja koncentraciju putem sticanja većinskog udjela u ciljnom društvu, putem koje će MOL grupa, preko svojih zavisnih društava, u konačnici steći (..)** udjela u Ciljnom društvu i vršit će nad njim pojedinačnu (isključivu) kontrolu.

Sticatelj dakle preko svog 100% zavisnog društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V., Amsterdam, Holandija, navedenim ugovorom stiče (..)** udjela u Ciljnom društvu, koji su trenutno u vlasništvu OMV-a.

Prije Transakcije, Sticalac već posjeduje (..)** udjela u Ciljnom društvu, preko svog zavisnog društva INA.

Predviđeno je da, po zatvaranju transakcije, (..)**.

U svakom slučaju, s obzirom na to da su i INA i MOL Slovenia Downstream Investment B.V. dio MOL grupe, takva promjena u vlasničkoj strukturi ne bi dovela do promjene kontrole u smislu zakona.

Shodno ovome, nakon Transakcije, Sticatelj će svakako indirektno posjedovati (..)** udjela u Ciljnom društvu i vršit će isključivu kontrolu nad njim.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije jeste sticanje kontrole nad privrednim subjektom, kupovinom većine dionica, u smislu odredbi člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona.

4. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

MOL grupa je u BiH aktivna u prodaji naftnih derivata (motorni benzin, dizel gorivo i ukapljeni naftni plin), kako na maloprodajnom tako i na veleprodajnom nivou.

Na osnovu podataka dostavljenih u predmetnoj prijavi, kao relevantno tržište u svrhu ocjene predmetne koncentracije, određuje se tržište maloprodaje i veleprodaje naftnih derivata na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

5. Ocjena koncentracije

Zakon članom 14., kao i Odluka o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracija ("Službeniglasnik BiH", broj: 34/10) članom 2., propisuju, da su privredni subjekti sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu, koncentraciju dužni prijaviti Konkurencijkom vijeću Bosne i Hercegovine, ukoliko ukupni godišnji prihod svih učesnika koncentracije na svjetskom tržištu iznosi 100 miliona KM **i** ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva učesnika koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8 miliona, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije i njihovih povezanih društava, na dan 31. decembra 2020. godine, prikazani su u Tabeli 1., radi utvrđivanja postojanja uslova za obavezu prijave predmetne koncentracije:

Tabela 1.

Red.br.	Naziv privrednog subjekta	Prihod na tržištu u BiH	Prihod na svjetskom tržištu
01.	MOL Grupa	(..)**	(..)**
02.	Ciljno društvo	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave

* .. (..)**

Godišnji prihodi učesnika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Prema prikazanim podacima, učesnici koncentracije nisu ispunili uslov ukupnog godišnjeg prihoda, tj. nemaju ostvaren ukupni godišnji prihod na tržištu u Bosni i Hercegovini u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona.

Podnosilac prijave dostavio je Konkurencijskom vijeću procjenu tržišnih udjela učesnika koncentracije i njihovih konkurenata na označenom relevantnom tržištu u 2020. godini, kako slijedi:

Tržište maloprodaje naftnih derivata u BiH

Tabela 2.

Učesnik na tržištu	%
GazpromNeft	(..)**
HIFA Group	(..)**
Optima	(..)**
Nešković	(..)**
TI OIL/TISKO/AURO	(..)**
MOL grupa	(..)**
Ciljno društvo	(..)**
Nezavisne stanice ("white pumpers")	(..)**
Ukupno:	100,00

(podaci predstavljaju procjenu Podnosioca na osnovu broja maloprodajnih lokacija)

Tržište veleprodaje naftnih derivata u BiH

Tabela 3.

Učesnik na tržištu	%
HIFA Oil	(..)**
HIFA Petrol	(..)**
MOL grupa	(..)**
Optima	(..)**
Petrol	(..)**
AGS	(..)**
Ostali:	(..)**
Ciljno društvo	(..)**
Ukupno:	100,0

Podnosilac prijave u istoj navodi, da bi po njegovoj procjeni, te na osnovu gore prikazanih podataka, nakon provođenja predmetne koncentracije, tržišni udjeli učesnika koncentracije na tržištu maloprodaje i veleprodaje naftnih derivata u BiH, ostali suštinski nepromijenjeni – udio MOL grupe bi se samo neznatno uvećao za tržišni udio Ciljnog društva, koji je tek nešto iznad (..)**.

Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, ocjenjeno je da predmetna koncentracija neće rezultirati promjenama u već postojećem tržišnom učešću učesnika koncentracije, odnosno došlo bi do neznatnog i zanemarljivog povećanja istog.

Smatra se da učesnici koncentracije nisu ispunili uslov iz člana 14. stav (1) tačka b) niti u pogledu zajedničkog tržišnog udjela na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da privredni subjekti nisu bili u obavezi podnijeti prijavu koncentracije u smislu člana 14. stav (1) Zakona, te je odlučeno kao u dispozitivu ovog Zaključka.

6. Administrativna taksa

Podnosilac Prijave na ovaj Zaključak, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 108. tačka c) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Zaključka

Broj UP-06-26-1-023-5/21
15. septembra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 14. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, podnesenoj putem punomoćnika, odvjetnik Karabdić Kerim, Hadži Idrizova 20,71000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 22.6.2021. godine pod brojem UP-06-26-1-023-1/21 na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 15.9.2021. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Prijava koncentracije gospodarskog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, radi nepostojanja obveze prijave koncentracije u smislu članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji.
2. Podnositelj predmetne prijave, obveznik je plaćanja administrativne pristojbe u iznosu od 1.000,00 KM (slovima: tisuću konvertibilnih maraka) u korist Proračuna Bosne i Hercegovine.
3. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (daljnje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 22.6.2021. godine pod brojem UP-06-26-1-023-1/21, zaprimilo Prijavu koncentracije (daljnje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane gospodarskog subjekta MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, kao matičnog društva MOL grupe (dalje u tekstu: MOL, Sticatelj ili Podnositelj), u svezi sa namjeravanim stjecanjem neizravne, isključive kontrole nad društvom OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija, (daljnje u tekstu: OMV Slovenija ili Ciljno društvo).

Prijavu je, kao zastupnik Podnositelja, podnio odvjetnik Karabdić Kerim, Hadži Idrizova 20,71000 Sarajevo (daljnje u tekstu: Podnositelj prijave).

Konkurencijsko vijeće je dana 9.7.2021. godine pod brojem UP-06-26-1-023-2/21, od strane Podnositelja zaprimilo samoinicijativnu dopunu predmetne Prijave.

---

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

Podnositelj prijave je naveo, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon), da se pored BiH, ova transakcija prijavljuje i u slijedećim jurisdikcijama: EU, Srbija, Crna Gora i Slovenija (u slučaju da Europska komisija prenese nadležnost na slovensko tijelo za zaštitu konkurencije).

Konkurencijsko vijeće je analizom Prijave utvrdilo da je ista podnesena u smislu i sukladno članku 16. stavak (1) Zakona, obzirom da pravni temelj predmetne koncentracije čini Ugovor o kupovini udjela, zaključen 7. lipnja 2021. godine između društva OMV Slovenija kao prodavca i društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V., kao kupca, kojim će ustvari MOL grupa steći [1](..)** udjela u Ciljnom društvu.

Nakon što je utvrdilo da je podnesena prijava uredna i kompletna u smislu odredbi Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriteriji za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Konkurencijsko vijeće je dana 14.9.2021.godine, podnositelju prijave izdalo Potvrdu broj: UP-06-26-1-023-3/21, o urednoj i kompletnoj prijavi u smislu članka 30. stavak (3) Zakona.

2. Sudionici predmetne koncentracije

Sudionici koncentracije po predmetnoj prijavi su gospodarski subjekti: MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska i OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija.

1.1 Gospodarski subjekt MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska**, kao sticatelj**

Gospodarski subjekt MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, sa sjedištem na adresi Október huszonharmadika u. 18, 1117 Budimpešta, Mađarska, registrirano je kod Gradskog suda u Budimpešti, registarski broj 01-10-041683, kao matično društvo MOL grupe.

MOL je integrirana međunarodna naftna i plinska kompanija, čije su glavne djelatnosti: istraživanje, proizvodnja i prerada sirove nafte, distribucija naftnih derivata kako na veleprodajnoj tako i na maloprodajnoj razini, proizvodnja i prodaja petrokemijskih proizvoda, istraživanje i proizvodnja prirodnog plina i prenos prirodnog plina u Mađarskoj.

1.1.1 Povezana društva podnositelja prijave

Izravni sticatelj u predmetnoj transakciji je društvo MOL Slovenia Downstream Investment B.V., registrovano u Holandiji, koje je u 100% vlasništvu MOL-a i dio MOL Grupe.

Na strani Sticatelja, još jedno društvo iz MOL grupe, INA d.d. Zagreb (daljnje u tekstu: INA), će sudjelovati u preuzimanju udjela Ciljnog društva. U dokumentu koji predstavlja pravni temelj koncentracije, Ugovoru o kupovini udjela zaključenog dana 7. juna 2021. godine, predviđeno je da, po zatvaranju transakcije, (..)**.

Društvo INA nalazi se pod punom kontrolom MOL-a i u potpunosti je konsolidirano u MOL grupu. INA je vodeća naftna kompanija u Hrvatskoj i jedan od glavnih igrača na regionalnom tržištu u oblasti istraživanja nafte i plina, proizvodnji i preradi nafte i distribuciji nafte i naftnih derivata.

U Bosni i Hercegovini, MOL grupa je nazočna preko nekoliko svojih ovisnih društava, aktivnih u veleprodaji i maloprodaji različitih vrsta goriva.

U svom godišnjem izvješću za 2020. godinu, MOL kao svoja ovisna društva navodi četiri društva registrirana u Bosni i Hercegovini: INA BH d.d. Sarajevo, Crosco International d.o.o. Tuzla, Holdina d.o.o. Sarajevo ("Holdina") i Energopetrol d.d. Sarajevo ("Energopetrol").

Od ovih društava, jedino su Holdina i Energopetrol zaista aktivni na tržištu – društvo Crosco International d.o.o. je likvidirano u 2020. godini, dok je likvidacija društva INA BH d.d. u toku.

Holdina je društvo koje posluje u okviru INA grupe i u 100% je vlasništvu INA-e. Društvo je aktivno u veleprodaji i maloprodaji nafte i naftnih derivata na čitavoj teritoriji BiH. Holdina opslužuje svoje veleprodajne kupce širom BiH. Maloprodajnu mrežu Holdina-e čini 51 benzinska postaja na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Energopetrol je društvo koje također posluje u okviru INA grupe. Pretežito je aktivno u oblasti maloprodaje nafte i naftnih derivata, dok u oblasti veleprodaje u smislu dostave goriva kupcima, nije aktivan. Posjeduje mrežu od 54 benzinske postaje na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine.

1.2 Gospodarski subjekt OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati, d.o.o., sa sjedištem na adresi Ulica 15. maja 19, 6000 Koper, Republika Slovenija**, kao ciljno društvo**

Gospodarski subjekt OMV Slovenija, društvo registrirano u Sloveniji, trenutno se nalazi pod kontrolom OMV grupe, uz nekontrolni udjel koji u Ciljnom društvu posjeduje INA, koja je dio MOL grupe.

Glavna djelatnost društva OMV Slovenija je maloprodaja goriva preko svoje mreže od 120 benzinskih postaja kojima upravlja ili OMV ili njegovi partneri-zakupci. Društvo OMV Slovenija je također aktivno u oblasti veleprodaje goriva, tako što opskrbljuje pojedine krajnje kupce u Sloveniji i Hrvatskoj, kao i u oblasti veleprodaje bitumena i lož ulja.

Društvo OMV Slovenija je na tržištu Bosne i Hercegovine prisutno u marginalnom obimu.

2. Pravni okvir ocjene predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primijenilo odredbe Zakona i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10) (u daljnjem tekstu: Odluka).

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

U podnesenoj Prijavi, podnositelj kao pravni temelj predmetne koncentracije navodi Ugovor o kupovini udjela, zaključen 7. lipnja 2021. godine između društva OMV Slovenija, kao prodavatelja i društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V. Amsterdam, Holandija, kao kupca.

Podnositelj smatra da transakcija predstavlja koncentraciju putem stjecanja većinskog udjela u ciljnom društvu, putem koje će MOL grupa, preko svojih ovisnih društava, u konačnici steći (..)** udjela u Ciljnom društvu i vršit će nad njim pojedinačnu (isključivu) kontrolu.

Sticatelj dakle preko svog 100% ovisnog društva MOL Slovenia Downstream Investment B.V., Amsterdam, Holandija, navedenim ugovorom stiče (..)** udjela u Ciljnom društvu, koji su trenutno u vlasništvu OMV-a.

Prije Transakcije, Sticalac već posjeduje (..)** udjela u Ciljnom društvu, preko svog ovisnog društva INA.

Predviđeno je da, po zatvaranju transakcije, (..)**.

U svakom slučaju, s obzirom na to da su i INA i MOL Slovenia Downstream Investment B.V. dio MOL grupe, takva promjena u vlasničkoj strukturi ne bi dovela do promjene kontrole u smislu zakona.

[1] (..)** podatak predstavlja poslovnu tajnu

Shodno ovome, nakon Transakcije, Sticatelj će svakako indirektno posjedovati (..)** udjela u Ciljnom društvu i vršit će isključivu kontrolu nad njim.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije jeste stjecanje kontrole nad gospodarskim subjektom, kupovinom većine dionica, u smislu odredbi članka 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona.

4. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporave, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

MOL grupa je u BiH aktivna u prodaji naftnih derivata (motorni benzin, dizel gorivo i ukapljeni naftni plin), kako na maloprodajnom tako i na veleprodajnoj razini.

Na temelju podataka dostavljenih u predmetnoj prijavi, kao mjerodavno tržište u svrhu ocjene predmetne koncentracije, određuje se tržište maloprodaje i veleprodaje naftnih derivata na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

5. Ocjena koncentracije

Zakon člankom 14., kao i Odluka o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija ("Službeni glasnik BiH", broj: 34/10) člankom 2., propisuju, da su gospodarski subjekti sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu, koncentraciju dužni prijaviti Konkurencijkom vijeću Bosne i Hercegovine, ukoliko ukupni godišnji prihod svih sudionika koncentracije na svjetskom tržištu iznosi 100 milijuna KM **i** ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva sudionika koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8 milijuna, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije i njihovih povezanih društava, na dan 31. prosinca 2020. godine, prikazani su u Tablici 1., radi utvrđivanja postojanja uvjeta za obvezu prijave predmetne koncentracije:

Tablica 1.

Red.br.	Naziv gospodarskog subjekta	Prihod na tržištu u BiH	Prihod na svjetskom tržištu
01.	MOL Grupa	(..)**	(..)**
02.	Ciljno društvo	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave

* .. (..)**

Godišnji prihodi sudionika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Prema prikazanim podacima, sudionici koncentracije nisu ispunili uvjet ukupnog godišnjeg prihoda, tj. nemaju ostvaren ukupni godišnji prihod na tržištu u Bosni i Hercegovini u smislu članka 14. stavak (1) točka b) Zakona.

Podnositelj prijave dostavio je Konkurencijskom vijeću procjenu tržišnih udjela sudionika koncentracije i njihovih konkurenata na označenom mjerodavnom tržištu u 2020. godini, kako slijedi:

Tržište maloprodaje naftnih derivata u BiH

Tablica 2.

Sudionik na tržištu	%
GazpromNeft	(..)**
HIFA Group	(..)**
Optima	(..)**
Nešković	(..)**
TI OIL/TISKO/AURO	(..)**
MOL grupa	(..)**
Ciljno društvo	(..)**
Nezavisne stanice ("white pumpers")	(..)**
Ukupno:	100,00

(podatci predstavljaju procjenu Podnositelja na temelju broja maloprodajnih lokacija)

Tržište veleprodaje naftnih derivata u BiH

Tablica 3.

Sudionik na tržištu	%
HIFA Oil	(..)**
HIFA Petrol	(..)**
MOL grupa	(..)**
Optima	(..)**
Petrol	(..)**
AGS	(..)**
Ostali:	(..)**
Ciljno društvo	(..)**
Ukupno:	100,0

Podnositelj prijave u istoj navodi, da bi po njegovoj procjeni, te na temelju gore prikazanih podataka, nakon provođenja predmetne koncentracije, tržišni udjeli sudionika koncentracije na tržištu maloprodaje i veleprodaje naftnih derivata u BiH, ostali suštinski nepromijenjeni – udio MOL grupe bi se samo neznatno uvećao za tržišni udio Ciljnog društva, koji je tek nešto iznad (..)**.

Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, ocjenjeno je da predmetna koncentracija neće rezultirati promjenama u već postojećem tržišnom udjelu sudionika koncentracije, odnosno došlo bi do neznatnog i zanemarljivog povećanja istog.

Smatra se da sudionici koncentracije nisu ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) niti u pogledu zajedničkog tržišnog udjela na mjerodavnom tržištu u Bosni i Hercegovini.

Na temelju naprijed navedenog, utvrđeno je da gospodarski subjekti nisu bili u obvezi podnijeti prijavu koncentracije u smislu članka 14. stavak (1) Zakona, te je odlučeno kao u izreci ovog Zaključka.

6. Administrativna pristojba

Podnositelj Prijave na ovaj Zaključak, sukladno članku 2. Tarifni broj 108. točka c) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Zaključka.

Broj UP-06-26-1-023-5/21
15. rujna 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, v. r.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чланом 14. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", број 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта *MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u.* 18, 1117 Будимпешта, Мађарска, поднесеној путем пуномоћника, адвокат Карабдић Керим, Хаџи Идризова 20,71000 Сарајево, запримљеној дана 22.6.2021. године под бројем: УП-06-26-1-023-1/21 на 92. (деведесетдругој) сједници одржаној дана 15.9.2021. године, донио је

ЗАКЉУЧАК[1]

1. Одбацује се Пријава концентрације привредног субјекта *МОЛ Магуар Олај- éс Гáзипари Нуилвáносан Működő Рéсзвéнутáрсасáг, Октóбер хусзонхармадика у*. 18, 1117 Будимпешта, Мађарска, ради непостојања обавезе пријаве концентрације у смислу члана 14. став (1) Закона о конкуренцији.
2. Подносилац предметне пријаве, обвезник је плаћања административне таксе у износу од 1.000,00 КМ (словима: хиљаду конвертибилних марака) у корист Буџета Босне и Херцеговине.
3. Овај Закључак биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (даље у тексту: Конкуренцијски савјет) је дана 22.6.2021. године под бројем: УП-06-26-1-023-1/21, запримио Пријаву концентрације (даље у тексту: Пријава), поднесену од стране привредног субјекта *MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u*. 18, 1117 Будимпешта, Мађарска, као матичног друштва МОЛ групе (даље у тексту: МОЛ, Стицалац или Подносилац), у вези са намјераваним стицањем индиректне, искључиве контроле над друштвом ОМВ СЛОВЕНИЈА, трговина з нафто ин нафтими деривати, д.о.о., са сједиштем на адреси Улица 15. маја 19, 6000 Копер, Република Словенија, (даље у тексту: ОМВ Словенија или Циљно друштво).

Пријаву је, као заступник Подносиоца, поднио адвокат Карабдић Керим, Хаџи Идризова 20,71000 Сарајево (даље у тексту: Подносилац пријаве).

Конкуренцијски савјет је дана 9.7.2021. године под бројем УП-06-26-1-023-2/21, од стране Подносиоца запримио самоиницијативну допуну предметне Пријаве.

Подносилац пријаве је навео, у смислу члана 30. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", број 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон), да се поред БиХ, ова трансакција пријављује и у сљедећим јурисдикцијама: ЕУ, Србија, Црна Гора и Словенија (у случају да Европска комисија пренесе надлежност на словенско тијело за заштиту конкуренције).

Конкуренцијски савјет је анализом Пријаве утврдио да је иста поднесена у смислу и у складу с чланом 16. став (1) Закона, обзиром да правни основ предметне концентрације чини Уговор о куповини учешћа, закључен 7. јуна 2021. године између друштва ОМВ Словенија као продавца и друштва *MOL Slovenia Downstream Investment B.V.*, као купца, којим ће уствари МОЛ група стећи [2](..)** учешћа у Циљном друштву.

Након што је утврдило да је поднесена пријава уредна и комплетна у смислу одредби Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), Конкуренцијски савјет је дана 14.9.2021.године, подносиоцу пријаве издао Потврду број: УП-06-26-1-023-3/21, о уредној и комплетној пријави у смислу члана 30. став (3) Закона.

3. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације по предметној пријави су привредни субјекти: *MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u*. 18, 1117 Будимпешта, Мађарска и ОМВ СЛОВЕНИЈА, трговина з нафто ин нафтими деривати, д.о.о., са сједиштем на адреси Улица 15. маја 19, 6000 Копер, Република Словенија

1.1 Привредни субјекат *MOL* *Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, Október huszonharmadika u*. 18, 1117 Будимпешта, Мађарска**, као стицалац**

Привредни субјекат *MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság*, са сједиштем на адреси *Október huszonharmadika u*. 18, 1117 Будимпешта, Мађарска, регистровано је код Градског суда у Будимпешти, регистарски број 01-10-041683, као матично друштво МОЛ групе.

МОЛ је интегрисана међународна нафтна и плинска компанија, чије су главне дјелатности: истраживање, производња и прерада сирове нафте, дистрибуција нафтних деривата како на велепродајном тако и на малопродајном нивоу, производња и продаја петрокемијских производа, истраживање и производња природног плина и пренос природног плина у Мађарској.

1.1.1 Повезана друштва подносиоца пријаве

Директни стицалац у предметној трансакцији је друштво MOL Slovenia *Downstream Investment B.V.*, регистровано у Холандији, које је у 100% власништву МОЛ-а и дио МОЛ Групе.

На страни Стицаоца, још једно друштво из МОЛ групе, ИНА д.д. Загреб (даље у тексту: ИНА), ће учествовати у преузимању учешћа Циљног друштва. У документу који представља правни основ концентрације, Уговору о куповини учешћа закљученог дана 7. јуна 2021. године, предвиђено је да, по затварању трансакције, (..)**.

Друштво ИНА налази се под пуном контролом МОЛ-а и у потпуности је консолидовано у МОЛ групу. ИНА је водећа нафтна компанија у Хрватској и један од главних играча на регионалном тржишту у области истраживања нафте и плина, производњи и преради нафте и дистрибуцији нафте и нафтних деривата.

У Босни и Херцеговини, МОЛ група је присутна преко неколико својих зависних друштава, активних у велепродаји и малопродаји различитих врста горива.

У свом годишњем извјештају за 2020. годину, МОЛ као своја зависна друштва наводи четири друштва регистрована у Босни и Херцеговини: ИНА БХ д.д. Сарајево, *Crosco International* д.о.о. Тузла, Холдина д.о.о. Сарајево ("Холдина") и Енергопетрол д.д. Сарајево ("Енергопетрол").

Од ових друштава, једино су Холдина и Енергопетрол заиста активни на тржишту – друштво *Crosco International* д.о.о. је ликвидирано у 2020. години, док је ликвидација друштва ИНА БХ д.д. у току.

Холдина је друштво које послује у оквиру ИНА групе и у (..)** је власништву ИНА-е. Друштво је активно у велепродаји и малопродаји нафте и нафтних деривата на

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

[2] (..)** податак представља пословну тајну

читавој територији БиХ. Холдина опслужује своје велепродајне купце широм БиХ. Малопродајну мрежу Холдина-е чини 51 бензинска станица на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Енергопетрол је друштво које такође послује у оквиру ИНА групе. Претежно је активно у области малопродаје нафте и нафтних деривата, док у области велепродаје у смислу доставе горива купцима, није активан. Посједује мрежу од 54 бензинске станице на читавој територији Босне и Херцеговине.

1.2 Привредни субјекат ОМВ СЛОВЕНИЈА, трговина з нафто ин нафтими деривати, д.о.о., са сједиштем на адреси Улица 15. маја 19, 6000 Копер, Република Словенија**, као циљно друштво**

Привредни субјекат ОМВ Словенија, друштво регистровано у Словенији, тренутно се налази под контролом ОМВ групе, уз неконтролно учешће које у Циљном друштву посједује ИНА, која је дио МОЛ групе.

Главна дјелатност друштва ОМВ Словенија је малопродаја горива преко своје мреже од 120 бензинских станица којима управља или ОМВ или његови партнери-закупци. Друштво ОМВ Словенија је такође активно у области велепродаје горива, тако што снабдијева поједине крајње купце у Словенији и Хрватској, као и у области велепродаје битумена и лож уља.

Друштво ОМВ Словенија је на тржишту Босне и Херцеговине присутно у маргиналном обиму.

2. Правни оквир оцјене предметне концентрације

Конкуренцијски савјет је у провођењу поступка оцјене допуштености предметне концентрације примијенио одредбе Закона и Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10) (у даљем тексту: Одлука).

3. Правни основ и облик концентрације

У поднесеној Пријави, подносилац као правни основ предметне концентрације наводи Уговор о куповини учешћа, закључен 7. јуна 2021. године између друштва ОМВ Словенија, као продавца и друштва *MOL Slovenia Downstream Investment B.V.* Амстердам, Холандија, као купца.

Подносилац сматра да трансакција представља концентрацију путем стицања већинског учешћа у циљном друштву, путем које ће МОЛ група, преко својих зависних друштава, у коначници стећи (..)** учешћа у Циљном друштву и вршиће над њим појединачну (искључиву) контролу.

Стицалац дакле преко свог 100% зависног друштва *MOL Slovenia Downstream Investment B.V.*, Амстердам, Холандија, наведеним уговором стиче (..)** учешћа у Циљном друштву, који су тренутно у власништву ОМВ-а.

Прије Трансакције, Стицалац већ посједује (..)** учешћа у Циљном друштву, преко свог зависног друштва ИНА.

Предвиђено је да, по затварању трансакције, (..)**.

У сваком случају, с обзиром на то да су и ИНА и *MOL Slovenia Downstream Investment B.V.* дио МОЛ групе, таква промјена у власничкој структури не би довела до промјене контроле у смислу закона.

Сходно овоме, након Трансакције, Стицалац ће свакако индиректно посједовати (..)** учешћа у Циљном друштву и вршит ће искључиву контролу над њим.

Слиједом наведеног, правни облик предметне концентрације јесте стицање контроле над привредним субјектом, куповином већине акција, у смислу одредби члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона.

4. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.МОЛ група је у БиХ активна у продаји нафтних деривата (моторни бензин, дизел гориво и укапљени нафтни плин), како на малопродајном тако и на велепродајном нивоу.

На основу података достављених у предметној пријави, као релевантно тржиште у сврху оцјене предметне концентрације, одређује се тржиште малопродаје и велепродаје нафтних деривата на цијелој територији Босне и Херцеговине.

5. Оцјена концентрације

Закон чланом 14., као и Одлука о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација ("Службени гласник БиХ", број 34/10) чланом 2., прописују, да су привредни субјекти са сједиштем и пребивалиштем у иностранству, концентрацију дужни пријавити Конкуренцијком вијећу Босне и Херцеговине, уколико укупни годишњи приход свих учесника концентрације на свјетском тржишту износи 100 милиона КМ **и** укупни годишњи приход сваког од најмање два учесника концентрације на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8 милиона, или ако је њихов заједнички удио на релевантном тржишту већи од 40%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације и њихових повезаних друштава, на дан 31. децембра 2020. године, приказани су у Табели 1., ради утврђивања постојања услова за обавезу пријаве предметне концентрације:

Табела 1.

Ред.бр.	Назив привредног субјекта	Приход на тржишту у БиХ	Приход на свјетском тржишту
01.	МОЛ Група	(..)**	(..)**
02.	Циљно друштво	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве

* .. (..)**

Годишњи приходи учесника концентрације представљају укупне приходе (без пореза на додану вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката.

Према приказаним подацима, учесници концентрације нису испунили услов укупног годишњег прихода, тј. немају остварен укупни годишњи приход на тржишту у Босни и Херцеговини у смислу члана 14. став (1) тачка б) Закона.

Подносилац пријаве доставио је Конкуренцијском савјету процјену тржишних учешћа учесника концентрације и њихових конкурената на означеном релевантном тржишту у 2020. години, како слиједи:

Тржиште малопродаје нафтних деривата у БиХ

Табела 2.

Учесник на тржишту	%
ГазпромНефт	3,6
HIFA Group	6,6
Оптима	7,4
Нешковић	4,3
TI OIL/TISKO/AURO	3,4
МОЛ група	**9,0**
Циљно друштво	**0**
Независне станице ("*white pumpers*")	65,7
Укупно:	100,00

(подаци представљају процјену Подносиоца на основу броја малопродајних локација)

Тржиште велепродаје нафтних деривата у БиХ

Табела 3.

Учесник на тржишту	%
HIFA Oil	30,0
ХИФА Петрол	25,0
МОЛ група	**17,00**
Оптима	11,0
Петрол	9,0
АГС	5,0
Остали:	3,0
Циљно друштво	**≈0**
Укупно:	100,0

Подносилац пријаве у истој наводи, да би по његовој процјени, те на основу горе приказаних података, након провођења предметне концентрације, тржишна учешћа учесника концентрације на тржишту малопродаје и велепродаје нафтних деривата у БиХ, остала суштински непромијењена – учешће МОЛ групе би се само незнатно увећао за тржишно учешће Циљног друштва, који је тек нешто изнад (..)**.

Узимајући у обзир све напријед наведено, оцјењено је да предметна концентрација неће резултирати промјенама у већ постојећем тржишном учешћу учесника концентрације, односно дошло би до незнатног и занемарљивог повећања истог.

Сматра се да учесници концентрације нису испунили услов из члана 14. став (1) тачка б) нити у погледу заједничког тржишног учешћа на релевантном тржишту у Босни и Херцеговини.

На основу напријед наведеног, утврђено је да привредни субјекти нису били у обавези поднијети пријаву концентрације у смислу члана 14. став (1) Закона, те је одлучено као у диспозитиву овог Закључка.

6. Административна такса

Подносилац Пријаве на овај Закључак, у складу са чланом 2. Тарифни број 108. тачка ц) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06, 18/11 и 75/18) дужан је платити административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

7. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Закључка.

Број УП-06-26-1-023-5/21
15. септембра 2021. године
Сарајево

Предсједник
Др сц **Амир Каралић**, с. р.

2056

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (2), a u vezi sa članom 26. Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i članom 58. stav (4) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zloupotrebe dominantnog položaja privrednog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenog dana 13.07.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21, na 93. (devedesettrećoj) sjednici održanoj dana 04.10.2021. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka privrednog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luke, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu člana 10. Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće BiH je pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21 dana 13.07.2021. godine zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zloupotrebe dominantnog položaja (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane privrednog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: Mozzart ili Podnosilac zahtjeva), putem advokata dr. Almina Dautbegović i Sanele Dautbegović, Crkvice 54 A-2 Zenica protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka.

Zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan, te je Podnosiocu zahtjeva dana 22.07.2021. godine upućen zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-2/21, a zatim i dana 24.08.2021. godine zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-4/21. Podnosilac zahtjeva je Zahtjev dopunio podneskom koji je zaprimljen dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-3/21 i podneskom koji je zaprimljen dana 01.09.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-5/21.

U zaprimljenom Zahtjevu se u bitnom navodi sljedeće:

Podnosilac zahtjeva Mozzart je privredno društvo koje kao pretežnu djelatnost obavlja djelatnosti kockanja i klađenja (92.00) i čija su prava kao priređivača igara na sreću, prema navodima iz Zahtjeva, povrijeđena uspostavljanjem prava samo određenih pravnih lica da priređuju elektronske igre na sreću.

U Zahtjevu se ukazuje na odredbe Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19) i to:

- Odredbom člana 7. Zakona o igrama na sreću Republika Srpska uspostavila je monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka na elektronske igre

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

na sreću, odnosno isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću,

- Odredbom člana 119. stav 2. Zakona o igrama na sreću, licence i odobrenja data na osnovu odredaba zakona koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaće na snazi ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, u suprotnom, istekom roka iz stava 1. ovog člana licence po zakonu prestaju važiti bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Prema stavu 4. istog člana, izuzetno od stava 2. ovog člana, licence i odobrenja za priređivanje elektronskih igara na sreću data na osnovu odredaba zakona koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostaće na snazi do isteka roka na koji su date, nakon čijeg isteka licence po zakonu prestaju da važe bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Podnosilac zahtjeva, slijedom navedenog, ističe da je zainteresovan za slobodno funkcionisanje tržišta za priređivanje igara na sreću, a time i aktivno legitimisano za podnošenje ovog Zahtjeva, a sve skladu sa odredbom člana 27. stav 3. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09).

Pozivajući se odredbe Zakona o konkurenciji i to

- člana 2. na koga se Zakon primjenjuje, posebno tačka b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište i
- člana 10. Zakona o konkurenciji tačke b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača i c) primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj

Podnosilac zahtjeva navodi da je donošenjem Zakona o igrama na sreću uspostavljen monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka, odnosno isključivo pravo za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, čime je spriječena i ograničena konkurencija, između ostalog i Podnosioca zahtjeva, da obavlja navedenu djelatnost.

Ovo je posljedica odredbi člana 119. stav 4. Zakona o igrama na sreću kojima je zakonodavac uspostavio, prema navodima iz Zahtjeva, očiglednu diskriminaciju između priredivača elektronskih igara na sreću (tako što je napravio razliku izmedu onih priređivača koji su produžili licencu po ranije važećem zakonu i svih ostalih priređivača) i istovremeno važenje dva zakona koji sadrže oprečne odredbe u pogledu prava pojedinih lica da priređuju elektronske igre na sreću bez jasnih kriterijuma. Predmetni Zakon donijet je na prijedlog organa uprave - Ministarstva finansija Republike Srpske te su na taj način Republika Srpska i njeni organi izvršne vlasti neposredno uticali na tržište i zloupotrijebili dominantni položaj.

Stav je Podnosioca zahtjeva da je donošenjem Zakona o igrama na sreću Republika Srpska ograničila tržište na štetu potrošača, kao i tehnički razvoj proizvoda i usluga koji su posredno ili neposredno vezani za igre na sreću, te je nesumnjivo i nesporno da su ispunjeni svi uslovi za pokretanje postupka utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja od strane Republike Srpske.

1. Odredbe Zakona o igrama na sreću i sporno djelovanje

Prema odredbi člana 16. stav 1. tačka v) ranije važećeg Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/12) licencu za priređivanje elektronskih igara na sreću moglo je steći svako pravno lice koje je posjedovalo osnovni kapital u iznosu od minimalno 50.000 KM. Osim minimalnog osnovnog kapitala, pravno lice je moralo ispunjavati i posebne uslove propisane zakonom i podzakonskim aktima kako bi steklo licencu.

Prema članu 7. stav б. ranije važećeg Zakona o igrama na sreću, pravo priređivanja elektronskih igara, kladioničkih igara i igara na sreću putem automata prenosi se na priređivače putem licence, koju donosi direktor Uprave za igre na sreću, a koja podliježe reviziji po isteku roka od deset godina od donošenja rješenja.

Prema novom Zakonu o igrama na sreću, pravo priređivanja elektronskih igara na sreću dodijeljeno je isključivo Lutriji Republike Srpske a.d. Banja Luka (odredbe člana 7. stav 1. i 4., člana 25. stav 1. i 3., člana 36. i člana 38. stav 2.).

Odredbama člana 119. Zakona o igrama na sreću ustanovljava se, prema navodima iz Zahtjeva, očigledna diskriminacija između privatnih priređivača elektronskih igara na sreću, na način što se pravi razlika između onih priređivača koji su produžili licencu po ranije važećem zakonu i priređivača koji su licencu trebali pribaviti po odredbama novog zakona.

Propisivanjem mogućnosti da licence i odobrenja za priređivanje elektronskih igara važe do kraja roka na koji su date, uprkos uspostavljanju isključivog prava Lutrije Republike Srpske za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, spriječena je i ograničena konkurencija i pravo ostalih privatnih priređivača da obavljaju navedenu djelatnost, pa tako i Podnosioca zahtjeva.

Podnosilac zahtjeva naglašava suprotnost uspostavljanja monopola određenog broja priređivača elektronskih igara na sreću sa odredbama Zakona o konkurenciji, s obzirom na to da se radi o djelatnosti za koju prema ranijim propisima nije bilo ograničenja u pogledu lica koja mogu biti priređivači igara na sreću, čime je izvršen direktan uticaj na poslovanje Podnosioca zahtjeva.

Osim toga, odredbom člana 35. Zakona o igrama na sreću ("Naknada za priređivanje kladioničkih igara na sreću") propisano je da za priređivanje kladioničkih igara priređivač plaća naknadu u visini od 20% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate u tom mjesecu, ali ne manje od 1.000 KM po kladionici.

Član 84. Zakona o igrama na sreću ("Naknada za priređivanje igara na sreću na automatima") određuje da se za priređivanje igara na sreću na automatima i putem terminala i interneta plaća naknada 20% na osnovicu koju čini razlika ukupnih uplata i isplata mjesečno po automatu, a ne manje od 100 KM mjesečno po automatu.

Shodno članu 94. Zakona o igrama na sreću (Naknada za priređivanje internet igara na sreću"), priređivač internet igara plaća naknadu u iznosu od 20% na osnovicu koju čini vrijednost ukupnih uplata umanjena za vrijednost ukupnih isplata internet igrama na sreću.

S druge strane, za priređivanje elektronskih igara na sreću plaća se naknada u iznosu od 5% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate, ali ne manje od 100 KM po terminalu (član 39. Zakona o igrama na sreću).

Shodno navedenom, priređivači koji su zadržali pravo da priređuju elektronske igre na sreću su i po pitanju plaćanja naknada u povoljnijem položaju u odnosu na druge priređivače koji priređuje ostale vrste igara na sreću - razlika u naknadama je 15% na osnovicu.

Ovakvo postupanje može dovesti i do potpunog gašenja pojedinih priređivača usljed okolnosti da zakon omogućava jednim priređivačima da priređuju elektronske igre na sreću, kao jedne od profitabilnijih igara na sreću, dok je drugima to pravo uskraćeno. Na taj način, oni koji su onemogućeni da priređuju elektronske igre na sreću, neće moći da budu konkurentni, niti da ostvare dovoljno prihoda da bi se dugoročno održali na tržištu.

Podnosilac zahtjeva predlaže relevantno geografsko tržište područje Republike Srpske, s obzirom na to da određeni priređivači imaju pravo obavljanja djelatnosti na teritoriji Republike Srpske.

Osporene zakonske odredbe isključuju ravnopravnu tržišnu utakmicu i dugoročno dovode do gašenja svih djelatnosti onih priređivača igara na sreću koji su diskriminisani ovim odredbama.

Oduzimanjem prava Podnosiocu zahtjeva da bude imalac licence/priređivač elektronskih igara na sreću, odnosno sprečavajući ga da obnovi licencu, a zatim prisvajajući sebi prava koja su ranije bila obuhvaćena predmetnom licencom, Republika Srpska je Podnosioca zahtjeva i druge priređivače koji nisu produžili licencu po ranije važećem Zakonu o igrama na sreću podvrgla mjerama koje imaju isto dejstvo kao i eksproprijacija.

2. Zloupotreba dominantnog položaja

Suprotno odredbama Zakona o konkurenciji BiH i odredbi Ustava Republike Srpske da se slobodno preduzetništvo može zakonom ograničiti isključivo radi zaštite interesa Republike, čovjekove okoline, zdravlja i bezbjednosti ljudi, Republika Srpska oduzela je pravo dosadašnjim priređivačima da obavljaju ovu djelatnost, značajno sprječavajuči, ograničavajući i naruša-vajući tržišnu konkurenciju, a suprotno Zakonu o konkurenciji i Ustavu Republike Srpske.

Logika u pogledu razloga za uspostavljanje dominantnog i monopolskog položaja određenih pravnih lica može se proširiti na svaku djelatnost, a ne samo priređivanje elektronskih igara na sreću, te bi dosljedna primjena takve logike u potpunosti onemogućila slobodno preduzetništvo, odnosno ograničila tržište na štetu potrošača, uz nametanje trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija.

Priređivanje igara na sreću u Republici Srpskoj predstavlja djelatnost od opšteg interesa iz koje se obezbjeđuju namjenska sredstva koja koriste, prije svega, za finansiranje projekata i programa koji se bave socijainom zaštitom i humanitarnom djelatnošću, problemima i zadovoljanjem potreba lica sa invaliditetom, kulturom, vaninstitucionainim obrazovanjem i vaspitanjem djece i omladine, koji doprinose razvoju sporta,borbi protv droge i svih oblika zavisnosti, koje se bave razvojem civilnog društva. Uzevši sve to u obzir, postoji potreba da se suzbije siva ekonomija u ovoj oblasti, podstakne zdrava tržišna ekonomija i stvore uslovi za rast prihoda od igara na sreću, posebno imajući u visu doprinos industrije igara na sreću fukcionisanju Republike Srpske i cjelokupne zajednice u kojoj ona djeluje kao stabilizirajući društveni faktor.

Stavljanje priređivanje elektronskih igara na sreću u isključivu nadležnost Lutrije Republike Srpske i određenog broja priređivača igara na sreću, uz osiguravanje povoljnijih uslova za plaćanje naknada za priređivanje igara na sreću, ne predstavlja zakonito, pravilno i svrsishodno rješenje jer ono na dugoročnoj osnovi onemogućava tehnički razvoj, inovativnost i raznovrsnost na štetu korisnika usluga (potrošača). Negativne posljedice ovakvog stanja nisu limitirane samo na štetu priređivača koji nisu bili u mogućnosti da produže odobrenje za priređivanje elektronskih igara na sreću. Naprotiv, Republika Srpska i cjelokupno društvo trpe štetu zbog smanjenih poreskih obaveza, nerazvijanja znanja i tehnologija i manjeg broja zaposlenih u ovom sektoru.

Konkurencijsko vijeće je pažljivom analizom navoda iz Zahtjeva te dostavljenih priloga uz Zahtjev utvrdilo da isti treba pojasniti i dopuniti te se obratilo Podnosiocu zahtjeva zahtijevajući da precizno istakne na koje povrede odredbi Zakona o konkurenciji ukazuje u Zahtjevu kao i primjenom odredbi kojeg pravnog akta, prema njegovom mišljenju, se vrši povreda Zakona o konkurenciji (da tačno navede pravni akt kao i odredbe istog) obzirom da o istom zavisi dalje postupanje po Zahtjevu.

Zatraženo je također i da Zahtjev dopuni u tački 4. istog prijedlogom relevantnog tržišta proizvoda postupka budući da je dostavljen samo prijedlog relevantnog geografskog tržišta.

Istovremeno zatražena je uplata administrativne takse, original ili propisno ovjerena kopiju punomoći za zastupanje (budući da je uz zahtjev dostavljena skenirana verzija dokumenta) te elektronska verzija Zahtjeva, dopune Zahtjeva kao i pripadajućih priloga.

Podnosilac zahtjeva je dostavio traženo podneskom koji je zaprimljen pod brojem: UP-05-26-2-026-3/21 te naveo sljedeće:

- Prema članu 7. stav 1. Zakona o igrama na sreću RS priređivanje igara na sreću je djelatnost od javnog interesa i isključivo je pravo Republike Srpske, ako ovim zakonom nije drugačije određeno,
- Prema stavu 4. istog člana igre na sreću iz člana 6. stav 1. tačka. 1) i 2) ovog Zakona, osim klasične tombole, priređuje Lutrija samostalno ili u saradnji sa drugim privrednim društvima putem formiranja zajedničkog privrednog društva u kojem Lutrija ima najmanje 51% učešća u kapitalu i odlučivanju društva, uz predhodnu saglasnost vlade,
- prema članu 25. stav 1. Zakona o igrama na sreću Lutrija ima pravo priređivanja svih igara na sreću, a ima isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću, osim klasične tombole.

Podnosilac zahtjeva je eksplicitno naveo da su, primjenom odredbe člana 7., 25. stav 1. i 119. stav 4. Zakona o igrama na sreću, povrijeđene odredbe člana 10. stav 1. i 2. Zakona o konkurenciji.

Kompletiranjem predmetnog Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je na osnovu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji dana 28.09.2021. godine izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva broj: UP-05-26-2-026-6/21.

3. Ocjena navoda Podnosioca zahtjeva

Uvidom u podneseni Zahtjev i naknadne dopune, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje (utvrđeno iz dostavljene dokumentacije) ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Članom 69. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština Republike Srpske zakonodavni organ u strukturi vlasti Republike Srpske. Zakonodavnu vlast u Republici Srpskoj vrši Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasa Narodna skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda.

Vlada Republike Srpske unutar svojih nadležnosti predlaže i izvršava zakone, druge propise i opšte akte Narodne skupštine, u skladu sa Ustavom.

Nadzor na privređivanjem igara na teritoriji Republike Srpske vrši Republička uprava za igre na sreću, kao ogran uprave, i nalazi se u sastavu Ministarstva finansija Republike Srpske. Osnovana je po osnovu Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/18).

U skladu sa odredbama Zakona o igrama na sreću i članom 38. Zakona o republičkoj upravi, Republička uprava za igre na sreću vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na, između ostalog, izdavanje i oduzimanje odobrenja za priređivanje igara na sreću, nagradnih i zabavnih igara, sprovodi postupak dodjele koncesija za priređivanje igara na sreću putem kazina u skladu sa zakonom, utvrđuje ispunjenost prostornih, tehničkih i informacionih uslova potrebnih za priređivanje igara na sreću, sprovodi postupak dodjele ovlašćenja za obavljanje tehničkog pregleda aparata za igre na sreću, izdavanje posebnih oznaka koje su priređivači dužni istaći na mjestima na kojima se priređuju igre na sreću, odobrava promet tombolskih kartica za priređivanje tombole zatvorenog tipa, pregled prostorija u kojima se priređuju igre na sreću, uvid u radnje koje su neposredno ili posredno povezane sa priređivanjem igara na sreću, poslovne knjige, izvještaje, evidencije, informacione sisteme i druga dokumenta ili

podatke na osnovu kojih se može utvrditi poslovanje priređivača, obavlja inspekcijski nadzor priređivača, usklađuje i sprovodi utvrđenu politiku i osigurava izvršavanje zakona i drugih propisa u oblasti igara na sreću, priprema nacrte podzakonskih akata, donosi rješenja u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora, vodi evidencije o poslovima iz svoje nadležnosti, i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike.

Članom 2. Zakona o konkurenciji propisana je primjena ovog Zakona i to na način da u stavu (1) kaže:

Ovaj zakon primjenjuje se na sva pravna i fizička lica koja se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga učestvuju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (u daljem tekstu: privredni subjekti), i to na:

a) privredna društva, preduzeća i preduzetnike i njihova udruženja bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište;
c) ostala fizička i pravna lica koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno učestvuju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualne svojine."

Pojam privrednog subjekta, u skladu sa navedenom odredbom Zakona, ograničen je na način da se traži ispunjenje i još jednog dodatnog uslova, a to je da se isti "posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, da učestvuju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju", te da isti "učestvuju ili utiču na tržište".

U skladu sa članom 9. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra dominantnim položajem i to:

Privredni subjekt ima dominantan položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog privrednog subjekta na relevantnom tržištu, udjele koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište. (2) Pretpostavlja se da privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba ili usluga ako na relevantnom tržištu ima udio veći od 40%. (3) Pretpostavlja se da više privrednih subjekata ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na relevantnom tržištu dva ili tri privredna subjekta imaju zajedno tržišno učešće veće od 60%. (4) Pretpostavlja se da više privrednih subjekata ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na relevantnom tržištu četiri ili pet privrednih subjekata imaju zajedno tržišno učešće veće od 80%.

Članom 10. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra zloupotrebom dominantnog položaja i to:

(1) Zabranjena je svaka zloupotreba dominantnog položaja jednog ili više privrednih subjekata na relevantnom tržištu. (2) Zloupotreba dominantnog položaja posebno se odnosi na: a) direktno ili indirektno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija; b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača; c) primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj; d) zaključivanje sporazuma kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Podnosilac zahtjeva podnio je predmetni Zahtjev Konkurencijskom vijeću protiv Vlade Republike Srpske, a koji se u cijelosti odnosi na kršenje odredbi Zakona o konkurenciji odredbama Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 22/19).

Bitno je ovdje istaći da je zakon normativni akt države, entite ili kantona koji tačno po određenom postupku donosi njen zakonodavni organ, te je zakon nakon ustava, najviši i najvažniji pravni akt. Zakon prestaje da važi donošenjem novog zakona koji uređuje tu oblast, na osnovu odluke Ustavnog suda i istekom vremena na koji je donijeti (u koliko je donijet na određeni vremenski period).

Nesporno je da se zakonom kao najvećim pravnim aktom, poslije Ustava, može uticati na tržište na način da se sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, međutim Konkurencijisko vijeće kao organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, u skladu sa članom 25. stav 2) Zakona o konkurenciji u takvim slučajevima može samo dati mišljenje o usklađenosti određenog akta sa Zakonom o konkurenciji, ali da zakon kao takav stavi van primjene ili proglasi ništavim, ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće u vršenju svojih poslova, u skladu Zakonom i drugim propisima koji reguliraju konkurencijsku politiku u Bosni i Hercegovini je nadležno, u skladu sa članom 25. Zakona, da a) donosi podzakonske akte na osnovu odredbi ovog zakona i druge podzakonske akte potrebne za njegovo provođenje; b) propisuje definicije i obračunske metode za određene djelatnosti, i to bankarstvo, osiguranje i slično; c) propisuje i daje tumačenje općih i posebnih definicija konkurencijskih pojmova, kao i obračunske metode za ključne konkurencijske pojmove; d) odlučuje o zahtjevima za provođenje postupka i vodi postupak; e) donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Konkurencijskim vijećem; f) daje mišljenja i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, privrednog subjekta ili udruženja; g) donosi interne akte o unutrašnjoj organizaciji Konkurencijskog vijeća, osim Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji se donosi uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine; h) daje inicijativu za izmjene i dopune Zakona o konkurenciji; i) predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine odluku o visinu iznosa administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem.

U skladu sa istim članom Zakona stav (2) propisano je da Konkurencijsko vijeće na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj saglasnosti s ovim zakonom.

U sklopu nadležnosti Konkurencijskog vijeća koje su propisane Zakonom za potrebe predmetnog postupka posebno je bitno osvrnuti se na dvije i to nadležnost propisana članom 25. stav (1) tačka f), kao i nadležnost propisana stavom (2) navedenog člana.

Postupajući u skladu sa članom 25. stav (1) tačka f), kao i članom 25. stav (2) navedenog člana Zakona, Konkurencijsko vijeće donosi mišljenje kojim daje svoj stav o bilo kom aspektu konkurencije i cijeni saglasnosti nekog nacrta i prijedloga zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju sa Zakonom o konkurenciji. Naročito je bitno naglasiti da se po zahtjevu za mišljenje ne vodi postupak utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja, nego je to stav Konkurencijskog vijeća o pitanjima koja bi eventualno mogla imati ili imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, bez bilo kakvog prinudnog mehanizma da se po tom stavu i postupi.

Vlada Republike Srpske, a ni Ministarstvo finansija RS prilikom predlaganja Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19) nisu zatražili mišljenje

Konkurencijskog vijeća, odnosno nisu postupili u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji.

Zabranjena konkurencijska djelovanja u skladu sa Zakonom o konkurenciji su zabranjeni sporazumi (član 4.), zloupotreba dominantnog položaja (član 10.) i zabranjene koncentracije (član 13.).

Obzirom na naprijed navedeno, donošenje zakona se ne može podvesti pod zabranjeno konkurencijskog djelovanje, odnosno zakon ili određeni članovi zakona se ne mogu smatrati zloupotrebom dominantnog položaja iz člana 10. Zakona o konkurenciji.

Podnosilac zahtjeva je podnio zahtjev za pokretanje postupka, (ne zahtjev za mišljenje u smislu člana 25. stav (1) tačka f) ili člana 25. stav (2) Zakona), te je jasno i nedvosmisleno tražio od Konkurencijskog vijeća da pokrene postupak utvrđivanja povrede iz člana 10. Zakona protiv protiv Vlade Republike Srpske radi primjene odredbi Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19).

Osim davanja mišljenja na nacrte i prijedloge zakona, Konkurencijsko vijeće ni na koji drugi način ne može uticati na odredbe zakona, jer nije nadležno da mjenja ili da nalaže promjene odredbi zakona kada on stupi na snagu, imajući u vidu da se radi o normativnom aktu države kojeg je po posebnom utvrđenom postupku donio njen zakonodavni organ.

Ovdje također ističemo da je i Sud BiH u Presudi broj: S1 3 U 033913 19 U od 17.02.2021. godine odbio tužbu privrednog subjekta Mozzart koji se odnosila na Zaključak Konkurencijskog vijeća broj: UP-01-26-2-014-15/19 od 26.09.2019. godine (odbijen privredni subjekat Mozzart zbog stvarne nenadležnosti u vezi Zakona o igrama na sreću). Pritom je Sud BiH zauzeo stanovište da prihvata stanovište Konkurencijskog vijeća da se odredbama zakona kao opšteg akta može uticati na tržište na način da se sprečava ili ograničava tržišna utakmica, ali da Konkurencisjko vijeće nema ovlaštenje da stavi van snage ni pojedine odredbe ni cjelokupan zakon koji je na snazi. Nadalje, navode da je donošenje zakona u domenu javne vlasti i donošenje zakona nije i ne može biti razmatrano kao sporazumjevanje privrednih subjekata na tržištu što jeste objekat posmatranja i nadležnosti Konkurencijskog vijeća. Zakoni se donose po posebnoj proceduri, u isključivoj nadležnosti zakonodavne vlasti a nadležnost za preispitivanje usklađenosti zakona sa ustavom je u nadležnosti Ustavnog suda koji je jedini mjerodavan da ocjeni da li pojedine odredbe zakona u pitanju krše ustavne principe. Također, je naveo da usvojen zakon, iako je manjkav ili postoji sumnja da neke odredbe nisu usklađene sa Ustavom, podliježe preispitivanju samo i isključivo pred nadležnim Ustavnim sudom.

Obzirom na naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće nema osnova za pokretanje postupka, u smislu odredbi člana 10. Zakona o konkurenciji, na koje se poziva Podnosilac zahtjeva, niti bilo kojeg drugog člana istog Zakona.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučio kao u dispozitivu.

4. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

Broj UP-05-26-2-026-8/21
04. oktobra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 26. Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člankom 58. stavak (4) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zlouporabe vladajućeg položaja gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenog dana 13.07.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21, na 93. (devedesettrećoj) sjednici održanoj dana 04.10.2021. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK[1]

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luke, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu članka 10. Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće BiH je pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21 dana 13.07.2021. godine zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zlouporabe vladajućeg položaja (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Mozzart ili Podnositelj zahtjeva), putem odvjetnika dr. Almina Dautbegović i Sanele Dautbegović, Crkvice 54 A-2 Zenica protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka.

Zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan, te je Podnositelju zahtjeva dana 22.07.2021. godine upućen zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-2/21, a zatim i dana 24.08.2021. godine zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-4/21. Podnositelj zahtjeva je Zahtjev dopunio podneskom koji je zaprimljen dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-3/21 i podneskom koji je zaprimljen dana 01.09.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-5/21.

U zaprimljenom Zahtjevu se u bitnom navodi slijedeće:

Podnositelj zahtjeva Mozzart je gospodarsko društvo koje kao pretežitu djelatnost obavlja djelatnosti kockanja i klađenja (92.00) i čija su prava kao priređivača igara na sreću, prema navodima iz Zahtjeva, povrijeđena uspostavljanjem prava samo određenih pravnih osoba da priređuju elektroničke igre na sreću.

U Zahtjevu se ukazuje na odredbe Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19) i to:

- Odredbom članka 7. Zakona o igrama na sreću Republika Srpska uspostavila je monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka na elektroničke igre na sreću, odnosno isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektroničkih igara na sreću,
- Odredbom članka 119. stavak 2. Zakona o igrama na sreću, licence i odobrenja data na osnovu odredaba zakona koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaće na snazi ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, u suprotnom, istekom roka iz stavka 1. ovog članka licence po zakonu prestaju važiti bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Prema stavku 4. istog članka, izuzetno od stavka 2. ovog članka, licence i odobrenja za priređivanje elektroničkih igara na sreću dana na temelju odredaba zakona koji je važio do dana

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

stupanja na snagu ovog zakona, ostat će na snazi do isteka roka na koji su dane, nakon čijeg isteka licence po zakonu prestaju da važe bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Podnositelj zahtjeva, slijedom navedenog, ističe da je zainteresiran za slobodno funkcioniranje tržišta za priređivanje igara na sreću, a time i aktivno legitimirano za podnošenje ovog Zahtjeva, a sve sukladno odredbi članka 27. stavak 3. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09).

Pozivajući se odredbe Zakona o konkurenciji i to

- članka 2. na koga se Zakon primjenjuje, posebno točka b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište i
- članka 10. Zakona o konkurenciji točke b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača i c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.

Podnositelj zahtjeva navodi da je donošenjem Zakona o igrama na sreću uspostavljen monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka, odnosno isključivo pravo za obavljanje djelatnosti elektroničkih igara na sreću, čime je spriječena i ograničena konkurencija, između ostalog i Podnositelja zahtjeva, da obavlja navedenu djelatnost.

Ovo je posljedica odredbi članka 119. stavak 4. Zakona o igrama na sreću kojima je zakonodavac uspostavio, prema navodima iz Zahtjeva, očiglednu diskriminaciju između priredivača elektroničkih igara na sreću (tako što je napravio razliku izmedu onih priređivača koji su produljili licencu po ranije važećem zakonu i svih ostalih priređivača) i istovremeno važenje dva zakona koji sadrže oprečne odredbe u pogledu prava pojedinih lica da priređuju elektroničke igre na sreću bez jasnih kriterija. Predmetni Zakon donijet je na prijedlog organa uprave - Ministarstva financija Republike Srpske te su na taj način Republika Srpska i njeni organi izvršne vlasti neposredno utjecali na tržište i zlouporabili vladajući položaj.

Stav je Podnositelja zahtjeva da je donošenjem Zakona o igrama na sreću Republika Srpska ograničila tržište na štetu potrošača, kao i tehnički razvitak proizvoda i usluga koji su posredno ili neposredno vezani za igre na sreću, te je nesumnjivo i nesporno da su ispunjeni svi uvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja od strane Republike Srpske.

1. Odredbe Zakona o igrama na sreću i sporno djelovanje

Prema odredbi članka 16. stavak 1. točka v) ranije važećeg Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/12) licencu za priređivanje elektronskih igara na sreću moglo je steći svaka pravna osoba koje je posjedovalo osnovni kapital u iznosu od minimalno 50.000 KM. Osim minimalnog temeljnog kapitala, pravna osoba je morala ispunjavati i posebne uvjete propisane zakonom i podzakonskim aktima kako bi steklo licencu.

Prema članku 7. stavak б. ranije važećeg Zakona o igrama na sreću, pravo priređivanja elektroničkih igara, kladioničkih igara i igara na sreću putem automata prenosi se na priređivače putem licence, koju donosi direktor Uprave za igre na sreću, a koja podliježe reviziji po isteku roka od deset godina od donošenja rješenja.

Prema novom Zakonu o igrama na sreću, pravo priređivanja elektroničkih igara na sreću dodijeljeno je isključivo Lutriji Republike Srpske a.d. Banja Luka (odredbe članka 7. stavak 1. i 4., članka 25. stavak 1. i 3., članka 36. i članka 38. stavak 2.).

Odredbama članka 119. Zakona o igrama na sreću ustanovljava se, prema navodima iz Zahtjeva, očigledna diskriminacija između privatnih priređivača elektroničkih igara na sreću, na način što se pravi razlika između onih priređivača koji su produljili licencu po ranije važećem zakonu i priređivača koji su licencu trebali pribaviti po odredbama novog zakona.

Propisivanjem mogućnosti da licence i odobrenja za priređivanje elektroničkih igara važe do kraja roka na koji su dane, uprkos uspostavljanju isključivog prava Lutrije Republike Srpske za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, spriječena je i ograničena konkurencija i pravo ostalih privatnih priređivača da obavljaju navedenu djelatnost, pa tako i Podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva naglašava suprotnost uspostavljanja monopola određenog broja priređivača elektronskih igara na sreću sa odredbama Zakona o konkurenciji, s obzirom na to da se radi o djelatnosti za koju prema ranijim propisima nije bilo ograničenja u pogledu osoba koja mogu biti priređivači igara na sreću, čime je izvršen izravan utjecaj na poslovanje Podnositelja zahtjeva.

Osim toga, odredbom članka 35. Zakona o igrama na sreću ("Naknada za priređivanje kladioničkih igara na sreću") propisano je da za priređivanje kladioničkih igara priređivač plaća naknadu u visini od 20% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate u tom mjesecu, ali ne manje od 1.000 KM po kladionici.

Članak 84. Zakona o igrama na sreću ("Naknada za priređivanje igara na sreću na automatima") određuje da se za priređivanje igara na sreću na automatima i putem terminala i interneta plaća naknada 20% na osnovicu koju čini razlika ukupnih uplata i isplata mjesečno po automatu, a ne manje od 100 KM mjesečno po automatu.

Shodno članku 94. Zakona o igrama na sreću (Naknada za priređivanje internet igara na sreću"), priređivač internet igara plaća naknadu u iznosu od 20% na osnovicu koju čini vrijednost ukupnih uplata umanjena za vrijednost ukupnih isplata internet igrama na sreću.

S druge strane, za priređivanje elektroničkih igara na sreću plaća se naknada u iznosu od 5% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate, ali ne manje od 100 KM po terminalu (članak 39. Zakona o igrama na sreću).

Shodno navedenom, priređivači koji su zadržali pravo da priređuju elektroničke igre na sreću su i po pitanju plaćanja naknada u povoljnijem položaju u odnosu na druge priređivače koji priređuje ostale vrste igara na sreću - razlika u naknadama je 15% na osnovicu.

Ovakvo postupanje može dovesti i do potpunog gašenja pojedinih priređivača usljed okolnosti da zakon omogućava jednim priređivačima da priređuju elektroničke igre na sreću, kao jedne od profitabilnijih igara na sreću, dok je drugima to pravo uskraćeno. Na taj način, oni koji su onemogućeni da priređuju elektroničke igre na sreću, neće moći da budu konkurentni, niti da ostvare dovoljno prihoda da bi se dugoročno održali na tržištu.

Podnositelj zahtjeva predlaže mjerodavno zemljopisno tržište područje Republike Srpske, s obzirom na to da određeni priređivači imaju pravo obavljanja djelatnosti na teritoriju Republike Srpske.

Osporene zakonske odredbe isključuju ravnopravnu tržišnu utakmicu i dugoročno dovode do gašenja svih djelatnosti onih priređivača igara na sreću koji su diskriminirani ovim odredbama.

Oduzimanjem prava Podnositelju zahtjeva da bude imalac licence/priređivač elektronskih igara na sreću, odnosno sprječavajući ga da obnovi licencu, a zatim prisvajajući sebi prava koja su ranije bila obuhvaćena predmetnom licencom, Republika Srpska je Podnositelja zahtjeva i druge priređivače koji nisu produljili licencu po ranije važećem Zakonu o igrama na sreću podvrgla mjerama koje imaju isto dejstvo kao i eksproprijacija.

2. Zlouporaba vladajućeg položaja

Suprotno odredbama Zakona o konkurenciji BiH i odredbi Ustava Republike Srpske da se slobodno poduzetništvo može zakonom ograničiti isključivo radi zaštite interesa Republike,

čovjekove okoline, zdravlja i bezbjednosti ljudi, Republika Srpska oduzela je pravo dosadašnjim priređivačima da obavljaju ovu djelatnost, značajno sprječavajuči, ograničavajući i narušavajući tržišnu konkurenciju, a suprotno Zakonu o konkurenciji i Ustavu Republike Srpske.

Logika u pogledu razloga za uspostavljanje vladajućeg i monopolskog položaja određenih pravnih osoba može se proširiti na svaku djelatnost, a ne samo priređivanje elektroničkih igara na sreću, te bi dosljedna primjena takve logike u potpunosti onemogućila slobodno poduzetništvo, odnosno ograničila tržište na štetu potrošača, uz nametanje trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija.

Priređivanje igara na sreću u Republici Srpskoj predstavlja djelatnost od općeg interesa iz koje se obezbjeđuju namjenska sredstva koja koriste, prije svega, za financiranje projekata i programa koji se bave socijainom zaštitom i humanitarnom djelatnošću, problemima i zadovoljanjem potreba osoba sa invaliditetom, kulturom, vaninstitucionainim obrazovanjem i vaspitanjem djece i omladine, koji doprinose razvoju sporta,borbi protiv droge i svih oblika ovisnosti, koje se bave razvojem civilnog društva. Uzevši sve to u obzir, postoji potreba da se suzbije siva ekonomija u ovoj oblasti, podstakne zdrava tržišna ekonomija i stvore uvjeti za rast prihoda od igara na sreću, posebno imajući u visu doprinos industrije igara na sreću fukcioniranju Republike Srpske i cjelokupne zajednice u kojoj ona djeluje kao stabilizirajući društveni faktor.

Stavljanje priređivanje elektroničkih igara na sreću u isključivu nadležnost Lutrije Republike Srpske i određenog broja priređivača igara na sreću, uz osiguravanje povoljnijih uvjeta za plaćanje naknada za priređivanje igara na sreću, ne predstavlja zakonito, pravilno i svrsishodno rješenje jer ono na dugoročnoj osnovi onemogućava tehnički razvoj, inovativnost i raznovrsnost na štetu korisnika usluga (potrošača). Negativne posljedice ovakvog stanja nisu limitirane samo na štetu priređivača koji nisu bili u mogućnosti da produlje odobrenje za priređivanje elektronskih igara na sreću. Naprotiv, Republika Srpska i cjelokupno društvo trpe štetu zbog smanjenih poreskih obaveza, nerazvijanja znanja i tehnologija i manjeg broja zaposlenih u ovom sektoru.

Konkurencijsko vijeće je pažljivom analizom navoda iz Zahtjeva te dostavljenih priloga uz Zahtjev utvrdilo da isti treba pojasniti i dopuniti te se obratilo Podnositelju zahtjeva zahtijevajući da precizno istakne na koje povrede odredbi Zakona o konkurenciji ukazuje u Zahtjevu kao i primjenom odredbi kojeg pravnog akta, prema njegovom mišljenju, se vrši povreda Zakona o konkurenciji (da točno navede pravni akt kao i odredbe istog) obzirom da o istom ovisi daljnje postupanje po Zahtjevu.

Zatraženo je također i da Zahtjev dopuni u točki 4. istog prijedlogom mjerodavnog tržišta proizvoda postupka budući da je dostavljen samo prijedlog mjerodavnog zemljopisnog tržišta.

Istovremeno zatražena je uplata administrativne pristojbe, original ili propisno ovjerena kopiju punomoći za zastupanje (budući da je uz zahtjev dostavljena skenirana verzija dokumenta) te elektronska verzija Zahtjeva, dopune Zahtjeva kao i pripadajućih priloga.

Podnositelj zahtjeva je dostavio traženo podneskom koji je zaprimljen pod brojem: UP-05-26-2-026-3/21 te naveo slijedeće:

- Prema članku 7. stavak 1. Zakona o igrama na sreću RS priređivanje igara na sreću je djelatnost od javnog interesa i isključivo je pravo Republike Srpske, ako ovim zakonom nije drugačije određeno,
- Prema stavku 4. istog članka igre na sreću iz članka 6. stavak 1. točka. 1) i 2) ovog Zakona, osim klasične tombole, priređuje Lutrija samostalno ili u suradnji sa drugim gospodarskim društvima putem formiranja zajedničkog gospodarskog društva u kojem Lutrija ima najmanje 51% udjela u kapitalu i odlučivanju društva, uz predhodnu suglasnost vlade,
- prema članku 25. stavak 1. Zakona o igrama na sreću Lutrija ima pravo priređivanja svih igara na sreću, a ima isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću, osim klasične tombole.

Podnositelj zahtjeva je eksplicitno naveo da su, primjenom odredbe članka 7., 25. stavak 1. i 119. stavak 4. Zakona o igrama na sreću, povrijeđene odredbe članka 10. stavak 1. i 2. Zakona o konkurenciji.

Kompletiranjem predmetnog Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji dana 28.09.2021. godine izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva broj: UP-05-26-2-026-6/21.

3. Ocjena navoda Podnositelja zahtjeva

Uvidom u podneseni Zahtjev i naknadne dopune, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje (utvrđeno iz dostavljene dokumentacije) ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Člankom 69. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština Republike Srpske zakonodavni organ u strukturi vlasti Republike Srpske. Zakonodavnu vlast u Republici Srpskoj vrši Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasa Narodna skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda.

Vlada Republike Srpske unutar svojih nadležnosti predlaže i izvršava zakone, druge propise i opće akte Narodne skupštine, sukladno sa Ustavom.

Nadzor na privređivanjem igara na teritoriju Republike Srpske vrši Republička uprava za igre na sreću, kao ogran uprave, i nalazi se u sastavu Ministarstva financija Republike Srpske. Osnovana je po osnovu Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/18).

Sukladno odredbama Zakona o igrama na sreću i člankom 38. Zakona o republičkoj upravi, Republička uprava za igre na sreću vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na, između ostalog, izdavanje i oduzimanje odobrenja za priređivanje igara na sreću, nagradnih i zabavnih igara, sprovodi postupak dodjele koncesija za priređivanje igara na sreću putem kazina sukladno sa zakonom, utvrđuje ispunjenost prostornih, tehničkih i informacionih uvjeta potrebnih za priređivanje igara na sreću, sprovodi postupak dodjele ovlašćenja za obavljanje tehničkog pregleda aparata za igre na sreću, izdavanje posebnih oznaka koje su priređivači dužni istaći na mjestima na kojima se priređuju igre na sreću, odobrava promet tombolskih kartica za priređivanje tombole zatvorenog tipa, pregled prostorija u kojima se priređuju igre na sreću, uvid u radnje koje su neposredno ili posredno povezane sa priređivanjem igara na sreću, poslovne knjige, izvješća, evidencije, informacione sustave i druga dokumenta ili podatke na temelju kojih se može utvrditi poslovanje priređivača, obavlja inspekcijski nadzor priređivača, usklađuje i sprovodi utvrđenu politiku i osigurava izvršavanje zakona i drugih propisa u oblasti igara na sreću, priprema nacrte podzakonskih akata, donosi rješenja u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora, vodi evidencije o poslovima iz svoje nadležnosti, i vrši druge poslove sukladno sa zakonom i drugim propisima Republike.

Člankom 2. Zakona o konkurenciji propisana je primjena ovog Zakona i to na način da u stavku (1) kaže:

Ovaj zakon primjenjuje se na sve pravne i fizičke osobe koje se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili

značajnijem dijelu tržišta (u daljnjem tekstu: gospodarski subjekti), i to na:

a) gospodarska društva, poduzeća i pouzetnike i njihove udruge bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište;
c) ostale fizičke i pravne osobe koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno sudjeluju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruge, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nositelji prava intelektualne svojine."

Pojam gospodarskog subjekta, sukladno sa navedenom odredbom Zakona, ograničen je na način da se traži ispunjenje i još jednog dodatnog uvjeta, a to je da se isti "posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, da sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju", te da isti "sudjeluju ili utječu na tržište".

Sukladno članku 9. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra vladajućim položajem i to:

Gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog gospodarskog subjekta na mjerodavnom tržištu, udjele koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište. (2) Pretpostavlja se da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba ili usluga ako na mjerodavnom tržištu ima udjel veći od 40%. (3) Pretpostavlja se da više gospodarskih subjekata ima vladajući položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na mjerodavnom tržištu dva ili tri gospodarska subjekta imaju zajedno tržišni udjel veće od 60%. (4) Pretpostavlja se da više gospodarskih subjekata ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na mjerodavnom tržištu četiri ili pet gospodarskih subjekata imaju zajedno tržišni udjel veći od 80%.

Člankom 10. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra zlouporabom vladajućeg položaja i to:

(1) Zabranjena je svaka zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu. (2) Zlouporaba vladajućeg položaja posebno se odnosi na: a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija; b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača; c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj; d) zaključi-vanje sporazuma kojima se uvjetuje da druga strana prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Podnositelj zahtjeva podnio je predmetni Zahtjev Konkurencijskom vijeću protiv Vlade Republike Srpske, a koji se u cijelosti odnosi na kršenje odredbi Zakona o konkurenciji odredbama Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19).

Bitno je ovdje istaći da je zakon normativni akt države, entite ili kantona koji tačno po određenom postupku donosi njen zakonodavni organ, te je zakon nakon ustava, najviši i najvažniji pravni akt. Zakon prestaje da važi donošenjem novog zakona koji uređuje tu oblast, na temelju odluke Ustavnog suda i istekom vremena na koji je donijeti (u koliko je donijet na određen vremensko razdoblje).

Nesporno je da se zakonom kao najvećim pravnim aktom, poslije Ustava, može utjecati na tržište na način da se sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, međutim Konkurencijisko vijeće kao organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, sukladno članku 25. stavak 2) Zakona o konkurenciji u takvim slučajevima može samo dati mišljenje o usklađenosti određenog akta sa Zakonom o konkurenciji, ali da zakon kao takav stavi van primjene ili proglasi ništavim, ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće u vršenju svojih poslova, sukladno sa Zakonom i drugim propisima koji reguliraju konkurencijsku politiku u Bosni i Hercegovini je nadležno, sukladno sa člankom 25. Zakona, da a) donosi podzakonske akte na osnovu odredbi ovog zakona i druge podzakonske akte potrebne za njegovu provedbu; b) propisuje definicije i obračunske metode za određene djelatnosti, i to bankarstvo, osiguranje i slično; c) propisuje i daje tumačenje općih i posebnih definicija konkurencijskih pojmova, kao i obračunske metode za ključne konkurencijske pojmove; d) odlučuje o zahtjevima za provođenje postupka i vodi postupak; e) donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Konkurencijskim vijećem; f) daje mišljenja i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, gospodarskog subjekta ili udruge; g) donosi interne akte o unutrašnjoj organizaciji Konkurencijskog vijeća, osim Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji se donosi uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine; h) daje inicijativu za izmjene i dopune Zakona o konkurenciji; i) predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine odluku o visinu iznosa administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem.

Sukladno istom članku Zakona stavak (2) propisano je da Konkurencijsko vijeće na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti s ovim zakonom.

U sklopu nadležnosti Konkurencijskog vijeća koje su propisane Zakonom za potrebe predmetnog postupka posebno je bitno osvrnuti se na dvije i to nadležnost propisana člankom 25. stavak(1) točka f), kao i nadležnost propisana stavkom (2) navedenog članka.

Postupajući sukladno članku 25. stavak (1) točka f), kao i člankom 25. stavak (2) navedenog članka Zakona, Konkurencijsko vijeće donosi mišljenje kojim daje svoj stav o bilo kom aspektu konkurencije i cijeni suglasnosti nekog nacrta i prijedloga zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju sa Zakonom o konkurenciji. Naročito je bitno naglasiti da se po zahtjevu za mišljenje ne vodi postupak utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja, nego je to stav Konkurencijskog vijeća o pitanjima koja bi eventualno mogla imati ili imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, bez bilo kakvog prinudnog mehanizma da se po tom stavu i postupi.

Vlada Republike Srpske, a ni Ministarstvo financija RS prilikom predlaganja Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19) nisu zatražili mišljenje Konkurencijskog vijeća, odnosno nisu postupili sukladno članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji.

Zabranjena konkurencijska djelovanja sukladno sa Zakonom o konkurenciji su zabranjeni sporazumi (članak 4.), zlouporeba vladajućeg položaja (članak 10.) i zabranjene koncentracije (članak 13.).

Obzirom na naprijed navedeno, donošenje zakona se ne može podvesti pod zabranjeno konkurencijskog djelovanje, odnosno zakon ili određeni članci zakona se ne mogu smatrati zlouporabom vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji.

Podnositelj zahtjeva je podnio zahtjev za pokretanje postupka, (ne zahtjev za mišljenje u smislu članka 25. stavak (1) točka f) ili članka 25. stavak (2) Zakona), te je jasno i nedvosmisleno

tražio od Konkurencijskog vijeća da pokrene postupak utvrđivanja povrede iz članka 10. Zakona protiv protiv Vlade Republike Srpske radi primjene odredbi Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 22/19).

Osim davanja mišljenja na nacrte i prijedloge zakona, Konkurencijsko vijeće ni na koji drugi način ne može utjecati na odredbe zakona, jer nije nadležno da mjenja ili da nalaže promjene odredbi zakona kada on stupi na snagu, imajući u vidu da se radi o normativnom aktu države kojeg je po posebnom utvrđenom postupku donio njen zakonodavni organ.

Ovdje također ističemo da je i Sud BiH u Presudi broj: S1 3 U 033913 19 U od 17.02.2021. godine odbio tužbu gospodarskog subjekta Mozzart koji se odnosila na Zaključak Konkurencijskog vijeća broj: UP-01-26-2-014-15/19 od 26.09.2019. godine (odbijen gospodarski subjekat Mozzart zbog stvarne nenadležnosti u svezi Zakona o igrama na sreću). Pritom je Sud BiH zauzeo stanovište da prihvata stanovište Konkurencijskog vijeća da se odredbama zakona kao općeg akta može utijeati na tržište na način da se sprječava ili ograničava tržišna utakmica, ali da Konkurencisjko vijeće nema ovlaštenje da stavi van snage ni pojedine odredbe ni cjelokupan zakon koji je na snazi. Nadalje, navode da je donošenje zakona u domenu javne vlasti i donošenje zakona nije i ne može biti razmatrano kao sporazumjevanje gospodarskih subjekata na tržištu što jeste objekat posmatranja i nadležnosti Konkurencijskog vijeća. Zakoni se donose po posebnoj proceduri, u isključivoj nadležnosti zakonodavne vlasti a nadležnost za preispitivanje usklađenosti zakona sa ustavom je u nadležnosti Ustavnog suda koji je jedini mjerodavan da ocjeni da li pojedine odredbe zakona u pitanju krše ustavne principe. Također, je naveo da usvojen zakon, iako je manjkav ili postoji sumnja da neke odredbe nisu usklađene sa Ustavom, podliježe preispitivanju samo i isključivo pred nadležnim Ustavnim sudom.

Obzirom na naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće nema osnova za pokretanje postupka, u smislu odredbi članka 10. Zakona o konkurenciji, na koje se poziva Podnositelj zahtjeva, niti bilo kojeg drugog članka istog Zakona.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučio kao u izreci.

4. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Zaključka.

Broj UP-05-26-2-026-8/21
04. listopada 2021. godine Predsjednik
Sarajevo Dr. sc. **Amir Karalić**, v. r.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чланом 26. Закон о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 58. став (4) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву за покретање поступка утврђивања забрањених конкуренцијских дјеловања и злоупотребе доминантног положаја привредног субјекта Mozzart д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Вапја Лука против Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука, запримљеног дана 13.07.2021. године под бројем: УП-05-26-2-026-1/21, на 93. (деведесеттрећој) сједници одржаној дана 04.10.2021. године, донијело је

ЗАКЉУЧАК[1]

1. Одбацује се Захтјев за покретање поступка привредног субјекта Mozzart д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Вања Лука, против Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Луке, ради утврђивања забрањеног конкуренцијског дјеловања у смислу члана 10. Закона о конкуренцији, због стварне ненадлежности.
2. Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет БиХ је под бројем: УП-05-26-2-026-1/21 дана 13.07.2021. године запримио Захтјев за покретање поступка утврђивања забрањених конкуренцијских дјеловања и злоупотребе доминантног положаја (у даљем тексту: Захтјев) поднесен од стране привредног субјекта Mozzart д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Вања Лука (у даљем тексту: Mozzart или Подносилац захтјева), путем адвоката др. Алмина Даутбеговић и Санеле Даутбеговић, Црквице 54 А-2 Зеница против Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука.

Запримљени Захтјев није био комплетан, те је Подносиоцу захтјева дана 22.07.2021. године упућен захтјев за допуном под бројем: УП-05-26-2-026-2/21, а затим и дана 24.08.2021. године захтјев за допуном под бројем: УП-05-26-2-026-4/21. Подносилац захтјева је Захтјев допунио поднеском који је запримљен дана 02.08.2021. године под бројем: УП-05-26-2-026-3/21 и поднеском који је запримљен дана 01.09.2021. године под бројем: УП-05-26-2-026-5/21.

У запримљеном Захтјеву се у битном наводи сљедеће:

Подносилац захтјева Mozzart је привредно друштво које као претежну дјелатност обавља дјелатности коцкања и клађења (92.00) и чија су права као приређивача игара на срећу, према наводима из Захтјева, повријеђена успостављањем права само одређених правних лица да приређују електронске игре на срећу.

У Захтјеву се указује на одредбе Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 22/19) и то:

- Одредбом члана 7. Закона о играма на срећу Република Српска успоставила је монопол Лутрије Републике Српске а.д. Бања Лука на електронске игре на срећу, односно искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу,
- Одредбом члана 119. став 2. Закона о играма на срећу, лиценце и одобрења дата на основу одредаба закона који је важио до дана ступања на снагу овог закона остаће на снази ако испуњавају услове прописане овим законом, у супротном, истеком рока из става 1. овог члана лиценце по закону престају важити без вођења посебног управног поступка.

Према ставу 4. истог члана, изузетно од става 2. овог члана, лиценце и одобрења за приређивање електронских игара на срећу дата на основу одредаба закона који је важио до дана ступања на снагу овог закона, остаће на снази до истека рока на који су дате, након чијег истека лиценце по закону престају да важе без вођења посебног управног поступка.

Подносилац захтјева, слиједом наведеног, истиче да је заинтересован за слободно функционисање тржишта за

[1] Zaključak objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 63/21

priређивање игара на срећу, а тиме и активно легитимисано за подношење овог Захтјева, а све складу са одредбом члана 27. став 3. Закона о конкуренцији ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 48/05, 76/07 и 80/09).

Позивајући се одредбе Закона о конкуренцији и то

- члана 2. на кога се Закон примјењује, посебно тачка б) органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште и
- члана 10. Закона о конкуренцији тачке б) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача и ц) примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај

Подносилац захтјева наводи да је доношењем Закона о играма на срећу успостављен монопол Лутрије Републике Српске а.д. Бања Лука, односно искључиво право за обављање дјелатности електронских игара на срећу, чиме је спријечена и ограничена конкуренција, између осталог и Подносиоца захтјева, да обавља наведену дјелатност.

Ово је посљедица одредби члана 119. став 4. Закона о играма на срећу којима је законодавац успоставио, према наводима из Захтјева, очигледну дискриминацију између приредивача електронских игара на срећу (тако што је направио разлику између оних priређивача који су продужили лиценцу по раније важећем закону и свих осталих priређивача) и истовремено важење два закона који садрже опречне одредбе у погледу права појединих лица да priређују електронске игре на срећу без јасних критеријума. Предметни Закон донијет је на приједлог органа управе - Министарства финансија Републике Српске те су на тај начин Република Српска и њени органи извршне власти непосредно утицали на тржиште и злоупотријебили доминантни положај.

Став је Подносиоца захтјева да је доношењем Закона о играма на срећу Република Српска ограничила тржиште на штету потрошача, као и технички развој производа и услуга који су посредно или непосредно везани за игре на срећу, те је несумњиво и неспорно да су испуњени сви услови за покретање поступка утврђивања злоупотребе доминантног положаја од стране Републике Српске.

1. Одредбе Закона о играма на срећу и спорно дјеловање

Према одредби члана 16. став 1. тачка в) раније важећег Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 111/12) лиценцу за priређивање електронских игара на срећу могло је стећи свако правно лице које је посједовало основни капитал у износу од минимално 50.000 КМ. Осим минималног основног капитала, правно лице је морало испуњавати и посебне услове прописане законом и подзаконским актима како би стекло лиценцу.

Према члану 7. став б. раније важећег Закона о играма на срећу, право priређивања електронских игара, кладионичких игара и игара на срећу путем аутомата преноси се на priређиваче путем лиценце, коју доноси директор Управе за игре на срећу, а која подлијеже ревизији по истеку рока од десет година од доношења рјешења.

Према новом Закону о играма на срећу, право priређивања електронских игара на срећу додијељено је искључиво Лутрији Републике Српске а.д. Бања Лука (одредбе члана 7. став 1. и 4., члана 25. став 1. и 3., члана 36. и члана 38. став 2.).

Одредбама члана 119. Закона о играма на срећу установљава се, према наводима из Захтјева, очигледна дискриминација између приватних priређивача електронских игара на срећу, на начин што се прави разлика између оних priређивача који су продужили лиценцу по раније важећем закону и priређивача који су лиценцу требали прибавити по одредбама новог закона.

Прописивањем могућности да лиценце и одобрења за priређивање електронских игара важе до краја рока на који су дате, упркос успостављању искључивог права Лутрије Републике Српске за обављање дјелатности електронских игара на срећу, спријечена је и ограничена конкуренција и право осталих приватних priређивача да обављају наведену дјелатност, па тако и Подносиоца захтјева.

Подносилац захтјева наглашава супротност успостављања монопола одређеног броја priређивача електронских игара на срећу са одредбама Закона о конкуренцији, с обзиром на то да се ради о дјелатности за коју према ранијим прописима није било ограничења у погледу лица која могу бити priређивачи игара на срећу, чиме је извршен директан утицај на пословање Подносиоца захтјева.

Осим тога, одредбом члана 35. Закона о играма на срећу ("Накнада за priређивање кладионичких игара на срећу") прописано је да за priређивање кладионичких игара priређивач плаћа накнаду у висини од 20% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате у том мјесецу, али не мање од 1.000 КМ по кладионици.

Члан 84. Закона о играма на срећу ("Накнада за priређивање игара на срећу на аутоматима") одређује да се за priређивање игара на срећу на аутоматима и путем терминала и интернета плаћа накнада 20% на основицу коју чини разлика укупних уплата и исплата мјесечно по аутомату, а не мање од 100 КМ мјесечно по аутомату.

Сходно члану 94. Закона о играма на срећу (Накнада за priређивање интернет игара на срећу"), priређивач интернет игара плаћа накнаду у износу од 20% на основицу коју чини вриједност укупних уплата умањена за вриједност укупних исплата интернет играма на срећу.

С друге стране, за priређивање електронских игара на срећу плаћа се накнада у износу од 5% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате, али не мање од 100 КМ по терминалу (члан 39. Закона о играма на срећу).

Сходно наведеном, priређивачи који су задржали право да priређују електронске игре на срећу су и по питању плаћања накнада у повољнијем положају у односу на друге priређиваче који priређује остале врсте игара на срећу - разлика у накнадама је 15% на основицу.

Овакво поступање може довести и до потпуног гашења појединих priређивача усљед околности да закон омогућава једним priређивачима да priређују електронске игре на срећу, као једне од профитабилнијих игара на срећу, док је другима то право ускраћено. На тај начин, они који су онемогућени да priређују електронске игре на срећу, неће моћи да буду конкурентни, нити да остваре довољно прихода да би се дугорочно одржали на тржишту.

Подносилац захтјева предлаже релевантно географско тржиште подручје Републике Српске, с обзиром на то да одређени priређивачи имају право обављања дјелатности на територији Републике Српске.

Оспорене законске одредбе искључују равноправну тржишну утакмицу и дугорочно доводе до гашења свих дјелатности оних priређивача игара на срећу који су дискриминисани овим одредбама.

Одузимањем права Подносиоцу захтјева да буде ималац лиценце / priређивач електронских игара на срећу, односно спречавајући га да обнови лиценцу, а затим присвајајући себи права која су раније била обухваћена предметном лиценцом, Република Српска је Подносиоца захтјева и друге priређиваче који нису продужили лиценцу по раније

важећем Закону о играма на срећу подвргла мјерама које имају исто дејство као и експропријација.

2. Злоупотреба доминантног положаја

Супротно одредбама Закона о конкуренцији БиХ и одредби Устава Републике Српске да се слободно предузетништво може законом ограничити искључиво ради заштите интереса Републике, човјекове околине, здравља и безбједности људи, Република Српска одузела је право досадашњим приређивачима да обављају ову дјелатност, значајно спрјечавајучи, ограничавајући и нарушавајући тржишну конкуренцију, а супротно Закону о конкуренцији и Уставу Републике Српске.

Логика у погледу разлога за успостављање доминантног и монополског положаја одређених правних лица може се проширити на сваку дјелатност, а не само приређивање електронских игара на срећу, те би досљедна примјена такве логике у потпуности онемогућила слободно предузетништво, односно ограничила тржиште на штету потрошача, уз наметање трговинских услова којима се ограничава конкуренција.

Приређивање игара на срећу у Републици Српској представља дјелатност од општег интереса из које се обезбјеђују намјенска средства која користе, прије свега, за финансирање пројеката и програма који се баве социјаином заштитом и хуманитарном дјелатношћу, проблемима и задовољањем потреба лица са инвалидитетом, културом, ванинституционаиним образовањем и васпитањем дјеце и омладине, који доприносе развоју спорта,борби против дроге и свих облика зависности, које се баве развојем цивилног друштва. Узевши све то у обзир, постоји потреба да се сузбије сива економија у овој области, подстакне здрава тржишна економија и створе услови за раст прихода од игара на срећу, посебно имајући у вису допринос индустрије игара на срећу фукционисању Републике Српске и цјелокупне заједнице у којој она дјелује као стабилизирајући друштвени фактор.

Стављање приређивање електронских игара на срећу у искључиву надлежност Лутрије Републике Српске и одређеног броја приређивача игара на срећу, уз осигуравање повољнијих услова за плаћање накнада за приређивање игара на срећу, не представља законито, правилно и сврсисходно рјешење јер оно на дугорочној основи онемогућава технички развој, иновативност и разноврсност на штету корисника услуга (потрошача). Негативне посљедице оваквог стања нису лимитиране само на штету приређивача који нису били у могућности да продуже одобрење за приређивање електронских игара на срећу. Напротив, Република Српска и цјелокупно друштво трпе штету због смањених пореских обавеза, неразвијања знања и технологија и мањег броја запослених у овом сектору.

Конкуренцијски савјет је пажљивом анализом навода из Захтјева те достављених прилога уз Захтјев утврдио да исти треба појаснити и допунити те се обратио Подносиоцу захтјева захтијевајући да прецизно истакне на које повреде одредби Закона о конкуренцији указује у Захтјеву као и примјеном одредби којег правног акта, према његовом мишљењу, се врши повреда Закона о конкуренцији (да тачно наведе правни акт као и одредбе истог) обзиром да о истом зависи даље поступање по Захтјеву.

Затражено је такође и да Захтјев допуни у тачки 4. истог приједлогом релевантног тржишта производа поступка будући да је достављен само приједлог релевантног географског тржишта.

Истовремено затражена је уплата административне таксе, оригинал или прописно овјерена копију пуномоћи за заступање (будући да је уз захтјев достављена скенирана верзија документа) те електронска верзија Захтјева, допуне Захтјева као и припадајућих прилога.

Подносилац захтјева је доставио тражено поднеском који је запримљен под бројем: УП-05-26-2-026-3/21 те навео сљедеће:

- Према члану 7. став 1. Закона о играма на срећу РС приређивање игара на срећу је дјелатност од јавног интереса и искључиво је право Републике Српске, ако овим законом није другачије одређено,
- Према ставу 4. истог члана игре на срећу из члана 6. став 1. тачка. 1) и 2) овог Закона, осим класичне томболе, приређује Лутрија самостално или у сарадњи са другим привредним друштвима путем формирања заједничког привредног друштва у којем Лутрија има најмање 51% учешћа у капиталу и одлучивању друштва, уз предходну сагласност владе,
- према члану 25. став 1. Закона о играма на срећу Лутрија има право приређивања свих игара на срећу, а има искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу, осим класичне томболе.

Подносилац захтјева је експлицитно навео да су, примјеном одредбе члана 7., 25. став 1. и 119. став 4. Закона о играма на срећу, повријеђене одредбе члана 10. став 1. и 2. Закона о конкуренцији.

Комплетирањем предметног Захтјева, Конкуренцијски савјет је на основу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији дана 28.09.2021. године издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева број: УП-05-26-2-026-6/21.

3. Оцјена навода Подносиоца захтјева

Увидом у поднесени Захтјев и накнадне допуне, Конкуренцијски савјет је оцијенио да описано чињенично стање (утврђено из достављене документације) не спада у надлежности Конкуренцијског савјета.

Чланом 69. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске законодавни орган у структури власти Републике Српске. Законодавну власт у Републици Српској врши Народна скупштина и Савјет народа. Закони и други прописи које изгласа Народна скупштина, а који се тичу питања виталног националног интереса било којег од конститутивних народа ступају на снагу тек након усвајања у Савјету народа.

Влада Републике Српске унутар својих надлежности предлаже и извршава законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине, у складу са Уставом.

Надзор на привређивањем игара на територији Републике Српске врши Републичка управа за игре на срећу, као огран управе, и налази се у саставу Министарства финансија Републике Српске. Основана је по основу Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске" број 115/18).

У складу са одредбама Закона о играма на срећу и чланом 38. Закона о републичкој управи, Републичка управа за игре на срећу врши управне и друге стручне послове који се односе на, између осталог, издавање и одузимање одобрења за приређивање игара на срећу, наградних и забавних игара, спроводи поступак додјеле концесија за приређивање игара на срећу путем казина у складу са законом, утврђује испуњеност просторних, техничких и информационих услова потребних за приређивање игара на срећу, спроводи поступак додјеле овлашћења за обављање техничког прегледа апарата за игре на срећу, издавање посебних ознака које су приређивачи дужни истаћи на

мјестима на којима се приређују игре на срећу, одобрава промет томболских картица за приређивање томболе затвореног типа, преглед просторија у којима се приређују игре на срећу, увид у радње које су непосредно или посредно повезане са приређивањем игара на срећу, пословне књиге, извјештаје, евиденције, информационе системе и друга документа или податке на основу којих се може утврдити пословање приређивача, обавља инспекцијски надзор приређивача, усклађује и спроводи утврђену политику и осигурава извршавање закона и других прописа у области игара на срећу, припрема нацрте подзаконских аката, доноси рјешења у поступку обављања инспекцијског надзора, води евиденције о пословима из своје надлежности, и врши друге послове у складу са законом и другим прописима Републике.

Чланом 2. Закона о конкуренцији прописана је примјена овог Закона и то на начин да у ставу (1) каже:

Овај закон примјењује се на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спречавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта (у даљем тексту: привредни субјекти), и то на:

а) привредна друштва, предузећа и предузетнике и њихова удружења без обзира на облик власништва, сједиште или пребивалиште;
б) органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште;
ц) остала физичка и правна лица која непосредно или посредно, стално, повремено или једнократно учествују на тржишту, без обзира на правни статус, на облик власништва, сједиште или пребивалиште, као што су удружења, спортске организације, установе, задруге, носиоци права интелектуалне својине."

Појам привредног субјекта, у складу са наведеном одредбом Закона, ограничен је на начин да се тражи испуњење и још једног додатног услова, а то је да се исти "посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга, да учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију", те да исти "учествују или утичу на тржиште".

У складу са чланом 9. Закона о конкуренцији прописано је шта се сматра доминантним положајем и то:

Привредни субјекат има доминантан положај на релевантном тржишту роба или услуга, ако се због своје тржишне снаге може понашати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, такође узимајући у обзир удио тог привредног субјекта на релевантном тржишту, учешћа које на том тржишту имају његови конкуренти, као и правне и друге запреке за улазак других привредних субјеката на тржиште. (2) Претпоставља се да привредни субјекат има доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту има учешће веће од 40%. (3) Претпоставља се да више привредних субјеката има доминантан положај на тржишту роба и/или услуга ако на релевантном тржишту два или три привредна субјекта имају заједно тржишно учешће веће од 60%. (4) Претпоставља се да више привредних субјеката има доминантан положај на тржишту роба и/или услуга ако на релевантном тржишту четири или пет привредних субјеката имају заједно тржишно учешће веће од 80%.

Чланом 10. Закона о конкуренцији прописано је шта се сматра злоупотребом доминантног положаја и то:

(1) Забрањена је свака злоупотреба доминантног положаја једног или више привредних субјеката на релевантном тржишту. (2) Злоупотреба доминантног положаја посебно се односи на: а) директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајних цијена или других трговинских услова којима се ограничава конкуренција; б) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача; ц) примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај; д) закључивање споразума којима се условљава да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој природи или према трговинском обичају немају везе с предметом таквог споразума.

Подносилац захтјева поднио је предметни Захтјев Конкуренцијском савјету против Владе Републике Српске, а који се у цијелости односи на кршење одредби Закона о конкуренцији одредбама Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 22/19).

Битно је овдје истаћи да је закон нормативни акт државе, ентита или кантона који тачно по одређеном поступку доноси њен законодавни орган, те је закон након устава, највиши и најважнији правни акт. Закон престаје да важи доношењем новог закона који уређује ту област, на основу одлуке Уставног суда и истеком времена на који је донијети (у колико је донијет на одређени временски период).

Неспорно је да се законом као највећим правним актом, послије Устава, може утицати на тржиште на начин да се спречава, ограничава или нарушава тржишна конкуренција, међутим Конкуренцијски савјет као орган надлежан за заштиту тржишне конкуренције, у складу са чланом 25. став 2) Закона о конкуренцији у таквим случајевима може само дати мишљење о усклађености одређеног акта са Законом о конкуренцији, али да закон као такав стави ван примјене или прогласи ништавим, не спада у надлежности Конкуренцијског савјета.

Конкуренцијски савјет у вршењу својих послова, у складу Законом и другим прописима који регулишу конкуренцијску политику у Босни и Херцеговини је надлежно, у складу са чланом 25. Закона, да а) доноси подзаконске акте на основу одредби овог закона и друге подзаконске акте потребне за његово провођење; б) прописује дефиниције и обрачунске методе за одређене дјелатности, и то банкарство, осигурање и слично; ц) прописује и даје тумачење општих и посебних дефиниција конкуренцијских појмова, као и обрачунске методе за кључне конкуренцијске појмове; д) одлучује о захтјевима за провођење поступка и води поступак; е) доноси управне акте којима се окончава поступак пред Конкуренцијским савјетом; ф) даје мишљења и препоруке о било ком аспекту конкуренције, по службеној дужности или на захтјев државног органа, привредног субјекта или удружења; г) доноси интерне акте о унутрашњој организацији Конкуренцијског савјета, осим Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, који се доноси уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине; х) даје иницијативу за измјене и допуне Закона о конкуренцији; и) предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине одлуку о висину износа административних такси у вези с процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом.

У складу са истим чланом Закона став (2) прописано је да Конкуренцијски савјет на нацрте и приједлоге закона и

других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности с овим законом.

У склопу надлежности Конкуренцијског савјета које су прописане Законом за потребе предметног поступка посебно је битно осврнути се на двије и то надлежност прописана чланом 25. став (1) тачка ф), као и надлежност прописана ставом (2) наведеног члана.

Поступајући у складу са чланом 25. став (1) тачка ф), као и чланом 25. став (2) наведеног члана Закона, Конкуренцијски савјет доноси мишљење којим даје свој став о било ком аспекту конкуренције и цијени сагласности неког нацрта и приједлога закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију са Законом о конкуренцији. Нарочито је битно нагласити да се по захтјеву за мишљење не води поступак утврђивања забрањеног конкуренцијског дјеловања, него је то став Конкуренцијског савјета о питањима која би евентуално могла имати или имају утицаја на тржишну конкуренцију, без било каквог принудног механизма да се по том ставу и поступи.

Влада Републике Српске, а ни Министарство финансија РС приликом предлагања Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 22/19) нису затражили мишљење Конкуренцијског савјета, односно нису поступили у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији.

Забрањена конкуренцијска дјеловања у складу са Законом о конкуренцији су забрањени споразуми (члан 4.), злоупотреба доминантног положаја (члан 10.) и забрањене концентрације (члан 13.).

Обзиром на напријед наведено, доношење закона се не може подвести под забрањено конкуренцијског дјеловање, односно закон или одређени чланови закона се не могу сматрати злоупотребом доминантног положаја из члана 10. Закона о конкуренцији.

Подносилац захтјева је поднио захтјев за покретање поступка, (не захтјев за мишљење у смислу члана 25. став (1) тачка ф) или члана 25. став (2) Закона), те је јасно и недвосмислено тражио од Конкуренцијскогсавјета да покрене поступак утврђивања повреде из члана 10. Закона против против Владе Републике Српске ради примјене одредби Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 22/19).

Осим давања мишљења на нацрте и приједлоге закона, Конкуренцијски савјет ни на који други начин не може утицати на одредбе закона, јер није надлежно да мјења или да налаже промјене одредби закона када он ступи на снагу, имајући у виду да се ради о нормативном акту државе којег је по посебном утврђеном поступку донио њен законодавни орган.

Овдје такође истичемо да је и Суд БиХ у Пресуди број: С1 3 У 033913 19 У од 17.02.2021. године одбио тужбу привредног субјекта Mozzart која се односила на Закључак Конкуренцијског савјета број: УП-01-26-2-014-15/19 од 26.09.2019. године (одбијен привредни субјекат Mozzart због стварне ненадлежности у вези Закона о играма на срећу). Притом је Суд БиХ заузео становиште да прихвата становиште Конкуренцијског вијећа да се одредбама закона као општег акта може утицати на тржиште на начин да се спречава или ограничава тржишна утакмица, али да Конкуренцисјки савјет нема овлаштење да стави ван снаге ни поједине одредбе ни цјелокупан закон који је на снази. Надаље, наводе да је доношење закона у домену јавне власти и доношење закона није и не може бити разматрано као споразумијевање привредних субјеката на тржишту што јесте објекат посматрања и надлежности Конкуренцијског савјета. Закони се доносе по посебној процедури, у искључивој надлежности законодавне власти а надлежност за преиспитивање усклађености закона са уставом је у надлежности Уставног суда који је једини релевантан да оцјени да ли поједине одредбе закона у питању крше уставне принципе. Такође, је навео да усвојен закон, иако је мањкав или постоји сумња да неке одредбе нису усклађене са Уставом, подлијеже преиспитивању само и искључиво пред надлежним Уставним судом.

Обзиром на напријед наведено, Конкуренцијски савјет нема основа за покретање поступка, у смислу одредби члана 10. Закона о конкуренцији, на које се позива Подносилац захтјева, нити било којег другог члана истог Закона.

Имајући у виду наведено, Конкуренцијски савјет је одлучио као у диспозитиву.

4. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Закључка.

Број УП-05-26-2-026-8/21
04. октобра 2021. године
Сарајево

Предсједник
Др sc. **Амир Каралић**, с. р.

J.P. "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O.

2057

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/03, 34/03 i 65/13) i člana 29. a u vezi sa članom 36. i 37. Statuta Javnog preduzeća "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, Odluke o izmjenama i dopunama Statuta broj 01-1-879/21 od 10.09.2021. godine i člana 8. Poslovnika o radu Nadzornog odbora, Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, na VI redovnoj sjednici održanoj dana 01.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA IZBOR I IMENOVANJE DIREKTORA JP "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O.

Član 1.
(Predmet Odluke)

Ovom odlukom Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. (u daljem tekstu: Nadzorni odbor), utvrđuje standarde i kriterije za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo.

Član 2.
(Opšti uslovi za poziciju direktora)

Za direktora može biti imenovan kandidat koji ispunjava sljedeće opšte uslove:

1. da je državljanin BiH,
2. da je stariji od 18 godina,
3. da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou u Bosni i Hercegovini (bilo na nivou države ili entiteta) u periodu od tri godine od dana objavljivanja upražnjene pozicije,
4. da se na tog kandidata ne odnosi član IX. 1. Ustava Bosne i Hercegovine,
5. da nema privatni/finansijski interes u JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o.,
6. da nije u funkciji u političkoj stranci u smislu člana 5. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/03, 34/03 i 65/13)

7. da nije osuđivan za krivično djelo i za privredni prestup nespojiv sa dužnošću u preduzeću u koje se kandiduje, 5. godina od dana pravosnažne presude uključujući vrijeme zatvorske kazne,
8. da nije vlasnik društva koje ima djelatnost istovjetnu sa djelatnošću Društva;
9. da nije lice kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadležnosti preduzeća u koje se kandiduje,
10. da se na njega ne odnose ograničenja iz člana 252. stav 1. i 2. Zakona o privrednim društvima,
11. da ne postoje druge zakonske smetnje za obavljanje funkcije direktora.

Član 3.

(Posebni uslovi za kandidate poziciju direktora)

Pored navedenih opštih uslova, kandidati koji se imenuju za direktora treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

1. da posjeduje visoku stručnu spremu ili odgovarajući ekvivalent bolonjskog sistema studiranja (minimalno 240 ECT);
2. da ima najmanje 7 (sedam) godina radnog iskustva u struci nakon sticanja visoke stručne spreme, a od toga najmanje 5 (pet) godina na rukovodećem radnom mjestu;
3. da ponudi plan i program razvoja Preduzeća;
4. da je uspješan u obavljanju na ranijim poslovima;
5. da ima sposobnost za svjesno, odlučno i odgovorno obavljanje pozicije i sposobnost nepristrasnog donošenja odluka;
6. da ima komunikacijske i organizacijske sposobnosti;
7. da posjeduje znanja i sposobnosti razumjevanja poslovnog izvještaja, poznavanja privrednog prava i ukupnog zakonodavstva iz nadležnosti preduzeća;
8. da ima sposobnost upravljanja finansijskim i ljudskim resursima i naklonjenost timskom radu;
9. da nije izabrani zvaničnik, nosilac izvršnih funkcija ili savjetnik u smislu Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službene novine BiH ", broj 13/02, 16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12, 87/13 i 41/16) i Zakona o sukobu interesa u organima vlasti Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/08).

Član 4.

(Posebni uslovi za direktora)

Direktor je dužan proći odgovarajuće stručno usavršavanje kako je propisano članom 252. stav 3. Zakona o privrednim društvima.

Član 5.

(Ravnopravnost pri izboru)

Prilikom utvrđivanja ili primjene standarda, Nadzorni odbor neće vršiti diskriminaciju prema bilo kome na temelju rase, nacionalnog ili etničkog porijekla, boje, vjere, spola, bračnog statusa, porodičnog statusa, invalidnosti ili postojanja presude za koju je izrečeno pomilovanje.

Član 6.

(Oglašavanje i izbor)

Na osnovu odredaba Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine, te u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakona o privrednim društvima i standardima i kriterijima iz ove odluke, Nadzorni odbor će raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora, te će se provesti daljnja zakonska procedura do konačnog imenovanja za poziciju direktora.

Član 7.

(Čuvanje standarda i kriterija)

Standardi i kriteriji za imenovanje čuvaju se u evidenciji Nadzornog odbora.

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ove Odluke, Odluka broj 01-2-59/18 od 31.01.2018. godine prestaje da važi.

Broj 01-2-1089/21
01. novembra/studenoga 2021. godine
Sarajevo

V. d. predsjednika
Nadzornog odbora
Hamdo Karić, s. r.

(Sl-1700/21-F)

2058

Na osnovu člana 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), člana 36. Statuta Javnog preduzeća "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o, Sarajevo, člana 8. Poslovnika o radu Nadzornog odbora, Odluke o standardima i kriterijima za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. broj 01-2-1089/21 od 01.11.2021. godine, Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo donosi

ODLUKU
O RASPISIVANJU KONKURSA ZA IZBOR I IMENOVANJE DIREKTORA JP "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O.

Član 1.

Ovom odlukom Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. (u daljem tekstu: Nadzorni odbor), utvrđuje obavezu raspisivanja Javnog konkursa za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo.

Član 2.

Postupak i kriteriji za izbor i imenovanje direktora regulisani su Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Statutom JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo i Odlukom o standardima i kriterijima za imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, broj 01-2-1089/21 od 01.11.2021. godine.

Član 3.

Javni konkurs za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo objavit će u "Službenim novinama Federacije BiH", na web.stranici Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajeva" i na web.stranici Preduzeća www.bazen.ba. Dio teksta javnog konkursa objavit će se u jednom dnevnom listu.

Član 4.

Nadzorni odbor će imenovati Konkursnu komisiju za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ove Odluke, Odluka broj 01-2-149/18 od 05.02.2018. godine prestaje da važi.

Broj 01-2-1089-1/21
01. novembra/studenoga 2021. godine
Sarajevo

V. d. predsjednika
Nadzornog odbora
Hamdo Karić, s. r.

(Sl-1701/21-F)

2059

Na osnovu člana 8. stav 1. tačka d) i člana 26. stav 1. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/05, 81/08, 22/09 i 75/21), člana 7. stav 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/03, 34/03 i 65/13) i člana 29., a u vezi sa članom 43. Statuta Javnog preduzeća "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, Odluke o izmjenama i dopunama Statuta broj 01-1-879/21 od 10.09.2021. godine i člana 8. Poslovnika o radu Nadzornog odbora, Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, na VI redovnoj sjednici održanoj dana 01.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA IZBOR I IMENOVANJE NA POZICIJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA REVIZIJU JP "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O. SARAJEVO

Član 1.
(Predmet Odluke)

Ovom odlukom Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Nadzorni odbor), utvrđuje standarde i kriterije za imenovanje na pozicije predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Odbor za reviziju).

Član 2.
(Opšti uslovi za poziciju predsjednika i članove Odbora za reviziju)

Za predsjednika i članove Odbora za reviziju može biti imenovan kandidat koji ispunjava sljedeće opšte uslove:

1. da je stariji od 18 godina,
2. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
3. da nije otpušten iz državne službe, kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou u Bosni i Hercegovini u periodu 3 (tri) godine, prije dana objavljivanja ovog konkursa,
4. da se na njega ne odnosi član IX. 1. Ustava Bosne i Hercegovine,
5. da se protiv njega ne vodi krivični postupak, odnosno da nije osuđivan za krivično djelo i privredni prestup - prekršaj nespojive s dužnošću člana Odbora za reviziju, 5 (pet) godina od dana pravosnažnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne,
6. da nije lice kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje dužnosti u nadležnosti Odbora za reviziju,
7. da nije na funkciji u političkoj stranci,
8. da nije član Nadzornog odbora ili Uprave Preduzeća, zaposlenik Preduzeća, niti da ima direktni ili indirektni finansijski interes u Preduzeću,
9. da ne postoje druge zakonske smetnje za obavljanje funkcije u Odboru za reviziju.

Član 3.
(Posebni uslovi za poziciju predsjednika i članove Odbora za reviziju)

Pored navedenih opštih uslova, kandidati koji se imenuju za predsjednika i članove Odbora za reviziju treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

1. da posjeduje visoku stručnu spremu ili odgovarajući ekvivalent bolonjskog sistema studiranja (minimalno 240 ECT),
2. najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima računovodstva,
3. da posjeduje stručna znanja vezana za nadležnosti i rad Odbora za reviziju i način rada organa upravljanja privrednih društava,
4. da ima sposobnost za svjesno, odlučno i odgovorno obavljanje pozicije i sposobnost nepristrasnog donošenja odluka,
5. da ima komunikacijske i organizacijske sposobnosti,
6. da posjeduje znanja i sposobnosti razumijevanja poslovnog izvještaja, poznavanja privrednog prava i ukupnog zakonodavstva iz nadležnosti preduzeća,
7. da nije izabrani zvaničnik, nosilac izvršnih funkcija ili savjetnik u smislu Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/02, 16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12, 87/13 i 41/16) i Zakona o sukobu interesa u organima vlasti Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/08).

Član 4.
(Sastav Odbora za reviziju)

(1) Odbor za reviziju se sastoji od predsjednika i 2 (dva) člana.
(2) Predsjednika i članove Odbora za reviziju na prijedlog Nadzornog odbora imenuje Skupština JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.

Član 5.
(Ravnopravnost pri izboru)

Prilikom utvrđivanja ili primjene standarda, Skupština neće vršiti diskriminaciju prema bilo kome na temelju rase, nacionalnog ili etničkog porijekla, boje, vjere, spola, bračnog statusa, porodičnog statusa, invalidnosti ili postojanja presude za koju je izrečeno pomilovanje.

Član 6.
(Oglašavanje i izbor)

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakona o privrednim društvima, Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine i standardima i kriterijima iz ove odluke, Nadzorni odbor će raspisati javni konkurs za izbor kandidata za predsjednika i članove Odbora za reviziju. Nadzorni odbor će većinom glasova na osnovu provedenog Javnog konkursa podnijeti prijedlog za imenovanje Skupštini Preduzeća.

Član 7.
(Čuvanje standarda i kriterija)

Standardi i kriteriji za imenovanje čuvaju se u evidenciji Nadzornog odbora.

Član 8.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ove Odluke, Odluka broj 01-2-456/21 od 24.05.2021. godine prestaje da važi.

Broj 01-2-1090/21
01. novembra/studenoga 2021. godine Sarajevo

V. d. predsjednika Nadzornog odbora
Hamdo Karić, s. r.

(Sl-1703/21-F)

2060

Na osnovu člana 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), člana 29. i 43. Statuta JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, člana 8. Poslovnika o radu Nadzornog odbora, Odluke o standardima i kriterijima za izbor i imenovanje Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. broj 01-2-1090/21 od 01.11.2021. godine, Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo donosi

ODLUKU
O RASPISIVANJU JAVNOG KONKURSA ZA IZBOR I IMENOVANJE NA POZICIJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA REVIZIJU JP "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O. SARAJEVO

Član 1.

Ovom odlukom Nadzorni odbor JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. (u daljem tekstu: Nadzorni odbor), raspisuje Javni konkurs za izbor i imenovanje na pozicije predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo.

Član 2.

Postupak i kriteriji za izbor i imenovanje na pozicije predsjednika i članova Odbora za reviziju regulisani su Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13), Zakonom o javnim preduzećima u Federacije BiH, Statutom JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo i Odlukom o standardima i kriterijima za imenovanje na poziciju predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo, broj 01-2-1090/21 od 01.11.2021. godine.

Član 3.

Javni konkurs za izbor i imenovanje na pozicije predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo objavit će se "Službenim novinama Federacije BiH", na web.stranici Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajeva" i na web.stranici Preduzeća. Dio teksta javnog konkursa objavit će se u jednom dnevnom listu.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ove Odluke, Odluka broj 01-2-456-1/21 od 25.05.2021. godine prestaje da važi.

Broj 01-2-1090-1/21
01. novembra/studenoga 2021. godine Sarajevo

V.d. predsjednika Nadzornog odbora
Hamdo Karić, s. r.

(Sl-1704/21-F)

JP "KOMUNALNO" D.O.O. BREZA

2061

Na osnovu člana 12. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), čl. 36. stav (1) tačka 14. i čl. 51. stav (1) alineja 4. Statuta Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, broj 1157-07-05-33-2./18 od 07.05.2018. godine i člana 30. stav (2) Poslovnika o radu Nadzornog odbora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, broj 286-31-01-XIX-3./19 od 31.01.2019. godine, Nadzorni odbor JP "Komunalno" d.o.o. Breza, na svojoj IV (četvrtoj), vanrednoj sjednici održanoj dana 02.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI DIREKTORA JAVNOG PREDUZEĆA "KOMUNALNO" D.O.O. BREZA

Član 1.

Mr. Edin (Osmana) Kadrić, dipl. ing. maš., iz Vogošće, razrješava se dužnosti direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, zaključno s danom 03.11.2021. godine.

Član 2.

Razrješenje dužnosti direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza se vrši prije isteka vremena na koje je imenovan, zbog nepovjerenja od strane Nadzornog odbora preduzeća.

Član 3.

Zaključno s danom 03.11.2021. godine, imenovanom iz člana 1. ove Odluke prestaju sve ovlasti, odgovornosti i prava direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza.

Član 4.

Imenovani iz člana 1. ove Odluke je dužan u skladu člana 51. stav (2) Statuta preduzeća, broj 1157-07-05-33-2./18 od 07.05.2018. godine, zapisnički izvršiti komisijsku primopredaju dužnosti uroku od 7 (sedam) dana od dana razrješenja, novoimenovanom vršiocu dužnosti direktora JP "Komunalno" d.o.o. Breza Frljak Ramizi.

Član 5.

Na osnovu ove Odluke izvršiti promjenu lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje kod Općinskog suda u Zenici.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 2807-02-11-IV-V-2.1./21
02. novembra/studenoga 2021. godine Breza

Predsjednik Nadzornog odbora
Ma. **Ermin Likić**, s. r.

(Sl-1698/21-F)

2062

Na osnovu člana 12. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), člana 44. Statuta Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, broj 1157-07-05-33-2./18 od 07.05.2018. godine i člana 30. stav (2) Poslovnika o radu Nadzornog odbora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, broj 286-31-01-XIX-3./19 od 31.01.2019. godine, Nadzorni odbor na svojoj četvrtoj, vanrednoj sjednici održanoj dana 02.11.2021. godine, donosi

ODLUKU
O IMENOVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA JP "KOMUNALNO" D.O.O. BREZA DO OKONČANJA KONKURSNE PROCEDURE IZBORA I IMENOVANJA DIREKTORA PREDUZEĆA, A NAJDUŽE NA PERIOD DO TRI (3) MJESECA

Član 1.

Za vršioca dužnosti direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, imenuje se Frljak (Halid) Ramiza iz Breze.

Član 2.

Mandat vršioca dužnosti direktora preduzeća iz člana 1. ove Odluke, počinje 04.11.2021. godine i trajat će do okončanja konkursne procedure izbora i imenovanja direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, a najduže na period do tri (3) mjeseca.

Član 3.

Za vrijeme obavljanja mandata vršioca dužnosti direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza, imenovana iz člana 1. ove Odluke će imati sve ovlasti, odgovornosti i prava koje pripadaju direktoru JP "Komunalno" d.o.o. Breza.

Član 4.

Na osnovu ove Odluke izvršiti promjenu lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje kod Općinskog suda u Zenici.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana donošenja, a primjenit će se od 04.11.2021. g. i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 6.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Broj 2807-02-11-IV-V-2.3./21

02. novembra/studenoga 2021. godine Breza	Predsjednik Nadzornog odbora Ma. **Ermin Likić**, s. r.

(Sl-1693/21-F)

OPĆINA LUKAVAC

2063

Na osnovu člana 38. stav 3. Zakona o pravobranilaštvu ("Službene novine TK", broj 4/04, 5/08, 2/14 i 4/18) i člana 6. stav (1) Odluke o osnivanju Općinskog pravobranilaštva ("Službeni glasnik Općine Lukavac", broj 2/07 i 5/21), Općinsko vijeće Lukavac na 9. redovnoj sjednici, održanoj dana 29.10.2021. godine, donijelo je

RJEŠENJE
O IMENOVANJU OPĆINSKOG PRAVOBRANIOCA U OPĆINSKOM PRAVOBRANILAŠTVU LUKAVAC

I

Za Općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu Lukavac, imenuje se Smajlović Jasminka, dipl. pravnik, iz Tuzle.

II

Općinski pravobranilac se imenuje na mandat od 4 (četiri) godine.

Imenovana će stupiti na dužnost 10.11.2021. godine.

Prije stupanja na dužnost, imenovana će dati svečanu izjavu pred Općinskim vijećem Lukavac.

III

Ovo Rješenje proizvodi pravno dejstvo danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Lukavac" i "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-4340/21

01. novembra/studenoga 2011. godine Lukavac	Predsjedavajući Općinskog vijeća **Suad Salibašić**, s. r.

(Sl-1706/21-F)

ISPRAVKE

2064

ISPRAVKA

U "Službenim novinama Federacije BiH", broj 87 od 29.10.2021. godine, na strani 5 Uredbe o mjerama finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije COVID-19, na bosanskom jeziku, u članu 14. stav (2) napravljena je greška.

Stav (2) člana 14. treba da glasi:

"(2) Lista korisnika finansijske pomoći iz stava (1) ovog člana minimalno sadrži: naziv i sjedište korisnika finansijske pomoći, prosječan broj zaposlenih za razdoblje od 01.08.2020. godine do 31.07.2021. godine i iznos dodijeljenih sredstava na ime finansijske pomoći."

Uredništvo

S A D R Ž A J

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2035 Zakon o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (bosanski jezik) 1
Zakon o izmjenama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (hrvatski jezik) 1
Закон о измјенама Закона о пензијском и инвалидском осигурању (српски језик) 2

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2036 Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu privrednom društvu Tola Company d.o.o. Zenica u iznosu od 900.000,00 KM (bosanski jezik) 2
Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu gospodarskom društvu Tola Company d.o.o. Zenica u iznosu od 900.000,00 KM (hrvatski jezik) 3
Одлука о давању претходне сагласности на Приједлог рјешења о додјели дијела средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину привредном друштву Тола Цомпану д.о.о. Зеница у износу од 900.000,00 КМ (српски језик) 3

2037 Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Uprave BH Telecom d.d. Sarajevo o odobravanju sredstava za nabavku reklamno-promotivnih usluga za BH Telecom d.d. Sarajevo u periodu od 2021. godine do 2023. godine od šest renomiranih BH. fudbalskih klubova (bosanski jezik) 4
Odluka o davanju suglasnosti na Odluku Uprave BH Telecom d.d. Sarajevo o odobravanju sredstava za nabavku reklamno-promotivnih usluga za BH Telecom d.d. Sarajevo u razdoblju od 2021. godine do 2023. godine od šest renomiranih BH. fudbalskih klubova (hrvatski jezik) 4
Одлука о давању сагласности на Одлуку Управе БХ Телецом д.д. Сарајево о одобравању средстава за набавку рекламно-промотивних услуга за БХ Телецом д.д. Сарајево у периоду од 2021. године до 2023. године од шест реномираних БХ. фудбалских клубова (српски језик) 4

2038 Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu Privrednom društvu Ćićak d.o.o. Međugorje u iznosu od 160.000,00 KM (bosanski jezik) 5
Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2021. godinu Gospodarskom društvu Ćićak d.o.o. Međugorje u iznosu od 160.000,00 KM (hrvatski jezik) 5
Одлука о давању претходне сагласности на Приједлог рјешења о додјели дијела средстава Трајног револвинг Фонда код Унион банке д.д. Сарајево Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2021. годину Привредном друштву Ћићак д.о.о. Међугорје у износу од 160.000,00 КМ (српски језик) 6

2039 Odluka o dodjeli dijela sredstava utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine sa pozicije "Ugovorene i druge posebne usluge - transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" (bosanski jezik) 6
Odluka o dodjeli dijela sredstava utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i hercegovine sa pozicije "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" (hrvatski jezik) 7
Одлука о додјели дијела средстава утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине са позиције "Уговорене и друге посебне услуге - транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса" (српски језик) 8

2040 Odluka o poništavanju dijela Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine koji se odnosi na modul 7 Javnog poziva (bosanski jezik) 9

Odluka o poništavanju dijela Javnog poziva za prijavu projekata za raspodjelu sredstava po Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Ugovorene i druge posebne usluge - Transparentnost rada Vlade Federacije BiH u implementaciji reformskih procesa" utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine koji se odnosi na modul 7 Javnog poziva (hrvatski jezik) 10
Одлука о поништавању дијела Јавног позива за пријаву пројеката за расподјелу средстава по Програму утрошка средстава са критеријима расподјеле средстава "Уговорене и друге посебне услуге - Транспарентност рада Владе Федерације БиХ у имплементацији реформских процеса" утврђених Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2021. годину Влади Федерације Босне и Херцеговине који се односи на модул 7 Јавног позива (српски језик) 10
2041 Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda" (bosanski jezik) 10
Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju regionalnog vodovoda "Plava voda" (hrvatski jezik) 11
Одлука о утврђивању јавног интереса за изградњу регионалног водовода "Плава вода" (српски језик) 11
2042 Odluka o utvrđivanju kriterija za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 12
Odluka o utvrđivanju kriterija za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 12
Одлуку о утврђивању критерија за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине (српски језик) 13
2043 Odluka o raspisivanju javnog oglasa za izbor i imenovanje članova Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 14
Odluka o raspisivanju javnog natječaja za izbor i imenovanje članova Povjerenstva za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 14
Одлука о расписивању јавног огласа за избор и именовање чланова Комисије за концесије Федерације Босне и Херцеговине (српски језик) 14
2044 Odluka o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica za period oktobar -decembar 2021. godine (IV kvartal 2021. godine) (bosanski jezik) 15
Odluka o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji za razdoblje listopad -prosinac 2021. godine (IV kvartal 2021. godine) (hrvatski jezik) 15
Одлука о утврђивању коефицијента за обрачун и исплату мјесечне новчане егзистенцијалне накнаде демобилизираним браниоцима и члановима њихових породица за период октобар - децембар 2021. године (IV квартал 2021. године) (српски језик) 15
2045 Rješenje o dopuni Rješenja o ovlaštenju za donošenje podzakonskih akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i poduzimanje aktivnosti u cilju provođenja politike i izvršavanja federalnih zakona (bosanski jezik) 16
Rješenje o dopuni Rješenja o ovlasti za donošenje podzakonskih akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i poduzimanje aktivnosti u cilju provedbe politike i izvršavanja federalnih zakona (hrvatski jezik) 16
Рјешење о допуни Рјешења о овлаштењу за доношење подзаконских аката из надлежности Федералног министарства здравства и подузимање активности у циљу провођења политике и извршавања федералних закона (српски језик) 16
2046 Rješenje o dopuni Rješenja o ovlaštenju za potpisivanje akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i čuvanju i upotrebi pečata Federalnog ministarstva zdravstva (bosanski jezik) 16
Rješenje o dopuni Rješenja o ovlasti za potpisivanje akata iz nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva i čuvanju i uporabi pečata Federalnog ministarstva zdravstva (hrvatski jezik) 17
Рјешење о допуни Рјешења о овлаштењу за потписивање аката из надлежности Федералног министарства здравства и чувању и употреби печата Федералног министарства здравства (српски језик) 17
2047 Rješenje o imenovanju Interresorne radne grupe za provođenje procedure popunjavanja Komisije za koncesije Federacije BiH (bosanski jezik) 17
Rješenje o imenovanju Interresorne radne grupe za provođenje procedure popunjavanja Povjerenstva za koncesije Federacije BiH (hrvatski jezik) 18
Рјешење о именовању Интерресорне радне групе за провођење процедуре попуњавања Комисије за концесије Федерације БиХ (српски језик) 18
2048 Zaključci o usvajanju Informacije o epidemiološkoj situaciji COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 01.11.2021. godine s prijedlogom naredbi i preporuka Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva (bosanski jezik) 18
Zaključci o usvajanju Informacije o epidemiološkoj situaciji COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 01.11.2021. godine s prijedlogom naredbi i preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva (hrvatski jezik) 24
Закључци о усвајању Информације о епидемиолошкој ситуацији COVID-19 у Федерацији Босне и Херцеговине на дан 01.11.2021. године с приједлогом наредби и препорука Кризног штаба Федералног министарства здравства (српски језик) 30

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

2049 Odluka broj U 4/21 (bosanski jezik) 36
Odluka broj U 4/21 (hrvatski jezik) 48
Одлука број У 4/21 (српски језик) 59
2050 Odluka broj U 7/21 (bosanski jezik) 72
Odluka broj U 7/21 (hrvatski jezik) 77
Одлука број У 7/21 (српски језик) 82
2051 Odluka broj U 8/21 (bosanski jezik) 87
Odluka broj U 8/21 (hrvatski jezik) 95

Одлука број У 8/21 (српски језик) 103

KONKURENCIJSKO VIJEĆE/SAVJET BOSNE I HERCEGOVINE

2052 Rješenje broj UP-01-26-3-032-39/20 (bosanski jezik) 112
Rješenje broj UP-01-26-3-032-39/20 (hrvatski jezik) 113
Рјешење број УП-01-26-3-032-39/20 (српски језик) 114
2053 Zaključak broj UP-02-26-1-017-6/21 (bosanski jezik) 115
Zaključak broj UP-02-26-1-017-6/21 (hrvatski jezik) 117
Закључак број УП-02-26-1-017-6/21 (српски језик) 119
2054 Zaključak broj UP-01-26-1-021-11/21 (bosanski jezik) 121
Zaključak broj UP-01-26-1-021-11/21 (hrvatski jezik) 124
Закључак број УП-01-26-1-021-11/21 (српски језик) 127
2055 Zaključak broj UP-06-26-1-023-5/21 (bosanski jezik) 130
Zaključak broj UP-06-26-1-023-5/21 (hrvatski jezik) 132
Закључак број УП-06-26-1-023-5/21 (српски језик) 135
2056 Zaključak broj UP-05-26-2-026-8/21 (bosanski jezik) 137
Zaključak broj UP-05-26-2-026-8/21 (hrvatski jezik) 141
Закључак број УП-05-26-2-026-8/21 (српски језик) 145

J.P. "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" D.O.O.

2057 Odluka o standardima i kriterijima za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. 149
2058 Odluka o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje direktora JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. 150
2059 Odluka o standardima i kriterijima za izbor i imenovanje na poziciju predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo 151
2060 Odluka o raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje na poziciju predsjednika i članova Odbora za reviziju JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo 152

JKP "KOMUNALNO" D.O.O. BREZA

2061 Odluka o razrješenju dužnosti direktora Javnog preduzeća "Komunalno" d.o.o. Breza 152
2062 Odluka o imenovanju vršioca dužnosti direktora JP "Komunalno" d.o.o. Breza do okončanja konkursne procedure izbora i imenovanja direktora preduzeća, a najduže na period do tri (3) mjeseca 152

OPĆINA LUKAVAC

2063 Rješenje o imenovanju Općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu Lukavac 153

ISPRAVKE

2064 Ispravka 153

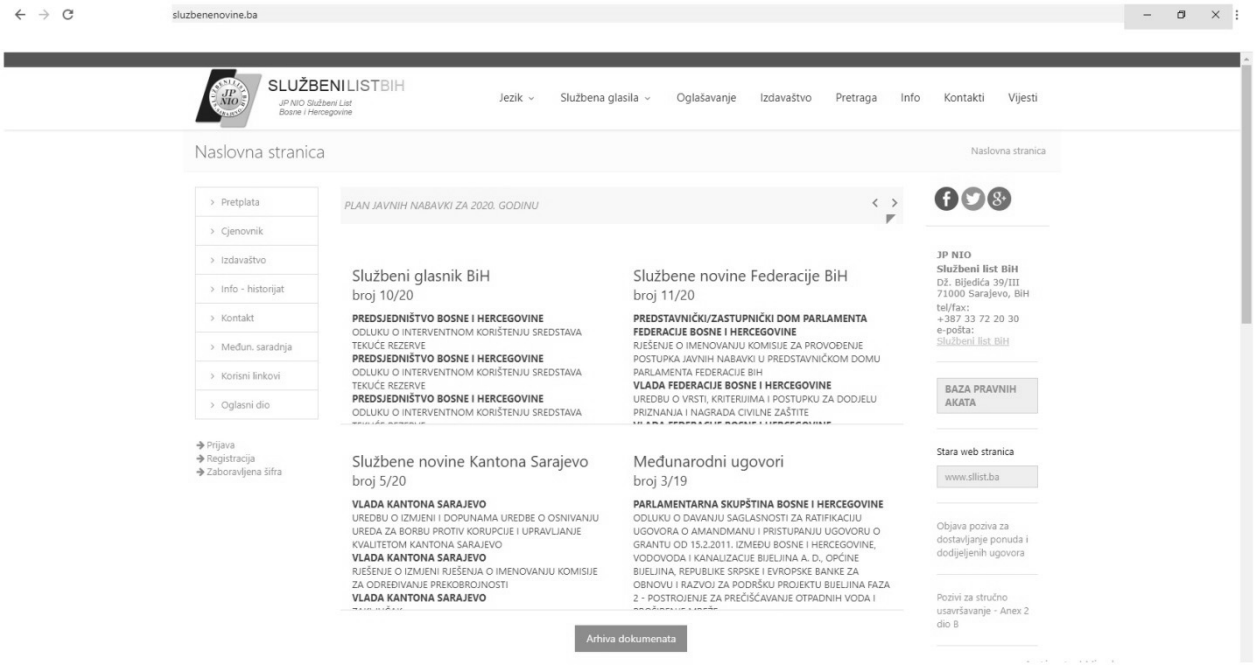
sluzbenenovine.ba
SLUŽBENILISTBIH
JP NIO Službeni List Bosne i Hercegovine
Jezik
Službena glasila
Oglašavanje
Izdavaštvo
Pretraga
Info
Kontakti
Vijesti
Naslovna stranica
Naslovna stranica
Pretplata
Cjenovnik
Izdavaštvo
Info - historijat
Kontakt
Međun. saradnja
Korisni linkovi
Oglasni dio
Prijava
Registracija
Zaboravljena šifra
PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2020. GODINU
Službeni glasnik BiH
broj 10/20
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
Službene novine Federacije BiH
broj 11/20
PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
RJEŠENJE O IMENOVANJU KOMISIJE ZA PROVOĐENJE POSTUPKA JAVNIH NABAVKI U PREDSTAVNIČKOM DOMU PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UREDBU O VRSTI, KRITERIJIMA I POSTUPKU ZA DODJELU PRIZNANJA I NAGRADA CIVILNE ZAŠTITE
Službene novine Kantona Sarajevo
broj 5/20
VLADA KANTONA SARAJEVO
UREDBU O IZMJENI I DOPUNAMA UREDBE O OSNIVANJU UREDA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE I UPRAVLJANJE KVALITETOM KANTONA SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO
RJEŠENJE O IZMJENI RJEŠENJA O IMENOVANJU KOMISIJE ZA ODREĐIVANJE PREKOBROJNOSTI
VLADA KANTONA SARAJEVO
Međunarodni ugovori
broj 3/19
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA RATIFIKACIJU UGOVORA O AMANDMANU I PRISTUPANJU UGOVORU O GRANTU OD 15.2.2011. IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE, VODOVODA I KANALIZACIJE BIJELJINA A. D., OPĆINE BIJELJINA, REPUBLIKE SRPSKE I EVROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA PODRŠKU PROJEKTU BIJELJINA FAZA 2 - POSTROJENJE ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA I
Arhiva dokumenata
JP NIO
Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III
71000 Sarajevo, BiH
tel/fax:
+387 33 72 20 30
e-pošta:
Službeni list BiH
BAZA PRAVNIH AKATA
Stara web stranica
www.sllist.ba
Objava poziva za dostavljanje ponuda i dodijeljenih ugovora
Pozivi za stručno usavršavanje - Anex 2 dio B

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: prodaja@sllist.ba
www.sluzbenilist.ba
službena
glasila
2016.
© JP NIO Službeni list BiH - Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@sllist.ba
www.sluzbenilist.ba
službena
glasila
2017.
© JP NIO Službeni list BiH - Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@sllist.ba
www.sluzbenilist.ba
službena
glasila
2018.
© JP NIO Službeni list BiH - Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava

Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava © JP NIO Službeni list BiH
SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Adobe
službena glasila 2019.
JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@sllist.ba
www.sluzbenilist.ba

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFSKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila. "Službene novine Federacije BiH", su upisane u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 414. Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002.
Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Pretplata za II polugodište 2021. godine na "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM. Pretplata za II polugodište 2021. godine na "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM.
Web izdanje: http: //www.sluzbenenovine.ba - godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku.